

ДЖОН КОНЪЛИ

Новият бестселър
с детектива
Чарли Паркър

НЕЧЕСТИВЦИ

ПРОЗОРЕЦ

*Посвещавам на Емили Бестлър
с много обич и благодарност*

ЕДНО

*Къде покойникът отива вечния си сън да спи?
Единствено мъртвеца можеш да запиташ ти...*

„ Никъл Крийк „ На чуждо място
„1

Пролог

Светът е претоварен с опустошени неща: разбити сърца, нарушени обещания, разсипани хора. А и самият свят е конфигурация също така нестабилна шуплеста, изпълнена с кухини структура, където миналото се просмуква в настоящето, където вината — бремене на кървави дела и вехти грехове — погубва животи, погребва деца при бащини останки в нечистите руини на последиците.

Аз съм един от опустошените, а в ответ съм отмъщавал,

сеейки разрушение. Днес се питам каква ли още агония ще са в състояние да издържат живите преди Вселената да се намеси, преди някаква външна сила да реши, че изтърпяното е предостатъчно. Имаше време, тогава смятах, че всичко е въпрос на баланс, но вече не вярвам, че е така. Мислил съм, че стореното от мен е нищо в сравнение с онова, което ме е сполетяло. Днес обаче разбирам — така единствено говори слепият глас на жаждата за мъст. Тя ескалира. Губи контрол. Една болка води до друга, нещата се натрупват до степен, когато първото посегателство е изцяло забравено в хаоса на последвалото.

Веднъж бях Отмъстител. Повече няма да бъда.

Светът обаче си остава все така претоварен с опустошени неща.

Олд Орчард Бийч, Мейн, 1986 г.

Гадателя извади пачката банкноти от джоба, близна палеца, крадешком преброи дневната печалба. Слънцето залязваше, надвиснало над водата в разпилени, пламтящи в алено огнени отсенки. Хора все още имаше по дъсчените пътеки край плажа, щъкаха насам-натам с безалкохолни напитки в ръце, отпиваха от пластмасовите бутилки, други похапваха маслени пуканки направо от пликите. По-надалеч, на плажния пясък и край морето, се мяркаха спорадични фигури, тук-таме по някоя хваната за ръце, разхождаща се двойка, но имаше и самотници. През последните няколко дни времето бе се променило, вечерните температури значително спаднаха, появи се хладен вятър —

предвестник на тепърва започващи, по-значителни промени. Студените вихри метяха брега, подмятаха пясъчните зрънца досущ като игриви снежинки в падащия здрач, а посетителите започнаха да се прибират значително по-рано от преди. Гадателя знаеше, че сезонът отива към края си, скоро за него тук работа повече няма да има. И как да има, като туристите намаляха, а липсват ли зяпачи и баламурници, то значи край и на неговите занимания. Пък щом е така, повече няма да бъде и онзи, който познава разни неща, нали? Ще си остане просто дребен, незначителен човечец, застанал пред маса с разхвърляни по нея знаци, везни, джунджурийки и дрънкулки, защото без публика да гледа номерата, все едно уменията му не съществуват.

А тълпата гости бързо изтъняваше и скоро курортът вече нямаше да бъде така доходоносен за Гадателя и колегите му: амбулантни търговци, собственици на люлки, въртележки и стрелбища, продавачи на щандове и будки, шарлатани на дребно. Всички те ще трябва да си събират чукалата и да си заминат по живо, по здраво на по-топли и по-атрактивни места или пък някак си тук да се окопаят и да изкарат зимата с помощта на лятната печалба.

Гадателя чувстваше осезателно соления морски бриз по лицето и кожата на голите места на тялото, полепналите по пръстите на краката пясъчинки. Усещането не го дразнеше, напротив — напомняше, че е жив. Ами да — жизнеутвърждаващо беше, никога не бе пропускал да го отбележи, дори и след толкова много години в занаята. Морето му даваше прехраната, защото то привличаше тълпите хора, а Гадателя просто ги причакваше да дойдат. И тази връзка с безбрежната водна шир се основаваше на далеч по-дълбоки причини от парите, които му осигуряваше. Точно така, в морето той разпознаваше нещо от своята собствена същност и природа, например във вкуса на потта си, истинско

ехо от далечния му произход, а и от самото начало на всичко живо. И дълбоко вярваше в тезата, че човек, който не разбира зова на морето, е просто изгубен сам за себе си.

Палецът му експертно прехвърли банкнотите, устните безмълвно повториха сметката. Завърши, прибави сумата наум към настоящите си авоари и веднага я сравни с миналогодишната печалба за същия период. По-малка беше, както и тогавашната беше по- слаба от предишната година, за съжаление тенденцията си оставаше все същата. Днес хората бяха далеч по-цинични от преди. И те, пък и децата им все по-рядко заставаха пред непознатия дребен шоумен и второстепенната му — за тях — панаирджийски вид атракция. Налагаше се да работи все повече и по-усилено, а печалбата за беля постоянно спадаше, макар и не до такава степен, че да го откаже от избраната професия. И в края на краищата какво ли пък друго би могъл да работи? Да чисти масите по разни заведения, да обслужва клиенти може би? Да се цани например в *Мики Ди*² за обща работа както някои от най-отчаяните му познати, дето бяха зарязали старите си начинания? За да стигнат до жалкото положение да носят мръсната посуда и да чистят след разни мяукащи бебешори и мърливи тийнейджъри? Тц, това Гадателя не го устройваше. Той вървеше по свой неотклонен път вече почти четирийсет години. И не се чувстваше зле, готов бе да си повярва, че ще го бива още известно време. Разбира се, като се приеме, че *Онзи горе* ще го пощади — онзи там високо, дето реално разполага с човешките съдбини. Мозъкът му все така сечеше като бръснач, пък и очите му си бяха на място зад стъклата на очилата в тъмните рамки. И все така добре виждаха всичко, дето трябва да съзреш и разпознаеш в поредния баламурник, че да припечелиш полагаемото и ежедневния хляб. Някои хора биха нарекли уменията му дарба, но той лично не мислеше така. То си беше сръчност,

занаят, развиван и усъвършенстван години наред. Преди всичко беше *наследство*, може би по-точно казано, далечно наследен усет, качество добре развито в отколешните ни предци, сетне притъпено от постепенно създаваните удобства и охолството на модерния ни свят. А онова, което той все пак наистина притежаваше, бе първично, също както при природните стихии, при теченията, приливите и отливите на океана.

Дейв Гловски, наричан *Гадателя*, се бе появил на Олд Орчард Бийч за пръв път през 1948 г. Тогава беше на 37 години и през изминалите десетилетия не бе и помислял да променя нито терена, нито основните инструменти на занаята. Държеше концесия — постоянно платено местенце, будка като щанд, на дъсчените пътеки, в него доминираше стар дървен стол, хванат с вериги за завинтен в дъските още по-стар кантар от доволно прочута марка. Още и жълто боядисана на ръка табела с груба рисунка на лицето му и надпис с името, професията, местонахождението. За онзи тип хора, дето макар и дошли на морето, пак може да не са сигурни къде точно се намират и какво виждат очите им. Та затова на надписа пишеше: Гадателя, Палъс Плейланд, Олд Орчард Бийч, Мейн.

Така постепенно се бе превърнал в неотделима съставна част от Олд Орчард. И истинска забележителност, толкова типична, колкото и финият пясък в местно сервираните газирани напитки или дъвчащите бонбони, прочути със свойството да вадят старите пломби от зъбите на туристите. Тук беше неговата *територия*, както обичаше да казва, познаваше я в най-интимни подробности. Достатъчно дълго бе живял тук, упражнявайки занаята, че знаеше всичко, усещаше дори и най-незначителната промяна като, да речем, нечий обръснат мустак или прясно боядисана ограда в района. Всъщност тези неща бяха важни за него, той бе природно наблюдателен, а пък държеше да поддържа и

мозъка си постоянно активен, защото благодарение на него печелеше насъщния. Така че винаги забелязваше всичко, което става около него, запомняше подробностите, сортираше ги и подреждаше на подходящи места в обемистата си и невероятно услужлива памет, по всяко време готов да извади този или онзи детайл или факт, който би му послужил най-добре и най-доходоносно. А псевдонимът му бе неточен в известен смисъл на думата. Защото Дейв не *гадаеше*, нито пък *налучкваше*. Дейв Гловски *забелязваше* и *познаваше*. *Преценяваше*. *Анализираше*. *Измерваше*, *изчисляваше*. А имаше и още умения. За съжаление от тезк глаголи хубаво *прозвище* не се получава. Не звучи добре, не прави нужното впечатление — нито *Дейв Преценителя*, нито *Дейв Изчислителя*, още по-малко *Дейв Познавача*. Няма я онази тънка струйка с особен привкус както при Гадателя. И затова още в самото начало се спря на него. Хубаво стои като за шоумен, нали?

Дейв обичайно познаваше теглото ви до плюс-минус килограм и нещо. Не познае ли, получавате премия. Ако темата за теглото обаче не ви е по вкуса, е, тогава добре, довиждане и приятен ден! Защото някои хора — особено по-закръглените матрони — никак не обичат някой да им изтъква колко тежат посред бял ден и пред любопитна тълпа ухилени кибици. Моля ви, не се обиждайте, благодаря ви, че се отбихте, ще каже любезно усмихнат Дейв, че дори и ще се поклони. В края на краищата и Гадателя не бе толкова мераклия някоя тристафунтова като расово добиче американка да вземе да му потроши кантара, само и само за да ѝ докаже, че ще отгатне телесното ѝ тегло. Какво толкова, минава на следващите опции — да познае възрастта или рождената ви дата, професията, марката на колата ви — местна или вносна, — че дори и какви цигари обичате да пушите. Какво? Ако не познае ли? Значи окаже ли се неправ, колкото и голяма рядкост да бе това, вие си тръгвате

възнаграден за загубеното време — с премия от безкрайните му запаси. Я пластмасова кукличка, шнола за коса, пакетче дъвки, я найлоново пликче с разноцветни ластичета, я нещо друго от този род. Щастлив сте, защото смятате, че сте надхитрили, значи победили онзи смешен дребен човечец с възглуравите му детски номерца. Ами да, показали сте му кой е по-умният. Обаче я ви хрумне, я не да се досетите, че в началото сте му платили петдесет цента срещу удоволствието да чуете нещо, което така и така си знаете още от преди. Все пак носите придобивка, нищо, че пликчето с десетината ластичета например струва един цент на едро, още по-малко на разпродажби. Не всички хора са толкова наивни, разбира се. Може пък да се извърнете да огледате човека още веднъж, преди да се отдалечите. Ще видите мъж с умни очи и тениска с голям черен надпис — „Дейв Гадателя“. Направили са му я безплатно, като услуга в магазинчето за шамповане на тениски няколко щанда по-надолу по дървената пътека. Защото тукашните търговци познават Дейв отлично и го уважават. И тогава може би ще си дадете сметка, че Дейв е човек интелигентен, изобретателен.

А Гадателя наистина *бе* умен, с интелект от рода на Шерлок-Холмсовия, този на Дюпен или на онзи дребния белгиец на име Поаро. Умееше да наблюдава, да долавя, да прави множество изводи от привидно незначителни неща. По човешките дрехи, по обувките съдеше за редица обстоятелства в бита на обекта. Интересно е как даден човек си носи парите, какви са му ръцете, особено какво е състоянието на ноктите. Какви неща привличат вниманието или интереса му, докато върви по дъсчената пътека, та дори и мимолетните му колебания и паузи. Не по-малко важни са гласовите особености с най-дребните нюанси, с характеристики като тоналност и звучене на изговора. Разните неволни, несъзнателни жестикулации или гримаси. По такива

начини един индивид разкрива много за себе си. Зависи кой го гледа, как го прави и какви аналитични способности притежава. Ето, за подобни качества ставаше дума при Дейв, човек в съвременно общество, чиято култура отдавна не цени такива прости нещица.

Хората не слушат, не виждат каквото трябва и както се полага, просто защото си *мислят*, че чуват и знаят всичко необходимо. И затова най-често изпускат повечето от реално важните неща, тъй като ушите и очите им са *настроени* да следят новостите и кича, подхвърляни им от телевизията, радиото, филмите. А старото забравят или отхвърлят още преди да са схванали значението или стойността му. Е, Гадателя не беше от този тип люде. Защото принадлежеше към друга категория, една далеч по-стара порода. Органична система, настроена да възприема по-особени неща, дето за другите остават невидими като обект на зрението или усета: особен шепот да чува, фини миризми да усеща, такива, дето, докосвайки фините косъмчета в носа, изпращат светлинно-цветни сигнали в мозъка. Зрението бе просто един от използваните от Дейв инструменти, при това често играеше второстепенна роля спрямо другите му качества. Както и първите обитатели на Земята той не разчиташе на очите си като главен източник на информация, защото еднакво вярваше във всичките си сетива, използвайки ги комплексно, пълноценно. Съзнанието му бе като радио, постоянно настроено да приема дори и най-слабите емисионни излъчвания на всичко живо отвън.

Някои неща му бяха съвсем лесни: разбира се, сред тях относително прости бяха възрастта и теглото. И с хорските автомобили беше така, поне в началото, когато повечето летовници идваха на Олд Орчард с американски марки. Чак по-късно — през осемдесетте и деветдесетте — вносните започнаха да стават по-многобройни, но дори

и тогава шансът беше почти равен.

Професията? Е, понякога движението на хората наоколо много помагаше — изскачаха полезни подробности. Гадателят внимателно слушаше кой как поздравява, отговорите, реакциите на най-различни ключови думи. А докато следеше разговорите, Дейв не преставаше да оглежда дрехите и кожата на посетителите за разни показателни знаци. Силно износен маншет на десния ръкав на ризата би могъл да означава чиновническа работа на бюро, при това ниско платена, щом и през ваканцията човекът ще носи същата дреха. Петна или вдлъбнатини на палеца и показалеца също подсказват нещо подобно — стационарна професия с писалка. Понякога съзираше слабо забележими сплесквания по върховете на пръстите, било на едната, било на двете ръце. Първото подсказва продължително работил със сметачна машина човек, второто почти със сигурност — машинописец. Готвачите често носят следи от професионалните си занимания по тялото — неголеми белези от изгаряне по бицепсите, по китките — от скарите или грила, мазоли по показалеца — от ножа, множество фини по-стари или по-нови резки от леки порязвания и прочие. Много лесно се познават монтьорите. Няма механик, дето да е в състояние да почисти наслаганите с години в кожата масла и грес. Ченгетата също се познават по очите и поведението, военните — най-вече по стойката, все едно с униформите идват.

Обаче наблюдателността без работна памет и статистика не върши голяма работа. Затова Гадателя безспирно трупаше информация на базата на тълпящите се по крайбрежието туристи, отбирайки, систематизирайки различни елементи на разговора и изговора, облеклото, личните вещи. Някой си наблизко реши да запали, Дейв автоматично запомня, че обектът носи зелена вратовръзка, пуши

„Марлборо“. Срещу работното му място някой паркира, Дейв го отбелязва в бездънната си памет например като „фордът с червените тиранти“. Така или иначе постепенно в течение на много години си бе създавал систематизиран фонд факти досущ като база данни за по-нататъшно ползване. Защото макар и почти никога да не бъркаше, все пак налице бе критерият за професионалната гордост и необходимостта да създадеш добро шоу, с което многобройните кибици и сеирджии да те запомнят. Така де, Гадателя да не бе оцелявал десетилетия наред на Олд Орчард, правейки грешки, сетне раздавайки на туристите ластичета и други евтини дрънкулки вместо извинение.

Сега прибра парите в джоба и отново се огледа, преди окончателно да сложи край на работния ден. Уморен беше, главата го наболяваше също, но знаеше, че веднъж отидат ли си, тези хора ще му липсват, мястото ще опустее, скучно ще стане. Иначе познаваше мнозина, които постоянно критикуваха настоящото състояние на Олд Орчард и твърдяха, че прекрасният плаж е вече почти съсипан от кажиречи цял век постоянни строежи и всевъзможна експлоатация. От присъствието на големите люлки, въртележките, влакчетата и другите типични за един увеселителен парк атракции, от миризмата на сандвичи с кренвирши и бургери, на захарен памук, на плажни масла. Може би тези критици имаха право, но пък за хора с тяхното мислене има множество други места, където да отидат, докато малко са онези, където едно семейство с деца може да прекара поне седмица сравнително евтино, радвайки се на море с пясъчен плаж и атракции като предизвикателствата на Гадателя. Вярно, Олд Орчард вече не е това, което някога бе представлявал. Днес хората са други, младежите и децата доста по-буйни, някои от тях дори и опасни. Градът изглежда по-евтин, по-безвкусен, няма я някогашната атмосфера на чистота и

невинност. Оушън Парк, старият типично семеен курорт за религиозни хора и част от Олд Орчард, сега изглежда като антика от минала ера, където образованието и самоусъвършенстването също са били част от нечия ваканция, наред с отдиха и развлеченията и в никакъв случай по-малко от тях. Питаше се колцина от идващите тук да пият евтина бира и да лапат лангуста от картонени тарелки са чували някога за методистите — основатели на Лагерната асоциация „Олд Орчард“ някъде през 70-те години на XIX век? Институцията, събирала понякога десетхилядна публика, привлечена от пламенни оратори, възхваляващи достойнствата на един праведен, чист живот. Я се опитай днес да навиеш някой турист да се откаже от слънчевия следобед, че да изслуша нечия двучасова проповед на библейска тема. Много здраве ще имаш да го убедиш. И няма нужда да бъдеш гадател, че да познаеш какви са шансовете за това, нали?

Така или иначе Дейв много обичаше Олд Орчард. Благодарение на мъничката концесия бе имал привилегията да познава лично хора като Томи Дорси³ и Луис Армстронг. Можеше да го докаже — снимките им с автографи висяха на стената в квартирата му. Но докато тези познанства представляваха връхни мигове в живота му, ежедневните отношения с обикновените хора му носеха постоянно удоволствие, от друга страна пък, поддържаха в него младежки дух и бистър ум. И затова независимо от морето, без хората Олд Орчард не би бил същият.

Гадателя вече прибираше професионалните си помагала, когато се зададе онзи мъж. Би било по-правилно може би да кажем, че Дейв усети приближаването му още преди да го е видял — обадиха се наследени от отколешните му предци особени качества. Защото прадедите му едва ли са разчитали само на зрението си в осветените от мъгливи пламъчета праисторически пещери. Далеч повече сетивни

механизми са им били нужни, за да оцеляват в обкръжението на страховити хищници и стотици други врагове, затова са били в постоянен контакт с околната природа.

Вече предупреден за идването му, Дейв се извърна ужким случайно и незабележимо започна да изучава непознатия: беше над трийсетте, но изглеждаше по-възрастен от годините си. Сините джинси висяха по него по-широчки, отколкото повеляваше текущата мода, тениската бе леко нацапана по корема, ботите — тежки, по-скоро за мотоциклет пригодени, отколкото за автомобил, и все пак го нямаше онова изтъркване на подметките, типично за мощен като „Харли Дейвидсън“ мотор. Косата бе черна, мазна, сресана назад и бухнала отпред в подобие на перчем, лъщеше мътно. Чертите — остри, почти деликатни, брадичката дребна. Лицето и главата изглеждаха по-малки, сякаш свити от продължително притискала ги неимоверна тежест. А под загорялата кожа лицевите кости изпъкваха във формата на хвърчило. На челото току под косата започваше стар белег — три успоредни линии, като че с остра вилица правени чак до върха на носа. И на други места имаше белези, само че по-малки. Устата бе закривена в подобие на постоянна гримаса, от едната страна надолу, от другата пък нагоре. Създаваше се впечатление, като че някой е изрязвал части от прословутите маски на старогръцката драма — една на смеха, друга на плача, за да ги комбинира върху черепа му. Устните изглеждаха прекадено големи. Бихме могли да ги наречем чувствени, дори сладострастни, само че общото поведение на този човек не издаваше подобна склонност. Очите бяха кафяви, напръскани с мънички бели петънца, досущ увиснали в космически мрак звездици и планети. Миришеше на одеколон, само че под това козметично лустро се носеше тънка воня на животинска мас, на кръв и загнило, на екскременти и

урина, така както често замирихва тялото, когаго животът отстъпва на смъртта и човешкият организъм угасва.

Внезапно Дейв Гадателя си пожела да бе затворил поне петнайсетина минути по-рано. Да бе залостил и заключил вратата на будката с тежкия катинар, да се бе отдалечил на достатъчно разстояние от любимите си кантари и знаци. При това толкова бързо, колкото на тези все пак по-напреднали години го държат краката. В следващия миг опита да отмести очи от новодошлия, обаче с голямо учудване установи, че продължава да го анализира, да извлича информация от движенията му, облеклото, тази непривична миризма. А човекът бръкна в джоба на джинсите, извади метален гребен, прокара го през косата си с дясната ръка, а лявата вървеше след нея, за да прибира и приглажда омазнените косми. Наклони глава леко надясно, сякаш се оглежда в несъществуващо или видно само за него огледало, а на Гадателя изведнъж съвсем неочаквано му хрумна, че самият той е това огледало — онзи отсреща като че проникваше в него, разпознавайки „дарбите“ му. Дейв затаи дъх, но въпреки усилията си да спре и да извърне очи продължаваше ментално да разчленява суетния мъж на съставните му части. Правеше го противно на волята си, защото съзнаваше, че непознатият отлично знае какво става, но въпреки това се забавлява, усещайки как го опипват неведомите пипала на по-възрастния мъж.

Чисти панталони, прани, гладени, но на колените зацапани, май че с кал. А петната на тениската на засъхнала кръв приличат. А под ноктите — пръст, да, пръст. И вонята. Мили Боже, вонята...

Сега странникът застана съвсем близо пред него, ръката бавно прибра гребена в стегнатия джоб. Усмивката стана по-широка, ама толкова фалшива беше, че просто... Тогава мъжът заговори.

— Ти си онзи, дето познава, нали? — запита той, а в акцента

прозвучаха южняшки нотки, но имаше нещо и от американския изток, и то от дълбокия.

Опитваше се да го прикрие, но на Дейв ушите му бяха в превъзходна форма.

А мейнският акцент в изговора не бе като на роден тук. Не, този човек явно притежаваше способността да се слива с всяка среда, каквато и да си избере, отлично заимствайки изговорни образци и формати, безпогрешно усвоявайки говорната специфика на хората около себе си. И в същото време сякаш мимикрираше и се прикриваше както...

Както се прикриват хищниците.

— Свърших за днес — отвърна Гадателя. — Пък съм и изморен. Никакви сили вече не са ми останали.

— Е, хайде де, за още един сили все ще имаш — откликна онзи и Гадателя усети, че съвсем не го придумват.

Това беше направо заповед.

Огледа се, търсейки някакво извинение, някаква причина, по която да се измъкне, но не намери. Непознатият като че бе обсебил околното пространство за лично свое ползване.

По периферията на дъсчената площ минаха неколцина, но те гледаха в друга посока и очевидно бързаха по някаква си своя работа. Сякаш нарочно не погледнаха нито веднъж към Гадателя и другия до него. Сякаш нарочно извъръщаха глави към други будки и щандове, към морето, към паркираните в далечината автомобили, към лицата на непознатите, е които се разминаваха. Дори в дъсчената настилка гледаха, сякаш там намираха отговор на внезапно хрумнали им мисли.

Така изглеждаше, но за мъдър човек с опита и способностите на Дейв това съвсем не бе случайно. А пък и един внимателен страничен наблюдател би забелязал пробягващия по лицата на малцината окъснели

минувачи страх, докато бързаха да отминат и загърбят будката с двамата застанали пред нея мъже. В същия миг те вероятно донякъде приличаха на самия Дейв, колкото и малко да бе това сходство — в тях се обаждаше някакъв древен, първичен инстинкт, пробуден в дремещото им подсъзнание съвсем необяснимо и неочаквано в тази светла лятна вечер, когато слънцето полягаше на запад, окъпано в кървящи тонове.

Може би тези хора не съзнаваха какво всъщност вършат или може би самоуважението или по-скоро инстинктът за самосъхранение не би им позволил да си го признаят. Така или иначе интуицията им подсказваше да се отдалечат максимално повече и по-бързо от човека със зализаната черна коса. Той излъчваше нещо особено злокобно, може би флуиди на опасност, заплаха. Погледнеш ли го в очите, със сигурност рискуваш да привлечеш вниманието му към себе си.

Значи по-добре е да гледаш в друга посока. По-добре е за теб някой друг да пострада, някой непознат, нали? Нека някой друг поеме негативите на недоволството му, вместо то да се насочи към теб. Затова продължавай да вървиш, влизай в колата, пали и давай газ и нито за миг не се обръщай назад. Защото човекът с ленивата полуусмивка може да запомни лицето ти, регистрационния номер, цвета на колата, тъмната коса на съпругата, узряващото тяло на малката дъщеря. И затова се преструвай, че нищо не си забелязал. То и какво толкова може да си видял, нали? Хиляди пъти по-добре, отколкото някоя нощ да се събудиш и да зърнеш този мъж надвесен над теб, целият оплискан в кръв, докато проникващата от съседната спалня светлина и мекият звук на падащи капки ужасяващо подсказват какво се е случило. Кап-кап-кап по пода, карминената локва бавно расте по голите дъски, изтича от същество, което е било живо... твоето дете.

В същия миг Дейв вече бе сигурен, че този човек не е много различен от него самия. И той е наблюдател, колекционер на човешки характеристики, само че в неговия случай анализът е само прелюдия към болката и смъртта. Усети още, че единственият наличен звук сега е далечният прибой на вълните, всъщност не толкова далечен и все пак в някакво друго измерение. Отдалечаващите се гласове заглъхнаха, нямаше ги вече и шумовете на въртележките, люлките, влакчетата. А непознатият заговори отново, тонът му изключваше всякакво невнимание от страна на Дейв.

— Искам нещо да ми познаеш — каза той.

— Какво по-точно? — запита Гадателя и сега доброжелателността го напусна изцяло, гласът му прозвуча съвсем иначе.

Защото нямаше място за добронамереност. Двамата бяха повече или по-малко равни.

Мъжът протегна към него свита в юмрук ръка. Между пръстите му се показваха облите краища на две монети по двайсет и пет цента. Дейв се пресегна, взе ги, усети, че ръката му леко потреперва.

— Кажи ми от какво си печеля прехраната — обади се непознатият. — Искам обаче да се понапрегнеш — да дадеш най-доброто от себе си. Ама най-доброто...

Дейв чу и разбра заплахата. Всъщност би могъл да му каже нещо безобидно, нещо невинно. Като например — градинар си. Или транспортен работник. Или...

В кланица работиш.

О, не! Прекалено близо. Не бива.

Унищожител си. На живи същества. Разкъсваш, убиваш, жертвите в земята заравяш, доказателствата да прикриеш. Понякога

нарочените се съпротивляват. Виждам белезите по челото, на брадичката. Ето и на челото грапавите очертания, отгоре възпалената зачервена кожа, там и косата не е пораснала изцяло. Какво се е случило последния път? Някой е успял да се изтръгне от хватката? Нечия ръка е съумяла да отскубне кичур от косата ти, нали? Сигурно болката разпалва стръвта в теб, още повече ти харесва да разрушаваш? Ами тези разрези по челото? Ти си насилник, но насилието се е обръщало и срещу теб. Беязан си като предупреждение към другите — та видят ли те, дори и разсеяните и будалите да разберат какво ги чака. Някой се е жертвал, но предупреждението е налице...

Излъже ли, сигурно го очаква смърт. Вероятно не днес, дори не и утре, цяла седмица може да мине. Но този човек ще помни, ще се върне. Някоя нощ. Дейв Гадателя ще се прибере в стаята си, а този същият вече ще седи на стол в мрака срещу прозореца, в лявата му ръка цигара, в дясната ще проблясва острие.

„А, ето те и теб. Най-сетне успя да се прибереш. Отдавна те чакам. Помниш ли ме? Поисках нещо да ми познаеш, а ти сгреши. Подхвърли ми някаква си дрънкулка за обезщетение, дето си ме избудалкал. Но това не е достатъчно за мен, сгрешил си, че ще ме задоволи. Дошъл съм да поправам грешката ти. Смятам, че наистина трябва да знаеш как си изкарвам хляба. Ето, ела да ти покажа...“

Непознатият протегна и двете ръце към Дейв, обърна ги с дланите нагоре, сетне ги завъртя обратно, показвайки деликатни пръсти, само дето под ноктите имаше черно.

— Е, хайде, казвай. И точно да е.

Дейв се взря в очите му.

— Причинител си на болка — каза той.

Непознатият, изглежда, се развесели.

— Ама наистина ли?

— Измъчвал си...

— Хайде бе!

— ... и си убивал — допълни Дейв, тогава сам чу и видя себе си някак отвън и отстрани.

Изглежда се носеше в ефира над мястото, сцената се разиграваше пред очите му, все едно бе страничен наблюдател, душата му вече предусещаше разделянето с предстоящия живот.

Мъжът поклати глава, вгледа се в ръцете си, изглеждаше безмълвно удивен на онова, което бяха разкрили те.

— Е, добре — рече той след малко. — Предполагам, че си струваше парите. Петдесет цента човешки пари. Ами да, грешка няма. Точно такава е приказката. Точно такава.

Кимна сякаш на себе си и добави тихо:

— Аха. Аха.

— Ако искаш, вземи си нещо от тези тук като премия — рече Дейв. — Премия в случай, че не съм познал.

И показа с пръст ластичетата, шнолите, найлоновите пликкове с разноцветни гумени балончета.

Вземи си нещо. Повече дори, моля те. Всичките ги вземи, колкото си искат, само се махай оттук и ме остави на мира. Върви си и повече не се връщай. И ако това ще те утеши, знай, че никога, ама никога няма да забравя как миришеши. Никога. Ще я помня тази воня и винаги очите на четири ще си отварям, в случай че се върнеш.

— Тц — поклати глава непознатият. — Задръж си ги. Аз съм задоволен. Забавлявах се.

Отстъпи назад, като все така кимаше и под нос повтаряше „аха,

аха“. И тъкмо когато Гадателя вече смяташе, че се е отървал от него, мъжът се спря и подхвърли:

— Професионална гордост.

— Моля? — стресна се Гадателя.

— Мисля си, че това ни е общото — гордеем се с работата си.

Можеше да ме излъжеш, но не го направи. И аз можех да те излъжа и да взема няколко лайняни балончета, но не го направих. Ти показа към мен уважение, аз ти отвърнах със същото. Ние сме мъже — ти и аз.

Дейв премълча. Нямахше какво да каже. Изведнъж усети нещо в устата си. Раздвижи език, беше горчиво и гадно. Понечи да отвори уста и жадно да вдъхне соления морски въздух, но реши, че сега не бива. Не и докато онзи е все още наблизо. Първо да се отърве от него — страх го бе, че с едно такова вдишване може да погълне част от сквернага му същност, току-виж отровил себе си.

— Можеш да разкажеш на хората за мен, ако пожелаеш — продължи другият. — Не ми пука особено, така или иначе. Отдавна ще съм се разкарал оттук, още преди който и да е да се е досетил да ме потърси. Пък и да ме намерят, какво толкова? Какво ще ми кажат? Че някакъв си смотан, дребен панаирджийски тарикат в евтина тениска ги е изпратил да ме търсят? Все едно, че имам нещо да крия или някакви грехове да признавам, а?

Ръцете му опипаха джобовете на джинсите, едната се плъзна вътре, извади пакетчето с цигарите. Беше смачкано, доста сплескано. Изтърси от него тънка медна запалка, сетне и цигара. Повъртя я из пръстите — палеца и показалеца, — запали, прибра запалката и пакетчето обратно в джоба.

— Пък може би ще прескоча някой ден пак насам, а? — рече мъжът. — Ще те потърся тогава.

— Ще те чакам — отвърна Гадателя.

Пък ела, като толкова много искаш, животно толкова! Може и да ме е страх, има и защо, ама няма да ти го покажа, хич и не очаквай. От мен лично толкова удовлетворение няма да получиш.

— Е, надявам се да е така — поклати глава непознатият. — Наистина се надявам.

Само че Гадателя никога повече не го срещна очи в очи, макар че често мислеше за него. Така или иначе поне два-три пъти през останалите му години живот се случи да се заглежда в минаващите по дъсчените пътеки тълпи, готов да се закълне, че онзи, същият човек, е нейде там сред тези хора. Гледа го, прикрит зад нечий гръб, и се усмихва. Или пък го наблюдава заканително, съжалявайки за онзи случай, когато му бе разрешил да надникне в истината, и крои планове как да поправи грешката си.

А Дейв Гловски по прозвище *Гадателя* почина през 1997 г., кажи-речи половин век след първата си поява на Олд Орчард Бийч. Беше разказвал на някои хора за непознатия, поне на неколцина, дето имаха желание да слушат подобни приказки. Описваше им тънката воня на мас, мръсотията под ноктите, ръждивокафеникавите петна по тениската. Някои от слушателите скептично клатеха глави и си казваха, че това са само опити на стария шоумен да поразкраси легендата около собствената си личност. Други обаче гледаха по-сериозно на тази история, запомняха я и на свой ред я преразказваха. Защото винаги има хора, които вярват на такива неща и ще се оглеждат за подобен човек, в случай че отново се появи.

Гадателя, разбира се, се бе оказал отново прав: този, същият мъж, се завърна по тези места през последвалите години. Понякога идваше по лични причини, друг път по чужда поръчка, отнемайки, но веднъж и

създавайки живот. Когато дойде за последен път, облаци се извиха, небесата потъмняха, а той диреше смъртта и спомена за една смърт в лицата на хората. Опустошен беше, а гневът му носеше човешка гибел.

Наричаха го Мерик Отмъстителя.

1

Беше навъсено ноемврийско утро. Попарена от сланата и замръзнала, тревата бе залиняла, чуплива. Зимата се хилеше мразовито иззад разпокъсаните облаци, досущ любопитен клоун, надникнал измежду завесите преди представлението. Градът бавно потъваше в летаргия. Скоро студовете ще го сковат изцяло, а Портланд ще задреме като начеващо зимния си сън животно, понатрупало тлъстинки за дългите предстоящи месеци. И местните хора бяха понасъбрали парици от туристите, стояха им в банката с надежда да изкарат чак до затоплянето и Деня на загиналите в Гражданската война⁴. Улиците тънеха в тишина, защото летовниците вече ги нямаше, а тукашните отново разполагаха изцяло с даваните си под наем домове и пак посядаха на любимите си маси по барове, ресторанти и кафенета. Келнери и готвачи пак имаха време да полентяйстват и разменят някоя клюка, вместо да тичат да изпълняват разнообразните поръчки на хора, дето дори и имената им не знаят. По това време на годината човек има отличната възможност да почувства истинската атмосфера на градеца, спокойния му сърдечен ритъм, несмущаван от фалшивите стимули на хора отвън.

Седях на ъглова маса в „Портхоул“, похапвах пържени картофи с

бекон, изобщо не следях приказките на телевизионните коментатори за неочакваното посещение на държавния секретар в Ирак. По едно време някой разумен човек взе та отне звука на апарата, затова стана още по-лесно да загърбя темата. В заведението работеше печка, поставена бе точно пред прозореца към водната шир и разклащаните от сутрешния вятър и вълните мачти на рибарските лодки. По съседните маси имаше шепа хора, колкото приятна за нечия закуска атмосфера да създадат; казвам го, защото това е нещо тънко, особен баланс изисква.

Заведението изглеждаше точно така, както го помнех от хлапашките години, може би дори и както си е било още по време на откриването му през 1929 година. Подът застлан с линолеум, имитация на зелени мраморни плочки, на места попукан, иначе безупречно чист, а стените боядисани също в зелено. По цялата дължина на помещението минава дълъг дървен тезгях с медна обковка на барплота, високите метални столчета пред него — закрепени неподвижно в пода, с черни кожени възглавници на седалките. Върху самия плот се тълпяха чаши, посуда, подправки, две големи стъклени чинии, буквално затрупани с прясно изпечени кифлички. А отзад беше кухнята. Речете ли да се изправите, спокойно ще надникнете в нея през двете прозорчета за сервиране, между които се мъдри цветна реклама на ястия с миди.

Специалитетите за деня бяха обявени на черна дъска, имената им надраскани с тебешир. На бара мътно блестяха металните стволоче на пет бирени крана — за *гинес*, няколко вида *алагаш* и *шипърд*, както и светло пиво *куърс* — за онези, дето така или иначе не им пука какво ще пият. По стените висяха няколко шамандури и спасителни пояси. В почти всяко друго заведение за хранене в Олд Порт такива неща по стените биха ви се сторили най-обикновен кич, тук обаче бяха отражение на факта, че повечето от посетителите са местни рибари.

Едната стена бе почти изцяло остъклена, затова дори и през най-тъмните утрини, „Портхоул“ е озарен от небесната светлина.

Уютно, задушевно бе за мен това заведение: тук винаги долавяш успокоителния тих фон на разговорите между клиентите, но никога и какво точно се казва, та дори и хората да са на съседната маса. Постепенно броят на посетителите нарасна, влязоха още и още мъже, събраха се някъде около двайсетина души. Поръчваха, похапваха, отпиваха горещо кафе, започваха деня си спокойно, като истински жители на Мейн. На бара седнаха петима работници от пристанищния рибен пазар, облечени бяха почти еднакво — сини джинси, върхни дрехи с качулки, бейзболни шапки. Смееха се и се протягаха, радвайки се на топлото, лицата им все още ярко зачервени от хапливия мраз навън. В съседство с мен седяха четирима бизнесмени в костюми с поставени на масата мобилни телефони, папки и бележници и сякаш говореха по делови въпроси. Но от жестовете, усмивките и подочутата от време на време отделна дума се досещах, че вероятно им е по-интересно да обсъждат неотдавнашните победи на „Пайрътс“ и треньора им Кевин Дайнийн. Срещу тях имаше две жени, по-млада и по-стара, приличаха ми на майка и дъщеря в един от онези разговори с множество ръкомахания и шокирани физиономии. Стори ми се обаче, че се забавляват добре.

Та както вече ви казах, харесвам аз „Портхоул“. Тук туристи много-много не идват, още по-малко пък зиме. Дори и лете нямат път насам и по-добре — защо да нарушават чудесното местно равновесие? Изключения се получават понякога, и то ако някой се досети да закачи рекламни материали по „Уорф Стрийт“ с уловки за летовниците — да посетят редовно пренебрегваната от тях крайбрежна зона, защото там щели да попаднат на неочаквани атракции. Под последното трябва да се

разбират рибният пазар и заведения като ресторанта за морски специалитети „При Бун“, бара „Комеди Кънекшън“ и самия, „Портхоул“ Но дори и в такива случаи навалици тук няма. Независимо от рекламите „Портхоул“ няма привлекателна външност. Откъм главната търговска улица „Къмършъл“ се вижда само една поочукана реклама на безалкохолни напитки и овехтяло знаме. От мой опит зная, че за да го хареса, човек трябва първо да усети това заведение, особено през мрачните зимни утрини. А веднъж влезе ли ти под кожата атмосферата му, връщане назад няма. Това обаче трудно би се получило с разхождащи се по „Къмършъл“ туристи някоя люта мейнска зимна сутрин, когато свирепият вятър здравата брули улиците и хората по тях. Едва ли някой би се навил да рискува здравето си в подобни мразовити условия, без да има отлична идея къде точно отива. Ето затова, изправени пред бръснещия неистово лицата им североизточен вятър, малцина имаха нагласата или смелостта да разглеждат непознатите периферни градски райони.

Извън курортния сезон понякога се намират и осмелили се да стигнат до рибния пазар пътници, стъпките им кухо ечат по старите дървени паважи, дето все още ги има покрай кейовете отляво. Веднъж отминали пазара, те неизбежно ще попаднат и на „Портхоул“, а веднъж влезли там, човек би могъл да се обзаложи, че ще повторят, че и потретят посещенията си. Пък и няма да се хвалят пред приятели и познати за това интересно откритие, защото намериш ли веднъж подобно заведение, предпочиташ да го държиш в тайна и само за себе си. От едната му страна има дървена платформа с изглед към водата, на нея лете поставят маси, но зиме ги прибират. Лично аз го обичам и през зимата. Взимам си кафе, излизам отвън, стоя прав, но доволен, защото зная, че повечето посетители предпочитат да седят на топло и едва ли

някой ще ме последва да ми нарушава спокойствието. Усещам солта във въздуха, морския бриз гали лицето ми и ако вятърът и времето са както се полага, те ще останат с мен през цялата сутрин. Обичайно я харесвам тази миризма, солената. Понякога, изпаднал в лошо настроение, не съм и чак толкова мераклия, защото сол на устните напомня за сълзи, сякаш с целувка се опитваш нечия болка да премахнеш. Случи ли ми се това, налягат ме мисли за Рейчъл и Сам, това са жена ми и дъщеря ми. А те често се преплитат със спомена за покойните ми предишни съпруга и дъщеря.

Такива дни има, те са безмълвни, тежат.

Днес обаче седях вътре, облечен в сако, с официална риза и вратовръзка. Връзката беше тъмночервена „Хуго Бос“, сакоето — „Армани“, само дето никой в Мейн и пет пари не даваше за маркови изпълнения. Забележат ли етикета, ще си кажат, че си я купил на разпродажба или с намаление. Ако пък не е така и си платил скъпо-прескъпо, значи си идиот.

Е, не бях платил скъпо.

По едно време вратата се отвори, влезе жена. Носеше черен костюм с панталон, отгоре палто, което сигурно е струвало бая пари навремето, само че сега изглеждаше доста овехтяло. Чернокоса беше, само дето косата имаше особен оттенък, на тъмночервеникаво биеше. Имаше вид на леко изненадана, като че, идвайки насам покрай разнебитените фасади на пристанищните сгради, бе очаквала морски разбойници да ѝ налетят, че и да я ограбят може би. Очите ѝ обиколиха заведението, спряха се на моите, веждите ѝ се повдигнаха въпросително. Повдигнах пръст и тя закрачи към мен, провирайки се сърчно между масите. Изправих се да я посрещна, здрависахме се.

— Вие сте господин Паркър, нали? — запита тя.

— Да, аз съм Паркър.

— Моля да ме извините за закъснението. На моста имаше пътно произшествие, отклониха трафика, та съм заобикаляла.

Ребека Клей ми се бе обаждала предния ден във връзка с текущ проблем. Искаше да знае мога ли да ѝ помогна. Някой си я дебнел и следял скрито, сетне и открито. Ченгетата не успели нищо да направят. Онзи тип имал безпогрешна интуиция, отдалече ги подушвал и винаги изчезвал още преди появата им, независимо колко професионално и потайно се приближавали към дома ѝ, когато ги викала на помощ.

Аз по това време по-обща работа не отказвах, дори сам си търсех, отчасти за да не мисля за отсъствието на Рейчъл и Сам. Вече девет месеца живеехме разделени, с няколко малки, краткотрайни изключения. Все така не можех да си дам точна сметка защо и как нещата се бяха влошили чак до такава крайна степен, че и така бързо. Понякога ми се струваше, че са си у дома, къщата ухае на техните миризми, изпълнена е с техни звуци, а в следващия миг се качват на колата и отиват при родителите на Рейчъл. И естествено, никога не беше така. Връщах се в миналото, опитвах да уточня, да анализирам всяка постъпка, всеки епизод и промяна по пътя, който ни бе довел до сегашното положение. Предполагаше се, че то е временно, че сме се разделили, за да си дадем възможност да премислим, сериозно, отговорно решение да вземем. Един вид шанс и за двамата: точна представа да получим за себе си, но и за другия, за това как сме живели заедно. Ей такива неща — какво сме споделяли, как сме си устройвали живота, без какво не можем и какво ще ни липсва от другия. Такива ситуации обаче рядко са временни. Получават се огорчения, дистанциране, всъщност зейва истинска пропаст. Дори да се стигне до одобряване и решение отново да опитаме да се съберем, то фактът, че

единият е напуснал другия, винаги се помни и остава непростен. Като ги изтъквам тези неща, все едно излиза, че вината е нейна, но не беше така. В същото време не съм съвсем убеден, че е и моя, поне не и изцяло моя. Рейчъл трябваше да направи своя избор, както аз моя, само че нейният до голяма степен зависеше от моя. В края на краищата изпуснах ги и двете, разреших да си тръгнат с надеждата, че някога ще се върнат. Иначе си говорехме по телефона, пожелаей ли, можех да взема Сам, обаче те се намираха във Вермонт и това доста усложняваше нещата. Забравях разстоянието, много държах редовно да ходя на гости, и то не само защото не желяех да комплицирам и без това реално трудното положение. Най-вече много внимавах по друга причина — смятах, че все още има хора, които ще се опитат да им навредят, само и само да си отмъстят на мен. Затова и вярвам, че този факт повлия за съгласието ми те да заминат при родителите на Рейчъл. Всъщност напъвам се да си спомня как най-точно стана всичко, но нещо все ми се губи. Последната година бе особено... трудна. Ужасно ми липсваха, но не знаех нито как да си ги върна, нито как да живея без тях. Отсъствието им оставяше огромна празнина в моето битие и други се опитваха да я запълнят — онези, които изчакваха в сенките.

Първата ми съпруга, първата ми дъщеря.

Поръчах кафе за Ребека Клей.

По лицето ѝ тъкмо полазваха сутрешните слънчеви лъчи. Безмилостно бих казал — разкриваха бръчките, сивите корени на косата, въпреки че бе прясно боядисвана, дълбоките сенки под очите. Някои от тези неща вероятно се дължаха на тормоза, оказван от онзи тип, който по думите ѝ я следял постоянно. Други обаче, изглежда, имаха по- дълбок и по-отдавнашен произход. Неприятностите в живота ѝ видимо я състаряваха преждевременно. Гримът ѝ бе сложен набързо,

небрежно, тук-там бе прекалено много. Навеждаше на мисълта, че жената отсреща ми не обича да се задържа пред огледалото, сигурно защото не харесва онова, което вижда в него.

— Струва ми се, че друг път не съм идвала тук — обади се тя.
— А през последните няколко години Портланд така много се е променил, че е просто чудо как това място е останало все същото.

Рекох си, че сигурно е права. Градът постоянно се видоизменяше и подновяваше, но въпреки това най-чудновати останки от миналото му някак издържаха проверката на времето: като например антикварни книжарници и бръснарници, заведения, където менюто не е било променяно никога, просто защото храната е била чудесна още от самото начало. Е, сигурно затова и „Портхоул“ бе оцелял. Старата клиентела го ценеше и имаше ли възможност, всячески се стараше да го поддържа печелившо.

Кафето на Ребека Клей пристигна. Тя си сипа захар, разбърка я продължително и сякаш забрави да спре.

— Е, какво мога да направя за вас, госпожице Клей?

Тя се сепна, преустанови бъркането, изглежда, бе чакала аз да дам тон на разговора. Добре де, бях го дал.

— Каквото вече ви казах по телефона. Един мъж непрекъснато ме безпокои.

— По какъв начин?

— Върти се около дома ми. Живея край Уилард, плажа имам предвид. Виждала съм го във Фрийпорт и в пазарния център, където ходя на покупки. И там върви подире ми.

— С кола или пеша?

— Пеша.

— Влизал ли е в непосредствената ви собственост?

— Не.

— Заплашвал ли ви е по някакъв начин? Например да ви е нападал, физически имам предвид?

— Не.

— Това откога продължава?

— От около седмица, може би малко повече.

— Говорили ли сте?

— Само веднъж, преди два дни беше.

— И какво ви каза?

— Заяви, че търсел баща ми. С дъщеря ми живеем в старата таткова къща. Твърдеше, че с него имал някаква си работа.

— А вие какво отвърнахте?

— Че баща си не съм го виждала от години. Казах му още, че доколкото зная, той е покойник. Всъщност, законно погледнато, е мъртъв по документи поне от началото на тази година. Цялата му лична документация съм я преровила. Хич не ми се искаше да го правя, но съзнавах, че е важно и за мен, и за дъщеря ми. Някак най-сетне да сложим край на неясноти и претенции.

— Разкажете ми за баща си, моля.

— Беше детски психиатър, много добър. Понякога приемаше и възрастни, но зная, че се отнасяше само за случаи на претърпели травми в детството си индивиди. Смяташе, че в такива случаи може да помогне. За съжаление случиха се неприятности, нещата започнаха да се променят. Появи се особен случай: един човек бе обвинен от сина си в сексуални издевателства, това стана по време на съдебен спор за родителските права. Баща ми бе заключил, че в твърденията има резон, и изразеното му професионално мнение стана причина правата да получи майката. За беля по-късно синът оттегли твърденията си, отказа

се от тях с думите, че майка му го убедила да постъпи по този начин. Само че за бащата вече бе късно. Тръгнаха приказки относно случая, вероятно самата майка ги е разпространила. Човекът обаче загубил работата си, а в един бар някакви хора го пребили жестоко. И накрая се самоубил — взел та се застрелял в спалнята си. Баща ми обаче прие цялата тази история много навътре, като лична грешка. Освен това бяха подадени оплаквания по повод заключенията му на базата на разговорите с момчето. Лекарската комисия по етика и жалби ги отхвърли до едно, но впоследствие почти никой вече не го търсеше за подобни професионални оценки. Струва ми се, че именно това съсипа самочувствието му на терапевт.

— Кога се случиха тези събития?

— Около 1998 година, но може би бяха започнали и малко преди нея. А сетне положението се влоши още повече... — тук Клей заклати глава, сякаш не вярва докрай на паметта си. — Дори и като ви ги разказвам сега тези неща, разбирам колко налудничаво звучат. Ужасна бъркотия се получи малко по-късно...

След тези думи направи пауза, огледа се, като че някой подслушваше, и рязко снижи тон, почти зашепвайки:

— ... оказа се, че някои от татковите пациенти били сексуално малтретирани от група мъже, тогава тръгнаха съмнения и неудобни въпроси относно методите му и докъде може да се разчита на него. А баща ми, разбира се, себе си винеше за случилото се. Но сетне и други започнаха да подмятат подобни обвинения. Лекарската комисия го призова неофициално и единствено информативно — с цел да чуе собствените му аргументи по всичките обвинения, но той така и не стигна до нея. Намериха колата му на края на Северните гори — изоставена там. И от онзи миг насам никой не го е виждал, нито чувал.

Полицията започна издирвания, само че никога не намери нищо. Това беше към края на септември 1999 година.

Замислих се. Името Клей ми звучеше познато. Ребека Клей. Ами да.

— Аха, значи сте дъщеря на Даниъл Клей?

Тя кимна. Сянка пробяга по лицето ѝ. Но дали бе сянка? Или неволен спазъм, нещо като примигване от внезапна болка. Чувал бях за Даниъл Клей. Не беше много. Но Портланд е малко селище, всъщност град само по име. Истории като тази на Даниъл Клей обичайно остават за дълго в колективната човешка памет. Особени подробности по случая не помнех, но бях слушал клюките — както и всички останали. Ребека Клей бе обобщила обстоятелствата около бащиното изчезване в най-общи линии и изобщо не я винях заради това, че изпусна някои неща. Като например приказките, че доктор Даниъл Клей е знаел за извращенията с деца, а може би ги е прикривал, че дори и лично участвал в тях. Имаше и разследване в тази насока, само че в документацията му някои неща липсваха, още повече че поверителният характер на професията му и лекарската етика реално затрудняваха проследяването на поредица улики. Трябва и друго да добавя: солидни данни или доказателствен материал срещу него нямаше. Само че може ли този факт да спре хорските одумвания и заключения?

Отново се вгледах в Ребека Клей, този път за по-дълго, макар и да бе неучтиво. Сега не беше толкова трудно да си обясня външния ѝ вид, имайки предвид бащините проблеми. Рекох си, че вероятно живее доста изолирано. Приятели все пак сигурно са ѝ останали, но едва ли са много. Даниъл Клей наистина бе хвърлил тъмна сянка върху живота на дъщеря си и под тежестта ѝ тя бе направо повехнала.

— Значи казахте на човека, който ви преследва, че не сте

виждала баща си от много дълго време. Той как реагира?

— Изпудтя през нос, намигна, каза нещо от сорта на „На лъжата краката са ѝ къси“ или „Който лъже, да пукне!“ — отвърна Клей. — Сетне заяви, че ми давал малко време да си помисля. Тогава се извърна и си тръгна.

— Че защо ще ви обвинява в лъжа? Намекна ли по някакъв начин, че може да знае нещо по-различно около изчезването на баща ви?

— Не, просто натърти на това, че лъжа, и си замина.

— А полицията така и не успя да го открие?

— Не, той умее да изчезва, сякаш вдън земя потъва. А в полицията, изглежда, си мислят, че си съчинявам разни неща, за да вдигам шум около себе си, да привличам внимание, все едно психически проблеми имам. Просто ми е неудобно, страх ме хваща дори. Но не е така... По такъв начин не бих постъпила. Аз...

Не се намесих, изчаках.

— Вие сигурно сте чували онова, което се говореше за баща ми. Някои хора и до днес смятат, че е извършил някакво престъпление. Струва ми се, че и в полицията са на същото мнение, чак понякога се питам дали и мен не подозират... например че зная разни неща за случилото се, но ги премълчавам, за да го прикривам. Идваха на няколко пъти у дома и не беше трудно да се досетя какво си мислят: че зная къде е татко, че през всичките тези години съм поддържала тайна връзка с него, вероятно сме се и срещали.

— А това вярно ли е?

Тя примига и преглътна, но удържа на погледа ми, без да отмества очи.

— Не е.

— Обаче сега излиза, че полицаите не са единствените, които се съмняват в думите ви. Как изглежда въпросният човек?

— Някъде на около шейсетина години е. Косата му е черна. Струва ми се, че си я боядисва, иначе я носи сресана назад, замазана, но бухнала отпред, като на рок певците от петдесетте години. Очите му са кафяви и ей тук има белези... — тя повдигна ръка и показа челото си точно под косата: — ... три успоредни резки, сякаш някой навремето го е драл с вилица. Не е висок, около метър и шейсет и нещо, обаче набит. Особена глава има, като че е сплесната, лицето му също... ръцете му са реално големи, на тила му играят здрави мускули. Носи почти едни и същи дрехи: сини джинси и тениска, понякога черно сако, друг път се явява със старо кожено яке. Има шкембе, обаче дебел не е, в никакъв случай. Ноктите му са ниско изрязани и е сравнително чист, само че...

Тук спря, аз пък не я прекъснах — оставих я да потърси нужните думи, за да си каже нещата, както тя ги вижда.

— Слага си някакъв одеколон, адски силен като миризма. Обаче докаго ми говореше, така ме лъхна... струва ми се, че го слага, за да прикрива... една отвратителна миризма, нещо като животинска воня. Направо щях да побягна...

— А името каза ли си?

— Не. Рече, че с баща ми имал работа. Няколко пъти повторих, че баща ми е покойник, но той само клатеше глава и се подсмивваше. И накрая изтърси едни приказки... че никого не би нарекъл мъртъв, преди да е подушил завонелия му труп.

— Нямате ли някаква представа защо този тип се появява точно сега, толкова много години след бащината ви смърт?

— Не, в тази връзка нищо не ми каза. Възможно е да е дочул, че баща ми юридически бе обявен за покойник.

По силата на определен закон в Мейн безследно изчезнал човек би могъл да бъде правно обявен за мъртъв при петгодишно отсъствие. Друго условие е през този период с него да не е била осъществявана връзка, а отсъствието му да не е обяснено по задоволителен начин. Законът има своите правни аргументации — такава стъпка е практически нужна на близките по най-различни причини, като легализации на документи, например завещание, разполагане с имущество, промени в собствеността и прочие. В някои случаи законът предвижда съдът да изиска „подходящо по мащаби“ издирване, уведомяване на компетентните правоприлагащи органи и съответните социални институции, както и да постанови излъчване или поместване на текстови обяви в медиите. Ребека Клей твърдеше, че е отговорила на всичките изискани от съда и закона условия, но в краен резултат не бе получила точна информация за баща си, всъщност нищо повече от вече известното.

— В началото на годината се появи материал за баща ми в едно списание за изкуство, но това стана, защото продадох две от картините му. Имах голяма нужда от тези средства. Не ви съобщих порано този факт, но баща ми беше прекрасен художник, много талантлив според мен. Значителна част от свободното си време посвещаваше на изкуството — излизаше сред природата, в горите най-често, рисуваше с бои, правеше графики. Не бих казала, че в рамките на модерните виждания работата му би била високо оценена, финансовото изражение имам предвид. Досега за картина съм вземала най-много хиляда долара — от време на време продавах по някоя, защото парите не ми стигаха. Изложби никога не е уреждал, пък и, сравнително погледнато, много картини няма. Продаваше обаче на колекционери, които познаваха стила му, често и по уговорка работеше. А към края на живота си вече

имаше доста предварителни поръчки.

— За какъв тип картини говорим?

— За пейзажи предимно. Ако се интересувате, мога и снимки да ви покажа. Защото оригиналите съм ги продала, само една картина ми е останала.

Познавах някои хора от портландските артистични среди. Реших, че няма да е лошо да ги поразпитам за Даниъл Клей. Междувременно обаче на първо място си оставаше проблемът с онзи, дето преследваше дъщеря му.

— Вижте, не се безпокоя единствено за себе си — продължи тя. — Имам дъщеря на име Джена, на единайсет години е. Вече ме е страх да я пусна сама извън дома дори и носа си да подаде. От време на време се опитвам да ѝ обяснявам поне по малко какво става около нас, но се боя да не я наплаша излишно.

— Как искате да постъпя спрямо този човек? — запитах я аз.

Доста странен въпрос наистина, но бях длъжен да го задам. Ребека Клей трябваше предварително да бъде наясно с евентуално взетите мерки.

— Бих искала да поговорите с него. Да го накарате да се махне отгук.

— Това са две различни неща.

— Но защо?

— Едно е да поговоря, друго — да го принудя да си отиде.

Тя ме изгледа озадачено.

— Ще трябва да извините невежеството ми — тихо рече жената. — Не ви разбирам, честно.

— Вижте, искам да сме наясно — аз и вие — с всичко, което бих могъл да направя, и то още преди това. Мога да се срещна с него от

ваше име, да опитам да изясним нещата без силови прийоми. Възможно е човекът да се вслуша в гласа на разума и да си тръгне по живо, по здраво. Но според казаното от вас той вероятно ще упорства, защото видимо има определени фикс идеи, което пък означава че може и до сблъсък да се стигне. Ако случаят се окаже такъв, имаме известен избор — да осигурим намесата на ченгетата например. Те да го задържат, сетне ще се обърнем към съда, който е в правото си да забрани приближаването на въпросното лице до вас. Това последното е под въпрос, в смисъл че може да се окаже сложно, още по-трудно като практическо приложение. В такъв случай ще се наложи да търсим други начини за убеждение да ви остави на мира.

— Искате да кажете като например заплаха или физическо посегателство?

Тонът бе въпросителен, но иначе идеята май ѝ харесваше. Не можех да я виня. Познавах хора, години наред издържали всевъзможен тормоз от страна на разни негодници. Някои направо се бяха съсипали от напрежение и безпокойство. Други на края прибегваха до насилие, но това винаги водеше до задълбочаване на проблема. Такъв бе случаят на семейна двойка — мъж и жена, която попадна под ударите на съда. Там ги отведе съпругата на същия човек, който ги тормозеше. Защото един ден мъжът не издържал и му треснал един в мордата. След това цял живот съжаляваше за стореното.

— Има разни възможности — рекох. — Само че те ни поставят в уязвима позиция — да речем, с обвинение за физическо насилие или заплахи. При това, ако не постъпим изключително внимателно, положението може да се влоши дори и още повече. Досега този човек не е направил нищо крайно, освен да ви безпокои. Не че това е нищо, разбира се. Но ако нанесем първия удар, може да реши да му

отвърне. В такъв случай за вас вече ще има реална опасност.

Тези думи я стреснаха, тя сякаш се преви под тежестта им.

— В такъв случай какво мога да направя?

— Вижте — казах, — съвсем не се опитвам да внушавам, че няма надежда да разрешим проблема безболезнено. Просто искам да разберете и другата възможност — този тип заинати ли се, решавайки да продължи да се навърта около дома ви, тогава няма да разполагаме с лесни или бързи решения.

Това малко я поуспокои и е надежда в гласа запита:

— Значи ще ми помогнете, нали?

Казах ѝ тарифата, обясних, че работя сам, юридически съм еднолична детективска агенция. Затова не бих приел други поръчки, които ще затруднят свързаната ми с нея работа. В случай че ми се наложи да търся външна помощ, незабавно ще я уведомя за евентуалните допълнителни разходи. Тя има правото да ме освободи по всяко време, в такъв случай от моя страна аз ще направя всичко възможно да си намеря заместник, преди лично да се оттегля от случая. Тези постановки, изглежда, ѝ харесаха, защото кимна в знак на съгласие. Разбрахме се да взема аванс срещу първата седмица. Не че ми трябваха никакви средства, начинът ми на живот бе вече съвсем опростен, но държах ежемесечно да изпращам пари на Рейчъл, макар и да твърдеше, че нямала нужда от тях.

Обещах да започна работа още на следващия ден. Договорихме се за следното: да се държа разумно близо до Ребека Клей, когато сутрин тръгва на работа. Тя на свой ред ще ме предупреждава кога излиза от офиса за обяд, за делови срещи, кога тръгва вечер за дома. В дома ѝ имаше алармена система, аз обаче взех допълнителни мерки — обадох се на познати специалисти да огледат положението, да сложат

допълнителни резета и верижки. Сутрин ще бъда пред къщата, когато тя излиза за работа, вечер ще се навъртам също отвън на достатъчно близко разстояние, докато си легне. Ще държим постоянна връзка, повика ли ме, ще бъда при нея най-много до двадесетина минути.

Преди да се разделим, помолих да ми даде снимка на баща си. Беше предвидила тази възможност, бръкна в чантата, извади негова фотография, само че се поколеба доста, преди да се раздели с нея. Оттам ме гледаше възслаб източен мъж в зелен костюм от туид със снежно бяла коса, рунтави вежди, очила с тънки метални рамки, на вид строг, леко старомоден. Академичен интелектуален тип, от онези, дето пушат с глинени лули, а стените на кабинетите им са библиотеки с подвързани в кожа дебели томове.

— Ще си направя няколко копия, а оригинала ще ви върна — обещах аз.

— Не се безпокойте — отвърна Клей. — Имам други, тази задръжте толкова, колкото ви е нужно.

Сетне запита дали е възможно да я придружа веднага — имала работа в града същата сутрин. Добави, че се занимавала с недвижими имоти, предстояли ѝ няколко срещи, нямало да отнемат повече от два часа. Опасявала се онзи мъж да не се залепи за нея, докато е навън. Веднага предложи да ми плати допълнително, отказах. Така и така нямах какво друго да правя.

Тръгнах след нея и това продължи чак до края на деня. Нищо не се случи. Онзи тип със старомодната прическа и белезите по челото изобщо не се и мярна. Беше ми скучно, чак ми писна, но пък не се наложи да се прибирам в празната си къща, всъщност тя не бе чак съвсем празна. Следвах Ребека Клей като сянка, за да избегна сенките на собствените си привидения.

2

Отмъстителя вървеше по дървените пътеки на Олд Орчард, недалеч от мястото, където безброй лета наред се бе намирала будката на Гадателя. Не я виждаше, нямаше го и стария мъж, вероятно бе починал. Пък може би не бе мъртъв? В такъв случай вероятно не бе в състояние да върти старите си майстории, сигурно и очите му са отслабнали, не в състояние да виждат ясно, ушите — заглъхнали, паметта — прекалено закърняла, за да задържа и подрежда подаваната информация. Отмъстителя се огледа. Дали го помни, ако е жив? Ако не е, дали го е помнел до края? Сигурно така е било, защото не бе човек да забрави такива неща, да изхвърли от съкровищницата факти полезно нещо, което някога някак си би му свършило добра работа.

Беше се захласнал по дарбата на този човек още навремето. Онази прохладна вечер в края на лятото го бе наблюдавал от разстояние цял час и нещо незабележимо, дискретно, преди да се доближи и да го заговори. Изключителен талант за такъв дребен, странно изглеждащ човечец с евтините му дрънкулки в простата будка: да разгадае толкова много неща на пръв поглед, да проникне в същността на даден индивид почти без усилие, най-важното без особено мислене, да нарисува картина на битието му за секунди — време, колкото часовника да погледнеш, часа да видиш. Удивително! Беше се връщал през годините отново и отново, скрит в тълпите, за да го съзерцава оттам. Дали наричащият себе си Гадател го бе усещал? Може би го бе търсил с поглед, с боязливо потръпващи ноздри, като предусещащо близостта на лисицата зайче?

Всъщност не беше ли се завърнал и сега под влиянието на

далечна, почти неуловима надежда да завари Гадателя на старото място? Предпочел да изкара зимата близо до морето, вместо да се отправи към по-топли, по-доходоносни места.

И ако го бе намерил тук, какво би казал? *Научи ме. Покажи ми как да позная онзи, когото търся. Защото ще ме лъжат. Искам да ме научиш как да разпознавам лъжата...*

Щеше ли да обясни защо се е завърнал? А дребният мъж щеше ли да му повярва? Сигурно, защото винаги би разпознал кое е лъжа и кое — истина.

Обаче Гадателя отдавна бе мъртъв, а за Отмъстителя оставаше само споменът на първата им и единствена среща през онзи далечен ден. Кръв имаше по ръцете му тогава. Възложената поръчка бе сравнително проста: да изпрати в гроба уязвим човек — мъж, който би се изкушил да размени онова, което знаеше, срещу протекция от страна на хората, които го търсеха. Само че часовете му бяха преброени още от мига, когато бе побягнал — секунди, минути, дори дни, но не повече от това. Няколко дни, всъщност пет, на шестия бе вече намерен и умъртвен. Страх го беше накрая, много при това, но без болка мина. Защото не бе в нрава на Мерик винаги да мъчи и изтезава. Макар и да не се съмняваше: жертвата е подложена на ужасно мъчение още от мига, когато разпознае неумолимата безпощадност в природата на дошлия за нея. И то е предостатъчно, колкото и кратко да е във времето. Но той бе професионалист, а не садист. Измъчваше само когато му се налагаше.

Мерик. Така го наричаха тогава. Това бе името в един регистър, име дадено му при раждането. Днес то не означаваше нищо за него. Мерик бе убиец, но той убиваше за други, не за себе си. Разликата е много голяма. Човек, убиващ по свои мотиви и за свои цели, е индивид, подчинен и жертва на емоции. Този вид хора правят грешки.

Предишният Мерик беше професионалист. Той бе хладнокръвен, лишен от чувства или поне така си казваше сам. Макар и понякога след убийството да си позволяваше признанието, че то му е доставило удоволствие.

Но онзи, старият Мерик, Мерик убиецът, вече не съществуваше. Друг човек бе заел неговото място, обричайки сам себе си в това си превъплъщение, но пък дали бе имал избор? Може би предишният Мерик бе започнал да умира в мига, когато бе родено детето му? Волята му отслабна, в края на краищата съвсем се разпадна, победена от мисълта, че на този свят е дошло ново същество — дъщеря му.

Отмъстителя се сепна: в съзнанието му отново се върна Гадателя. И прекараните заедно с него кратки мигове на това, същото място.

Ако е възможно отново да ме погледнеш, старче, какво ли би видял? Ще ти кажа: човек без име, баща без дете... а сигурно и пламъка на беса му ще усетиш, опустошава го отвътре!

Отмъстителя извърна гръб на морето, закрачи. Работа имаше да върши.

* * *

Когато се прибрах, къщата немееше. Кратко ме поздрави само Уолтър, кучето ми, благодарен му бях за това. След като Рейчъл и Сам заминаха, изглежда, онези другите — отдавна отхвърляни присъствия — бяха намерили начини да обсебят доскоро заеманото от тях двете пространство. Същото, което преди им принадлежеше.

Бях се научил да не отвръщам на зова им, да не реагирам на скърцащите дъски, нито на звучащите върху тавана на спалнята стъпки. Неведомото неспокойно витаеше в таванското помещение, сякаш

търсеше някогашното свое сред подредените там кутии, куфари, вехтории. Не откликвах и на тихото потрепване по прозорците, веднъж щом падне мрак, наложил си бях да го обяснявам с прости неща, а не с онова, което наистина беше. Като разклатени от вятъра клончета нежно потупват връхчета по стъклото. Само че пред прозорците ми дървета няма, пък и кой клон би потропвал така редовно, така настоятелно?

Понякога се пробуждах нощем в мрака смутен, объркан, несъзнаващ какво е нарушило почивката ми, единствено разпознавах присъствието на звук, но там, където звук не би могло да има... Дочувах далечно прошепнати думи, отзвучават полека, мозъкът автоматично, сетне и съзнателно сваля повдигнатите временно от съня цензурни бариери.

Но къщата, къщата днес никога не е изцяло празна. Нещо друго си бе намерило дом тук.

Съзнавах, че е трябвало да говоря с Рейчъл относно тези неща, при това много по-рано, още преди да си бе тръгнала. Трябваше да бъда честен, да ѝ призная, че на мира не ме оставят покойните ми жена и дъщеря или може би някакви техни фантомни проекции, дето не са съвсем същите. Рейчъл е психиатър, щеше да ме разбере. Още повече че ме обичаше, значи щеше да се опита да ми помогне. Сигурно щеше да заговори за остатъчни угризения, потиснато чувство за вина, за финия мозъчен баланс, за това, че понякога страданието е така ужасяващо, така остро изживявано, че пълно възстановяване е невъзможно, то просто е извън нормалните възможности на което и да е човешко същество. А аз? Аз бих закимал и повтарял след нея — да, да, разбира се, така е, давайки си сметка, че в думите ѝ се съдържа истина, но тя не е достатъчна да обясни истинската природа на онова, което се случи в живота ми, след като ми бяха отнети жената и дъщерята. Всъщност не, сигурно не бих

заговорил с Рейчъл за тези неща. Нищо за тях не бих посмял да споделя, защото да кажа нещо подобно на глас, би означавало на всички тези повтарящи се феномени да придам реалност, каквато не исках и не можех да призная. Отричах съществуването им, а за беля упорството сякаш засилваше властта им върху мен.

Рейчъл е много красива. Червенокоса е, кожата ѝ бледа. Сам — нашата дъщеря — ужасно прилича на нея, макар че е наследила нещичко и от мен. В последния телефонен разговор Рейчъл каза, че сега Сам спи по-добре нощем. А имаше време, макар и да живеехме под същия покрив заедно, когато сънят ѝ бе направо разстроен. Събуждали сме се нощем — Рейчъл и аз — било от нейния смях, било от плача ѝ. Ставали сме да проверим какво ѝ е, заварвали сме я потънала в сълзи, маха с ръчички нагоре, присяга се към нещо невидимо във въздуха над нея. Или извива глава, следи с очи движението на фигури, които само тя вижда. Усещал съм в такива случаи, че стаята е студена, доста по-студена, отколкото би трябвало да бъде.

И Рейчъл ги забелязваше тези неща, макар и да не казваше нищо.

Преди три месеца случайно посетих лекция в Портландската обществена библиотека. Двама души — лекар и медиум — дебатираха същността и истинността на свръхестествените явления. По едно време, честно казано, ме хвана малко срам от присъствието ми на онова място. Наоколо ми имаше мнозина, които направо воняха, сякаш не се мият достатъчно редовно, а от въпросите им ставаше ясно, че настоятелно приемат за истина всякакви дивотии, за духове изобщо да не говорим. На първо място в приказките им ставаше дума за ангели с формата на феи, летящи чинии и чуждоземни гущери в човешка форма.

Лекарят заговори за слуховите халюцинации, твърдеше, че те са най-често срещаните случаи на възприемане на феномена, най-общо

наричан призрак. Изтъкна, че възрастните хора, особено страдащите от болестта на Паркинсон, понякога развиват и странично заболяване, наречено *деменция с телца на Леви*. Именно то пък обяснява друг феномен, за който има предостатъчно разказвани истории — среща на духове със скъсени тела. Тоест болните просто виждат скъсяване в перспектива. Заговори и за други възможни механизми или причинители на подобни възприятия, например болести на темпоралния лоб, различни видове тумори, шизофрения, а често и депресия. Описа механиката на виденията в полусънно състояние — онези понякога така ясни образи, които ни се явяват в интервала между съня и пробуждането. В заключение призна, че взета сама по себе си, науката не може да обясни по напълно задоволителен начин всичките описани паранормални явления. Все още има прекалено много неща, които човекът не знае, не познава достатъчно добре в детайли и комплексното функциониране на мозъка, реалното въздействие на стреса и депресията, психическите заболявания и състояния, кое реално причинява мъка например, както и истинската ѝ природа, заключи лекарят.

Медиумът бе възрастна жена и противно на лекаря изглеждаше печена лъжкиня, готова да дрънка капитални глупости. Това за съжаление се случва в тази професия, при мошениците, разбира се. Тя заговори за същества с несвършена на този свят работа, за сеанси и послания от „отвъдното“. Оказа се, че има собствено кабелно телевизионно шоу и телефонна линия за специални услуги. Иначе работела безплатно за бедните и наивниците по разни обществени клубове, мотели и планински хижи в американския Североизток.

Заяви, че духовете обсебват дадено място, а не даден човек. Според мен това е лъжа. Веднъж ми казаха, че ние сами създаваме

своите собствени привидения. Че всяко едно от тях е просто още едно наше аз: нашата вина, нашите угризения, нашата мъка. Може би това е своето рода обяснение на горното. Защото всеки има своите призраци. И може би не всеки един от тях е наше лично творение, но в крайна сметка те стигат до нас. Винаги и до всички нас.

* * *

Ребека Клей седеше в кухнята у дома си. Пред нея имаше чаша червено вино, макар и неначената, а лампите бяха загасени до една.

Тъкмо си казваше, че би трябвало да помоли детектива да остане с нея. Онзи тип не бе доближавал къщата досега, а тя по принцип вярваше в здравината на вратите и прозорците, както и в ефективността на алармените системи. Особено пък след като детективът бе препоръчал консултант, а последният бе идвал да провери всичко на място. Сега обаче навън бе тъмно, нощта бе факт и всички взети предпазни мерки започваха да ѝ се виждат недостатъчни. Осезаемо усещаше потайните шумове на старата сграда, поскърцването на подовите дъски тук и там, трополенето на някоя от вратичките на шкафовете. Вятърът съскаше и стенеше, разхождайки се на свобода из дома досущ като изпуснато, непослушно дете.

Прозорецът над мивката бе просто тъмен квадрат в бяла рамка, отвън не се различаваше нищо. Имаше чувството, че се носи безплътна в мастиленото пространство и че само някаква си ефирмерна преграда я дели от отвъдния вакуум. Единствено далечният шум на плискащи се по плажа невидими вълни донякъде разсейваше това усещане. И тъй като нямаше какво друго да прави, току повдигна чашата към устните, отпи глътчица. Прекалено късно усети вкуса на мухъл в течността, направи

гримаса, но успя да я изплюе обратно. Изправи се, отиде до мивката, там изля чашата. Сетне завъртя крана, водата отнесе червените петна. Наведе се, отпи направо от струята, изжабурка се, отми неприятния вкус от устата. Незнайно защо се досети за бившия си съпруг, така му миришеха устата и целувките, особено през последните прекарани заедно нощи преди окончателния разпад на брака и финализирането на развода. Отлично си даваше сметка, че той я ненавиждаше — почти толкова, колкото и тя него сега. И се бе стремял да се отърве от бремето, което заедно носеха. Ребека не можеше да го търпи физически и отказваше да подложи тялото си на нуждите му. Не усещаше дори и частица от някогашното привличане, на което преди се бе радвала, но той бе намерил начин да раздели любовта от нагона и да я подчини на него. Беше се питала често какво ли си фантазира, докато ритмично се движи над нея. Понякога очите му се изпразваха напълно и макар че телата им бяха слети, тя виждаше, че истинското му аз е нейде далече, далече, някъде съвсем другаде. Друг път обаче бе на мястото си, гледаше я задъхан отгоре ѝ с особено омерзение и това я караше да се чувства като изнасилена. Поглеждаше назад в годините и си казваше, че истинска любов между тях никога не е имало, ако изобщо би могло да се говори за подобно чувство.

А в миговете на физическо обладаване тя също се бе старала да си представи бивши или може би бъдещи любовници, та с тяхна помощ да промени неприятното усещане. Но онези, които помнеше, бяха прекалено малко и неизменно свързани с негативни неща. Винаги носеха със себе си собствени неприятности и накрая тя просто се бе отказала от този подход. Всъщност сексуалните ѝ желания бяха спаднали до такава степен, че намираще за по-леко просто да си мисли за друго или да помечтае за бъдещето, когато този мъж завинаги ще

изчезне от живота ѝ. Изобщо не можеше да си представи какво я бе привлякло към него в началото, а и него към нея. Предполагаше, че бидейки с малка дъщеря и в неблагоприятно положение заради баща си, се бе стремяла към някаква сигурност, поне временна стабилност, само че той не бе се оказал такъв тип човек. В похотливите му мераци да легне отгоре ѝ бе усетила нещо долно, унижително, сякаш този мъж съзира в нея някаква особена поквара и му се нрави да я докосва, прониквайки в тялото ѝ.

В самото начало бе показал, че не харесва дъщеря ѝ, а детето бе продукт на връзка, започната по време, когато Ребека, изглежда, още не бе узряла за подобно нещо. Обаче знае ли човек? Маже би тя не е от онези жени, създадени да имат истинско семейство? А бащата на Джена постепенно се бе отдалечил и изчезнал. Дойде да види няколко пъти детето, а то беше още в първата година. Днес сигурно дори не би я и познал. Не че би могъл, каза си тя внезапно, усещайки, че разсъждава за него, сякаш е жив. Защото животът му бе свършил един ден твърде ненавременно, на далечен, черен път. Бил захвърлен в крайпътна канавка, ръцете му завързани на гърба с кабел, кръвта му бавно изтичала в меката пръст отдолу, за да нахрани разни пълзящи твари и гадинки, които сетне излезли и полазили по тялото, за да унищожат и него. Опита се да изпита някаква мъка, жал поне, не успя. И той не се бе оказал човек за нея. А и за какво ли го биваше? Ако бе читав, нямаше да завърши по този трагичен начин. Обещанията си никога не бе спазвал, ангажиментите не бе уважавал. Неизбежно е било, разсъждаваше тя в мрака, един ден да срещне човек, който просто няма да му прости неточностите. И ще го накаже за издънките, та било и по този краен, необратим начин.

Известно време Джена постоянно бе питала за баща си. Сетне

въпросите постепенно оредяха, а през последните години почти не се и сещаше за него или просто предпочиташе да мълчи по темата. Ребека все още не бе намерила подходящ начин да съобщи на дъщеря си за кончината му. Бяха го убили в началото на годината и тя все не можеше да уцели сгоден миг да поговори с Джена за това. Съзнаваше, че нарочно го отлага, но пак не правеше нищо. И в плътния мрак в кухнята неочаквано взе решение: ще ѝ каже истината още първия път, когато момичето отвори дума за баща си.

Отново се замисли за частния детектив. До известна степен бащата на Джена бе причината тя да се обърне към него. А дядото, значи бащата на убития, пръв ѝ бе споменал за Паркър. Оказа се, че навремето ходил при него с молба да потърси сина му, но детективът отказал. Ребека си бе казвала, че би трябвало старият мъж да изпитва към него неприязън, може би горчивина, още повече когато бе станало известно как са се развили нещата, но не беше така. Може би старикът си бе дал сметка, че синът му е загубена кауза, та дори и цялото му същество да се е опълчвало на тази проста сметка. Щом самият той няма вяра в сина си, как да очаква, че друг човек — при това непознат — може да повярва в доброто му начало? И не се бе разсърдил на детектива за отказа му, а сетне Ребека се бе досетила за споменатото име и след появата на онзи тип го бе потърсила, отново по съвет на дядото.

Изведнъж усети, че все още стои пред мивката, а кранът е отворен. Тогава взе наполовина пълното шише с виното и изля останалото в нея. Водата пое червената течност, завъртя я, понесе я надолу в канала. Жената се ослуша, знаеше, че Джена спи в стаята си на горния етаж. Каза си, че ще трябва да я изпрати някъде, особено ако детективът не успее бързо да разкара непознатия. Досега последният не

бе правил опити да се доближава до детето, но Ребека се опасяваше, че това е опасна възможност — ще използва дъщерята за натиск върху майката. В училището ще каже, че Джена е болна, после ще се оправя с последствията от лъжата. А има и друга възможност — защо направо да не им каже истината? Че се е появил един особен тип, върти се около дома им, създава напрежение, плаши дъщеря ѝ. И потенциална опасност има. Затова детето не бива да остане в Портланд. Училищните власти ще разберат.

Но защо всичко това става точно сега? Същият въпрос ѝ бе задал и детективът. Защо именно в този миг ще се появи някой да разпитва за бащиното изчезване, толкова години след него? Какво ли знаеше този човек относно баща ѝ? И за обстоятелствата, при които бе изчезнал? Тя се бе опитала да го запита, но той я бе отрязал и си бе тръгнал с онова особено многозначително изражение, сякаш да рече: „Мен изчезването, госпожичке, хич и не ме интересува. Друго ми е нужно. Той обаче го знае. Отлично го знае.“

Говореше и се държеше сякаш е убеден, че баща ѝ е жив. На всичкото отгоре подмяташе, че и тя е сигурна в същото. Сетне задаваше въпроси, на които тя не можеше да има отговори.

Повдигна глава и внезапно зърна отражението си в прозореца отпред. Гледката я стресна и тя потръпна неволно, а движението размести образа и го раздвои, може би поради някакъв дефект в стъклото. Постепенно се успокои, но за беля двойният образ си остана все така. Хем на нея приличаше, хем не беше тя! Като че кожата си е изхлузила, както правят змиите, а свалената ципа се е закачила върху нечие чуждо лице. Само че в същия миг фигурата отвън се раздвижи и се приближи, а фантасмагоричнага илюзия за двойник тутакси се разсея. Остана само непознатият с коженото яке и залезаната като с брилянтин

коса. Чуваше гласа му, деформиран от дебелилото стъкло, но думите не разбираше.

Той притисна длани към стъклото, плъзна ги бавно надолу, докато китките му допряха перваза. Натисна, но ключалките държаха здраво. Лицето му се разкриви в яростна гримаса, зъбите се оголиха като на звяр.

— Разкарай се оттук! — изпищя Ребека. — Махай се от дома ми, защото знаеш ли... Бог да ми е на помощ, аз ще...

Онзи отдръпна ръце, в следващата секунда тя зърна едната, свита в юмрук, да лети напред. Стъклото издрънча и се пръсна, отваряйки назъбена дупка. Рамката се разтресе, навътре полетя порой стъклени парченца, посипа мивката, юмрукът му се появи буквално пред носа ѝ. Ребека изкрещя неистово, но писъкът бе заглушен от воя на алармените сирени. Кръв рукна по разбитото стъкло, непознатият изтегли ръката си през дупката, без да обръща внимание на острите като клинци ръбове. Те режеха кожата му, оставиха широки червени бразди по дланта, разпраха китката. Той огледа наранената ръка удивено, сякаш всичко случило се е било извън неговия контрол и чиста проба изненада. В същия миг остро иззвъня телефонът, това беше охранителната фирма. Ребека потръпна отново. Ако не отговори, ще повикат полицията, тук ще дойде патрулна кола да провери какво става.

— Не биваше да постъпвам по този начин — обади се онзи отвън. — Моля да ме извините.

Тя обаче не чу добре думите, писъкът на алармата ги заглушаваше. Тогава той кимна с глава и леко се поклони. Жестът бе доволно странен, би трябвало да изразява вежливост, стоеше ужасно не на място. Ребека потисна силен неврастеничен подтик да се изкикоти на нелепостта в ситуацията. Страх я бе, че избухне ли в смях, истерията

окончателно ще я овладее, просто никога няма да излезе от нея.

Телефонът млъкна, след секунда звънна отново. Тя не помръдна от мястото си. Замаяно гледаше навън след бързо отдалечаващия се непознат. Извърна очи към мивката — по нея имаше кръв, неговата кръв. Наведе глава и неволно я помириша, смесена с недоизмитото вино, тя имаше особен дъх — непознат, неповторим, ужасяващ. Хрумна ѝ, че нещо липсва... може би потир за причастие?

3

Седях край кухненската маса, отсреща ми Ребека Клей бавно почистваше стъклените късчета от мивката с помощта на четка и лопатка. На перваза отвътре все още имаше кръв. Беше се обаждала и на ченгетата, след като първо мен бе уведомила. Така или иначе патрулната кола от района на Южен Портланд ме бе изпреварила. Бях се представил на полицаите, сетне застанах встрани и слушах разказа ѝ, без да се намесвам по какъвто и да е начин. Дъщерята Джена заварих на канапето в гостната, завита с одеяло, в ръце стискаше порцеланова кукличка с дълга червена коса и синя престилка. Хрумна ми, че може би е някогашна майчина играчка. Във всеки случай беше стара и видимо много обичана. За това говореше и самият факт, че момичето бе потърсило някаква сигурност и утеха именно в нея. Иначе не изглеждаше толкова стреснато, колкото майката, по-скоро бе озадачено, отколкото уплашено. И друго ми направи впечатление: стори ми се и възрастно, и младо за годините си. Да обясня: по-детинско по външност, някак по-възрастно по поведение. Запитах се дали пък майка ѝ не я

покровителства като квачка пиленце повече от нормалното за възрастта?

До Джена седеше друга жена. Ребека я представи с името Ейприл, съседка и приятелка, живеела наблизо. Здрависахме се, скоро след това тя заяви, че детето е добре, а и след като вече аз съм дошъл, тя ще си тръгва. Тъкмо нямало и да пречи. Ребека я целуна по бузата, двете се прегърнаха, сетне Ейприл се отдръпна на ръка разстояние, двете се изгледаха продължително. Познавах този израз, говореше за дългогодишно приятелство, лоялност, споделени неща, общи познати.

— Има ли нужда, обади се — рече Ейприл. — Какъвто и да е часът.

— Разбира се. Благодаря, миличка.

Целунаха се за довиждане, Ейприл си отиде.

Наблюдавах Джена, докато Ребека обикаляше около къщата с ченгетата, показвайки къде и как бе стоял непознатият. Детето бе хубаво, а в бъдеще сигурно щеше да се превърне в красива млада жена. Имаше много от майката в него, но и то си имаше допълнителни достойнства — с деликатна, грациозно източена фигурка, фино личице, леко орлово носле. Това идваше от другаде. Напомняше ми за някого, но не бях сигурен за кого точно. Напълно бе възможно нещо и от бащината линия да носеше.

— Добре ли си? — запитах момичето по едно време.

То само кимна.

— Такива неща обичайно могат да бъдат и страшни — продължих аз. — На мен да ми се случи, и аз бих се уплашил.

— Аз не съм се уплашила — отвърна Джена, а тонът прозвуча така делово, че явно не лъжеше.

— И защо не?

— Този човек не е искал да ни навреди.

— Откъде знаеш, че е така?

Тя само се усмихна, поклати глава.

— Няма значение.

— Разговаряла ли си с него?

— Не.

— Тогава откъде си сигурна, че не е искал да ви навреди?

Тя извърна лице, по него се изписа същата блажена усмивка. Явно нямаше да благоволи да ми отговори, разговорът бе приключен. Майката се върна заедно с единия полицаи, Джена се изправи и ѝ каза, че отново си ляга. Сетне рече довиждане на мен и на ченгето и тръгна по стълбището за горния етаж към стаята си.

Ребека Клей живееше в район, известен под името Уилард. Къщата бе компактна, по външен вид внушителна постройка от XIX век, в нея беше израсла, в нея се бе завърнала след бащиното изчезване. Намираще се в Уилард Хейвън Парк, затворена площ, минаваща перпендикулярно на плажа Уилард и на няколко крачки от „Уилард Хейвън Роуд“.

Скоро ченгето си тръгна, като обеща, че по-късно същата вечер или рано сутринта на следващия ден тук ще дойде детектив. Поизчаках малко, сетне излязох и аз да поогледам как изглеждат нещата отвън. Обиколих къщата, явно бе, че счупилият стъклото мъж отдавна си беше отишъл. Проследих кървава диря до „Дийк Стрийт“, тя минаваше отдясно на Уилард Хейвън Парк и бе почти успоредна на площта му. Тук някъде следата се губеше. Сигурно се бе качил на колата, с която бе дошъл, и отпрашил за някъде. Обадох се на Ребека Клей по телефона, обясних къде съм, помолих да ми даде имената на съседите, които живеят близо до мястото, където евентуално бе оставил колата си онзи.

Поговорих с неколцина, оказа се, че само една жена на средна възраст на име Лайза Хълмър е видяла нещо, но то никаква работа не ми вършеше. Лайза помнеше паркирана на отсрещната страна на улицата тъмночервена кола, но не бе разпознала марката, нито погледнала регистрационните номера. Иначе ме огледа с интерес и ме покани у дома си за *по едно малко*, както се изрази. Огледах я и аз: беше от онези жени, дето описанието „курвенски тип“ биха го приели като комплимент. Реших да се жертвам за секунда, може пък да се досети нещо. Вратата се захлопна зад гърба ми с такава окончателност, че за малко да подскоча. Огледах се, почувствах се доста некомфортно, почти като осъден на смърт затворник. Оказа се, че съм ѝ прекъснал купона — беше преполовила кана с течност, дето имаше дъх на плодове с алкохол.

— За мен май е малко раничко — рекох неуверено.

— Хайде бе, че часът е десет и половина! — сопна се тя.

— Аз понеже късно си лягам...

— О, и аз също — ухили се тя и изви едната вежда дъговидно, то вероятно трябваше да ми подсказже нещо. — Но пък веднъж като ме сложиш в кревата, огън съм, излизане няма...

И се изкикоти, сега намекът бе повече от ясен. За който разбира се, желае да загрее.

— Хм... да, това сигурно е много гот — изфъфлих аз поради неспособност да измисля нещо по-умно.

— О, ама и ти си готин, знаеш ли? — откликна тя, залитна леко и пъхна ръка в пазвата, където си поигра с мидена огърлица, увиснала между едрата гърд.

През същото време обаче аз бях дал на заден и вече се измъквах от вратата. Опасна беше тази девойка. Току-виж взела, че ме простреляла с онези стрелички, дето се мятат по дървено табло мишена,

и ме приковала с верига в мазето.

— Открихте ли нещо интересно? — запита Ребека Клей, когато се върнах в дома ѝ.

— За съжаление нищо освен факта, че една от съседките ви е разгонена — рекох.

— Лайза, нали? — възкликна тя и се усмихна за пръв път от пристигането ми тази вечер. — Тя винаги е разгонена. Веднъж дори и мен покани...

— Излиза, че не съм чак толкова специален — засмях се и аз.

— Ох, трябваше да ви предупредя, ама ето на... — завайка се тя и показа към счупения прозорец.

— Няма значение. Тя е единствената, видяла нещо. Твърди, че пред къщата ѝ, на отсрещната страна на уличката, за известно време била паркирана червена кола. Само че светлината там не е добра. Значи може и да се е излъгала.

Ребека вече прибираще последните останки от разбития прозорец. Изтърси ги в кошчето за боклука, прибра лопатката и четката в шкаф. Сетне разтвори телефонен указател, обади се на стъклар, а той обеща да дойде рано на следващата сутрин. Помогнах ѝ да залепи найлонов плик върху дупката в стъклото, свършихме тази работа, тогава тя направи кафе, сипа и на двама ни. Стояхме прави край масата, отпивайки от чашките.

— Нямам вяра, че полицията ще направи нещо по случилото се — внезапно каза тя.

— Мога ли да запitam защо мислите така?

— Ами досега не бяха в състояние да свършат каквато и да е работа. Защо този път да е по-различно?

— Този път той посяга на частната ви собственост. Разбива

ваш прозорец. Това минава за нанасяне на щети — действие с престъпен характер. Нещата ескалират. Налице е кръв. А кръвта често върши работа на ченгетата.

— По какъв начин? Да я използват за разпознаване в случай, че ме убие ли? Само че тогава няма ли да е малко късничко за мен? Този човек не се плаши от полицията. Сега ми хрумва, че на първата ни среща ми казахте нещо... той може да бъде заставен да ме остави на мира, нали? Искам точно така да постъпите. Не ме е грижа колко ще ми струва това. Пари за такова нещо имам. Ако се наложи и на заем ще взема. Мога да си позволя да ви заплатя каквото поискате, а можете да си вземете и помощ, ако е нужно. И на помощника ще заплатя. Само погледнете какво направи! Той доброволно оттук няма да си тръгне. Не и докато някой не го прогони. Страх ме е. И за себе си, и за Джена.

— Джена изглежда доста хладнокръвно момиче — подхвърлих аз с надежда да я отклоня от темата, поне докато не се поуспокои.

— Какво искате да кажете?

— Например, че не изглеждала особено изплашена или стресната от случилото се.

Ребека се намръщи.

— Вижте, тя винаги си е била такава. С Джена ще поговоря по-късно. Не ми се иска в нея да се набира напрежение, само защото не желае да ме тревожи.

— Мога ли да запитам къде е баща ѝ?

— Баща ѝ е покойник.

— О, съжалявам, извинете.

— Няма нищо. Той никога не си е правил труда да се погрижи за нея, пък и не бяхме женени. Но да се върна на въпроса, онова го казах съвсем сериозно: настоявам този човек да бъде спрял. По каквото и да е

начин.

Премълчах. Виждах, че е разгневена и уплашена. Ръцете ѝ от време на време потрепераха от шока на случилото се. Реших, че има време, на следващата сутрин отново ще поговорим. На глас рекох, че мога да остана в къщата, ако това ще ѝ помогне да се чувства по-добре. Тя веднага благодари и тръгна да слага завивки на канапето в гостната.

— Оръжие имате ли? — запита тя вече на път към стълбището.

— Имам.

— Ох, добре. Ако се върне пак, използвайте го. Убийте го.

— Това ще струва допълнителни пари.

Тя ме изгледа изпитателно. Усетих, че се колебае — дали говоря сериозно. Това ме разтревожи, ами ако изведнъж заяви, че е готова да плати?

* * *

Стъкларят пристигна малко след седем часа, за да смени повреденото стъкло. Отворих му, той влезе, погледът му мина през завивките върху канапето, спря се на мен, сетне отидохме в кухнята. След като видя дупката в прозореца, поклати глава. Разбих каква си мисли: тук е имало семеен скандал.

— Случват се такива неща — зашепна ми той с конспиративен тон. — То жените са такива... току вземат, метнат нещо тежко. Обичайно нямат намерение вас да ударят, нали? Ама все е по-добре човек да внимава, да се пази.

Благодарих му. Съветът беше читав, за какъвто и случай да ставаше дума. Ребека се появи, той кимна любезно и се залови на

работа. Когато свърши, тръгнахме към училището на Джена. Карах след колата на Ребека, беше хюндай. Оставихме детето, сетне я последвах до офиса ѝ. Работното място се оказа на хвърлей камък разстояние от дома ѝ, на площада „Уилард“, недалеч от кръстовището на „Пилсбери“ и „Пребъл“. Информира ме, че възнамерява да остане в офиса до обедно време, а през следобед щяла да ходи по разни имоти. Изчаках я да влезе в сградата, огледах внимателно района. През цялото време се бях старал да я следвам от дискретно разстояние, да не привличам внимание. Не забелязах нищо нередно, а от онзи човек изобщо и следа нямаше. Във всеки случай не желяех да ме засича с нея, поне все още не. Искаше ми се следващия път, когато се опита отново да говори с Ребека, аз да съм там. Ако е печен, би трябвало с лекота да ме надуши, затова вече се бях примирил с мисълта, че вероятно ще е нужно да привлека някой и друг професионалист на помощ. Иначе нямаше да се оправя със задачата както се полага.

Докато Ребека бе на работа, аз се върнах в Скарбъро, изведох Уолтър на разходка, нахраних го. Взех си душ, преоблякох се. Смених си колата — мустанга оставих, взех зеления сатурн, купето. Отскочих до „Фолис“ на шосе 1, там си купих кафе и една кифличка. Похапнах, починах няколко минути и пак хванах обратно за Уилард. Двуместния сатурн бях купил от сервиза на Уили Бру в Куинс. Той го намери и постегна, поиска ми пари, колкото щяха да струват гумите, че и по-малко. Много бе удобен за замяна при проследяване, обаче на волана му се чувствах чоглаво.

— Някого да са пречукали в тази кола? — бях запитал Уили, когато ми я предложи за пръв път като възможност да си купя втори автомобил.

Уили се направи на гламав, вмъкна глава в купето и започна да

души като куче.

— На влага понамирисва — рече след малко. — А може и наистина някого да са затрили тук. Напълно възможно. Във всеки случай срещу ония манги, дето ти ги искам, дори и разложен труп да е защитан за волана, пак си на кяр. Ама колкото си искаш.

Беше абсолютно прав, обаче ми беше терсене да го карам. Но пък я се опитайте да минете незабелязан в мустанг модел „Бос 302“, производство 1969 г. И най-задръстеният престъпник ще ме засече в огледалото за задно виждане, веднага ще си рече: това отзад е същият състезателен автомобил, дето одева ми се мярна. Както се е лепнал, сигурно ме следи, мамка му!

Обадих се на Ребека, още беше в офиса. Слязох от колата, поразходих се по площада, колкото главата да си проветря и малко време да убия. Не ми беше стигнал сънят предната нощ на онова канапе, с вратата към кухнята отворена, а хладният вятър през дупката в джама току ме гали по главата, нищо че върху ѝ бяхме залепили найлон. Дори и след взетия душ пак се чувствах леко замаян.

Хората в стария Портланд отвъд залива често гледат на Южен Портланд с известна надменност, сигурно защото възрастта му като град не надминава стотина години — за мейнските критерии тя е направо детска. Междувременно построиха мост за милион долара, някои хора така го и наричат, появиха се междушатската магистрала 295 и пазарният център „Мейн“, дето на практика закри дребния бизнес и отне част от харизмата на местния колорит. И все пак Южен Портланд си има определен облик и характер. Преди доста години районът, където живее Ребека Клей, се наричал Пойнт Вилидж. Всъщност това име датира някъде от началото на XIX век, но когато Южен Портланд получава самостоятелен статут и през 1895 г. е отделен

административно от нос Елизабет, то бива променено на Уилард и всички така го помнят. Там си построяват домове множество корабни капитани и риболовци, а наследниците им все още живеят в тях. През миналия век човек на име Даниъл Коб е собственик на доста големи площи земя по това място. Тогава е отглеждал тютюн, ябълкови дръвчета и целина. Някои източници твърдят, че той бил първият производител, успял да отгледа зимни марули в целия американски изток.

Тръгнах по „Уилард Стрийт“ в посока плажа. Настъпваше приливът, цветът на пясъка се менеше драматично от бяло до тъмнокафяво там, докъдето стигаше водата. Отляво ивицата имаше форма на полумесец, на долния му рог бе фарът на име Спринт Пойнт Ледж. Построиха го да осветява опасната зона в западната част на главния плавателен канал към портландското пристанище. Отвъд бяха островите Кушинг и Пийкс, виждаше се и ръждавеещата на цвят фасада на Форт Горджис. Отдясно бетонно стълбище водеше нагоре към пътеката по носа и малък парк.

Помня, че едно време по „Уилард Стрийт“ минаваше тролейбус, лете чак до плажа стигаше. Сетне закриха линията, обаче близо до последната ѝ спирка все така си стои стара сергия. Тя води началото си някъде от трийсетте години на миналия век и до края на седемдесетте му години там все още продаваха сандвичи и пържени картофи. Държеше я семейство Кармоди, наричаше я „Дори“. Дядо ме е водил на това място като дете, разказваше, че било част от империята на Сам Силвърман, истинска легенда на своето време. Стари хора разказваха, че държал маймунка и мечка в една клетка, така привличал клиенти към заведенията си, сред които голяма слава имали две — едното на име „Уилард Бийч Бат Хаус“, другото — „Самс Лънч“. Хотдогът на

Кармоди бе чудесен, ама като атракция може ли да се сравнява с мечка в клетка, че и маймунка отгоре? А дядо ме водеше на дълги разходки по плажа, сетне винаги се отбивахме в „Батрас Маркет“, това беше магазин на „Пребъл“, държаха го г-н и г-жа Б. всички така им викаха — от Батрас. Дядо редовно поръчваше италиански сандвичи за вкъщи, а г-н Б. грижливо си отбелязваше поредната продажба в дебел тефтер със задълженията на редовните клиенти. Семейство Батрас въртеше търговия на вересия в Южен Портланд от години насам, имаше стотици клиенти и всички те се разплащаха веднъж на една или две седмици, затова пък никога не се занимаваха с дребни пари и центове за една или две купени стоки.

Засмях се мислено, не беше ли това чиста проба носталгия, примесена с най-топли чувства към едно много по-просто, отдавна отминало време? Мили спомени за колониален магазин или стара сергия с лимонада и сандвичи? Но пък те бяха само част от общата картина. Тези спомени и места бяхме споделяли с дядо, а днес него вече го нямаше. Отишли в известен смисъл си бяха и местата, а с тях и възможността да ги споделя с когото и да било както някога в миналото. Първото ми дете — Дженифър — просто не получи възможността изобщо и да ги види, поне както се полага не можа. Прекалено малка беше, когато с майка ѝ ги доведох тук за пръв път, а преди да е пораснала достатъчно, за да оцени къде я водя, бе вече мъртва. Все пак ми оставаше Сам, чийто живот тепърва започваше. И успея ли да я опазя невредима, може би след време ще идваме тук. Ще се разхождаме по пясъка, по някоя тиха уличка, където някога са трополели старите автобуси, покрай бистра рекичка, по планинска пътечка. Ще споделям с нея тези си малки тайни, а тя ще обещае да ги пази за себе си. Ще ѝ обяснявам, че миналото и настоящето са неразделни, че и двете

съдържат и светлина, и сенки по същия начин, както е в целия ни шуплест, наситен с кухини свят.

По едно време хванах обратно към „Уилард Хейвън Роуд“, движех се по покрита с плочи пътека през пясъка. Внезапно я зърнах и се заковах. Колата беше червена, спряла край бордюра някъде по средата на „Уилард Стрийт“, двигателят работеше, сигурно беше на нулева. От мястото, където се намирах, предното стъкло изглеждаше като огледално, затова опитвайки се да надникна през него, изобщо не успях. То отразяваше единствено небето. Закрачих отново, сега човекът на волана включи на заден и бавно тръгна назад по улицата, така че разстоянието помежду ни си оставаше непроменено. Сетне намери място да обърне и се насочи към „Пребъл“ Автомобилът бе форд контур, а моделът — някъде от средата на деветдесетте. Не успях да видя номера. И не можех да бъда сигурен, че в него е същият човек, дето вървеше подир Ребека Клей. Интуицията ми обаче подсказваше, че е именно той. Прекалено наивно би било да смятам, че до този момент изобщо не ме е засякъл и свързал с нея. Това обаче не беше особен проблем. По-скоро присъствието ми ще бъде фактор, който би трябвало поне малко да го стресне. Не да го изплаши до положение да си замине, а по-скоро да го накара да потърси начини мен да разкара. Аз пък исках да се срещнем лице в лице. Трябваше да чуя някакво обяснение лично от него. И докато това не станеше, нямаше как и да започна да решавам проблема на Ребека.

Върнах се обратно по „Уилард Стрийт“ към моя автомобил. Ако онзи ме бе разгадал, тогава поне от купето щях да се отърва — нямаше да има нужда да карам сатурна повече. А това направо ме радваше. Обадох се на Ребека, казах ѝ, че според мен въпросният човек е може би съвсем наблизо, някъде в района на офиса ѝ. Описах колата, цвета ѝ,

настоях по никакъв начин да не излиза сама, дори и за кратко време. Променят ли ѝ се плановете, появи ли се нещо спешно, незабавно да ми се обади. Ще отида да я взема. Тя рече, че възнамерява да похапне сандвич в стаята, на бюрото си. Още, че се е обаждала на училищната директорка и помолила да разреши на Джена да я чака при секретарката, докато лично отиде да си я вземе. Фактът, че Ребека ще остане в офиса поне засега, ми даваше свободно време от около час. Познавах човек, който можеше да ми помогне с малко повече информация относно баща ѝ. Самата тя ми бе казала прекалено малко неща.

Прескочих до Портланд, паркирах срещу обществения пазар. В заведение на име „Биг Скай“ купих две кафета и няколко прясно изпечени кифлички. Идеята беше, че отиваш ли за услуга при някого, винаги има полза да носиш нещо подобно. Потеглих за мейнския колеж за изкуство на „Конгрес“. Джун Фицпатрик притежаваше две картинни галерии в Портланд плюс черно куче с пълна непоносимост към всички живи твари с изключение на самата Джун. Намерих я в колежа, там си имаше постоянна изложбена площ, тъкмо подготвяше поредно изложение на нови творби. Вече бе окачила няколко, разхождаше се покрай все още празните бели стени и изпитателно оглеждаше ъгли и разстояния, преценявайки кое къде да сложи. Джун е дребничка, вечно ентусиазирана женица, почти не си е загубила родния английски акцент въпреки множеството прекарани в Мейн години. Има прекрасна памет за лица и имена особено в света на изкуството. Кучето тутакси ме залая, сетне му писна и си полегна в ъгъла, без обаче да ме изпуска от око, да не взема да побягна с някое от платната.

— Даниъл Клей, е? — замислено пророни тя, отпивайки от кафето. — Помня го, да, въпреки че само две негови произведения съм виждала. Минаваше към категорията на надарените аматьори. Какво да

ти кажа... много *измъчена* работа беше в началото, други думи не намирам. Преплетени тела, бледи основно, масирани цветови акценти тук-там в червено, синьо, черно, а за фон каква ли не иконография, католическа по същност. Изведнъж се отказа от този стил и изцяло мина на пейзажи. Обвити в мъгла дървета, стари развалини отзад, ей такива неща.

В дома си, преди да излезем, същата сутрин Ребека ми показва поредица диапозитиви на бащини картини и единственото платно, което си беше запазила. То бе неин портрет като дете, малко тъмен като цветове, детското лице бледо петно сред набиращи се сенки. Не ми хареса, прекалено бе мрачно за моите разбирания. Признах на Ребека, че и останалата му работа не ме е впечатлила особено.

— Не са ми по вкуса, трябва да ти кажа — продължаваше Джун. — Винаги съм смятала, че по-късната му работа бе поне едно ниво над комерсиалното изкуство с картините на еленчета и яхти, но пък в края на краищата около произведенията му никога не се е вдигал и особен шум. Той сам си ги продаваше, изложби не е уреждал, не е идвал при мен с някакви молби, затова и никога не съм имала каквато и да е възможност да река едно учтиво „не“. Обаче в Портланд познавам неколцина, дето съвсем сериозно колекционират негови неща. Чувала съм също, че е подарявал картини на приятели. Дъщеря му от време на време продава нещо от онова, което ѝ е останало. Винаги се намират по един-двама желаещи да купуват. Според мен повечето от хората, които проявяват интерес, са го познавали лично или са били привлечани от загадката около него, така да се изразя. Чух, че окончателно спрял да рисува известно време преди да изчезне, затова предполагам, че работата му придобива и допълнителна стойност като рядка.

— А нещо около изчезването му не помниш ли?

— Е, чувала съм много слухове. Вестниците не писаха нищо достатъчно ясно в тази връзка, местната преса винаги избягва подобна тематика или я заобикаля с неясноти и недоизказани неща... обаче в средите, където се движа, се говореше, че някои от децата, на които се е опитвал да помогне, са били отново подлагани на сексуален тормоз. Имаше хора, готови да отправят сериозни обвинения, предполагам, че дори и сред онези, които бяха склонни да повярват, че той не е бил пряко замесен.

— Лично мнение по въпроса имаш ли си?

— Че то само една позиция може да има: или е бил замесен, или не е бил. Ако е бил, какво повече може да се каже? Ако не е бил, е, тогава виж... експерт не съм, но смятам, че едва ли е било лесно да накараш тези деца да ти разказват за случилото се с тях, нали? А може би продължаващата злоупотреба с тях ги е тласкала все повече и повече в онова състояние... да се затварят в черупките си. Виж, наистина не знам какво да ти кажа.

— Ти срещала ли си лично Клей?

— Тук и там. Веднъж бяхме заедно на официална вечеря, опитах да го заговоря, той обаче повече мълчеше. Беше затворен, дистантен, гласът му тих. Изглеждаше сякаш животът му е доста натежал. Трябва да е било съвсем скоро преди изчезването му, така че едва ли външният му вид е заблуждавал...

Джун прекъсна, за да даде нареждания на млада асистентка, която се появи с картина в ръка.

— Хей, не така, държиш я обратно. Обърни я, моля те!

Погледнах платното, а то ми заприлича на нарисувана кал, при това кал гадна, отблъскваща. Девойката се взря в картината, сетне извърна очи към мен.

— По какво се познава? — запитах и сякаш чух ехото на думите си.

И двамата бяхме задали въпроса едновременно. Спогледахме се отново, разменихме усмивки. Малко ме досрамя и веднага направих грубо изчисление на разликата във възрастта ни. Май ще трябва да се усмихвам само на жени, родени преди 1980 г.

— Фарисеи такива — оплака се Джун.

— Не се сърди, а кажи що е това на платното? — засмях се аз.

— Ами абстрактно изкуство. Без заглавие.

— Аха. А значи ли това, че и художникът не знае точно за какво става дума?

— Напълно е възможно — съгласи се Джун.

— Хм. Но да се върна на Даниъл Клей. Каза, че колекционерите на негови неща сигурно са го познавали. Да имаш представа кои са тези хора?

Тя се разходи из помещението, наведе се над кучето, разсеяно го почеса зад ухото. Псето ме изгледа неприязнено и ме излая. Искаше да каже да не си въобразявам, че и аз мога да участвам в тяхната близост.

— Джоел Хармън например.

— Банкерът ли?

— Същият. Познаваш ли го?

— Ами зная кой е — отвърнах.

Джоел Хармън бе пенсионираният президент на ПИБ — Портландскага инвестиционна банка. На него приписваха заслугата за възстановяването на старото пристанище през осемдесетте години. Все още поместваха снимките му по вестниците, особено във връзка с някой и друг градски или обществен юбилей. На тях бе обичайно със съпругата си, хванала го под ръка, двамата заобиколени от възторжени

почитатели, до един възбудени от мириса на прясно отпечатани доларови банкноти. Съвсем спокойно бихме могли да отдадем популярността му на голямото богатство и влияние, както и на съответното обаяние, което тези два, взети сумарно, фактора редовно упражняват върху хора без пари и власт. Носеха се слухове, че си падал по тънката част, макар и да не беше кой знае какъв красавец. Срещал го бях тук-таме, само че никой не ни бе запознавал официално.

— Бяха приятели с Даниъл Клей. Струва ми се, че са учили заедно в един и същи колеж. Със сигурност зная, че Джоел купи няколко картини след смъртта на Клей, чувала съм, че приживе лекарят му е подарявал други свои творби. Допускам, че го е одобрявал като човек. Защото е известно, че Клей не подаряваше, нито пък продаваше картините си на когото и да било. Не мога да ти кажа точните причини.

— Ти, изглежда, не си харесвала работата му особено, а?

— Е, вече ти казах това. Нито пък него самия, може да се каже. В негово присъствие винаги съм се чувствала некомфортно. Нещо особено безрадостно се излъчваше от него, да. Между другото Джоел Хармън дава прием с вечеря у дома си към края на седмицата. Това е вече традиция, аз пък имам постоянна покана и ходя, когато пожелаая. Насочвала съм го към неколцина интересни художници. Той е точен клиент.

— Това как да го разбирам? Каниш ме да те придружа ли?

— Ами не. По-скоро аз да ти бъда дама.

— Ооо, поласкан съм.

— Би трябвало. Там може да се уреди и да зърнеш нещо от изкуството на Клей. Само ще се стараеш да не нагубиш Джоел и изобщо да бъдеш добро момче, нали? Че имам разни разноси да покривам.

Побързах да уверя Джун, че ще се държа по най-възпитан начин. Тя не се впечатли особено от думите ми.

4

Върнах се в Скарбъро и оставих сатурна. В мустанга тутакси се почувствах десетина години по-млад. Или десетина години по-незрял, което не е едно и също, както се досещате. Обадох се на Ребека, за да проверя дали все още планира да излезе по същото време, помолих я непременно да намери човек да я придружи само до колата ѝ. Тя имаше задачата да посети освободен магазин с витрина на площада „Лонгфелоу“, затова обещах да я чакам в удобния за целта паркинг зад „Джоуз Смоук Шоп“, магазин за тютюневи изделия. Там заварих петнайсет-шестнайсет автомобили, всичките бяха празни. Намерих си подходящо място, откъдето чудесно се виждаше и „Конгрес“, и самият площад, а от щанда за закуски в тютюневия магазин си купих сандвич с пиле на грил и зелени чушки. Седнах в колата и ухапах сандвича в очакване на Ребека. Двама бездомници с пазарни колички стояха на алеята край паркинга и пушеха. Изобщо не отговаряха на описанието на непознатия, което бе направила тя.

След няколко минути Ребека ми звънна, за да съобщи, че в момента минава пред автобусното депо в квартала Сейнт Джон. Разбрахме се, че ще спре пред самия магазин. Оказа се, че там вече я чака клиентката, която желаше да наеме първия етаж. Двете влязоха заедно, вратата се затвори след тях. Витрините бяха големи, стъклата им чисти, от мястото, където се намирах, отлично виждах и двете.

Не забелязах набития мъж, докато той не започна да си пали

цигарата, а го правеше по доста особен начин. Появи се сякаш от нищото, застана край металния парапет извън паркинга. Стискаше цигарата вертикално между палеца и показалеца на дясната ръка, която имаше превръзка, бавно я мачкаше и въртеше, сякаш да омекоти тютюна за по-леко всмукване, обаче вниманието му очевидно бе насочено изцяло към жените в магазина на отсрещната страна на улицата. В самото движение на пръстите му се долавяше нещо чувствено или може би така ми се струваше поради втренчения поглед, впит във фигурата на Ребека Клей. Мина малко време, той бавно постави цигарата в устата, наплюнчи края ѝ за миг, чак тогава поднесе запалена клечка, без да отделя очи от магазина отсреща. Сетне вместо да хвърли клечката или да я духне, той я задържа, докато пламъчето близна връхчетата на пръстите му. Очаквах в този миг да я захвърли, но той продължи да я стиска, без да обръща внимание на явната болка. Когато клечката се стопи, той разтвори пръсти, крайчецът падна на дланта му, продължи да гори още мъничко върху кожата, сетне почерня и угасна. Той завъртя ръка, пусна остатъка на земята. Извадих малкия цифров фотоапарат, дето винаги го държа в колата, щракнах една-две пози. В същия миг онзи се огледа, сякаш усетил чуждия поглед и обектива върху себе си. Всъщност бях готов да се закълна, че бе почувствал чуждото внимание. Леко се свлякох напред на седалката, но преди това за частица от секундата успях да зърна споменатия от Ребека троен белег на челото му. След малко се понадигнах, него вече го нямаше, но усещах, че е наблизо, вероятно зад стената на тютюневия магазин, още повече че след секунда лекият бриз издуха талази цигарен дим иззад ъгъла.

След малко Ребека се появи на улицата, в ръката си носеше някакви документи. Другата жена излезе заедно с нея, двете говореха и

се усмихваха. Позвъних на Клей веднага, първите ми думи бяха да продължи да се усмихва и внимателно да слуша.

— Обърнете се с гръб към „Джоуз Смоук Шоп“ — рекох, опасявах се все пак изражението ѝ да не се промени, след като чуе, че съм засякъл онзи тип. — Вашият почитател е тук, край същия магазин. Не се обръщайте, не се заглеждайте натам. Моля ви да пресечете улицата и да влезете в книжарницата „Кънингам Букс“. Дръжте се спокойно, нормално, все едно имате време за убиване. И стойте там, докато дойда да ви взема, чувате ли?

— Добре — обеща тя, а гласът ѝ леко потрепери.

Все пак не беше много изплашена. И за нейна чест съумя да изиграе добре ролята си. Нито се обърка, нито показа някаква емоция било чрез жест или изражение на лицето. Подаде ръка на клиентката за сбогом, огледа се наляво, сетне надясно и спокойно пресече улицата на път към книжарницата. Влезе, без да се колебае, сякаш такова е било отдавнашното ѝ намерение. Излязох от колата и незабавно закрачих към фасадата на тютюневия магазин. Там вече нямаше никой. Само захвърленият на земята фас и кибритената клечка до него свидетелстваха, че тук е бил онзи набит тип. Връхчето на фаса бе като пресовано до почти пълна плоскост. В съзнанието ми изскочи неволна картина: два пръста стискат горящия връх, не трепват, въпреки че здраво пари и боли. Почти усетих и вонята на изгорена плът.

Огледах се незабележимо и веднага го зърнах. Беше пресякъл „Конгрес“, вървеше в посока центъра на града. Стигна „Парк“ и сви по нея, изгубих го от поглед. Реших, че колата му е там някъде, значи ще има нужда от нея. Може би ще я подкара, изчаквайки излизането на Ребека от книжарницата. Сетне или ще я проследи, или ще я пресрещне.

Закрачих към пресечката, стигнах ъгъла на „Парк“ и рискувах да

надникна. Набитият тъкмо отваряше вратата на червения форд, наведен към него. Продължих напред леко приведен, за прикритие използвах паркираните на отсрещната страна на улицата коли. На колана носех по-малкия си пистолет — 38-и калибър. За работа като сегашната бе доста по-подходяпт от големия смит и уесън десетка. Само че така или иначе не ми се искаше да го размахвам пред всякакви случайни минувачи по улицата. Застана ли пред онзи тип с патлака в ръка, значи сам да си издъня шанса за резонен разговор и увещания. А ситуацията току-виж се влошила до крайност, преди още да съм усетил нещата както трябва. Вече имах зрителна информация как този тип се изгаря сам, при това го прави с очевидна лекота. Фактът говореше за индивид с висок праг на търпимост на болка, а тези неща обичайно имат сериозна предистория. Тоест евентуалната конфронтация с него би съдържала куп неизвестни, а те винаги изискват деликатен подход.

За късмет в същия миг по „Парк“ се зададе джип гранд чероки, на волана беше типичен шкембест футболен запаянко и любител на бирата. Създаде ми чудесно прикритие, мушнах се зад него, доближих форда откъм обратната на шофьорската страна. Виждах човека на шофьорската седалка, контура на зализания перчем и едрите мускули на врата, а от ауспуха вече излизаше светъл дим. Ръцете му бяха върху кормилото, лявата потропваше в такт с ритъма на нещо, което не чувах. От сегашното разстояние различих по-добре превръзката на дясната ръка. Беше груба, през материята бяха избили кървави петна. В този миг вече нямаше начин да не ме види. Приближавах се със спокойно увиснали встрани ръце, а махне ли своите от волана, бях готов да реагирам по един или друг начин. Проблемът обаче бе налице — приближа ли се достатъчно за разговор, няма да имам голям избор за отстъпление. Донякъде разчитах на факта, че на улицата има хора, още

и на надеждата, че той ще предпочете първо да чуе какво имам да кажа, сетне ще прибегва до какъвто и да е враждебен акт.

— Как си? — подхвърлих аз.

Той ме изглежда някак бавно, лениво, сякаш му трябваше по-особено усилие да реагира на факта, че ме вижда. Между устните му отново стърчеше цигара, на плоското място пред стъклото бе захвърлено пакетче сини „Америкън Спирит“.

— Екстра — отвърна след малко. — Просто екстра.

Повдигна дясната ръка към устата, извади цигарата, отново я налапа и дръпна, огънчето светна в яркочервено. Извърна глава, отправи очи право напред.

— Знаех си, че някой ходи по мен — рече той. — Пък и пистолет носиш, виждам. Оръжието издуваше сакото ми лекичко, да се познае присъствието му там бе работа на набито, професионално око.

— Е, човек не може всичко да скрие — рекох любезно.

— От мен няма какво да се безпокоиш. Аз не нося оръжие. Нямам нужда.

— И аз така си мислех — рекох. — Ти си просто една нежна душа.

— Тц, чак такива претенции не мога да имам. Жената ли те нае?

— Тревожи се — отвърнах аз.

— Няма причина да се тревожи. Само да ми каже каквото я питам и си хващам пътя.

— Ами ако не го направи или например не може?

— О, но това са две различни неща, нали? Едното не зависи от нея, но другото зависи. Пръстите му се плъзнаха по обръча на волана, смъкнаха се от него. В същия миг посегнах към пистолета на кръста.

— Е, хайде де, хайде сега! — възкликна той и вдигна ръце в престорен жест на покорство. — Вече ти казах. Оръжие нямам.

Ръката ми остана близо до колана.

— Предпочитам ръцете ти да си стоят там, където ги виждам.

Той сви рамене, ужим пет пари не дава, сетне бавно отпусна длани върху кормилото.

— Ти име нямаш ли си? — запитах спокойно.

— Имена имам колкото си искаш.

— Е, не го давай толкоз тайнствено — рекох — Кажй поне едно, та да видя как ти стои.

— Мерик — отвърна след малко и нещо в гласа и лицето му ми даде да разбере, че що се касае до имена, повече едва ли ще науча.

— А защо безпокоиш Ребека Клей?

— Изобщо не я безпокоя. Просто искам да бъде точна с мен.

— Относно кое?

— Относно баща си.

— Баща ѝ е мъртъв.

— Не е мъртъв. Тя го е обявила за такъв, това обаче нищо не означава. Ти ми покажи червеите, дето лазят в очните дупки на черепа му, тогава ще ти повярвам, че е мъртъв.

— А ти защо толкова се интересуваш от него?

— Имам си причини.

— Ами опитай да ги споделиш с мен.

Пръстите му се свиха, стиснаха здраво кормилото. Сега забелязах мъничката татуировка. Беше на ставата на средния пръст на лявата ръка. Грубо нарисован кръст в синьо. Пандизчийска работа. Такива само там ги правят.

— Няма да стане. Мразя непознати да ме разпитват за моите

си дела.

— Така ли? Значи отлично разбираш как се чувства самата госпожа Клей.

Той захапа долната си устна, зъбите му потънаха в меката тъкан. Продължаваше да гледа право напред. Усещах набиращото се в него напрежение. Ръката ми бе над пистолета, показалецът почти докосваше спусъчната скоба, готов бях за неочаквани изпълнения. Изведнъж Мерик отпусна, сковаността се смекчи, тялото му придоби нормален вид. Отлично чух как издиша и някак се смали, заплашителният му вид се замени с подобие на безразличие.

— Добре тогава, ти само я запитай за Проектът — тихо рече той. — И виж какво ще ти каже.

— Какъв е този проект?

Той поклати глава.

— Ти я питай, сетне пак ела. Може би няма да е лошо и с бившия ѝ съпруг да поговориш. Щом си се захванал...

Аз пък дори и не знаех, че Ребека Клей е била омъжена. Смятах, че просто с бащата на детето ѝ не са сключвали брак. Значи нещата бяха по-други. Страхотен детектив се оказах, няма какво да се каже.

— Че защо пък и с него да говоря?

— Ами защото съпруг и съпруга обичайно споделят нещата. Разни тайни неща например. Поговори с него, може би ще ми спестиш труда аз да го правя. Няма нужда да ме търсиш, защото аз ще те намеря. Няма да се отдалечавам. Два дни имаш да я накараш да ми каже каквото знае, сетне ще ми писне и повече няма да ви търпя.

Посочих превръзката на дясната му ръка.

— Както виждам, вече веднъж си изгубил търпение.

Той наведе глава към ръката и изведнъж изпъна пръсти, сгъна ги

няколко пъти, като че проверяваше гъвкавостта им и степента на болка.

— Беше грешка — продължи той със същия равен, тих глас. — Не биваше да чупя стъклото така. Тя обаче здраво ми опъва нервите, макар че не ѝ желая злото.

Може би си вярваше, само че аз не бях на същото мнение. В този човек бушуваше ярост. Той я потискаше, тя обаче туптеше в него, нажежена до червено, избиваше в очите му, играеше във всеки мускул и сухожилие на тялото му в сподавени насила емоции. Може би Мерик си мислеше, че не би посегнал на жена, може би не би го направил преднамерено, обаче кръвта по превръзката говореше категорично красноречиво за неспособността му да контролира подтиците си.

— Ей това стана, изпуснах си нервите — продължи той, сякаш чу мислите ми, подръпна от цигарата, добави: — Много ми е нужно да ми каже онова, което знае. Изключително е важно за мен. И тъй като вече почти станахме приятели, ти защо не кажеш името си?

— Паркър ми е името.

— Какъв си, частно ченге, а?

— Искаш да видиш разрешителното ли?

— Ами, някаква си тапия със значка нищо няма да ми каже, дето вече да не го зная. Не желая да си имам неприятности с теб, сър. Тук съм по работа, частна работа, съвсем лична. Ти може би ще съумееш да я убедиш онази малка дама да прояви разум, за да приключи задачата и да си ходя по живо, по здраво. Много се надявам така да стане, съвсем искрено го казвам, защото ако не съумееш, тогава значи от теб никаква полза няма да има — нито за нея, нито за мен. Ще се окаже, че на пътя ми стоиш, пречиш, значи ще трябва да направя нещо по въпроса.

Тук замълча, като все така продължаваше да гледа право пред

себе си. Чак сега забелязах, че очите му са приковани върху закачена на огледалото за задно виждане снимчица. Зърнах лицето на тъмнокосо момиче, може би на възрастта на Джена Клей беше или малко по-възрастно. В найлоново калъфче бе поставена, да не се цапа. До нея висеше евтино пластмасово кръстче.

— Кое е детето? — запитах.

— Това тебе не те засяга.

— Хубаво момиче. На колко години е?

Не отговори, обаче тутакси пролича, че съм засегнал болно място. Този път обаче не го изби на гняв, по-скоро показва някакво безразличие към въпроса ми.

— Защо не ми кажеш нещичко във връзка с идването си тук, тогава може пък аз да ти помогна — настоях.

— Вече ти казах, сър, работата ми е съвсем лична.

— Е, тогава значи няма какво повече да обсъждаме — заявих аз. — Ти обаче се опитай да стоиш по-далеч от моята клиентка.

Предупреждението ми увисна — някак кухо, ненужно. Внезапно балансът се размести.

— Няма да я закачам повече, най-малко нея, не и докато с теб не поговорим отново — каза той, свали ръка и завъртя ключа на запалването, без да се тревожи от пистолета ми, ако изобщо досега му беше направил някакво впечатление. — Само че ето ти и на теб две предупреждения. Първото: когато започнеш да разпитваш за *Проектът*, внимавай много, отваряй си очите на четири, защото другите ще чуят и никак няма да им хареса, че някои хора си врат носа където не бива. Ама хич няма да им хареса.

— Кой са тези *другите*?

Двигателят запали, замърка равно.

— Съвсем скоро ще научиш — рече Мерик.

— Ами второто предупреждение?

Той повдигна лявата ръка, сви пръсти в юмрук, татуировката изпъкна ясно на фона на побелялата кожа.

— Не ми се бъркай. Опитай само и ще те убия. И внимавай какво ти говоря, *момченце*.

Колата потегли, отлепи се от бордюра, ауспухът забълва гъст синкав дим в чистия есенен въздух. И все пак преди да забули задната табела, успях да зърна цифрите на регистрационния номер.

Мерик. Е, хубаво, рекох си наум, хайде сега да видим какво пък аз ще успея да науча за *теб* през следващите два дни.

* * *

Върнах се по същия път, влязох в книжарницата. Ребека Клей седеше в един ъгъл, разгръщаше списание.

— Намерихте ли го? — бяха първите ѝ думи.

— Да.

Тя потръпна.

— И какво се случи?

— Поговорихме, сетне си тръгна. Засега.

— Какво искате да кажете с това „засега“? Нали ви наех, за да ме отървете от него, да го принудите да ме остави на мира завинаги?

Гласът ѝ постепенно се извиси, набирайки чувство, само че леко трепереше. Поведох я към вратата, излязохме.

— Госпожице Клей — рекох, — обясних ви, че само едно предупреждение може да се окаже недостатъчно. Човекът се съгласи да не ви безпокои, докаго не проверя някои неща. Не го познавам

достатъчно, значи не мога да му имам пълно доверие, затова ви предлагам засега да продължим да бъдем все така внимателни с мерките. Имам ресурсите, ще се обадя на едни хора, така че винаги около вас да има охрана, докаго се опитвам да уточня фактите около него. Надявам се, че това ви устройва.

— Добре тогава. Аз обаче смятам да изпратя Джена някъде поне за известно време. Докато тук приключим е тази история.

— Това е добра идея. Името Мерик да ви говори нещо, госпожице Клей?

Вече приближавахме колата ѝ.

— Не, мисля, че не — отвърна ми тя.

— Това е името на нашия приятел или поне той така се представи. А в колата му има снимка на момиченце. Възможно е да е на дъщеря му. Питам се дали не е била сред бащините ви пациенти? Има вероятност за такава връзка. Ако, разбира се, е била записана със същото име.

— Баща ми никога не е говорил с мен за пациентите си. Още повече пък по име. Ако му е била изпратена за лечение по канален ред, от щатска болница например, значи това фигурира някъде в архивите. Обаче няма да е лесно да се доберете до такава информация, тя е поверителна. Противно на закона и лекарската етика е да се разгласяват заболяванията на пациентите.

— Ами ако надникнем в бащината ви документация — медицинската?

— След изчезването му всички налични документи и записки ги изиска съдът. Помня, че в известни среди бе направен опит някои негови колеги да бъдат упълномощени да ги проучат, обаче не се получи. Такива разрешения се дават много рядко, и то на тясно

ограничен професионален екип. В нашия случай съдиите не пожелаха да разрешат, аргументирайки се с тайната на пациента. Етика, конфиденциалност, такива неща.

Моментът ми се стори подходящ да навляза по-надълбоко в темата за баща ѝ и обвиненията срещу него.

— Вижте, госпожице Клей, имам един въпрос... трудно ми е да го задам, но пък е наложителен — започнах аз.

Тя замълча, изчаквайки. Досещаше се какво ще последва, но искаше да го чуе черно на бяло, както се казва.

— Вие вярвате ли, че баща ви е участвал в сексуално посегателство спрямо поверените му за лечение деца?

— Не, в никакъв случай — твърдо отвърна тя. — И ще ви кажа направо: баща ми не е злоупотребявал с поверените му деца.

— А смятате ли, че е възможно да е улеснявал други в тази насока? Например чрез информация за имената и местонахождението на уязвими пациенти?

— Вижте, баща ми беше дълбоко посветен на работата си човек. Когато прекратиха практиката да му изпращат деца за прегледи и мнение, то бе защото в някои среди вече не вярваха в обективността на преценките му. По-точно казано, в достатъчната му обективност. Той бе склонен да вярва на казаното от децата още от самото начало и именно това му донесе неприятностите. Отлично познаваше своята област, респективно знаеше на какво са способни някои категории възрастни.

— А имаше ли много приятели?

— По-скоро бих казала няколко. Зная, че сред тях се намираха и колеги от лекарската професия, макар че повечето запазиха мълчание след изчезването му. То бе съвсем ясно — пожелаха да се дистанцират максимално от баща ми. Изобщо никога не съм ги вирила за това.

— Ще ви помоля да ми съставите списък: професионални приятелства, близки от студентските години, другарство със съседни, с една дума, всички, с които е имал постоянни контакти.

— Ще го направя веднага щом се прибера у дома.

— О, между другото, не ми казахте, че сте била омъжена.

— А вие как научихте? — изненада се тя.

— Мерик ми каза.

— Боже мили! Изобщо не съм и помисляла, че може да има някакво значение. Бракът ни не издържа дълго време. Отдавна не съм го виждала, не поддържаме връзка.

— Как се казва?

— Джери. Джери Лежер.

— Но не той е бащата на Джена?

— Не.

— Къде мога да го открия?

— Електротехник е, работи къде ли не, постоянно е в движение. Защо ви е?

— Ами ще поговоря с него. Такава ми е работата — с колкото повече хора говоря, толкова повече неща научавам. Иначе не става.

— Едва ли по този начин ще принудите този човек, този Мерик, както го нарекохте, да се махне от живота ми — заговори тя и гласът ѝ отново започна да набира височина и емоции. — Не затова съм ви наела.

— Няма да се махне току-така и веднага, госпожице Клей. Движи го гняв и този гняв има нещо общо с баща ви. Трябва да разкрия каква е връзката между баща ви и Мерик. И по тази причина ще трябва да задавам доста въпроси.

Ребека Клей положи ръце върху тавана на колата, опря чело в тях

и въздъхна дълбоко.

— Не мога да си позволя това да се проточи безкрайно — заговори тя с приглушен от позицията на устата ѝ глас. — Искам нещата да се нормализират. Правете каквото е нужно, говорете с когото искате, обаче сложете край на тази история. Моля ви! Аз дори и не зная къде живее бившият ми съпруг в момента, иначе помня, че работеше за фирма на име „Ей-Сикюър“ и може би още е там. Те се занимават с инсталиране на алармени системи в домове и офиси, камери, звукови устройства. Всичко, свързано със сигурността. Един приятел на Джери на име Реймън Ланг пък е по поддръжката им, той намираще доста работа на Джери. Най-вероятно е да го намерите посредством „Ей-Сикюър“.

— Мерик смята, че с бившия си съпруг вероятно в миналото сте споделяли нещата около баща ви.

— О, да, разбира се, така беше. Само че Джери няма откъде да знае какво е станало с него, поне не повече от мен. Това със сигурност ви го казвам. Не че го е интересувало много. Той единствено от себе си се интересуваше, пълен егоист беше. Иначе вярваше, че вероятно един ден смъртта на баща ми ще бъде официално удостоверена, тогава ще започне да харчи парите му, които в такъв случай ще наследя.

— Баща ви богат ли беше?

— Ами налице е чудесно закръглена сума от порядъка на шестцифрените числа, но тя е под запор, тъй като завещанието все още не е легализирано. Значи спокойно може да се каже, че беше заможен човек. Сетне идва къщата. Джери все искаше да я продам, много пари бих могла да взема за нея. Само че няма как, тъй като и тя не е моя. Накрая на Джери му писна да чака парите да дойдат, писнах му и аз самата. Всъщност беше нещо взаимно. А и самият Джери не е нещо

особено от чисто женска гледна точка, право да си кажа.

— Последен въпрос — рекох. — Да сте чували баща ви да споменава нещо за някаква идея или термин от рода на *Проектът*?

— Не, никога.

— А да имате някаква идея какво би могло да означава думата?

— Никаква.

След малко се раздвижи, качи се в колата си. Тръгнах след нея и я следвах чак до офиса, сетне останах отвън, докато дойде време да отиде да вземе Джена. Една жена, вероятно директорката, съпроводи момичето до изхода на училището, там се заговориха с Ребека, сигурно ѝ обясняваше защо Джена ще отсъства от занятията известно време. Сетне тръгнахме към дома ѝ, аз отзад. Ребека спря пред входа, аз влязох сам и проверих къщата стая по стая, помещение по помещение. Върнах се обратно, докладвах, че всичко е наред. Седнах в кухнята, изчаках Клей да се оправи с детето, сетне седна да ми напише списъка на бащините приятели и колеги. Не беше дълъг. Тя обясни, че някои не помни, други били покойници. Помолих да ми се обади, ако си спомни за някои пропуснати имена, тя обеща да го направи. Обещах също да се оправя с проблема за извънредната охрана най-късно до същата вечер и съответно да я уведомя по телефона още преди да си е легнала. Сетне си тръгнах, на вратата чух как превъртя ключа два пъти, долових и поредицата електронни бибипки — включваше алармените системи.

Навън вече почти притъмняваше. Вълните биеха в брега, чуваха се ясно, високо, докато вървах към колата. Обичайно този шум ме успокояваше, сега обаче усещах нещо доста по-различно. Някакъв елемент ми се губеше, не беше в тон с нормалното, а късният следобеден въздух носеше далечен нюанс на изгорено, на пожар.

Извърнах глава към морето, струваше ми се, че миризмата идва оттам, сякаш някъде в далечното водно пространство гори кораб. Огледах хоризонта, но зарево не забелязах, пулсираха само мощните периодични светлини на фара, в залива се движеше ферибот, виждаха се и светналите прозорци на къщите отвъд. На пръв поглед всичко говореше за мир и спокойствие, но въпреки това не можех да се освободя от усещането за нещо нередно, ненормално. И по пътя за дома това вътрешно безпокойство продължаваше да ме измъчва.

ДВЕ

*Очертание без форма, нюанс без цвят,
парализирана сила, жест без движение*

*Тези, които пресякоха с отворени очи
другото царство на смъртта
ни помнят — ако изобщо ни помнят —
не като загубени устремени души, а само
като кухите
хора натъпканите хора.*

Т. С. Елиът, „Кухите хора“⁵

Мерик ми бе обещал два дена спокойствие, но не бях готов да рискувам безопасността на Ребека и дъщеря ѝ, залагайки на думата на човек като него. И по-рано бях срещал подобни: Мерик бе човек, подчинен на вътрешни бесове, винаги готов да избухне и да приложи насилие. Спомнях си как бе реагирал на въпроса ми относно момичето от снимката и предупрежденията му за „личните“ дела. За закана на раздяла изобщо да не говоря. При това въпреки уверенията винаги бе налице възможността да се отбие някъде, да удари две питиета и да реши, че тъкмо сега е мигът за истински разговор с дъщерята на Даниъл Клей. От друга страна, не можех да се навъртам постоянно около нея и да я пазя, трябваше да си осигуря нечия помощ. Дали да не се обърна към Джаки Гарнър? Той бе едър, силен, добронамерен, но и малко нещо откачалка си падаше. Освен това тръгне ли нанякъде, винаги със себе си мъкнеше двамина каяци, същински планини от плът на име Фулси, братята Фулси. Тези момчета не бяха силни в мозъка, не бяха и по деликатните дела, за тях финият подход с малко проникателност бе както за свинята звънче. Изобщо не можех да си ги представя на прага на Ребека Клей, още по-малко как ли би реагирала самата тя, когато ги зърне. Както сигурно и самият праг, казано, разбира се, в рамките на майтапа.

Луис и Ейнджъл бяха за предпочитане, само че в момента се намираха на Западното крайбрежие за няколко дни. Изкушиха се да отидат на кратка екскурзия с екстри от рода на винена дегустация в долината Напа и прочие. Имах значи подходящи, достатъчно софистицирани за целта близки хора, обаче не можех да си позволя да оставя Ребека без охрана, докато те се върнат.

Оказваше се, че нямам голям избор.

И така, доста неохотно набрах номера на Джаки Гарнър.

* * *

Срещнахме се в една кръчма на име „При Сангилио“, неголямо заведение на „Хампшър“, иначе винаги осветено като коледна елха. Джаки поркаше бърд лайт. Отдавна се опитвам да не му придирям по въпроса, макар и да ме дразни марката. Седнах до него на барчето, поръчах си диетичен спрайт. Околните ме изгледаха, все пак никой не се засмя. Възпитани хора.

— Ти малко така полечката го даваш, а? — подхвърли Джаки.

Носеше тениска с дълги ръкави и с логото на много стар, отдавна несъществуващ портландски бар. От онези времена, дето, образно казано, клиентите сигурно с мъниста или златен прах сметките са си плащали. Прическата му обаче бе съвсем в крак с модата — бе избърснал главата си до матов блясък, а под лявото око и нагоре вървеше вече избледняваща до светлолилаво синка. Пак имаше шкембе, здраво опънало фланелката на корема. Ще мине някой непознат, ще му метне едно око и току-виж си казал: *„Я го гле'й пък тоя дембо, разплул се като пача от бирата.“* Да, ама не. Изобщо не беше такъв Джаки. Планина от здравина и яки мускули, не помня някой да го е повалял в търкалите, дето често участваше. А пък онзи, дето му бе оставил синката по мутрата, Боже мой! За него направо не ми се мислеше. Най-малкото сега трябва да бе в болницата, ако не и на друго, далеч по-спокойно, тоест заупокойно място.

— Нямам настроение за бира — отвърнах.

Той повдигна шишето пред себе си, присви очи и плътният му баритон прозвуча тържествено:

— Това не е бира. То е Бъд.

И ме погледна, при това изглеждаше здраво доволен от себе си.

— Страшна приказка, много оригинална — рекох му в ответ.
Той се засмя.

— Знаеш ли, явявам се на разни конкурси. Сещаш ли се — като например за най-подходяща рекламна реплика? Ето като моята — „Това не е бира. То е Бъд!“.

Наведе се към мен, взе ми напитката.

— Това не е безалкохолно. То е спрайт! Ей такива неща. Това не са ядки. То е... — тук се запъна и добави: — Е, хубаво де, загриваш за к'во става дума, нали? То ядките са си ядки, к'во друго? Виждаш, нали?

— Виждам, че все по едно и също шаблонче го караш.

— Че к'во? Нали за всичко става?

— Само за ядките не става.

— Ей, защо се заяждаш, бе, човек?

— Добре де, забрави. Ти напоследък как я караш? Работа пада ли?

Джаки сви рамене. Отлично знаех, че почти никога не е истински зает. С майка си живееше, по два-три дни през седмицата все нещо дребно по баровете му се откриваше. Останалото време прекарваше в една схлупена барачка в гората зад къщата им: саморъчни мунициии си правеше. Това му бе хоби открай време. Чат-пат някой ще чуе експлозия откъм въпросното място, ще се обади в местния участък, оттам ще изпратят патрулна с полицаи да проверят какво става. Често изпращаха и без сигнал, ей така, просто да видял дали Джаки не се е самовзривил. Досега обаче в това отношение само разочарования им поднасяше.

— Ти май за бачкане ме търсиш, а? — рече той и в очите му светна надежда, че може би ще се наложи някой да бъде ступан по-

здравата.

— Ами да. За два дни, не повече. Имам една жена клиентка, един тип се е закачил за нея...

— Аха, искаш да го посритаме, а?

— Чакай, Джаки, кои сте тези *ние*?

— Аре сега, знаеш кои — възмути се той и махна с палец неопределено някъде към ъгъла на бара.

Въпреки студа ме обля гореща вълна. Знаех си, че *нак* така ще се получи. С този юнак насреща поне с година ще взема да остаряя.

— Ама те вече тук ли са? Вие като сиамски близнаци все заедно ходите, а?

— А не, казах им отвън да почакаат. Нали зная, че те нервират.

— Не ме нервират, Джаки. Направо ме плашат, чак граматиката ще си глътна.

— Е, скивай сега, и без това тук вече не ги допускат. То май като си помисля, никъде по заведенията не ги пускат... хм, не и след онова *нещо*.

Ами да — онова нещо. При братята Фулси винаги имаше по *нещо*, и то все с издънка свързано.

— Какво нещо?

— Ами онова в „Би-лайн“...

„Би-лайн“ бе името на най-долнопробната кръчма в града. Кажиречи вертеп, където ти дават безплатно къркане, само някак да удостовериш, че поне един месец си посещавал сбирките на *Анонимни алкохолици*. Да те изхвърлят оттам значи трябва да си направил нещо, дето на нормален човек акълът му не го побира.

— Кажире сега какво е станало?

— Ами удариха един кретен с вратата.

В сравнение с онова, което знаех за братята Фулси и за „Бил-лайн“, тази работа ми се стори като детско провинение.

— Я чакай малко, това като за Фулси не звучи чак толкова зле. Да няма още нещо, а? — досетих се аз.

— Ами, гле'й сега... значи добре, кретените бяха двама... и вратите също. Пък момчетата свалиха вратите от пантите и като се развъртяха, и някои странични хора пострадаха... сам скиваш как стана, нали? Сега никъде вече не ги искат и на тях им е мъчно. Страда им самочувствието, нали? Болно им е. Само че нямат нищо напротив да седят отвън, много харесват тукашното осветление. Пък им купих и по една-две пици от съседното заведение.

Въздъгнах дълбоко, самосъжалително. Вече си представях какво ще стане.

— Гледай, Джаки, за моята работа трябва по-внимателно да се пипа. Не желая някой да пострада. С други думи, по-добре братоците Фулси да ги няма наоколо.

Джаки се смръщи.

— И к'во да им кажа сега? Нали разбраха, че имам среща с теб, и помолиха да дойдат. Пък нали и някой долар трябва да припечелят? Виж, те тебе много те харесват.

— Така ли? Сигурно затова досега не са ме цапардосвали с нечия порта.

— Тц, гле'й сега, не е така. Те, момчетата, са си кротки душици, само дето докторите постоянно лекарствата им променят. И от тях мозъците им още повече се шашват. Сетне к'во друго може да стане освен някоя грешка?

Джаки ме изгледа умолително и се заигра с биреното шише. Приятели почти нямаше, пък и отдавна беше на мнение, че обществото

съди братята Фулси прекалено строго. А истината бе точно обратната: обществото съвсем не бе взело нужните мерки хора като братоците да бъдат поставени на съответно полагащите им се, предвидени от закона места.

Потупах Джаки по рамото и рекох:

— Добре де, ще им намерим и на тях някаква работа, а?

Лицето му светна.

— Виж, знаеш, че стане ли някаква беля, много е гот наблизно хора като тях да имаш — обясни ми той, макар и да знаех, че белята става именно защото те са наблизно.

— Слушай сега да ти обясня моя случай, Джаки. Името на обекта е Мерик. Преследва една жена вече цяла седмица, за баща ѝ пита. А бащата е безследно изчезнал доста отдавна. Толкова много време е минало, че юридически е обявен за покойник. Попритиснах го този Мерик вчера, обеща да не се мярка поне два дни, обаче не съм склонен да му вярвам много-много. Нетърпелив е, избухлив също.

— Оръжие носеше ли?

— Не видях да носи, но това не означава нищо. Беше в кола, седнал.

Джаки отпи от бирата, замисли се.

— Че защо пък точно сега ще се появява? — запита след малко.

— Какво?

— Щом като онзи — бащата — го е нямало толкова дълго време, защо този, другият тип, именно сега ще се изтърси тук да го търси?

Изгледах Джаки. Ей такъв си беше той. Че му хлопаше дъската, хлопаше, обаче определено не беше тъп. И аз бях запитал Ребека

същото, макар и да не се бях замислял доста дълбоко върху забавянето във времето. Сетне в съзнанието ми изплава онази татуировка на ръката на Мерик. Възможно ли бе да е бил в затвора по времето, когато Клей е изчезнал? Излежал си присъдата и ето го тук сега. По принцип беше възможно.

— Виж, Джаки, ще се опитам да разбера *защо*, ти обаче междуременно ще охраняваш жената. Ребека Клей ѝ е името. Довечера ще те запозная е нея. И слушай сега какво ще ти кажа: тези двамата — братоците Фулси — в никакъв случай да не се срещат с нея лице в лице, чуваш ли? Ако искаш да си ги имаш подръка, е, добре, обаче тя да не ги вижда. Всъщност няма да е лоша идея те да държат дома ѝ под око.

Дори и човек като Мерик ще се позамисли, като види трима едри мъжаги да се въртят около къщата. Особено пък онези двамата. Защото Джаки е висок и здрав, но в сравнение с тях си пада леко хилав.

Подробно описах Мерик и автомобила му, съобщих и регистрационния номер, накарах Джаки да повтори основните факти.

— И стопроцентово на колата не можем да разчитаме — добавих аз. — Той след нашата среща може да я смени. След като вече знае, че ще я свързвам с него.

— Добре тогава — рече Джаки и допи бирата. — Стотак и половина на ден, аз ще се разплащам с Тони и Поли. А ти сега излез да им кажеш едно здрасти, а? Иначе ще се обидят.

— А ние не искаме така да става — двусмислено заявих аз, обаче съвсем искрено не желяех да ги дразня.

— Точно така — потвърди Джаки.

Братоците не бяха дошли със своя камион чудовище, с който ходеха навсякъде, именно затова и не бях ги забелязал при влизането. Седяха в мръсен бял пикап — собственост на Джаки, който

евфемистично твърдеше че с него вършел „добър бизнес“.

Когато се появих на вратата, те излязоха навън. Чудно ми се стори как ли бяха успели да се наврат в кабината. Все едно пикапа около тях го бяха сглобявали. Братята не бяха чак толкова високи, по-скоро бяха широки, колкото за двама нормални мъже. За дрехи пазаруваха по магазините „Гигант“, където модни изгъзици за тях не можеше да има, по-скоро се предлагаше практично облекло за нестандартни ръстове. Затова мязаха на облечени в полиестер и кожени блузони великански близнаци. Тони ми сграбчи ръката с двете си лапища, веднага ме намаца с някакъв сос и горчица, още и някаква мазна течност звучно изжвака. Поли приятелски ме потупа по гърба, щях да си пръсна дроба от кашлица.

— Пак сме на бачкане, момчета — бодро им викна Джаки.

За съвсем късо време се почувствах странно щастлив — точно преди да се обади гласът на разума ми.

* * *

Отскочихме с Джаки до дома на Ребека Клей. Щом ме зърна, видимо се зарадва. Запознах ги, обясних, че през следващите няколко дни Джаки ще бъде около нея, той ще я охранява, но и аз няма да бъда надалеч, особено пък в случай на нужда. Стори ми се, че го одобрява, може би в нейните очи Джаки изглеждаше типичният бодигард, най-малкото по-удачен от мен. Във всеки случай не възрази. За да не се окажа в бъдеще лъжец, информирах я също, че около дома ѝ ще има още двама охранители. Сетне ги описах, като внимавах да не изкривявам истината прекалено много.

— Реално има ли нужда от трима души? — запита ме тя

накрая.

— Всъщност не, но те вървят така, в пакет като екип. Ще ни струват по сто и петдесет долара дневно, което е направо евтино, но ако разноската ви безпокои, може и да уредим нещо.

— Не, няма нужда. Мисля, че мога да си я позволя поне за известно време.

— Добре тогава. Аз ще се опитам да изровя някои неща относно този Мерик, докато разполагаме с малко време, сетне ще поговоря и с някои от хората в списъка. Ако до края на втория ден не успеем да разгадаем ситуацията около Мерик, а той все така упорства да разпитва за баща ви, отново ще се обърнем към ченгетата. Ще опитам да ги убедя да го арестуват, ще сезираме и съдебните власти. Разбирам отлично, че предпочитате физическия подход, но сме длъжни преди това да изчерпим всички други възможности.

— Добре тогава, съгласна съм — кратко каза тя.

Запитах какво е положението около дъщеря ѝ. Тя обясни, че е уредила Джена да замине за една седмица във Вашингтон заедно с баба си и дядо си. В училището нещата също били уговорени, момичето щяло да тръгне на другия ден рано сутринта.

После ме изпрати до вратата, там ме докосна по ръката, задържа своята върху лакътя ми.

— Знаете ли защо се обърнах именно към вас? — запита тя. — Навремето се срещях с човек на име Нийл Чеймбърс. Той е бащата на Джена.

Аха, Нийл Чеймбърс. В началото на годината ме бе потърсил баща му — Елис. Молеше за помощ. Нийл дължал пари на някой си в Канзас Сити, обаче нямало начин в момента да изплати дълга си. Елис помоли да се заема с ролята на посредник, да намеря някакъв изход.

Нямах възможност да му помогна, не и по онова време. Препратих го към едни други хора, които може би щяха да оправят нещата, но за Нийл се оказа прекалено късно. Намериха трупа му захвърлен в една канавка на доста отдалечено и пусто място като предупреждение към други длъжници. Това бе станало много скоро след като разговаряхме с Елис. Сега вече ми светна на кого ми напомня Джена. Беше истинска внучка на дядо си, поне в муцунката му приличаше.

— Съжалявам — рекох.

— Недейте. Нийл не се мяркаше с месеци, от дъщеря си почти не се интересуваше. Всъщност истината да ви кажа, не бе идвал при Джена доста отдавна. С баща му Елис обаче поддържа редовно връзка, близки се чувстваме. Нали тази седмица той с жена си Сара ще се грижат за Джена.

— Вижте, аз тогава му отказах. Не можех да му помогна в мига, когато имаше нужда.

— Той обаче разбира ситуацията и не се сърди. Нито преди ви е винил, нито пък сега. За него Нийл бе загубена кауза още тогава. Но пък всеки баща обича сина си, нали? И когато се обадох на Елис да се оплача във връзка с този Мерик и съвет да поискам, той веднага към вас ме отправи. Не е човек, дето търси отмъщение.

Сега освободи ръката ми и пак зададе въпрос:

— Мислите ли, че ще хванат хората, които убиха Нийл?

— Не хората, а *човека* — поправих я аз. — Отговорност носи един човек. Името му е Дони П.

— Значи нещо ще бъде направено по въпроса?

— Вече е направено — отвърнах аз.

Тя се сепна, загледа ме втренчено, продължително.

— А Елис знае ли? — запита след малко.

— Ще му помогне ли нещо, ако знае? — запитах на свой ред.

— Не, не мисля. Както вече ви казах, не е такъв човек.

Очите ѝ изведнъж светнаха, нещо в нея сякаш се изви, напрегна мускули, сетне се отпусна, устата се отвориха леко, червени, устните меки.

* * *

Намерихме момичето в бордей в Иидипендънс, на юг от Канзас Сити, недалеч от малко летище. На пистата тъкмо рулираше неголяма машина, двигателите ѝ силно ревяха. Информацията на Ирен се оказа точна. Почуках, не ми отвориха. Ейнджъл, на вид дребен и безобиден, бе до мен, докато Луис — едър и очевидно опасен на вид, бе застанал отзад, в случай че момичето реши да побегне през кухненската врата. Потропах пак, никой не отговори, но вътре се чуваше шум като от движение. Потретих, този път по-силно.

— *Кой е? — обади се глас, пресипнал, напрегнат.*

— *Търся Мия — рекох.*

— *Тук няма Мия.*

— *Искаме да ти помогнем.*

— *Вече ви казах — тук няма никаква Мия. Сбъркали сте адреса.*

— *Слушай, Мия, той е по петите ти. Следващия път няма да успееш да му избягаш.*

— *Не разбирам за какво ми говорите.*

— *За Дони ти говоря, Мия. Съвсем наблизо е. Няма начин да не знаеш.*

— *Вие какви сте? Ченгета ли?*

— Ти за човек на име Нийл Чеймбърс чувала ли си?

— Не съм. Защо, да не би да ми е нужно?

— Дони го пречука заради неплатен дълг.

— Е, и какво толкова?

— Убил го, сетне го захвърлил в една канавка. Първо го измъчвал, сетне го застрелял. Същото ще ти се случи и на теб. Единствената разлика е, че сетне никой няма да се появи, да тропа по вратите, да отмъщава. Не че за теб ще има някакво значение. Ти така или иначе ще бъдеш мъртва. Щом ние те намерихме, значи и той ще успее. С други думи, времето ти изтича.

Тя замълча, настъпи дълга тишина. Толкова продължителна, че си рекох — тази девойка някак се е измъкнала. Сетне изведнъж чухме металическия звук на ключалката, отмести се и резе, вратата се откряна. Пристъпихме, вътре цареше полумрак. Пердетата бяха спуснати, светлините — загасени. Вратата се захлопна след нас, момичето на име Мия се пъхна в сенките, за да не гледаме лицето ѝ. Лицето, което Дони П. беше обезобразил с побой поради някаква си причина, било тя истинска, било въображаема.

— Може ли да седнем? — запитах.

— Седнете, щом искате — отвърна тя от мрака. — Аз ще си стоя тук.

— Много ли боли?

— Не толкова много, обаче изглеждам ужасно — гласът ѝ се пречупи. — Кой ви каза, че съм тук?

— Няма значение.

— За мен има.

— Някой, който се тревожи за теб. Повече не ти е нужно да знаеш.

— *Какво искате?*

— *Да ни кажеш защо Дони ти е сторил всичко това. Искаме да споделиш всичко, което знаеш за него.*

— *А защо сте решили, че мога да знам нещо?*

— *Защото бягаш и се криеш именно от него. Още защото върви приказка, че те търси спешно, за да ти запуши устата, преди да си се разприказвала.*

Очите ми постепенно свикваха с мрака. Вече успявах да различа част от чертите ѝ. А те изглеждаха като разместени. По-скоро разкривени — носът бе обезформен, бузите — подути, подпухнали. Изпод вратата пробяга светъл лъч, огря за миг босите ѝ крака и ръба на дългата червена роба. На ноктите имаше лак, също червен, изглеждаше прясно поставен. Бръкна в джоба на робата, извади пакетче цигари, измъкна една, щракна запалка. Държеше си главата наведена, косата ѝ провиснала върху лицето, но все пак зърнах белезите по брадата и лявата буза.

— *Трябваше да си държи устата затворена — тихо, горчиво рече тя.*

— *Защо?*

— *Той се домъкна един ден, хвърли ми две хилядарки, само две мизерни, шибани хилядарки. След всичко, което бе правил с мен — използваше ме като парцал за каквото си искаше — някакви си два бона! Ядосах се, казах на едно от момичетата, че тъпкано ще му го върна. Имам си начини да го направя. И в гнева си казах още, че съм видяла едно нещо, дето сигурно не е трябвало, ама ако си отворя устата... знаеш ли какво ще стане? Сетне какво виждам? Същата тази Дони я прибрал в леглото на моето място. А после... Прав беше Дони. Аз съм само една тъпа курва.*

— А ти защо не отиде при ченгетата да им кажеш каквото знаеш?

Тя подръпна от цигарата, изведнъж рязко изправи глава. Потопена в изживените мъки, просто забрави, че криеше съсипаното си лице от нас. До мен Ейнджъл изохка тихо, съчувствено, съзирайки грозните деформации.

— И защо? Те никога нищо нямаше да направят.

— Откъде си сигурна?

— Ами просто защото зная, ей затова.

Отново опъна от цигарата, поглади коса, заигра се с един от кичурите.

— А вие твърдите, че ще ми помогнете, а?

— Наистина ще ти помогнем.

— И как?

— Погледни през задния прозорец.

Тя се сепна, ръката ѝ полетя към лицето, опита се да го затули. Сетне се досети, че е безсмислено, завъртя се и тръгна към кухнята. Чух тихия звук на шляпащи боси крака, съсъка на отместено перде. Когато се върна, поведението ѝ вече не беше съвсем същото. Луис има такъв ефект върху повечето хора. Особено когато почувстват, че е на тяхната страна.

— Кой е той?

— Приятел.

— Има един такъв вид... — Мия се опита да намери точната дума, не успя и се забърка, — ... хм, ами страшичък изглежда.

— Наистина е страшичък.

Тя пристъпи от крак на крак, поколеба се, сетне думите изскочиха от устата ѝ:

— Ще убие ли Дони?

— Надяваме се да намерим друг начин да се оправим с него. Смятаме, че в това отношение ще можеш да ни помогнеш.

Погледнах я в очите, реших да почакам — сама да вземе решение. В съседната стая дочух работещ телевизор, вероятно това бе спалнята. Ами ако там има друг човек? По дяволите, първо трябваше именно този момент да проверим, само че вече беше прекалено късно. В същия миг тя бръкна в джоба, извади мобилен телефон и ми го подхвърли. Хванах го във въздуха.

— Отворете снимковия файл — каза ми тя. — Има доста снимки, но на вас ви трябват само пет-шест от тях.

Бързо прелистих образите. Бяха предимно на млади жени — поединично, седнали заедно на маса с ястия и чаши, черно куче в заден двор, бебе във високо столче, хоп! — ето го и Дони. На първата беше на паркинг с друг мъж, по-висок, в сив костюм. На втората и третата бяха същите двама, само че от различни ъгли снимани. В същото време и лицата им бяха доста по-ясни. Изглежда, бяха правени от вътрешността на автомобил, защото се виждаше рамката на прозорец и огледалото за задно виждане.

— Кой е този — вторият? — запитах Мия.

— Не зная — рече тя. — Проследих Дони, защото смятах, че ме лъже с друга. Какво толкова, аз си знаех, че ме лъже, и то непрекъснато. Той е такъв, курвар. Ама аз като съм толкова глупава. Пък и бях решила, че трябва да науча точно с коя ми изневерява.

Изведнъж се усмихна. Усмивката обаче се оказа истинско усилие, и то болезнено.

— Виждате ли... наистина съм глупава. Мислех си, че го обичам, а и той... Много ли е тъпо?

Раменете ѝ се разтрепериха силно, отново наведе глава, косата падна напред, закривайки лицето. Усетих, че плаче беззвучно.

— *Това ли е всичко, което знаеш за него? Затова ли те търси: защото имаш снимки в телефона с мъж, чието име дори не ти е известно?*

— *Името наистина не зная, но пък зная къде работи. Когато се разделиха с Дони, при него дойдоха други двама — мъж и жена. Те са на следващата снимка.*

Натиснах бутончето, прелистих, появи се въпросното трио. Еднакво облечени в официални костюми.

— *Казах си, че приличат на ченгета — обясни Мия. — Затова като потеглиха, аз ги проследих.*

— *Къде отидоха?*

— *На „1300 Съмит“.*

Аха. Ясно защо Дони бърза да се добере до Мия. Ясно и защо тя не иска да отиде при ченгетата с въпросната информация. „1300 Съмит“ е адресът на местната централа на ФБР в Канзас Сити.

Дони П. беше информатор на федералните.

* * *

В поле край рядко използван път в окръга Клей има плитък гроб. Там коли почти не минават, постоянни посетители са само птиците по редките храсти. В трапа лежи заровен Дони П, човекът, който уби Нийл Чеймбърс за някакъв си мижав дълг. Не беше трудно да се постигне този резултат: струваше само един телефон до шефовете му. И усилието на едно обаждане плюс изпращането на няколко поразмазани снимки по електронната поща през непроследим адрес.

Беше отмъщение. Възмездие за един младеж, когото почти не познавах. Баща му не научи за случилото се, аз не бих му казал, което на свой ред поставяше въпрос: защо съм постъпил така? За самия Нийл Чеймбърс вече нямаше значение — актът не би го извадил от гроба, за да го върне на баща му. Предполагам, че го направих в опит да нанеса удар някому, някъде. Избрах Дони П. и смъртта го намери.

Такъв човек бях, да използвам израза на Ребека Клей.

* * *

Същата вечер седях на верандата у дома, Уолтър спеше в краката ми. Под якето бях облякъл пуловер, пиех кафе от метална термосова чаша с логото на „Мустанг“, подарък ми беше от Ейнджъл за рождения ден. Студено беше, ама здраво. При всяко отпиване парата от дъха ми се смесваше с тази от кафето. Небето бе тъмно, нощта — безлунна. Тресавищата немееха, потопени в лепкав мрак, нямаше ги онези сребристи ивици, дето очертават каналите в тях. Тихо бе и въздухът сякаш бе застинал, но в това безмълвие нямаше покой. Отново ми се стори, че в далечината долавям тънък мирис на изгоряло.

И тогава всичко се промени. Не разбрах как или защо, но усетих, че заспалите твари наоколо се стреснаха и пробудиха просто за миг. Природата се напрегна, усещайки вездесъщо ново присъствие, застина в мълчание, уплашена да не привлече вниманието му. Чух как птичките по дърветата изпляскаха с криле, сетне замряха, гризачите извън дупките замръзнаха по местата си. Очите на Уолтър шавнаха и се отвориха, ноздрите му се размърдаха неспокойно. Опашката тревожно затупа по дъсчения под на верандата, но бързо спря — всеки шум в нощта изглеждаше безумно рисков.

Изправих се, Уолтър изскимтя. Пристъпих до парапета, тук осезателно усетих пробудилия се източен вятър, духаше откъм тресавищата, разклащаше дърветата, тревата полягаше като покосена от силата му. Би трябвало да носи миризмата на морето, но не беше така. Вместо нея донесе *мириxa на пожар*, още по-силен и натрапчив отпреди. Внезапно и той секна, сега засмърдя: суха воня като от отворен гроб, зейнала яма в земята, а в нея сгърчени, горки останки, лежат мъртви в пръстта. В съзнанието ми бликнаха образи, стари сънища, а в тях рояци души, устремени по светлеещите канали на тресавищата навън, все по-навън и в морето. То ги зове, всесилно привлича, сетен пристан им предлага там. Досуц речни води, милиарди водни молекули, безответно понесени към началото на живота, там, където е люлката на всичко живо.

Сега обаче процесът бе обратен: нещо незнайно идваше *оттам*, отдалечаваше се от онзи свят, в нашия търсеше път. А вятърът сякаш срещна преграда, запъхтя се, раздели се — раздвоен, разтроен, — алтернативни пътища да търси. Съставните течения като че се разгубиха, понесени в различни посоки, изчезват в нощта, остава само онзи бегъл мирис, изчезва и той. За миг ми се стори, че усещам присъствие сред дърветата откъм изток — мъжка фигура в старо кафеникаво палто до земята, чертите неясни, разлети в мрака, очите и устата — тъмни петна, зоят на фона на бледата кожа. Внезапно и тази форма изчезна, останах на място да се дивя наистина ли съм зърнал нещо.

Уолтър се отърси и стана, насочи се към вратата, отвори я с лапа, влезе в дома, там се чувстваше в безопасност. Останах навън, заслушан, очакващ нощната природа да се върне към нормалния си покой. Отпих от кафето, сега ми загорча неприятно. Излязох на поляната пред дома,

излях го върху тревата. Зад мен внезапно изтропа таванският прозорец току под покрива на къщата. Извърнах се сепнат, рекох си, че сигурно къщата мърда, старите греди се наместват — при ветровито време и такива неща се случват. Погледнах обаче нагоре, в същия миг облаците се размърдаха, надникна луната — за пръв път тази вечер, — създавайки впечатление за движение в таванското помещение. Сетне дупката в тях се затвори, мракът се върна, движението секна. Всичко стана за частица от секундата.

Просто частица.

Прибрах се вътре, взех фенера от кухнята. Проверих батериите, тръгнах по стълбището към тавана. На горната площадка използвах пръта с куката накрая, за да издърпам надолу подвижната стълба, изкачих се, отворих капака, надникнах. Светлината от коридора нахлу в прашното пространство някак неохотно, освети ръбовете на забравени неща.

Отдавна използвам тавана като склад, нищо повече. И някои от нещата на Рейчъл още са там, в два стари куфара стоят събрани. Все се каня да ѝ ги изпратя или да ги занеса лично поредния път, когато отивам на гости при нея и Сам, но в последния миг нещо ме жегва отвътре и ме възпира. Постъпя ли така, все едно признавам, че те двете никога повече няма да си дойдат. Същото е и положението с кушетката на дъщеря ми. По същата причина съм я оставил в старата ѝ стая, още една връзка със семейството ми, не смея да я прекъсна.

Има обаче и други неща — те принадлежат на онези, които бяха в живота ми преди Рейчъл и Сам: дрехи, играчки, снимки и рисунки, евтини пластмасови украшения, има обаче и скъпи златни, диамантени бижута. Не съм запазил всичко тяхно, но каквото оставих, то си е тук.

страх страх

Почти чувах произнесените думи, все едно детски глас тихо ги бе нашепвал, почти безмълвно, за да не го чуят, в същото време жаден да ме заговори.

Някаква дребна гадинка се шмугна, потъна в сенките, прогонена от проникналата светлина.

Но те не са вече реалност. Това си го казвах често. С тях си бе отишла и част от мен самия, а в онази нощ, когато ги зърнах окървавени в кухнята, същата, когато ми бяха отнети, загубих и нещо от разсъдъка си. Цялото ми същество бе дълбоко разтърсено, сигурно никога вече няма да бъде същият.

Ами да, не може да са истински. Аз съм си ги създал. Въображаеми сенки, витаят нейде в съзнанието, родени от мъка и болката на загубата.

Не, не са реални.

И въпреки тези постоянни самовнушения не бях в състояние да убедя себе си, нито да повярвам до край, че това е истина. Знаех, че тук им е мястото, този дом е убежище за изгубената съпруга, изгубената дъщеря.

Каквито и следи да са останали от тях в този свят, те са тук някъде, упорито стоят при вещите им, прибрани сред паяжини и нечистотии — фрагменти, реликви от живот, вече почти извън измеренията на нашата реалност.

Лъчът на фенера ми проследи сенките по стените и пода. Фин, равен слой прах покриваше всичко: кутии и кашони, куфари, стари сандъци и многото книги. Засмъдя в носа ми, почувствах грапавини по гърлото, очите ми се насълзиха.

страх

Същата прашна патина се разстилаше и по стъклата на прозореца,

само че не така равна, еднакво плътна, както на другите места. Фенерът освети черти, извивки, те потрепваха, а с приближаването ми постепенно се оформиха в подобие на ръкопис — послание, внимателно изписано в прахта с почерк, удивително подобен на детски.

кажи им да си идат

Пръстите ми докоснаха стъклото, минаха по ченгелчетата и правите чертички, проследиха буквените форми. В очите чувствах сълзите, но не бях сигурен дали са от прахта или нещо друго. Като например възможността, че тук — в това изпълнено с угризения и мъка пространство — намирам следи от отдавна напуснало нашия свят дете, чието пръстче е сътворило буквите. И докосвайки ги, аз на свой ред докосвам нещо от самото него...

моля те, татко

Отскочих назад. Лъчът на фенерчето освети прахта по пръстите ми, всичките ми съмнения незабавно се върнаха. Тези букви наистина ли бяха тук, преди да дойда, изписани от някой, който обитава това тъмно място? Или аз съм техният автор, неосъзнаващ докрай движенията на собствените си пръсти? Може би си внушавам, а видяното е плод на въображението ми, което придава далеч по-шлямо значение на някакви си драскулки, оставени от мен или Рейчъл при поредното качване на ненужен куфар? И ето ме тук сега, движа пръсти по нещо случайно, опитвам се да дам форма и израз на нещо, което не разбирам, нещо, от което се страхувам.

Обади се рационалното начало в мен, подхвърли нужните аргументи, изреди приемливи обяснения, издигна спасителни препятствия. Всъщност доколко убедителни могат да бъдат всичките тези възприятия: миризми във въздуха, неясна фигура сред дърветата, движение на тавана, думи в прахта?

страх ме е

Внезапно фенерчето хвана истинското послание, сега зърнах собственото си отражение в стъклото. Трептеше в нощта, сякаш самият аз бях нереалният елемент, изгубеното човешко същество, а думите, онези думи, бяха изписани по лицето ми.

Думите ли казах? Думите бяха:

ПРАЗНИ ЧОВЕЦИ

6

Тази нощ спах лошо. Сънувах незрящи хора пак и пак, ужким безоки, а пък виждат. Дете без лице в таванско помещение, свито на топка, лежи, отново и отново си шепне едно и също — *страх ме е, страх ме е...* Обхванат от смутни опасения, веднага завъртях на Джаки Гарнър. Оказа се, че на Уилард не е имало смущения. Е, поне за това бях благодарен. Бабата и дядото дошли, взели Джена, заминали за Вашингтон някъде около седем часа. Джаки карал след тях някъде до Портсмут, а братята Фулси останали около къщата и Ребека. Нямамо никаква следа от Мерик, нито от някой друг, дето да проявява нездрав интерес към семейство Клей.

Реших да се поразкърша, поне до Праутс Нек да побягам за тонус. Уолтър хукна с мен, задмина ме и продължи да води в тихия утринен въздух. Тази част на Скарбъро все още е провинциална, сравнително селска дори, макар и присъствието на кънтри и яхтклубовете да ѝ придаваха известна класа. Иначе навсякъде другаде градът се променяше достатъчно бързо. Този процес започна още

някъде през 1992 г., като първа тук пристигна веригата „Уол-Март“. Тя доведе и съответните дразнителни, като например мобилните жилища — големите самоходни фургони, на които бе разрешено да остават за по една нощ на паркинга на магазина. Сетне се появиха и други фирми и Скарбъро заприлича на всяко друго сателитно градче около големите центрове. Собствениците на земи около „Уол-Март“ започнаха да продават парцели и веригата постепенно се разширяваше. В същото време независимо от ограниченията за жилищно строителство, все повече и повече семейства се наанасяха в този район, за да се възползват от училищата, магазините и множеството места за развлечение. Този процес на свой ред предизвика покачване на цените на земята, още и на данъците за строеж на инфраструктурата, нужна да обслужва новодомците, които са поне четири пъти повече от средното за страната. В някои по-песимистични, черни моменти започвам да се ядосвам. Струва ми се, че пространият т около петдесет и четири квадратни мили някогашен град, обхващащ шест отделни села, всяко едно със своя местен колорит и традиции, се е превърнал в хомогенна административна единица, населена предимно от хора, които си нямат и понятие от местната история, нито пък хранят някакво уважение към миналото ѝ.

Когато се върнахме у дома, на телефонния секретар ме чакаха две съобщения. Първото беше от човек, който работеше към главната регистратура на МПС и взимаше по 50 долара за всяка искана от мен проверка на превозно средство. Според него колата на Мерик бе собственост на юридическа фирма със седалище в Лин, Масачузетс, при това наскоро купувана и регистрирана. Фирмата се казваше „Елдрич и съдружници“. Дори не бях и чувал за нея. Набързо записах фактите в тефтера край телефона. Възможно бе Мерик да е откраднал автомобила.

Значи едно обаждане там би могло да изясни имало ли е кражба или не. От друга страна, може и фирмата да е наела услугите му за нещо, което лично на мен не ми звучеше достатъчно вероятно. Помислих малко, реших, че има и трета опция: фирмата е снабдила Мерик с превозно средство по някакви особени причини или пък по молба на клиент. По този начин му осигуряваше известна степен на протекция в случай, че някой започне да задава въпроси с какво се занимава той. В най-простия случай адвокатите ще твърдят, че причините са поверителни, че пазят тайната на клиента, респективно постъпват законосъобразно, етично и прочие. Ако случаят наистина е такъв, тогава за беля въпросното лице или лица бяха подценили талантите на Мерик да създава проблеми. А може би просто не им пукаше?

Отново се замислих върху внезапната поява на този Мерик толкова много години след безследното изчезване на Даниъл Клей. Или внезапно се бяха появили някакви достатъчно убедителни доказателства, че Клей не е покойник, или пък Мерик е бил в затвора достатъчно дълго и излизайки, се е заел да проверява разни неща. Все повече се убеждавах, че е бил зад решетките, но как да направя съответна проверка, като му нямам малкото име? А и за Мерик не бях сигурен, че е истинско име. Иначе щях да го пусна на търсачките на правителствени интернетски сайтове като *corrections.com* и *bop.gov* в надежда да науча датата, на която е бил освободен. Все пак можех да направя и друго: да завъртя разни телефони на стари познати и да проверя дали това име им говори нещо. Оставаше и възможността да се обадя на „Елдрич и съдружници“, макар от стар опит да знаех, че в подобни ситуации адвокатите не обичат да помагат. Не бях и сигурен дали поведението на Мерик спрямо Ребека Клей и счупеното кухненско стъкло ще се окажат достатъчен аргумент да измъкна някаква

информация от тях.

Второто съобщение беше от Джун Фицпатрик, потвърждаваше поканата за вечеря в дома на Джоел Хармън следващата вечер. Почти бях забравил за нея. При това напълно възможно бе да се окаже пропиляна вечер. Само че за Даниъл Клей все така нищо не знаех, изключвайки казаното от дъщеря му, както и малкото измъкнати от Джун неща. Реших рано на следващия ден да отскоча до Лин, да видя какво мога да измъкна от „Елдрич и съдружници“, още да проведе разговор и с бившия съпруг на Ребека Клей, ако, разбира се, успея преди вечерята. Нито за миг не забравях, че времето лети, часовникът тиктака, бавно отброявайки минутите до завръщането на Мерик. След което, както се бе заканил той, можехме да очакваме ескалация на натиска срещу Ребека Клей.

* * *

Самата тя седеше в тоалетната на своя работодател и бършеше сълзи. Току-що бе говорила по телефона с дъщеря си. Джена вече се оплакваше, че майка ѝ липсва много, самата майка споделяше същото чувство. Иначе съзнаваше, че изпращайки дъщеря си по-надалеч, е постъпила съвсем правилно.

Предната вечер бе влязла в спалнята ѝ да провери дали си е събрала багажа с всичко необходимо за престоя във Вашингтон. В това време Джена бе долу във всекидневната, четеше книга. От прозореца на спалнята ѝ Ребека зърна онзи човек на име Джаки, седеше си в колата. Вероятно слушаше радио, защото откъм таблото идваше леко сияние, озаряваше лицето му. Самото му присъствие я бе накарало да се почувства по-добре. По-рано през деня се запозна набързо с другите

двама — масивните братя, дето право в очите гледаха Джаки, сякаш го обожават, и прехласнато слушаха всяка негова дума. Страшнички ѝ се видяха тези мъжитгта, това трябваше да си го признае. Една от съседките се бе стреснала от присъствието им и се бе обаждала в полицията. Ченгето, което дойде да провери сигнала, погледна братята за миг и тутакси ги разпозна. След това си замина, без дори и дума да обмени с тях. А после дълго време наоколо полицаи не се бе мяркал.

В стаята на Джена нещата си бяха по местата, всичко светеше, такава беше тя, обичаше реда. Ребека бе се повъртяла из помещението, проверила пътната ѝ чанта, надвесила се над малкото бюро, където детето пишеше домашните и рисуваше. Тогава бе забелязала, че напоследък е работила, беше екипирала нещо на няколко листа, в съседство лежах цветни моливи. Взела бе един от листовете. Беше рисунка на къщата им, а край нея стояха две фигури, облечени в дълги светлокафяви палта, с бели лица. Толкова бели, че за да подчертае цвета, Джена бе използвала бял восъчен пастел, сякаш цветът на хартията не е достатъчен. Очите и устите им бяха черни кръгове, умело нахвърляни, създаваше се впечатлението, че сякаш изсмукват светлината и въздуха от околния свят. Същите фигури се явяваха и по другите листа, изглеждаха като получили плътност и форма сенки. Самият факт, че Джена си представя такива неща, бе накарал Ребека да потръпне. Пък и умело ги бе нарисувала, Боже мой! Възможно ли бе дъщеря ѝ да е уплашена от набезите на този Мерик всъщност много повече, отколкото реално бе показвала? Защото тези рисунки можеха да се тълкуват и като проява на страх.

Ребека бе слязла долу е листата, показала ги бе на момичето.

— Какво би трябвало да е това, пиленце? — бе запитала, но Джена само сви рамене.

— Не знам.

— Виж, питам те да не би да си нарисувала призраци? Защото именно на призраци ми приличат.

Джена бе поклатила глава.

— О, не, видях ги.

— Видяла си ги? Как? Къде би могла да видиш подобно нещо?

Беше коленичила до момичето, съвсем искрено разтревожена от чутото.

— Ами че те са истински — бе отвърнала Джена, сетне бе се замислила и добавила: — Не, по-скоро си *мисля*, че са истински. Трудно е да ти обясня. Знаеш ли, същото както когато има малко мъгла и нещата изглеждат като размазани, само дето не виждаш онова, което ги размазва. Тази вечер като си събрах багажа, ми се доспа. Подремнах малко и беше почти като че ли съм ги сънувала. Само че съм била будна значи, защото ги рисувах, докато ги виждах. Все едно че съм се събудила, а техните образи са ми в съзнанието и чувствам, че трябва да запечатам тези образи на листа, и когато надниквам през прозореца, те са си там, само че...

— Само че? Какво само че? Каж ми, Джена!

Момичето я бе изгледало с неудобство.

— Само че аз можех да ги виждам, ако не гледам пряко в тях. Мамче, разбирам, че в това няма смисъл, само че те хем си бяха там, хем не бяха.

Бе дръпнала листа с рисунката от майчината ръка.

— Мисля, че са готини.

— Те *тук* ли бяха? Теб питам, Джена?

Дъщерята бе кимнала утвърдително.

— Отвън бяха. Ти какво си мислиш, че съм искала да кажа?

Ребека се бе поклатила нестабилно, почувствала се зле, а ръката ѝ отиде право върху устата. Джена бе скочила, за да я прегърне и целуне по бузите.

— Не се тревожи, мамче. Това сигурно е някаква психарска история. Ще дойде, ще си отиде. Не се бой, изобщо не съм се уплашила или нещо такова. И да ти кажа — те изобщо не ни мислят злото.

— Ти откъде знаеш?

— Просто знам. Все едно че ги чувах в главата си, докаго съм спяла или пробуждала, каквото и да е било. Те не се интересуват от нас.

Обаче в онзи миг Джена за пръв път бе изглеждала дълбоко замислена, сякаш тепърва започва да усеща, че думите ѝ наистина звучат странно, доста странно.

Ребека се бе опитала да говори спокойно, гласът ѝ да не трепери, докато питаше:

— Миличко, кои са те?

Въпросът бе извадил Джена от унеса. Беше се изкикотила и казала:

— Ей това е най-чудатото от всичко. Когато се събудих, знаех кои са те — също както понякога виждам бъдещата картина в съзнанието си, зная и заглавието, ама изобщо не разбирам откъде ми идва информацията. Ето, нарисувах ги, а знаех кои са фигурите още преди моливът да е докоснал листа.

И момичето се бе взряло в рисунката, едновременно с възхищение и малко боязън.

— Ами да — *Празни човеци*.

За закуска похапнах ягоди, пих кафе. В плейъра имаше диск на „Делгадос“ — „*Universal Audio*“, пуснах си го, докато закусвах. Уолтър се замота из градината, облекчи се в храстите. Върна се в къщата, легна в панерчето и заспа като заклан.

Когато привърших кафето, взех списъка на бившите приятели и близки на Даниъл Клей и го разстлах на масата. Най-отдолу добавих „Елдрич“. Прегледах имената няколко пъти, подредих ги по начин, по който желяех да говоря с тях. Първи бяха местните, само че онези, които живеят извън града.

Сетне хванах телефона и започнах да въртя с надежда да си уредя срещи. Още началните три опита се оказаха пълен провал. Първият от въпросните лица бе променил адреса си, вторият бе починал, третият — бивш преподавател на Клей — се бе пенсионирал и преместил в Бар Харбър, само че страдаше от остра форма на Алцхаймер и според снаха му не разпознавал дори и собствените си деца.

С четвъртото име извадих повече късмет. Беше на счетоводител, също починал миналото лято, обаче съпругата му на име Селин заяви, че нямала нищо против да си поговорим за Клей. Можело и по телефона — веднага, още повече когато разбра, че съм нает от дъщерята на Даниъл детектив. Заяви, че винаги е харесвала Дан и отдавна го смята за прекрасен компаньон. Двамата с покойния ѝ съпруг били на погребението на неговата жена, още по времето, когато Ребека била на четири или пет години. Майка ѝ починала от рак, двайсетина години по-късно и на съпруга на Селин поставили същата диагноза, а Даниъл Клей дошъл пък на неговото погребение. Призна дори, че известно време се е надявала двамата с Дан да се съберат, защото имали общи вкусове, при това тя харесвала Ребека, но за беля изглеждало, че лекарят вече е

привикнал да живее без семеен партньор.

— А сетне той изчезна — заключи Селин.

Отворих уста да задам въпрос относно обстоятелствата при изчезването му, но не стана нужно, тя сама продължи.

— Зная какво говореха хората за него, само че Дан не беше такъв. Поне не и онзи Дан, когото познавах — заяви тя. — Той държеше на децата, с които се занимаваше, дори може би прекалено много. Обичаше ги, това можеше да се прочете в очите му, по лицето му, да се усети в гласа, когато говореше за тях.

— Значи е споделял с вас относно различните си случаи?

— Имена никога не е споменавал, конкретни неща — също. Понякога ми разказваше какво би могло да се случи на невръстни дечица: липса на грижи, побоища, хм, нали се досещате, и други, много по-лоши... хм, беда. Съвсем ясно бе, че се тревожи. Не понасяше дете да страда. Мисля си, че именно това му отношение понякога предизвикваше конфликти с някои хора.

— Какви хора?

— Колеги професионалисти, други лекари, които невинаги виждаха нещата по неговия начин. Имаше например един човек на име... ох, как ли се казваше? Виждах му името някъде напоследък... о, да! Крисчън. Доктор Робърт Крисчън, от „Мидлейк Сентър“. Той и Дан постоянно спореха, било в научните си съобщения и докладите, било на професионалните им конференции. Струва ми се, че работеха в доста тясна област, та много често мненията им се сблъскваха, най-вече по отношение на подхода към пациентите.

— Отлична памет имате, що се касае до събития от подалечното минало, госпожо Хавър — похвалих я аз, внимавайки в гласа ми да не прозвучи съмнение или недоверие, макар и да изпитвах по

малко и от двете.

— Много харесвах Дан, през онези години сме споделяли част от живота си, така да се каже — вяло рече тя и аз почти съзрях тъжната ѝ усмивка. — Той се ядосваше извънредно рядко, но пък никога няма да забравя онова изражение, което се появяваше на лицето му, стане ли дума за Крисчън. С Дан бяха постоянни съперници, повече или по-малко. Най-вече защото се занимаваха с професионална оценка на твърдения относно малтретиране на деца, включително и сексуално, разбира се, а двамата използваха различен подход. Струваше ми се обаче, че Дан бе малко по-непредпазлив от доктор Крисчън, така поне си мисля сега. Той бе склонен да вярва на дадено дете още от началото, и то на базата на своя приоритет — че е длъжен да предпазва децата от всякакъв вид злини. Беше и импулсивен, в него имаше нещо рицарско, такъв вид посветеност на професията вече почти не се среща. За него не бе професия, а призвание. Докато при доктор Крисчън нещата не стояха така, той по по-друг начин ги виждаше. Дан често казваше, че Робърт Крисчън е прекален скептик, че при него обективността се бърка с недоверието. И тогава стана белята. Дан представи оценка, значи професионално мнение, а тя се оказа погрешна, в краен резултат един човек почина. Но вие сигурно вече знаете тези неща. След онзи случай мисля, че при него идваха много по-малко пациенти, а по едно време, изглежда, и изобщо спряха.

— Помните ли името на човека, който е починал?

— Доколкото си спомням, нещо немско имаше в него. Май че беше Мюлер? Да, почти съм сигурна, че така се казваше. А момчето, което беше пациент тогава, вече трябва да е на около двайсетина години. Изобщо не мога да си представя що за живот е живяло, като зная, че твърденията му доведоха до смъртта на баща му.

Записах си името Мюлер, поставих стрелка към другото име — на доктор Робърт Крисчън.

— А сетне, напълно естествено, започнаха и слуховете.

— Слухове за злоупотреба с пациенти, с лекарската етика, така ли?

— Именно.

— А тях обсъждаше ли ги с вас?

— Не, по онова време ние вече много рядко се виждахме. След смъртта на г-н Мюлер Даниъл се затвори в себе си, изобщо престана да общува. Само не ме разбирайте погрешно, той и преди това не си падаше много по купони и събирания. Е, на официални вечери от време на време ходеше, а и при мен се е отбивал за по едно кафе или чаша вино. Искам да кажа обаче, че след смъртта на Мюлер всичко това спря. Изглежда, нещо стана със самочувствието му, мога само да си представям някои неща, но смятам, че след твърденията за злоупотреба с пациентите той съвсем го изгуби.

— Вие на тези твърдения не сте вярвали, така ли?

— Вижте, отлично зная колко посветен на работата си беше. Никога няма да повярвам на крайните неща, които някои хора говорят за него. И може да ви прозвучи изтъркано, обаче проблемът му бе именно в това, че прекалено много държеше на професията и пациентите. Стремеше се всячески да ги предпазва от нараняване, в края на краищата се оказа, че не е в състояние, самият той е уязвим.

Благодарих, а Селин ме подкани, имам ли нужда, пак да ѝ се обадя. По всяко време. Преди да прекъснем разговора, спомена няколко имена на хора, с които бих могъл да разговарям, обаче те всички фигурираха във вече направения от Ребека списък. И все пак постара се жената да ми помогне, което не мога да кажа за следващите двама, на

които позвъних. Единият бе адвокат на име Елуин Старк, който бил приятел на Клей, освен това го бе и представял служебно. Познавах донякъде Старк, бях го виждал тук-таме из града. Беше висок, мазен, обичаше да ходи облечен в тъмни костюми на райета, типични за старомодните мафиоти и търговците на скъпи антики. Съвсем вярно би било да кажем, че не беше склонен към благотворителност в правните дела, същия принцип видимо прилагаше и в телефонните разговори, за които не му е платено. Именно Старк се бе занимавал с процедурното движение на документите относно юридическото обявяване на Клей за покойник.

— Мъртъв е — рече ми Старк по телефона, след като секретарят му ме бе държал в безтегловност поне петнайсетина минути, след което обяви, че господин адвокатът няма възможност да ме приеме, но би могъл да ми отдели една-две минути, ей така просто по милост, за кратък телефонен разговор. — И няма какво повече да говорим по въпроса.

— Обаче дъщеря му има проблеми с един човек, който не е съгласен с този факт. И съвсем не желае да приеме версията, че Клей е мъртъв.

— Хубаво, обаче дъщерята разполага с официален документ, в който се казва именно това. Какво очаквате да ви кажа? Познавах Даниъл. Поне два пъти годишно заедно ходехме на риба. Добър човек беше. Малко напрегнат може би, но това в неговата професия се случва.

— След като го споменахте, той говорил ли ви е за професията си?

— О, не. Аз съм адвокат по бизнес дела. Тези приказки за деца направо ме депресират.

— Още ли сте адвокат на Ребека Клей?

— Аз ѝ извадих документа като лична услуга. Сега тя има да вади още куп документи за наследството и правата си. Аз пък съвсем не съм очаквал да ме преследват разни частни детективи и да ме разпитват по въпроса, значи спокойно можете да смятате, че повече услуги няма да ѝ правя. Вижте, Паркър, вие сте ми много добре известен. И ми става неспокойно дори само като говоря в момента. Нищо хубаво не може да излезе от продължителен разговор с човек като вас, затова му слагам края сега.

И го направи.

След това позвъних на един доктор на име Филип Кошър — бившия личен лекар на Клей, а разговорът ни се оказа още по-къс. Изглежда, Даниъл бе имал доста подобни приятелства, в които личното се смесваше с професионалното.

— Нищо не мога да ви кажа — заяви Кошър. — Моля да не ме безпокоите повече.

И също ми затвори. Това вече ми се стори като предзнаменование. Още веднъж се обаждах, този път е цел да си уговоря среща с доктор Робърт Крисчън.

* * *

Клиниката „Мидлейк Сентър“ се намира на „Горъм Роуд“. Всъщност на неголямо разстояние от мястото, където живеех преди, ако, разбира се, отивате с кола. Сградата бе отвсякъде заобиколена с дървета и не се различаваше много от стотиците анонимни офисни комплекси. И адвокатска кантора би могла да бъде, и център за продажба на недвижими имоти. Обаче бе съвсем друго — място, където се лекуват малтретирани и лишени от родителски грижи деца. Още и

деца, които твърдят, че са жертва на такова отношение или някой друг твърди тези неща вместо тях. Влязох през главната врата, намерих се в боядисана в пъстри жълти и оранжеви краски чакалня. В единия ѝ ъгъл бе организиран кът за детски игри — кукли, камиончета, мечета, боички бяха разхвърляни по подовата настилка, а на съседни маси бяха подредени книги за деца в различна възраст. На лавица срещу мен — на височина повече отколкото могат да стигнат детските ръце — стояха брошурки с информация относно местната служба за бързо реагиране в случаи на сексуално насилие срещу деца, както и за други обществени организации.

Седналата зад бюро секретарка записа името ми и се обади по телефона. Не минаха минута-две и на съседната врата към клиниката се появи дребен мъж с бяла коса и спретнато подстригана брада. Вероятно бе на петдесетина години, носеше отворена на врата риза и леки памучни панталони. Стисна ми ръката крепко, иначе изглеждаше предпазлив и малко притеснен. Отведе ме в облицован в жълтеникав чам кабинет, а по стените имаше етажерки с множество книги и подвързани документи. Благодарих му, че ме приема веднага и без формалности, той сви рамене.

— Човешко любопитство — рече ми. — Много време мина, откакто някой ми е споменавал Даниъл Клей, поне извън рамките на нашата медицинска общност тук.

Наведе се напред в стола и добави:

— Нека да сме наясно още от началото — искрен ли сте с мен, и аз ще бъда искрен с вас. Иначе няма да се получи. И още нещо: с Клей имахме разногласия по известни въпроси. Зная, че не ме обичаше много. И аз не съм го обичал особено, честно казано. В професионален план бих казал — да, повечето колеги вярваха, че е сърцат лекар, каквото и

да означава това, поне докато не започнаха слуховете. Сърцатият фактор обаче би трябвало да бъде балансиран с обективност, а пък според мен това качество липсваше при господин Даниъл Клей в нужното количество. Имам предвид количество, което да придава тежест на мненията му, за да бъдат приемани сериозно.

— Зная, че сте се сблъскали на професионална основа — рекох. — Именно затова съм тук. Работя за дъщеря му. Има едно лице, постоянно пита за баща ѝ. Тя се тревожи.

— Аха. А вие сега се връщате назад във времето в опит да откриете защо някой си се интересува така много от него толкова години след изчезването му, нали?

— Нещо подобно.

— Ами аз заподозрян ли съм? — усмихна ми се той.

— А трябва ли?

— Вижте, имало е случаи, когато, ей на, честна дума, готов съм бил да го удуша. Със собствените си ръце, от все сърце. Той умееше да ме дразни по уникални начини — и лично, и професионално.

— Бихте ли ми обяснили малко по-подробно.

— Дадено. Във всеки случай на първо място нужно е да научите с какво се занимаваме ние в нашия център. Казвам, че е необходимо, за да разберете и него самия, а също и какво се случи преди изчезването му. Тук извършваме медицински прегледи, правим психологични преценки, даваме мнения относно случаи, където има твърдения за малтретиране на деца, било физическо насилие, било сексуално, емоционален тормоз или други неща в резултат на пълно отсъствие на родителски грижи. Системата е следната: в централата ни в Огъста работи екип, който следи или получава сигнали за такива случаи. Веднъж подаден, сигналът отива при супервайзър, който го

проучва, взима съответно решение дали да изпрати човек от социални грижи или не. Понякога сигналът идва от местната полиция, може от прокуратурата, може от неправителствени организации или социални институции, изобщо групи, които следят за насилие срещу деца и прочие. Също може да се обади представител на местното училище, родител, съсед, дори самото дете. Тогава приемаме детето за преценка и мнение. Ние сме главният изпълнител на този вид социални грижи в нашия щат. Когато Даниъл Клей се зае със същата задача, ние все още не бяхме съвсем стъпили на краката си, не разполагахме с нужната материална база. По дяволите, това се случва на всекиго, нали така? Днес нещата тук са далеч по-добре организирани. В тази сграда вече можем да извършваме всичко: прегледи, оценки, консултации, първоначални разговори с детето и предполагаемия извършител на насилието. Всичко накуп, комплексно, така да се каже.

— А преди да бъде открит вашият център, тези дейности кой ги извършваше?

— Различни терапевти. Съответният пациент дете се преглежда от даден лекар, сетне се изпраща другаде за консултации и мнение.

— Значи при Клей, така ли?

— Да, и при него, но още веднъж искам да подчертая, че според мен Клей не бе достатъчно внимателен. Нашата работа е изключително деликатна, лесни отговори просто няма. Всички очакват ние да дадем прецизна преценка, значи определено да или не — съдии, прокурори, съвсем естествено и засегнатите страни, респективно родители или настойници. И съответно се разочароват, когато понякога не сме в състояние да го направим.

— Не съм сигурен дали съм разбрал — рекох му аз. — Нали

затова сте тук?

Крисчън се помести на стола, отново се наведе напред, разпери длани встрани като в почуда. Ръцете му бяха чисти, ноктите изрязани извънредно ниско, чак бялата мека плът се виждаше под тях.

— Вижте, годишно при нас постъпват осемстотин-деветстотин деца. Що се касае до случаите на сексуално малтретиране, едва при пет на сто можем да говорим за положителни физически доказателства в оценката — да речем охлузвания или разкъсвания на химена или ректума. Повечето от тези деца са тийнейджъри и дори при тях да има индикации за сексуална активност, пак е трудно да се твърди със сигурност дали е ставало със съгласието на индивида или не. Имаме достатъчно много случаи на момичета, при които със сигурност е налице проникване и въпреки това нормалният преглед не показва разкъсване на химена. Дори и да установим със сигурност, че сексуалният акт е бил насилствен, пак доволно често не сме в състояние да установим кой е извършителят и кога е станал актът. Единствено можем да твърдим положително, че сексуален контакт е имало. Дори и при съвсем малко дете данните могат да бъдат почти незабележими или изобщо да отсъстват, особено като се вземат предвид нормалните анатомични изменения, които настъпват в детския организъм. Физическите данни, с които до преди време се доказваше аномалия, днес юридически се смятат за неспецифични, тоест неопределени. Единственият абсолютно сигурен начин да се докаже сексуално малтретиране е тестът за предавани по полов път болести (ППБ), което автоматично предполага, че извършителят е бил заразен. Ако тестът е положителен, тогава малтретирането е доказано като факт, но пак сме далеч от установяването на реалния насилник, освен ако не е маркирана негова ДНК. И ако насилникът не е заразен с ППБ, значи не разполагаме

с нищо.

— А поведението на детето? То не се ли променя след малтретиране?

— Ефектите са различни, нямаме специфични поведенчески модели, които определено да предполагат малтретиране. Може да попаднем на потиснатост, безпокойство, нарушения на съня, понякога нощни страхове, когато например детето се буди разплакано или крещи в съня си и трудно можем да го успокоим, само че на следващата сутрин не разполагаме с нищо определено за пред съда. Има и други показателни симптоми като гризане на ноктите, скубане на коса, отказ да се посещава училището, настоятелно желание да се спи при родител, на когото детето има доверие. При момчетата се наблюдава повишена агресивност, при момичетата — затваряне в себе си, депресивни състояния. Само че — забележете, тези модели на поведение могат да възникнат и при съвсем различни ситуации — родителите се развеждат, детето изпада в стрес. Сами по себе си те не представляват сериозно доказателство за малтретиране, насилие и прочие, още повече за пред съда. При това поне при една трета от малтретираните деца подобни симптоми не се наблюдават.

Стана ми топло, свалих сакото, продължих да записвам. Крисчън се усмихна.

— Доста по-сложно, отколкото предполагате, а?

— В известен смисъл.

— Ето затова оценителният процес и техниките на разговаряне с детето са ужасно важни. Професионалистът не бива да навежда детето на дадени мисли, респективно отговори. А аз смятам, че Клей постъпваше именно по такъв начин, поне в известен брой случаи.

— Като например в случая на Мюлер?

Крисчън закима.

— Случая Мюлер бихме могли да дадем като учебников пример за нещата, които могат да се объркат, докато проверяваме твърдения за малтретиране на дете. Като манипулирането му от страна на родител; професионалист, който загърбва обективността в някакъв свой зле разбран рицарски порив; съдия, който пред сивото и многоцветното предпочита нещата в черно и бяло. Има специалисти, които вярват, че голямото мнозинство твърдения за сексуално малтретиране, възникнали в течение на развод и съдебна битка за родителски права, са си чиста фабрикация. В психологията вече дори има и термин за детски поведенчески модел при подобни случаи. Наричат го синдром на родителско отчуждение: когато детето се идентифицира с единия родител и при това отблъсква другия. Отрицателното отношение към отчуждения родител е отражение на чувствата и позициите на другия родител, а не на самото дете. Това е сравнително нова теория и не всички колеги я възприемат, но като се обърна към случая Мюлер, не мога да не си кажа, че за Клей тези неща би трябвало да са били доволно ясни. Майката е била крайно враждебно настроена и ако той си бе свършил домашното както се полага и бе задал нужните въпроси за нейното здравно състояние и минали заболявания, щял е да установи поредица индикации за разстройство на личността. Той обаче е предпочел да вземе нейната страна и сляпо да приеме детската версия за станалите в семейството неща. По този начин целият случай се превръща в реално нещастие за всички засегнати, още повече наврежда и на репутацията на работещите в тази област професионалисти. Обаче най-лошото от всичко е, че един човек губи не само семейството, а и живота си!

Крисчън леко повиши тон и в същия миг усети, че е

пренапрегнат. Сниши глас, смени позата на стола и каза:

— Моля да ме извините, тук малко се поувлякох.

— Няма защо — отвърнах. — Нали аз ви запитах за семейство Мюлер. Иначе говорехте за техниките за разговаряне с децата.

— О, да, в известен смисъл те не са чак толкова сложни. Обаче не бива да се задават въпроси от рода на „*Нещо лошо ли ти се е случило?*“ или „*Лицето X къде те тупаше? На някое по-специално място ли?*“ И това важи особено много за случаите при най-малките деца. Те понякога се опитват да спечелят благоразположението на специалиста, смятат, че като му отговорят утвърдително, и ще могат да си ходят. Имаме още и примери и за т. нар. „*приписване на чуждо качество*“, когато детето е чувало нещо си и автоматично го прилага върху себе си, може би като начин да привлече внимание. Понякога още в началото можете да получите прекрасна и точна информация от източника, а по-късно той да се откаже от по-рано казани неща, тоест да се самоопровергае и то най-често под натиска на член на семейството. Типичният пример е с момиче в тийнейджърска възраст. Майката има нов приятел, той харесва детето, след известно време посяга, започва да го насилва, детето споделя с вас, но майката не желае да загуби финансовата поддръжка на любовника, предпочита да обвини детето в лъжа. Изобщо при тийнейджърите са налице редица предизвикателства. Понякога ще ви излъжат, ако от това печелят нещо, по принцип обаче са силно устойчиви на чужди внушения. Проблемът е, че веднъж малтретирани, те изпитват чувство на вина или срам и понякога доста дълго време няма да ви кажат нищо. А *последното* нещо, което биха споделили с непознат, е принудителният орален или анален секс.

Крисчън помълча малко и продължи:

— А оценката трябва да се прави много внимателно, като

едновременно се имат предвид всички тези фактори и елементи. Позицията ми винаги е била една и съща: никому не вярвам, единствено вярвам на факти и данни. Тях ги представям на полицията, на обвинителите, на съдиите, когато и ако нещата стигнат до съд. И знаете ли какво? Ядосват ми се. Както вече ви казах, тези органи очакват твърди отговори. За беля в повечето случаи не можем да им ги дадем.

Ето, именно в това отношение се различавахме с Даниъл Клей. В нашата професия се намират специалисти с почти политически тип отношение спрямо малтретирането. Считат, че то е крайно гнусно, и разговарят с децата с презумпцията, че малтретиране винаги е имало. По този начин оцветяват оценките си емоционално и оттук нататък объркват всичко. А Клей стана търсен човек и защо? Защото се разчу, че отидеш ли при него, няма начин да не потвърди, че сексуална злоупотреба е имало. Било при първа оценка, било в случаи, когато някой адвокат изпраща клиенти при него за второ мнение. Е, именно това му създаде неприятностите.

— Добре, бихме ли могли да се върнем на Мюлер за миг?

— О, да. Ерик Мюлер. Напълно документиран случай. Още по онова време вестниците изнесоха цял куп подробности. Разводът бе раздухан също най-скандално, жената искаше да получи родителските права. Изглежда е упражнявала натиск върху сина си — по онова време на дванайсет години — да обвини баща си в сексуално насилие. Бащата отхвърли обвиненията. Клей обаче даде силно изобличаващо мнение. И пак уликите не бяха достатъчни за присъда, затова делото отиде в семеен съд, където тежестта на доказателствата е по принцип снижена спрямо наказателното право. Там бащата загуби, дадоха правата на съпругата, той се самоуби месец след това, а причините бяха най-вече в отношението на обществото спрямо него и по-специално един

екстремн случай на побой. Детето по-късно се самопровергало пред свещеник, сетне всичко се разчу. Извикаха Клей пред лекарската комисия по етика. Там решиха да не го закачат, обаче нещата и без това изглеждаха зле. Скоро след този момент той престана да дава мнения.

— Това негово решение ли беше, или някой му го наложи?

— По малко и от двете. Сам реши повече да не дава оценки и мнения, само че едва ли щеше да има клиенти в случай, че бе продължил да практикува. По онова време ние тук вече започвахме да работим нормално, затова и *бремето* за повечето случаи падна върху нас. Използвам тази дума, но това бе *тежест*, която поемахме с добра воля. Нашият морален ангажимент и привързаността ни към каузата на детското здравеопазване съвсем не са на по-ниско ниво от тези на Клей. За разлика от него обаче, ние никога не изгубихме баланса в отговорността ни спрямо всички засегнати. И на първо място спрямо *истината*.

— Знаете ли къде е синът Мюлер сега?

— Мъртъв е.

— Какво се случи с него?

— Пристрасти се, стана наркоман, почина от свръхдоза хероин. Това стана... хм, май че преди четири години във Форт Кент. С майката какво точно стана, със сигурност не зная. По едно време чувах, че живеела в Орегон. Отново се омъжила, мисля, че има и друго дете. Да се надяваме, че спрямо него съдбата ще бъде по-милостива, отколкото с първото.

Нещата започваха да звучат монотонно. От Мюлеровия случай май нищо нямаше да излезе. Нито следа, нито идея. Прехвърлих разговора върху темата за сексуални издевателства върху други пациенти на Клей. Крисчън май че знаеше всички подробности, защото

прекалено бързо и леко боравеше с тях. Възможно бе да е преглеждал някои материали преди пристигането ми, а може би примерите бяха от този тип, дето по начало мъчно се забравят.

— В продължение на три месеца ни препратиха два случая на предполагаемо сексуално малтретиране — каза Крисчън — с общи елементи. Извършителите са били непознати на съответното дете или се предполага, че са били непознати, защото са носели маски. И при двете деца, в двата случая.

— Маски?

— Птичи маски. Насилниците — трима в единия случай, четирима във втория — са прикривали лицата си с маски под формата на птичи глави. Жертвите — момиче на дванайсет и момче на четиринайсет години — са били отвлечени. Момчето — когато се е връщало у дома след училище, момчето — от място край извадена от строя жп линия, където пиело бира. И двете жертви са отведени на непознати за тях места, там систематично изнасилвани в продължение на часове, сетне върнати и оставени недалеч от местата, откъдето първоначално били взети. Това се е случило преди години: първия път по средата на осемдесетте, втория път — в началото на деветдесетте. За първия се разчу при опит за самоубийство на момчето, вече на деликатната възраст осемнайсет години и точно преди сватбата му. За втория научихме след като момчето бе предадено на съд поради поредица престъпления с по-лек характер и адвокатът му прибегна към изнасилването на крехка възраст като смекчаващо вината обстоятелство. Съдията не бе склонен да повярва на твърденията, обаче когато и двата случая бяха препратени при нас, просто нямаше начин да пренебрегнем сходните обстоятелства и характеристики. Двете деца не са се познавали, живели са в градове на стотици мили един от друг.

Обаче подробностите в техните разкази си приличаха абсолютно, най-вече описанието на маските.

И знаете ли още кое беше общото? И двете деца са лекувани в миналото от доктор Даниъл Клей. Момичето направило оплакване за изнасилване срещу свой учител, твърдението обаче се оказало невярно. Било е мотивирано от ревност, смятайки, че учителят тайно харесва негова приятелка. Беше също един от редките примери, където в мнението си Клей не подкрепяше оплакването. Момчето пък е било изпратено при него след опит за сексуален контакт с десетгодишно момиче от същото училище. Клей бе заключил, че са налице индикации за сексуално малтретиране на момчето в по-ранна възраст и това е може би причина за поведението му. Нищо повече. В по-късно време попаднахме на още шест случая с участие на носители на птичи маски. Три от тези шест се оказаха бивши пациенти на Даниъл Клей, обаче установихме, че всичките са от преди изчезването му. С други думи, нямаме нови случаи с подобни инциденти след третото тримесечие на 1999 г. Това обаче не значи, че такива изобщо не е имало, просто при нас съответни сведения не са пристигали. Има още нещо: повечето от въпросните деца се оказаха участници в различни простъпки, именно и затова твърденията за сексуален тормоз спрямо тях са заявени по-късно във времето.

— Какво разбирате под различни простъпки?

— Общо взето, антисоциално поведение. Престъпна дейност, хулигански дела, след като родителите или настойниците не са полагали нужните грижи, не е имало и контрол. При това оказа се, че някои от тях вече са правили оплаквания за малтретиране, което би могло да е вярно или пък не. Обаче при такива случаи компетентните власти не са много склонни да вярват. А полицаите, особено ченгетата мъже, трудно

приемат за истина оплаквания за изнасилване, особено когато идват от криминално проявени момичета в тийнейджърска възраст. И друг аспект: въпросните деца са още по-уязвими, тъй като никой не се интересува за тях, никой не ги търси.

— Значи излиза, че преди някой да е направил опит да запита Клей за подробности относно тези случаи, той просто изчезва?

— Е, повечето от тях станаха наше достояние след изчезването му — обясни Крисчън. — Нашият проблем е в това, че ни се е налагало да изчакаме да попаднем на индикации за подобни издевателства, вместо да издирваме въпросните деца. Причините са ясни: закрити дела и свидетелски показания, етика, запазване на тайната на пациента, дори естественото отделяне на децата от семейството след порастването им. И като говорим за всички тези злоупотреби, трябва да отчетем факта, че всяка една тяхна жертва би трябвало досега да е поне над 18 години, като се има предвид, че навремето е била някъде между девет и петнайсет. И да го кажа с най-обикновени думи: не можем да пуснем обявления във вестниците с молба жертвите на *изнасилвачи с птичи маски* да ни се обадят. Просто така не става.

— Бихте ли се ангажирали с твърдение, че Клей би могъл да е сред тях?

Крисчън въздъхна дълбоко.

— Това е големият въпрос, нали? Такива слухове определено имаше... вие обаче познавахте ли Клей?

— Не.

— Беше висок човек, доста висок. Към метър и деветдесет. И много слаб. И да бъдем точни: такъв мъж се помни, отличава се от другите. А ние проверявахме случаите един по един, особено описанията, давани от децата за предполагаемите изнасилвани. Е, нито

едно от тях не би могло да важи за Клей.

— Тогава фактът, че някои от тях са му били пациенти, може да е просто случайност. Или съвпадение.

— Разбира се, че това е възможно. Беше много добре известен като терапевт на деца, които твърдят, че са били малтретирани. Налице е и друга възможност: деца, лекувани от толкова посветен на професията си специалист, биха могли да бъдат нарочени като мишени именно защото са били негови пациенти. И ако не той лично, то мнозина други от службите, през които е минавала документацията им, биха могли нарочно или неволно да изпуснат едно или друго — адрес, име и така нататък. Макар че собствените ни проверки в тази насока не доведоха до никакви резултати. Така че всичко остава в зоната на предположенията.

— Да имате представа къде са тези деца сега?

— За някои от тях — да, имаме. Само че нямам право да ви давам информация. Съжалявам, отлично разбирате защо. Може би мога да ви покажа някои моменти от твърденията им, без да разкривам имената. Само че това едва ли ще ви помогне особено да научите повече от вече наученото.

— Ще ви бъда много благодарен, ако го направите.

Той ме поведе назад към чакалнята, остави ме там, върна се в кабинета си. Двайсетина минути по-късно се появи, носеше снопче разпечатки.

— Ето, това е всичко, което мога да ви дам. Опасявам се, че повече няма как.

Благодарих му за отделеното време, за тази конкретна помощ. Той рече да му се обадя пак, ако имам нужда, и ми даде домашния си телефон.

— Как мислите, доктор Крисчън, Даниъл Клей покойник ли е?

— Ако е бил замесен в онези гнусотии — а забележете, не твърдя, че е бил, — тогава е ясно, че не би желал да бъде опозорен, тотално унищожен като име и хвърлен в затвора. Ние с него по много въпроси имахме коренни различия, иначе винаги ще казвам, че беше човек ерудиран, културен и горд. Ако е бил виновен, може би сам си е отнел живота. Да погледнем така: ако не е бил замесен по някакъв начин, добре, защо тогава ще бяга? Вижте, просто не знам. Може би двете събития — разкритията за малтретиране на онези деца и изчезването на Клей — са две напълно несвързани едно с друго неща и ние напразно петним репутацията на един невинен човек. Пак казвам, не мога да зная. И все пак е странно, че толкова време мина и никаква следа от него не е намерена. Аз винаги единствено с наличните данни и факти работя, с нищо повече. И с онова, с което разполагаме в дадения случай, бих казал, че Клей е мъртъв. Е, в такъв случай нещата се свеждат до следното: или се е самоубил, или някой го е убил.

* * *

Тръгнах си от „Мидлейк Сентър“, насочих се направо към къщи. Седнах в кухнята и разтворих дадените ми от Крисчън разпечатки. Както беше казал, от тях почти нищо ново не можеше да се научи, само дето прочетеното ме докара почти до отчаяние. Боже мой, не че имах нуждата някой да ми го напомня, но все пак просто думи няма, тоест човешкото слово е слабо и недостатъчно да опише онова, което възрастните са в състояние да причинят на децата. Данните от прегледите на детските тела не доказваха нищо конкретно, бяха мъгливи, неопределени, навеждащи на съмнения, но нищо повече. При

това като се има предвид, че по време на изнасилванията децата са били със завързани очи или са били така травмирани, че сетне не са могли да си спомнят нищо определено за извършителите. Но Крисчън се оказа прав относно Клей: нищо от все пак наличните описания не отговаряше на физическите му характеристики.

Завърших четенето, реших да изведа Уолтър на разходка, та и аз малко да се разтоваря. През последната година кучето бе пораснало и узряло, нищо че все още беше млад пес. Сега бе по-кротък и не така плашлив, иначе бе истински бащичко, в смисъл че носеше кръвта на прародителите си — големите ловни кучета на старовремските плантатори и първи заселници в Скарбъро. Навремето дядо ми бе разправял за пътуващ за източните щати циркаджия, който водел със себе си лъв и отседнал за една нощ да преспи в къщата на местния превозвач — собственик на ферибота. Имало и други хора там, пили доста, по едно време един от тукашните ловци предложил облог — да пусне кучето си в единоборство срещу лъва. Който спечели, дава буренце ром. Шоуменът се съгласил, отворили вратата на клетката, вкарали вътре кучето. Доста местни жители се събрали, зрелището било обещаващо. Кучето зърнало лъва, в следващата секунда му се нахвърлило и право за гърлото го захапало. С лекота го преметнало по гръб на пода и се захванало да му прегрива гръкляна. Циркаджията ревнол, платил на местния буренцето ром плюс 50 долара отгоре с молба да му позволят да застреля песа. Така и станало, чак тогава отървали лъва. Е, вярно е, че Уолтър съвсем не беше убиец на лъвовете, но пък беше моето куче и аз го обичах. Когато отсъствах за ден-два, че и за повече, съседите ми Боб и Шърли Джонсън прескачаха до нас, хранеха песа и го наглеждаха. А понякога го вземаха у тях, Уолтър нямаше нищо против да ходи на гости. Иначе бродеше по околните

тресавища на воля, вечер се прибираше и те се надпреварваха да го глежат. Пенсионери хора, нямаха си свое куче, а Боб си умираше просто да го води на разходка. Така нещата се уреждаха благоприятно за всички засегнати.

Походихме с кучето нагоре-надолу, по едно време се озовахме на Фери Бийч. Вече ставаше късно, но пък наистина имах нужда от чистия въздух и малко почивка на открито, затова и не бързах да се прибираме. Уолтър пристъпи към водата на едно място, замислено пусна лапа в нея, извади я почти веднага и укорно изляя към мен, сякаш имах магическата сила да вдигна водната температура в каналите, та той да погази на кеф там. Изведнъж, както махаше опашка, песът се наежи, козината на гърба му настръхна. Замръзна на място, взрян в нещо зад мен, а кучешката паст се разтвори, показаха се острите бели зъби, чу се приглушено ръмжене, някъде дълбоко сякаш от корема му идваше.

Извърнах се рязко. Мъжът, изглежда, стоеше сред дърветата. Всъщност загледан право натам, където смятах, че се намира, съзирах само клончета, полусенки, лунни лъчи. Извърщайки леко глава, стори ми се, че с периферното зрение го виждам по-ясно. И наистина, различаваше се по-добре, ако изобщо не се взираш право в него. Сякаш е кух, призрачен... Но така или иначе там беше. Кучешката реакция бе най-доброто доказателство за това. А в съзнанието ми мигом изплава картината на събитията от предната нощ: онова присъствие сред дърветата откъм изток — мъжка фигура в старо кафеникаво палто, чертите неясни, разлети в мрака, очите и устата — тъмни петна, зоят на фона на светлата кожа. На периферията на гората, нещо мъгливо, постепенно изчезва, разсейва се като дим, детско гласче шепне в сенките, думи надраскани на прашното прозоречно стъкло.

Празни човеци.

Оръжие не носех. Отивайки при доктор Крисчън, бях оставил пистолета в колата, сетне като извеждах Уолтър, изобщо не ми хрумна да го вземам с мен. А десетката, смит и уесъна, беше в спалнята. Защо ли не взех някой от тях?

— Ало, как сте? — викнах към онази неясна фигура отсреща, магнах с ръка за поздрав.

Човекът не помръдна. Палтото му мръснокафеникаво, цветът почти се слива с дърветата, сенките, песъчливата почва. От лицето му се вижда само частица, белите бузи — като загатнати, очите и устата — като дупки, а там, където би трябвало да са устните — фина мрежа от бръчици, същото около ямите на очите, като че кожата на тези места се е свила, изсъхнала.

Приближавах се бавно — Уолтър до мен — с надежда да го видя по-ясно, но той леко отстъпи назад и още, и още, а мракът го обгърна и постепенно погълна.

И след миг просто изчезна. Уолтър се укроти, ръмженето секна. Кучето предпазливо пристъпи към мястото, където стоеше фигурата, започна да души земята. Очевидно не хареса миризмата, защото носът му се сбръчка, прокара език по зъбите, сякаш опитва да я прогони от себе си. Проврях се между дърветата и закрачих напред към края на плажа, но там нямаше и следа от жив човек. Не чух и шума на запален двигател, на отдалечаващ се автомобил. Всичко тук изглеждаше тихо, неподвижно.

Зарязахме плажа, тръгнахме назад към дома. Сега Уолтър се държеше плътно до мен, само от време на време спираше, за да се взре в дърветата от лявата ни страна, оголил зъби в няма заплаха към нещо все така незнайно.

8

На другата сутрин подгоних колата към Лин. Небето бе чисто, синьо, както типичния му летен цвят, само че клоните на широколистните дървета потракваха на вятъра голи, а заради студа работниците по продължението на магистралата, дето краят му все не се вижда, носеха дебели ръкавици и връхни дрехи с качулки. По пътя пих кафе от термоса, слушах нов албум със северноафриканска протестна музика. В Ню Хампшър спрях да заредя на една бензиностанция и веднага привлякох неодобрителни погледи: я го гледай пък тоя, песни на арабски слуша, никакъв патриотизъм вече няма, срамота! За мен обаче музиката имаше съвсем друг смисъл — отвличаше вниманието ми от снощната фигура сред дърветата край Фери Бийч. Споменът за нея събуждаше странна реакция в мен: като че бях зърнал нещо, дето не е трябвало да виждам, сякаш табу нечие бях престъпил. Още по-странен бе фактът, че фигурата ми изглеждаше почти позната. Сякаш най-сетне бях срещнал далечен роднина, за когото много са ми говорили, но пък досега не сме се виждали.

Напуснах междушатската магистрала, хванах по шосе 1, грозно като отсечка от зле контролиран комерсиален строеж. Всъщност такива колкото си щеш в американския Североизток. От него свих по 107 Север, което не беше много по-читава, набързо минах през Ривиър и Согъс на път към Лин. Профучах край огромния „Уилабрейтър“ — завод за преработка на отпадъци и боклук — падаше се отдясно, сетне и край „Джи И-Авиейшън“ — най-шлемият работодател по тези места. Преди да вляза в Лин, пресякох полето с множеството пазари за коли втора ръка и празните парцели за продан. По уличните фенери в града

висяха национални знамена и приветстващи гостите надписи — инициатива, спонсорирана от местни бизнесмени. „Елдрич и съдружници“ не бе между тях и когато стигнах до фирмените офиси, тутакси загрях защо е така. Веднага личеше, че едва ли фирмата печели добре — беше разположена на най-горните два етажа на грозна сива сграда, скупчена някак предизвикателно наред карето постройките между пресечките отляво и отдясно. Не зная защо, но ми заприлича на дръзко клекнал помяр. Прозорците бяха мръсни, златистите надписи по тях с името и работните часове на адвокатите — поизтрити, явно непипани бая време. Отдясно изпъкваше бар от веригата „Тъли“, формата на сградата му строга, квадратна, строена като че да издържа на продължителна обсада, отляво поредица сиво-зелени жилищни блокове, в приземните им етажи няколко магазина: „Ангор Мълти Сървисиз“ с надписи на камбоджански, фризьорски салон, испански ресторант с рекламиращи специалитетите му надписи. На ъгъла вляво имаше още един бар, в сравнение с „Тъли“ изглеждаше като проектиран от Гауди⁶. Не беше нищо повече от вход с два прозореца от двете страни, надпис над вратата с разкривени, назъбени бели букви, от пияница в състояние на делириум тремнс сякаш рисувани; бил в алкохолна халюциноза горкият, помолил да му дадат още една чашка да позакрепи малко тремора на ръката. Името беше „При Еди“, рекох си, че и въпросният герой едва ли ще е трезвеник.

Намерих съседен паркинг, спрях там. Не ме движеше особен ентузиазъм относно „Елдрич и съдружници“. От години опит зная, че адвокатите рядко си развързват езиците пред частни ченгета, а пък и разговорът със Старк предния ден едва ли бе увеличил оптимизма ми в тази насока. Всъщност през детективската ми кариера почти всичките мои срещи с адвокати се бяха оказвали неизменно безплодни. От друга

страна пък, винаги има място за изненади и драматична промяна в статуквото, нани? Защо да не опитам, нали и затова бях дошъл.

Вратата на уличното ниво зееше отворена. Тръгнах по изтърканите стъпала към горните етажи. На боядисаната в жълто стена отдясно се нижеше безкрайна изтрита ивица, вероятно оставена там от допира на лактите на безброй изкачвали се през годините посетители. Леко вонеше на застояло, колкото по-нагоре отивах, толкова повече миризмата се засилваше. Скоро я разпознах — типичната за стара хартия, влажна и бавно разлагаща се, дебели папки с тътреци се с години безнадеждни дела, по тях прах, стелещ се върху още по-стар прах, на пода гниеци настилки. Атмосферата взета сякаш от Дикенсовите романи. Все едно проблемите на Джарндис и Джарндис⁷ бяха намерили начин да прекосят Атлантика и да се приютят в подходяща, позната обстановка именно при „Елдрич и съдружници“.

Стигнах първата площадка, вляво имаше тоалетна, пред мен се простираха още стъпала до втория етаж, а на неговото ниво зърнах врата с матово стъкло и името на фирмата. Продължих да се изкачвам, като внимавах да не ме подведе изтънелият стълбищен килим, който не бе добре закрепен. Стъпих на площадката, тук отдясно стълбището продължаваше нагоре към последния, потънал в сивкав мрак етаж. Там вече килимът не бе така изтъркан, това обаче едва ли бе особено утешително.

Реших, че ще е възпитано да почукам на вратата, преди да вляза. Напълно бе в тон с царуващата тук атмосфера на добрия Стар свят. Почуках, почаках, никой не се обади, тогава влязох. Отляво имаше нещо като неостъклено дълго гише с дървен плот отпред, а отвъд него зад огромно бюро се бе разположила бая едра жена с дълга черна коса, кацнала на главата ѝ в сложна прическа, досущ топка замърсен сладолед

на фунийка. Носеше светлозелена блуза с жабо и огърлица пожълтели фалшиви перли. Както всичко останало тук, така и тя изглеждаше стара, възрастта обаче, изглежда, не бе намалила мераците ѝ да използва боя за коса и козметика в изобилие. Иначе видно бе, че напълно ѝ е отнела уменията да ги прилага както се полага, та да изглеждат поне като плод на женската суета, а не като вандалски акт. Жената пушеше дълга цигара и вземайки предвид купищата хартия около нея, това ми се стори почти самоубийствена дързост, както и нагло незначитане на закона, още повече от страна на работещ в адвокатска кантора чиновник.

— С какво да ви помогна? — обади се тя със задавено писклив глас, сякаш някой дави току-що родени кученца.

— Бих желал да се срещна с г-н Елдрич — рекох възпитано.

— Син или баща?

— С който и да е.

— Бащата е покойник.

— Значи със сина.

— Зает е много. Няма възможност да поеме повече клиенти. И без това сме затрупани с работа.

Опитах се да си я представя затрупана, ама не успях. На стената зад нея висеше картина, но в момента я бе огряло слънцето, стъклото искреше и не различавах нищо повече от дървото в долния ляв ъгъл. Стените жълтееха в същия цвят, както и на стълбището, само че десетилетният никотинов дим тук им бе придал още и леко кафеникав нюанс. Таванът може би е бил някога бял, ама за такова нещо на бас не бих се хванал за нищо на света. А хартията — както вече казах — беше навсякъде: по килима, на бюрото пред жената и още едно, съседно писалище, на плота, върху два старомодни стола с извънредно високи облегалки, дето някога сигурно са били предлагани на клиентите, но

сега имаха складови функции, по множеството лавици на стените. Боже мой, рекох си, тези хора и на тавана биха ги закачили, стига да имаше някаква дяволия и това да сторят. Загледах се в купчините папки, стори ми се, че не са помествани отдавна, като че от времето, когато извадиха пергаментата от употреба.

— Аз за друго идвам — възразих кротко. — Става дума за текущ ваш клиент. Името му е Мерик.

Тя присви очи, загледа се в мен през кълбата тютюнев дим.

— Мерик ли казахте? Нищо не ми говори това име.

— Може би, но кара кола, регистрирана от вашата фирма.

— Че откъде знаете наша ли е или не?

— Хм, отначало наистина беше трудно да се каже, тъй като не беше натъпкана с хартия, ама по-сетне фактът се изясни.

Тя се замисли, още повече присви очи, чувството ми за хумор мина неоценено. Аз обаче изрецитирах регистрационния номер.

— Мерик — повторих любезно и посочих телефона с пръст. —
Защо не проверите?

Тя отново се замисли, сетне кимна с глава.

— Седнете, изчакайте.

Огледах се и рекох тъжно:

— Няма къде.

Тя се усмихна едва, сетне се стресна, изглежда се досети, че рискува да разчупи дебелия слой грим на лицето си, и тогава тържествено заяви:

— Е, значи прав ще постоите.

Въздъгнах. Още едно доказателство, че не всички пълни хора имат чувство за хумор. Язык за Дядо Коледа, нали и той си пада малко нещо дебел.

Междувременно вдигна слушалката, натисна няколко бутона по бежовия апарат.

- Име? — обърна се към мен.
- Паркър. Чарли Паркър.
- Като певец ли?
- Той е саксофонист и композитор.
- Добре де, голям праз. Документи имате ли?

Показах ѝ разрешителното. Тя го изгледа с отвращение, сякаш порнокадри ѝ показвах, и веднага възрази:

- Снимката е стара.
- Ех, колко много други неща остаряват — отвърнах. — Няма начин завинаги да си остана млад и готин.

Тя ме изгледа строго и затропа с пръсти по бюрото, изчаквайки някой отсреща да вдигне телефона. Ноктите на ръцете ѝ бяха лакирани в розово, чак зъбите ми заскърцаха.

- Ама той наистина ли не пееше? Сигурен ли сте?
- Напълно.
- Хм. Тогава кой беше онзи, дето пееше? Имаше един, от

прозореца падна.

- Чет Бейкър⁸.
- Аха.

И продължи да тропа с пръсти.

- Сигурно сте харесвали Бейкър? — запитах аз любезно.

Защо пък да не се посприятелим?

- Ами.

Е, жалко, не се получаваше. За късмет най-сетне някой отсреща вдигна.

- Г-н Елдрич, тук при мен има един... — жената направи

драматична пауза — ... *един господин, който...* настоявала ви види. Пита за някой си г-н Мерик.

Мембраната забръмча, тя закима, слушайки. След малко затвори, вдигна глава. Изглеждаше още по-омерзена отпреди. Може би е очаквала нареждания да насъска кучетата по мен.

— Можете да се качите. Втората врата на горния етаж.

— Е, лесно се уреди — ухилих ѝ се аз.

— Аха — озъби се тя. — И моля, побързайте.

Излязох, на прага се обърнах. Стори ми се, че виждам една силно напълняла Жана д'Арк на кладата, очаква огънят да лумне всеки миг. На горния етаж втората врата бе полуотворена, застанал прав, в стаята ме очакваше дребен възрастен мъж има-няма на около седемдесет години. Все още имаше сравнително доста коса, но пък тя бе може би чужда. Носеше раирани панталони, жилетка в тон с тях, черно сако, бяла риза. Вратовръзката бе черна, копринена. Изглеждаше леко разстроено, като току-що изпратил труп на погрешно място погребален агент. И самият той изглеждаше прашен, както всичко друго в тази кантора, но по-отблизо това впечатление се губеше — по самото имаше ситен пърхот и късченца хартия, при това май хартията беше повече. Сбръчкан и повехнал както си беше, на бавно разпадаща се хартиена сянка ми заприлича. Отива си полека-лека, гасне отдаденият му в служба на закона живот.

Подаде ми ръка, успя да нагласи на лицето си подобие на усмивка. В сравнение със секретарката долу този човек бе направо сърдечен.

— Аз съм Томас Елдрич — рече той. — Моля, заповядайте.

Кабинетът му бе малък. И тук имаше предостатъчно хартия, но значително по-малко от долната стая. Останах с впечатлението, че все

пак част от натрупаните документи са били неотдавна изнесени, а по лавиците на стената стояха подредени по азбучен ред нови папки, внимателно маркирани и с дати. Взрях се по-внимателно — що се касаеше до годините, документацията датираше от доста време. Елдрич затвори вратата, изчака да се настаня на стола пред бюрото му, сетне седна и той.

— Е, добре — каза той след малко, поставяйки ръце на плота.
— Какво имате да ми кажете относно г-н Мерик?

— Значи го познавате?

— Зная за него. Снабдихме го с кола по молба на наш клиент.

— Мога ли да запитам как се казва този клиент?

— Опасявам се, че не мога да ви съобщя името му. Да не би г-н Мерик да е изпаднал в беда?

— Нещата май натам отиват. Аз работя за жена, която е обект на особено внимание от страна на същия г-н Мерик. Той я следи, издебва. Счупил е прозорец на дома ѝ.

Елдрич изцъка съжалително. И веднага запита:

— Тя уведомила ли е полицията?

— Да, уведоми я.

— Но аз не съм получавал никакви сигнали по въпроса. Сам разбирате, че оплакване от такъв вид досега трябваше да е стигнало и до нас. По обичайните канали.

— Полицията не е имала възможността да говори с него до този момент. Аз сторих това. Записах номера на колата му, направих някои справки и ето ме тук.

— О, чудесна работа сте свършили. И сега, вместо да се обърнете към полицията, сте дошли при нас. Мога ли да запитам защо?

— Дамата, за която ви споменах, не е убедена, че полицията

ще ѝ помогне.

— А вие можете.

Думите прозвучаха като мнение, а не като въпрос и в мен се появи смътното безпокойство, че Елдрич вече знае кой съм. За всеки случай реших да ги приема като въпрос.

— Опитвам се да помогна. Може би ще се наложи да въвличем и полицията, особено ако положението продължи в същия дух. Струва ми се, че намесата ѝ може да се окаже неприятна, че дори и по-лошо. За вас, а и за вашия клиент.

— Нито ние, нито нашият клиент носим отговорност за поведението на г-н Мерик, дори и ако това, което казвате, е вярно.

— Полицията едва ли ще погледне на нещата по този начин, след като вие му наемате кола за персонално ползване.

— Аз и на тях ще кажа същото, което току-що ви съобщих. Ние просто го снабдихме с кола по желание на наш клиент. Нищо повече.

— И не можете да ми кажете каквото и да е относно Мерик?

— Не. Почти нищо не зная за него. Както вече ви казах.

— Дори и малкото му име ли не знаете?

Елдрич се замисли. Очите му станаха лукави и сякаш светнаха. Хрумна ми, че тази история го забавлява. Може би иска да си поиграе с мен?

— Мисля, че беше Франк.

— А не мислите ли, че този „Франк“ може да е бил в затвора за известно време?

— О, такова нещо не мога да кажа.

— Че вие и така нямате много за казване.

— Аз съм адвокат. Следователно клиентите ми очакват от мен

съответната доза дискретност и професионална етика. Иначе едва ли щях да се задържа в занаята достатъчно дълго време. Ако казаното от вас е истина, тогава действията на г-н Мерик са наистина осъдителни. Може би ако вашата клиентка се съгласи да обсъди ситуацията с г-н Мерик, тогава нещата ще се решат еднакво задоволително за всички. Аз, разбира се, единствено мога да предполагам в какво вярва г-н Мерик — че вашата работодателка може да му помогне с нещо.

— С други думи казано, ако му съобщи онова, което той иска да научи, Мерик ще си замине по живо, по здраво, така ли?

— Би било логично да предположим, че така ще се случи. А тя не знае ли нужното?

Оставих въпроса му да виси. Той съвсем очевидно подхвърляше стръв, чакаше аз да клъвна въдицата. А където има стръв, там има и кукичка. Капан значи.

— Изглежда, че той така смята.

— Следователно това, което ви казах, си остава най-естественото решение. Убеден съм, че г-н Мерик е напълно благоразумен човек.

През целия този разговор Елдрич бе останал на мястото си абсолютно неподвижен. Мърдаше се единствено устата му. Дори и очите му поне веднъж не мигнаха. Но щом спомена думата „благоразумен“, на лицето му се мярна лека усмивчица, придавайки ѝ изцяло друго съдържание — точно обратното на очевидното ѝ значение.

— Лично познавате ли Мерик, г-н Елдрич?

— Имал съм това удоволствие, да.

— В него, изглежда, е спотаен немалко гняв.

— Може би го движи справедлива кауза.

— Прави ми впечатление, че не ме запитайте за името на

моята работодателка. Това подсказва, че вече го знаете. И още нещо — на свой ред логиката говори, че Мерик се е консултирал с вас.

— Но вече ви казах, че го познавам. Срещали сме се, да. Неотдавна.

— И той ли ви е клиент?

— Беше, в известен смисъл на думата. Действахме от негово име по даден въпрос. Вече не ни е такъв.

— А сега му помагате по молба на друг ваш клиент, така ли?

— Именно.

— Защо клиентът ви се интересува от Даниъл Клей, г-н Елдрич?

— Клиентът ми няма никакъв интерес относно Даниъл Клей.

— О, просто не ви вярвам.

— Няма причини да ви лъжа, г-н Паркър. Не мога ли да ви дам отговор на даден въпрос, каквато и да е причината, просто си го казвам направо. Но да ви лъжа няма смисъл. Ще ви повтора предишните си думи: доколкото съм запознат с нещата, моят клиент не се интересува от Даниъл Клей. Онова, което иска да научи г-н Мерик, си е отделна и лично негова работа.

— Ами дъщеря му? Вашият клиент от нея ли се интересува?

Елдрич се замисли. Стори ми се готов да го потвърди, сетне реши друго, а дългата пауза ми стигаше да си направя съответното заключение.

— Всъщност не съм в състояние да кажа. Това би трябвало да обсъдите с г-н Мерик.

Носът ме засърбя. Усещах как молекулите на прахта и старата хартия навлизат в него, сякаш в част от кантората искат да ме превърнат. Неволно си представих как са минали години и внезапно тук

влиза някой. Заварва ни все така с Елдрич — неискрени реплики разменяме, подхвърляме си безкрайни въпроси и отговори, а върху ни бавно се стеле прахта, постепенно в свое подобие ни превръща.

— Искате ли да чуете какво мисля, г-н Елдрич?

— Добре, кажете каквото мислите.

— Мисля си, че Мерик е извънредно опасна личност. Смятам още, че някой го е насъскал срещу моята клиентка. Вие знаете кой е този някой — било мъж, било жена — и може би ще се съгласите да му предадете послание от мое име. Кажете комуто трябва, че в моята област аз съм много добър. И ако нещо се случи на жената, която ми е платила да я охранявам, първо тук ще се върна и някой си съответно ще отговаря. Достатъчно ли съм ясен?

Изречението на Елдрич си остана абсолютно същото. Сетне на лицето му се появи познатата ми вече усмивчица, блага беше, като на дребен, сбръчкан Буда.

— Съвършено ясен сте, г-н Паркър — откликна той. — Това, което сега ще изразя, е просто едно мое наблюдение и нищо повече — струва ми се, че сте приели враждебна позиция по отношение на г-н Мерик. Ако успеете обаче да потиснете този си конфронтационен дух, може би ще стигнете до заключението, че с него имате доста общи неща, всъщност много повече, отколкото си мислите. И може би ще се окаже, че споделяте известни общи цели — вие и той.

— Аз други цели нямам, освен тази да не позволя нещо лошо да се случи на жената, която съм се заел да охранявам.

— Ох, г-н Паркър, мисля, че това не е вярно. Вие в момента разсъждавате в стеснен конкретен контекст, а не в голямата общност на нещата, така да се каже. Какво, имам предвид ли? Че подобно на вас, г-н Мерик може би търси някаква форма на справедливост.

- За себе си или за някого другиго?
- Вие опитахте ли се да го запитате?
- Опитах, но нещо не се получи.
- Може би ако решите без пистолет на кръста... ?

Значи Мерик му бе разказвал туй-онуй, при това съвсем неотдавна е било. Иначе откъде ще знае за срещата ни и за това, че съм бил въоръжен.

— Знаете ли какво? — заинатих се аз. — Не мисля, че искам да се срещам с Мерик без оръжие подръка.

— Е, това, разбира се, си е ваше право, ваше решение. И сега, ако нямаме какво повече...

Не доизрече мисълта си, стана и закрачи към вратата, отвори я. Ясно, слагаме край на срещата. Отново ми протегна ръка.

— За мен беше удоволствие — рече той тържествено и ми се стори, че по неговия си особен начин звучи напълно искрено. — Очарован съм, че най-накрая имахме възможността да се запознаем. Много съм чувал за вас.

— Това, последното, също от вашия клиент ли? — автоматично казах аз и за миг усмивката му почти се изхлузи, крехка като кристална ваза на ръба на разклатена маса.

Успя да си я върне на лицето, но за мен това бе достатъчно. Тъкмо се нахрани да отговори, аз го изпреварих.

— Чакайте да позная — рекох не без злобича. — Не можете да ми кажете, нали?

— Точно така — отвърна той. — Но пък ако това ще ви е известно утешение, сигурен съм, че вие двамата пак ще се срещнете. След време.

— *Пак ли?*

Само че той вече бе затворил вратата. Зад нея останаха и Томас Елдрич, и всичко онова, което знаеше, барабар с хартията, прахта и фирмените тайни. Все едно тежката порта на нечия гробница се захлопна в лицето ми.

9

Посещението при Елдрич не допринесе особено много за вътрешното ми равновесие. Във всеки случай поне малкото име на Мерик научих. Адвокатът избягна да отрече или потвърди евентуалното му пребиваване в затвора. Това означаваше, че някъде в системата се намират разни неудобни неща като например срамни тайни, дето само чакат някой на бял свят да ги извади. Никак обаче не ми харесваше онзи двусмислен намек, че съм познавал клиента му отпреди. Иначе какво би трябвало да означава думичката „пак“? И в моето минало витаеха не малко призраци. Изобщо не ми се искаше който и да е от тях да се появява точно сега.

За кафе и сандвич спрях на ресторанта „Бел Ер“ на шосе 1, артерия, където ако не друго, то поне заведенията за хранене са предостатъчно на брой. „Бел Ер“ бе оцелял на старото си място вече почти половин век. На десетметров пилон над масивната стара постройка голям надпис „Ресторант“ оповестяваше присъствието му, а отдолу името бе изписано с по-дребни букви и типичен още за петдесетте години курсивен шрифт. Знаех, че човек на име Хари Калас върти ресторанта, наследен от баща му. Обстановката вътре не беше лоша — тапицирани в тъмночервено сепарета, на бара високи столове в

същия тон, подът застлан с плочки в сиво и бяло, издържали на стъпките и танците на поколения поред. Носеха се слухове, че Калас щял да прави ремонт и да сменява интериора. Сигурно му беше необходимо да влезе в тон с времето, иначе ме натъжаваше мисълта, че още една икона от старите традиции си отива завинаги. В единия край на ресторанта в стената бе вграден голям телевизионен екран, само че никой не го гледаше. В кухнята бе достатъчно шумно, келнерките хвърчаха за поръчки, по масите вече имаше достатъчно клиенти — местни хора и строителни работници бързаха да поръчат сутрешния специалитет на заведението.

Тъкмо допивах втората чаша кафе, когато телефонът ми звънна. Беше Мерик. Познах го в секундата, в която заговори, обаче на дисплея на апаратчето номер не се изписа.

— Ама ти си бил доста умно копеле — рече той.

— Това комплимент ли е? Ако е така, още ще трябва да поработиш по стила. Толкоз време в пандиза, позабравил си дяволците.

— Ти сега на сляпо играеш. Адвокатът нищо не ти е казал.

Не ме учуди, че Елдрич е развъртял телефоните. Не бе ясно обаче кой точно е светнал Мерик — адвокатът или въпросният загадъчен клиент?

— Аха. Искаш да кажеш, че ако си поиграя в мрежата, за теб нищо няма да излезе, а?

— Играй си колкото си искаш. Аз пък да не взема да те улеснявам, я.

Изчаках секунда-две, преди да задам следващия въпрос.

— Как се казва момичето на снимката, Франк?

Отговор не последва.

— Заради него си тук, а? Било е пациент на Даниъл Клей,

нали? Вероятно ти е дъщеря. Каж ми името ѝ, Франк, и може би ще съумея да ти помогна.

Когато Мерик проговори отново, гласът му бе изцяло променен. Сега в него звучеше тиха, но смъртоносна заплаха. Вече знаех със сигурност, че си имам работа с човек не само напълно способен на убийство, а вече убивал. Усещах и друго — че отваряйки дума за момичето, бях престъпил някакви норми.

— Слушай ме внимателно — рече той ледено. — Веднъж вече ти казвах: това си е моя работа. Дадох ти време да убедиш онази госпожичка да ми даде каквото е нужно, а не да ходиш да ровиш из неща, които не те засягат. Значи сега най-добре е да се върнеш там, откъдето идваш, и да я убедиш.

— Ами ако не я убедя, тогава какво? На бас се ловя, че същият, който ти е съобщил за посещението при Елдрич, ти е казал още и тутакси да увеличиш натиска. Продължавай да я тормозиш, а твоите авери току-виж и ръцете ти развързали, зелена светлина ти дали, нали? Само че пак ще се озовеш в пандиза, Франк. Каж ми тогава какво ще спечелиш от цялата работа?

— Ти единствено времето си прахосваш — каза той. — Изглежда си мислиш, че съм се майтапил с теб относно крайния срок...

— На път съм да уредя въпроса — излъгах аз. — До утре положително ще имам нещо за теб.

— Двайсет и четири часа, запомни — добави той. — Разполагаш с този срок, нищо повече. И знай, че съм направо великодушен. Още едно нещо да ти кажа: на мен развържат ли ми ръцете, *ти и госпожичката* ще трябва здравата да се *загрижите*... Защото точно сега то е единственото, дето ме възпира, като не се смята обичайното ми добродушие.

С тези думи Мерик прекъсна връзката. Платих си сметката, кафето бе вече изстинало, изобщо не го и докоснах. Изведнъж се оказа, че съвсем нямам време за губене.

* * *

Следващото ми посещение беше при Джери Лежер, бившият съпруг на Ребека Клей. Обадох се в онази фирма „Ей-Сикюър“, казаха ми, че бил на обект в Уестбрук заедно с Реймън Ланг. Пуснах няколко комплимента на секретарката, накрая тя изплю точния адрес.

Заварих служебния пикап спрян сред същинска индустриална джунгла от кал, строителни отпадъци, недостроени сгради, а по средата им незастлан път е дълбоки коловози. Не ми бе ясно дали този обект е полузавършен или просто зарязан да се руши. Ясно личеше къде преди известно време бе спряла строителната дейност. Бетонните плочи на две от постройките стояха недовършени, арматурата стърчеше във всички посоки, прекъсната, превита, досущ като строшени или отрязани крайници. Множество локви воняха силно на газ и загнило, сред буренаците лежеше преобърнатата бетонобъркачка — неголяма, жълта на цвят. Когато приближих достатъчно, забелязах, че ръждата вече е започнала да я яде.

Встрани стърчеше висок временен склад, вратите му отворени. Оказа се празен, иначе там заварих двама мъже, бяха на първото ниво на вътрешна двуетажна конструкция, клечаха на пода пред разтворен чертеж. На прозорците имаше фини мрежи против насекоми, изглеждаха наскоро поставени. Сигурно тук възнамеряваха да складират нещо, което ще се нуждае от алармена система. Почуках на металната врата е едно желязо, двамата едновременно вдигнаха глави.

— Нещо да ви помогна? — запита единият.

Беше около пет години по-възрастен от мен, може би и по-малко, едър и видимо доста як. Оказа се плешив, но подстриган съвсем късо, за да не се вижда олисялото теме. Детински начин да прикриеш нещо, което смяташ, че те загрозява, ама какво толкова. Винаги съм изпитвал симпатия към връстници с по-малко коса от моята. Разни хора, разни идеали, нали имаше една такава приказка? Може в своята област да си истински крал, стотина компании да притежаваш и пак сутрин застанеш ли пред огледалото, да си казваш: „Ох, Боже мой, защо ли си нямам някогашната коса!“

— Джери Лежер търся — рекох на глас.

Сега откликна другият — среброкос, с румени бузи. Ребека Клей бе почти десетина години по-млада от мен, а този мъж пък със сигурност бе най-малкото с десетина, ако не и с петнайсетина по-стар. Личеше му още, че е понапълнял, а и бузите му висяха. Едра, почти квадратна, главата му изглеждаше голяма за тялото, а устата му се извиваше във въззлюбна гримаса — от онзи тип, дете все намира някого да хока, било жената, децата, модерната музика, времето. Носеше груба работна риза на карета със запретнати ръкави, стари, износени джинси и кални боти с различни видове връзки. Ребека бе привлекателна жена, този съвсем обратното. Вярно, едва ли винаги човек предварително си избира онзи, в който ще се влюби, а и много жени не търсят в мъжа външната красота, но връзката Лежер-Клей подсказваше, че понякога външният вид може да се окаже сериозно неудобство.

— Името ми е Чарли Паркър — рекох. — Частен детектив съм. Бих желал да поговорим с вас, ако можете да ми отделите няколко минути.

— Тя ли ви нае?

От тона на гласа му веднага пролича, че въпросната „тя“ едва ли е човек, към когото Лежер храни някакви хубави чувства.

— За бившата ви съпруга работя, ако това ме питате — отвърнах аз.

Лицето му се проясни, но съвсем за кратко. Смръщената гримаса се разведри за секунда-две, сетне се яви в малко по-друга модификация. Краткият обмен въпрос-отговор остави в мен впечатлението, че може би Ребека не е единственият източник на неприятности за Джери Лежер. Във всеки случай със сигурност можеше да се каже, че той не е от хората, дето умеят да крият чувства и мисли зад безизразно лице. По неговото за съвсем кратко време пробягаха загриженост, облекчение, сетне граничеща с паника тревога. И всяко едно от тези ужким мимолетни изражения бе съвсем ясно за разпознаване. Заприлича ми на герой от анимационно филмче, лицевите му черти в постоянна гоненица с емоциите.

— Че за какво ѝ е на бившата ми съпруга, детектив? — запита той след малко.

— Именно по същия въпрос желая да поговорим. Може би за малко да излезем навън, а?

Лежер извърна очи към по-младия колега, онзи кимна и отново впери очи в чертежа. Небето отвън бе лазурносиньо, слънцето грееше доволно ярко, само че не топлеше.

— Е, и? — измуча той.

— Жена ви ме нае, защото един човек постоянно я преследва.

Очаквах по лицето на Лежер да се изпише удивление, обаче не го дочаках. Вместо това по него засия злобна усмивчица, сякаш направо от лицето на типичен за викторианската мелодрама злосторник взета.

— Сигурно някое от гаджетата, а? — подхвърли той.

— Тя има ли приятели?

Лежер сви рамене.

— А, пада си мръсница. Де да знаех как им викат мръсниците на такива — ебачи май, а?

— А защо я наричате мръсница?

— Ами защото си е именно такава. Мамеше ме още докато бяхме женени, пък и в лицето ме лъжеше. Тя за всичко лъже. Онзи човек, за когото говорите, вероятно е някой шушумига, дето му е обещала купон, сетне го е извозила и сега той се коси за онова, дето не го е получил. Аз се оказах пълен глупак — да взема за перфорирана жена да се женя, ама хайде от мен да мине, бях я съжалил. Само че повече същата грешка няма да направя. Такива само ги чукаш и ги разкарваш. Никакви женитби, тия са за леваците.

И гадната усмивка отново кацна на лицето му. Почти очаквах да ме изръга в ребрата и да ми намигне с думи от сорта на „Ние, пичовете, сме си такива!“, както в Монти-Пайтъновите скечове, или „Тия, жените де, до една са лъжкини и мръсници“.

Само че съвсем не беше смешно. Все се връщах на въпроса му кой ме е наел и изписаното по лицето облекчение, когато отвърнах, че работя за жена му. Какво ли още бе направил този Джери? Кого другиго беше ядосал? Коя беше тази — втора „тя“, ядосана до положение да наема частен детектив? Защото от емоционалните реакции по лицето му точно така се получаваше.

— Не смятам, че въпросният човек е шушумига или отхвърлен ухажор — казах кротко.

Лежер се замисли върху думата ухажор, понечи да запита нещо, сетне се отказа.

— Този човек не престава да задава въпроси за бащата на

Ребека — продължих аз. — Останал е с впечатлението, че Даниъл Клей е може би жив.

Нещо се размърда в очите на Джери. Заприлича ми на дух от бутилка, дето тъкмо понечва да изскочи от затвора си, когато някой отново затъква тапата здраво.

— Хайде бе, това са глупости — изтърси Лежер. — Баща ѝ е мъртъв. Всеки го знае.

— Всеки ли казахте?

Лежер отмести очи от мен.

— Е, разбирате какво имам предвид.

— Само че той е безследно изчезнал, не мъртъв.

— Тя междуременно успя да уреди всичко — юридически го обявиха за покойник. За беля за мен се оказа прекалено късно. В банката има цял куп пари, ама до мен няма да стигнат. Иначе сега биха ми се оказали тъкмо на място.

— Трудни времена, а?

— За бачкатора времената винаги са били трудни.

— Това звучи като поетичен текст за песен. Дори и подходяща стъпка има.

— Ами, стари новини. Кой ли не е пял за тези неща.

Той пристъпи от крак на крак, извърна се назад към склада, погледна часовника си. Явно му се искаше да ме разкара и да се захваща с работата си. Не можех да го виня.

— А откъде извира дълбоката увереност, че Даниъл Клей е мъртъв? Да не сте ясновидец? — запитах отново.

— Ама този тон хич не го харесвам! — изведнъж изръмжа той, инстинктивно сви ръце в юмруци и се изхрани на земята.

В следващия миг се усети и разтвори пръсти, сетне изтри

влажните длани в панталоните.

— Нищо обидно не съм искал да кажа — обясних спокойно.
— Просто наистина изглеждате прекалено сигурен, че г-н Клей няма да се завърне у дома.

— Ами него го няма отдавна, нали? Никой не го е виждал... вече шеста година върви. Освен това знам, че е излязъл ей така, с дрехите по него и нищо друго. Дори една чанта с бельо и четка за зъби не си е взел.

— От бившата си съпруга ли го знаете като факт?

— И от нея да не е, значи по вестниците съм го чел. За никого не е било тайна.

— Виждахте ли се с нея по времето, когато баща ѝ изчезна?

— Не, по-късно се получи връзката, макар че не изтрая повече от шест месеца. Усетих, че се среща с други мъже зад гърба ми и я разкарах, кучката му с кучка.

Не изглеждаше никак притеснен от казаното. За повечето мъже е неудобно да говорят за изневерите на съпругите или приятелките си, обаче при Лежер нямаше нищо, което да напомня срам или съжаление за предателствата. Ако, разбира се, казаното по този повод беше вярно. При това един рогоносец много внимава къде и с кого споделя тайната си, защото тя сетне може да бъде използвана срещу него. Да не говорим колко е унизителна подигравката, че жена ти си търси удоволствието другаде, след като ти не можеш да ѝ го осигуриш. При мъжете тези неща винаги се виждат някак си деформирани през призмата на секса. Познавам жени, които са пожелавали чужди мъже, но повечето са изневерявали, защото у дома не са намирали нужното внимание, топлина, обич. Мъжете почти винаги търсят единствено секса. Жените го правят по други причини.

— Е, не може да се каже, че и аз съм бил съвсем точен — внезапно добави Лежер. — Ама ние, мъжете, сме си такива, нали? А тя си имаше абсолютно всичко. Нямахше повод, нямахше причина да ходи по чуждо. А когато ѝ направих забележка за поведението, тя взе та ме изхвърли от дома си. Вече ви казах: курвата си е курва. Така си е, жените стигат на определена възраст и край. Стават кучки. Ама вместо да си признае, да вземе да се разкае, тя се нахвърли върху мен. Обвини ме, че аз съм бил мръсникът, не тя. Кучката му с кучка.

Рекох си, че това не е моя работа, обаче версията на Ребека Клей относно раздялата им и брачните затруднения беше по-различна от тази на Лежер. Той твърдеше, че е оскърбената страна, а разказаното от Ребека пък ми звучеше далеч по-истинно, но това сигурно се дължеше на факта, че Джери всячески ме отблъскваше като човек. В същото време не виждах причина да ме лъже. Цялата история поначало не говореше добре за самия него, пък и горчивината в думите му звучеше съвсем неподправено. Някъде в думите му имаше истина, колкото и иначе тя да изглеждала изкривена в общия контекст на нещата.

— Г-н Лежер, чували ли сте някога името Франк Мерик? — запитах го аз.

— Не, мисля, че не — отвърна той. — Мерик, а? Не, нищо не ми напомня това име. Той ли е лицето, дето ходи след Ребека?

— Точно така, той я безпокои.

Лежер отново извърна очи. Лицето му в момента не виждах, но цялото му тяло се изпъна, напрегнато, сякаш удар очакваше.

— Не — повтори той. — Не го познавам този човек.

— Странно — рекох.

— Кое е странното?

— Защото той, изглежда, ви познава.

Сега едва ли не подскочи, очите му се впиха в моите. Дори не се опита да прикрие уплахата си.

— Какво искате да кажете?

— Само това, че той ми даде идеята да говоря с вас. Рече, че вероятно знаете причината, поради която търси доктор Даниъл Клей.

— Не е вярно! Казах ви вече — Клей е мъртъв. Той не е от онези хора, дето внезапно изчезват, за да се появят по-късно някъде под друго име. Покойник е. Дори и да не е, от къде на къде с мен ще поддържа контакт? Аз дори лично не го познавам.

— Въпросният Мерик е на мнение, че е възможно съпругата ви да ви е казала неща, които е скрила от компетентните власти.

— Греша — гневно побърза да отрече Джери. — Нищо не ми е казвала. Тя с мен за баща си почти не е говорила.

— А не сте ли си помисляли, че това е странно?

— Не. Какво толкова да ми казва? Тя просто искаше да го забрави. Нищо добро не би могло да излезе от приказки за него.

— А възможно ли е да е поддържала контакти с него, без вие да знаете? Разбира се, при положение, че все още е жив?

— Знаете ли — бавно рече Джери, — не мисля, че е толкова хитра. Видите ли го този човек отново, моля ви, предайте му това.

— Като си припомням думите му за вас, бих казал, че и вие сигурно бихте могли лично да му кажете същото.

Тази възможност не му хареса, ама никак. Изплю се на земята отново, разтри хрчката с върха на ботата, сякаш насила си търсеше някаква работа.

— И още нещо, г-н Лежер: какво означава *Проектът*?

Джери Лежер направо замръзна скован, ако изобщо с една дума е възможно човек да замразиш.

— Откъде сте го чули?

Думите изхвъркнаха от устата му още преди да се е усетил какво казва. В следващата секунда вече съжаляваше, личеше си отдалеч. Гневът го бе напуснал изцяло. Сега изглеждаше по-скоро удивен. И заклати глава, сякаш не вярва на ушите си.

— Няма значение къде съм го чувал. Просто искам да разбера какво стои зад тази дума. Или какво е стояло преди.

— Значи от този човек — Мерик — сте го чули, нали? Мерик! — сега враждебността отново се връщаше в него, бавно превръщайки се в гняв. — Идвате тук, обвинявате ме, говорите за хора, които никога не съм виждал, позовавате се на чути от непознати лъжи. И от тази курва, за която се бях оженил. И това ако не е наглост, пък на!

Внезапно ме тласна в гърдите с дясната ръка. Отстъпих крачка, той налетя. За удар се готвеше, по-силен и по-високо насочен, тогава вдигнах ръце нагоре в примирителен жест, поместих крака — десния изнесох леко напред спрямо левия.

— Ще те науча аз... — запени се той, минавайки на „ти“, и скочи напред.

Ритнах го с левия крак в корема с типичен за разбиване на врага шут, само че в удара участваше и цялата тежест на тялото ми. Отхвърли го назад, изкара му въздуха, просна го по гръб на земята. Загърчи се там, хванал се за корема с двете ръце, лицето му разкривено от божата.

— Копеле мръсно такова — изрева след малко. — Само да стана и си мъртъв...

Наведох се над него.

— За *Проекта* говорехме, г-н Лежер. Какво означава тази дума?

— Да ти го начукам! Идея си нямам за к'во ми говориш!

Думите почти ги изплю, скърцайки със зъби. Извадих визитка от джоба, пуснах я върху него. Другият мъж — колегата — се появи на входа на склада. В ръката носеше дебела щанга. Повдигнах предупредителен пръст към него, той спря.

— Пак ще говорим. Може би ти е нужно да помислиш малко за Мерик и казаното от него — рекох с неутрален глас. — Така или иначе ще се наложи да говориш с някой от нас двамата. Независимо дали ти харесва или не.

Закрачих към колата. Не се обърнах, но чух шумоленето и ругатните — Джери се изправяше на крака. След секунда ме повика по име, обърнах се. Ланг си стоеше на вратата все така с металния лост в ръката. Тъкмо питаше Лежер дали е добре, но Джери не му обърна внимание. След мен гледаше, а изражението на лицето му отново се бе променило. Все така беше силно зачервен и все още задъхан, обаче сега изразът бе лукав, подличко насмешлив.

— Мислиш се за голям тарикат, а? — викна той. — Хитро, яко копеле, а? Ти само скивай к'во стана с последния тип, дето много разпитваше за Даниъл Клей. И той беше частно ченге като теб, хуйо!

А ударението, разбира се, сложи на последната дума.

— И знаеш ли къде е сега? — продължаваше Лежер. — На същото шибано място при Клей е, компания заедно да си бачкат. Дупка в земята, Даниъл в нея, а до него още една яма и там шибаният копой, твойт колега, разкапват се в преизподнята. И ти продължавай да нюхаш за Клей и за разните му *Проекти* и само гле'й к'во става! И за теб ще се намери една дупка място. Колко му е да копнеш, боклук като теб да пуснеш и да заровиш, а? Нищо работа!

Тръгнах към него. Достави ми удоволствие, че заотстъпва назад към Ланг.

— Аха — рекох. — Наистина си беше сигурен, че Даниъл е мъртъв, а?

— Изобщо повече няма да говоря с теб.

— Кой беше детективът? — запитах сурово. — За кого работеше?

— Я си го наври отзад — започна той, сетне се разколеба, а лицето му се разкри в подобие на горчива усмивка. — За кого работеше, а? За същата курва, за която и ти работиш. И се чукаше с него, мръсницата му една. Знаех си аз, цялата на него миришеше. На бас се ловя, че и на теб така ти плаща, ама хич не си мисли, че си първият. И той задаваше *същите* въпроси — ама до един. Къде е Клей, к'ви са тия *Проекти*, к'во ми е казала оная мръсница и к'во не ми е казала. И ти по същия път ще минеш... Щото това се случва на ония, дето все за Даниъл Клей питат.

И силно изщрака с пръсти.

— Има ги, сетне ги няма — изчезват... — добави той. Изтупа пръстта от замърсените си джинси и въздъхна.

Адреналинът вече напускаше системата, фалшивият кураж се изпаряваше. За миг ми се стори като уморен и уплашен човек, надникнал в собственото си бъдеще, а там зърнал само страшни неща.

— ... изчезват... — последната дума дойде като ехо.

10

Прибрах се у дома и първото нещо бе да позвъня на Джаки Гарнър. Каза ми, че всичко било спокойно. Гласът му звучеше леко

разочаровано. И на Ребека Клей се обадох, повтори ми същото. И следа нямало от Мерик. Изглежда, Франк си държеше на думата. Даденият срок все още важеше, както бе потвърдил в проведения междуременно телефонен разговор.

По-късно отскочих и до офиса на Ребека. Веднага зърнах автомобила на Джаки отпред, магнах му незабележимо с ръка. Изведох я да пийнем по кафенце в недалечния минипазар, седнахме на масичка отвън. Хората в минаващите коли ни гледаха любопитно, вярно, че беше хладничко да стои човек на открито, но пък исках да говорим без свидетели и докато все още разговорът с бившия ѝ съпруг ми е пресен в съзнанието. Време беше да поразчистим нещата.

— И той ви каза всичките тези неща? — зяпна ме Ребека, видимо шокирана от моя разказ за обменените с Джери мисли. — Но това е лъжа подир лъжа! Аз никога не съм се срещала с други мъже. Никога не съм му изневерявала. Никога. Не за това се разделихме.

— Аз не твърдя, че ми е говорил истини, обаче в казаното звучеше добра доза горчивина.

— Той искаше пари. И не ги получи.

— Заради тях ли смятате, че се ожени за вас? За пари?

— Е, хубаво, по любов не беше, в това поне съм сигурна.

— А вие защо се омъжихте? Каква беше вашата причина?

Тя се помести на стола, ясно личеше неудобството ѝ от обсъжданата тема. Стори ми се дори по-изморена и напрегната от първата ни среща. Помислих си, че едва ли ще бъде в състояние да поеме напрежението на евентуално предстоящите събития, без по някакъв начин да рухне психически.

— Казах ви част от нея — започна жената. — След като татко изчезна, ми беше много трудно, чувствах се съвсем сама. Направо като

парий някакъв, и то най-вече заради слуховете по негов адрес. И тогава се запознах с Джери, случайно стана покрай Реймън, който още навремето инсталира алармените системи у нас. От време на време някой се отбиваше да провери как действат алармите, а по-късно Джери бе натоварен с поддръжката — няколко месеца след като баща ми изчезна. Бях извънредно скапана, самотна, знаете как стават нещата — едно нещо води до друго и така. В началото Джери беше чудесен. Не казвам, че е бил някакъв страхотен чаровник, но към Джена беше извънредно добър, не беше и скучен. Оказа се, че чете много, от музика разбира, на театър ходи. Разказваше разни неща, научих това-онова от него — Ребека се засмя, но в смеха нямаше веселие. — Сега като се замисля, струва ми се, че просто бащината фигура с друга съм заместила.

— А сетне?

— Ами оженихме се набързо, той се нанесе при нас, в татковата къща. Няколко месеца нещата бяха наред. Само дето Джери беше чалнат на тема пари. Все за тях говореше. Все повтаряше, че в живота равен шанс с другите не му е бил даден. Все големи планове имал, но не се осъществявали и така докато накрая не срещнал мен. Замирисала съм му на пари, дето има една дума, ама аз реално ги нямах. Поне нямах пари, до които той да успее да се добере. И така малко по малко започна да мърмори, да се сърди, до караници стигнахме.

— И ето, една вечер се връщам у дома, а той се захванал да къпе Джена. Тя по това време беше на шест-седем години. До онзи миг такова нещо не беше правил. Не че съм му казвала да не го прави, но ми се е струвало, че то от само себе си се разбира. Тя стои гола в банята, той клекнал до нея, извън ваната, бос. Това ме стресна — че беше бос. Няма причина, нали? Както и да е, аз се разкрехях, Джена се разплака,

Джери се разгневи, изхвъркна от къщи и се прибра много късно. Опитвах да поговорим за случилото се като интелигентни хора, но той се беше напусил, набрал беше доста гняв плюс немалко количество алкохол. И ме зашлеви. Не беше силно, но аз такова нещо не търпя — никой мъж няма право да ме бие, нали? Казах му да се разкара, той напусна дома. Върна се ден-два по-късно, извини се и се одобрихме. Впоследствие беше извънредно любезен и внимателен към мен и Джена, аз обаче не успях да прогоня от съзнанието си онази картина — детето голо, а той клекнал до него бос. Имаше компютър, използваше го в работата си, аз пък знаех паролата му. Зърнах я веднъж, когаго показваше нещо на Джена в интернет. Влязох в документите му, проверих туй-онуй и намерих порнография. Зная, че мъжете гледат такива снимки, обаче в неговия компютър те бяха прекалено много на брой.

— Деца или възрастни? — запитах.

— Възрастни — отвърна тя. — Само възрастни. Известно време успях да премълча, но не и за дълго. Накрая се изпуснах, казах му какво съм направила, какво съм намерила. Запитах го дали пък няма някакъв проблем. Отначало изглеждаше засрамен, сетне се ядоса, ама истински. Избухна, разкрещя се, развика се, започна да хвърля по мен разни предмети. И зареди всякакви епитети по мой адрес — същите, дето ви е казал и на вас. Развика се, че съм била „перфорирана“, „стара чанта“ съм била, никой мъж нямало да ме погледне, късмет съм имала, ако някой изобщо се навие да ме докосне. И други неща разправяше — за Джена. Че щяла да стане като мен, че крушата по-далеч от дървото не падала. Ей такива неща, доколкото ги помня. Същата вечер се изнесе. Това беше и краят. И адвокат си беше намерил, а той се опитваше да извади съдебно решение за разделяне на моите авоари, само че аз такива наистина нямах. Мина малко време, нещата утихнаха, повече не ме

потърси нито той, нито неговият адвокат. На развода не дойде, не го оспори. Изглежда, беше доволен да се отърве от мен.

Мълчах, допивах си кафето, мислейки. Задуха вятър, разпиля купчина жълти окапали листа, заприличаха ми на побягнали при внезапно рухнал дъжд група дечица. Усещах, че не ми казва всичко. Ясно, че имаше още подробности, които вероятно не желае или се срамува да сподели. Във всеки случай казаното дотук обясняваше враждебното отношение на Джери Лежер спрямо бившата му съпруга, особено ако пък чувстваше, че не само той е виновен за случилото се. В казаното и от двамата имаше и истини, и лъжи, преплетени така, че наистина да ги обърка човек, а пък Ребека Клей не бе напълно искрена с мен още от началото и аз го знаех. Реших да я попитам.

— Споменах пред бившия ви съпруг за *Проекта*, същия, за който говореше Мерик — казах на глас. — Стори ми се, че знае нещо в тази връзка, най-малкото е чувал за него.

— Възможно да е нещо лично, свързано с баща ми — той се занимаваше с научни изследвания, четеше всички важни публикации, медицинските списания, държеше се в крак с най-новото в своята област, сам пишеше. Само че Джери... не виждам той какво би могъл да знае в тази връзка. Те двамата не се познаваха, преди баща ми да почине, не помня по онова време да е идвал в къщата. Просто дори не са се виждали.

Споменаването на *Проекта* обаче ме наведе на най-важния въпрос, дето ме тревожеше най-много.

— Джери и друго ми каза — изтърсих най-накрая. — Твърдеше, че преди мен е имало и друг частен детектив, изчезването на баща ви разследвал. А сетне също изчезнал. Това вярно ли е?

Ребека Клей почти прехапа долната си устна.

— Мислите, че съм ви излъгала ли?

— Премълчала сте важен факт. Не ви виня, но бих искал да зная защо.

— Елуин Старк ми даде идеята да наема детектив. Осемнайсет месеца бяха изминали от изчезването на баща ми и по всичко личеше, че полицията е изчерпала възможностите си да направи нещо по въпроса. В началото с Елуин говорих по друг повод — беше ме притиснал адвокатът на Джери. Отидох да се консултирам какво да направя, че да запазя бащината собственост. Така и така завещание нямаше, цялата работа бе доста обърквана, а пък Елуин рече, че ако татко не се появи, първата ми работа е да уредя юридическото му обявяване за покойник, но за това трябва да изчакам поне пет години. И на първо време да наема човек, който да направи нужните разследвания, защото по-късно всеки съдия би взел под внимание този факт. Това бе мнението на Старк тогава. Аз обаче по онова време не разполагах с много пари. Тъкмо започвах работа в офиса, назначиха ме за младши сътрудник, заплатата бе по-ниска. И всъщност това определи какъв човек мога да си позволя да наема.

— Кой беше човекът? — запитах аз.

— Името му е Джим Пул. Тъкмо правеше първите си професионални стъпки. Беше помогнал на моя приятелка, вие я видяхте онази вечер — за Ейприл става дума. Тя тогава подозираше, че мъжът ѝ я мами, има си любовница. Оказа се обаче, че не е така. Той скришом играел комар и аз, честно казано, не знам дали това бе по-добре за нея или дори по-зле. Във всеки случай Ейприл бе доволна от работата му, препоръча ми го. Говорихме, помолих го да огледа генерално нещата, да тръгне по всички възможни следи, пък може би нещо ново ще излезе. Той разговаря с някои от хората, които потърсихте и вие, но не разкри

нищо, дето дотогава да не го знаехме. Може в даден момент и да ми е споменавал нещо за въпросния *Проект*, само че аз стопроцентово не съм му обърнала особено внимание. Баща ми постоянно работеше по една или друга статия или есе, знаете, никога не му липсваха идеи относно научни публикации и изследвания.

Сетне, някъде две седмици след като започна работа, Джим се обади да каже, че напускал града за няколко дни и като се прибере, възможно е да има новини за мен. Чаках, чаках да се обади, не дочаках. Мина седмица и полицията пристигна у нас. Приятелката на Джим се обадила да каже, че не се е прибирал доста време, и следователите разпитваха всичките му приятели и клиенти, макар че той нямаше много такива. Намерили името ми в компютъра му у дома, само че аз с какво можех да им помогна? Джим не бе уточнил къде отива. Ченгетата се намусиха, това не им хареса, но пък аз какво да направя? Откриха колата му в Бостън не много след това, на един от големите паркинги недалеч от Логън. А в нея намерили дрога, плик с кокаин мисля, че беше, и то в достатъчно количество, колкото да се каже, че вероятно го е продавал. В полицията решиха, че се е забъркал в някаква далавера с доставчиците и или се е изплашил и избягал, или са го убили. Приятелката му повтаряше, че Джим никога не е бил такъв човек и че ако е избягал от някаква опасност, непременно ще ѝ се обади. Обаче той наистина изчезна.

— Е, какво мислите самата вие?

Тя поклати глава, беше видимо неспокойна.

— Ами скоро след това престанах да правя усилия да търся баща си. Това достатъчно ли ви е като отговор?

— А за Пул не сте ми казали, защото сте се опасявали, че мога да откажа да работя за вас, така ли?

Тя кимна в знак на съгласие.

— Да.

— А какви бяха личните ви отношения с Пул — чисто професионални ли?

Ребека скочи от стола рязко, почти събори кафената чашка пред себе си. Кафявата течност се разля по масата между нас двамата и потече през цепките на дървената маса, оцветявайки цимента отдолу.

— Това пък що за въпрос е? Сигурно и това идва от Джери, нали?

— От него, да — потвърдих аз. — Само че сега не е време да се правим на обидени.

— Аз харесвах Джим — заговори тя тихо, сякаш това бе отговор на въпроса ми. — Той си имаше проблеми с гаджето. Говорехме си с него, веднъж-дваж пихме по чашка. Джери веднъж ни видя в един бар, той след развода понякога се обаждаше, питаше не можем ли пак да се съберем, особено когато пиеше повече. Пристигна при нас, реши, че Джим му пречи, налетя му. Само че Пул беше и доста по-млад, пък и по-силен физически от него. Имаше караница, викове, едно шише се счупи, но до истински бой и нараняване не се стигна. Излиза, че Джери още се сърди за този случай, дори и след толкова дълго време.

Тя седна, изпъна полата си, изглади с ръка гънките.

— Вижте, благодарна съм за всичко, което направихте, но не мога да си позволя това да продължава още много време — рече, показвайки с ръка Джаки, сякаш той символизираше неприятностите в живота ѝ. — Искам да си прибера дъщерята у дома, а този Мерик да се разкара и да ме остави на мира. Сега, когато вече знаете за Джим Пул, не съм убедена също, че е нужно да продължавате да разпитвате относно баща ми. Не искам да се чувствам виновна, отговорност за още

хора да нося, а и всеки нов ден ми натоварва бюджета. Бих ви помолила да привършим с това нещо веднъж завинаги, та ако трябва и към съдия да се обърнем.

Казах ѝ, че разбирам, веднага ще поговоря с някои хора относно възможностите, сетне при първа възможност ще ѝ се обадя да ги обсъдим. Тя се върна в офиса да си вземе нещата, аз се насочих към колата на Джаки Гарнър. Разказах му за обаждането на Мерик.

— И к'во като изтече срокът? — запита той с надежда в гласа.
— Просто ще изчакаме той да направи първия ход ли?

Казах му, че дотам няма да се стига. Добавих, че Ребека Клей едва ли ще продължи да ни плаща и че ще се наложи да потърся помощ и от други хора.

— Хора от Ню Йорк, а? — веднага запита той.

— Може би — отвърнах.

— Ако тази жена не плаща, защо ще продължаваш да работиш?

— Защото Мерик няма да се разкара, независимо дали получи исканото от Ребека Клек или не. Освен това смятам да го пораздрусам през следващите два-три дни и не вярвам да му хареса.

Джаки се ухили, изглежда, идеята му се понрави.

— Е, виж сега, трябва ли ти помощник, само позвъни. Аз надница само за скучната работа искам. Стане ли интересно, безплатно ще ти бачкам.

* * *

Когато се прибрах у дома, Уолтър бе все още мокър след разходка с Боб Джонсън — газил бе из мочурищата — и свит на кравай

в кошницата, сладко спеше на топло, доволен от живота. Имах да убивам няколко часа време преди срещата с Джун Фицпатрик, та влязох в уебсайта на „Прес Хералд“ и се разрових из архивата с надежда да изкопая нещичко относно изчезването на Даниъл Клей. Според вестникарски материали няколко от децата — негови пациенти — се бяха оплаквали от сексуално посегателство. Това обаче бяха само твърдения без твърди факти и никъде не се споменаваше обвинение, че той може да е бил отговорен. И все пак налице бяха многократно задавани въпроси как е възможно той да не е установил, че веднъж малтретирани сексуално деца — негови пациенти, — са малтретирани повторно и след това. При всички тези случаи Клей бе отказвал коментар с единствената реплика, че е „силно разтревожен“ от твърденията, че в по-късен момент по своя преценка ще направи пълни изявления и че основен негов приоритет е да помага в разследванията на полицията и социалните работници, за да бъдат истинските виновници разкрити. Неколцина специалисти бяха защитили Клей принципно, макар и недотам охотно или поне на мен така ми се струваше. Основната им теза бе, че понякога са нужни месеци, дори години, за да предразположиш дадена жертва да разкрие дълбочината на изстраданото. Дори и полицаите бяха внимавали да не обвиняват Клей пряко, но четейки между редовете, ставаше ясно, че самият той се е чувствал виновен. Скандалът бе набирал сила постепенно и бе ясно, че Клей едва ли би могъл да продължи да работи като практикуващ детски специалист, независимо от изхода на разследването. В различни статии го описваха по следния начин — „блед като смъртник“, „с хлътнали очи“, „изпито лице“, „почти разплакан“. Имаше и негови снимки, правени пред дома му. Изглеждаше извънредно слаб, приведен, на ранен щъркел ми заприлича.

В една от статиите бе цитиран детективът Боби О'Рурк. Знаех, че още е детектив по чин, макар и вече да работеше във „Вътрешни разследвания“. Реших да му се обадя и за късмет го заварих все още на работа. Съгласи се след час да се видим за по една бира в „Гиъри“. Подгоних колата, паркирах на „Комършъл“ и го заварих — вече седеше на маса в ъгъла, ядеше хамбургер и прелистваше фотокопирани материали. Познавахме се от миналото, бяхме се срещали тук и там. Дори му бях помагал в разследването на едно портландско ченге на име Барън, починал преди няколко години „при загадъчни обстоятелства“, което си беше чист евфемизъм, но онова е друга история. Не завиждах на О'Рурк за работата му. Самият факт, че работеше във „Вътрешни разследвания“, означаваше, че е добър полицай и от работата си отбира. За бяла това бе занаят, в който колегите му ченгета биха предпочели той да е некадърник.

Видя ме, изтри ръце в салфетка, здрависахме се.

— Ще хапнеш ли нещо? — запита ме веднага.

— Тц. Ще ме водят на вечеря след час-два.

— Аха, някъде на лъскаво ли?

— В дома на Джоел Хармън.

— Охооо! Впечатляваш ме. Значи ще четем за теб в светската хроника, а?

Засмях се, поговорихме за работата му и за годишния доклад на отдела. Скоро щели да го публикуват, та за мен бе интересно как и в какво се дънят днес младите ченгета. Боби рече, че става дума за обичайните обвинения в прилагане на прекомерна сила, да не казваме бруталност, както и оплаквания за употребата на полицейските автомобили. Случаите попадаха в няколко еднотипни категории. И най-вече засягаха млади мъже полицаи, прилагали силови методи най-често

при укротяване на сбили се хора. Ченгетата действали само с физическа сила без оръжие и палки, а потърпевшите били предимно бели и под трийсетгодишна възраст. За възрастни граждани и чернокожи дума не ставало, засмя се Боби. Никой не е бил даван под съд, някои полицаи са били отстранявани от служба за не по-дълго от два дни. Като цяло годината не се бе оказала лоша за „Вътрешни разследвания“. А междувременно в портландската полиция се появил нов шеф. Старият бе напуснал миналата година, а градският съвет имал двама кандидати за поста — единият бял и местен, другият чернокож и южняк. При избиране на чернокожия кандидат броят на чернокожите полицаи в града вероятно би се увеличил със сто на сто, но съветниците предпочели местния. Решението не било лошо, човекът бил читав, само че някои местни лидери от малцинствата все още били доста сърдити. А старият полицейски шеф се гласял да става губернатор.

О'Рурк привърши хамбургера и отпи глътка бира. Беше строен, напет мъж, без излишни килограми, така че едва ли редовно ядеше сандвичи, за бира въобще да не говорим.

— Значи, вълнува те Даниъл Клей, а? — подметна Боби.

— Помниш ли го?

— Случая го помня, как ли пък не. А каквото не помня, просто изрових от архивата, преди да дойда тук. С Клей съм се срещал очи в очи само два пъти, преди да изчезне, така че много не мога да ти кажа.

— Кажи ми какво мислиш за него?

— Изглеждаше ми искрено потресен от случилото се. Дори и в шок беше по едно време. За пациентите си говореше като за свои деца, така ги и наричаше — „моите дечица“. И ние започнахме наше си разследване, заедно с местната полиция, щатската полиция, шерифството и социална помощ. Останалото няма начин да не го знаеш:

в течение на времето се появиха разни съвпадения и прилики между поредица случаи и някои от тях право при него водеха.

— Ти какво мислиш — това случайно ли е било?

— Нищо не сме открили, дето да доказва обратното. Някои от децата се оказаха извънредно уязвими. Били са малтретирани и преди, повечето бяха в ранни стадии на консултиране и терапия. Оказа се, че още не са били доизяснени първите случаи на сексуално насилие, когато са започнали повторни такива.

— Стигна ли се до арести?

— Не. Намерихме едно момиче на тринайсетина години, скиташе се само из нивите край Скоухигън в три часа след полунощ. Босо, с разкъсани дрехи, с кървящи охлузвания, без бельо. Беше истерично, дърдореше за мъже и птици. Напълно дезориентирано, не помнеше къде е било, от коя посока идва, иначе другите подробности ни съобщи точно: трима мъже с маски са го изнасилвали поред многократно в стая без мебели в някаква къща. Взехме ДНК проби от него, само че от тях нищо не излезе. Чисти се оказаха само две, в база данни съвпадения нямаше. Преди около година опитахме да ревизираме случая, направихме някои проверки и все така нищо. Задънена улица. Кофти работа, би трябвало да стигнем поне донякъде, ама на. Не виждам как.

— Ами децата?

— Не съм се занимавал с тях, не ми е било и работа. Но някои се мярнаха на хоризонта отново и отново. Прецакани малолетни обикновено се превръщат в прецакани възрастни. Скитничество, кражби, дрога, понякога и по-сериозни престъпления. Винаги ми е било мъчно да зърна имената им по нашите бюлетини. Кажете ми обаче какъв шанс имат такива деца след всичко онова, на което са били подложени?

— Ами Клей?

— Той буквално изчезна. Дъщеря му ни се обади, каза, че се безпокои за него, не се бил връщал у дома няколко дни. Намериха колата му край Джакман, това е почти на канадската граница. Решихме отначало, че може да е побягнал от правосъдието, само че такава необходимост реално нямаше. Като изключим срама може би. И никога повече никой не го е виждал, нито чувал.

Облегнах се назад. Почти нищо ново не бях научил. О'Рурк тутакси усети разочарованието ми.

— Съжалявам — въздъхна той. — Зная, че си очаквал някаква следа, ама сам виждаш...

— Аха, просветна ми — пошегувах се кисело.

— Ти какво отношение имаш по случая?

— За дъщеря му работя. Един тип я преследва, пита къде е баща ѝ, твърди, че е жив и се крие някъде. Здравата се е изнервила, че и изплашила. Ти да си чувал за тип на име Мерик?

Бинго! Лицето на О'Рурк светна като фойерверките на националния празник.

— Франк Мерик, а? — усмихна се той. — Ами да. За Франк да ме питаш. Наричат го Фаталния Франк. Той ли преследва сега дъщерята на Клей?

Кимнах.

— Има логика — рече О'Рурк.

Веднага запитах каква логика, защо.

— Защото дъщерята на Мерик е била сред пациентите на Клей, само че и с нея се случи същото. Луси Мерик, така ѝ беше името.

— Същото? Искаш да кажеш, че е изчезнала както и Клей ли?

— При нас дойде информация за нея в този смисъл два дни

след Клей. Само че сетне имаше съмнения, изглежда, се беше случило доста преди него. Тя живеела при настойници, а те се оказаха истински зверове. На социалните работници казали, че постоянно бягала, те си изтъркали подметките подир задника ѝ да тичат. За последен път я виждали преди четири-пет дни — нещо, което според нашите момчета подлежеше на съмнение. Тогава беше на 14 години. Не се съмнявам, че е била проблематична, но все пак си беше хлапе. Чувах приказки за обвинения срещу настойниците, даването им под съд, сетне нищо не стана.

— А Мерик къде е бил, докато всичко това се е разигравало?

— Къде другаде освен в затвора. Чакай да ти кажа веднага: Франк Мерик е интересен човек — Боби разхлаби вратовръзката и въздъхна. — Я ми поръчай една бира, а и за себе си нещо. Защото историята е такава — дълга и тежка.

* * *

Франк Мерик беше убиец.

Тази дума е толкова девалвирана от прекомерна и неточна употреба, че е просто срамота. Така във вестниците, а и не само там, титулуват например някое израсло в предградията бедняшко хлапе с нож, дето пристъпва човешките норми, като в състояние на афект наръгва в корема свой другар по чашка в някой бар, само защото заглеждал съседното момиче с тясната и къса рокличка. Така наричат и всеки безработен несретник, който ограбва питеен магазин за смешна сума, а в паниката си застрелва работещия за седем долара на час продавач, и то само защото в ръката си държи пистолет и не знае какво да прави с него. Срамота е още и защото множество хора не знаят каква е истинската сила на думата. Използват я вестникари, за да манипулират

нечий бизнес и продажби; прилага се в съдебните зали — за да се предизвика определена присъда; в затвора така се създава нечия репутация, така също се осигурява защита от нечии предизвикателства и посегателства.

Само че вложеното в нея често реално не означава нищо, не и в големия общочовешки баланс на нещата. Да убиеш одного не означава, че си истински убиец, поне не е така в света на Франк Мерик.

Да си убиец не означава да отнемеш нечий живот, било случайно или преднамерено. Не е дори и стил на живот, както да речем вегетарианството или нихилизмът. То е нещо, което присъства в клетките и чака сгоден миг да се пробуди, да получи някакво откровение. В този смисъл вие можете да бъдете убиец дори и преди да сте посегнали някому за пръв път. То е част от вашата природа, рано или късно тя ще се отключи. Единственото, което е нужно, е някакъв тип катализатор.

Франк Мерик бе водил живота на нормален човек цели двацет и пет години и нещо. Вярно, че бе израсъл в едно доста опасно предградие на Филадельфия, като хлапак се движил в бая буйна компания, но постепенно се оправил и хванал по правия път. Станал механик, работил здраво, нямало сенки от миналото да го преследват, стари грехове да го мъчат. Иначе някои източници твърдяха, че си е запазил връзките от детството и бил човек, комуто можеш да разчиташ да ти намери кола за нула време или — наложи ли ти се — да те отърве от такава. И ето, дошъл мигът, когато в него се показало истинското му аз, отключила се тайната страна на природата му, а някои хора заговорили странни неща за мъже, които имали сметки за оправяне с Франк Мерик, за други, които му се изпречвали на пътя... Тези хора в даден миг изчезвали, никой повече не чувал за тях. И тихомълком се понесли различни

истории за провеждани телефонни разговори, пътувания до Флорида и Каролините, за еднократно използвани пистолети, сетне разглобени, различните части захвърлени в улични канали и водни басейни.

Само че това си бяха само приказки, а пък и хората какво ли не говорят...

Франк се оженил за едно обикновено момиче и сигурно щял да си бъде с него докрай, ако не бил онзи нещастен случай, който неузнаваемо го променил. Или може би просто го подтикнал да свали лустрото на кротък, затворен човек със сръчни ръце и отлични познания относно автомобилите, за да го превърне в страшна и някак по-възрастна личност.

Мотоциклетист на име Питър Каш го ударил една тиха вечер, когато пресичал улица в предградие на Филадельфия, където живеел. В ръка носел голяма кутия сладолед, купена за съпругата. Вероятно е трябвало да изчака зелената светлина на светофара, ама ха де! — бързал, опасявайки се любимият на жена му десерт да не се разтопи, преди да го е отнесъл у дома. Мотоциклетистът карал без каска, бил пийнал, но не и пиян. И дрогиран бил, но не и в критична степен. Питър си дал сметка и за двете неща, преди да се качи на мотоциклета, оставяйки компанията на пийналите си приятели да гледат порно на бетамаксов видеокасетофон. Дал си, ама очевидно голяма полза нямало.

Сторило му се, че Франк Мерик изскокнал ей така, направо от нищото и му се изпречил на иначе пустата улица; като облак атоми, внезапно застанал на пътя на мощната машина. Ударил го челно, пряко, с огромна сила, натрошавайки кости, отваряйки телесни рани. Самият Каш излетял от мотора си като катапултирал летец и се забил в предния капак на паркирана наблизо кола. Извадил страхотен късмет, отървавайки се само със здраво натъртен таз. Защото при обратното

положение — попадение да речем в предното стъкло на автомобила с незащитената глава напред — щял да остане на място завинаги. Паднал безпомощно на тротоара и останал в съзнание, загледан в потрепващото в конвулсии разбито тяло на Мерик, прилично на изхвърлена от водата риба.

Мерик излязъл от болницата след два месеца. Счупените кости заздравели достатъчно, вътрешните му органи — също, при това без трайни увреждания. Прибрал се вкъщи силно променен, с жена си почти не говорел, с приятелите — още по-малко, докато накрая те престанали да му се обаждат. Нощем спял съвсем по малко, в брачното ложе почти не се явявал, обаче не защото имал полови проблеми. Напротив, жена му започнала да се страхува от редките случаи, когато го правел, защото той се нахвърлял върху ѝ със свирепостта на див звяр, сношението ѝ носело силни болки, а не удоволствие. В един момент не издържала и избягала от дома, а след две години подала молба за развод. Мерик подписал всички необходими документи без коментар, без възражения, изглеждал съвсем друг човек, доволен да скъса със стария си начин на живот. Съпругата си сменила името, по-късно се омъжила повторно в Калифорния и никога не казала на новия си мъж истината за онзи, с когото някога споделяла живота си.

А Мерик? Е, някои хора са на мнение, че Каш е бил първата жертва на тотално променения човек, макар че на бял свят доказателства за това никога не се появили. Намерили Каш в леглото му, с няколко смъртоносни прободни рани, обаче Мерик си имал желязно алиби, подкрепено едновременно от няколко души. За тях самите пък по-късно се разчуло, че в замяна на това получили услуги от Мерик. В последвалите години Франк работел по малко на различни места, предимно по Източното крайбрежие. И постепенно се превърнал

в дискретно търсен човек за особени услуги: обръщали се към него при нужда да се даде бърз, съдбовен урок някому; изобщо когато необходимостта налагала наемна поръчка. Броят на жертвите постепенно растял, Франк все повече откривал себе си. Защото естественото му предразположение било да убива. Носело му удовлетворение, служело му чудесно.

Междувременно имал и други мераци. Харесвал жените, а една от тях, келнерка в Питсфийлд, Мейн, забременяла от него след прекарана заедно нощ. Прескочила трийсетте, тя вече губела надежда, че може да си намери постоянен приятел или да си има собствено дете. Изобщо и наум не ѝ дошло да прави аборт, а в същото време нямала начин да се свърже с бащата. Така и родила, сама, детето изглеждало напълно нормално. Минало време, Мерик отново минал през Мейн, хрумнало му да потърси онази келнерка, харесвала му в леглото. Когато застанал на вратата ѝ, тя се стреснала, уплашена как ли ще реагира на новината, че е станал баща. Той обаче приел бебето с усмивка, взел го в ръце, запитал за името. „Луси се казва, на майка ми съм я кръстила“ — рекла му жената. А той се засмял още по-широко, рекъл, че името е чудесно, оставил пари в люлката. И от този миг нататък пари никога не липсвали — редовно пристигали било със запис, било носени лично от Мерик. Майката на детето усещала, че този човек не е обикновен, в него се таи нещо необичайно страшно, нещо злокобно и опасно, дето е по-добре на бял свят да не излиза. Затова избягвала да разпитва за каквото и да е, а в същото време се радвала на неподправената обич, бликаща в него по отношение на дъщерята, макар че той за дълго при тях двете никога не се задържал. Детето растяло, превърнало се в момиченце, нормално било във всяко едно отношение, само дето понякога го спхождали нощни страхове — сънувало, будело се разплакано. За беля

тези кошмари постепенно започнали да се промъкват и в будно състояние, детето се изнервило и разстроило. Растяло трудно, започнало да не се поддава на контрол, понякога изглеждало психически разстроено. Наранявало се само, посягало да нарани и други деца. Един ден майката внезапно починала от масивна белодробна емболия, случило се, докато плувала в морето. За беля то изхвърлило трупа ѝ някъде надалеч, намерили го двама рибари с няколко дни закъснение, още дни изтекли, докато го идентифицират, защото бил наяден от морските обитатели. Междувременно детето го прибрали социалните служби. Минало известно време, сетне се случило да го изпратят при доктор Даниъл Клей за преглед и консултации във връзка с извънредната му агресивност и склонността към самонараняване. Изглеждало, че лекарят има известни успехи в терапията, обаче по-късно и той, и детето изчезнали безследно.

В същото време бащата бил в затвора вече четири години. Обичайният му късмет изневерил, когаго го арестували и съдили по няколко обвинения: поискали му пет години за опасно поведение и притежание на опасно оръжие, още пет — за престъпна заплаха за живота и употреба на опасно оръжие, и още десет — за физическо насилие с утежняващи вината обстоятелства, като съдът постановил и трите наказания да бъдат излежани едно подир друго и без прекъсване. Това станало, когаго една от поредните му жертви случайно успяла да му избяга току под носа в мига, когаго Мерик посягал към нея с нож, само за да попадне отвън на минаваща патрулна кола. По чудо успял да избегне още по-тежко наказание от четирийсет години затвор, дори имало и опасност за доживотна присъда, само че прокурорът не успял да докаже предумишленост в деянието, а тогава отпаднали и някои от исканите наказания. Мерик извадил късмет и с това, че до този момент

срещу него не е имало обвинение за престъпление срещу личността с употреба на смъртоносна сила и оръжие. А някъде към края на излежаните четири години изчезнала и дъщеря му. През цялото време не бил в обикновени затвори. Според О'Рурк част от наказанието изтърпял в заведение с особено тежък режим, всъщност в мейнския „Супермакс“ и там едва ли се е чувствал добре.

Междувременно го дали под съд и във Вирджиния за убийството на счетоводител на име Бартън Ридик, застрелян през 1993 г. с куршум 44-ти калибър магнум в главата. Обвинението се базирало на правени от ФБР сравнителни балистични анализи на същия куршум и откритите в багажника на колата му патрони. В същото време никой не могъл да докаже физическото присъствие на Мерик на местопрестъплението във Вирджиния или пък да го свърже по някакъв начин с покойния Ридик. Единствено куршумът, минал през черепа на жертвата и отнесъл със себе си частичка кост и мозък, бил идентичен с онези другите — намерените в багажника на колата му. Така или иначе над главата му надвиснали буреносни облаци. Имало реална опасност да изкара остатъка от живота си в затвора, че дори и смъртно наказание да отнесе. Защитата му обаче поела адвокатска фирма, чиито представители отдавна твърдели, че въпросните сравнителни анализи на ФБР не са на необходимото ниво и в много случаи са водили до несправедливи присъди. Обвинението изгубило друга част от тежестта си още и поради новопоявил се факт — използваният в убийството на Ридик пистолет бил отново използван за друго убийство — този път на адвокат в Батън Руж, по време когато Мерик е бил вече задържан. Макар и неохотно щатският прокурор на Вирджиния се отказал от обвинението, а малко по-късно ФБР заявило, че изважда от процедурните си методи въпросния сравнителен балистичен тест. Ето така нещата се завъртели в

полза на Мерик и през следващия октомври той излязъл на свобода.

При дадените обстоятелства можело вече да го смятат за свободен човек, защото напълно излежал присъдата в Мейн. Някои от обвинителите залагали много на убийството във Вирджиния, разчитайки на извънредно тежка присъда и евентуалното оставане на Мерик завинаги зад решетките, но очевидно съдбата решила другояче.

— И ето ти го сега тук, след около десетка пандиз — завърши разказа си О'Рурк.

— При това издирва лекаря, лекувал дъщеря му — добавих аз.

— Прилича ми на човек, който идва да потърси сметка — допълни той. — Ти какво ще правиш?

Измъкнах портфейла от джоба, извадих пари да платя сметката.

— Ще се опитам да уредя да го задържат.

— А Ребека Клей ще предяви ли оплаквания?

— Ще говоря с нея за това. Но дори и да не го направи, може би заплахата от завръщане в затвора ще се окаже достатъчна за Мерик да я остави на мира. Той просто никога няма да посмее да извърши нещо, което отново ще го отведе на топло. При това кой знае — ченгетата може би пак ще намерят нещо в багажника му?

— Той досега заплашвал ли я е?

— Устно, само че доста завоалирано. Макар че пък счупи кухненския ѝ прозорец и като нищо е в състояние да направи и по-голяма беля.

— Забелязал ли си да носи оръжие?

— Не.

— Франк е от онези хора, дето без пистолет се имат за голи.

— Когато говорихме, на два пъти ми каза, че не е въоръжен.

— И ти му повярва?

— Просто го смятам за достатъчно хитър, че да не се накисва сам. Знае, че е излежавал присъди затворник със съответната репутация, познава закона, разбира колко зле ще бъде отново да намерят в него оръжие. При това вече предостатъчно чуждо внимание е привлякъл към себе си. Какво би могъл да направи за дъщеря си, ако отново се озове в пандиза?

— Е, логиката ти е добра, само че с човек като Франк никога не можеш да бъдеш сигурен. Госпожица Клей още ли живее в града?

— В Южен Портланд.

— Ако искаш, мога да позавъртя някой и друг телефон.

— Благодаря ти, и най-малкото нещо може да ми е от полза. Няма да е лошо да имаме подръка заповед за временно задържане, когато ченгетата попаднат на Мерик.

О'Рурк рече, че това изобщо не е проблем. Благодарих отново и изведнъж се досетих за Джим Пул. Съвсем бях забравил за този човек. Запитах Боби.

— Нещо си спомням за него, само че смътно. Той беше аматьор. Завършил колеж задочно, самообявил се за частен детектив. Май и трева попушваше. Колегите в Бостън смятаха, че около изчезването му може да има и някаква нарковръзка. Струва ми се, че дори така им е било и по-изгодно — да приключат случая.

— В момента на изчезването си е работил за Ребека Клей — казах аз.

— Виж, това не го помня. Не е бил мой случай. Звучи ми като фатална жена твоята работодателка, а? Който се завърти около нея и току като с магия изчезне. Нещастие носи. Сигурно и самата тя е нещастна.

— Не мога да си представя щастливи хора да привличат

вниманието на човек като Франк Мерик — отвърнах.

— Е, стане ли така, значи няма да бъдат щастливи за дълго — засмя се Боби. — Ще ми е интересно да присъствам, когато го задържат. Цялата му документация е минавала през нас, но досега лично не съм го виждал.

Помести бирената чаша, от нея по дървената маса останаха мокри следи. О'Рурк протегна пръст, разтри кондензираната влага, замисли се.

— За какво мислиш? — запитах го аз.

— За клиентката ти. Кофти работа, още по-лошо е, че и тя сама вижда себе си в рискована ситуация.

— Защо?

— Не обичам верижно комплицираните неща. Някои от пациентите на Клей са били малтретирани. Дъщерята на Мерик е била негова пациентка.

— Следователно и тя е сред малтретираните. Това е силогизъм, Боби. Не е задължително да е било така. Възможно, но не и задължително.

— А Клей изчезва, сетне и тя също.

— И никой от насилниците не е разкрит.

О'Рурк сви рамене.

— Друго нещо искам да ти кажа: човек като Мерик ходи насам-натам, задава въпроси относно стари престъпления... Виж сега, това би могло да разтревожи някои хора, при това съвсем сериозно.

— Като например извършителите на самите стари престъпления, а?

— Точно така. Затова не го забравяй. Току-виж полезно се оказало. Никога не знаеш кой може изведнъж да се обиди, ядоса и без да иска, да се издаде.

— Проблемът е, че Мерик не е куче на верижка, та под око да го държиш. Той е неконтролируем. Трима мои хора съм сложил да охраняват Клей, ей така стоят нещата. Приоритет номер едно е да я опазя.

О'Рурк се изправи.

— Добре, ти поговори с нея. Обясни ѝ какво възнамеряваш да направиш. Сетне ще го приберем и ще видим как ще се получи.

Отново си стиснахме ръцете, благодарих му за помощта.

— Само не се превъзнасяй — рече ми той. — Помагам ти заради децата. И моля да ме извиниш за откровеността, ама ако нещата се издънят и вземе някой пожар да лумне, първо теб ще потърся. И ако ти си драснал клечката, лично ще те арестувам.

* * *

Беше ми вече време да потеглям към дома на Джоел Хармън. По пътя позвъних на Ребека, за да ѝ предам най-важното от разговора с О'Рурк за Мерик, както и плановете си за следващия ден. Стори ми се поне малко успокоена в сравнение с предходния ни разговор, но все така настроена да приключваме с решението на проблема колкото е възможно по-скоро, респективно да се разделяме.

— Ще устроим среща и ще уведомим ченгетата да дойдат и да го приберат — казах ѝ аз. — Законът за защита от тормоз в нашия щат е доволно ясен: в случай на три или повече поредни заплахи, съответно сблъсък с участието на едно и също лице, полицията е длъжна да действа. Смятам, че разбиването на прозореца ще попадне в категорията на личното тероризиране. Освен това го засякох, че ви следи онзи ден на площада „Лонгфелоу“, значи ще се оплачем и от незаконно

проследяване, респективно издебване. Всяко едно от тези деяния би трябвало да попада под действието на закона.

— Това означава ли, че ще трябва да се явявам в съда? — веднага запита тя.

— Нещата стоят малко по-иначе, още утре рано сутринта ще трябва да опишете фактите в официално изложение — посъветвах я аз. — Този документ трябва да бъде направен, преди жалбата да бъде регистрирана официално в съда. Тогава заедно двамата ще отидем в Окръжния съд, ще подадем жалбата и ще настояваме да ви издадат временна заповед за спешна протекция, тоест официална охрана. Вече съм разговарял с един човек по въпроса и вярвам, че до утре вечерта всичко ще бъде уредено.

Продиктувах ѝ името и телефона на О'Рурк и добавих:

— Компетентните органи ще насрочат дата и час за изслушване на случая на съдебно заседание, сетне на Мерик трябва да му бъдат връчени призовката и копие от жалбата. Аз имам правата да направя това, но ако предпочитате, ще помолим шерифската служба да го извърши. Ако след връчването им Мерик отново дойде при вас, това вече е престъпление от категория Д, за което се полага наказание до една година затвор и максимална глоба от 1000 долара. А съберат ли му се три присъди, ще го заплашва вече общо петгодишен затвор.

— И това не ми се струва достатъчно — възрази Ребека. — Не може ли незабавно да го приберат?

— Хм, нещата са доста деликатни — отвърнах. — Той е прекрачил нормалните норми на поведение, а в същото време недотам, че да му лепнат затвор. Важното е друго, в него съм убеден. Той не желае и не може да си позволи да рискува отново да се върне в затвора. Вярно, че е опасен човек, но в същото време години наред е

размишлявал за възможността да се събере с дъщеря си. А погледнато обективно, психологически фактите стоят така: той се е издънил като баща и затова сега търси обект, върху когото да хвърли вината за случилото се. Струва ми се, че в това отношение е решил да започне с баща ви, защото е чувал слуховете и си представя, че нещо подобно може да се е случило и с неговата дъщеря, докато е била на терапия при него.

— А понеже баща ми го няма, решил да се захване с мен — въздъхна тя. — Добре тогава. Аз ще трябва ли да присъствам на ареста?

— Не. Но полицията непременно ще пожелае да говори с вас по-късно. Няма защо да се безпокоите — Джаки Гарнър ще се върти около вас през цялото време. За всеки случай.

— Какво трябва да разбирам под *всеки случай*? Евентуално ако нещата не се развият така, както сте ги замислили ли?

— Просто за всеки случай — натъртих аз, защото не желяех да се обвързвам с всякакви обещания.

Чувствах, че не съм си свършил работата идеално, но пък не виждах какво повече бих могъл да направя. Вярно, с помощта на Джаки и на братята Фулси можех да организирам пребиването на Мерик до смърт. Но това означаваше да сляза на неговото равнище. А сега, след разговора с О'Рурк, налице бе още един фактор, който ме възпираше от използването на физическа сила против Франк Мерик.

Колкото и да ви се вижда странно, изпитвах симпатия към него. Дори го съжалявах.

По-късно същата вечер били проведени няколко телефонни разговора. Може би Мерик така е искал още от началото. Сигурно по същата причина така очевидно бе натрапвал присъствието си около къщата на Ребека Клей, затова бе оставил кръвта си по кухненския прозорец, затова ме бе насочил към Джери Лежер. И други инциденти е имало, само че тогава все още не съм знаел за тях. Предната нощ някой бе закачил четири умъртвени, нанизани на връв врани пред офисите на Елуин Старк, бившия адвокат на Клей. Някъде по-късно същата нощ някой бе влизал с взлом в „Мидлейк Сентър“. На пръв поглед нищо не липсвало, само че видимо същият някой бе ровил из наличната документация и сигурно много време щеше да е нужно да се провери дали нещо е било изнесено или копирано. Най-интересен бил инцидентът с доктор Кошър, лекаря на Клей. Отивал на бридж турнир човекът, а някакъв червен форд внезапно го притиснал отстрани и му запушил пътя. Човекът на волана, отговарящ на описанието на Мерик, свалил прозореца и запитал негодуващия лекар дали обича птици и дали случайно не знае, че покойният му пациент и приятел доктор Даниъл Клей е имал интимни отношения с педофили и извратени хора.

За Мерик не е било важно дали тези мъже имат нещо реално общо с дъщеря му или не. Просто е искал да създаде атмосфера на страх и съмнения. Целта му е била да надникне тук и там в нечий живот, да посее слухове и полуистини, давайки си сметка, че в неголям град като Портланд случилото се бързо ще се разчуе. Ще тръгнат приказки, а мъжете, по чиито следи бе тръгнал, ще се стреснат и може би ще се разбърмчат като пчели в застрашен от видима опасност кошер. Мерик е смятал, че е в състояние да контролира нещата или пък да се справи с каквато и пречка да му застане на пътя. Грешеше обаче. Някой го

манипулираше, дърпаше му конците, за съжаление също както разиграваше и мен самия. Всъщност никой не владееше положението, дори и загадъчният клиент на Елдрич не би могъл да го удържи точно в онзи момент.

А смъртта тропаше на вратата: идваше да прибере някои хора.

* * *

Джоел Хармън живееше в голям дом край „Бейшоур Драйв“ във Фолмът, имаше си собствен пристан и прекрасна бяла яхта, закотвена там. Навремето наричали Портланд Фолмът, от Фолмаут идвало, още някъде през седемнайсети век, когато Сен Гастен, баск по произход, повел местните в поредица набези срещу английските колонии. Сблъсъците завършили с неколkokратно опожаряване на града и така продължило чак до края на осемнайсети век, когато най-накрая той получил самостоятелност. Днес същото име носи една от най-старите му части, където живеят реално заможни хора и фактически там е центърът на частното корабоплаване. Там се намира и Портландският яхтклуб, един от най-старите в страната. Разположен е на Фолмът Форсайд, на завет от ветровете зад дългия и тесен остров Клапборд. На острова се намират два частни имота с имена и домове, строени още през деветнайсети век, когато железопътният магнат Хенри Хюстън пожелал да си има летен котидж на същото място, а той на практика се оказал постройка на площ 10 000 кв. фута. Така г-н Хюстън дал скромния си принос за обезсмислянето на думичката „котидж“ по тези части на света.

Домът на Хармън се извисяваше на висок нос, а зелената морава пред него плавно се спускаше към водата. Издадената в морето ивица бе

защитена с висока ограда, зад която наред със зелената площ се простираше чудесна градина с множество прекрасно поддържани розови и други лехи. Джун бе споменала, че Хармън е фанатик на тема рози, ужасно много се увличал по отглеждане, кръстосване на разните видове, огромни грижи полагал за почвения и посевния материал. Почвата в градината била обогатена с внесена отвън земя, специален градинар я наблюдавал постоянно, за да задоволява господарските мании в това отношение. Според някои слухове Хармън притежавал уникални сортове, дето ги няма никъде другаде, обаче за разлика от други колекционери не обичал да споделя откритията си. Розите си били само негови, единствено за лично удоволствие и наслада.

Вечерта бе необичайно мека, особен природен трик на сезона, често подвеждащ незапознатия с тукашното време посетител. Стояхме с Джун в градината с другите гости, отпивахме от чашите, аз пък тайничко оглеждах терена — къщата, яхтата, розите и съпругата на домакиня. Тя ни посрещна на пристигане, мъжът ѝ беше зает някъде другаде. Изглеждаше някъде на около шейсетина години, значи почти колкото и съпруга си, част от кичурите на сивата ѝ коса професионално изрусени. Отблизо кожата ѝ изглеждаше като изляна по поръчка пластмаса. Изглежда ѝ бе трудно да движи лицето си, но пластикът хирург бе предвидил този проблем и бе извил устните в постоянна полуусмивка. Накара ме да се замисля по въпроса — излизаше, че дори и най-мрачната новина да ѝ кажеш, тя пак ще се усмихва, сякаш говориш нещо забавно. И все пак забелязваха се остатъци от някогашната ѝ красота, макар че общата картина се влошаваше още повече поради козметичните ѝ опити да акцентира на тях. Очите лъщяха мътно, със стъклен блясък, а уменията ѝ в областта на светския разговор биха представили дори някой ученик в афоризматичната светлина на

един Оскар Уайлд.

В това отношение съпругът бе абсолютен антипод, просто пример за съвършения домакин. Беше облечен в син вълнен блейзър и сиви панталони, ужким непретенциозно и ежедневно, но скъпата маркова дреха си личи и отдалеч. Носеше и червено шалче на врата, придавайки внимателно култивирана ексцентричност на общия си вид.

Докато се здрависваше и усмихнато обменяше клюки с гостите, по петите му непрестанно вървеше красиво момиче с азиатски черти. Беше високо, кръшно, със стройна фигура в прилепнала по тялото рокля, дето караше мъжете да преглъщат и извърщат подире му глави, зяпайки противно на доброто възпитание и собствената им воля. Според Джун беше най-новото му гадже, официално секретарка или персонална асистентка, както днес им викат някои хора. Бях ги чувал приказките за него: Хармън си налил по младото, хване си някоя зашеметена от богатството му девойка, само за да я захвърли след появата на поредното красиво момиче.

— Не личи жена му да има нещо против присъствието ѝ тук — коментирах аз. — Ама като си помисли човек, вероятно тя си има по-други грижи, като например в колко часа да си вземе поредното лекарство.

Госпожа Хармън се оглеждаше с празен поглед, очите ѝ минаваха по гостите на редовни интервали и никога не се задържаха където и да е. Заприлича ми на механичния обход на лъчите на морски фар, пълзящ по водната повърхност в същия програмиран ритъм. Така беше и когато се здрависахме при пристигането ни на входа — никакъв очен контакт, погледът и се плъзна по нас за частица от секундата, само ръката ѝ почувствах за миг, все едно някой ми подаде студена мъртва птичка.

— Бедната Лори — обади се Джун, — съжалявам я. Тя е от онези

богати жени, предопределени от съдбата да се омъжават в своята социална група. За някой още по-богат и могъщ мъж, за да му раждат деца. Иначе вътрешен живот при нея изобщо не съществува или поне аз никога не съм била в състояние да доловя нещо подобно. Децата ѝ отдавна са отраснали, имат свои интереси, движат се по други житейски пътища, а тя се чуди с какво да си запълва дните. Беше много красива навремето, но красотата бе единственото, което имаше. Участва в десетки благотворителни бордове, където харчи парите на съпруга си, а той няма нищо против, поне не и докато тя не се бърка в неговия си начин на живот.

Доста неща бях чувал за Хармън. Самолюбив, свикнал да си угажда във всичко човек, с предостатъчно пари да преследва и задоволява множеството си мераци, а апетитите му растат с всяка поредна хапка, още повече с напредването на възрастта. Произхождаше от старо семейство със солидни политически връзки, баща му бил навремето съветник на Демократическата партия. За бяла поредица провали и сенчести ходове някъде по множеството семейни бизнеси бяха придали леко скандален привкус на престижното родово име. И това пречеше на Джоел да се добере до самия връх, за да участва в най-големите игри наред с най-едрите хищници. Самият той бе се движил най-активно в политическия живот преди време, като млад помагал на президентската кампания на Ед Мъски през 1971 г., дори благодарение на бащините връзки участвал в делегацията, с която Мъски посети Москва тогава. Докато не се бе изяснило, че Мъски не само няма да бъде номиниран, а може би е много по-добре, че Макгъвърн ще го измести на партийните предизборни събрания през 1972 г. Мъски беше неподходящ в множество отношения — не можеше да контролира нервите си, избухваше, ругаеше помощници и журналисти, при това за

свое нещастие често го правеше на публични места. Дори и да бе спечелил номинацията, пак нямаше да мине много време и това да стане ясно и на широкия електорат. Затова Джоел Хармън с благословията на семейството бе зарязал Мъски точно навреме, а с това го бе напуснал и политическият идеализъм, колкото и в малки количества да го бе имал. Сетне се бе захванал да увеличава семейното състояние и да се опитва да изчисти бащините грешки, макар че това — последното — се бе оказало бая трудно.

Иначе според Джун Хармън бе доста по-сложна човешка натура, отколкото изглеждаше на пръв поглед. Щедро участваше в благотворителни дела, и то не само публично — тоест комерсиално и за престиж, а много често и дискретно, частно. Според американските стандарти възгледите му по общественото благосъстояние и социалното осигуряване го поставяха почти в категорията на социалистите. И макар и дискретен, гласът му бе достатъчно силен, че да го чуват щатски губернатори и представители на различни институции. Освен това често се палеше на тема добруването на града и според разни слухове децата му се тревожели от лекотата, с която пилее парите си — тоест бъдещото им наследство — по благотворителни мероприятия. И както бе казал по този случай един зевзек, социалната съвест на наследниците съвсем не била развита на бащиното ниво.

Аз исках да си запазя главата бистра, затова продължавах да лижа чашата с портокалов сок, докато повечето гости се наливаха с шампанско. Оглеждах се за познати, установих, че разпознавам неколцина от поканените тук. Сред тях бе писател на име Джон Лий Джейкъбс, който пописваше романи на тема рибари и зова на морето. Джейкъбс си бе пуснал голяма червена брада и се обличаше както героите си, макар че бе от семейство на счетоводители в Кеймбридж,

Масачузетс, и местните го майтапеха, че морската болест го люшвала дори и в локва да стъпи. Другото познато лице бе доктор Байрън Ръсъл, млад психоаналитик, дето от време на време говореше по общественото радио на Мейн, появяваше се и на тукашните телевизионни канали. Всъщност викаха го, когато бе нужна зряла, сериозна мисъл по въпроси на менталното здраве. Чест му правеше, че през устата му говореше гласът на разума за разлика от разни набедени психоложки с фалшиво патетични гласчета и Бог знае откъде и как получени научни титли. Имаше една, проповядваше разни щуротии, обърнете ли им малко повече внимание, току-виж ви се сторило, че депресията и самоубийството са атрактивни алтернативи на това да я слушате. С известно удивление констатирах, че и Елуин Старк е тук, същият адвокат, дето не пожела да разговаря с мен като хората в началото на седмицата. Поиска ми се да му кажа за разговора с Елдрич, който избълва множество думи, без фактически да ми съобщи нещо повече от доловеното за единица време в разговора със самия Старк. Само че веднага пролича: адвокатът и сега нямаше особено желание да разговаря с мен, да не говорим, че хич не се зарадва, дето ме вижда. Все пак събра сили и успя да бъде и учтив повече от една-две минути, дори съумя да поднесе нещо като извинение за по-раншната си грубост. В ръка държеше чаша с шампанско, но пък здраво намирисваше на уиски. Ясно, че бе започнал доста преди тукашното гости.

— Онзи ден — когато се обаждате — ми беше дяволски тежък — рече той — Така че не бе най-подходящото време за разговори.

— Аз все по неподходящо време се обаждам, такъв съм си по природа — отвърнах. — А пък човек трябва да се съобразява, нали?

— Сам не знаете колко сте прав — поклати глава Старк. — Още ли душите около случая Клей?

Рекох, че да, все още душа. Той направи гримаса, сякаш някой му поднесе да помирише развалена риба. Именно тогава ми съобщи и за мъртвите врани.

— Подплашиха секретарката ми до полуда — въздъхна Старк.
— Беше сигурна, че е дело на сатанисти.

— А вие какво мислите?

— Е, стресна ме, защото ще си призная, че най-лошото, случвало ми се досега, беше забит голф стик в предното стъкло на новия ми лексус.

— Да имате идея кой може да го е направил?

— Мога да се досетя *вие* какво мислите, нали? Че е същият тип, дето тормози Ребека. Знаех си аз още в мига, когато ви чух гласа — лош късмет носите вие — изтърси той, сепна се и се опита да замаже грубостта с фалшив смях.

Ясно бе обаче, че го е казал напълно сериозно.

— А защо ще тормози и вас?

— Защото е отчаян негодник, а моето име фигурира навсякъде по свързаната с Даниъл Клей документация. Само че аз бях дотук. С легализирането на завещанието се занимава друг адвокат.

— Страхувате ли се?

— Не, в никакъв случай. Стара лисица съм аз, с най-големите акули вземане-даване съм си имал и ето ме на — жив съм си. При това закъсам ли наистина, има хора, на които мога да се обадя за помощ. Ребека обаче такива ресурси няма. Тя се обръща към хора като вас, при това може да разчита на помощта ви само докато има пари да плаща. Затова по-добре зарежете тази работа, Паркър. Само влошавате ситуацията, като ровите из старите бакии и мътите водата.

— Значи вас истината не ви интересува?

— Мен ли? Аз съм адвокат — рече той. — Какво общо има истината тук? С каквото и да било? Работата ми е да защитавам интересите на клиентите. А истината понякога само пречи.

— Аха, доста, хм, прагматичен подход.

— Аз съм реалист. С наказателни дела не се занимавам, но да речем, че поема защитата ви по обвинение в убийство, а вие твърдите, че сте невинен. Какво ще очаквате от мен? Да кажа на съдията, че в крайна сметка смятам, че вие сте убиецът, защото това е истината ли? Ама така не става. Хайде да говорим сериозно. Законът от истина няма, трябва му само някакво нейно подобие. Повечето случаи просто се оправят с помощта на версия, приемлива и за двете страни. Сделка се нарича, дори и в правото. Искате ли да ви кажа коя е единствената истина там? Че всеки лъже. Това е истината. Обърнете се към църквата, там може и да ви я осветят.

— А да имате клиент, чиито интереси защитавате в контекста на случая Даниъл Клей?

Старк ми се закани с пръст. Мразя го този жест, както не търпя да ми говорят поучително, обръщайки се към мен на фамилно име.

— Ама и вие сте един — въздъхна той. — Даниъл ми беше клиент. След това и дъщеря му също, макар и за кратко време. Сега Даниъл е мъртъв. Свършена работа, минало време, мир на праха му. Оставете го на мира, където и да е сега.

Извърна се и ни остави, закрачи към писателя Джейкъбс и се заговори с него. Джун ме изгледа, закани ми се с пръст в имитация на адвоката Старк.

— Прав е — рече тя. — Ти наистина си голяма работа. Има ли случай с някой да си водил завършващ любезно приятелски разговор?

— Само с *теб* — натъртих аз.

— Това е защото не внимавам в казаното.

— Сигурно е така — съгласих се аз, а в същия миг един прислужник удари гонга, призовавайки гостите да влязат в залата за вечеря.

* * *

Изглежда, броят на присъстващите не надхвърляше дванайсетина, включително Хармън и съпругата му. Сред гостите бяха още известна с колажите си художничка, за която дори и Джун не бе чувала, и трима банкери — приятели на Хармън от доброто старо време. По пътя към столовата Хармън се приближи до нас, за да проведе полагаемия се светски разговор за пръв път тази вечер, като първо се извини, че толкова е закъснял.

— Е, Джун, тъкмо вече се бях отчаял, че отдавна не си идвала на скромните ни вечери. Разтревожих се, знаеш — да не би с нещо да съм те обидил?

Джун махна с ръка и се усмихна.

— Хайде сега, познавам те достатъчно добре да се обиждам от каквото и да е, като изключим спорадичното ти отсъствие на добър вкус — пошегува се тя.

Сетне се отдръпна леко встрани, за да може домакинът да се ръкува с мен. Страхотно го владееше този номер Хармън, направо в изкуство го беше превърнал, вероятно и уроци би могъл да преподава. Времетраене на ръкостискането, с каква сила да поемеш ръката на госта, колко широка да бъде усмивката ти.

— О, г-н Паркър, много сме чували за вас. Вие наистина водите интересен живот.

— Но пък не така продуктивен, както вашия — отвърнах аз. — Прекрасна къща имате, великолепна колекция.

Говорех за отрупаните с картини стени. Невероятно разнообразие на изкуство се намираше тук, а пък и разположението на всяка една от тях говореше за внимателно обмисляне кое къде да отиде. Маслени бои и графика се допълваха като ехо една на друга чудесно, в отделни случаи си контрастираха, сякаш в предизвикателство към естетичния усет на гостенина ценител. Вдясно от нас висеше красива, макар и леко злокобна картина — голо тяло, млада жена на легло, а отсреща ѝ доста по-вехто маслено платно с умиращ старец, проснат на подобно легло, в последните мигове от живота му загрижено над него са се надвесили лекар и близки, отзад стоят приятели. И едните, и другите са с различни изражения — разкъсваща печал, съжаление, откровена алчност. Сред тях е и млада жена, чието лице удивително наподобява това на голото тяло отсреща. Сходни легла, приличащи си жени, видимо разделени от векове, но част от един и същи контекст поради настоящата близост на образите.

Лицето на Хармън грейна одобрително.

— О, щом ви харесва, с удоволствие ще ви разведа из дома след вечеря, ще ви покажа още интересни неща. Едно от преимуществата на еkleктичния вкус, каквото и да е мнението на Джун относно спорадичните му насоки, присъствия или отсъствия, е, че винаги е налице нещо, което да задоволи всекиго, в своите рамки, разбира се. Много ще ми е любопитно какво точно би привлякло вниманието ви, г-н Паркър. Наистина много ще ми е интересно. Сега, ако обичате, заповядайте, на път сме да сервираме вечерята.

Насядахме около голямата маса. Мястото ми се оказа между гаджетото на Хармън, чието име бе Ниоко, и художничката колажистка.

Последната бе руса, тук-там с вплетени зеленикави кичури, със стройно, възслабо, но жилаво тяло. Привлекателна бе по особен начин, събуждащ безпокойство, напомнящ за потисната истерия. Сигурно защото ми заприлича на едно от онези момичета, често готови да си резнат вените на китките, при това не само своите. Каза ми, че името ѝ е Съмър.

— Съмър — повторих аз. — Като Лято? Наистина ли?

Тя се смръщи. Ех, Паркър. Още не бях седнал и някой бе вече засегнат.

— То е истинската ми природа — обясни тя. — Името, което ми дадоха по рождение, бе просто натрапник. Смених го, за да дам израз на истинската си идентичност. Всъщност освободих я, за да се заема с изкуството.

— Аха — измучах аз, какво друго да направя.

Ниоко бе много повече във връзка с обективната реалност. Информира ме, че завършвала история на изкуството, току-що се завърнала след двегодишна работа в Австралия. Запитах я откога познава Хармън, оказа се достатъчно чувствителна, за да се изчерви леко.

— Запознахме се на изложба, по-скоро на откриването на нова галерия преди няколко месеца — отвърна тя. — И отлично разбирам какво си мислите.

— Така ли?

— Е, добре де. Поне се досещам какво бих си помислила на ваше място.

— Искате да кажете, ако аз се виждам с г-н Хармън ли? О, но той не е моят тип мъж.

Тя се изкикоти.

— Отлично разбирате какво искам да кажа. Естествено, че е доста по-възрастен от мен. При това е женен или поне така изглежда. Богат е, а пък моят автомобил е на старо и струва по-малко, отколкото например брендито, с което тази вечер Джоел ще почерпи гостите тук. Обаче го харесвам: забавен е, има добър вкус и си е поживял. А хората да си мислят каквото си искат.

— Дори и съпругата му ли?

— Вие нещата си ги казвате право, куме, та в очите, така ли?

— Ами защо не, нали до вас съм седнал. И ако жена му след второто питие вземе да хвърля ножове и чаши насам, поне да съм сигурен, че се цели във вас, а не в мен.

— На нея изобщо не ѝ пука какво прави Джоел. Не зная дали изобщо забелязва такива неща.

Сякаш чула думите ни, Лори Хармън се загледа в нас и дори съумя да разшири усмивката си поне с още половин милиметър. Съпругът, седнал на челото на масата, замислено потупа лявата ѝ ръка, все едно куче гали. И за миг ми се стори, че сивотата в очите ѝ изчезна, показа се нещо съвършено ясно, проблесна досущ като обектива на фотоапарат в секундата на снимката. Погледът ѝ се плъзна по Ниоко, сетне усмивката се върна в старото замръзнало състояние, а очите ѝ минаха върху следващия гостенин вдясно. Стори ми се, че Ниоко не забележа мимолетната промяна, в същия момент говореше със Съмър. Но не съм убеден, че щеше да забележи неуловимата промяна, дори и да бе внимавала.

Хармън кимна към келнерите, които стояха в полукръг около нас като истукани, и на масата изведнъж се появиха блюда, сякаш велик чародей направи магия. Забелязах, че на края на масата имаше две незаети места.

— Май че чакаме още някой, а, Джоел? — обади се Джейкъбс.

Беше от онези хора, за които важи поговорката пусни кучето под масата, то направо на нея се качва. Дадеш ли му думата за малко, току-виж задекламирал безкрайно за визиите си на прозрял бъдещето мъдрец, за връзката си с природата и величието на обикновения човек. Освен това видимо бе преценил присъстващата аудитория и решил, че сред нея няма конкуренция. В същото време не би желал допълнително да се появи някаква непозната величина и да го надговори. Брадата му потръпна, сякаш в нея имаше нещо живо, дето променя позата си, отвори уста да каже още някоя мъдрост, но в същия миг му сервираха патица в глинен съд и той се зае да плюска.

Хармън извърна глава към празните места, погледът му се задържа върху тях, сякаш за пръв път ги вижда.

— За децата са — рече той бавно. — Надявахме се да ни уважат, само че знаете как е с деца. В яхтклуба има купон. И без да приемате думите ми като обидни, вероятно са решили, че там ще има повече възможности за забавление и лудории, отколкото с родителите и техните гости. Сега, моля ви, заповядайте.

За Джейкъбс поканата бе закъсняла, той бе вече преполовил блюдото. За негова чест се запъна, леко се изчерви, сетне сви рамене и продължи да унищожавя патешкото. Храната бе превъзходна, въпреки че аз лично по изпълнения тип гювече особено не си падам. Патешкото бе едно от предястията, основното блюдо бе еленско, гарнирано с хвойна. Имаше и шоколадов мус с лимон за десерт, кафе с изящни сладкиши. Виното бе „Дюар Милон“ реколта 1998 г., което Хармън описа като „достатъчно зряло“ за качествата на Лафит-Ротшилдовите продукти. Джейкъбс слушаше и мъдро кимаше, сякаш разбира за какво говори Хармън. Аз лижех чашката, колкото да не бъда неучтив. Така

или иначе за моя вкус си бе доволно силно.

Разговорът прескочи на местна политика, оттам на изкуството, неизбежно стигна и до литературата, и то главно благодарение на интервенциите на Джейкъбс, който напери пера и целият настръхна от величие, очаквайки въпросите на присъстващите за поредния му *magnit opus*. Никой обаче не се напъна да му отприщи устата, накрая домакинът го направи, и то не от реален интерес, колкото от чувство на дълг. Съдейки по пространното слово, което последва, на Джейкъбс все още не му бе омръзнало да митологизира малкия човек, макар и да не стана ясно дали е стигнал до откровението да го разбира или харесва.

— Този човек е най-съвършеният досадник — прошепна ми Джун, докаго разчистваха масата, а гостите минаваха в съседния салон, обзаведен с разкошни и удобни канапета и столове.

— О, веднъж ми дадоха негова книга — отвърнах аз.

— Е, и? Прочете ли я?

— Започнах я, но реших, че подобно четиво ще ми е нужно на смъртния одър, и си казах по-добре да си го запазя за тогава. Сетне книгата се загуби някъде. Май че нарочно съм я хвърлил в морето.

— Мъдро решение.

Хармън изневиделица се появи до нас.

— Е, какво ще кажете сега да ви поразведа из моята губерния, г-н Паркър? Джун, ти ще благоволиш ли да ни придружиш?

Джун най-лицемерно се въздържа.

— Виж, Джоел, най-много да се сджавкаме за някоя твоя идея, нали? Нека новият ти гостенин се наслади на колекцията, без да му влияя с моите предразсъдъци.

Хармън се поклони, извърна очи към мен.

— Да ви предложи нещо друго за пиене, г-н Паркър?

Повдигнах към него полуизпитата си чаша с виното, рекох:

— Засега се чувствам добре с това, благодаря ви.

— Хубаво. Хайде тогава да тръгваме.

Тръгнахме из дома, стая по стая. Хармън се спираше и коментираше картините, с които най-много се гордееше. Повечето от имената на художниците не ми говореха нищо, това обаче вероятно се дължеше на невежеството ми, на какво друго? При това не бих казал, че голямата част от Хармъновога колекция ми хареса. Още повече — направо си представях критичните физиономии на Джун и хапливите ѝ забележки за някои от най-необичайните платна.

— Чух, че притежавате неща на Даниъл Клей — подхвърлих по едно време, докаго ужким се наслаждавахме на нещо, което би могло да бъде или залез или например хирургически шев.

Хармън се ухили.

— Джун ми каза, че вероятно ще се заинтересувате от тях — поклати глава той. — Имам две картини, държа ги в офис в задната част на къщата. Останалите са на склад. Моята колекция редовно се подменя, въртя си наличните картини, едни излагам, други прибирам и така. Прекадено много произведения имам, мястото ми не стига. Дори и в дом като този.

— Познавахте ли Клей добре?

— Заедно учехме в колежа, поддържахме връзка и през годините по-късно. Гостувал ми е тук множество пъти. Много го харесвах. Чувствителен човек беше. Онова, което се случи, бе истинска трагедия. Ужасно, ви казвам, и за него, и за децата.

Сетне ме отведе в задната част на дома, в помещение с високи, издадени навън прозорци, които гледаха към морето. Беше комбинация между офис и неголяма библиотека с лавици по стените от пода до

тавана и голямо бюро от същия материал. Хармън обясни, че го използвала Ниоко — през дните, когато работела в къщата. Тук имаше само две картини. Едната може би метър и петдесет на шейсет, другата — доста по-малка. На втората бе изобразена обрасла с бръшлян църковна камбанария, високи борови дървета наоколо. Беше някак си мъглива, тоновете, контурите — размазани, сякаш цялата сцена е филтрирана през намазан с вазелин обектив. На голямата имаше гърчещи се тела, мъжки и женски, добре бе предадено движението — вплетени, трептящи крайници, истинска маса от извиваща се, сенчеста плът. Беше удивително неприятна, още повече защото в създаването ѝ наистина бе вложено реално художествено майсторство.

— Май че предпочитам пейзажа — рекох на глас.

— Повечето хора така казват — отвърна домакинът ми. — Пейзажът е по-късна работа, създаден е може би двайсетина години след другата картина. И двете са без заглавия, голямата обаче е типична за ранния стадий на Даниъл.

Отново се вгледах в камбанарията. Във формата ѝ имаше нещо познато, но какво ли бе то?

— Реално място ли е рисувал? — запитах Хармън.

— Това е Галаад — отвърна той.

— Както в „Децата на Галаад ли“? — запитах веднага.

Хармън кимна.

— Още един от мрачните епизоди в историята на нашия щат. Именно затова я държа тук. Струва ми се, че го правя най-вече като поклон пред паметта му и факта, че ми я подари лично. Но не желая да я излагам другаде в къщата, където ще я гледат повечето гости.

Галаадската комуна, заимствала името си от едно от библейските убежища⁹, беше създадена през петдесетте години от дърводобивен

магнат на име Бенет Лъмли. Лъмли бил човек извънредно набожен и дълбоко загрижен за духовното благо на секачите, работещи в горите край канадската граница. И в даден момент решил, че може да основе град, където те да живеят със семействата си, а той да бъде място богоугодно, без съблазните на алкохола и платената женска плът. Така хем дърводобивниците ще бъдат праведни, хем той ще може да ги следи изкъсо, защото пък бил и практичен като бизнесмен. Разработил строителна програма, в която главен елемент била масивна каменна църква, планирана като истински духовен център на бъдещото селище и символ на гражданската посветеност на Бога. Сетне построили домове, в тях постепенно се заселили работници от дърводобива със семействата си. Някои от тях били искрено привързани към тази основана на християнски принципи колония.

За беда не всички от жителите чувствали нещата по същия начин. И затова постепенно тръгнали слухове за разни недотам богоугодни дела по късни доби в Галаад. Само че тогава времената били други, полицията едва ли можела да направи нещо сериозно в това отношение. Още повече че самият Лъмли се противопоставял на всички разследвания, нахъсан да запази доброто име на идеалната си комуна.

Минавали години, дошло по-ново време. През 1959 г. ловец гонел сърни из горите край Галаад и случайно попаднал на плитък гроб. На повърхността земята била разровена от диви животни. Ловецът доразровил небрежно затрупания трап, открил се трупът на новородено бебе, трудно можело да му се дадат и два дни. Телцето му било прободено на множество места с някакво тънко острие, впоследствие се оказало, че е игла за плетене. Малко по-късно недалеч от този били намерени още два гроба и във всеки открили бебешки труп, единият бил на момче, другият — на момиче. Този път полицията пристигнала

вкупом. Започнало следствие, били разпитвани хора, къде по-вежливо, къде по-грубовато, междуременно обаче станало ясно, че някои от живеещите в колонията възрастни липсват. Лекари прегледали три момичета, едното на четиринайсет, другите две — на по петнайсет години. Установили, че и трите са раждали някъде през предхождащите дванайсетина месеца.

Лъмли бил принуден да вземе спешни мерки. Свикал събрания, говорили се разни неща, влиятелни граждани шушукали поверителни приказки тет-а-тет. Тихомълком и без показност Галаад бил изоставен. Някои от постройките били разрушени, други сами започнали да западат, голямата, все още незавършена докрай църква била постепенно завладяна от упорито настъпващата гора, а масивната ѝ камбанария бавно се превърнала в колона зеленина под плътно обвиващия я бръшлян. В затвора попаднал само един-единствен мъж на име Мейсън Дъбъс, когото възприемали като най-авторитетната фигура на комуната. Осъдили го за отвличане на деца и развращаване на малолетни. Това станало, след като едно от момичетата казало на полицаите, че в продължение на седем години било истински затворници на Дъбъс и съпругата му. Те двамата я отвлекли от поляна край семейния ѝ дом в Северна Каролина, където един късен следобед беряла ягоди. Съпругата избягнала затвора с твърдения, че била принудена от мъжа си силом да участва в безчинствата му, а съдът постановил присъдата именно благодарение на нейните показания. Твърдяла също, че не знае какво точно се е случвало в други домове в Галаад, но от разказите на деца — момчета и момичета — ставало ясно, че те са били сексуално малтретирани в продължение на немалко време — и преди създаването на Галаад, и след това.

— Клей има ли още много подобни картини? — запитвах аз.

— Той поначало не е особено продуктивен автор — отвърна Хармън, — но от онова, което аз лично съм виждал, може да се каже, че има още картини с подобни сюжети — да.

Галаад се намира недалеч от Джакман, а пък Джакман е мястото, където била намерена изоставената кола на Даниъл Клей. Припомних този факт на Хармън.

— Бих казал, че Даниъл имаше интерес към Галаад — предпазливо отвърна той.

— Просто интерес или нещо повече?

— Какво точно ме питате? Дали Даниъл е имал някаква фиксация относно Галаад ли? Не мисля така, но пък като вземем предвид естеството на професионалната му работа, не е чудно, че е любопитствал относно историята на мястото. Той ходил да разговаря с Дъбъс, знаете ли? Лично ми е разказвал за това. Мисля си, че по едно време го глождеше някаква идея за проект във връзка с Галаад.

— Проект ли?

— Ами да, книга за Галаад.

— Точно този термин ли използваше? Думата *проект*, а? Хармън се замисли за миг.

— Не помня със сигурност, но може и тя да е била.

Допи брендито от чашата, която си носеше, и я остави върху бюрото.

— Вижте, опасявам се, че съм лош домакин — зарязах си другите гости. Хайде да се връщаме при групата.

Отвори вратата, пропусна ме учтиво да мина, сетне затвори и заключи. Тръгнахме назад.

— Какво според вас се е случило с Даниъл Клей? — запитах го по пътя, докато приближавахме салона, а разговорът там — в началото

тих като далечно жужене — постепенно се превърна в лека глъчка.

Хармън спря пред вратата, постави ръка на дръжката и пак се замисли.

— Не зная — рече той. — Но едно мога да ви кажа: Даниъл не беше от хората, дето ще извършат самоубийство. Може и да се е винял за случилото се с онези дечица, но самоубийство за това не би извършил. Но пък ако е още жив, досега все щеше да се е обадил някому. Доста години минаха, поне на дъщеря си или на мен щеше да позвъни. На някои от колегите също. Такова нещо обаче не се е случвало.

— Значи смятате, че е мъртъв?

— Смятам, че е бил убит — поправи ме Хармън. — Само че дори и идея си нямам защо.

12

Купонът, ако мога да използвам тази дума, се разтури някъде след десет часа. Повечето от времето там прекарах в компанията на Джун, Ниоко и Съмър. Опитвах да си давам вид на човек, разбиращ от изкуство поне малко, обаче се издъних. В даден момент налетях на Джейкъбс и двамата банкери и този път опитах да се направя вещ в света на финансите. Пак се издъних. Оказа се, че Джейкъбс, народен писател по призвание, много загривал от рискови ценни книжа и валутни игри, още повече за човек с претенции за връзка с природата. Толкова нагло бе лицемерието му, чак се възхитих.

Гостите бавно се разотиваха, насочвайки се към паркираните

отвън автомобили. Хармън стоеше на верандата, въпреки че изведнъж се бе застудило, изпращаше ги. Сбогуваше се с всеки лично, благодареше за посещението. Домакинята пожела приятна вечер на всички общо и се скри някъде. Ниоко обаче остана и отново ми се стори, че въпреки отнесения си външен вид Лори Хармън съвсем не е в неведение на реалните неща в света, както смяташе младата хубавица.

Излизах един от последните. Хармън ме задържа, стисна ми дясната ръка със своята, а лявата сложи на рамото ми.

— Запитайте Ребека, моля ви, дали има нещо, с което мога да ѝ помогна. Ще го направя с най-голямо удоволствие, само да ми каже — заяви той. — Много са хората, които биха желали да научат какво се случи с Даниъл Клей.

Сетне лицето му потъмня, а гласът му стана съвсем тих.

— И не само приятелите му са сред тях — добави той.

Изчаках малко, дано продължи. Този човек наистина имаше вкус към енигмите.

— Даниъл се промени, знаете, и това бе накрая, тъкмо преди да изчезне — продължи след малко Хармън. — Не беше обаче по причина на собствените му неприятности — случая Мюлер и разкритията за малтретираните деца. Имаше още нещо. Последния път, когато се видяхме, той определено бе доста загрижен. Може да е било и нещо, свързано с научната му работа. Но пък какво толкова от нейната сфера би могло така да го раздруса?

— А вие кога се срещнахте за последен път?

— Може би седмица преди да изчезне безследно.

— И с нищо не ви подсказа какво го безпокои, така ли? Като, разбира се, изключим текущите неприятности.

— С нищо. С такова впечатление останах.

— Защо не ми го казахте там, горе — във вашия офис с картините?

Хармън ме изгледа продължително. Погледът му говореше само едно: че не е свикнал някой да критикува или коментира решенията му.

— Вижте, г-н Паркър, аз съм внимателен човек. Играя шах, дори съм много добър шахматист. Може би се дължи на това, че бях и добър бизнесмен. Научих се, че си заслужава винаги човек да се позамисли, преди да действа. Когато бяхме там — горе, в офиса, нещо в мен въставаше против това да продължавам да имам каквото и да е общо с Клей. Разбирате ли ме? Беше ми приятел, обаче след всичко, което се случи, след онези слухове и произнасяните шепнешком обвинения бях решил да се дистанцирам от него.

— Сега обаче излиза, че променяте решението си?

— Не, напротив. Нещо в мен все така подозира, че нищо хубаво няма да се получи в резултат на вашето ровене в миналото. Но пък мога да се окажа и неправ, нали? В случай че извадите на бял свят истината за Даниъл и сложите край на недомлъвките и съмненията. И в краен резултат дъщеря му да намери покой. Да.

Пусна ръката ми, свали другата от рамото. Изглежда, че това бе краят на разговора ни. Той обаче се загледа към паркинга и удивено поклати глава. Там Джейкъбс тъкмо се опитваше да излезе на шосето направо през стръмния скат, за да си спести стотина метра път. Автомобилът му бе стар додж от големите, писателят натискаше газта стръвно, агресивно, сякаш управлява бойна или всъдеходна машина, но колата буксуваше и не искаше да се катери по стръмното. Бях чувал, че в Масачузетс, където край Харвард държал апартамент под наем, Джейкъбс карал мерцедес. Отново погледнах Хармън — продължаваше да клати глава в пълно изумление. Пробвах се пак.

— Казахте, че и други може би се интересуват от съдбата на Клей — извън неговите близки и приятели? — осмелих се да запитам.

Хармън извърна лице към мен за миг, отново отправи очи към Джейкъбс.

— Ами да. Не е трудно да се досети човек. Много хора вярваха, че Даниъл има нещо общо с малтретирането на децата. Аз самият имам две. И отлично си давам сметка как бих постъпил спрямо всеки, който се опитва по някакъв начин да ги нарани или помага на друг да го направи.

— И как бихте постъпили, г-н Хармън?

Той въздъхна и поклати глава, все още гледаше как Джейкъбс се опитва да се качи на шосето с много газ и въртене на волана.

— Бих го убил — отсеке той и в гласа му наистина имаше нещо, нещо толкова делово, че наистина повярвах в готовността му да го направи.

Не бе трудно да се убедя, че въпреки благоприличната, сърдечна фасада, въпреки скъпите вина, прекрасните картини и богатата обстановка Джоел Хармън е човек, който няма да се поколебае да смачка всеки, изпречил му се на пътя. За миг се запитах дали пък Даниъл Клей не е застанал в тази роля по някаква незнаяна за мен причина? И дали демонстрираната от богатата филантроп загриженост бе искрена? Само че преди да съм имал време да облека тези си догадки в по-конкретна форма, към нас се приближи Ниоко и прошепна нещо в ухото на домакина.

— Сигурна ли си? — запита Хармън.

Тя кимна.

Хармън се извърна към все още непотеглилите гости и високо извика да не си тръгват. Ръсъл, психоаналитикът, изтича до борещия се

с наклона Джейкъбс и силно потупа с длан по покрива на колата. Писателят изгаси ревящия двигател и излезе навън. Имаше силно облекчен вид.

— Изглежда, в имота е влязъл нарушител — външен човек — обясни Хармън. — Мисля, че ще е най-безопасно всички заедно да се приберем у дома, докато нещата се изяснят.

Хората се подчиниха веднага, единствено Джейкъбс започна да мърмори, че имал творчески импулси. Може би в главата му се въртеше поредният безсмъртен текст, поема да речем, която да остане загубена за идните поколения. Хрумна ми, че по-скоро се опитва да прикрие неудобството заради несръчното си шофиране. Един по един гостите си изнизиха в библиотеката. Джейкъбс и Съмър веднага се втурнаха към големия френски прозорец над равно окосената морава пред задната част на дома.

— Никой няма — заяви писателят.

— А може би е по-добре да не се приближаваме до прозорците — изведнъж се сепна Съмър и се отдръпна назад.

— Вероятно става дума за неканен гост, а не за снайперист — усмихна се Ръсъл.

Съмър се поколеба, а Джейкъбс я прегърна през рамо, като че се кани да я защити. Тя не се отдръпна. Поетична нагласа, рекох си. Има такива жени, силният интелект винаги ги привлича.

Стана ясно, че шофьорът, домакинът и главната прислужница живеят в пристройки към имението на Хармън. Келнерите, наети специално за вечерта, се бяха скупчили в ъгъла на помещението като уплашени гълъби. Готвачката, жителка на Портланд, я докарвали и отвеждали ежедневно. На прага се появи шофьорът на име Тод, облечен бе неофициално — в джинси и пъстра риза, отгоре ѝ черно кожено яке.

В ръка носеше пистолет — смит и уесън беше, деветмилиметров, бляскаво оксидиран. Държеше го както трябва, като човек, видимо умеещ да си служи с него.

— Имате ли нещо против и аз да дойда с вас? — запита Хармън.

— Нямам нищо напротив — рече той. — Може би няма и нищо, но по-добре е наистина да проверим. За всеки случай.

Минахме през кухнята, там готвачката и прислужницата стояха до големия умивалник и гледаха навън през малкото прозорче над него.

— Какво става при вас? — запита Хармън.

— Мария видяла нещо — рече готвачката, привлекателна на вид жена на средна възраст със стройно, атлетично тяло и прибрана на тила черна коса.

Прислужничката беше млада, оказа се мексиканка, също приятна и стройна. Хармън явно държеше на естетиката в домакинството.

— Ей там, до дървета, откъм източна стена — посочи Мария. — Стори ми се, че мъж било.

Ръцете ѝ потрепераха, видимо се бе изплашила.

— Ти видя ли нещо? — запита домакинът готвачката.

— Не, аз още работех. Мария ме извика при прозореца. Може би онзи човек вече си е тръгнал?

— Ако е имало някой там, досега сензорните аларми и детекторите за движение да са се задействали — поклати глава Хармън и като се извърна към Мария, запита: — Светлините не се ли включиха?

Тя поклати глава в знак на отрицание.

— Там има доста сенки — отбеляза Тод. — Може поклащащи се клони да си видяла. Сигурна ли си, че не си сбъркала?

— Не съм — отвърна тя. — Човек вижда.

Тод хвърли към Хармън поглед, сви рамене. Изглеждаше по-скоро примирен, отколкото загрижен.

— Оттук нищо няма да констатираме — обадих се аз.

— Запали осветлението навсякъде — нареди домакинът.

Тод пристъпи към табло на стената и започна да включва поредица портативни шалтерчета. Отвън незабавно светнаха десетки лампи. Тод тръгна първи навън. Последвах го, като по пътя зърнах закачен на стената фенер, взех го с мен. Хармън поизостана. Все пак нямаше пистолет. За беля и аз не носех никой от моите. Стори ми се невъзпитано да ходя на вечеря с патлак под сакото.

Мощните тела осветяваха почти цялата външна площ с изключение на няколко сенчести ивици покрай стените. Внимателно ги огледах с помощта на фенера, но не видях нищо нередно. Земята тук бе мека, отпечатъците от стъпки биха останали. Самата стена бе висока поне два метра и половина, ако не и повече, обрасла в бръшлян. Всеки прекачил се би оставил някакви, дори и дребни следи в него, обаче зелената маса изглеждаше непокътната. Проверихме и останалата част на оградената площ с градината, нищо не открихме. Тод повтори, че според него Мария е сбъркала.

— Тя си е такава, плашлива, лесно се стряска — обясняваше ми той, докато се връщаме назад към изхода, където ни чакаше Хармън. — Латинска му работа: все едни такива ги дрънка *Мадре де Диос, Хесус!* Иначе е готина, ама не бута, по-лесно ще навиеш някоя калугерка да ти легне.

Хармън ни пресрещна с въпросително изражение и разперени ръце, все едно „Какво става?“ искаше да каже.

— Нищо няма — уведоми го Тод. — Просто нищичко.

— Много шум за нищо — поклати глава Хармън и ни поведе

назад.

В кухнята хвърли укорен поглед към Мария, тя наведе глава, а той се запъти към библиотеката, Тод по петите му. Аз изостанах нарочно. Мария се зае да пълни миялнята с чинии, брадичката ѝ леко потръпваше.

— Бихте ли ми казали какво точно видяхте? — запитах я кротко.

Тя сви рамене.

— Може би г-н Хармън право каже — може аз криво гледа — заекна леко тя, но аз съзирах изражението ѝ отлично.

Беше видяла нещо и си вярваше.

— Я ми кажете на мен, аз пък ще повярвам — подхвърлих леко.

Тя преустанови работата си, изправи се. В очите ѝ се мярнаха сълзи, побърза да ги избърше е престилката.

— Мъж било. Аз вижда мъж с дълга дреха — кафява, до земя виси. Така мисли. *Muy sucio*¹⁰ — Лице? Бял. *Palido, si?*

— Блед.

— *Si*, блед. Още...

Сега внезапно се изплаши. Стисна лице с длани, закри очи, уста.

— Ей тук и тук *nada* — нищо. Празно. *Ниецо*.

— *Ниецо*? Не я знам тази дума.

Мария извърна глава към готвачката. Погледнах я, тя ни наблюдаваше с любопитство.

— Дела — обърна се по име към нея Мария. — *Ayudame por favor explicarle lo que quiero decir*¹¹.

— Говорите испански, така ли? — запитах готвачката.

— Малко — отвърна тя.

— Тогава разбрахте ли какво иска да каже с това *ниесо*?

— Май че не съм сигурна. Ей сегичка ще се опитам да разбера.

Дела размени няколко думи с Мария, последната задърдори оживено, размаха ръце в множество жестове. По едно време грабна поставено на лавица голямо щраусово яйце, на поставка беше с изрязан от едната страна край. В дупката бяха поставени няколко химикалки.

— *Нисесо* — рече Мария и потупа с пръст кухата черупка.

Лицето на готвачката светна. До преди малко изглеждаше напълно обърквана. Ясно беше, че и тя не осмисляше приказките на Мария.

— *Нисесо* означава празно, кухо — рече тя. — Мария иска да каже, че е видяла празен човек. Кух, като черупка. Плашило някакво.

Аха. Това вече го бях чувал.

Когато се върнах в библиотеката, Джун се оглеждаше, очевидно очакваше да си ходим. Хармън се въртеше неспокойно, изглеждаше доволен да се отърве от всички нас. Тод обаче говореше по телефона в широкия коридор и ясно чух как благодари някому, преди да затвори. Върна се и тъкмо се канеше да докладва на домакина за проведения разговор, когато ме зърна и изпитателно го изгледа. Докаго Хармън се колебаеше как да постъпи, аз реших да раздвижа нещата.

— Нещо май не е наред, а? — подхвърлих загрижено.

Шофьорът отново изгледа шефа си. Чакаше разрешение да говори пред външните хора.

— Е, добре де — рече Хармън. — Хайде, думай какво ти казаха.

— Обадих се в полицейското управление на Фолмът — докладва Тод, като местеше очи между мен и работодателя си. — Стори ми се нормално да запитам при тях имало ли е сигнали за нещо

необичайно. Защото те редовно наглеждат нашия район, държат тукашните къщи под око.

С това сигурно искаше да каже, че имат по-специално отношение към имотите на Хармън най-вече. Защото той бе в състояние няколкократно да изкупи и продаде повечето от съседите си.

— Оказа се, че някой се е обаждал за въртяща се на пръв поглед безцелно по тукашните улици кола. Видяла му се подозрителна, а също му се сторило, че в даден миг е спирала и някъде край източната стена на имението. Изпратили патрулен автомобил, но когато полицаите пристигнали, въпросната кола не се виждала никъде. Все пак може би има нещо в онова, което е зърнала Мария?

— Съобщено ли е за марката, за номера? — отново запитах.

Тод поклати глава отрицателно.

— Не. Колата била от средните по размери. Червена.

Изглежда, Хармън усети промяна по лицето ми, защото веднага запита.

— Това, изглежда, ви говори нещо, нали?

— Може би — рекох тихо. — Франк Мерик, същият човек, който тормозеше Ребека Клей, кара червена кола. Щом аз стигнах до връзката между вас и Клей, тогава защо и той да не го е направил?

— Думата връзка не е точна — побърза да ме поправи домакинът. — Тук става дума за приятелство. Даниъл Клей беше мой приятел. И ако този човек на име Мерик поиска да ме запита относно него, то и на него ще кажа същото, което казах и на вас.

Закрачих към вратата, надзърнах навън към покритата с каменна настилка алея. Осветена бе от две страни — от самата къща и от разположените отвън мощни тела. Мерик сигурно е бил, кой друг? Но пък даденото от Мария описание не пасваше. Оставаше друга

вероятност: Мерик бе идвал, но не сам.

Празен. Кух.

— На ваше място бих внимавал през следващите няколко дни, г-н Хармън — обадох се аз. — Ако излизате, винаги водете и Тод със себе си. И още един съвет: проверете алармените системи.

— Само заради някакъв си невидим човек ли? — запита Хармън и тонът му бе почти скандализиран.

— Ако е същият, знайте, че е особено опасен. Освен това може би не е и сам. Както казахте — за всеки случай.

Сетне с Джун си тръгнахме. Аз бях на волана, пред нас електронно задвижваните порти се отвориха безшумно. Дадох малко повече газ, къщата постепенно започна да се смалява зад нас.

— Боже мой — изтърси Джун. — Ама ти наистина живееш интересно, а?

Досетих се какво намеква.

— Смяташ, че аз съм виновен, така ли?

— Ти каза на Джоел, че човекът в червената кола би могъл да направи същата връзка, която и ти си направил. Или по-точно аз ти я направих, нали? Защото аз те доведох тук. Но пък има още една вероятност.

В гласа ѝ звучеше фина, едва забележима укорна нотка. Нямахте нужда да ми обяснява каквото и да било. Сам се бях досетил още в началото какво иска да каже. И преди това ми бе хрумнало същото, само че не ми се искаше да го формулирам пред Хармън. Думите си насила преглътнах, чак ми загорча. Защото както аз бях следил Мерик, може би сега той мен следеше. Аз пък право при Джоел Хармън го бях отвел.

Във всеки случай повече ме безпокоеше описанието на човека в градината на Хармън. Изглежда, че интересът на Мерик към Даниъл

Клей бе привлякъл нечие внимание. Човек или по-скоро *човеци*, коригирах сам себе си, припомняйки си различни многозначителни случки, зловонни ветрови течения откъм тресавищата, онези изписани с детски почерк слова върху пращното таванско стъкло, силуети на хора *кухи, празни...* Може би някой или някои пък вървяха след Мерик, следяха него. Интересна комбинация. Самият Мерик дали съзнаваше това или пък тяхното присъствие имаше нещо общо с мистериозния клиент на Елдрич? И все пак ми бе трудно да си представя някакви си призрачни, кухи хора да се изкачват по скърцащото стълбище към стария адвокатски кабинет на най-горния етаж. Или пък да мерят сили с онова същинско секретарско плашило на по-долния етаж, дето варди подстъпите към адвокатската светая светих. Отначало случаят ми се бе сторил проста работа — да проследиш един досадник, — сега обаче нещата ставаха все по-странни и сложни. Истински се радвах, че скоро Ейнджъл и Луис ще се присъединят към мен. Даденият ми от Мерик срок изтичаше и въпреки че си бях съставил план за действие срещу него, един вътрешен глас постоянно повтаряше, че не Мерик е главната ми грижа. С него бях в състояние да се справя — така или иначе. Опасен беше — вярно, но пък позната величина. А Празните човеци — точно обратното...

13

Рано на следващата сутрин стоях край паркинга на портландския обществен пазарен център. Само за една нощ температурите рязко бяха спаднали. Според метеоролозите през обозримото бъдеще времето щяло

да се задържи студено, а това на местния мейнски език означаваше затопляне да очакваме чак някъде през април. Мразовито ми беше, пък и влажно, замъчи ме усещане, че при допир дрехите ми мокреят. Прозорците на заведенията и минаващите коли бяха запотени — нали топлината в тях изпарява влагата и я отлага по стъклата. На всичкото отгоре имах и леко клаустрофобично чувство, сякаш се намирах в тясно, затворено пространство.

Повечето хора имат възможността да се приберат на топличко у дома, обаче не всички са такива късметлии. Пред социалния център на „Пребъл“ вече се бе натрупала опашка, там всеки ден се събират най-бедните ни съграждани, доброволци сервираха безплатна закуска. На някои и бърз душ им се отдава да вземат или да се поизперат, други пък получават чисто бельо и възможността да използват телефон безплатно. На работещите бедняци дават торбичка с обедна храна, защото няма да имат възможността да се върнат в нужното време. Центърът имаше бизнес партньори от областта на обслужващата дейност и храненето — „Уейсайд“ и „Сейнт Люк Суп Кичънс“. Заедно трите институции въртяха значителна благотворителна дейност: годишно сервираха над 300 000 порциона храна на хора, които иначе биха гладували или мизерствали, пренасочвайки за храна част от парите си за наем или жизненоважни лекарства.

Наблюдавах тези хорица от мястото, където се намирах. В опашката имаше най-вече мъже, някои от тях закоравели улични ветерани с мръсни дрехи и рошави коси. Намираха се и хора, които все още може би бяха на стъпка разстояние от съдбата на бездомника. Жените бяха доста по-малко на брой, но си приличаха удивително. Едри фигури, груби лица, чертите им обезформени от алкохол и труден живот, телата им напълнели от нездравословната, тлъста храна, още

повече от евтините спиртни напитки. Съвсем проста работа бе да познаеш кои са новодошлите в тази социална категория: дрехите им все още прилични, оглеждат се срамежливо, на този етап не свикнали да разчитат на подаяния. Този тип хора не говорят с околните. Те обикновено гледат в земята или извърщат лица към стената. Срам ги е от околните, също като нови затворници в едно и също отделение със закоравели бандити. Страх ги е най-вече да не мине някой познат или стар приятел, още повече работодател, който внезапно да реши, че е зле за бизнеса му да наема лица, които нямат пари за закуска.

Почти всички в опашката бяха над трийсетте и отгоре. Това даваше невярна картина за бедните в град, където според официалната статистика един от всеки петима на възраст под 18 години живееше в пълна бедност.

Недалеч от това място се намират и Центърът за рехабилитация на Армията на спасението, едно от централните полицейски управления и градската съдебна служба за условно освобождаване. Този триъгълник е своего рода филтър, през който минават повечето граждани с правосъдни проблеми. Стоях там, пиех купено от супермаркета кафе, изчаквах да зърна познато лице. Никой не ми обръщаше особено внимание. В края на краищата беше прекалено студено, че за някой друг да мислиш, забравяйки себе си.

Минаха двайсетина минути, мярна се лицето, което очаквах да видя. Човекът се казваше Ейбръхам Шокли, обаче всички на улицата го познаваха като „Господин посредника“ или още по-накратко само с прякора *Средата*. Беше престъпник от кариерата, ако изобщо такъв тип дефиниция може да съществува. Не беше от най-добрите в своя занаят, но пък това съдилищата не ги интересуваха. В различни времена го бяха съдили за притежание на наркотици клас А с намерение да

продава, кражба с измама, кражба с взлом, шофиране в пияно състояние, нощен лов извън сезона и прочие още приключения. Имаше определен късмет Средата, че насилието никога не бе фигурирало като присъствие в делата му. Затова в редица случаи бе отървявал голямата балтия — престъпленията му попадаха в други, по-леки съдебни категории съответно с по-снизходителни наказания. Още и местните ченгета при нужда винаги бяха добавяли по една добра дума за него, защото на практика Средата бе приятел с всички. Познаваше ужасно много хора. Умееше да слуша. Помнеше всичко. Най-важното — не беше доносник. Имаше свои, собствени стандарти на поведение, собствени принципи, придържаше се към тях по най-добрия възможен начин. Никога няма да отиде да натопи някого, обаче искаш ли да предадеш нещо важно на човек, който не държи да го знаят къде е, най-точният начин е за услуга да хванеш Средата. Пак към него трябва да се обърнеш и ако търсиш за разговор човек с лоша слава, разбира се, не с цел да го настаняваш зад решетките. На свой ред Средата винаги се бе поставял в услуга на онези, дето са загазили и търсят начин да направят сделка с ченгетата или с наблюдаващия нечие условно освобождение офицер. Средата бе мъничко, но ужасно полезно колелце в огромния механизъм на неофициалната правосъдна система — т.нар. *Съдилища в сянка*, където се правят сделките и някои хора си затварят очите за по-дребни неща, за да могат да заковат по-едрите, а ценното време да се използва за най-важните дела.

Видя ме в мига, когато заемаше място в опашката. Кимнах му, сетне извърнах гръб и бавно закрачих по „Портланд“. Не минаха и две минути, долових догонващи ме стъпки и скоро Средата застана до мен. Беше навършил четирийсетте, обличаше се небрежно, но чисто — жълти маратонки, сини джинси, два пуловера и палто с цепка, разпорена

в горния ѝ край и затова стигаща чак до гърба му. Косата му бе неравно подстригана, червеникавокестенява на цвят. Хора в позицията на Средата не си хвърлят парите по разни бръснари. Живееше, без да плаща наем, в едностайно мазе на къща в пресечка на „Форест Авеню“ по силата на негласно споразумение със собственика, който разчиташе на него да държи под око по-буйните наематели и да храни настанилата се по рождение в сградата котка.

— Да закусим, а? — подхвърлих му аз.

— Само ако е в „Бинтлифс“ — веднага отвърна той и намигна.

— Чувам, че там бачкали фантастики — яйца „Бенедикт“ с омарче, а?

— Ти май наистина имаш вкус за готини неща, а? — засмях се аз.

— Ехей, ти к'во знаеш, аз със сребърна лъжичка в устата съм раждан!

— Вярно, само дето от бебето в съседната люлка сигурно си я свил.

За тяхна чест в „Бинтлифс“ не ни заглеждаха много, отведоха ни в сепаре на горния етаж, а Средата си поръча ядене поне за два дни да му трае. Започна с плодове и портокалов сок, сетне препечени филийки с масълце, въпросните яйца с омар, за които бил слушал толкова много, пържени картопки „по домашному“, хайде още кифлички за попълване на празни места — няколко от тях отидоха по бездънните му джобове. Обясни, че били „за аверите“. Докато похапвахме, говорехме за книги, местни новини и какво ли още не — единствено избягвах причината, поради която бях довел „Господин посредника“ тук.

Това го изискваше доброто възпитание и джентълменското поведение, на които Средата държеше много, дори и когато посягаше да свие нещо от приятел.

— Е, аре, казвай сега защо сме тук — въздъхна след петото кафе Средата. — Щото не си ме домъкнал в тая скъпотия за кеф компания да ти бачкам, нали?

Кафетата не му се отразиха на тонуса, в смисъл че не изперка, поне не повече отколкото беше още в началото. Чувал бях една приказка — дай на Средата купа сметана да подържи, тя ще се превърне в масло преди още часовника да си успял да навиеш. Причината беше в огромната му нервна енергия, така стръвно бликаше от него, че бе изморително да седиш наблизо повечко време.

— Не само заради компанията, човече, има още нещо — отвърнах аз. — Ще те помоля да поразпиташ — ти знаеш къде — за човек на име Франк Мерик. Ще го познават онези, дето са били в „Томастън“ или в „Супермакс“. Лежал е десетка, последните две или три в „Супермакс“, сетне са го освободили и препратили за съд във Вирджиния.

— К'ъв е тоя? Специален нещо, а?

— Не е от онези, дето лесно се забравят. Има репутация на терминатор.

— Солидна или въздух?

— Аз обикновено си проверявам източниците.

— А сега къде е?

— Тук някъде.

— Подновява стари познанства, а?

— Напълно възможно. Ако е така, бих желал да науча имената.

— Ще поразпитам този-онзи. Едва ли ще отнеме много време. Да кихнеш по 25 цента, че да не губя време кат ти се обаждам?

Дадох му една визитка, всички налични монети в джобовете ми и

петдесет долара в няколко банкноти по десет, петарки и по един, та полесно да купува бира и сандвичи, смазвайки механизмите си за информация. Познавах работната му методика. И по-рано го бях търсил за помощ. Когато намери нужния източник за Мерик, нещо, в което бях стопроцентово сигурен, ще ми върне рестото и един куп касови бележки, чак тогава ще си каже цената за услугата. Така работеше Средата в „официалното“ си качество, спазвайки едно просто правило: не крадеш от никой, който при нужда може да се окаже на твоя страна.

* * *

Мерик се обади някъде по обедно време. Цялата сутрин се бях оглеждал с очакване да цъфне отнейде, обаче не се появи нито той, нито червената му кола. Смятах, че е достатъчно печен да си смени возилото, но пък това означаваше Елдрич и клиентът му да са все така готови да го финансират. Бях взел нужните предпазни мерки в случай, че той или някой друг тръгне да следи къде се движа. Но нямаше признаци за подобни опашки, поне не и в този последен ден. Джаки Гарнър бе получил съответните нареждания и редовно докладваше, че при Ребека Клей всичко е тихо. И ето го, телефонът иззвъня. Отсреща Мерик, вече си показва рогата.

— Времето ти свърши — рече той.

— Да ти е хрумвало някога, че с добро и топла приказка понадалеч се стига?

— Ти пак ли на умен се правиш? За топли приказки време няма, но я стисни някому топките здравата, пък и ги поизвий мъничко и само гледай ефекта — поразителен е.

— Велики мисли. В пандиза ли си ги чувал?

— Смятах, че не си пропилял даденото време да ровиш къде съм бил и къде не. Иначе сериозен проблем се задава.

— Не научих достатъчно — нито за теб, нито за Даниъл Клей. Дъщеря му не знае нищо повече от теб по въпроса. Вече ти го е казвала. Само че ти не искаш да чуеш.

Мерик изпръхтя през носа, сякаш весело му стана.

— Ооо, виж, това е кофти. Ти кажи на госпожичката, че съм разочарован от нея. Я по-добре недей, аз лично ще и го кажа.

— Чакай малко. Не съм казвал, че не разполагам с нищо — излъгах, трябваше да го избудалкам с нещо, дето ще привлече вниманието му. — Имам копие на полицейски доклад за Даниъл Клей.

— Е, и?

— Там се споменава дъщеря ти.

Отсреща настъпи мълчание. Дали кълвеше?

— Освен това има неясноти, неща, които не разбирам. Смятам, че и ченгетата не са ги загрели.

— И в какво се изразяват те? — сега гласът му бе променен, звучеше носово, сякаш нещо го бе сграбило за гърлото.

Би трябвало да изпитвам угризения. Лъжех, спекулирайки с чувствата на баща, чиято дъщеря е безследно изчезнала. Нямах да ми се размине ей така, дойде ли часът на истината.

— Тц, по телефона не става — опънах се аз.

— Тогава какво предлагаш?

— Да се срещнем. Ще ти дам да надникнеш в документа. Ще ти кажа и какво друго съм научил. Сетне ти прави какво ти сърце желае, обаче без Ребека Клей, далече от нея. Ясен съм, нали?

— Не става, не си човек за вярване. Зърнах ги онези пещерни диваци, дето си ги пратил да вардят жената. Какво ще те спре да ги

насъскаш по мен, а? Аз проблем с тях нямам, стигне ли се до това, ще ги нулирам. Само че така сам ще си прецакам разследването, както би се изразил ти.

— И аз не искам кръвта им на мен да тежи. Дай на публично място да се срещнем. Ти си четеш четивото, сетне се разделяме. Да те предупредя обаче: давам ти шанс заради детето — дъщеря ти. Мернеш ли се около Ребека Клей отново, значи нещата веднага в друго измерение отиват. Гарантирам ти, че няма да ти хареса — каквото и да последва.

Мерик въздъхна театрално.

— Хайде стига си се дървил, мястото кажи.

С това бях готов, казах му го веднага — боулинг центъра „Биг 20“, той се пада на шосе 1. Дори и упътвания му дадох. Сетне хванах телефона и започнах да набирам.

* * *

Средата ми се обади някъде около три часа следобед.

— Намерил съм ти човек. Обаче ще шариш.

— Колко?

— Билет за хокея довечера и петдесет кинта. Там ще се видите.

— Готово.

— Остави билета до поискване на гишето в плик с моето име.

За останалото аз ще се погрижа.

— На теб лично какво ти дължа?

— Стотарка много ли ти се вижда?

— Звучи ми точно.

— Имам да ти връщам от онези пари. Ще ти ги дам, когато се видим.

— А човекът име има ли си?

— Естествено, но ти му викай Бил.

— Той нервак ли си пада?

— Не бих казал, поне не и преди да спомена Франк Мерик.

Хайде чао засега.

* * *

Кендълпин боулингът е стара традиция в Нова Англия. Топките са по-малки и по-леки, а фигурите — доста по-тънки: около 8 см по средата, около 4 см на върха и в основата. Да ги пометеш качествено е по-скоро въпрос на късмет, отколкото на умения. Чувал съм, че никой не е печелил игра с десет перфектни хвърляния. Най-добрият резултат, постиган в Мейн, е 231 точки от общо възможни 300. Лично аз никога не съм правил повече от 100.

„Биг 20“ съществува в Скарбъро още от 1950 г., когато го построил албанец на име Майк Антон. Бил най-голямата и най-модерната боулинг инсталация за времето си и май все още си е такава. Седнах на розов пластмасов стол да почакам. Беше четири и половина часът, петък следобед, всички коридори бяха заети. По възраст играчите варираха между хлапета и дъртаци. Ехтеше смях, миришеше на бира и пържено, по дървените алеи топките бумтяха с типичния си звук. Близо до мен играеха двама старчоци. Въздържани бяха, мятаха съсредоточено, почти не говореха — едва ли си размениха повече от десетина думи. И двамата имаха по 200 точки, изглеждаха много навити за последните хвърляния, но така и не успяха да повишат резултата.

Разочарованието си изрази само единият, и то с едно кратко „Пфф!“

Седях мълчаливо, бях единственият без компания сред десетки групички весели мъже и жени. Съзнавах, че вече прехвърлям някои норми в играта с Мерик.

Мобилният ми телефон звънна малко преди пет часа. Мъжки глас рече:

— Задържахме го.

* * *

Отвън бяха спрели две патрулни коли с маркировка на полицията от Скарбъро и три немаркирани автомобили — по един от полицейските управления на Портланд, на Южен Портланд и Скарбъро. Имаше и шепа дежурни зяпачи, насъбрали се да погледат сеир. Мерик лежеше по лице на паркинга, ръцете му закопчани с белезници на гърба. Когато приближих, вдигна глава и ме изгледа. Нямаше вид на ядосан. По-скоро изглеждаше разочарован. Зърнах О’Рурк наблизо, беше се облегал на една от колите. Кимнах му, извадих телефона. Ребека Клей се обади незабавно. Каза, че е в съда, съдията тъкмо щял да издаде заповед за временната ѝ протекция във връзка с тормоза от страна на Мерик.

Обясних, че отивам в полицейското управление на Скарбъро и ще бъда там, в случай че има нужда от мен, след като свърши в съда.

— Някакви проблеми? — запитах О’Рурк.

Той поклати глава.

— Той сам ни се набута в ръцете. Дори и устата не си отвори да запита какво става и защо.

Докато разговаряхме, полицаите вдигнаха Мерик на крак и го отведоха в една от немаркираните коли. Тя потегли, зърнах го вътре,

седеше с изправена глава и гледаше право пред себе си.

— Изглежда стар — отбеляза О'Рурк. — И в него има нещо особено. Не е човек, с когото бих имал особено желание да се сблъскам. И съжалявам, че ти го казвам, ама ти току-що точно това направи.

— Струва ми се, че не съм имал особен избор — поклатих глава аз.

— Е, добре де. Сега поне имаме възможността да го задържим известно време в ареста и да видим какво можем да научим от него.

Продължителността на ареста при Мерик зависеше от евентуално отправените срещу него обвинения. Ако изобщо те са формулирани както се полага по закона и бъдат уважени, разбира се. Например *дебнене*, което като юридически термин означава *поведение*, с което причинявате раздразнение у дадено лице или член от семейството му, уплаха, страх от физическо нараняване. То попада в категорията на престъпления от типа Г. Тероризирането е тип В, тормозът — тип Д. Евентуално бе възможно да се прибави непозволено влизане в чужда собственост и престъпно нанасяне на щети. Така или иначе всичко, взето накуп, пак едва ли бе достатъчно да гарантира задържането му по-дълго от следващия вторник. И то при положение, че не се появят адвокатите. Защото те незабавно биха възразили: тип Д и Е разрешават задържането на заподозрян само 48 часа без по-сериозни обвинения, като изключим уикенда и официалните празници.

— Смяташ ли, че твоята клиентка ще се захване сериозно с тази работа?

— Ти какво предлагаш — да го направи ли?

— Този човек е опасен. Изглежда ми тъпо да го пандизим само за шейсетина дни. И то би станало само в случай, че съдията приеме всички наши аргументи в полза на изпращането му в затвор. Всъщност

може и до обратен ефект да доведе. Само че това — последното — все едно аз не съм ти го казвал, нали?

— Никога не съм те възприемал като човек, който обича хазартното мислене.

— Тук за хазартно мислене дума не става. За пресметнат риск ти говоря.

— На каква база пресметнат?

— На базата на нежеланието на Франк да ходи в затвора и твоите способности да защитиш клиента си.

— Значи виждаш някакъв компромис?

— Виждам нещата така: ние го предупреждаваме, имаме готовност заповед за арест да влезе в сила по всяко време, сетне го пускаме. Този град е малък. Няма къде да се изпари като дим. Ще му закачим професионална опашка, ще следим къде ще ходи и какво ще прави.

На мен това не ми прозвуча като най-доброто решение. Ама никак. В същото време обаче излизаше, че ми се дават екстри — деветдесет и шест часа без Мерик да ми диша във врата. При всички случаи бе по-добро от нищо.

— Хайде първо да чуем какво ще каже в своя полза — предложих аз. — Ще ме пуснеш ли да присъствам?

— Вече съм го уредил. Не беше много трудно. Изглежда още имаш приятели в Скарбъро. Ти само внимавай в приказките му. Засечеш ли нещо важно, просто ми дай знак, без той да усети. Смяташ ли, че ще поиска адвокат?

Позамислих се върху тази възможност. Реши ли, че иска, ще трябва към Елдрич да се обърне, и то при положение, че старият адвокат е правоспособен да практикува в Мейн. Имаше и друга вероятност,

разбира се — Елдрич да разчита на колега в щата, готов да работи на принципа услуга за услуга. В същото време имах чувството, че подкрепата на Елдрич е условна, тоест зависи от разни неща, а неотдавнашните действия на Мерик може да са го принудили да си преоцени позициите.

— Първо да ти кажа, че не вярвам да е много разговорлив.

О'Рурк сви рамене.

— Е, може да откара някой и друг ритник.

— Вярно — ухилих се аз, — само че ще трябва да те докладвам на „Вътрешни разследвания“.

— Ами да, разбира се — прие той шегата. — Ще седна да поработя върху самия себе си. И все пак това тук е район на Скарбъро. Можем да се дистанцираме и само да гледаме те как ще поработят.

Качи се в колата си, погледна ме. Другите също потегляха, първо ченгетата от Скарбъро, сетне тези от Портланд.

— Хайде де.

— Веднага след теб.

Той потегли, кибиците се разкараха, внезапно останах сам. Колите се изгъркаляха край мен, качиха се на шосе 1 и запрашиха в обратна посока. Обляният от светлината на големия неонов надпис „Биг 20“ паркинг опустя, а зад мен — отвъд цимента — като че зейна мракът на тресавището. Обърнах се и, странно потиснат, се взрях в тъмнината. Не можех да се отърся от внезапно появилото се усещане, че отнейде там, изпод най-дълбоките му утробы, нещо също се е вторачило в мен. Качих се на колата, запалих, напрегнах цялата си воля да се отърва от това черно чувство.

* * *

Мерик седеше в малка квадратна стая до бяла маса със завинтени в пода крака. Около нея имаше три стола, той бе в онзи срещу вратата, другите два бяха свободни. Подобно на малка черна дъска табло за обяви висеше на стената до вратата, повърхността му покрита с детски тебеширени драсканици. От другата му страна бе стенният телефон, а високо в ъгъла — видеокамерата. В стените бяха монтирани скрити микрофони за запис на разпита.

Ръцете на арестувания бяха в белезници, а тяхната верига — прокарана през монтиран на масата метален пръстен. Някой му донесе кутийка безалкохолно, взета от автомата край стаята на лабораторните техники, само че тя си стоеше така, недокосната. Помещението нямаше отражаемо огледало, обаче разпита можехме да следим на компютърен монитор в съседна стая. Не бяхме само двамата с О'Рурк. Тукашното пространство бе достатъчно да се настанят максимално четирима, но в момента имаше поне три пъти повече хора и всички бяха заковали очи в екрана.

Един от тях бе детектив сержант Уолъс Макартър. Отдавна се познавахме с него. Чрез Рейчъл го бях запознал със съпругата му Мери. И в известен смисъл на думата почти бях отговорен за смъртта ѝ, обаче Уолъс никога не бе гледал на нещата по този начин, което му правеше чест, особено като се имат предвид някои допълнителни подробности.

— Не всеки ден жива легенда ни гостува — обади се той. — Дори федералните са си направили труда...

И махна с палец към вратата, където бе изпружил врат Пендър, новият завеждащ местното бюро на ФБР. Говореше с мъж, когото не познавах, но вероятно бе негов колега. Веднъж в Портланд някой ме бе запознал с новия феберейски шеф, мисля, че на благотворително

полицейско мероприятие беше. Стори ми се свестен, доколкото това може да важи за федералните. Пендър срещна погледа ми, кимна, кимнах му и аз. Поне не се бе опитал да ме изхвърли, за което трябваше да съм му благодарен.

Макартър поклати глава в подобие на възхищение и отново отвори уста:

— Този Мерик е от старата школа. Такива вече не се раждат.

О'Рурк се усмихна укорно.

— Боже, докъде ли ще го докараме, щом започнем да съжаляваме подобните на този тип? Не бил лош, а? Убивал чисто и леко. Няма мъчения, няма извращения. На жени и деца не посяга. Само на мъже, дето някой им е пуснал поръчка, а?

Мерик държеше главата си равно, не гледаше към камерата, но бях сигурен, че ни усеща. Нямах начин да не знае, че ще гледаме.

В стаята влязоха две ченгета от Скарбъро, детективи — едър мъжага на име Конлоу и жена на име Фредериксън. Формално погледнато, те бяха извършили ареста на „Биг 20“. Щом започнаха разпита, противно на очакванията, Мерик вдигна глава и започна да отговаря на въпросите спокойно и вежливо. Видимо изпитваше нуждата да оправдае действията си и да се защити по най-добрия начин. И сигурно бе прав. Дъщеря си беше загубил, имаше право да запита къде може да е тя.

Конлоу: Какви са интересите ти спрямо Ребека Клей?

Мерик: Никакви, освен баща ѝ.

К: А какво общо имаш с баща ѝ?

М: Той е лекувал моето момиченце. Сега него го няма. Тръгнал съм да установя къде е то.

К: И смяташ, че можеш да го постигнеш, като я плашиш, а? Едър мъж като бик, върви след беззащитна жена, дебне я. Браво бе!

М: Никого не съм плашил, нито заплашвал. Не съм я и издебвал. Исках само да ѝ задам някои въпроси.

К: И затова се опитваш да нахлуеш в дома ѝ, прозореца ѝ трошиш?

М: Не съм правил опит да нахлувам в дома ѝ. Счупването на прозореца бе случайно. Ще си платя за щетите.

К: Кой ти дава акъл за тези неща, а?

М. Никой. Няма нужда някой си да ми казва, че случилото се просто не е справедливо.

К: Кое не е справедливо?

М: Това, че дъщеря ми може да изчезне безследно и никой пет пари да не дава.

Фредериксън: Може би дъщеря ти е избягала. Знаем, че е имала сериозни проблеми.

М: Аз ѝ казах, че ще дойда да я потърся и да направя нужното. Не би следвало да бяга, не е имало защо.

К: Ти си бил в затвора. Как ще можеш да направиш нужното от затворническата килия?

М: (мълчи)

Ф: Откъде взе кола?

М: От един адвокат.

Ф: Кой е адвокатът?

М: Името му е Елдрич, от Масачузетс е.

Ф: Защо ти я е дал?

М: Той е добър човек. Смята, че имам право да задавам някои въпроси. Отърва ме от неприятности във Вирджиния, сетне ми

помогна, когато се върнах тук.

К: И ти дава автомобил ей така, защото има голямо и добро сърце ли? Какви са тези щедри хора, бе? Рицари някакви свети, а?

М: Може би трябва него да го запитате.

К: Ще го запитаме, нямай грижа, ама хич.

— Да, с адвокатата наистина ще трябва да поговорим — обади се тихо О'Рурк.

— От него нищо няма да научите — отсякох аз.

— Значи вече си ходил при него?

— Ами да. И той е от старата школа.

— Колко стара е тази школа?

— От времето, когато учебното школо са го правили от плет и глина.

— И какво ти каза?

— Почти същото, което и Мерик.

— А ти му повярва?

— Че е свестен човек, дето отпуска коли за благородни цели ли? Ами не. Обаче каза още, че Мерик му е клиент и че няма закон срещу това да дадеш на клиент автомобил за временно ползване.

Не споделих с О'Рурк факта, че Елдрич има друг клиент, който, изглежда, плаща разноските на Мерик. Реших, че може и сам да го констатира.

Междувременно се обадиха от лабораторията. Проверката в колата на Мерик показвала, че возилото е чисто. Няколко оръжия, уличаващи документи, просто нищо. Фредериксън се измъкна от разпитната, за да се консултира с О'Рурк и федералното ченге Пендър. Мъжът, който разговаряше с Пендър, слушаше разговора им, без да се

намесва. По едно време очите му пробягаха по мен, задържаха се за секунда, върнаха се на Фредериксън. Не ми хареса онова, което премина между нас двамата за тази кратка частица време. О'Рурк дойде при мен, запита имам ли въпрос към Мерик, важен от моя гледна точка. Предложих им да го питат сам ли работи, или има и помощници. О'Рурк, изглежда, се озадачи, позамисли се, сетне каза, че ще предаде на Фредериксън.

Ф: Госпожа Клей е извадила съдебна заповед във връзка с вас. Разбирате ли какво означава това?

М: Разбирам. Значи, че отсега нататък нямам право да се приближавам до нея. Иначе ще ми откарате задника обратно в затвора.

Ф: Точно така. Ще съблюдавате ли смисъла на заповедта? Ако нямате подобно намерение, още сега е възможно да си спестим известно време, нали?

М: Ще я съблюдавам.

Ф: Може би ще вземете решение и щата да напуснете? Ние бихме одобрили едно такова ваше намерение.

М: Нищо подобно не мога да ви обещавам. Аз съм свободен човек. Излежал съм си присъдите. Имам право да ходя където си пожелаю.

К: Това какво значи? Да се въртиш и около разни къщи във Фолмът, а?

М: Аз и носа си не съм показвал във Фолмът. Иначе чух, че там било много гот. И аз обичам да се радвам на водата.

К: Обаче едни хора видели кола като твоята там по някое време снощи.

М: Че много коли приличат на моята. Червеното отдавна е

популярен цвят.

К: А кой ти е казал, че колата е била червена?

М: (мълчи)

К: Ти май не ме чуваш? Откъде знаеш, че онази кола е била червена?

М: Ами че моята е червена — казвате като моята, значи каква друга да бъде? Ако е била синя или зелена, значи не ще да е била като моята. За да е била като моята, както казвате, значи трябва да е била червена.

Ф: Да сте си давали колата някому за известно време, г-нМерик?

М: Не, не съм.

Ф: Но ако се окаже, че е била вашата кола — сам знаете, че можем да го докажем: свидетели ще докараме, отпечатъци от гумите ще вземем — тогава значи вие сте били на волана, нали така?

М: Предполагам, че да, но след като наистина не съм бил там, значи това е спорно.

Ф: Спорно казвате, а?

М: Ами да, нали знаете какво означава „спорно“, госпожо полицай? Едва ли има нужда да ви го обяснявам.

Ф: Кои са другите с вас?

М (объркан): Кои други? Други мъже ли имате предвид? За какво, по дяволите, говорите?

Ф: Просто знаем, че не сте сам тук. Кого водехте със себе си? Кой ви помага? Вие това нещо сам не го правите.

М: Аз винаги сам работя.

К: И каква е тая работа, дето все сам я работиш?

М (усмихнат): Проблеми решавам. Нестандартно мислене прилагам.

К: Значи не мисля, че се опитваш да ни сътрудничиш, както би трябвало да бъде.

М: Ама нали отговарям на въпросите ви?

Ф: Може би ще отговаряте по-добре след две прекарани в ареста нощи.

М: Нямате право да постъпвате по този начин.

К: Значи ме учиш какво имам право и какво не, а? Слушай, тарикат, ти може някога си за голяма работа да си се имал, ама това тук пред нас днес не върви.

М: Просто нямате причина да ме задържате. Аз заявих, че ще съблюдавам съдебната заповед.

Ф: На мнение сме, че се нуждаете от известно време да размислите върху действията си. Хм, да медитирате върху прегрешенията си.

М: Не зная за вас, но аз повече няма да говоря. Настоявам да ми извикате адвокат.

И това бе краят на разпита. На Мерик му дадоха достъп до телефон, веднага се обади на Елдрич. Оказа се, че адвокатът е полагал изпити в Мейн, както и съответните им еквиваленти в Ню Хампшир и Върмонт. Препоръча на Мерик на повече въпроси да не отговаря, сетне бяха направени съответните постъпки той да бъде прехвърлен в околния затвор на Къмбърланд, защото Скарбъро вече не разполагаше със затворнически килии.

— Адвокатът няма да успее да го освободи преди понеделник сутрин и това е най-ранното възможно време — рече О'Рурк. — Никой съдия не обича някой си да го вика на работа през уикенда.

Замислих се — на Мерик дори и обвинение да му бъде връчено,

пак бе напълно вероятно Елдрич да го освободи под парична гаранция, още повече ако това отговаря на интересите на другия му клиент. Такова развитие би задоволило и О'Рурк. Ребека Клей бе единственото лице, чиито интереси биха пострадали в резултат на евентуалното освобождаване на Мерик.

— Уредил съм едни хора да охраняват госпожица Клей — рекох на О'Рурк — На нея ѝ се иска да ги разкара, но си мисля, че ще има нужда да си промени решението, особено след като установим каква ще бъде реакцията на Мерик.

— Кого си хванал за тази работа? — тутакси запита О'Рурк.

Помръднах неспокойно на стола.

— Братята Фулси и Джаки Гарнър.

О'Рурк избухна в смях и това предизвика изненадани физиономии в околните ченгета.

— Ама, брат ми, това работа не ти върши! Все едно два слона под прикритие, че и начело с циркаджията.

— Виж, предпочитам да стане точно така, по-добре да ги забележи. Целта на упражнението бе да го държа на разстояние.

— Хей, вярно, че те и мен биха държали на разстояние. Вероятно всичко живо са изплашили. Страхотни приятели си подбиращ, няма какво да се каже. Забавни.

Аха, рекох си наум, ти още нищо не знаеш за моите приятели. Почакай да видиш, като се появят реално забавните сред тях.

По времето, когато от Скарбъро успях да стигна до окръжния център Къмбърланд, улиците бяха задръстени с какви ли не автобуси: жълтите училищни, Питър-Пановите, изобщо всичко, що се търкаля на четири колела и може да побере повече от шестима души. Всичко живо бе тук, мач на „Пайрътс“ имаше. Напоследък треньорът Кевин Дайнийн бе повел момчетата си към върха на Атлантическата дивизия на националната хокейна лига и надеждите бяха с тях. В началото на седмицата сразиха най-големите си съперници „Хартфорд Улф Пак“ със 7:4. Сега идеше ред на „Спрингфийлд Фалкънс“ и поне пет хиляди фенове се бяха изтресли тук за мача.

На леда в залата комик в птичи костюм вече забавляваше публиката с разни тъпи смешки. Всъщност да бъда по-точен: размиваше част от запалянковците. Иначе имаше разни други хора, дето нямаха желание да се посмеят.

— И това пък ако не е най-тъпият спорт — презрително отсече чернокожият Луис.

Носеше сив кашмирен лоден върху черен костюм, набутал ръце дълбоко в джобовете на връхната дреха, забол брада в навития около врата дълъг червен шал. Имаше вид на човек, току-що принуден да слезе от влак някъде в дивата сибирска пустош. Беше си обръснал мефистофелската брадичка, но не и главата, иначе косата му бе съвсем къса, сивите косми почти не личаха. Пристигнаха с Ейнджъл по-рано през деня, затова и бях купил два билета повече, в случай че им се идва на мача. Ейнджъл обаче хванал настинка в Напа и предпочел да остане в моята къща да си ближе раните и да се самосъжалява. И ето ти го Луис сам, крив и мърморещ — мой компаньон за вечерта.

През последната година нещата между нас двамата се бяха поизменили. Всъщност винаги съм бил по-близък с Ейнджъл. За

неговото минало знаех много повече и през не особено продължителната си кариера на ченге му бях помагал, че дори и защитавал. Тогава усещах нещо дълбоко положително в него и бях реагирал спонтанно. Днес ми беше трудно да обясня точно какво е било то — но сигурно е имало нещо общо с вродената почтеност и състраданието спрямо низвергнатите. От друга страна пък, бе доволно трудно да се взреш в криминалното му минало и да отсееш нещата — кое какво и къде е.

И в партньора му бях доловил някои качества, но там случаят бе доста по-различен. Луис бе убивал много преди аз за пръв път да дръпна спусъка в миг на гневен изблик. В началото и при него то е било израз на справедлив, макар и яростен вътрешен бунт, впоследствие обаче бързо бе осъзнал, че има истинска дарба да убива, а се бяха появили и поредица хора, предложили добри пари да наемат талантите му за свои нужди и поръчки. Мислех си, че тогава не е бил много по-различен от Франк Мерик, но с течение на времето моралният му компас се бе коренно променил, и то в посока, доста далечна от тази на Мерик.

И все пак си знаех, че Луис не е много далеч от мен самия. Притежаваше едно мое качество, което отдавна нямах охота да призная дори и пред себе си — импулсът да посегна и да ударя, стръвта към насилието. Всъщност именно присъствието на Луис в живота ми бе станало причина да си дам отлична сметка за тях и благодарение на това да овладеея приемите на самоконтрола. На свой ред му бях помогнал да намери отдушник за гнева, начини да го контролира по достоен за себе си път, дори да го насочва към подобряване на околния свят. През последната година заедно бяхме станали свидетели на неща, които ни промениха, потвърждавайки съмненията ни за природата на изпълнения с празнини грешен наш свят. Макар и рядко да бяхме споделяли тези си

чувства, все пак намирахме обща почва, колкото и кухо да е кънтяла тя понякога под стъпките ни. Метафори използвам, разбира се.

— И знаеш ли защо в тази игра няма чернокожи? — продължи Луис. — Първо — защото е бавна. Второ, защото е тъпа. И трето, защото е на студено. Само ги виж ония долу.

Измъкна ръце от джобовете, кимна към леда, разлисти страниците на официалната програма.

— А повечето дори и американци не са, ами канадци. Канадци, за Бога! Ние нямаме ли си тук достатъчно бели повлекановци, та и от Канада да ги внасяме, кажи ми само?

— Ние в САЩ обичаме да помагаме на канадците — обясних му аз. — Така им даваме възможността да си спечелят реални долари.

— За да ги изпращат у дома на семействата, както гастарбайтерите от Третия свят — презрително изпуфка той и с омерзение изгледа неколцината играчи извън терена. — Ей оня смешник в птичите дрехи е по-атлетичен от тях.

Седяхме в блок Е, отдясно на центъра и над кръглата заледена арена. И следа нямаше от човека, когото чаках — обещания от посредника Бил, макар че сигурно бях нетърпелив. Според казаното от Средата той бе от предпазливите хора, още повече че ставаше дума за типове от рода на Мерик. Вероятно бе достатъчно съобразителен да се е спотаил някъде и сега да ни наблюдава оттам. Е, ще му стане по-спокойно, когато научи за окошарването на Франк поне за два дни и нещо. Така си бяхме купили малко време, за което бях благодарен, макар че в замяна се налагаше да защитавам хокея и да обяснявам фините му нюанси на човек, който признаваше само баскетбола и атлетичните пистови дисциплини.

— Хайде-хайде — рекох добродушно, — не си честен.

Почакай само да започнат играта. Тогава ще видиш дали са толкова бавни.

— Я да се шибат — изруга Луис. — Бързина ли? Това е например Карл Люис. Джеси Оуенс беше бърз. Дори и Бен Джонсън беше светкавица, нищо че гълташе допинг. А тия долу са като снежни човечи, на тенекени кутийки сложени.

В същия миг прозвуча силен глас по високоговорителите. Обяви, че на спортното игрище е „забранена употребата на обиден език и нецензурни думи“.

— Ама какво искат тия, бе? — искрено се възмути Луис. — На мач да не мога да псувам ли? Я да си го начукат отзад!

— Е, то е само така, за пред хората — успокоително се обадох аз, тъкмо когато съседът — мъж с две дечица — укорно изгледа приятеля ми, понечи да се обади, сетне отново измери едрата фигура на Луис и предпочете да си затрае, нахлузвайки шапките надолу върху детските ушички.

Прозвуча „*We Will Rock You*“ на „Куин“ и „*Ready to Go*“ на „Република“

— К’ви са тия музикални изгъзици, бе? — отново се възмути Луис.

— Виж, човече, това е бяла музика — примирително обясних аз. — Зная, че за тебе е кофти, обаче какво да правя сега? Такава чернокожите не танцуват, ама пък те и на хоккейни мачове не ходят, нали?

Луис ме изгледа със съжаление, а в същия миг екипите излязоха на леда. Хайде отново засвири бяла музика, Луис се намръщи още повече. Както обикновено, през първата третина раздаваха сувенири, тенис фланелки с отборните емблеми, по някоя и друга шапка,

безплатни бургери, талони с намаление за пазарния център.

— Мамка му и нещастници — отново се оплака Луис. — Ясно е, че тия идиоти трябва да раздават нещо, за да задържат публиката, иначе кой ще остане на тая дивотия?

В края на третината „Пайрътс“ поведоха с 2:0, реализатори бяха Зинън Конопка и Джоф Питърс. Все още нямаше и следа от човека на Средата.

— Сигурно е заспал някъде — ухили се Луис. — На това зрелище и аз бих задрямал.

В момента когато отборите излизаха на терена за втората третина, към нас се приближи дребен човечец с грубовато лице и яке с логото на „Пайрътс“, влизайки по нашия ред откъм дясно. Имаше козя брадичка и очила със сребристи метални рамки. На главата бе нахлузил черна шапка също на „Пайрътс“, ръцете бе заврял дълбоко в джобовете. Не беше много по-различен от стотици други посетители по околните скамейки.

— Паркър, нали? — запита ме той.

— Точно така. А вие сте Бил?

Той кимна, но не извади ръцете от джобовете на якето.

— Откога ни следите? — запитах го аз.

— От преди първата третина — отвърна човечецът.

— Много сте предпазлив — неутрално рекох аз.

— От предпазливост глава не боли — рече той.

— Франк Мерик е в ареста — обадох се отново.

— Ами добре, само че аз откъде да го зная, нали? За какво го прибраха?

— За тормоз.

— Да задържат Франк Мерик за тормоз?

Бил изпръхтя недоверчиво.

— Аре стига бе. Защо не и за пресичане на червено? Може би разрешителното за кучето не е носил, а?

— Трябваше да организираме задържането му поне за малко — казах. — Такива неща като защо тук не играят.

Бил хвърли бърз поглед към Луис.

— Не искам никого да обиждам, но един чернокож господин на хокеен мач бая внимание привлича — бавно рече той.

— Ние сме в Мейн — отвърнах. — Тук чернокожият ще изпъква, където и да се намира.

— Това е вярно и все пак можехте малко да туширате нещата.

— Да ви изглежда като човек, дето ще се навие пиратска шапка да носи и пластмасово ятаганче да размахва? — пошегувах се аз с името на любимия отбор.

Бил отново хвърли бърз поглед към Луис, отмести очи.

— Вярно, че не. По-скоро с истински ятаган в ръката си го представям.

Набито око имаше този Бил. Намести се до мен и доста време мълча. Три минути и малко преди края на втората третина Шейн Хайнс намери пролука и заби шайбата във вратата на фалконите. Минута и половина след това Джордан Смит вдигна резултата на 4:0. Това май предрешаваше играта.

Бил се изправи.

— Хайде да ударим по бира — предложи той. — Четири поредни победи, общо девет от десет мача. Най-добрият старт след онзи от сезона 1994-1995, а? Аз пък тогава мачовете трябваше в пандиза по телевизията да ги гледам.

— И това го смяташ за наказание, така ли? — обади се

неочаквано Луис.

Бил го измери продължително, но премълча.

— Той по хокея много не си пада — примирително обясних аз.

— Така изглежда — поклати глава Бил.

Излязохме от залата, взехме си три малки бири в пластмасови чашки. Доста хора се точеха навън, ситуацията на терена наистина вече изглеждаше безинтересна.

— Между другото, благодаря за билета — обади се Бил. — Напоследък невинаги успявам да си намеря сухо за хокея.

— Няма защо — отвърнах.

Той замълча, красноречиво загледан в издутината на сакото ми, където държах портфейла. Извадих го, дадох му петдесетте долара. Той грижливо сви петте банкноти, прибра ги в левия джоб на джинсите. Тъкмо си отварях устата да го поразпитам за Мерик, когато откъм залата долетя здрав рев. Нямаше начин човек да сбърка — ясно се чуваше името на фалконите. Бяха вкарали гол.

— Мамка му! — изруга Бил. — Ние ги урочасаме, не биваше да излизаме! Трябва да се върнем.

Върнахме се. Докато чакахме началото на последната третина, Бил отвори дума за престоя си в мейнския „Супермакс“. Тази система затвори бе разработена в САЩ специално за да приема от други наказателни институции най-буйните затворници, рисковите потенциални бегълци и онези, които представляват заплаха за околните. Всъщност най-често там местят непокорните и контрабандистите от другаде — за назидание или наказание. Мейнския го откриха през 1992 г. в Уорън. Наред с другите си килии разполага със стотина единички, всички със стопроцентово максимално строг режим. След закриването на стария мейнски затвор на име „Томастън“ „Супермакс“ бе

постепенно разширяван, добавяха му нови сгради, подобно на крепостни стени около главната цитадела в центъра, и сега има килии за общо 1100 затворници. А повечето от затворниците от „Томастън“ бяха постепенно прехвърляни в „Супермакс“. И Бил беше от тях.

— По едно и също време лежахме в макс, Мерик и аз — каза Бил. — Аз бях за двайсетачка — за кражба. Е, за кражби по-точно. Да не повярва човек, а? Двайсет години за някаква си свивка. Шибаните убийци лежат по-малко. У мен ченгетата намериха само отвертка и малко жица. Казах им, че с тях си поправам радиото в колата. А те ме изкараха буен, рисков беглец и хайде в макс. Сетне нещата загрубяха. Взех та изкрейзих, шибнах едно ченге, то с мен постоянно се ебаваше. Ама си платих, нали? Стоях си до края. Шибани ченгета. Мразя ги!

Затворниците обичайно наричат надзирателите ченгета. В края на краищата нали са част от същата закононалагаща система както полицията, прокурорите и съдиите.

— На бас се ловя, че не си виждал макс отвътре, нали? — подхвърли Бил, вече бяхме на ти.

— Не съм — признах аз.

В тези затвори не допускат никого извън самите затворници и охранителния персонал. Иначе бях чувал предостатъчно, за да съм сигурен, че е по-добре там изобщо човек и носа да не си подава.

— Много е кофти, брат ми — рече Бил с такъв тон, дето говори повече от фактите.

Не беше от бившите пандизчии, дето разказват сърцераздирателни истории за лош късмет, мръсни прокурори и прочие. И не се опитваше да лъже. По-скоро, изглежда, бе закопнял някой да го послуша по темата.

— Смърди, брат ми, смърди — и буквално, и иначе. Урина,

кръв, драйфано. По пода гадости, по стените — също. Зиме изпод вратите сняг навява. Вентилаторните шахти бръмчат и скърцат, луд ставаш. Направо изкрейзваш, спиране няма, ушите и главата ти в тъпан се превръщат. Опитвах тоалетна хартия в ушите, ама не става, чувствах, че постепенно откачам. Заключен си двайсет и три часа в денонощието. Пет пъти в седмицата имаш по един час в кучешката колибка. Така му викахме на двора за разходка. Еба ти двора. Коридорче, метър и осемдесет широко, девет метра дълго. Аз ли не зная, сума ти години съм го мерил. Светлините не се гасят — денонощно ти блести в очите, седем дни в седмицата. Радио, телевизия, такива неща няма, само бяла светлина и шум. И четка за зъби не ти се полага. Дават ти едно пластмасово стъргало вместо четка, ама то и половин парче работа не върши.

Бил отвори уста, посочи дупките сред пожълтелите си зъби с пръст.

— Ей ги на, пет зъба ми липсват — рече той. — Просто си изкапаха. И като става дума за това, да ви кажа направо: системата „Супермакс“ е форма, по-точно инструмент за психологическо мъчение. Знаеш за какво си там, но не и какво да направиш, за да се измъкнеш. И това съвсем не е най-лошото. То идва, когаго се сджафкаш здраво с ченгетата и тогава те ти прилагат стола.

И за стола знаех. Така викат на едно съоръжение за укротяване. Използва се срещу достатъчно успели да ядосат надзирателите затворници. Тогава четирима или петима ти се дотрисат в килията, облечени в пълна броня, от онази, дето я използват по време на безредици, че и с електропалки, за да извършат извеждането. Затворникът получава нужната порция бой с ток, натиснат е на леглото или пода, закопчан с белезници, прикачени към пранги за краката.

Свалят му дрехите и го помъкват към специална стая за наблюдение. Той крещи и реве, обаче полза няма. Слагат го върху стола, завързват го с ремъци, затягат хватката. Там ще стои гол часове наред — на студено. Колкото и да е странно, затворническите власти упорито твърдят, че столът не бил наказателно средство, а просто начин за контролиране на затворници, които представляват заплаха за околните или застрашават собствения си живот. Портландският вестник „Финикс“ се бе сдобил някак с видеозапис на едно такова извеждане. Ирония на съдбата някаква си, защото самите власти са наредили тези операции да бъдат записвани с камера като доказателство, че никой не измъчва поверените им затворници. Според хора, видели с очите си мерките, трудно бе човек да си представи друго освен това, че извеждането и столът са изцяло санкционирано от щатски органи насилие, граничещо с мъчение.

— И на мен ми го приложиха веднъж — продължаваше Бил. — След като треснах онова ченге в сурата. Повече не ми се е случвало. Просто сетне си налягах парцалите. А на Мерик му се случи няколко пъти, само че просто не успяваха да го пречупят. И все за едно и също нещо.

— Не те разбрах, какво имаш предвид?

— Мерик го наказваха все заради едно хлапе на име Келог. Анди Келог му викахме. Той беше нечитав, но грешката не бе негова. Всеки го знаеше. Като дете са го ебавали и никога след това не се е оправил. Все за разни птици говореше. Всъщност за хора като птици...

Тутакси прекъснах Бил.

— Чакай малко, искаш да кажеш, че този Келог е бил сексуално малтретиран ли?

— Ами да. Доколкото разбрах в края на краищата, хората, които са го изнасилвали, са носели птичи маски или нещо подобно.

Помня го от „Томастън“, и други го знаят от там. Всички бяхме там в началото. Само че никой не грееше какво точно и как се е случило. Една приказка вървеше, че бил насилван от „хора като птици“, и то многократно. А преди тях, изглежда, е имало и други. Положението му след това е било плачевно, от километри се виждаше. Тъпкали са го с медикаменти, направо беше психиран, като омагьосан значи. Единственият, който успяваше да се доближи до него по човешки, бе Мерик и това поне за мен беше истинска изненада. Защото този човек за социален работник не може да мине, а в категорията на добряците изобщо не се вписва, и дума да няма. Коров беше, брутален. Обаче с това хлапе се получи съвсем друго. Опитваше се да го защитава. И не говоря за някаква си педерастка история. Първият, дето се опита да подхвърли нещо в тази връзка, беше и последният. Мерик главата му направо щеше да откачи. Като я хвана през решетките, едвам го отърваха ченгетата. Дойдоха в пълна сила, пуснаха му ток и така спасиха онзи. Сетне Келог замина за макс, защото все псуваше ония гадняри, а Мерик сам си организира и него да го прехвърлят.

— Значи Мерик нарочно се озова там?

— Ами да, така са ми казвали и други, ама аз и сам съм виждал много неща. Преди да прехвърлят Келог, Мерик си гледаше работата, държеше си главата ниско. Е, разбира се, като изключим случаите, когато някой се закачаше с хлапето или пък бе шантав достатъчно, че да си го мери с Мерик. След като Келог замина обаче, Мерик лудна, постоянно ги вършеше едни такива, колкото да вбесява ченгетата, и накрая те нямаха друг изход, освен и него да изпратят в макс. При това там той нямаше никакви особени възможности да направи нещо повече за хлапето. Обаче не се отказа. Говореше с персонала, опитваше да ги навие да извикат психиатър, да лекуват

Келог. Един-два пъти дори успя да поговори с момчето преди поредното му изпращане на стола. Така се получи, че и самите надзиратели са го извеждали от килията да увещава Келог, защото той само него слушаше, макар и невинаги. Казвам ти, че това момче все на стола стоеше. Може и още да е на същото дередже, като си помисля как стояха нещата.

— Значи Келог е още в затвора?

— Ако питаш мен, никога няма да излезе. Не и жив. Струваше ми се, че това хлапе постоянно искаше да умре. И наистина е чудо, че все още е жив.

— Ами Мерик? Ти с него разговарял ли си? Разказвал ли ти е нещо лично за себе си?

— Не, той беше единак. Време имаше единствено за Келог. Е, случи се веднъж-дваж да разменим по дума — било когато са ни водили в лечебницата или случайно при разминаване в кучешката колибка. Но за всичките онези години общо не е било повече, отколкото ние с теб тази вечер. Обаче за дъщеря му знаех. И винаги съм си казвал, че именно затова съжаляваше Келог и се мъчеше да му помогне.

Последната третина започна. Вниманието на Бил тутакси се прехвърли на леда.

— Чакай малко, не разбирам — подхвърлих нарочно. — Какво общо има дъщерята на Мерик с това хлапе Келог?

Бил неохотно извърна глава от терена, за да ми каже няколко неща, но то бе за последно тази вечер.

— Ами виж — дъщеря му изчезнала безследно, докато той е бил в пандиза — рече той. — Почти нищо си нямаше от нея. Няколко снимки, една-две рисунки, изпратени му от майка ѝ в затвора, преди детето да изчезне. Именно тези рисунки го привлякоха към Келог. Келог също рисуваше. И на неговите рисунки, и на тези на момичето имаше

МЪЖЕ С ПТИЧИ ГЛАВИ.

ТРИ

*Самият Ад е в мен,
но няма никой тук...*

Робърт Лоуъл, „Час за мерзавци“¹²

15

Не ми отне много време да открия името на адвоката, представлявал Анди Келог при последните му перипетии със закона. Оказа се жена на име Ейми Прайс, имаше кантора в Южен Фрийпорт, на около три мили разстояние от туристическите капанчета на самия Фрийпорт. А разликата между него и южната му част е поразителна. Фрийпорт отдавна бе загубил стария си колониален облик, за да освободи място за множество магазини, превръщайки страничните си улички в паркинги. Южен Фрийпорт обаче бе запазил повечето от старите къщи от XIX век, строени още по времето, когато по крайбрежието около Хараситек като гъби растели и процъфтявали пристанища. Прайс работеше в малък офисен комплекс, състоящ се от две стари — възстановени, разбира се — капитански къщи на „Парк Стрийт“. Бяха част от градския център, разположена току над Фрийпорт Ландиш на неголяма, затворена между четири пресечки площ. Офисите

бяха поделени между нея, един счетоводител, фирма финансисти и специалист по акупунктура.

Беше събота, но по телефона Прайс ми каза, че възнамерявала да работи по няколко дела поне до един часа. Минах покрай магазин на име „Кархартс Вилидж Стор“, оттам си купих пресни кифлички, сетне оставих колата и тръгнах пеша към кантората ѝ бавно през центъра. Още нямаше обед, когато влязох в общата приемна. Седнала зад бюро млада жена ме упъти и веднага вдигна телефона да уведоми секретарката на Прайс, че идвам. Минах по коридора вляво, влязох в неголяма стая. Секретарката се оказа млад мъж около двайсетте с червена папийонка и тиранти. При друг на неговата възраст това би изглеждало като грижливо култивирана ексцентричност, обаче смачканата му памучна риза и петънцата от мастило по светлокафявия панталон говореха за чиста проба искреност.

Самата Прайс бе на около четирийсет, с червена къдрава коса, късо подстригана в стил, който би подобавал на поне двайсетина години по-стара жена. На стола ѝ висеше тъмносиньо сако, полата ѝ бе в същия цвят, изглеждаше уморена и като човек, водил прекалено много непечеливши битки със системата. По стените висяха картини с коне. По пода, на прозоречните первази и върху бюрото ѝ имаше купища натрупани папки и все пак атмосферата бе далеч по-радушна и приветлива от офисите на „Елдрич и съдружници“. Сигурно защото тук бяха наясно с употребата на компютри и изхвърлянето на старите книжни архиви.

Вместо да си остане зад бюрото, Прайс ми освободи място на канапето, взе стол и се настани срещу мен. Между нас имаше масичка и скоро на нея се появи кафеник и чашки. Донесе ги секретарят, чието име бе Ърнест, а за труда си взе една от кифличките. Общата конфигурация

ме поставяше в леко неизгодно положение — канапето беше по-ниско от стола на Прайс и доста по-неудобно от него. Отлично разбирах, че е нарочно. Ейми Прайс бе губила предостатъчно пъти, за да приема винаги най-лошото за даденост, и, изглежда, затова се беше научила при всякакви обстоятелства да се възползва от каквото и да е налично предимство, колкото и дребно да е то. Забелязах, че носи голям годежен диамантен пръстен. Под зимната слънчева светлина камъкът му игриво блещукаше в различни нюанси, сякаш в него се движеха миниатюрни живи същества.

— Хубав камък — подхвърлих.

Тя се усмихна.

— Вие да не се окажете експерт по скъпоценните камъни вместо детектив?

— Аз съм човек с много таланти — похвалих се. — Та когато детективският бизнес закъса, да имам на какво да се опра.

— Изглежда, добре се оправяте с въпросния бизнес. Щом често пише за вас по вестниците.

Замисли се над собствените си думи и добави:

— Май не се изразих точно. Искам да кажа, че когато някой вестник пише за вас, то материалът винаги изпъква, прави впечатление. На бас се хващам, че сте си хванали приятели журналисти. Не че в статиите ви хвалят, но пък имат уважението ви, то си личи.

— Вестникарската слава е лошо нещо, госпожо Прайс — отвърнах уклончиво, леко раздразнен от намека. — Не е за завиждане.

— Е, може би е така, но аз пак ви желая късмет в тази област, почитатели да привличате. Само че вие май искахте за Анди Келог да поговорим?

Нямаше намерение жената да се будалкаме. И ето ни на темата.

— С него бих желал да говоря.

— Той е в затвора. А в „Супермакс“ не пускат никого.

— Освен вас.

— Аз съм му адвокат и пак постоянно ми се налага да хитрувам и търся пролуки, за да стигна до него. А какви са интересите ви в случая на Анди?

— Даниъл Клей.

Лицето на Прайс се вкамени.

— И какво по-точно?

— Наела ме е дъщеря му. Тя си има неприятности с една личност, която се е захванала баща ѝ да издирва. А пък излезе, че същата тази личност е общувала с Анди Келог в затвора.

— Мерик — откликна Прайс незабавно. — Франк Мерик, нали?

— Значи знаете за него?

— Няма как да не съм чувала за Мерик. Той се е сближил с Анди там.

Тук замълчах, изчаквайки. Прайс се помести на стола, поколеба се.

— Откъде да започна? — запита тя. — Аз Анди безплатно го защитавам, *pro bono* работя. Не зная доколко сте запознат с обстоятелствата, но ще се опитам да ви ги предам в кратко резюме. Захвърлен като бебе, сетне прибран от сестрата на майката. За съжаление те двамата със съпруга ѝ са се отнасяли много жестоко с детето: предлагали са го на семейни приятели за сексуални удоволствия, значи чиста проба издевателства. Започнал е да бяга от дома още като осемгодишен, на 12 години вече е бил почти неуправляем. От деветгодишна възраст взима лекарства. В училище има огромни

затруднения с уроците. Едвам е стигнал до трето отделение. Накрая се озовава в дом приют за деца с психически разстройства. Там е на държавен бюджет, средствата са минимални. Сетне е предложен за мнение и лечение на доктор Даниъл Клей в рамките на пилотна програма за психически травмирани деца. Такава е и специалността на Клей, особено в случаи на малолетни жертви на физическо и сексуално малтретиране. В началото за програмата били подбрани няколко обекта, Анди се оказал един от тях.

— Кой е решавал кои деца да бъдат включени в тази програма?

— Комисия от специализирани здравни и социални работници, самият Клей. Очевидно още в началото при Анди има значително подобрение. Изглежда, че при него терапията на Клей проработва. Детето става по-общително, агресивността му чувствително намалява. Комисията решава, че в неговия случай общуване с връстници извън приюта може да окаже благотворно влияние, затова го изпращат за по два дни всяка седмица при семейство в Бингам. Въпросните хора държат хижа за спорт на открито: лов, туризъм, планинско речно плаване, такива неща. Постепенно Анди свиква с тях, тогава му е разрешено да живее там постоянно, само че под наблюдението на здравни и социални инспектори. Е, така, изглежда, е било само в началото, защото тази работа е хубава като идея, но трудна за изпълнение. Малко по малко поради доброто му поведение посещенията се разреждат и накрая инспекторите се заемат с други, по-належащи случаи. Разрешена му е относителна свобода, но така или иначе той се е държал добре, не е бягал от семейството и хижата. Говорим за летния сезон. Сетне имало повече работа, хората нямали достатъчно време да отделят за Анди. С други думи, не е имало 24-

часово наблюдение цялата седмица и...

Пауза.

— Вие деца имате ли, г-н Паркър?

— Да.

— Аз пък не. Мислех си по едно време, че трябва да имам, само че сега май вече е късно. Може би така е и по-добре, като се има предвид на какво са способни някои хора спрямо децата.

Прайс направи нова пауза, облиза устни.

— Значи, Анди бил отвлечен от място някъде съвсем близо до хижата. Един следобед изчезнал, нямало го два-три часа, сетне се върнал, бил извънредно мълчалив и затворен. Никой не обърнал особено внимание. Той все още не бил напълно като другите деца — имал си своите настроения и физиономии, а хората, които тогава се грижели за него, предпочитали в такива случаи да го оставят на мира. Освен това смятали, че няма нищо лошо да му разрешават да скита в горските околности на воля. Добри хора били онези настойници. Моето мнение е, че поради заетостта си просто не са обръщали достатъчно внимание на Анди.

Както и да е, забелязали някои неща чак след третия или четвъртия път, когаго той изчезнал за определено време. Някой от тях отишъл при него, доколкото си спомням, майката е била, питала как е, а той изведнъж я нападнал. Скочил върху ѝ като дива котка, ухапал я, одраскал ѝ лицето. Накрая се наложило всички заедно да го укротяват силово. Повикали полицията, хайде пак го прибрали в приюта. Само че вече не искал да ходи при Клей, социалните работници успявали от време на време да измъкнат някаква частична информация от него. С други думи, фрагменти от случилото се. В дома стоял до седемнайсетгодишна възраст. Сетне хванал улиците и просто изчезнал

от хоризонта. Сега нямам пари да си купува лекарствата, които му давали в приюта, затова се захванал с продажба на дрога на дребно, крадял, участвал в побоища. Присъдата му е петнайсет години, само че мястото му не е в „Супермакс“. Вече доста време се опитвам да го прехвърля в психиатрията на Ривървю. Там е реалното му място, защото е болен. Засега обаче късмет нямам. Според щатските власти той е престъпник. А пък те никога не бъркат, нали?

— Но защо не се е оплаквал от насилниците?

Прайс ухапа кифличка, аз изчаках. Забелязах, че докаго мисли, пръстите ѝ постоянно потропват в някакъв въображаем ритъм по облегалката на стола. Сякаш ноктите си изпробва. Сега спря, захвана се разсеяно да разчупва кифлата. А мисълта ѝ видимо бе съвсем далеч от това действие.

— Сложно е — рече тя след малко. — Отчасти вероятно се дължи на предишните насилия, където отговорните за него възрастни хора не само са знаели за тях, а са били и активни участници. Именно затова не е имал никакво доверие на отговорните фактори. Сетне онова семейство в Бингам тъкмо е било на път да го спечели, когато са се появили нови насилници. Има още една подробност, казана ми лично от него: насилниците заплашвали, че ще наранят осемгодишната дъщеря на настойниците, в случай че той се оплаче от тях. Името ѝ било Мишел, Анди бил много привързан към нея. И се опитвал да я защитава, разбира се, доколкото е имал възможности за това. И по същата тази причина се е връщал.

— Какво искате да кажете с това? Къде се е връщал?

— Онези мъже са му нареждали къде да ги чака за поредната среща. Понякога не се явявали на нея, друг път идвали, но Анди винаги бил на мястото да ги чака. Защото не искал да се случи нищо лошо на

Мишел. На половин миля разстояние от хижата имало поляна, а наблизно и река. От поляната надолу към пътя водела горска просека, достатъчно широка лек автомобил да мине. Обикновено Анди чакал там, някой от онези идвал да го вземе. Наредено му било да седи на земята с лице към реката, а чуе ли, че някой идва, в никакъв случай да не се извърща. Завързвали му очите, завеждали го в колата и оттам на друго място.

Нещо сякаш ме сграби за гърлото, в очите ми запари. Извърнах очи от Прайс. В съзнанието ми пламна цветна картина със звук: момченце седи на стар дънер, някъде наблизно ромоли вода, слънчеви лъчи проникват през клоните на околните дървета, птички чуруликат, нечий стъпки зашумоляват, а после настъпва мрак...

— Разбрах, че и на стола са го връзвали два пъти.

Тя ми хвърли бърз поглед, може би бе изненадана колко добре съм осведомен.

— Повече от два пъти са го слагали там. Анди се намира в постоянен омагьосан кръг. Пие силни лекарства, обаче дозировката им трябва да се наблюдава от медицинско лице и съответно да се коригира. Само че това никой не го прави в затвора, тогава медикаментите не действат както трябва, Анди изпада в различни състояния, понякога не е на себе си, обажда се агресията. Той напада надзирател, сетне го бият и наказват, психическото му състояние се влошава още повече, а лекарствата не му влияят или пък му действат зле. Съвсем ясно е, че грешката не е негова, обаче опитайте се да го кажете на надзирател, който е бил заливан с урината му. Случаят на Анди не е единствен, нито нетипичен. Има и други затворници, които трябва да следват строг и постоянен курс на лечение. Всеки го вижда, но никой не знае какво да направи или пък изобщо не го е и еня. Прощавайте, така говоря, когато съвсем ми е писнало. Представете си психически разстроен затворник,

който нарушава някакво правило. Веднага го затварят в силно осветена килия, където има още подобни на него. Напрежението там е голямо, той ще направи ново нарушение. Тогава следва по-голямото наказание — столът. Завързан на него, той става още по-неуправляем отпреди. И пак ще извърши нещо непозволено, може би още по-голяма простъпка, дори и надзирател може да нападне. Крайният резултат в случай на някой като Анди е задълбочаване на заболяването му, понякога и със самоубийствени импулси. А къде може да ви доведе опит за самоубийство? Отново и отново на стола.

— Навремето Уинстън Чърчил бе казал, че за едно общество можем да съдим по отношението му към своите затворници. Да не говоря за затвора „Абу Гариб“ и какви ги вършим със затворници мюсюлмани в Ирак и в Гуантанамо, че и в Афганистан и на други места, където сме задържали хора, считани от нас за заплаха. Някои среди изглеждат изненадани от това, обаче достатъчно е само да се огледат, за да видят, че ние вършим същото и с нашите си хора. На първо място съдим деца, както се съдят възрастни. Психично болни отиват в затвора, някои и със смъртно наказание. Завързваме голи човеци за специални столове в мразовити помещения например защото лекарствата им не действат както трябва. И след като сме в състояние да го правим тук, в нашата си страна, какво ли би могло да се каже за отношението към враговете ни навън? Едва ли ще е по-добро!

Тя се ядосваше все повече и повече, а гласът ѝ постепенно се извиси. Ърнест почука на вратата, провря глава и ни изгледа.

— Ейми, наред ли е всичко? — запита той и сега гледаше право в мен, сякаш аз бях виновен за данданията, което може би бе вярно, поне до известна степен.

— Наред е, Ърнест, не се притеснявай.

— Да донеса още кафе?

Тя поклати глава в знак на отрицание.

— И без това нервите ми съвсем са изтънели. А вие, г-н Паркър?

— О, не, нямам нужда.

Прайс изчака вратата да се затвори изцяло, тогава рече:

— Съжалявам, че така се получи.

— Как се получи?

— Ами развиках се повече от нужното. Вероятно не сте съгласен с мен?

— Защо ми казвате това?

— Вероятно защото съм чела за вас. Вие сте убивали хора.

Приличате ми на човек, който съди сурово.

Не бях сигурен какво да ѝ отговоря. Отчасти бях изненадан от думите ѝ, може би дори и ядосан, но в тях острота или реална неприязън нямаше. Всъщност още в началото бе намекнала за какъв ме има, макар и по заобиколен път. А сега просто говореше каквото и мислеше.

— Не смятам, че съм имал голям избор — рекох бавно. — Не и в миналото, тогава, за когато говорите. Може би днес, когаго съм наясно с много повече неща, бих действал по-другояче. В някои случаи, но не и във всички.

— Постъпвали сте така, както сте смятали за справедливо.

— Напоследък започвам да мисля, че повечето хора постъпват по начин, който имат за правилен. Проблемите започват, когато се оказва, че начинът е справедлив за самите тях, но не и за околните.

— Егоцентризъм ли имате предвид?

— Може би. Егоистични подбуди. Чувство за самосъхранение.

Цял куп неща от този род с корен човешкото его.

— Според вас правили ли сте грешки в делата си — онези, за които ставаше дума?

Усетих, че ме изпитва, подлага ме на своего рода тест, вероятно за да вземе решение дали бива или не с Анди Келог да ме среща. Опитах се да отговарям максимално честно.

— Не мисля, поне не и в крайна сметка.

— Значи вие грешки не правите?

— Не и от въпросния тип.

Прекалено много ставаха условностите.

— Значи никога не сте стреляли по човек, който не е държал пистолет в ръка?

— Не, защото просто не е вярно.

Настъпи мълчание, по едно време Ейми Прайс постави ръка на челото си и дълбоко изпъшка.

— Ама тези неща не са ми работа — въздъхна тя. — Съжалявам. Още веднъж съжалявам.

— Аз дойдох тук, за да задавам въпроси. Не виждам защо и вие да не ме разпитвате. Намръщихте се, когато споменах името на Даниъл Клей. Защо?

— Защото зная какво говорят хората за него. Чувала съм какви ли не истории.

— А вярвате ли им?

— Някой е посочил Анди Келог на въпросните хора. Един вид, издал го е. Онова не е било съвпадение.

— И Мерик е на същото мнение.

— Мерик е жертва на мании. Нещо в него се пречупва в мига, когато дъщеря му изчезва. Не зная дали то го прави по-опасен от преди или пък не.

— Какво можете да ми кажете за него?

— Не е много онова, което зная. Сигурно сте наясно относно осъждането му и делата във Вирджиния — убийството на Бартън Ридик и експертизата на куршума, чийто резултат свързва Мерик с престъплението. Това мен лично не ме интересува особено, нека бъде честна. Главната ми задача беше и си остава грижата за Анди Келог. Когато за пръв се създаде връзката между него и Мерик в затвора, и аз си помислих същото, каквото и доста други хора: уязвим младеж, възрастен, закоравял затворник, какво може да се очаква? Обаче съвсем не беше хомосексуална история. Мерик истински се стремеше да се погрижи, да направи нещо съществено за младежа. И то по най-искрения, по най-добрия възможен за него начин.

Забелязах, че докато говореше, ръката на Прайс с писалката се движеше по папката в скута ѝ. Неволно, без да се усеща, поне така си мислех. Нито за секунда не погледна надолу към най-горния лист, нито пък отмести очи към мен. През цялото време предпочиташе да се взира навън в хладната зимна обстановка отвъд прозореца ѝ.

Напрегнах очи — птичи глави бе нарисувала.

— Разбрах, че Мерик провокирал прехвърлянето си в „Супермакс“, за да бъде отново близо до Келог — подхвърлих аз.

— Любопитно ми е кой ли е източникът ви на информация, но така или иначе фактите му са точни. Именно това е думата — провокирал прехвърлянето си в „Супермакс“ и там дал да се разбере съвсем ясно за всички, че пред него ще отговаря всеки, който се опитва да закача Анди. Дори и в такава сурова институция като онзи затвор си има начини и пътища за заобикаляне на правилата. Само че дори и страшният Мерик не е в състояние да опази Анди от самия него си.

Междувременно обаче прокуратурата във Вирджиния задвижи

преписките около убийството на Ридик и обвинението срещу Мерик. Процедурата бе доста тромава и все пак малко преди датата, когато трябваше да го освободят от „Супермакс“, на Мерик му връчиха документи за екстрадиция. Тогава стана нещо доста особено: появи се нов адвокат, който се намеси в защита на Мерик.

— Елдрич, нали? — обадих се аз.

— Точно така. Намесата му бе особена в много отношения. Първо, не личеше Елдрич да е имал предишни контакти с Мерик. Анди ми събщи, че адвокатът практически се появил изневиделица и потърсил Мерик за разговор. Просто поискал среща — ей така и предложил услугите си на защитник, макар че преди това, изглежда, не се е занимавал с углавни дела. Движил е корпоративни проблеми, недвижими имоти, все чисти неща, академични, ако мога така да ги нарека. И затова застана в необичайна светлина — кандидат-рицар, защитник на жертвите на съдебната неправда. Така или иначе спечели делото с помощта на събрани от либерални адвокати материали относно неточността на експертизата. На всичкото отгоре поднесе пред съда доказателства за употреба на същото оръжие — с което бе убит Ридик — в друго убийство, извършено, докаго Мерик е бил вече зад решетките. ФБР се разколеба, започна да бие отбой относно точността на експертизата и така се стигна до осъзнаване на факта, че достатъчно улики за осъждането на Мерик няма. Прокурорът също се разколеба, защото няма прокурор, дето да продължава обречено на провал още от началото дело. Мерик изкара няколко месеца в затвора на Вирджиния, сетне го освободиха. Излезе си напълно чист от юридическа гледна точка.

— Как мислите — съжалявал ли е, че оставя Анди Келог в затвора?

— Сигурно, обаче по същото време вече си е давал сметка, че извън затвора има какво да върши за самия себе си.

— Имате предвид да потърси дъщеря си?

— Да.

Затворих тефтерчето. По-късно може би щях да питам и за други неща, но за момента бях приключил.

— И все пак бих искал да поговоря с Анди — рекох.

— Ще направя необходимите запитвания.

Благодарих, подадох ѝ визитка.

— Нещо да ви кажа за Франк Мерик — рече тя, докаго вече крачех към вратата. — Смятам, че наистина е убил Ридик, още и много други хора.

— Репутацията му ми е известна — отвърнах, спирайки се. — Да запитам за Елдрич — според вас правилно ли е било да се намесва в негова защита?

— Не зная какви точно са били подбудите на Елдрич, само че едва ли е било от загриженост за самото правосъдие. Иначе свърши и добра работа. Експертизата на куршума бе недодялана. Самото обвинение срещу Мерик също беше неточно изработено. Разреша ли човек подобни неща да минат в съда, значи самата система подкопава, непряко спомага за постепенния ѝ разпад. Има и друго нещо: ако Елдрич не бе поел случая, може би щях да поискам специално разрешение аз да се заема с него — усмихна се тя и добави: — Ударението слагам върху *може би*.

— Не вярвам, че искрено ви се е искало да имате клиент като Мерик.

— О, изнервям се само като чувам, че сега бил в Мейн.

— А не се ли е опитвал да се свърже с вас относно Анди?

— Не. Имате ли представа къде е отседнал?

Това беше точен въпрос, накара ме да се замисля сериозно. Щом Елдрич е снабдил Мерик с кола, а вероятно и с пари, защо пък да не му е намерил и някакво жилище? И ако беше така, може би щях да го открия, респективно да попадна на повече информация и за Мерик, и за мистериозния клиент на Елдрич.

На вратата на кантората Ейми Прайс неочаквано запитва:

— Значи дъщерята на Даниъл Клей ви плаща да правите всички тези неща?

— Не — отвърнах. — Не *всички* тези неща. Плаща ми да я предпазвам от действията на Мерик.

— Тогава защо сте тук?

— По същата причина, по която вие може би щяхте да поемете защитата на Мерик. Нещо не е наред в цялата тази история. Тревожно ми става. Искам да разбера какво е то.

Тя кимна.

— Добре. Ще ви се обадя относно Анди.

Малко по-късно телефонът ми иззвъня, отсреща беше Ребека Клей. Информирах я за ситуацията около Мерик. Елдрич го бе уведолил, че до понеделник не е в състояние да направи нищо за него. Чак тогава би могъл да се обърне за помощ към съдия, и то при положение, че Мерик е все още задържан, без да му е било предявено обвинение. О'Рурк не бе убеден, че някой съдия би позволил на ченгетата от Скарбъро да държат Мерик в кауша, след като вече е прекарал там 48 часа. Независимо от факта, че по принцип законът разрешаваше да го задържат още толкова време.

— А после? — запитва Ребека.

— Напълно съм убеден, че повече няма да ви закача. Видях

как реагира, когато му казаха, че ще го приберат за през уикенда. Той от затвор не се бои, страх го е от друго — да не загуби свободата да търси дъщеря си. А тази свобода е в момента пряко свързана с личното ви добро състояние. Когато го освободят, ще му връща съдебното нареждане, но ако желаете, ще продължим да ви охраняваме още ден-два. Просто за всеки случай.

— Искам Джена да си дойде у дома — рече тя.

— Не бих ви съветвал да бързате в това отношение.

— Безпокоя се за нея. Целият този случай... струва ми се, че зле ѝ влияе.

— Защо така мислите?

— Намерих в стаята ѝ рисунки.

— Рисунки? На какво?

— Мъже някакви, бледолики, безоки. На призраци приличаха, на посетители от отвъдното. Разказа ми една несвързана история за това, че ги виждала или че ги сънувала. Бог знае какво точно. Искам да е близо до мен, постоянно да я следя.

Не казах на Ребека, че и други са виждали нещо подобно, моя милост включително. Стори ми се по-правилно да я оставя да мисли, че фантомopodobните са продукт на Джениното въображение и нищо повече.

— Добре, само ми дайте още няколко дни и тогава — обещах ѝ аз.

Тя неохотно се съгласи.

* * *

Същата вечер с Ейнджъл и Луис похапнахме на „Фоур Стрийт“.

Луис отиде на бара да проучи каква е водката им, аз и Ейнджъл останахме на масата да си приказваме.

— Отслабнал си — коментира Ейнджъл, като кихаше и постоянно си бършеше носа с книжни кърпички, ръсейки парченца от тях по покривката.

Представа си нямах как е успял в Напа да хване настинката, обаче пък бях сигурен, че нямам и желание да го разпитвам по темата.

— А ти изглеждаш чудесно — избудалках го аз. — Пък дрехите по теб още повече.

— Нов човек съм станал — усмихна се той. — Храня се здравословно, редовно спортувам, кучето разхождам.

— Аха, браво, браво. Хубави дрешки, екологично съобразена храна, в спортен клуб ходиш, куче си си купил.

Ейнджъл се усмихна отново, замисли се за миг, току запита:

— Ти сигурен ли си, че не си гей?

— Няма начин — рекох. — Време нямам за такива неща.

— Сигурно точно за това те харесвам — заяви той. — Ти си си гей, без да си гей. Нещо като неосъзнат.

Ейнджъл се бе появил тази вечер, облечен в едно от старите ми, изхвърлени от употреба кафяви кожени якета, дето имитират пилотските. На места материалът бе така изгъркан, че направо белееше. Изтритите му джинси бяха „Ренгльър“ с вълнообразна бродерия по задните джобове, а тениската бе марка „Хол & Оутс“. Всичко това означаваше, че в модно отношение Ейнджъл все така си бе някъде около годината 1981.

— А възможно ли е човек да е гей, пък и хомофоб, а?

— О, да. Все едно самоненавиждащ се еврейин, а разликата между двете категории е в храната. Във втория случай е по-добра.

Луис се върна.

— Тъкмо му разправях колко е гей — каза му Ейнджъл, като в същото време си мажеше филийка с масло.

Частица от маслото капна върху тениската, а той я изгреба с пръст и го облиза. Лицето на елегантния Луис остана каменно, само едва забележимо леко присвиване на очите за частичка от секундата показва неодобрението му.

— Аха — кимна Луис. — Само дето не мисля, че си подходящ да оглавиш зарибяването на нови членове.

Засмях се, такъв им бе хуморът на тези мои стари приятели.

Сетне ядохме, говорихме за Мерик, разправих им какво съм научил от Ейми Прайс. По-рано през деня се бях обаждал по телефона на Мат Мейбъри, посредник при продажбата на недвижими имоти от Масачузетс. Познавах го отдавна, фирмата му вършеше добър бизнес почти в цяла Нова Англия. Печен беше, затова помолих справка да ми направи: дали „Елдрич и съдружници“ са участвали през последните години в сделка с имоти в зоната на голям Портланд. Не беше лесна задачата, затова и аз цял следобед бях въртял телефоните по хотели и мотели, обаче напълно безполезно. Все едно питах: могат ли да ме свържат със стаята на Франк Мерик? И всеки път отговорът бе, че такъв човек при тях няма. Знаех, че е възможно да е използвал друго име. Така или иначе ясно беше, че е полезно да съм наясно накъде би се отправил Мерик, когато ченгетата го пуснат.

— Виждал ли си Рейчъл напоследък? — запита ме Ейнджъл по-късно.

— Преди няколко седмици.

— Как са нещата между вас?

— Не особено блестящи.

— Лошо, срамота е.

— Ами да, за съжаление.

— Но ти трябва да се опитваш да промениш нещата, нали го съзнаваш?

— Благодаря за съвета.

— Може би не е лошо сега да отскочиш до нея — докато Мерик е в пандиза.

Замислих се върху думите му, в същото време се зададе келнерката със сметката.

Много ми се искаше да ги видя и двете. Да прегърна Сам, да говоря с Рейчъл. И без това непрекъснато слушах приказки за хора — мъчители на деца и за съсипания им в резултат на това живот.

Луис извади пачка, започна да отброява банкноти.

— Може би пък да отида да ги видя — изтърсих аз.

— Ние ще ти гледаме кучето — обеща Ейнджъл. — На разходки ще го водим. Ако е таен гей като теб, нищо против няма да има.

16

Не беше кратко пътуването до къщата във Вермонт, където сега живееха Сам и Рейчъл заедно с родителите ѝ. Повечето време на волана изкарах в размисли. Систематизирах наученото за Даниъл Клей, казаното за и от Мерик, опитвайки се да наместя в общата картина тайнствения клиент на Елдрич. Адвокатът ми бе изтъкнал, че клиентът му не се интересувал от Даниъл Клей, а в същото време и двамата

всячески помагаха на Мерик, който на свой ред пък страдаше от фикс идеи спрямо същия този Клей. Сетне идваха и тези фантасмагорични *Празни хора*, каквито и да бяха те в действителност. И аз ги бях виждал или може би бе по-точно да кажа, че се бяха появявали някъде в обхвата на моите възприятия. Прислужничката в дома на Джоел Хармън също ги бе зърнала, а след краткия снощен разговор с Ребека Клей излизаше, че и дъщеря ѝ Джена ги е рисувала, преди да замине за Вашингтон. Единствената връзка между всички тези неща бе Мерик. Когато обаче го бях питал, а и на разпита му зададоха същия въпрос — сам ли работи и дали води някого със себе си, — той се бе изненадал и отговорил отрицателно. А изненадата му изглеждаше напълно неподправена. И така оставаше въпросът: кои са тези бледолики, безоки същества и защо са тук?

Оказа се, че родителите на Рейчъл ги няма. Заминали бяха за уикенда, очакваха ги да се върнат чак в понеделник. Затова пък бе пристигнала Пам — сестрата на Рейчъл — да ѝ помага и да не е сама със Сам. Толкова много бе пораснало това дете, макар че не бях го виждал само няколко седмици! Или може би така ми се струваше, бидейки в ролята на отделен от дъщеря си баща. Човек, комуто е разрешено да следи детското развитие през дълги интервали от време, а не ежедневно, както в нормалните семейства.

Може би размишлявах прекалено песимистично? Не бях сигурен. Иначе с Рейчъл редовно говорехме по телефона. Липсваше ми тя, надявах се, казвах си, че и аз ѝ липсвам. Но за това дума все не ставаше, още повече толкова рядко се срещяхме на живо, родителите на Рейчъл все присъстваха, главното внимание се насочваше към Сам. И така все отлагах важния разговор за нас самите, защо и как бяхме позволили нещата помежду ни да се влошат до такава степен. Вече не знаех каква е

истината: дали сами си усложнявахме живота в опит да предотвратим една крайна конфронтация, която би ни разделила окончателно? Или пък раздялата бе искрен опит да преоценим досегашното и да вземем решение как бихме желали да живеем занапред? Така или иначе периодът на раздалечаване ставаше все по-дълъг и по-сложен, а от време на време и злокобно придобиваше финални нюанси. За известно време през май Рейчъл доведе Сам обратно в Скарбъро, само че отново намерихме почва за сблъсъци и между нас зейна дистанция, която по-рано не съществуваше. Тя се чувстваше некомфортно в къщата, където едно време живеехме съвсем непринудено, а детето не можеше да спи в старата си стая, будеше се и плачеше. Бяхме ли свикнали вече един без друг, въпреки че аз все така я желяех, струваше ми се, че и тя мен? Сякаш съществувахме в някакъв пренапрегнат свят, където нещата оставаха недоизречени от страх, че формулираме ли ги ясно, крехката тъкан на съвместното ни съществуване ще колабира веднъж и завинаги.

Родителите на Рейчъл бяха ремонтирали старите конюшни в имота си, превръщайки ги в голяма къща за гости. Рейчъл я бе харесала и затова със Сам живееха там. Жена ми отново работеше на договор като лектор в катедрата по психология към Върмонтския университет в Бърлингтън. Там преподавала психология на престъпника, давала и консултации. Разказа ми за това, докато седяхме в кухнята и пиехме кафе, обаче то беше сякаш между другото, не както се споделя с много близък човек, а както бихте заговорили случайно с непознат, срещнат някъде на гости. В миналото тези разговори бяха съвсем други, те създаваха интимност и съпричастие, сближаваха, споделяйки всеки малък детайл. Не и сега.

Сам бе клекнала на пода край нас, играеше си с няколко пластмасови селскостопански животни. Наблюдавах с интерес как взе

две овчици, почукна главичките им една в друга, сетне се изправи и подаде по една на нас с Рейчъл. Нещо ме жегна в гърдите, задави ме. Фигурата беше топла, това бе топлината на мъничките детски ръчички.

— Може ли това да е метафора за нашите отношения? — запитах Рейчъл плахо.

Тя бе изморена, а ми се струваше много красива. Извърна очи към мен и зърна погледа ми. Изчерви се леко, отметна падналия върху лицето ѝ кичур коса.

— Не вярвам, че можем да разрешим проблемите, като си чукаме главите една в друга — хапна ме тя. — Иначе си признавам, че бих изпитала удовлетворение твоята глава да я чукна в нещо по-твърдо.

— Хубаво казано — рекох тихо.

Тя се усмихна, протегна ръка, докосна моята с върха на показалеца.

— Не съм искала да те обиждам — рече.

— Не се чувствам обиден. Но ако това ще те зарадва, аз често имам същите пориви — да си блъсна главата в стената.

— Но не да блъснеш и моята? — мярна ме тя с очи.

— Ти си прекалено красива за подобно отношение. Страх ще ме е прическата ти да не разваля.

Разтворих пръсти, стиснах показалеца ѝ леко. Сякаш електрическа искра премина помежду ни.

— Хайде да излезем, да се поразходим — каза Рейчъл. — Пам ще гледа малката.

Изправихме се, тя викна името на сестра си. Пам влезе прекалено бързо, дори време няха да пусна пръста на Рейчъл. Изгледа ни знаещо, но не и укорно, което за мен все пак бе нещо. Защото бащата се държеше доста по-различно — той да ни види така, сигурно би се

развикал. Не се разбирахме с него и то беше така още от началото. А сега вероятно се надяваше, че разривът между мен и дъщеря му е окончателен и необратим.

— Защо пък да не взема Сам с мен? — разприказва се сестрата. — И така се налага да отскоча до магазина да купя туй-онуй, пък тя много обича с хора да се среща, нали, сладичко?

Клекна при детето, целуна го и продължи:

— Нали ще дойдеш с лелчето Пами, а? Ще отидем при играчките, сетне и при книжките. А може и кифлички да купим, нали?

Сам подаде ръчички с готовност, позволи на лелята да я вземе и поведе навън. Рейчъл тръгна след тях да помогне за обличането и наместването на детското столче на задната седалка в сестрината кола. Излязох и аз. Сам се поразплака, когаго разбра, че майчето няма да ходи с тях, но и двамата знаехме, че няма да е за дълго. Пам умееше да забавлява деца, пък и колата бе развлечение сама по себе си. Детето ще позяпа пейзажа през прозореца, сетне може би ще се унесе от приятното движение и току-виж заспало.

Изпратихме ги с поглед, сетне последвах Рейчъл по пътеката през градината и навън към ливадите около родителския дом. Хубаво бе мястото, зелено, просторно, отсреща бяха горите. Жена ми вървеше, скръстила ръце на гърдите си, сякаш ѝ бе неудобно, че преди малко се бяхме докосвали.

— А ти как я караш? — запита ме след малко.

— Ами работа все има.

— Нещо интересно?

Разказах ѝ за Ребека Клей, баща ѝ, появата на Франк Мерик. Разказах ѝ още неща и за децата жертви.

— Що за човек е този Мерик? — запита Рейчъл.

Въпросът не бе лесен за отговор, нищо еднозначно нямаше в Мерик.

— Опасен, труден за разбиране — отвърнах. — Смята, че старият Клей е все още жив, още че вероятно знае какво е станало с дъщеря му. Тя е била пациент на Клей, сетне изчезнала безследно. Никой не е в състояние да даде твърда информация по въпроса, обаче общото мнение е, че Даниъл Клей е мъртъв. Или е така, или дъщеря му Ребека е най-голямата актриса, на която съм попадал. Самият Мерик пък вярва в последното. Той е бивш наемен убиец. И в затвор е лежал доста време, обаче в никакъв случай не бих казал, че там са го променили или че е намерил пътя си за приобщаване към обществото. В същото време нещата не са черно-бели. Оказа се, че в затвора се е грижил за едно момче на име Анди Келог, бивш пациент на Клей, малтретиран сексуално като дете. При това дори е съумял да уреди прехвърлянето си в затвор с далеч по-тежки условия, само за да бъде близо до това момче. И не става дума за хомосексуални влечения. Дъщерята на Мерик изчезва именно докато е пациентка на Клей. Възможно е да има някаква връзка между тях тримата — имам предвид и Келог.

— Не е ли възможно Мерик да се е насочил към Келог именно за да получи от него някаква информация за дъщеря си? — запита Рейчъл.

Бързо мислеше жена ми.

— Може би, обаче той не оставя това момче само години наред и продължава да се грижи, доколкото може, за него. Иначе не би му отнело много време да изтръгне всичко, което Келог е знаел за Клей, евентуално и за дъщерята. Но Мерик продължава да прави множество жестове за детето, често и в свой личен ущърб.

— Интересно. Не може да направи нищо за дъщеря си, затова се грижи за това момче, така ли?

Сега в Рейчъл говореше психоложката.

— Казах ти, че този човек е сложен, не черно-бял.

— Звучиш, сякаш си започнал да го уважаваш.

Поклатих глава.

— Съжалявам го. Мисля си, че дори го и разбирам — до известна степен. Но да го уважавам? Не и в смисъла, който ти влагаш в думата.

— А друг смисъл тя има ли?

Не исках, не можех да го кажа. В края на краищата веднага щеше да ни върне обратно към поне една от причините, заради които с нея се бяхме разделили. Затова замълчах.

— Кажи де, защо си траеш? — настоя Рейчъл.

Знаех си, че вече е наясно какво бих отговорил. Искаше от устата ми да го чуе, все едно да потвърди нещо много тъжно, иначе необходимо. Необходимо да бъде потвърдено, за да е наясно с мен.

— Виж — рекох бавно, — този човек има много кръв по ръцете. И никога не прощава.

Отлично съзнавах, че все едно говоря за себе си. Давах си сметка колко много съм приличал на Мерик в миналото. Все едно ми бе дадена възможността да зърна сам себе си в ретроспектива, някаква си версия на мен самия години по-късно, остарял и още по-самотен. А може ли и в бъдещето да ми се случи нещо подобно? Като например опит старо зло силом да оправяш, значи с насилие спрямо други хора.

— И сега си го засякъл, все едно на пътя му си застанал. Щом си намесил полицията, нали? Попречил си на усилията му да разкрие истината за изчезването на дъщеря му. Уважаваш го, както се уважава

див звяр, защото иначе току-виж си го подценил. И смяташ, че пак ще застанеш насреща му, нали?

— Да.

Челото ѝ се сбръчка, в очите ѝ светна болка.

— Нещата при теб никога няма да се променят, нали?

Отново млъкнах. Какво можех да ѝ кажа?

Рейчъл не настоя за отговор. Вместо това неочаквано запита:

— Келог все още в затвора ли е?

— Да.

— А с него няма ли да говориш?

— Ще се опитам. Вече се срещнах с адвокатката му. От нея разбрах, че не е добре. Всъщност той отдавна е в психически упадък, но ако продължава да стои в затвор като „Супермакс“ още малко, може би нещата ще станат необратими. Имал е психическо разстройство още преди да влезе там, а сега нещата били — поне според адвокатката — вече почти на ръба на невменяемостта.

— Вярно ли е онова, което се говори за този вид затвори?

— Да, вярно е.

Замълчахме и двамата за известно време. Вървахме покрай гората, по мъртви листа стъпвахме. Шумоляха приятно под нозете ни, тихо, упоително, сякаш родител кротичко дете успокоява. Понякога обаче шумът бе празен, сух, звучеше като фатален пукот.

— Ами психиатърът, този Клей? Казваш, че според някои източници той може би е давал информация за децата на самите насилници. Има ли нещо, което пряко да го замесва в самото престъпление?

— Не, или поне нищо, което аз лично да съм открил. Според дъщеря му Клей не би могъл да живее с чувството за вина, че не е успял

да предотврати целия този ужас. Вярвал е, че професионално е в състояние да установи какво се е случвало. А децата са били разстроени още преди той да се заеме с терапията им — също както в случая на този Келог. Изглежда, че трудно е печелел доверието им, макар че дъщерята помни друго — твърди, че бележел напредък в лечението или най-малкото така си е мислил самият той. Адвокатката на Келог е на подобно мнение — че каквото и да е правел Клей, то е било в правилната посока. Говорих и с един от колегите му, лекар на име Крисчън, който в момента завежда клиника за терапия на малтретирани деца. Той към Клей предимно критики отправяше и най-силният упрек в тях бе, че поначало е бил прекалено амбициран да открие насилие. Имал си набеязани цели и ги преследвал упорито, докаго накрая сбъркал в някои професионални оценки, дал погрешно мнение и загазил. Сетне тихомълком го отстранили от списъка на лекарите, работещи в това направление по поръчка на щатските власти.

Рейчъл спря на място, коленичи и откъсна стръкче детелина с мъхнато, сивкаво цветче.

— Я, гледай — възкликна тя. — Това растение не цъфти през октомври и ноември. И въпреки всичко ето го тук, цъфти си напук на природата. Светът се променя, нали?

Откъсна детелинката и ми я подаде.

— Късмет да ти носи — рече тя.

Подържах я в дланта, сетне грижливо я прибрах в найлоновия джоб на портфейла.

— Основният въпрос е как *насилниците* са се добирали до въпросните деца — замислено каза тя след малко. — След като или ако са едни и същи, кой им е посочвал децата? Защото според разказаното от теб излиза, че все на най-уязвимите са попадали. Откъде са имали

тази информация?

— Някой ги е насочвал — отвърнах. — Някой направо им е „подавал“ деца, колкото и гадно да звучи.

— Ако не е Клей, тогава кой?

— Имало е комисия, тя е подбирала подходящите пациенти за Клей. Състояла се е от здравни и социални работници. Ако питаш мен, там е източникът — някой от нейните членове. Иначе съм убеден, че ченгетата са проверявали този аспект, няма как да са го пропуснали. Длъжни са били. И хората на Крисчън също са се опитвали да проверяват, само че — според него — до нищо не са стигнали.

— Обаче Клей изчезва. Защо? Заради случилото се с децата или поради това, че лично е бил замесен? Защото се е чувствал отговорен или защото *е бил* отговорен?

— Това е рисковано заключение.

— Само че цялата работа намирисва. Клей да изчезне ей така. Винаги е имало изключения, но не мога да си представя лекар в тази ситуация да постъпи по такъв начин. Говорим за един психиатър, за специалист, а не за обикновен ординатор. Едва ли така лесно ще се огъне, просто за няколко дни.

— Значи или се е скатал, за да избегне евентуално обвинение...

— Тц, и това не ми звучи убедително. Ако е бил реално замесен, би се опитал да замаскира всички следи. За един интелигентен лекар това няма да е толкова трудно.

— ... или някой го е отстранил, симулирайки „безследно изчезване“. Може би някой от реално замесените в насилието. Или неколцина от тях.

— А може ли той да е прикрил следите им? Техните?

— По каква причина?

— Изнудване например. Или пък и в него да са тлеели подобни тенденции.

— Искаш да кажеш участие в малтретирането? О, не, за него самия би било извънредно рисковано.

— Прекалено е рисковано, да — съгласи се тя. — Обаче това не изключва възможността и той да е педофил. Нито пък другата възможност — изнудване.

— Значи продължаваме да приемаме тезата, че е виновен.

— Не, просто разсъждаваме, предполагаме.

Интересни разсъждения, но доникъде не водеха. Нещо ми се губеше в цялата картина, но не можех ясно да го формулирам. Тръгнахме обратно към къщата. Луната вече бавно изгряваше над нас. Предстоеше ми дълго пътуване обратно към дома и изведнъж се почувствах неимоверно, непоносимо самотен. Не исках да се разделям с тази жена и с нашето общо дете. Не исках да оставям нещата така. Не можех.

— Рейч... — обадох се и млъкнах, спирайки на място.

Тя също спря, извърна се назад към мен.

— Какво се случи с нас?

— По тази тема вече сме говорили.

— Наистина ли?

— Знаеш, че е така — отвърна тя. — Мислех си, че мога да те контролирам, както и нещата, които вършиш, но може би се оказах неправа. Нещо в мен реагира на ситуацията, сигурно това мое аз, дете е било гневно и наранено. Обаче в теб има нещо, което е толкова силно, че просто ме плаши. И...

Мълчах.

— Когато се върнах в къщата онзи път през лятото, когато

ние... не искам да казвам „когато се събрахме пак“, защото то не изтъря достатъчно, че да го наречем с тези думи... значи, когато поживяхме заедно за малко, аз отново... всъщност истински разбрах колко ми е омразно онова място. Ненавистно ми бе да живея там. Не съм го разбирала, докато не си тръгнах, а сетне се върнах, обаче на онова място нещо съвсем не му е наред. Разбирам, че е трудно да обясня какво искам да кажа. Може би и не съм се опитвала да го направя, не и гласно, обаче зная, чувствам, че има неща, които не си ми казвал. Чувала съм те понякога в съня си да зовеш някои имена. Виждала съм те с очите си да вървиш из къщата полубуден и да разговаряш с хора или неща, които аз не виждам, но иначе зная кои са. Наблюдавала съм те в мигове, когато си смятал, че си сам, да откликваш на скрити в сенките неща...

Тя се засмя безрадостно.

— По дяволите, веднъж дори видях и кучето да прави същите неща. Ти и него си го изкрейзил. Аз в духове не вярвам. Сигурно затова и не ги виждам. Вярвам, че те идват от нас самите, не от отвъдно някакво си. Хората сами си ги създават. И всички тези приказки за духове с несвършена на земята работа, обитаващи разни места привидения или хора, отпратени отвъд, преди да им е дошло времето... ей такива неща — изобщо не вярвам и дума от тях. Живите са онези с недовършената докрай работа и най-вече онези от тях, дето не могат да се разделят с миналото. Твоята къща — значи казвам не друга, а *твоята* къща — е обитавана. Духовете в нея са *твои* духове. Ти си ги създал и само ти можеш да се отървеш от тях. И докато не го направиш, никой друг не може да &ъде част от твоя живот. Защото демоните в съзнанието и в сърцето ти ще го прогонят. Не можеш ли да разбереш? Аз *разбирам* през какво си минал, какво си изживял през всичките тези години. Изчаквах да ми разкажеш, само че ти не можеше да го

направиш. Понякога си мисля, че те е страх — страх те е, че като го направиш, като ми разкажеш всичко, и те ще си отидат. А ти не искаш те да си отидат, нали? Именно те подхранват онази ярост в теб. И затова гледаш съшия този човек на име Мерик и го съжаляваш... и дори това не е всичко: ти му съчувстваш. Съпричастен си.

Лицето ѝ се промени, гласът ѝ заедно с него, бузите почервеняха от гняв.

— Е, хубаво, внимавай добре, острожно се вглеждай в него отблизо, защото ако всичко това не спре, и ти ще станеш като него. В празен съд ще се превърнеш — мотивиран, движен от омраза и мъст, от несъстояла се любов. И в края на краищата не сме разделени просто защото се страхувам за Сам или за мен, или за теб и заради това какво би могло да се случи с всички нас като следствие от твоята работа, о, не. Аз се страхувам *от* теб, от факта, че част от теб я влече злото и болката и нещастieto. Че гневът и мъката в теб винаги ще трябва да бъдат подхранвани. И това никога няма да свърши. Казваш, че Мерик е човек, неспособен да прощава. Е, добре, знай, че и ти също не можеш да прощаваш. Не можеш да простиш дори на себе си, че не си бил на мястото си да защитиш съпругата и детето си, не можеш да им простиш също, че са умрели и са те изоставили. Може би в началото вярвах, че това ще се промени, че нашето присъствие в общия ни живот ще ти помогне да се изцелиш поне малко. Да намериш покой с нас и в нас, само че и това няма да го бъде. Може би го искаш, обаче не можеш да се събереш, че реално да го постигнеш. Ти просто...

И се разплака. Пристъпих, протегнах ръце, но тя се отдръпна.

— Недей — рече ми тихо. — Моля те, просто недей!

И си тръгна, а аз я оставих да си отиде.

Елдрич пристигна в Мейн в понеделник рано сутринта. Придружаваше го млад мъж с отвлечения и леко отчаян вид на забравил къде си е скрил бутилката алкохолик. Елдрич остави младежа да свърши основната вербална работа при срещата със съдията, лично той добави няколко думи от името на клиента си към края. Говореше тихо, убедително и разсъдително, оставяйки в околните впечатления, че клиентът му е мирен човечец, а ръководените му от загриженост за състоянието на едно изгубено дете действия са жестоко криворазбрани от нехаещото за чуждата болка общество. Въпреки всичко Елдрич не забрави да обещае от името на Мерик, че последният ще се придържа към всички постановки и условия на съдебната заповед, която ще му бъде връчена. Сетне, покланяйки се с нужното уважение към негова чест съдията, помоли Мерик да бъде освободен, като се имат предвид вече прекараните в ареста две денонощия.

Съдинката на име Нола Хайт изобщо не беше будала. През прекараните в съда петнайсетина години бе чувала абсолютно всяко познато на човека извинение и съвсем не бе готова да възприеме казаното от Елдрич току-така.

— Вашият клиент, г-н Елдрич, е лежал десет години в затвора за преднамерено убийство — рече тя спокойно.

— За физическо насилие при утежняващи вината обстоятелства, ваша чест — поправи я младият асистент на Елдрич, а съдийката Хайт му метна изпепеляващ поглед, за малко косата му да пламне.

— С цялото ми уважение, ваша чест, не съм убеден, че това е

релевантно спрямо представения тук случай — медено изрече Елдрич в нелош опит да укроти олимпийския съдийски гняв. — Моят клиент си е излежал присъдата за съответното провинение. Той е нов човек, пречистен, преосмислил делата си и достатъчно наказан за тях.

Съдийката Хайт изгледа и него с омерзително пренебрежение, което би поставило на мястото му всеки по-маловажен човечец, смалявайки го в нужния формат. Елдрич обаче само махна едва с ръчица, сякаш да отклони леко разрошил косата му немощен ветрец.

— Вашият клиент ще бъде допълнително пречистен с позволения от закона максимален срок наказание, наложи ли се отново да се явява пред моя съд във връзка с представения тук случай — величествено рече съдийката и добави: — Ясна ли съм, господин адвокат?

— Несъмнено — тутакси откликна Елдрич. — Ваша чест е толкова неоспоримо точна, колкото и мъдра.

Съдийката Хайт го измери ледено, помисли за миг дали да не го глоби за обида на съда чрез използване на сарказъм, но се отказа.

— Я, по дяволите, да се изметете от моята зала — отсече тя.

* * *

Все още беше рано, едва десет часът минаваше. Бяха съобщили, че Мерик ще бъде освободен в единайсет часа. Чаках отвън пред Къмбърландския окръжен затвор и щом излезе, веднага му връчих съдебната заповед. Тя забраняваше по-нататъшни контакти с Ребека Клей под заплаха с изпращане в затвора или съответна глоба. Той я пое, прочете я внимателно, прибра я в джоба на сакото. Изглеждаше уморен и смачкан, както и повечето хора след две денонощия в пандиза.

— Мерзка постъпка — това, което направи — рече ми Мерик.

— Имайки предвид подхода с ченгетата ли? Че ти не тероризираше ли една млада жена? Това според доста хора е също мерзка постъпка. Нужно ти е да преосмислиш понятията за нещата. До едно са ти прецакани.

Вероятно би ме чул, обаче едва ли ме слушаше. Дори и в мен не гледаше. Взираше се в някаква точка зад дясното ми рамо, с което даваше да се разбере, че съм недостоеен дори и за очен контакт.

— Мъжете се оправят един с друг лично, както мъж с мъж — продължи той, само че сега в бузите му нахлу червенина, сякаш някой го нагриваше отвътре. — А ти по мен насъска копоите, при положение че само да поговорим искаш. И ти, и онази госпожичка — и двамата сте хора без чест.

— Нека да те почерпя една закуска — рекох. — Може би ще изработим нещо заедно, а?

Мерик махна с ръка, изпращайки ме по дяволите.

— Запази си и закуската, и приказките — рече величествено. — Изтече времето за приказки с теб.

— Може би няма да повярваш, но аз ти симпатизирам — настоях аз. — Защото искаш да установиш какво се е случило с дъщеря ти. Прекрасно зная какво чувства човек в това положение. И ако мога да ти помогна, ще го направя, само че да плашиш Ребека Клей не е начинът. Ако пак се засилиш към нея, ще те задържат и пак ще те върнат зад решетките. В Къмбърландския окръжен затвор — ако извадиш късмет. Ако ли не — отиваш в Уорън. Още една изгубена година от живота, още една година, без да си направил нищо, за да намериш детето си и истината за изчезването му.

Сега Мерик благоволи да ме погледне — за пръв път тази сутрин.

— Аз с онази жена Клей съм приключил — рече той. — Но с теб не съм. И ще ти дам един съвет в замяна на това, дето току-що го каза. Не си пъхай носа в тази работа и следващия път, когато пътищата ни се кръстосат, може да се окажа и по-милостив.

С тези думи ме бутна встрани и закрачи към автобусната спирка. Сега ми се стори по-дребен отпреди, раменете му някак свлечени, джинсите измърсени, вероятно от престоая в килията. Отново изпитах съжаление. Въпреки всичко, което знаех за него, въпреки всичко, за което го подозираха, за мен поне той си оставаше търсец изгубеното си дете баща. Може би то бе единственото, което му бе останало, за съжаление така или иначе познавах злото, което може да бъде породено в подобна ситуация с интензивна, самоцелна, разкъсваща те отвътре болка, насочваща към насилие спрямо другите. Зная, защото и мен е измъчвала, и моята ръка е насочвала. Мерик сигурно ще остави на мира Ребека Клей. поне засега, но иначе няма да се спре. Ще продължава да търси, докато намери истината или докато някой се опита да го възпира. И в двата случая ще има смърт.

Обадих се на Ребека, съобщих ѝ за освобождаването на Мерик. Казах, че не вярвам отново да я тормози, но пълни гаранции просто не може да има.

— Да, разбирам — рече тя. — Само че не желая повече онези мъже да стоят пред дома ми. Не мога да живея по този начин. Моля ви, благодарете им от мое име и ми изпратете сметката.

— Разбира се, госпожице Клей — отвърнах. — Имам един последен въпрос. Ако изборът зависеше от вас, ще пожелаете ли баща ви да бъде намерен?

Тя се замисли. Мина малко време и рече тихо:

— Изборът е бил негов, където и да се намира той сега. Казвала

съм ви и преди, че често мисля за Джим Пул. Той тръгна да го търси и повече не се върна. Опитвам се да си внушавам, че не зная дали аз съм отговорната в случая — дали той изчезна, защото помолих да издири баща ми, или просто нещо лошо му се е случило независимо от мен. Но когато съм в леглото нощем в мрака сама и не мога да заспя, съзнавам, че грешката е моя. Денем е по-различно, по-лесно се самоубеждавам, че не е така, но в сърцето си зная истината. Не ви познавам отблизо, г-н Паркър. Помолих ви за помощ, получих я, ще си платя за вашата работа и усилия, само че ние пак сме си почти непознати. Ако нещо ви се случи, докато разпитвате за баща ми, в такъв случай аз ще съм виновната. А пък не желая да бъда обвързана с такава отговорност. Или вина. Разбирате ли ме? Опитвам се да забравя, да оставя нещата да си поемат естествения ход. И ви моля и вие да постъпите така.

Сетне прекъсна връзката. Въздъгнах, рекох си, че може би е права. Може би трябва да забравим Даниъл Клей, да го оставим на мира — където и да е той, било жив, било погребан. Само че нещата вече не зависеха от мен. Вече не. Мерик бе на свобода и действаше, както и лицето, упълномощило Елдрич да го финансира. Ролята на Ребека Клей в тази история бе може би свършена, обаче не и моята.

* * *

Трудно е човек да не забележи щатския затвор на Мейн и така е било още от построяването му в Томастън. Издигаше се край главната магистрала току на влизане в града, просто няма начин да пропуснете тази масивна сграда на шосе 1. Оцеляла бе след два големи пожара, преустрояваха я, обновяваха я, разширяваха я, от време на време модернизираха някои от инсталациите, а на външен вид си беше все

същият стар пандиз от XIX век. Гледаш го и щеш не щеш получаваш усещането, че градът е израствал и постепенно се е развивал около самия затвор, макар че истината е друга: в Томастън е имало фактория още през XVII век. Независимо от всичко внушителната сградг доминираше над местния пейзаж чисто физически, а според някои хора и психологически. Така бе и с името. Споменеш ли Томастън, първата асоциация е със затвора. Питам се понякога как ли се живее в такова място, дето единствената му слава е свързана с лишаването на човешки същества от свобода.

Може би не всички хора възприемат присъствието му по този начин. Вероятно като поживееш тук, след време ще свикнеш и с гледката, и с влиянието ѝ върху хората и града. Но идващите за пръв път тук веднага усещат излъчването на старата институция и потискащата миазма, сякаш надвиснала над околността. Защото мъката на затворените зад високите стени като че се просмуква във външната атмосфера, за да я оцвети в сиво, досущ наситена с въображаеми оловни частици. Въпросът има и друга страна, разбира се. Престъпността реално намалява, когато нейни представители намират заслуженото си място. Томастън е такова място, където на две-три години реално се случва свързано с по-особено насилие престъпление, иначе ръстът на престъпността е едва една трета от средната за страната. И може да ви се види наивно, обаче натрапващото се присъствие на огромната сграда току на прага на града има своето психологическо влияние върху престъпните умове.

Уорън е по-различен обаче. Градът е малко по-голям от Томастън и обликът му не е така свързан с тамошния затвор. Новата щатска институция се бе развивала постепенно, първо откриха *супермакса*, сетне болнично отделение за стабилизиране на душевноболни, накрая

дойде ред на прехвърлянето на томастънските затворници тук. В сравнение със стария Томастън, този е по-труден за намиране. Разположен е край страничната отсечка шосе 97 и е по-незабележим. Е, толкова незабележим, колкото може да бъде комплекс с близо хиляда затворници и около 400 души персонал.

Минах по „Къшинг Роуд“, покрай изправителния дом „Болдък“ отляво и отдясно пред мен изскочи голяма, строена от тухли и камък пирамида с надпис — Мейнски щатски затвор, а отдолу годините 1824 и 2001 — първата — указваща основаването на оригиналния затвор, втората — откриването на модерния му събрат.

Последният приличаше повече на модерно индустриално предприятие, отколкото на наказателна институция, впечатлението в тази посока се подсилваше извънредно много от терена вдясно, където бяха разположени съоръжения по поддръжката и автономна електростанция. По моравата около главния вход пъстрееха птичи хранилки, направени от стари шамандури, боядисани в свежи, весели цветове. Изобщо всичко изглеждаше чисто ново, прясно боядисано. Не друго, а потискащата тишина издаваше донякъде истинската природа на това място. Плюс, разбира се, големият надпис над входа — буквите в бяло на зелен фон, острата като бръснач тънка жица, опната до скъсване на двойната мрежеста ограда и присъствието на надзиратели в сини униформи, с панталони на райета. Най-вече посетителите с тъжно увиснали лица в голямото преддверие, където чакаха за свиждане с близките. В крайна сметка не бе трудно човек да се вгледа малко по-внимателно, за да види, че и това е затвор, както и в Томастън, независимо от козметиката и прясно боядисаните фасадни декорации.

Отлично разбирах, че Ейми Прайс трябва да е задвижила сериозни връзки, за да ми осигури достъп до Анди Келог. Първо,

влизането тук бе строго ограничено, второ — дори и да го разрешат, пак издаването на самото позволение отнемаше понякога до шест седмици. Имаше и още две неща — че като личен адвокат тя би трябвало да има постоянна връзка с клиента си, а пък и аз не бях съвсем непознат на затворническите власти. Бях посещавал преподобния Фокнър¹³ навремето, когато излежаваше присъда в Томастън — една паметна за мен среща с недотам приятни последици. Но в новия затвор досега не бях идвал.

И въпреки това след като минах през всички проверки, не бе голяма изненада да зърна позната фигура, полковник Джо Лонг, шефа на надзирателите, застанал до Прайс вече на територията на истинския затвор. Не бе особено променен от времето на последната ни среща — все така едър, мълчалив, излъчващ сила и авторитет. Чувал бях, че като началник е необичайно уважаван от близо хилядата затворници тук. Униформата му просто искреше, колосана, изгладена, всичко по него светеше до блясък.

Е, мустаците му ми се видяха по-силно посребрени, бръчките по лицето бяха повечко и по-дълбоки, но се направих, че не ги забелязвам. Имах усещането, че под сериозната, непристъпна външност се крие чувствителна душа. Не исках да го натъжавам, знаех, че е почтен и добронамерен.

— Пак си тук, а? — рече той с такъв тон, сякаш бях постоянен досадник, тропач на вратата му ден и нощ.

— Просто най ме влече към затвори и затворници — отвърнах.

— Въпрос на манталитет — със скрита усмивка отвърна той.

Ех, че майтапчия беше полковник Лонг. Просто да му се ненадява човек. Побързах да му го върна.

— Иначе харесвам новото място — рекох непринудено. —

Строго, но пък уютно. Виждам и твоя почерк в украсата: сивичкото преобладава, камъкът, острата тел. Все за теб напомня.

Измери ме продължително, поклати глава, но не каза нищо, извърна се на токовете и ни поведе навътре. Ейми Прайс тръгна заедно с мен, отзад закрачи друг надзирател. И него познавах, казваше се Удбъри.

— Вие приятели май навсякъде имате? — подхвърли адвокатката.

Засмях се.

— Ами ако един ден ме приберат тук, на него ще разчитам.

— Е, пожелавам ви късмет. Дай Боже, до това да не се стига.

Стъпките ни ехтяха по празния коридор. След малко дочухме далечни шумове: невидими хора разговаряха и се смееха; метални врати се отваряха и затваряха със звън; отчетливо говореше нечий глас, може би беше надзирател. Типично за един затвор: вътре никога не е тихо, дори и нощем. И човек винаги осезателно чувства присъствието на другите наоколо, дори и когато е сам в килията. По-лошо става в мрака след загасяне на осветлението, когато природата на звука се видоизменя. Именно тогава затворникът най- остро усеща самотата и отчаянието. Отвсякъде звучат хъркане и мляскане, кашлица и крясъци в ответ на сънувани кошмари, ридания на хора, все още несвикнали с обстановката и мисълта, че тук ще бъдат години наред. И на такива, дето и до последния си ден не могат да се примирят с подобна мисъл.

Средата веднъж ми бе казал, че по време на излежаването на най-дългата си присъда — три години за кражба с взлом — дори единадесетдневна нощ не е успял да спи като хората. Точно това те износва най-много, рече ми той. А най-гадното по ирония на съдбата се случва сетне, когато си навън, на свобода. Пак нямаш читав сън, защото не

можеш да свикнеш с относителната тишина на големия град нощем.

— Сега прехвърлят Анди от *супермакса* в стая за срещи — с преграда и апаратура за разговора, неконтактни им викат на тези помещения — обади се адвокатката. — Не е най-точното място за целта и няма да усетите всичко в истинското му измерение, обаче това е най-доброто, което успях да постигна. Все още смятат Анди за особено рисков — както за себе си, така и за другите.

Сетне Прайс се извини, за да отиде до тоалетната преди разговора с Келог. Останахме сами с Джо Лонг, защото Удбъри предпочете да стои на разстояние, загледан в стените и пода.

— Мина известно време от последната ни среща, а? — започна разговора Лонг. — Колко — две или три години?

— Звучиш, сякаш ти е било мъчно, а? — рекох леко.

— Ами да, почти — усмихна се той, позатегна вратовръзката, изтърси някакви несъществуващи пращинки, имали смелостта да полепнат по ризата му. — Ти научи ли какво стана с онзи пастор на име Фокнър? Разказвах ми, че просто изчезнал.

— Ами да, такива бяха слуховете.

Лонг отново позатегна вратовръзката, измери ме продължително иззад очилата и замислено поглади мустак.

— Странно как така повече ни се чу, ни се видя — продължи той. — Трудно е такъв тип току-така да изчезне, още повече като помня колко много хора го търсеха. Човек какво ли няма да си помисли? Все едно нарочно са търсели не там, където е трябвало. Над земята, дето има една приказка, вместо под нея, а?

— Викам си, че сигурно никога няма да разберем — рекох аз.

— Може би, може би. Вероятно така е и по-добре. Този пастор за никого не е загуба, обаче законът си е закон. Човек така може дори и

да загази, в затвора да го изпратят, при положение че не там му е мястото.

Ех, че човек. Ако очаквате, че ще се разнежа и ще му призная разни неща, много се лъжеше.

— Виж, чувам, че нещата с Анди Келог никак не били добре — смених темата аз. — Проблемите му били с адаптацията.

— Анди Келог за проблеми да го търсиш. Много ги има. Само че някои от тях сам си ги създава.

— Просто няма начин да не го бият и да му пускат ток посред нощите, а сетне гол за стола да го връзват, нали? Казвам си, че някой тук си е сбъркал професията или призванието. Значи пилеем парите на данъкоплатците, превозваме разни лоши хора чак до Египет и Саудитска Арабия, та дано станат по-разговорливи, когато просто можем да ги качим на затворнически рейс и тук да ги докараме.

За пръв път зърнах някакво чувство да се мярка по лицето на Лонг.

— Столът е за обуздаване, не и за мъчение — каза той.

Говореше тихо, сякаш не вярваше в собствените си думи достатъчно, че да ги изрече на по-висок глас.

— Значи направо си е мъчение, щом подлудява човека — възразих аз.

Лонг отвори уста да каже още нещо, обаче в същия миг се появи Ейми Прайс и той замълча.

— Готова съм. Хайде да поговорим с Анди — рече адвокатката.

Вратата отвори Удбъри, влязохме в помещение с дебела плексигласова преграда. В нея бяха разположени редица подобни на гишета места със столове от двете ѝ страни, всяко едно оборудвано със

самостоятелна телефонна система. Това даваше известна възможност за частност на разговора между даден посетител и затворник, но днес такова нещо не се налагаше. Отсреща ни стоеше един-единствен затворник, а зад него двама надзиратели в сини униформи и с каменни лица. Затворникът бе в оранжев анцуг, на ръцете и краката му имаше белезници, свързани с верига. Стори ми се по-нисък от мен и за разлика от много други хора в затвора не бе напълнял, както често става поради типа храна и липсата на физически упражнения. Може би затова анцугът изглеждаше прекалено голям ръст, ръкавите висяха почти до средата на пръстите му. Кожата му бе бледа, косата фина, черна, само че неравно подстригана — отляво на челото му бе по-дълга, отколкото вдясно. Очите му бяха дълбоко хлътнали в черепа, челото — ниско и леко подпухнало. Носът бе видимо чупен повече от веднъж, сетне зарасъл накриво, устата — малка, устните — съвсем тънки. Долната му челюст играеше — в смисъл че постоянно трепереше, сякаш човекът ей сега ще се разплаче.

Щом зърна Ейми Прайс, той тутакси се усмихна широко. Един от предните му зъби липсваше, зееше дупка. Останалите бяха сиви, мръсни, с доста зъбен камък.

Седна едва когато се настанихме ние и веднага се наведе към говорителя пред себе си.

— Как сте, госпожице Прайс? — запита той.

— Добре съм, Анди. А ти?

Той закима често-често, но без да казва и дума, сякаш тя продължаваше да говори, а всички останали слушаха. Сега бе доста по-близо. Забелязах стара синка под окото и на лявата буза. Дясното му ухо бе в белези, в прохода към ушния канал наред с ушната кал имаше и засъхнала кръв.

— И аз съм добре — рече Анди след малко.

— Да си загазвал напоследък?

— Тц. Вземам си лекарствата, както ми наредихте, и ако не се чувствам добре, казвам на надзирателите.

— А те чуват ли?

Той преглътна и за миг понечи да се извърне към двамата зад гърба му. Ейми веднага реагира на движението.

— Бихте ли ни оставили за малко, моля ви? — обърна се към тях тя.

Надзирателите извърнаха лица в мълчалив въпрос към Лонг. Той кимна утвърдително и те се отдалечиха, колкото разрешаваше мястото.

— Някои чуват, добрите например — продължи Келог и с уважение кимна към Лонг. — Полковник сър, той чува... когато имам възможността да го видя. Други ми имат зъб. Опитвам се да не им се пречкам, но те идват, нарочно ме подкачат и дразнят, нали разбирате? Ядосват ме, сетне си патя.

Сега погледна към мен. Правеше го вече за трети или четвърти път, но никога не задържаше поглед, макар че винаги кимаше, сякаш ме поздравява. Този път Прайс ме представи.

— Анди, това е господин Паркър, частен детектив. Иска да поговори с теб по някои въпроси, ако, разбира се, нямаш нещо против.

— Нямам, защо да имам? — отвърна Анди. — Как сте, сър?

Разменихме няколко думи, нещата малко се промениха, сега ме гледаше в очите с интерес. Струваше ми се, че в този младеж има нещо съвсем детско. Иначе и за миг не се съмнявах, че в определени обстоятелства може да бъде съвсем друг, враждебен, опасен. И друго си помислих: трудно бе човек, чел историята на заболяването му и заключенията на специалистите, да не разбере, зърне ли го само веднъж,

че пред него стои младеж с тежки проблеми, сполетели го не по негова вина. Човешко същество, което просто няма точно място в живота и въпреки това не заслужава да бъде заключвано в килия, бито и завързвано чисто голо на стол в ледено помещение, само защото никой не си е направил труда да контролира дозировката и взимането на нужните медикаменти.

Наведох се към плексигласовата преграда. Исках да го разпитам за Даниъл Клей и за случилото му се в горите около Бингам, но подозирах, че темата ще е трудна, винаги имаше опасност да откаже да говори или да се ядоса и тогава едва ли щях да науча каквото и да е. Затова реших да започна с Мерик и оттам полека да отворя дума за насилниците.

— Запознах се с човек, който те познава — рекох аз. — Името му е Мерик. Помниш ли го?

Келог закима с охота. Усмихна се пак, разкривайки повредените зъби. Сега видях, че за нещастие венците му са морави и силно възпалени. Едва ли зъбите му щяха да изтраят още много време.

— Харесвам Франк. Той се грижеше за мен. Ще ми дойде ли на посещение?

— Не зная, Анди. Не съм сигурен, че ще му се иска да се връща в затвора, нали разбираш?

Лицето му помръкна.

— Ами то си е така — кимна той. — И аз веднъж само да изляза оттук, никога вече няма да стъпя пак на туй място.

Почеса ръката си и без да иска, отвори стара рана, която веднага започна да кърви.

— А Франк как се грижеше за теб? — запитах внимателно.

— Ами, всички ги беше страх от него. И мен в началото, само

че после вече не. Някои ме закачаха, после Франк дойде и те вече не смееха. Той знаеше как да се оправя с лошите, дори и в *макса* — сега се засмя широко и добави: — Някои си изпатиха... ама много лошо...

— А казвал ли ти е защо се грижи за теб?

Келог, изглежда, се обърка.

— Че защо? Той ми беше приятел, затова. Харесваше ме. Не даваше да ми се случи нищо лошо. Аааа...

Изведнъж забелязах, че кръвта нахлува в лицето му и без да искам, в съзнанието ми изскочи Мерик и пламналото му лице. Сякаш докато са били заедно, нещо от него се бе предало на младия затворник. Пръстите му се свиха, оформиха се юмруци. Сега чух и друго: устата му се отвори леко, оттам долетя особен, съскащ звук. Досетих се какво става — поемаше въздух през дупката в зъбите, набираше слюнка, преглъщаше. Хрумна ми, че това метафорично наподобява бомба със закъснител — гневът се набира, достига критична маса и следва експлозия на поведението.

— ...а вие за това ли намеквате? Той не беше обратен, никога не е бил... — избълва думите Келог и сега тонът се повиши, в него прозвуча заплаха. — Аз ви казвам, че то не е вярно. Той не беше хомосексуалист. И аз не съм такъв. Защото ако искате това да кажете...

С ъгъла на очите зърнах жеста на Лонг. Даде знак, онези двамата надзиратели бързо се приближиха към Анди, връщайки се на старите си места.

— Всичко е точно, Анди — обади се Прайс с успокоителен глас. — Никой не намеква нищо подобно.

Келог се разтрепери ситно, макар и видимо да се опитваше да обуздае гнева.

— Ама така си е — педал никога не е бил. Така си е. И никога

дори и не ме е докосвал! Приятел ми беше.

— Разбирам, Анди — обадох се аз. — Съжалявам. Поначало не съм се и опитвал да подхвърлям такива неща. Просто питах дали някога не ти е давал да разбереш, че може да имате нещо общо. За дъщеря си не ти ли е говорил?

Келог постепенно се успокояваше, но за съжаление в очите му остана подозрението, при това примесено с враждебност. Съзнавах, че няма да е лесно да върна нещата назад.

— Говорил ми е — рече след малко.

— Това е било, след като е започнал да те защитава, нали?

— Да.

— Тя е била пациентка на доктор Клей, нали? Също както и ти си бил.

— Аха. Изчезнала, докато Франк е бил в затвора.

— Франк някога споделял ли е с теб какво според него ѝ се е случило?

Келог поклати глава отрицателно.

— Той не обичаше да говори за нея. Ядосваше се.

— А питал ли те е какво се е случило с теб при онези хора, на север, в хижата?

Келог преглътна с мъка и извърна очи. Същият съскащ звук засвистя отново, само че този път, изглежда, гняв нямаше или поне аз не го усещах.

— Да, питал ме е — рече той тихо и сега гласът му прозвуча съвсем по детски, сякаш въпросът ми за изнасилванията физически го връщаше назад във времето.

Така и стана. Споменът почти видимо за мен нахлу в съзнанието му, лицето му се напрегна, очите му се свиха в уплаха. Стори ми се

дори, че се смалява, раменете му увиснаха, разтвори ръце встрани като че в знак на пълно покорство. Зле балансираният възрастен изчезна, отстъпвайки място на едно измъчено, уплашено до полуда дете. Всъщност призракът на дете. Нямаше смисъл да питам какво са го правили. Миналото се разигра по лицето му в потресаваща пантомима — в поредица тикове, ситен тремор, примигвания, грозни мимики и жестове. Безмълвна игра на отново изживявана болка и унижение.

— Питаше ме какво съм видял, какво помня — промълви той в едва доловим шепот.

— А ти какво му каза?

— Разказах му какво са ми правили — просто отвърна Анди.
— А Франк питаше дали съм им виждал лицата, дали някое име съм чувал. Само че те винаги с маски идваха и никога не са споменавали имена.

Сега ме изгледа в очите и внезапно добави:

— Те на птици приличаха. И все бяха различни. Имаше орел, имаше и врана. И гълъб. Петел — отново се разтрепери ситно и повтори: — Все различни, ви казвам. Винаги носеха маските, никога не са ги сваляли.

— А помниш ли мястото? Къде се случваше това?

— Тъмно беше... винаги тъмно. В автомобилни багажници ме возеха. Със завързани ръце и крака, чувал на главата. Помня само, че минаваме известно разстояние, сетне ме изваждат, свалят ли ми чувала, значи вече сме в стая. Помня прозорците, но те винаги бяха затворени с пердета. Имаше газова печка за отопление, петромаксови фенери. Аз все си затварях очите, стисках ги, защото знаех какво ще стане. Все едно и също... Знаех го и все си мислех, че край няма да има.

Замига, сетне затвори очи, като че отново го изживявахте.

— Анди? — прошепнах аз.

Той остана със затворени очи, но кимна леко, давайки ми да разбера, че чува.

— Колко пъти се случи това е теб? Общо?

— След третия път престанах да ги броя.

— А защо не се оплака някому?

— Те заплашваха, че ще ме убият, сетне ще хванат Мишел и с нея ще правят онова същото, дето го вършеха и с мен. Един все повтаряше, че му било едно и също с кого го прави — дали е момче или е момиче, разлика голяма нямало. Аз много обичах Мишел, не исках нищо лошо да ѝ сторят. А на мен вече ми се беше случвало, знаех какво да очаквам. Сетне се научих да изключвам — мислиш си за нещо друго, не чувстваш нищо. Представяш си, че си на друго място, просто не си в себе си. Летиш над гората, гледаш надолу, виждаш разни хора. Намирам Мишел, отивам при нея и си играем двамата заедно край реката. Научих се така да се спасявам, но Мишел... тя беше малка, едва ли щеше да се оправи. Все щяха да я измъчват, до края...

Мислено изпъшках, облегнах се назад. Едно дете се бе пожертвало за друго. Ейми Прайс ми го бе разказвала, но съвсем друго бе да го чуя от устата на самия Келог. Съвсем различно и много по-силно. Направо тръпки ме побиха. Нищо самохвално нямаше в тази кратка история за саможертва. Беше я извършил, защото обичал по-малкото дете. И това му се струваше напълно естествено. Още веднъж си дадох сметка, че всъщност пред мен стои дете в мъжко тяло, дете, чието нормално развитие бе почти спряло, затормозено от изстраданото. Ейми Прайс до мен мълчеше, стиснала устни до болка, а те бели побелели, кръвта се отдръпнала от тях. Рекох си, че и преди го е чувала, но такъв разказ винаги ще те шокира до крайност.

— Казваш до края... — обадох се отново, — ... накрая обаче е станало ясно, нали? Хората са разбрали какво ти се е случвало.

— Нямаше начин... заведоха ме при онзи лекар. Той се захвана да ме преглежда. Опитвах да излъжа, да го заблудя. Страх ме беше за Мишел. Сетне започнаха въпросите, това-онова. Лъжех заради Мишел, но той познаваше кога не казвам истината. Ужким си бях намислил отговори, но все ги бърках един с друг. Пуснаха ме, след някое време пак ме отведоха при доктор Клей, тогава реших да не говоря. С никого не говорех, просто си държах устата затворена. Тогава ме изпратиха в приюта, само че когато пораснах, ме пуснаха. Събрах се с едни хора... извърших разни лоши неща, тогава хайде в Замъка.

Замъка викаха на стария мейнски Младежки център в Южен Портланд — поправителен дом за младежи с асоциално поведение, строен някъде в средата на деветнайсети век. По едно време го бяха закрили, обществото обаче едва ли бе загубило от това. Рецидивизмът сред младите престъпници достигаше почти 50 на сто, преди да построят нови подобни центрове в Южен Портланд и Чарлстон. В наше време спадна до 10-15 процента, главно защото тези институции вече не фокусират дейността си върху тъмнични наказания и затвор, а екипи психиатри и психолози се опитват да помагат на децата — някои от тях на 11-12-годишна възраст — да превъзмогват проблемите. В случая на Анди Келог за съжаление тези промени бяха просто закъснели във времето. Той бе живо доказателство за всички безобразия, които биха могли да се случат в рамките на щатските усилия в помощ на изпуснатите деца.

Обади се Прайс.

— Анди, мога ли да покажа картините ти на господин Паркър? Той отвори очи. В тях нямаше сълзи, сигурно отдавна ги бе

изплакал.

— Може.

Ейми отвори куфарчето, извади папка с формата на кутия. Поех я от ръцете ѝ, вдигнах капака. Вътре зърнах осем-девет рисунки, правени предимно с пастели, една-две бяха с водни бои. Първите няколко бяха в извънредно тъмни тонове, отсенки на сиво, черно и червено. Съдържаха грубо нарисувани голи фигури с птичи глави. Това бяха рисунките, за които ми бе говорил Бил.

Останалата част от това творчество представляше вариации на една и съща пейзажна тема: дървета, гола земя, разрушени, разпадащи се сгради. Като изкуство бяха недодялани и не говореха за особена дарба, а в същото време няколко издаваха вложените в тях особени усилия и внимание. Последните две-три бяха просто гневни драсканици в черно и зелено, макар че и тук се разпознаваше същият пейзаж, само че пресъздаден повърхностно, ядовито или може би тъжно. Главното обаче бе друго: във всяка една доминираше формата на голяма каменна камбанария. Познавах това място, бях го виждал рисувано и преди. Беше Галаад.

— Защо си рисувал това място, Анди? — запитах аз.

— Ами там ме водеха — отвърна той. — Все на това място.

— Откъде знаеш? Нали каза, че си бил с чувал на главата, все тъмно било?

— Втория път като ме откараха, чувалът се свлече от очите ми за малко. Те ме носеха, аз ритах, така стана. Веднага ми го нахлузиха обратно, само че аз зърнах църквата. После я нарисувах, за да я покажа на Франк. Нарисувах я няколко пъти. А по-късно, като ме преместиха в *макса*, вече не даваха да рисувам. Дори не ми дадоха да си взема картините. Помолих госпожица Прайс да се погрижи за тях.

— Значи Франк е виждал тези рисунки?

— Да, да.

— И нищо друго не помниш за онези мъже?

— Ами лицата им не. Вече ви казах: маски носеха.

— Нещо друго да си забелязал? Например татуировки или белези?

— Не — смръщи лице Келог, сетне се замисли. — Я почакайте малко... Единият имаше орел ей тук...

Посочи лявата си ръка над китката.

— Белоглав орел с жълта човка. Сигурно затова носеше орлова маска. Той нареждаше на другите какво да правят.

— Ти в полицията каза ли им за това?

— Ами да. Само че повече не сме говорили, нищо не съм чувал. Сигурно не е помогнало.

— А на Франк каза ли за същата татуировка?

Анди отново смръщи лице.

— Май че му казах. Вече не помня. А мога ли и аз да питам нещо?

Ейми се изненада.

— Но, разбира се, Анди, питай каквото искаш.

Младежът закова очи в мен и запита:

— Вие, сър, сигурно се опитвате тези хора да ги откриете, а?

Не ми хареса тонът му, а и нещо друго имаше във въпроса, дето звучеше нередовно. Сега момчето вече го нямаше, на негово място се бе появило ново създание — нито дете, нито възрастен. Заприлича ми на поведението на опърничав пакостник, взел по нещичко и от двете категории. Сега чак разпознах тона — насмешливо подигравателен беше. Сигурно смяташе, че преча на приятеля му Мерик.

- Опитвам се — отвърнах.
- Тогава по-добре побързайте — рече Келог.
- И защо?

Сега усмивката се върна, а с нея в очите му опасно засвятка и познатата ми враждебна светлина.

— Защото Франк обеща да ги убие. До един, само веднъж на свобода да излезе.

В следващия миг Анди скочи и се хвърли с главата напред и право в плексигласовага преграда. Носът му се счупи веднага, пластмасата се обагри в червено. Заудря с глава отново и отново, отваряйки нова рана на челото си току под скалпа. В същото време крещеше, ръмжеше и съскаше, а надзирателите се хвърлиха отгоре му и го загеглиха назад. Оказа се обаче, че в това възслабо, ниско тяло бушува невероятна сила. Остро писна алармена сирена, вратата отзад се отвори, втурнаха се още надзиратели, вкупом му налетяха. Ейми Прайс завика името му високо, молейки униформените да не го бият. Но вече беше късно. Макар да риташе и викаше, Келог потъна под маса едри тела, приканвайки нова болка, сякаш да заглуши спомена от старата.

18

Отведоха ни обратно в преддверието с чакалнята. Полковник Лонг вървеше до нас, мълчеше, но вътрешно видимо кипеше. Остави ни там, кратко рече, че ще отиде да провери какво е състоянието на Анди Келог. Ейми Прайс седна на стол, аз заставах прав до нея. Мълчахме и двамата, наоколо ни имаше прекалено много хора, неудобно бе да

говорим за случилото се. Бегло огледах най-близките физиономии — всички бяха еднакво без настроение, измъчени, замислени, загрижени. Малцина разговаряха. Имаше доста възрастни мъже — бащи, братя, приятели. Някои жени водеха деца, но дори и те бяха мрачни и потиснати. Разбираха какво е това място и то ги плашеше — личеше им по лицата. Не бе трудно човек и мислите да им прочете. Тук не се тича, не се вика, не се говори високо. Иначе току-виж заключили те в някоя тъмна килия също както баща ти. Или брат ти, може би чичо ти. Така се постъпва и с лошите деца. Затварят ги, стоят зад решетките дълго време, зъбите им изкапват, блъскат си главите в стените, за да заглушават болката и мъката.

След малко Лонг се появи на бюрото на рецепцията и ни кимна. Приблжихме се веднага. Обясни, че този път носът на Анди бил счупен още по-зле. Изгубил е и зъб-два, има охлузвания и синини, получени по време на мелето, наречено укротяване. Иначе бил нормално добре, колкото за него си. Раната на челото изисквала няколко шева, в момента бил в затворническия лазарет. Не са го били, нито ток са му пускали, още повече че адвокатката е присъствала на собственото му избухване. Засега няма признаци на мозъчно сътресение, но ще го оставят в лазарета за двайсет и четири часово наблюдение. Във всеки случай наложително било да го вържат, за да са сигурни, че няма да се самонарани или нападне някого от медицинския персонал. Ейми Прайс се извини, извади телефона и се оттегли встрани да говори с някого. С Лонг останахме заедно. Все още изглеждаше доста ядосан — може би на самия себе си и на хората си заради случилото се с Анди Келог.

— И преди е вършил точно същите неща — мрачно процеди той. — Казах им да го следят изкъсо.

Хвърли бърз, кос поглед към Прайс. Казах си, че сигурно

донякъде и нея вини — отпратил е мъжете си по-надалеч само заради адвокатката.

— На този младеж мястото му не е тук — подхвърлих аз кротко.

— Решението е на съдията, не е мое — със същия тон отвърна той.

— Така или иначе това решение е погрешно. Нали чу какво ми разказа? Струва ми се, че е изгубил надеждата още в началото, но онези изверги са му отнели колкото и малко от нея да му е била останала. Този затвор го влудява все повече и повече, а съдията не го е осъдил на постепенно обезумяване, нали? Не можете да го държите тук без каквато и да е вероятност някога да излезе на свобода и да очаквате, че психическото му състояние ще е нормално. Пък то е било дебалансирано още в самото начало.

Лонг бе достатъчно почтен човек, за да изпита все пак някакво неудобство от думите ми.

— Затворът няма психиатър. Правим каквото можем за него. Опитваме се всячески.

— Едва ли е достатъчно — заядох се аз, но вътрешно знаех, че вината не е лично негова.

Келог е бил съден, и то повече от един път, получил поредна присъда, изпратили го в затвора. Не беше работа на Лонг да критикува подобни решения, пък и нямаше никакво право.

— Може би си мислиш, че е бил по-добре заедно с онзи тип Мерик наоколо за компания, а? — запита ме Лонг.

— Мерик поне е отблъсквал другите изверги.

— Ти него май не го слагаш в същата категория?

— Виж, мисля си, че въпросът е спорен.

Той повдигна вежди, изгледа ме е удивление.

— Може би си имаш някаква тайна слабост към Франк Мерик, а? Само че внимавай да не го срещнеш насаме, а той пък случайно нож да държи в ръката.

Въздъгнах. Лонг беше и прав, и неправ. За съжаление нещата просто никога не са черно-бели, нито пък толкова прости. Не съм се съмнявал, че Франк би убил хладнокръвно и без скрупули, само че в сегашната ситуация имаше и скрити фактори. Бих казал нечия интелигентна задкулисна режисура. А Мерик бе нечий инструмент. Сам тръгнал да дири своята правда, някой в същото време бе намерил начини да го използва и за други, свои си цели. От думите на Лонг обаче нещо ме жегна — бяха ударили право в целта. Също както и тези на Рейчъл. Наистина изпитвах симпатии към Мерик. И защо пък не? И аз бях баща. В минало и в настояще време. Загубил дете, бях направил всичко, за да заловя отговорния за смъртта му. Съзнавах, че и сега бих направил всичко, за да защитя Сам и майка ѝ. От къде на къде тогава да съдя Мерик за това, че търси истината за съдбата на дъщеря си?

Освен това, като захвърлим настрана съмненията, сега знаех повече, отколкото само преди час. За съжаление и Мерик имаше същата информация. Дали вече не бе започнал да души около Джакман и развалините на Галаад за следи от хората, които смяташе отговорни за изчезването на дъщеря си? Или бе попаднал на улика, която да го отведе до мъжа с татуирания орел? Така или иначе и аз трябваше да отскоча до Галаад. Всяка следваща моя стъпка, изглежда, все натам водеше.

Ейми Прайс се върна.

— Обадих се на няколко места — рече ми тя. — Мисля, че можем да намерим съдия, който да симпатизира на ситуацията около Анди и ще се съгласи да нареди прехвърлянето му в Ривървю.

Сетне се обърна към Лонг.

— Пред следващите няколко дни ще уредя да бъде направена независима психиатрична оценка на Келог. И ще ви бъда много благодарна, ако приемете тези мои усилия с разбиране.

— Вижте — бавно каза Лонг, — всичко трябва да мине по законовия път. Сетне, получа ли нареждане от губернатора, не само няма да ви преча, ами всячески ще улесня експертизата. Ако трябва, на психиатъра и палтото ще му държа.

Ейми изглеждаше задоволена от отговора, а и нямаше какво повече да очаква, затова ми даде знак, че си тръгва. Реших да я последвам, а Лонг внимателно ме хвана за лакътя и ме задържа за малко.

— Длъжен съм да ти насоча вниманието към няколко неща — рече той. — Първо онова, дето ти казах за Франк Мерик, е самата истина. С очите си съм виждал на какво е способен. За малко щеше да убие затворник, който отне десерта на Келог. Онзи нещастник изпадна в кома само заради една купичка евтин сладолед. Прав си, че чух какво каза Анди Келог тук. Само че и по-рано съм го чувал, нищо ново за мен не носи. И искаш ли да ти кажа какво мисля? Смятам, че Мерик използваше Келог. Въртеше се около него, за да научи какво знае. Постоянно го подпитваше и разпитваше, напъваше го да си спомня за онези мъже и стореното му от тях. Значи със сигурност носи лична отговорност за прекомерното психическо напрежение на Келог. Той го е докарвал до тези състояния, с възбуда над критичната граница, при която нишката се къса и напрежението избухва, а с последиците трябва да се оправяме ние.

На хокейния мач обаче ми бяха казали доста по-различни неща. В същото време знаех, че бившите затворници са склонни към

сантиментални оценки. А в място като затвора, още повече като „Супермакс“, където добротата е стопроцентова рядкост, дори дребни актове на човешчина в нечий очи могат да придобият колосални размери. Въздъхнах — истината вероятно се криеше някъде по средата между казаното от Бил и Лонг. Сива — между черното и бялото. Вече бях видял как Анди Келог може да реагира на по-продължителен разпит за извършените над него насилия. Може би Мерик се бе научил да контролира този тип негови изблици? Не се съмнявах обаче, че понякога е имало и случаи, когато се е провалял. А тогава последиците е отнасял Анди.

— Второ — за татуировката, която младежът спомена. Може би става дума за военен или бивш военен. Така ми се струва. Мисля, че в тази насока можеш да търсиш.

— Благодаря ти. Някаква идея откъде да тръгна?

— Аз не съм детектив — отвърна Лонг. — Обаче ако съм на твое място, може би бих отправил поглед на юг. Към Форт Кампбел, да кажем. ВВС.

И си тръгна, понесъл масивното си тяло, изправено като дъска. Скоро се скри зад първия завой на коридора.

— За какво ставаше дума? — запита ме изчакалата ме Ейми Прайс с любопитство, само че аз премълчах.

Форт Кампбел е разположен точно на границата между Кентъки и Тенеси, там винаги е имало военновъздушни подразделения. По-точно 101-ва въздушно десантна дивизия.

Наричат бойците ѝ *Пищящите орли*. Но може би имаше и други.

С Прайс се разделихме на паркинга. Благодарих за помощта ѝ, помолих да се обади, ако мога на Анди Келог с нещо да помогна.

— Отговора го знаете — рече тя веднага. — Само ги намерете

тези хора и тутакси ми позвънете. Най-лошият адвокат ще им намеря.

Опитах се да се засмея на хумора ѝ, но не се получи. Усмивката ми замръзна някъде на средата между устата и очите. Тя отлично съзнаваше какво си мисля.

— Франк Мерик — рече на глас.

— Аха, Мерик.

— Мисля си, че ще е хубаво да ги намерите преди него.

— Мога и на него да ги оставя.

— Вярно, че можете, само че въпросът не е за него, не е дори и за Анди. В този случай виновните трябва да излязат на светло, а справедливостта — да възтържествува. Наложително е някой да отговаря публично пред обществото. И други деца са пострадали в миналото, това е повече от сигурно. Може и още да пострадат. Необходимо е да намерим начините да им помогнем. И на тези, които са вече възрастни. И на потенциалните бъдещи жертви. Но това няма да се получи, ако Франк Мерик ги преследва и убива тайно. Пазите ли ми визитката?

Измъкнах портфейла, разтворих го. Там беше. Тя кимна, почука картончето с показалец.

— А загазите ли, веднага ми звъннете, чувате ли?

— Какво ви навежда на мисълта, че мога да загазя?

— Вие сте нещо като рецидивист, г-н Паркър — рече тя, като се качваше в колата. Човек, повтарящ делата си. Неприятностите са ви занаят, изглежда, без тях не можете.

Връщайки се у дома от Уорън, неочаквано реших да поговоря с доктор Робърт Крисчън. Обадох му се без предизвестие в кабинета, гласът му прозвуча разсеяно, неспокойно. Все пак се съгласи да ми отдели няколко минути. Когато пристигнах, пред центъра бе спряла полицейска патрулна кола. Отзад седеше мъж, главата му опряна напред в решетката, която разделя колата на две, а позицията на ръцете му подсказваше, че е закопчан с белезници. Един полицаи отвън говореше с жена на около трийсетина години. Главата ѝ оживено се движеше постоянно, кимайки в три основни посоки — към ченгето, към двете деца в нисана отдясно ѝ и към мъжа в патрулката. Ченге, деца, мъж. Познат триъгълник. Жената бе плакала наскоро, личеше отдалеч. Децата ѝ обаче все още плачеха.

— Дълъг ден беше, тежък — въздъхна Крисчън, като затвори вратата на кабинета след мен и се отпусна в стола зад бюрото. — Аз дори още не съм обядвал.

— Вероятно има нещо общо с мъжа отвън?

— Не мога да коментирам — рече Крисчън строго, а в следващия миг реши да се поотпусне малко. — В нашата работа лесни моменти няма. Обаче един от най-трудните, дето изисква най-деликатен, най-аналитичен подход, настъпва, когато разпитваме някого за реакция по повод отправени срещу му обвинения. Ето, преди два дни разговаряхме със задържан в присъствието на полицията, днес майката и децата също пристигат за разговор и какво? Намират бащата паркиран отвън, чака ги. Хората най-различно реагират на твърдения за сексуално малтретиране: някои се слисват и не вярват, че това е възможно, други отричат, трети изпадат в ярост. Вярно е, че не се налага често да викаме полицията. А това сега... беше извънредно труден момент за всички

засегнати.

Реши, че ми е казал предостатъчно, и започна да събира разхвърляните по бюрото документи. Сортираше ги и ги вкарваше в различни папки.

— Е, г-н Паркър, какво мога да направя за вас? Слушам ви, но се опасявам, че нямам много време. След два часа имам среща в Огъста със сенатора Харкнес — налага се да обсъждаме въпросите около задължително фиксираните по срок присъди. А пък не съм се подготвил така добре, както бих искал.

Знаех щатския сенатор Джеймс Харкнес. Крайнодесен по убеждения ястреб със силов подход към всеки застанал на пътя му проблем. Не се церемонеше много, обичаше да раздава шамари, раз-два и готово. Напоследък бе оглавил кампания в защита на задължителната присъда от двайсет и една години строг тъмничен затвор за обвинени и намерени за виновни в сексуално издевателство над деца. Без значение дали са се признали за виновни.

— А вие за или против сте?

— Против съм, и то заедно с повечето прокурори, но за господата като добрия сенатор това е все едно да искам Коледа да отменят.

— Мога ли да ви запitam защо сте против?

— Много е просто: това е един от редовните номера за пред електората. И от него само по-зле може да стане, не и по-добре. Вижте сега: от сто стигнали до компетентните власти оплаквания обичайно половината водят до полицейска намеса. От тези петдесет лица на четирийсет им се връчват обвинения. От тези четирийсет поне трийсет и пет правят сделка, като си признават вината. Другите петима стигат в съда и от тях два процента са осъдени, три — оправдани. С други думи,

от първоначалните сто души ще имаме поне 30-40, които ще регистрираме и ще следим.

А въведе ли се задължителната 21-годишна присъда, вече няма да има стимул за предполагаемите насилници да пледират виновни и да търсят снизхождение. Те, разбира се, винаги могат да рискуват в съда и по правило прокурорите не обичат да започват процес на базата на твърдения за насилие без солидни доказателства. Нашият проблем, както вече ви казвах миналия път, обаче са огромните затруднения, които срещаме, за да осигурим доказателствата, дето ще тежат в съда и ще гарантират присъда. Значи логиката ми на разсъждение е следната: налице ли е задължителната присъда, възможността повече виновни да се промъкнат през цедилката без наказание практически се увеличава. Няма да успеем да ги регистрираме, следователно те ще си действат по старому, докато някой отново не ги обвини или залови. Задължителната присъда е чист демагогски ход на политиците, с него те се правят да изглеждат решителни и безкомпромисни спрямо престъпността, на практика обаче тя е безрезултатна. Честно казано обаче, шансовете ми са далеч по-големи да убедя в тази теза една маймуна, отколкото Харкнес.

— Маймуните преизбиране не ги интересува — усмихнах се аз.

— Аз бих гласувал по-скоро за маймуна пред Харкнес. Винаги има надежда на даден етап тя поне малко да еволюира. Е, г-н Паркър, напредват ли по вашите дела?

— По малко, да. Какво можете да ми кажете за Галаад?

— Надявам се, че не ме изпитвате на тънки библейски теми, нали? — отвърна ми е въпрос. — Иначе за общността Галаад зная някои неща, както и за „децата на Галаад“, както бе известен случаят.

Нахвърли ми основната фактология набързо, и то в рамките на онова, което вече знаех, макар че според него мащабите на насилието са били далеч по-големи от официално установеното.

— Лично познавам някои от жертвите, затова ви казвам, че съм наясно с онова, което твърдя. Смятам, че повечето жители на Галаад са знаели какво става, на всичкото отгоре повечето мъже са участвали. Поне повече, отколкото бе установено от следствието. След като труповете са били открити, семействата се разпръскват, за по-голямата част от тях никой повече не е и чувал. Други имена обаче изскочиха във връзка със странични случаи. Огромни усилия да ги проследи положи една от жертвите, всъщност момичето, чиито показания помогнаха да бъде осъден Мейсън Дъбъс — човекът, смятан за лидер на насилниците. Неколцина са в затвори в други щати, останалите са мъртви. Дъбъс е единственият жив сред тях или може би единственият, за когото знаем. Ако и други са оцелели, то те наистина са доволно възрастни хора.

— Ас децата какво е станало?

— Когаго общността се разпаднала, някои си ги прибрали родителите или настойниците. Не знаем с точност къде са отишли. А онези — спасените — са изпратени в домове за сираци. Две деца са взети в „Добрят Бил Хинкли“

Така се казваше намираща се недалеч от I-95 неголяма институция, където прибират безпризорни. Там осигуряват пансион и училищни занимания за деца и младежи на възраст между 12-21 години, най-вече жертви на сексуално насилие, бездомни, наркомани и алкохолизирани — било пряко или в резултат на семейната среда. Домът съществува още от края на XIX век и дава образование и някаква професия на десетина души ежегодно — младежи и девойки, които

иначе биха загинали или попаднали в затвора. Никак не се учудих, че деца от Галаад са отишли там. При сложилите се обстоятелства това може би е било най-доброто, което би могло да им се случи. Жалко, че „Хинкли“ нямаше по-големи възможности.

— Как изобщо е възможно да се получи такова чудовищно нещо? — запитах аз. — Имам предвид мащабите. Изглеждат ми направо невероятни. Цяло селище, колкото градец, за Бога!

— Вижте, г-н Паркър, все пак е било една изолирана комуна в щат, населен с подобни, също отдалечени, закрити за окото на външния посетител общности — отвърна Крисчън. — Освен това от събраните досега доста данни можем да направим някои заключения: основните, замесени в извращенията семейства са се познавали още преди основаването на Галаад. Работили са заедно или са поддържали контакти години наред. С други думи, вече е съществувала някаква структура или подобие на организация, която е управлявала насилията. Със сигурност съществува ясно очертана разлика между четирите или петте основни рода в селището и пристигналите по-късно. Това са две групи, които не поддържат типичните за малка общност връзки — жените не си общуват, децата не играят заедно, мъжете се държат настрана, като, разбира се, изключим задължителните трудови процеси, където това е било невъзможно. Насилниците отлично са разбирали какво вършат, възможно е също да са знаели кои хора са потенциални съюзници и биха споделили вкусовете им. Съответно са разширявали терена си на действие, намирали са нови жертви. Ситуацията е била кошмарна, но за беда има и друг черен фактор, самият Галаад. Това място е като люлка на Злото, то излъчва злощастие. Там сякаш тъмни сили са се пръкнали. Като добавим и естествените обстоятелства, действащи в ущърб на децата — лош късмет, противоположани

съвпадения на място и време, картината става още по-мрачна. Да не забравяме и друго нещо — исторически погледнато, времената са съвсем други: хората не са чували за сексуално малтретиране на деца или поне не така, както е позната и актуална темата днес. Факт е, че чак през 1961 г. лекар на име Хенри Кемпи написва труд, наречен „Синдромът на разрушеното дете“, и открива пътя на истинска революция по въпроса. И все пак онзи труд третира главно физическото насилие. Аз отлично помня, че в началото на седемдесетте години, когато все още бях млад терапевт, сексуалното насилие бе тема, споменавана едва-едва, и то под сурдинка. Сетне се появи феминисткото движение и темата за насилие срещу жената и децата се либерализира, образно казано. През 1977 г. Кемпи написа нова книга — „Сексуалното насилие: още един скрит проблем на педиатрията“ — и според мен всеобщото осъзнаване на сериозния проблем води началото си именно от тогава.

За съжаление можем да кажем, че се появиха и реални пречки. Създаде се климат на постоянно подозрение, тъй като науката в тази област не бе напреднала достатъчно, че да отговори на амбицията проблемът да бъде решен. Ентузиазмът бе налице, но не и крайно нужният в дадения случай скептицизъм. Това доведе до обратни тенденции и застои, през деветдесетте години научната работа и трудовете по темата рязко намаляха. Сега обаче, изглежда, е постигнато равновесие, макар че все още понякога поставяме ударението на сексуалното насилие в ущърб на другите форми на насилие. Според някои статистики около двацет на сто от децата са сексуално малтретирани, преди да са навършили пълнолетие, обаче далеч по-жестоки и опасни са последиците от продължителната липса на грижи и внимание, наред с физическото насилие. Например вероятността едно

занемарено и физически малтретирано дете да стане престъпник е много по-голяма, отколкото едно сексуално насилвано дете. Според повечето регистрирани данни педофилите са обичайно физически малтретирани като деца, но не и жертви на сексуално насилие. Е, прочетох ви лекцията — завърши той, — сега ми кажете на какво се дължи този продължителен интерес към Галаад?

— Даниъл Клей се е интересувал също от него, има картини с такъв сюжет. Научих още, че е разговарял с Мейсън Дъбъс, изглежда е възнамерявал да пише и книга за случилото се в Галаад. Колата му е намерена в Джакман, разстоянието оттам до Галаад е неголямо. Разполагам и с информация, че един от бившите пациенти на Клей е бил насилван там или някъде наблизо от мъже, които носели птичи маски. Всички тези взети заедно факти едва ли са съвпадения, по-скоро ми говорят за някаква връзка.

— Хм, за мен не е особена изненада, че Клей се е интересувал от Галаад — каза Крисчън. — Повечето наши колеги, които работят в Мейн, рано или късно проучват наличния материал. И други са говорили с Дъбъс, включително и аз самият.

Замисли се за миг, сетне добави:

— Обаче не помня да съм срещал описания на Галаад в документацията на Клей за разговорите с пациентите му, макар че някои от тях са споменавали неща по-скоро типични за извънградски пейзаж. Значи някои от децата са виждали дървета, трева, земя. Има общи факти и съвпадения и в описанията на помещенията, където са били насилвани: голи стени, матрак на пода, такива неща. По принцип жертвите са били със завързани очи, и то през повечето време, тоест говорим за случаен поглед, кратка възможност за надникване и нищо повече.

— Възможно ли е насилниците да са били привлечани към Галаад поради миналото му? — запитах лекаря.

— Защо пък не — рече Крисчън. — Имам приятел, работи в една много интересна област — профилактика и превенция на самоубийствата. Той например използва такъв термин — „групирани местонахождения“, имайки предвид места, често избирани за извършване на самоубийство главно поради това, че досега там са отнели живота си мнозина други. Тоест едно убийство улеснява друго — има модел, спомагателни фактори, стимули. Със същата логика защо едно място, символ на насилие над деца, да не се стори привлекателно на един педофил? Макар че в същото време там рискът би се увеличил.

— А може би именно рискът е част от привличането?

— Може би. Вашето посещение ме наведе на доста мисли за Галаад. Случаят наистина е необичаен. Първо е мащабен, сетне става дума за насилие над непознати обекти, именно това е нетипичното. При възрастните жертвите могат да бъдат непознати за насилника, но при децата това е рядкост. При момчетата 50 на сто от случаите са в семейството, при момчетата този процент е между 10 и 20. По правило насилниците извън семейството спадат в шест категории, основани на степента на психическа нагласа или фиксация. Те варират между тези с чести несексуални контакти с деца и садистични елементи с редки несексуални контакти. Този тип насилник обичайно търси жертвата си сред непознати деца. Степента на несексуално насилие при децата, които споменават птичите маски, обаче е минимална. Фактически само едно дете говори за сериозно физическо малтретиране — мъжът го душел почти до припадък, в същия миг друг от маскираните му се скарал и го възпрял. Това говори за организиран контрол. Тези мъже не са обикновени педофили, в никакъв случай. Тук има планиране,

сътрудничество и някаква степен на въздържане. Употребявам последната дума тъй като не намирам друга, по-точна. Именно затова в светлината на случилото се поведението на тази група елементи е особено тревожно.

— Вие сигурен ли сте, че след изчезването на Клей наистина вече няма подобни случаи?

— Имате предвид малтретиране, което отговаря на същите характеристики, нали? Е, сигурен съм дотолкова, доколкото познавам стигналата до мен информация. Всъщност мисля си, че това бе една от причините върху Клей да падне подозрение.

— Възможно ли е тези хора просто да са се отказали?

— Не мисля. Възможно е някои от тях да са попаднали в затвора за други престъпления, което би обяснило прекъсването на насилието. Иначе не, не вярвам в термин като „отказване“. Този тип мъже са педофили — хищници. Може дори да са променили подхода си, но този тип нагон просто няма как да изчезне.

— А защо биха променили подхода си например?

— Нещо може да се е случило, нещо, което ги е изплашило или им е дало да разберат, че продължавайки да действат по този начин, рискуват да привлекат извънредно внимание към себе си.

— И дъщерята на Мерик е рисувала мъже с птичи глави... — подхвърлих аз.

— А тя е безследно изчезнала — завърши мисълта ми Крисчън.

— Датата, на която Клей изчезва, почти съвпада с периода, през който Луси Мерик е виждана за последен път — добавих аз. — Вие току-що ми казахте, че няма сведения за други случаи с хората с птичи маски.

— Казах, че с такава информация не разполагам — отвърна Крисчън. — Но и преди ви обясних — не е лесно да издириш евентуалните жертви. Затова е възможно тези хора да продължават да действат, но ние просто да не знаем за това.

И вярно, колкото повече оглеждах възможностите и различните им аспекти, толкова повече се уверявах, че определена логика в казаното от него има. Възможно бе изнасилвачите да са продължавали да действат, без това да се е разчуло. По множество причини. Освен това връзка определено трябваше да има между изчезването на Клей и това на Луси Мерик, на свой ред може би и между нейното изчезване и факта, че след това други деца не бяха съобщавали за насилие от страна на хора с птичи маски.

— Може ли да ги е изплашила смъртта на някое дете? — запитах Крисчън. — Дотолкова, че да се спрат?

— Ако е била случайна, а не нарочна, възможно е, да — отвърна той.

— А в обратния случай?

— Тогава вече нещата стават още по-злокобни — мрачно поклати глава той. — В такъв случай вече става дума не само за педофили, а и за убийци.

След тази последна дума и двамата замълчахме. Крисчън си записа нещо в бележника. Извърнал глава към прозореца, гледах как денят бавно си отива — светлите ивици между щорите бавно бледнееха, сетне със залеза на слънцето малко по малко потъмняваха. Не зная защо, заприличаха ми на затворническа решетка и тогава в съзнанието ми се мярна образът на Анди Келог.

— Дъбъс още ли живее в нашия щат? — запитах лекаря.

— Да, има къща в Ансън. Доста изолирана е, на практика е

затворник в собствения си дом. В крака му е имплантирано устройство за спътниково проследяване, дават му медикаменти за потискане на половия нагон. Освен това му е забранен достъп до интернет и кабелните телевизии. Следят му пощата, съответно и телефонните разговори и това е едно от условията, с които бе пуснат на свобода условно. Все още представлява потенциален риск за децата, макар и да е доста възрастен. Знаете, предполагам, че лежа в затвора заради случилото се в Галаад. Впоследствие го арестуваха още два-три пъти, не помня точно за какво, но ми се струва, че два пъти беше за сексуално посегателство с риск за увреждане на малолетен, оказа се, че разполага и със снимкова детска порнография и още цяла поредица дребни неща от същия порядък. Последния път получи двайсет години, лежа десет, освободиха го условно при условие да бъде наблюдаван от компетентните органи до края на живота му. Понякога водят при него дипломанти медици, извънредно интересен е като академичен обект, направо живо учебно пособие. Интелигентен е, с достатъчно ясна мисъл за човек над осемдесетте, освен това не отказва да отговаря на въпроси. Предполагам защото разговорите носят известно разнообразие в иначе монотонния му живот.

— Интересно защо е останал да живее така близо до Галаад — коментирах на глас.

Ансън бе само на седемдесет мили южно от него.

— Струва ми се, че изобщо никога не е напускал щата — рече Крисчън. — Когато разговарях с него, описа Галаад като своята райска градина — нарече го моя Едем. Приведе цяла поредица аргументи, някои от които са обичайно познати в нашата професия — например че децата знаят за секса много повече, отколкото смятаме ние, и съвсем не го отхвърлят; че други общества и култури гледат много по-

благосклонно на връзките между деца и възрастни. Че отношенията с малолетните в Галаад били взаимни, основани на любов. Вариации по същата тема съм чувал предостатъчно и от много други източници. Някои дори си вярват. При Дъбъс обаче имах чувството, че той отлично знае защо ги използва — за хвърляне на прах в очите на хора, които смята за по-малко интелигентни от себе си. При това си дава сметка какъв е и това му носи удоволствие. Никога никой не се е надявал, че при него може да има някаква рехабилитация. Сега се опитваме да го държим под стриктен контрол и да научим максимално повече за природата на педофила. И в този смисъл той е доста полезен за нас.

— А мъртвите бебета?

— За тях той обвиняваше жените, макар че не пожела да даде конкретни имена.

— Повярвахте ли му?

— Нито за миг. В онази комуна той е бил доминиращата мъжка фигура. И ако лично не е държал оръдието на убийството им в ръцете си, то стопроцентова заповедта за това е била дадена от него. Но както вече казах, онези събития се развиват в едни доста отдалечени от днес, много по-различни времена. Пък и няма нужда да се връщаме толкова назад във времето, за да намерим примери на родени от кръвосмешение или извънбрачни връзки деца, които умират, защото така е най-удобно за виновниците.

И въпреки всичко Дъбъс е извадил голям късмет, че е отървал живота си, когато хората в Джакман научили какво е ставало в Галаад. Вероятно са имали разни подозрения и преди разкритите бебешки трупове, но самият факт вече коренно променя нещата. Повечето от сградите в онова селище са били разрушени. Оставили една-две плюс незавършената все още църква. Днес може би и самите те вече не

съществуват. Не зная, не съм бил там много, много отдавна вече, кажи-речи от студентските години.

На вратата се почука. Влезе жената от рецепцията със сноп съобщения и чашка кафе за Крисчън.

— Как да стигна до Мейсън Дъбъс? — запитах аз.

Крисчън държеше чашката в ръка, отпиваше дълга глътка от кафето. Вече бе станал и мислеше нещо, вероятно за поредната си неотложна задача. За срещата с всевластния, по магарешки инатлив сенатор, който държи много повече на броя на гласовете на изборите, отколкото на положителните резултати в неговия щат.

— Не е трудно — рече Крисчън, докато ме изпращаше на вратата. — Мога да се обадя на офицера, който наблюдава поведението му. Не вярвам да има пречки за уреждането на едно посещение.

Благодарих, излязох. Навън полицейската кола вече я нямаше. Изчезнал бе и нисанът, но няколко минути по-късно го засякох по пътя обратно за Скарбъро. Паркиран бе пред сладкарница, а през витрината зърнах децата — седяха на маса и ядяха някакви жълто-розови пасти направо от кутията. Жената беше с гръб към мен. Раменете ѝ бяха увиснали, стори ми се, че леко треперят, сигурно плачеше.

* * *

Имах да правя още едно посещение днес. Мислех си за споменатата от Анди Келог татуировка и за подхвърлената от Джо Лонг идея, че може би става дума за бивш военен, вероятно служил във въздушнодесантната дивизия. От дългогодишен опит знаех, че такова нещо трудно се проверява. Основната част от архива на военнослужещите се съхранява в национален център за документация

„Личен състав“, а той се намира в Сейнт Луис, Мисури. Но дори и да получех някакъв достъп до огромната му база данни, което само по себе си бе отвратително трудна задача, пак щях да имам затруднения, след като не разполагах поне с дребен ключ към самоличността на въпросния човек. Дори и мъгляви подозрения спрямо името нямах, та нямаше смисъл да търся човек, който да рови в регистъра или да използва някоя от търсачките. Така или иначе налагаше се да търся външна помощ и връзки, а за това все още не бях готов. И Администрацията на ветераните (АВ) бе също трудно място за получаване на подобен вид информация. Малко бяха хората, готови да рискуват добре платена федерална работа с осигурена пенсия, отваряйки нечие досие в нарушение на правилата, за да услужат на някакво си частно ченге.

Роналд Стрейдиър бе индианец от племето на пенобскотите в района на Олдтаун. Беше служил в специална част по време на Виетнамската война, днес живееше в околностите на Скарбъро в стар, занемарен фургон с формата на куршум. Преди време разкривената алуминиева конструкция бе дом на човек на име Били Пърдю, днес обаче тя се бе превърнала в реален приют за скитници, всякакви пройдохи и закъсали за пари бивши братя по оръжие, които някак си намираха пътя към Роналдовата врата. Стрейдиър се бе уволнил като военен инвалид след нараняване в гърдите и лявата ръка в резултат на експлодирала автомобилна гума и за беля това се бе случило точно в деня на заминаването му от Виетнам. Само че до ден-дневен не бе сигурен кое го бе наранило повече — гумата или фактът, че е бил принуден да се раздели с немската си овчарка на име Елза. Кучето било армейски следотърсач и истински негов приятел, а сетне го прехвърлили в категорията военни излишъци. И Рони все още не можеше да се примири с тази мисъл, пък и се опасяваше, че

вьетнамците са изяли бойната му другарка. Сигурен бях, че ги мрази много повече заради това, отколкото че са стреляли по него, докато е носил униформата на американската армия.

Знаех, че Стрейдиър има познат кадрови офицер от АВ за връзка със Службата за инвалидизираните американски ветерани (СИАВ), казваше се Том Хайланд. Беше му помогнал много да потърси правата си на обезщетение, евентуално и пенсия посредством националните канали на СИАВ. А докато Рони се борел с различните бюрократични капани на системата, Хайланд бе станал негов гарант и кажи-речи адвокат. Рони го уважаваше, винаги го превъзнасяше в приказките си. С Том се срещнахме случайно, бях засякъл двамата да ловят пъстърва на Лобстър Шак в щатския парк. Тогава Роналд ми го представи с думите „достоеен мъж“, а това бе най-високото признание, дето някога съм чувал да излиза от неговата уста.

В служебното си качество на офицер за връзка със СИАВ Хайланд би трябвало да има достъп до досието на всеки ветеран, който е търсил обезщетяване посредством тази институция. Включително и служилите във ВВС, записалите се на служба от адрес в щата Мейн, получаващите обезщетения на тукашни адреси. Освен това СИАВ работеше в тясно сътрудничество и с други сродни организации като Виетнамските ветерани на Америка, Американския легион и Ветераните от чуждестранни войни. Реших, че ако убедя Роналд да помоли Хайланд, а той на свой ред се навие да ми направи тази услуга, значи току-виж наистина съм се сдобил със списък на потенциално възможни кандидатури.

Вече притъмняваше, когато се добрах до фургона на Роналд. Вратата бе отворена, а Роналд седеше пред телевизора в предното помещение, отвсякъде заобиколен с кутийки бира — повечето празни.

Върху апарата имаше ди ви ди плейър, въртеше се концерт на Джими Хендрикс, звукът бе доста намален. На канапе срещу екрана седеше мъж, който изглеждаше по-млад от Роналд, само че определено поизносен, в лицето поне. Самият Стрейдиър бе доста добре за възрастта си и в отлична физическа форма. Носеше черната си коса късо подстригана, в нея сивееха сребърни кичурчета. Тялото му бе изправено, силно, мускулесто — знаех, че го поддържа с най-обикновена, само че тежка физическа работа. Едър мъж беше, но приятелят му на канапето беше още по-едър, само че приведен, а над покритото му с тридневна четина лице висяха русо кестеняви кичури коса. И той бе фиркан до козирката, но, изглежда, и друсан. Във въздуха се носеше наситена миризма на трева, лъхна ме в лицето, чак главата ми се завъртя. Роналд ми се стори малко по-читав в очите, но вероятно и той скоро щеше да се докара на същото дередже. Нямахше как да не стане, имайки предвид димната завеса наоколо му.

— Човече — обади се приятелчето от канапето, — късмет, че не си от ченгетата.

— В такива случаи човек затваря вратата — отвърнах аз. — Помага, знаеш. По-трудно някак се влиза.

Роналдовият човек кимна мъдро и заклати глава.

— Това е вярно — рече той. — Многоооо вярно.

— Този тук е мой авер, Стюарт се казва — намеси се домакинът. — Служили сме заедно с баща му. А Стюарт воюва в Залива още първия път. Та си говорим за доброто старо време.

— Супер време беше — рече Стюарт и вдигна кутийката с бирата. — Хайде наздраве по тоя случай.

Рони ми подаде кутийка „Силвър Булит“, учтиво отклоних. Той я отвори, капачето изсъска, течността потече направо в гърлото му почти

без да докосва устните. Изгълта половината на един път.

— Мога ли да помогна с нещо? — запита ме след малко.

— Търся един мъж — рекох. — Възможно да е бил на военна служба — на дясната ръка носи татуировка на орел. На дечица налита, такъв сорт човек. Рекох си, че може да ти говори нещо. Иначе можеш да поразпиташ или да помолиш онзи твой приятел от СИАВ — Хайланд. Лицето, за което говоря, е кофти, направо лоши новини. Иначе не бих те молил, Рони.

Роналд се замисли над въпроса. А на Стюарт очите се присвиха от усилие да се концентрира над казаното.

— Човек, дето на малолетни налита, няма да се движи насам-натам, вдигайки шум около вкусовете си — отбеляза Стрейдиър. — Не помня да съм чувал за тип с подобни мераци. Обаче татуировката може и да стесни нещата до някоя степен, а? Ти откъде знаеш за него?

— Малтретирано от него дете е зърнало татуировката. Случайно, разбира се. Човекът е бил маскиран. Това е единствената улика, с която разполагам.

— А хлапето видяло ли е годините?

— Какви години?

— На службата, разбира се. Ако е бил военен, даже и кенефите да е чистел, пак ще е сложил годините на служба. От — до.

Напрегнах паметта си. Не помнех Анди Келог да е говорил за цифри под орела. Трябваше да помоля Ейми Прайс да провери това нещо още при първа възможност.

— Ами ако няма години?

— Значи сигурно не е бил на военна служба — просто отвърна Роналд. — Направил си е татуировка просто за фукня.

— Ще поразпиташ ли тук-там? Моля те.

— Дадено. Том може и да знае нещо повече. Той за служебните дела е ужасно принципен, знаеш, обаче като става дума за гавра с дечица...

В същия момент Стюарт се изправи и започна да търси нещо по лавиците на стената, като леко потропваше с крак в ритъм с едва долавящото се парче на Хендрикс. От устата му стърчеше прясно запален джойнт. Изрови онова, което търсеше, и се извърна към домакина. В ръка държеше снимка на Роналд в униформа, клекнал край Елза.

— Хей, Рон, човече, това твоята кучка ли беше? — запита той.

Роналд дори не погледна към фотографията — знаеше какво е взел Стюарт.

— Да — отвърна Стрейдиър. — Това е Елза.

— Чудно куче. Срамота е, значи, такова нещо да го сполети — рече Стюарт и размаха снимката пред лицето ми. — Знаеш ли, човече, кучето му го изяли? Изяли го гадовете, ти казвам!

— Чувал съм — рекох кротко.

— Абе аз те питам к'ви са тия шибани хора — продължаваше другият, — дето могат кучето на човека да изядат?

В очите му блеснаха сълзи, едната се изтърколи надолу по брадясалата буза.

— Срамота е, ти казвам — задави се едрият мъж.

И наистина беше срамота. Само че аз мислех за друго.

Мерик бе казал на ченгетата, че нощувал предимно в колата си, само че те не му повярваха. Нито пък аз. Затова се разбрахме Ейнджъл да го проследи след излизането му от ареста. Според приятеля ми Мерик хванал такси от стоянката край автобусната спирка. Сетне си взел стая в мотел край големия мейнски пазарен център, пуснал пердетата, все едно се готви да спи. Червената кола я нямало пред мотела, минали шест часа, от обекта ни вест, ни кост. Тогава Ейнджъл решил да се пораздвижи, да види кое къде е. Взел пица от онези, дето ги разнасят по поръчка, и се изтресъл пред вратата на съответната стая, почукал. Отговор нямало, хайде още веднъж, че дважд. Нищо. Осмелил се да си отключи сам, обаче онзи го нямало. Пред мотела се навъртала и полицейска кола. Ченгето било изпратено по същия повод вероятно, само че и то извадило същия късмет. Мерик им вързал тенекия и на двамата.

— Досещал се е, че ще му пуснат опашка — каза ми Ейнджъл по-късно, когато заедно с него и Луис седяхме в моята кухня.

Току-що завърнал се от поредната разходка с Джонсънови, Уолтър лежеше в краката му, душеше обувките и гризеше връзките им.

— Огледах обстановката сетне, оказа се, че от мотела има три, дори четири възможни изхода за незабелязано измъкване. Сигурно затова си го е избрал — добави Ейнджъл.

Не бях много изненадан. Преди ареста Мерик стопроцентово бе имал добро скривалище. И едва ли е било в подобен тип мотел, където отсядат предимно пазаруващи. Позвъних на Мат Мейбъри да попитам дали не е научил нещо полезно.

— Доста бях зает напоследък, иначе досега да съм ти се обадил — каза ми Мат, когато накрая успях да се свържа с него.

Обясни, че първоначалните си справки насочил към фирми за

недвижими имоти и данъчни вземания в град Портланд и непосредствените му околности. Сетне разширил периметъра на търсене в радиус от шейсетина мили.

— Досега съм попаднал на две продажби. Едната е в Сако, само че вече четвърта година е обвързана в съдебни дела. Случаят е такъв: градските власти дали разрешение за продажба на имота на длъжница — за погасяване на дълга, а тя се оказала болна от рак и на лечение в специализирано заведение. Без да я предупредят, провели продажбата на закрит търг. И слушай сега: когато след изписването ѝ от болницата тя отказала да освободи къщата, онези юнаци изпратили полицейски екип от специалните части за борба с организираната престъпност. За да я извади принудително, моля ти се! А жената била на домашна химиотерапия и без коса! Какво им става на вашите хора там в Мейн, бе, човек? В момента този случай се гледа в съд от по-висша инстанция, само че се движи със скоростта на парализирана костенурка. Разполагам с копия от повечето съдебни документи, ако искаш да ги видиш, при мен са.

— Какво е участието на Елдрич в цялата тази работа?

— Негово е името на документа за придобита собственост, като гарант, разбира се. Пуснах му още допълнителни проверки, излязоха интересни неща — името му стои на цял куп документи за продажби на недвижима собственост от тук та чак до Калифорния. Оказа се обаче, че почти всичките са стара история, собствеността междувременно е сменявана, понякога и на два-три пъти. Тази далаверка в Мейн е последната, обаче тя е малко по-различна от другите.

— В какъв смисъл по-различна?

— Гледай сега, не мога да се закълна стопроцентово, но ми се

струва, че поне част от бизнеса на Елдрич се състои, или се е състояла, в издирване на недвижима собственост за покупка от частни лица или фирми, които не желаят техните имена да фигурират на съответната документация като официални собственици. Там стои името на адвокатската фирма като посредник, попечител и край — иди питай кой стои извън кадър. Ще ти затворят устата веднага с приказки за професионалната тайна, юридическата етика и прочие. Само че, както вече ти казах, повечето от тези продажби са далеч назад в миналото, което ме навежда на определени мисли. Елдрич е зарязал тази игра или се е прехвърлил в други сфери, или вече не участва в нея толкова често, или пък се е научил да си прикрива дирите по-добре. В някои от случаите попадам на такива планини от документи и километри хартия, че просто няма да повярваш. Същинска снежна вихрушка от продажби, препродажби, прехвърляне на собственост, изобщо отличен начин за прикриване на истината, че *de facto* собственикът е един и същи. Но да повторя — това са само мои подозрения. Иначе са нужни екип експерти и доста време, за да се направят съответните проверки и да се докаже кое къде е.

А продажбата в Сако ми се струва резултат на грешна преценка от страна на Елдрич. Може би са му възложили да намери определен тип имот, този му се е сторил подходящ, при това е бил оценен доста евтино, само че в крайна сметка градските власти са издънили далаверата. Може би издънката е била случайна, но в крайна сметка Елдрич се е озовал в истинско съдебно тресавище, а измъкването от него му е струвало много време и усилия.

И ето това ни води до *друг* имот, купен просто седмици след възникването на проблема в Сако — продължи Мат. — Намира се недалеч от място на име Уелчвил. Чувал ли си за него?

— Спомням си го смътно. Мисля, че беше между Меканик Фолс и Оксфорд.

— Само че на обикновените карти го няма.

— Не е от онези, дето ги включват на картите. То и Механик Фолс е някаква си паланка, но в сравнение с Уелчвил изглежда като окръжен център.

— Е, хубаво, значи за след пенсионирането ще си потърся нещо друго — пошегува се накриво Мат. — Във всеки случай аз го издирих. Къщата е на „Уитмор Роуд“ близо до Уилоу Брук. Изглежда, няма нищо интересно наблизо, точно както ми каза и ти, значи няма да е трудно за намиране. Номерът е 1180. Нямам си и представа къде са номерата от 1 до 1179, ама сигурно са някъде по-надалеч и на друго място. Та от издирените досега тези два имота са в Мейн. Ако искаш да разширя търсенето по-мощно, това ще отнеме още време, повече отколкото имам, значи ще трябва да прехвърля задачи и на друг човек. Само че той няма да ти работи безплатно като мен. А сега си запиши и следните допълнителни данни...

Записах, благодарих, обещах да се обадя допълнително. Рекох, че на този етап мястото в Уелчвил ми се вижда добро като начало. До Портланд е близо, значи лесно за стигане, в същото време достатъчно далеч за уединение. И за скривалище в случай на нужда добра работа можеше да свърши. Освен това хората в населени места като Уелчвил и Меканик Фолс нямаха обичая да си врат носовете в чуждите дела, поне не и докато някой не им даде нужния повод.

Вече се смрачаваше, но това практически ни улесняваше задачата. Далеч по-разумно бе да влезем в Уелчвил под прикритието на нощта. Ако Мерик бе там, имахме известен шанс да не ни усети, поне не и веднага. Интересен ми се стори моментът на покупката на имота.

Оказваше се, че тогава Мерик е бил в затвора, а до освобождаването му е имало още доста време. Може би къщата е била купена за други цели или пък Елдрич действа в рамките на дългосрочно планиране? Според казаното от Мат старият адвокат фигурирал като собственик. Не можех обаче да си представя Елдрич да живее в Уелчвил. Кой ли е използвал дома през последните четири години?

Качихме се на мустанга, обърнахме гръб на крайбрежието и поехме в дълбочина към провинциалния Мейн. Заобиколихме Обърн и Луистон, оставихме зад себе си големите градове. Не че селската част на щата бе много далеч от главния му център. При това Портланд отдавна се разширяваше, макар и постепенно, поглъщаше по-дребните околни населени места и общини, заплашвайки идентичността и местния колорит на редица от тях.

Тук обаче природата изглеждаше сякаш сме на стотици мили далеч от метрополията. Този свят бе коренно различен — тесни пътища, силно раздалечени къщи, градчета с пустеещи улички, тишината се нарушава единствено от боботенето на тежки камиони, от време на време минава и по някой лек автомобил. При това колкото повече отивахме на запад, толкова по-редки ставаха и домовете, и движещите се превозни средства. Понякога изскачаше осветена отсечка с отбивки и знаци и макар че тези места принципно си приличат едно с друго, винаги имаше и нещо индивидуално, типично за дадения пейзаж.

— Как може... — поклати глава Ейнджъл по едно време.

— Какво как може?

— Как може човек да живее тук? И защо? — разшири въпроса той.

Не бяхме кой знае колко далеч от шосе 495, а на него вече му липсваха светлините на големия град. Седеше отзад, скръстил ръце на

гърдите, намусен като сърдито дете.

— Виж, не всички обичат да живеят в град.

— Аз например много обичам.

— Я гледай ти. Пък има хора, дето не желаят такива като теб да са им съседи.

Шосе 121 се виеше по сравнително равен терен през Мино и Хакет Милс, после идваше Меканик Фолс, следваше пресечка с шосе 26. Оставаше ни малко път — около миля. Седналият до мен Луис извади глока от джоба на палтото. Отзад чух познат металически звук — зареждане на револвер. Ако на „Уитмор Роуд“ живееше някой, било Мерик или друг, едва ли щеше особено да ни се зарадва.

Оказа се, че къщата е отдалечена от пътя и почти невидима. Видяхме я чак когато я бяхме почти задминали. Зърнах я в огледалото за задно виждане — проста, едноетажна постройка — централна предна врата, два прозореца, по един отляво и отдясно. Нямахме вид на занемарена, нито пък на отлично поддържана. Обикновен дом, стоеше си просто... *ей там*.

Продължихме по-нататък по шосето, разбира се. Тук теренът бе наклонен, движехме се по насрещен баир. Спрях чак когато бях сигурен, че вече никой не долавя звука на двигателя и трополенето на гумите. Изчакахме малко, трафик нямаше никакъв. Тогава направих обратен завой, пуснах колата надолу по инерция. На достатъчно разстояние натиснах спирачките, изкарах автомобила на банкета. Тръгнахме пеша бавно, безшумно към къщата.

Прозорците ѝ тъмнееха някак самотни. Луис и аз останахме зад ниско хълмче, Ейнджъл тръгна на разузнаване — да провери няма ли задействащо се от движение осветление. Не намери нищо, обиколи къщата като истински призрак, сетне подаде уговорения сигнал с

фенерче ние с Луис да се приближим. Държеше го майсторски в шепи, обърнато към нас — светна късо, загаси, пак светна, виждахме го само ние.

— Няма и аларма — рече той тихо, когато стигнахме при него.
— Поне аз не намерих.

Имаше логика. Който и да използваше дома, било Мерик или лицето, което го финансираше, едва ли би искал да дава повод или извинение на ченгетата да душат наоколо, особено когато в него няма никой. Така или иначе по тези отдалечени места кражби с взлом почти не стават, тук хората бяха други, правилата — различни.

Приближихме се до къщата още малко. Сега ясно виждах дъските на покрива. Ремонт определено му бе правен — сигурно през последните една-две години, но външната боя на сградата бе в лошо състояние, на места напукана или паднала. В двора имаше доста бурени, алеята обаче бе застлана с нов, прясно трамбован чакъл, местата за колите пред входа — добре почистени от трева и плевели. Гаражът отдясно бе с нова ключалка на вратата. Общо взето, домът нямаше нужда от особено потягане, като, разбира се, изключим боята. С две думи, приведен бе в прилично състояние за ползване и толкоз. С нищо не привличаше внимание, нямаше с какво да събуди нечие подозрение. Беше си най-обикновен и безличен, само че по начин, който говореше за определени усилия именно в тази насока.

Огледахме къщата с Луис, внимавайки да не стъпваме по чакъла. Предпочитахме затревените места, където стъпките ни се заглушаваха, но така или иначе, изглежда, вътре нямаше хора. Ейнджъл си поигра минута-две с ключалката на задната врата и я отвори. Влязохме в малка кухня с празни долапи, лавици по стената и хладилник, чиято единствена роля, изглежда, бе да оглася абсолютната тишина с тихото

си бръмчене. В кошчето за боклук открихме останките от печено на грил пиле и празна пластмасова бутилка от вода. Понамирисваше обаче, което говореше, че са престояли там известно време. До тях се валяше и смачкано пакетче цигари. Марката бе „Америкън Спирит“ — същата, дето пушеше и Мерик.

Влязохме в главния коридор, който водеше към предната врата. Отляво се откриваше неголяма спалня, обзаведена само с изтъркано канапе, което се разтягаше в легло, и масичка. Изпод завивката върху канапето се подаваше крайчецът на протрит белезникав чаршаф — единствената по-светла вещ в преобладаващо мрачната обстановка. След спалнята идваше всекидневната — по-широчко, съвсем празно помещение с камина. В нишите от двете ѝ страни се редяха симетрично сложени лавици с книги. Единствената сред тях, дето заслужаваше повече внимание, бе оръфана Библия с кожена подвързия. Взех я, за да я разлистя. Направих го нарочно, но в нея нямаше нищо особено — нито бележки, нито подчертани пасажии, нито пък нечие име на водещите страници, което да подсказе нещо за собственика.

Ейнджъл и Луис вече проверяваха стаите от дясната страна на коридора. Първата се оказа баня, в миналото може би е била втора спалня. И тя бе напълно празна, като изключим заловените в паяжините изсъхнали телца на насекоми, далечно прилични на увиснали по стените миналогодишни коледни украшения. Второто помещение от тази страна бе столова. В прахта по пода личаха следи от краката на масата и няколко стола, изчезнали яко дим, сякаш вдигнати във въздуха и отнесени от призраци. Други следи в прахта просто нямаше.

— Я виж тук — обади се Ейнджъл, сочейки с лъча на фенерчето към квадратен капак в пода, недалеч от страничната стена.

Беше заключен с катинар, но не остана така за дълго. Ейнджъл се

справи и с него набързо, повдигна капака с помощта на монтиран в дървото меден пръстен. Откриха се стъпала, водещи в тъмата отдолу. Ейнджъл ме изгледа укорно, сякаш бях за нещо виновен.

— Защо тия неща са все под земята? — прошепна той.

— А ти защо шепнеш? — отвърнах му с въпрос.

— Мамка му — обади се той е нормален глас. — Мразя ги тия постановки!

Клекнахме с Луис до него.

— Усещаш ли вонята? — обади се Луис.

Смръкнах, сбърчих нос. Отдолу идваше тънка миризма, подобна на тази в кошчето с пилешките останки. Фактически смръдня, само че слаба и май че стара, като че ли нещо се е разложило там, а сетне е било изнесено, оставяйки слабо осезаем спомен за себе си.

Слязох първи, Ейнджъл след мен. Луис остана горе да не би някой да пристигне неочаквано. В такъв случай всички щяхме да попаднем във фатален капан. На пръв поглед подземното помещение изглеждаше още по-празно от горните си събрата. Нямаше инструменти по стените, нито стойки или пейки за някаква работа, нито кутии е изхвърлени от минали собственици и животи ненужни, забравени вещи. В единия ъгъл на това мазе обаче стоеше изправена, подпряна на стената метла с дълга дръжка. А на земята, в пръстта току пред нас зееше дупка. Може би метър и петдесет в диаметър и близо два в дълбочина. Стените с бяха облицовани е тухли, а дъното осеяно с парченца от разчупени покривни дъски.

— На стар кладенец мяза — рече Ейнджъл.

— Кой строи къща върху кладенец днес?

Той подуши въздуха отново.

— Отдолу иде вонята. Може би има нещо заровено там.

Взех метлата, подадох му я. Той се наведе, разрови дървените отломки с нея, но се оказа, че те са само тънък слой. Отдолу се подаде солиден бетон.

— Охо! — възкликна моят приятел. — Това е доста, доста странно.

Само че аз вече не го слушах. Защото забелязах, че мазето съвсем не е празно, така както изглеждаше на пръв поглед. В ъгъла под и зад стълбището стоеше голям старинен бюфет от дъбово дърво. Беше почти невидим, защото дървото бе тъмно, почти съвсем черно и се сливаше със сенките наоколо. Осветих го с моя фенер, разкри се фино изваяна украса по предната част — изящно изрязани в дървото листа, извиващи се лози. Сякаш не изработен от човешка ръка мебелен детайл, а част от самата природа, вкаменена в сегашната си форма. Дръжките на вратите бяха стъклени топки, в ключалката между тях мътно проблясваше медно ключе. Раздвижих лъча на фенера, плъзнах го по околните стени, опитвайки се да разбера как поначало тук е бил внесен този масивен, подобен на долап бюфет. И отворът горе, и самите стълби бяха прекалено тесни. Значи може би в миналото е имало друга врага, сигурно откъм двора? Вероятно е била по-голяма, само дете не можех да преценя къде ли точно се е намирала. Хрумна ми нещо странно, носещо обезпокоителна мисъл: къщата е била построена около тази старинна мебел от черен дъб с единствената цел да ѝ се намери тихо и мрачно място, където да почива в мир. Нелепици някакви.

Протегнах ръка, хванах ключа с пръсти. Изпитах още по-странно чувство — той сякаш вибрираше! Докоснах с пръсти дървото. И то трептеше ситно. Усещането, изглежда, идваше едновременно откъм самото дърво, но и откъм земята под краката ми. Сякаш нейде дълбоко в земната утроба под нас пулсира гигантски механизъм, дави се фатално в

нескончаем, накъсан ритъм.

— Хей, усещаш ли това? — запитах аз, обаче сега Ейнджъл бе едновременно съвсем близо и неизмеримо далеч, петънце в безкрайността, сякаш времето и пространството меняха измерения.

Виждах го ясно как разглежда дупката в пода на подземие, размества дървените късове долу, търсейки източника на вонята, но заговоря ли го, не чува, а собственият ми глас звучи далечно и кухо за самия мен. Завъртях ключето, то остро изщрака в ключалката, прекалено силно за подобен малък механизъм. Хванах дръжките с двете ръце, дръпнах към мен, вратите се открянаха тихо и леко, разкривайки вътрешността.

Вътре нещо се раздвижи. Шокиран, отскочих назад, препънах се в собствените си крака, за малко щях да падна. Измъкнах пистолета и заедно с фенера ги насочих към зейналото пространство. За миг бях заслепен от отразената му светлина.

Взирах се в собствения си образ, разкривен, увенчан с черни отсенки. В задната част на шкафа висеше неголямо позлатено огледало. Под него имаше поставки за обувки и бельо, вградени в корпуса и до една празни. Разделяше ги хоризонтална дъсчена плоскост, а повърхността ѝ бе почти изцяло скрита от струпани сякаш в случаен безпорядък предмети: чифт сребърни обеци с червени камъни; златен годежен пръстен, от вътрешната му страна изписана дата — 18 май 1969; очукано детско камионче, играчка вероятно от петдесетте години на XX век с почти изпадала червена боя; избледняла снимка на жена в евтин медальон; получена вероятно на боулинг състезание награда, само че без дата или име; книжка с детски стихотворения, подвързана с плат и отворена на първата страница, където прочетох изписаните с разкривен, несигурен почерк думи „На Емили, с обич от мама и татко,

Коледа, 1955“; игла за вратовръзка; плоча на Карл Пъркинс на 45 оборота, на обложката с автографа на прочутия през петдесетте години рок певец; златен гердан, разкъсан по средата, сякаш насилствено свален от врата на притежателката; портмоне, съдържащо единствено снимка на млада жена с академичната роба и шапка на току-що дипломирана абсолвентка.

Само че тези вещи бяха просто *вторични* или на мен тази дума ми влезе в съзнанието, макар и всичко около тях да говореше, че са били ценени и пазени като скъп спомен от собствениците. Вниманието ми бе изцяло привлечено от огледалото, очи не можех да откъсна от него. Отражателната повърхност бе силно наранена, може би в резултат на пожар или някаква друга екстремна топлина, та в центъра прозираше дървената му поставка. Стъклото бе деформирано, на места ръбовете бяха почернели, другаде бяха кафяви на цвят, но пукнатини нямаше и дървото на гърба му не бе овъглено. Температурата, на която е било подложено, е била извънредно интензивна, за да предизвика подобни увреждания чак до частично стопяване на стъклото, а в същото време дървената поставка отзад дори не бе и пострадала.

Протегнах ръка да го докосна, но нещо ме спря, рязко я отдръпнах. Виждал бях това огледало и преди и внезапно вече знаех кой манипулира Франк Мерик. Нещо ме присви в стомаха, почувствах замайване, догади ми се. Отворих уста да заговоря, но думите не биха имали смисъл. Образи, образи се завъртяха хаотично в съзнанието ми, спомени за една къща.

Това не е къща. Дом е.

Изписани на стената букви в отдавна изоставено жилище, видели белия свят отново единствено щом вехтите тапети се отлепили и увиснали надолу, същинска колекция от гигантски езици. Мъж в

изтъркано палто, петна по панталоните, едната подметка на обувките разпрана отпред. Стои там, настоява да му бъде изплатен дългът, направен от друг, също отдавна смятан за покойник.

Светът е вехт и зъл.

И неголямо позлатено огледало, същият мъж го стиска между боядисани от никотина пръсти. А в него отразен ликът на ревяща като животно фигура, може би моята, а може би и нечия друга.

Прокълнат е, душата му отнета...

Ейнджъл се появи до мен изведнъж и удивено впи очи в натрупаните върху дъската предмети.

— Какво е това? — запита той.

— Нечия колекция — отвърнах аз.

Той пристъпи напред, протегна ръка към детското камионче. Вдигнах ръка, спрях го.

— Не пипай! Нищо от тези неща не пипай. Незабавно трябва да се разкараме оттук. Ама веднага...

В същия миг зърна огледалото.

— Какво, по дяв...

— От къщата на *Грейди* е — рекох.

Ейнджъл отскочи омерзено, извърна се, на първата крачка погледна през рамо крадешком, сякаш човекът, донесъл тук огледалото, вече надзърта от тайно скривалище. Като събуден от зимния сън паяк в стаите отгоре, усетил появата на първите пролетни насекоми.

— Ей, мамка му, будалкаш ме, човече, нали? — изгледа ме е подозрение той. — Защо все на ненормалници попадаме, а?

Бързо захлопнах вратичките, завъртях ключето, а то все така вибрираше. Колекцията предмети си остана там, зад тях, където си беше, отново заключена. Изкачихме стъпалата с бързи крачки,

затворихме капака, резето, щракнахме катинара. Напуснахме къщата, старейки се да не оставим следи от влизането. Ейнджъл заключи вратата отзад, отвън домът изглеждаше все същият както преди. Все едно не сме идвали.

Само че аз знаех: това чувство е измамно.

Той ще усети, че сме идвали тук.

Колекционер¹⁴ ще узнае и ще се върне.

21

По пътя обратно към Скарбъро мълчахме потиснати. И Ейнджъл, и Луис бяха ходили на онова място — къщата на Грейди. Знаеха какво се бе случило там, а също и как бе завършило.

Джон Грейди бе убиец на деца в Мейн, къщата му остана необитаема години наред след смъртта му. Всъщност като се замисля, виждам, че в дадения контекст думата *необитаема* не е точна. Подходящо би било да кажа *притихнала* в очакване — на бъдещи събития може би? Защото нещо неведомо и страшно бе останало да витае в нея, нещо от онзи човек, който ѝ бе дал името си. На мен лично поне така ми се струваше, макар че би могло да става просто дума за сенки, естествени изпарения, за злокобната миазма на нейната история или спомените за погубения там живот, объркани в съзнанието ми, създали в него мистично, фантасмагорично страшилище.

Само че не бях единственият, дето подозираше подобни неща. Бе се появил *Колекционера*, изпит мъж в износени дрехи, с жълтеещи нокти, бе помолил да си вземе сувенир от този дом на смъртта. Едно

огледало, нищо повече. Не даваше вид на човек, способен или навит да разбива къщата собственоръчно, но пък имаше странен инцидент с почерка на предупреждение: от ръцете на този страховит мъж с прозвище Колекционера загина дребен крадец на име Крис Тиърни, осмелил се да застане на пътя му. Така или иначе не беше моя работа, нито право да давам разрешение за изнасяне на каквото и да е, но ме бяха натоварили да наглеждам дома. Сетне, когато Колекционера разбра, че няма да получи исканото, сам си го взе, а мене остави ранен, полузаслепен от собствената ми кръв.

Последното, което зърнах, рухнал на пода, с пламнала в болка от силата на удара глава и замъглени от кръвта очи, бе образът на Джон Грейди, затворен в капана на взетото от Колекционера огледало. Безпомощно надничащ от стъклото, отворил уста в безмълвен писък на ужас: *Възмездието* най-сетне го бе настигнало.

И ето сега същото огледало, деформирано, почерняло, се появи под необитаема къща, затворено в странен шкаф, отразяващо необичайна колекция от несвързани на пръв поглед един с друг предмети. Може би символи от нечий живот или доказателства за възмездие, въздадено именно от онази изпита *фигура*. В миналото веднъж се бе подписала с името Кушиел¹⁵, черен хумор някакъв си, прозвището заимствано от *тъмничаря на Преизподнята*, както го наричат някои хора, но независимо от това и намек за истинската ѝ природа или онова, което тя възприема като свое реално естество. Сигурен бях, че в онази колекция всеки предмет представя нечий отнет живот или по необичаен начин изплатен дълг. А онази воня от кладенеца в мазето? Май че трябва да хвана телефона, да се обадя в полицията. Но какво да им кажа на ченгетата? Че ми е миришело на кръв, но кръв не съм видял? Смърдяло на леш, но труп не съм намерил?

В един бюфет или шкаф съм попаднал на разни дрънкулки, на една изписано име, на друга — дата. Как човек да ги свърже с истинските им собственици?

А вие каква работа сте имали в онова мазе, сър? Не знаете ли как се нарича това? Законът го определя като влизане с взлом, нали така? А имаше и още фактори, които трябваше да взема предвид. В миналото съм се изправял срещу лица, не по-малко опасни от Колекционера. Индивиди, чиято природа едва ли мога да обясня по естествен начин, а длъжен съм да призная, че и самият аз не съм я разбирал напълно. Същества, носители на развала, свързани с Отвъдното, служители на Злото. Само че Колекционера беше по-друг.

Мотивираха го неща, по-различни от желанието да нарани или да създаде болка. Изглежда, неговото място в ценностната система бе извън конвенционалния морал, в делата му нямаше място за свързани със закон, човещина и милост съждения. Онези, които издирваше, бяха вече премерени — претеглени на везните на една по-друга справедливост, намерени за недостатъчни и осъдени. Той просто изпълняваше присъдата. Точен хирург, който отстранява ракови образувания, изрязва каквото е нужно с крайна прецизност, захвърля в огъня болното, заразеното.

Сега манипулираше Мерик, използваше го да извлича от сенките непознати индивиди, да му ги разкрива. Мерик е бил в тази къща, може би само за кратко време, но е бил. Останките от пилето и смачканата цигарена кутийка го доказваха. И Колекционера пушеше, само че вкусовете му бяха далеч по-екзотични от „Америкън Спирит“. Бе снабдил Мерик с автомобил посредством услугите на Елдрич, още с финанси и жилище, всъщност база, откъдето да действа. Вероятно е имало и поставени условия: Мерик в заключени помещения да не влиза,

прибрани предмети да не пипа. Но дори Франк да бе престъпил забраната и да бе отключвал шкафа, за какво биха могли да му говорят онези неща? Нищо особено, просто натрупани по някакъв повод вещи, ексцентрична амалгама от спомени, държани в забутан зад стълбището стар шкаф. Само че шкафът вибрираше, а в мазето тънко миришеше на стара леш. И какво?

Вече ми беше ясно, че Колекционера търси някого. Лице или лица, свързани с Даниъл Клей, само че не самият Клей, ако на Елдрич, разбира се, можеше да се вярва.

За мен възможният отговор бе само един: интересуваха го насилниците, онези, които бяха малтретирали пациентите на Клей. Хората, отговорни за случилото се и с Луси Мерик — ако, разбира се, тук не се лъжех. Затова бяха наети услугите на Елдрич: да осигурява свободата на Франк Мерик и да му сочи вярната посока. Мерик обаче не бе човек, склонен послушно да докладва ходовете си на някакъв си там дъртак адвокат в претрупана със стари хартии кантора. Франк търсеше възмездие, тоест своето отмъщение, и Колекционера сигурно го знаеше. Напълно вероятно бе в даден момент Мерик да излезе извън контрола му и да действа единствено по собствено усмотрение. Това предполагаше проследяване, засичане на действията му, с цел получената информация да бъде незабавно споделена с онзи, който го бе освободил и дърпаше конците му извън кадър. И когато търсените хора накрая излязат на светло, Колекционера щеше да бъде наблизо, готов за своя ход. Защото онези имаха да изплащат тежки, стари дългове.

Кой обаче вървеше подир Мерик? И ето ти отново един-единствен възможен отговор.

Онези — *Празните човеци.*

Ейнджъл, изглежда, четеше мислите ми или поне част от тях.

— Хей, човече, знаем къде е, нали? — обади се той. — Ако е вързан с тия неща, значи можем да го намерим когато поискаме.

Поклатих глава.

— Къщата е хранилище, нищо повече. На даден етап на Мерик му е било позволено да го използва като жилище и скривалище, може би за определено време. На бас обаче се ловя, че в мазето не е слизал, и още десетачка слагам, че не се е срещал със свързани с тази къща хора освен с адвоката.

— Ключалката на задната врата беше чисто нова — посочи Ейнджъл. — Дори и така миришеше. Съвсем наскоро е била сменявана. Може би вчера или завчера.

— Така са ограничили влизането на Мерик, който има ключове за старата брава — рекох аз. — Не мисля, че особено ще му пука. Струва ми се, че е бил там за малко, при това не съвсем наскоро, в същото време той си пада свръхподозрителен. Смятам, че скоро ще се опита напълно да се откачи от адвоката. Ще престане да му докладва къде ходи, обаче според мен не знае кой го финансира. Ако знаеше, до тази къща не би и припарил.

— А ние вървим пред този тип, нали? Оставихме къщата в същия вид, в който я заварихме. Знаем, че той е в играта, *той обаче не знае*, че ние знаем.

— С Колекционера шега не бива — рекох замислено. — Ще усети къде сме ходили.

— Майната му и на него — изръмжа Луис, обаждаше се за пръв път. — Нека да дойде. К'во толкова? Сблъсквали сме се с разни изроди и преди. Един повече, един по-малко.

— Този не е като другите — настоях аз.

— Че защо?

— Защото тази страна не взима. За нищо не му пука. Просто идва и си върши работата.

— И сега к'ва му е работата?

— Да си попълва колекцията. И присъди да изпълнява.

— Смяташ, че търси Даниъл Клей? — запита Ейнджъл.

— По-скоро изнасилвачите на малолетните му пациенти. Така или иначе ключов е пак Клей. А Колекционера използва Мерик да ги изкара от дупките.

Луис помръдна в седалката, изсумтя носово.

— Какви са опциите за Клей?

— Същите както и за другите — или е жив, или е мъртъв. Ако е второто, може би се е самоубил, както подозираше дъщеря му. В такъв случай възниква и въпросът — защо го е направил? Или пък някой му е *помогнал*? Ако са го убили, тогава налице е възможността да е знаел кои са насилниците, а те са го ликвидирали по понятна причина. Но пък ако е жив, сами виждате колко добре се е укрил. Направил е нужното усилие, дори на дъщеря си не се е обаждал. Ако, разбира се, последното е вярно — тя така твърди.

— Е, да, ти само нейната дума имаш за това — скептично рече Луис.

— Склонен съм да ѝ вярвам обаче. Сетне да не забравяме и случая Пул. Наела Пул, за да издирва баща ѝ, той заминал, повече не се върнал. Според О'Рурк от Портландската полиция той бил аматьор, а може би е имал и приятели сред наркопласьорите. Изчезването му може и да не е свързано с Клей, обаче ако има такава връзка, то възможно е издирването да го е довело до някои от убийците на Клей, а те да са убили и него. Или пък е открил самия Клей и последният го е убил. И в крайна сметка има само две възможности: Клей е мъртъв и отговорните

за смъртта му не желаят някой си да задава неудобни въпроси или е жив и предпочита да си живее някъде скрито-покрито. Обаче ако иска да остане скрит по някаква си причина и затова е готов дори да убива, тогава каква е тази причина?

— Всичко се свежда до онези деца, насилениците — рече Луис.
— Жив или мъртъв, той е знаел много повече за случилото се с тях.

Тъкмо стигаме разклонението за Скарбъро, там поех по шосе 1 и при първата възможност хванах пътя за крайбрежието. Движехме се по пътя сред облените с лунна светлина тресавища, устремени сякаш към тъмнеещото отвъд тях море. Минахме покрай моята къща и думите на Рейчъл отново прозвучаха в съзнанието ми. Призраците са твое творение, бе казала тя. Ти си ги създал, те в теб живеят, теб обитават. Може би бе права? Мисълта съвсем не ме успокои, но и алтернативата ѝ не бе особено приятна: че в къщата на Грейди нещо извън мен се бе пръкнало, за да намери и то място при другите мои творения.

Ейнджъл засече отправления към дома ми поглед и веднага рече:

— Ако искаш да дойдем при теб за малко? Може и да пренощуваме, само кажи.

— Ами, нали сте си платили за луксозна стая в хотела. Наслаждавайте ѝ се, докато можете. Защото в Джакман луксът е кът.

— Къде е Джакман? — запита Ейнджъл.

— На северозапад. Следващата спирка е вече в Канада.

— Че *кой* пък е в Джакман?

— Ние, от утре или от следващия ден. Джакман е най-близкото до Галаад цивилизовано място. Значи нещата с Анди Келог са ставали или в самия Галаад, или някъде близо до него. И колата на Клей е намерена в Джакман. Келог са го водели в някаква къща, следователно някой от изнасилвачите има достъп до имот някъде в или около Галаад.

А Мерик може би вече е бил там, не е открил нищо и затова се е върнал в Портланд, за да тормози Ребека Клей с въпросите си, или пък все още не е направил тази връзка. И ако е така, убеден съм, че скоро ще я направи. Но ние вече сме поне една стъпка пред него.

Отпред се мярна силуетът на „Блак Пойнт Ин“, засвяткаха прозорците му. Приятелите ме поканиха да вечеряме заедно, но не чувствах глад. Видяното в онова мазе ми бе отнело апетита, ама изцяло. Изчаках пред хотела, докато Луис и Ейнджъл се изкачваха по стъпалата отпред. Щом влязоха във фойето му и закрачиха към бара, дадох на заден, направих маневра и отпраших за у дома.

Уолтър го нямаше, значи бе на разходка с Джонсънови. Реших да не им се обаждам, нека преспи при тях. Те обичайно си лягаха рано, въпреки че Шърли, съпругата на Боб, не спеше добре. Мъчеше я стар артрит и често я виждах да чете край прозореца, запалила портативна подвижна лампа, за да не буди мъжа си. Друг път просто седеше, загледана навън, в подвижните сенки и постепенно бледнеещия мрак, така дочакваше зората. Нямаше смисъл да рискувам да ги будя заради съмнителното удоволствие да водя кучето си на повторна разходка, и то през подобна зимна вечер. Вместо това залостих вратите, пуснах си Бах — диск от цяла колекция негови произведения, подарени ми от Рейчъл с надеждата да разшири музикалните ми хоризонти. Сетне си направих каничка кафе, настаних се пред прозореца на всекидневната, отправих поглед към гората и водните пространства на мочурите. Осезателно усещах движението на всяко дърво отвън, поклащането на клончетата, преместването на сенките. Замислих се върху неведомия, изпълнен с шупли наш свят и се запитах защо ли пътищата ни с Колекционера отново се пресичат? Математическата прецизност на музиката контрастираше с неспокойната тишина на дома и както седях в тъмата,

внезапно си дадох сметка, че Колекционера ме плаши. Природата му беше природа на преследвач от рода на хищниците, в безпощадността му и целенасочеността ѝ имаше нещо ужасяващо зверско. Винаги го бях възприемал като човек извън нормите на морала, те просто не го интересуваха, само че това не беше съвсем вярно. По-точно може би бе да кажем, че него го движеше някакъв странен, собствен морал. Норми на поведение, още повече дехуманизирани и нечистоплътни поради непрестанното попълване на въпросната колекция с предмети, които наричаше сувенири. Питам се какво ли ги прави? Може би ги докосва в мрака, а те му напомнят за отнетия живот и неговите жертви. В това привличане имаше нещо нездравословно чувствено, проява на нагон, почти сексуален по естество. Той намираще удоволствие в действията си и въпреки това да го наричаш убиец бе просто неточно. Беше много по-сложна креатура, привличаха я люде, дълбоко съгрешили. И щом бяха подобия на Джон Грейди, то значи извършените от тях грехове са били действително нетърпими.

Нетърпими, но за кого? За Колекционера — да, обаче дълбоко в себе си усещах, че той се изживява като представител на друга, невеста, много по-могъща сила. Може би се самозаблуждаваше, обаче независимо от такава възможност, именно тази вяра му даваше силата и авторитета, било те илюзорни или не.

Ясна бе и ключовата роля на Елдрич, той осигуряваше анонимните имоти — реални бази, откъдето Колекционера да подготвя делата си, възприемани като дадена му свихе роля в света на човеците. Къщата в Уелчвил бе купена доста време преди да се появи възможността Мерик да бъде освободен от затвора. Вярно, междуременно бе взел отношение по случая Грейди и отнесъл огледалото, което днес висеше в онзи шкаф, отразявайки една друга

представа за света, изкривена, но пък сигурно отговаряща на неговата собствена. А останалите предмети в колекцията говореха, че е действал и на други места. За жалост нищо от вече казаното не обясняваше конкретно моето вътрешно безпокойство и опасенията за собствената ми безопасност.

Поседях още малко, сетне си легнах. Тъкмо заспивах, когато ми хрумна, че се досещам откъде идва страхът ми. Колекционера непрестанно търсеше нови и нови обекти за наказание. Не знаех откъде идва осведомеността му за чуждите грехове, но сега си дадох сметка, че мога да се окажа следващият, поставен на кантара. Да бъда претеглен и намерен за недостатъчен, а той да въздаде полагащото ми се наказание. Сетне умората надви, заспах.

Същата нощ сънувах стар, познат ми сън. Стоя край езеро, водата му гори, иначе пейзажът наоколо равен, пуст, земята се чернее, твърда като камък. До мен изскочи мъж, едър беше, с огромно, увиснало шкембе и тлъст, подпухнал морав врат. А кожата му иначе бледобяла, сякаш във вените ѝ кръв не тече, защото пък за какво му е на неживия кръв?

И въпреки всичко това нечисто същество не е съвсем мъртво, защото и никога не е било истински живо, а заговори ли, гласът не отговаря на движенията на устните. Думите текат като поток, комплексна смесица от древни езици, отдавна изгубени за живите човеци.

Зад него стоят други фигури и аз им знам имената. На всичките до един.

Той бълва думи от тези вежди, незнайни езици, а аз някак ги разбирам. Извъръщам се назад и виждам себе си, отразен в пламтящата езерна вода. Защото и аз съм като тези тук, един от тях, а те ме наричат

„Братко“.

* * *

На множество мили разстояние от тресавищата, на тихо и пусто място една фигура слезе по чакълена алея, приближавайки отдалечена от пътя скромна къща. Вървеше безшумно, а и преди това не се чу звук на автомобилен двигател да предизвести пристигането му. Косата на мъжа бе мазна, зализана назад по главата. Носеше изтъркано тъмно палто, черни панталони, а между пръстите на едната ръка святкаше огънчето на горяща цигара.

Спря се, когато стигна на броени стъпки от къщата. Коленичи, прокара пръсти по чакъла, проследявайки някакви си полувидими вдлъбнатини, сетне се изправи и тръгна по стената на дома, заобикаляйки го на път за градината отзад. Захвърли цигарата в плевелите, пръстите на лявата му ръка леко, но внимателно заопипваха дъските на стената. Стигна задната врата, наведе се и дълго се взира в ключалката. Изправи се, извади връзка ключове, намери нужния, влезе.

Прекося къщата, а пръстите му не преставаха да дирят, докосват, изследват, опипват. Вървеше все по-нататък, вирнал глава нагоре, внимателно душеше въздуха. Отвори празния хладилник, разлисти страниците на Библията, дълго, мълчаливо заглежда следите в прахта на пода в някогашната столова. И ето го, стигна до капака на пода. Отключи, свали катинара, бавно тръгна надолу, слизайки в последния си дом и негово убежище. Пристъпваше спокойно, не личеше да се гневи заради посещението на неканени гости. Тук пръстите му отново заиграха по дръжката на метлата, плъзнаха се надолу, спряха точно на мястото, където я бе стискала чужда ръка. Отново се наведе, подуши

фините останки от чуждата пот, задържа в ноздрите миризмата, за да може при среща безпогрешно да я познае. Непозната му беше, както и онази горе, в коридора пред вратата на мазето.

Един от чуждите хора бе останал там. Един горе, двама бяха слизали долу.

Но един от слизалите долу май...

Мина време, провери други неща, накрая се озова пред големия бюфет в ъгъла. Завъртя ключа, отвори вратичките. Очите му пробягаха по колекцията, бързо проверявайки дали нещо не липсва. Но не, всичко си бе на място. Сега ще се наложи да я премества, разбира се, но не беше за пръв път някой да попада на съкровищата му. Дребна неприятност, известно неудобство, нищо повече.

Лицето в деформираното огледало срещна погледа му, за миг се загледа в частичното си отражение. Виждаше само косата и малко от слепоочията в здравите сектори на огледалната повърхност, другата част от лика се губеше, заместена от голо дърво и стопено стъкло. Пръстите полазиха по ключето, сякаш го милват, усещайки проникващите от дълбините далеч отдолу вибрации. Отново подуши веднъж-дваж, най-сетне бе разпознал третата миризма.

И Колекционера се усмихна.

22

Събудих се. Тъмно беше, къщата мълчеше, но мракът не бе празен, тишината не бе спокойна. Нещо бе докосвало дясната ми ръка. Опитах се да я раздвижа, но китката ми се помести на не повече от инч

или два, а сетне опря в твърда повърхност.

Отворих очи. Дясната ми ръка бе закопчана с белезници за креватната рамка встрани. Франк Мерик седеше на стол с права, висока облегалка току до леглото, наведен леко напред, пъхнал облечените в ръкавици ръце между коленете. Носеше синя найлонова риза, беше му възтясна, копчетата се бяха изпънали като на претъпкана възглавница. В краката му лежеше неголяма кожена чанта с разкопчани ремъци на капака. Бях оставил пердетата отворени, та лунната светлина играеше по лицето му, очите му бляскаха трескаво, същински огледала в мрака. Автоматично потърсих с поглед оставения на нощното шкафче пистолет. Нямах го.

— Прибрах го — рече той лениво, ръката му се плъзна на гърба, измъкна от колана на кръста затъкнатия там смит десетка, подхвърли го в дланта си, без да сваля очи от мен. — Ей на това се вика патлак. Човек трябва да има сериозно отношение към смъртта, че такова оръжие да носи. Това не е някаква си дамска играчка, тц. Не, господине.

Помести ръката си нагоре, стисна ръкохватката, сега дулото сочеше право в лицето ми.

— Ти убиец ли си? За такъв се имаш, а? Е, щом така си мислиш, лоши новини ти нося. Изтече ти времето за убийства, да знаеш, ами да — почти.

Изведнъж се изправи, ръката му се стрелна напред, дулото болезнено се заби в челото ми. Пръстът му се плъзна по спусъка, заигра по него. Инстинктивно затворих очи.

— Недей да го правиш — рекох, опитвах се да говоря с равен, спокоен глас, не исках да звучи сякаш за живота си се моля.

В занаята на Мерик има достатъчно мъже, които именно за този миг живеят: потрепването в гласа на жертвата, осъзнаването ѝ, че

смъртта не е някакво си абстрактно понятие в евентуално далечно бъдеще време, че тленността има реални измерения и форма. Чуват ли го, усетят ли страха ѝ, натискът върху спусъка се увеличава, ударникът пада. Или пък острието започва кървавия си линеен път, или въжето се затяга около врата и това е краят на нечий живот. Затова се опитвах да прогоня страха, въпреки че думите дращеха като шкурка по гърлото, а езикът ми се заплиташе в зъбите. Част от мен отчаяно диреше изход от ситуацията, за беля вече излязла извън контрол, друга част бе фиксирана сляпо в натиска върху челото и представата как куршумът разкъсва кожа, кост, сиво вещество, агонията е титанична, но мигновена, а сетне идва трансформацията.

Болката спря изведнъж, както беше и дошла. Мерик свали пистолета. Отворих очи, пот мигом запари в тях. Някак си намерих сили и влага в устата, колкото да проговоря отново.

— Как влезе тук?

— През предната врата, както всеки друг.

— Беше залостена, и аларма има.

— Така ли? — престорено се удиви той. — Значи тогава сигурно трябва специалисти да викнеш, техниката да ти прегледат, че и резетата.

Лявата му ръка потъна в чантата до стола, излезе заедно с нов чифт белезници. Подхвърли ги към мен, паднаха ми върху гърдите.

— Я слагай едната гривна на другата ръка, дай я тук, нагоре към рамката. И бавничко го прави. Нямам излишно време да пробвам мекия спусък на тоя хубавец, та може и беля да стане. Такъв калибър големи дупки прави, ами да, нали? Даже и перфектно да се прицеля, от раз да те свърша. Пък току-виж си ме стреснал и гаранция никаква няма какво ще стане. Познавах един тип, оловото ей през тук му мина —

Мерик потупа челото над лявото си око. — Признавам си, че не зная как стана, може и куршумът из черепната кутия да се е завъртял. Тия копеленца, дебалансираните, ги правят тия работи, нали? Та ти казвам, че не го уби, ама пък го побърка. Загуби си гласа, парализира се, даже да мига не можеше. Сума ти пари по лекари сигурно е давал, дето дори и едни капки да си сложи в окото не можеше. Ами да.

Огледа ме продължително, сякаш вече и аз бях на същото дередже.

— Е, ясно какво стана — добави след малко. — Беше ми платено, трябваше да се върна, работата като хората да си свърша. Пък и го съжалявах, то това неговото живот ли беше? Гледам го в немигащите очи и какво? Там свети нещо като живец, ей на, Бог ми е свидетел. Гледа ме отвътре, пленник същински, но го освободих, кълна се. Ами да, убих го, милосърдие проявих. Но за теб същото не мога да обещаю. Затова слагай белезниците и побързай.

Изпълних каквото искаше, като се извъртях, с мъка използвайки дясната ръка да сложа гривната на лявата китка. Сетне я вдигнах нагоре, към рамката. Мерик се завъртя около леглото, пистолетът нито за секунда не отклони черното си око от мен, а пръстът му си остана на спусъка. Усещах чаршафа под мен, целият бе мокър от пот. Внимателно, използвайки единствено лявата ръка, Мерик закопча другата гривна на белезниците за горната тръбна рамка. Сетне се наведе към мен. Лежах, полуразпнат, напъвах воля да не отмествам очи от неговите. Косата ми бе паднала напред, също мокра от потта.

— Изглеждаш уплашен, господине — прошепна той в ухото ми и отметна влажния кичур от очите ми. — Поттиш се като прасенце на грил, а?

Рязко извъртях глава да избегна докосването. Куршум или не,

мразех да ме пипат по такъв начин. Той се ухили, отстъпи назад.

— Хайде, дишай спокойно. Отговаряй както се полага и току-виж — доживял си да видиш слънцето, а? Аз без нужда не посягам, ни на човек, ни на звяр. Ами да.

— Тия ги разправяй на задника ми — рекох вдървено.

Мерик се сепна ненужно, сякаш невидим кукловод отнякъде рязко задърпа конците му. Неочаквано се наведе, отметна завивката ми. Останах чисто гол.

— Мери си думите, човече — закани се той. — Отворко, а? Не е разумно за мъж по патка на остроумен да ми се прави. Още повече когато може и без нея да остане, нали? Ами да.

Абсурдно или не, но без тънката памучна материя на чаршафа и одеялото отгоре се чувствах още по-уязвим от преди. Уязвим и унизен.

— Какво искаш?

— Да говориш.

— Това нещо можехме да го свършим по светло. Нямахме нужда в дома ми насила да влизаш.

— Много си бил докачлив, бе, човече. Знаех си, че на обиден ще ми се правиш. Хайде тогава да ти припомня: миналия път, когато трябваше да се видим, ти къде ми го заби? По лице в прахта ме проснаха, едно ченге в гърба коляно ми опряло, друго пръстените ми надява. Няма как да не признаеш, че си ми длъжник.

Сръчно прехвърли пистолета в лявата ръка, коленичи върху краката ми и силно ме удари в бъбрека. Изпънат бях, сдървен под тежестта му, нямаше как да се свия, та поне част от удара да поема полеко. Ужасно ме заболя, агонията пробяга по цялото ми тяло, замая ме, пяна чак ми изскочи от устата.

Усетих, че става, тежестта от краката ми се махна. Вдигна чашата

с вода от нощното шкафче, отпи глътка, останалото плисна в лицето ми.

— Туй да ти е за урок. Не биваше да ме насилваш да ти го давам. Ама ти и без това на същото училище си ходил, нали? Прецакаш ли някого, той след време ще си го върне. Не можеш друго да очакваш, ами да.

Върна се на стола, седна там. Сетне се наведе над леглото и в почти нежен, благосклонен жест внимателно ме зави отново.

— Аз какво исках? Само с онази жена да поговоря — започна той. — А тя те викна и ти се забърка в неща, дето изобщо не са твоя работа. Ами да.

Изкашлях се, намерих си гласа. Върна се в устата ми бавно, като стреснато животинче, дето бавно подава муцуна от дупката, въздуха души евентуална опасност да предугади.

— Тя беше здравата изплашена. И според мен пълно основание имаше да се бои.

— Аз на жена никога нищо не бих направил. Вече ти казах. Ами да. Да, господине.

Премълчах. Не биваше отново да го ядосвам.

— Тя просто няма какво да ти каже. Убедена е, че баща ѝ е покойник.

— Ами, само така си твърди. Да, господине.

— Смяташ, че лъже ли?

— Определено смятам, че знае повече, отколкото казва. Аз с господин Даниъл Клей недовършена работа имам, ами да. И няма да я зарежа, докато не го видя ей така, пред мен да застане, да. Жив или мъртъв. Искам си компенсацията. Имам право на нея, ами да, господине.

И кимна с глава най-сериозно, сякаш току-що бе споделил нещо

извънредно задълбочено с мен. Дори и стилът на говора му се променяше, макар и бавно. Сега доста по-често повтаряше „ами да“ и „да, господине“, слагайки ударение на тези паразитни възклицания. На нервен тип говорни тикове ми заприличаха и наистина с Мерик нещо ставаше. Стори ми се, че не само е на път да загърби контрола от страна на Елдрич и Колекционера, но, изглежда, губи контрол и над самия себе си.

— Теб те използват — рекох. — И мъката, и гневът ти ги експлоатират други.

— И преди са ме използвали. Ами да. Това е въпрос на взаимно разбирателство, съответно и на подходящо възнаграждение.

— И какво ти е възнаграждението в този случай? В пари ли?

— Информация.

Ръката с пистолета помръдна, отпусна се надолу, дулото се насочи към пода. В същия миг по лицето му пробягаха сенки, чертите му сякаш се разляха и сбръчкаха като под натиска на объркани спомени и приоритети. Сега определено изглеждаше много уморен, стар, някак си крехък. Разтри с пръсти слепоочията, ъгълчетата на очите, прокара ги по лицето, въздъхна.

— Информация за дъщеря ти — казах аз. — Какво ти даде онзи адвокат? Имена ли?

— Може би. Никой друг не ми предложи нищо, ни помощ, ни дявол. Никой и пет пари не даваше за нея. Ами да. Разбираш ли какво ми е било на мен, заключен в онзи затвор, научил, че нещо лошо става с моето момиченце? А аз не мога да направя нищо, няма как да я намеря, да ѝ помогна. Доведоха ми един социален работник, той рече, че изчезнала. И още по-зле ми стана, когато ми обясниха при какви обстоятелства. Детето ти жестоко загазило, ти знаеш, но си безпомощен.

Можеш ли да си представиш какво му е на човек в моето положение, а, господине? Казвам ти, направо само дето не полудях, но си казах — не, няма да им направя кефа, няма да позволя така да стане. Така на нея няма да съм ѝ полезен, не, господине, затова си затрах, изчаквах, броях дните, повтарях си, че все някаква възможност ще дойде. За нея мислех, стисках зъби и успях да се събера, психически да оцелея. Ами да.

Само че това за психическото му състояние беше под въпрос. Нещо се бе вгнездило дълбоко в съзнанието му и, изглежда, бавно се разпростираше из цялата телесна система. Не беше същият човек, какъвто някога е бил, но както бе подхвърлила и Ейми Прайс, нямаше как точно да знаем дали в крайна сметка затворът и преживяното го бяха направили още по-опасен и по-смъртоносен като нечие оръдие. За мен тези две неща бяха различни. И ако в този критичен миг — както лежах безпомощно под дулото на собствения си пистолет — някой бе настоял да кажа какво мисля, бих казал, че Мерик е по-опасен, но не така смъртоносен както преди. Старата стръв да убива бе, изглежда, туширана, затова пък вероятно финият баланс на мозъка бе нарушен, оттук този мъж ставаше все по-непредсказуем. Днес той бе подвластен на собствения си гняв и мъка, истинска тяхна жертва, затова бе още по-уязвим, без дори и да го подозира.

— Моето момиченце не може да е изчезнало ей така — сякаш се изпарило — рече той. — Отнеха ми го, но ще намеря виновниците и тежко им! Горко ще се каят. По дяволите, то може все още да е затворено някъде, да се моли баща му да дойде, у дома да го отведе. Ами да.

— Знаеш, че това е невъзможно. Дъщеря ти не е жива.

— Я млъквай! Откъде знаеш?

Изведнъж страхът ми изчезна. Испитах умора. И съжаление

спрямо Мерик.

— Тя е била мъничка — заговорих тихо, — отвлекли са я, сигурно са се гаврили с нея, сетне нещо се е сгафило. Мъртва е, Франк. Няма как да не е. Убеден съм, че е така. Мъртва е, както е мъртъв и доктор Даниъл Клей.

— Няма как да знаеш. Няма начин да си сигурен относно моето дете. Защо мислиш така?

— Защото онези хора са прекратили дейността си — отвърнах. — След нейния случай просто изчезват. Изплашили са се.

Той яростно заклати глава.

— Не, няма да повярвам, докато със собствените си очи не видя! Докаго не ми покажат мъртвото ѝ тяло, тя за мен е жива. За Бога, само още веднъж кажи същата гнусотия и те убивам, както си легнал тук. Кълна се. Ами да! Запомни ми думите! Добре ги запомни, да, господине!

Скочи на крака, сграбил пистолета хищно, насочи го в мен, готов за стрелба. Ръката му леко трепереше, яростта в сърцето бавно препращаше енергията си към оръжието в нея.

— При Анди Келог ходих — внезапно казах аз.

Треперенето рязко спря, но дулото остана насочено в мен.

— Видял си Анди, а? Е, знаех си, че рано или късно ще научиш къде съм бил и аз. Как е той?

— Не е добре.

— Не му е в затвора мястото. Онези изроди са го съсипали като човек, когато са се гаврили с него навремето. Душата му са осакатили. Не е негова вината за ония работи, дето ги прави.

Отново се загледа в пода, а сенките по лицето му заиграха, разкривиха го. Спомените, изглежда, го разкъсваха отвътре.

— А дъщеря ти е рисувала същите картини, както и Анди, нали? — запитах тихо. — Рисунки на мъже с птичи глави.

Мерик кимна.

— Така е, същите като на Анди. Това започва, след като са я завели при Клей. Изпратиха ми ги в затвора. Опитвала се е нещо да ми каже... за случилото се с нея, но аз тогава не разбирах. И така беше, докато не срещнах Анди. И той е жертва на същите хора. Така че въпросът не е само за моето момиченце. Анди ми беше като син. И за него ще си платят, охо. Ами да. Адвокатът Елдрич разбира това. Че не става дума само за едно дете. Добър човек е той. И той иска онези изроди да бъдат разкрити. Също както и аз, да, господине.

Чух нечий смях, след малко съзнах, че е моят.

— Ти смяташ, че ти помага, защото има добро сърце ли? Запитвал ли си се кой плаща на Елдрич? Кой го е наел да осигури освобождаването ти от затвора, да ти подава информация? Ти добре ли се огледа в онази къща в Уелчвил? А в мазето осмели ли се да влезеш?

Мерик се сепна, поклати глава, по лицето му се изписа съмнение. Може би не се бе замислял по това дали в тази игра освен Елдрич има и някой друг.

— Ти всъщност за какво говориш?

— Елдрич има клиент. Този клиент те манипулира посредством него. Негова е къщата, където си спал. Той те следи постоянно, изчаква да види кой ще се появи и къде, как ще реагира в резултат на действията ти. И когато въпросните хора излязат на светло, той ще се разправи с тях, не ти. На него не му пука дали ще намериш дъщеря си или не. Единственото, което го интересува, е...

Тук млъкнах. Дадох си сметка, че ще кажа безсмислица относно реалните желания на Колекционера. Какви са те? Да обогати колекцията

си ли? Да въздаде своето правосъдие там, където човешкият закон е безпомощен да действа срещу онези хора? Тези неща наистина бяха съставни елементи на целите му, но далеч не обясняваха причините за съществуването му.

— Ти не знаеш какво го интересува, ако такъв изобщо има, нали? Ама и без това няма значение, така или иначе — тросна се Мерик. — А когато му дойде времето, да знаеш, няма човек на този свят, който ще поеме възмездието в свои ръце, отнемайки го от мен. Аз си искам компенсацията и ще си я получа. Вече ти го казах. Нужни са ми онези хора, дето ми отнеха дъщерята — да си платят за стореното. И ще си получат заслуженото — от моята ръка.

— Каква компенсация, бе? — рекох, опитвайки се да прикрия презрението в гласа си. — За дъщеря си говориш, а не за някаква си кола втора ръка, дето те оставила на пътя. И пак ти казвам, не заради нея го правиш, а заради себе си. Ти просто искаш някого да накажеш, задето накърнил чувствата ти. А детето ти служи само за извинение.

Гневът му пламна отново. Още веднъж усетих приликата между Франк Мерик и Анди Келог, постоянно тлеещия в тях, винаги готов да избухне гняв. Иначе Мерик бе прав: той и Келог бяха като баща и син. По някакъв си доста необичаен начин.

— Я млъквай, по дяволите! — ревна Мерик. — Изобщо не знаеш какво говориш.

Пистолетът отново прескочи в лявата ръка и дясната, свита в юмрук, надвисна над мен, кокалчетата побелели, готови да се забият я в лицето, я в бъбрека ми. Изведнъж застина, внезапно извърна глава, надникна през рамо, сякаш чуждо присъствие усети. А в следващия миг го усетих и аз.

В стаята стана хладно, чу се шум в коридора пред вратата на

спалнята. Беше тих, приглушен, почти като стъпките на дете.

— Ти сам ли си тук? — измери ме с очи Мерик.

— Да — отвърнах и сам не бях сигурен дали казвам истината.

Той бавно закрачи към вратата, измъкна се рязко, безшумно в коридора. Оръжието държеше професионално, близо до кръста, в случай че някой отвън посегне да му го избие. Скри се от погледа ми, чувах как отваря врата подир врата, после се захвана да проверява дали има някой в стенните шкафове. След малко тъмната му сянка се мярна отново за миг пред отворената врата, стъпките му меко изтопуркаха по стълбището. На долния етаж повтори операцията, отваряйки всички налични врати. Когато се върна, лицето му бе загрижено, а в спалнята бе още по-хладно. Потрепери от студа и подхвърли:

— Какво, по дяволите, става в твоята къща, а? Нещо нечитаво има тук...

Само че аз повече не го слушах, сега усещах и миризмата ѝ. Кръв и парфюм. Беше по-близо. Реших, че и Мерик я е подушил, защото ноздрите му потрепнаха няколко пъти. След малко заговори, само че гласът му звучеше някак далечно, абстрактно. Но в него сега имаше и налудничава нотка, трептеше опасно. Реших, че този път наистина ще ме убие. Помръднах устни да зашепна молитва, но думите не ми идваха, главата ми сякаш бе абсолютно празна.

— Повече да не си ми се мярнал пред очите, чуваш ли? В моите работи няма да се бъркаш! — изсъска той и от устата му изхвъркна слюнка, падна върху лицето ми. — Мислех, че си човек, дете от точна дума-две ще разбере, но не, не си такъв. Доста бели ми извъртя, сега обаче ще те обезвредя.

Наведе се над чантата, извади руло широка леплива лента. Прибра пистолета в джоба, откъсна парче, залепи го на устата ми. Сетне

плътно обвърза краката ми над глезените. Извади мрежесто бозаво чувалче и го нахлузи върху главата ми, а на врата го затегна с още лента. С помощта на ножче изряза дупка в плата, точно под ноздрите ми, за да дишам по-леко.

— Слушай ме сега — заговори отново. — Това ще те задържи за известно време, та да съм сигурен, че няма тутакси по петите ми да хукнеш. И малко неприятности ще ти създам по-късно, за да ти се запълнят дните, та да нямаш време с мен да се занимаваш. Остави ме на мира да си свърша работата и всеки ще бъде доволен, а виновните — наказани.

С тези думи си тръгна, а с него сякаш излезе и част от студа. Като че нещо вървеше подире му през дома, следейки дали наистина си отива. Но в стаята все така имаше присъствие, чувствах го осезателно, може би по-малко, не така сурово както другото, но май повече уплашено.

Затваряйки очи, усетих ръката ѝ, почти недоловим, безплътен допир по чувала.

татко

Върви си.

татко, това съм аз

Чух затръшването на външната врата, Мерик си тръгна. Секунди по-късно в стаята се появи още нещо. Долявах приближаването му. Дишането ми се затрудни. В очите ми нахлуваше пот. Опитвах да я изхвърля с мигане. Съзнавах, че просто изпадам в паника, току-виж съм се задушил. Напрягах воля да се овладея, а почти я виждах през мрежестия материал — мрак върху мрака, усещах приближаващата се особена миризма.

татко, не бой се, аз съм тук, всичко е наред

Само че едва ли бе така, защото другото приближаваше. Първата съпруга или някакво си нейно подобие.

шшш

О, не. Махнете се от мен. Моля, моля ви, махнете се от мен.

шшш

Не!

Сетне настъпи тишина. Първият глас в съзнанието ми замълча, заговори другият. *шшш, замълчи, ние сме тук...*

23

Отдалеч личеше, че Рики Демаршън е неудачник. Жилище му бе двоен алуминиев фургон, зиме студуваше като куче в него, лете се задъхваше, сякаш го пекат на слаб огън, подгизнал от пот в жегата. Там винаги смърдеше на собствените му телесни сокове, вонеше на гнило и плесен, на мръсотия, кисело, отдавна непрани дрехи. Преди години фургонът беше зелен, но лудориите на времето в съюз с недодяланите бояджийски способности на Рики си бяха казали думата. Макар и боядисван веднъж-дваж, сега бе мръсно, измито синкав, на цвят досуц като умираща морска животинка на дъното на силно замърсен воден басейн.

Намираще се някъде по северния периметър на парк, дявол знае защо наречен „Борова гора Спокойствие“. Името бе чист фалш, защото тук бор дори и за цял нямаше, а това бе направо рекордно постижение в щат като Мейн. За *спокойствие* изобщо да не говорим, все едно върху мравуняк чашка силно кафе да изсипеш. Мястото бе направо потискащо

— дере, по склоновете му единствено трънливи храсталаци. Погледнеш ли го, все едно целият парк бавно потъва надолу, сякаш земята го всмуква. За това впечатление обаче главна роля играеха тукашните обитатели, здравата обременени с житейски проблеми от типа на безпътицата, завистта, чувството за малоценност.

Те бяха главно скитници и пройдохи, по-интересно обаче бе, че мнозинството се състоеше от жени. Злобни, освирепели харпии, устати, цинични до нецензурност в приказките, те изглеждаха като че ли времето е спряло някъде през осемдесетте години на ХХ век. Облечени в избелели джинси, сака с подплънки, с пънкарски прически, едновременно агресивни и комплексарки, жените обикаляха баровете в Южен Портланд, Олд Орчард и Скарбъро. Налитаха главно на гадняри с пари за пръскане или мускулести женомразци, в чиято извратеност намираха временно удовлетворение най-често за сметка на самопрезрението. Някои имаха деца, а момчетата сред тях неволно вървяха по пътя на споделящите майчините легла мъже, макар и да ги презираха. Момичетата обикновено се опитваха да избягат от майчината съдба, създаваха си собствени семейства, обръщаха гръб на майките си, без да съзнават, че постепенно заприличват именно на тях.

Повечето от мъжете бяха неудачници като Рики, по-старите — хора похабени, с прецакан живот. Намираха се и такива с нелошо минало, но разбити семейства, съсипани кариери. Някои бяха на социални помощи, други имаха някаква работа — предимно ниско платена и мръсна, било в някоя кланица, било по пристанищата. Затова най-често в парка смърдеше на загнила риба и разлагаща се пилешка кожа.

И Рики бе имал подобна работа. Лявата му ръка беше изсъхнала, безпомощна, в пръстите нямаше достатъчно сила да задържат предмет

— резултат от някакъв проблем при майчината бременност. Бореше се с този недостатък и донякъде успяваше — криеше сакатата, ненужна ръка, напрягаше воля да не мисли за нея. Животът обаче често му бе изигравал някой от мръсните си номера, подхвърляйки му нещо за препитание, което за беля изискваше две здрави ръце. Това не помагаше на психическото му състояние, още по-малко на вероятността да си намери работа. Но дори и да не беше сакат, имаше други недостатъци горе-долу в следния ред — липса на свястно образование, на амбиция, енергия, умение да общува, почтеност, реална човечност, пък на него и едва ли можеше за нещо сериозно да се разчита. В крайна сметка всичко това накуп го изключваше от категорията на който и да е вид нормално заплатен труд. Оставаше му възможността да корми пилета, да сортира смърдяща риба, но и там не беше особено подходящ.

Първата си работа бе започнал на най-ниското стъпало в предприятието за обработка на пилета за заведенията за бързо хранене. Задачата му бе да мие подовете с маркуч, със силна струя вода чистеше кръвта, перата и дребните вътрешности. Там дните му бяха изпълнени с мръсотия и воня, жестокост и брутални гледки. Като панирано писукане по повод садизма на някой и друг оператор на поточна линия, намиращ удоволствие в измъчването на птиците, чупейки крилата и краката им. На конвейера животинките висяха с главата надолу, в дадена отсечка главите им се потопяваха във вода с течащ ток за зашеметяване преди етапа с автоматизираните гилотини за обезглавяване. Поради редица технически неточности и мърдането на пилетата много от тях избягваха допира с водата и отиваха на гилотината в съзнание. Оттам телата минаваха през вани с вряла вода за сваляне на перата, сетне ги режиха и кълцаха, за да ги превърнат в късчета безвкусно месо за масовия консуматор.

Странното бе, че Рики не получи отвращение към него. Ядеше пилешко дори и от продукцията на предприятието, където бе работил. Гледките там не го бяха разстроили особено — нито ужасната воня, нито жестокостта, пък да си кажем истината, личната му хигиена бе под всякаква критика, така че бързо свикна с още цяла гама неприятни миризми. Все пак съзнаваше, че да бъдеш мияч в кланица е далеч под нормите за що-годе носещ удовлетворение живот, затова реши да напусне и да си потърси нещо по-прилично за вадене на хляба.

Откри го в компютрите. Имаше естествено предразположение към техниката и въпреки липсата на амбиция и особена енергия бе находчив, а със здравата си ръка бе развил немалко сръчности. Да бе разпознал и култивирал тези си способности още като хлапе, вероятно би разгърнал скрития си талант, би напреднал в съответната област, дори и би забогатял. Или поне така обичаше да мечтае по онова време, забравяйки купищата други недостатъци, довели до полуплачевното му битие в парка без борове, реално спокойствие и единствено развлечение порно по телевизията.

Най-напред успя да се сдобие със стар макинтош. Сетне тръгна на вечерно училище, това не бе трудно, записаха го безплатно като инвалид. Късно нощем обикаляше денонощните супермаркети, крадеше компютърна литература. Започна да посещава интернет клубовете, научи се да тегли от мрежата, да сваля информация, програми, цели технически ръководства, които жадно изучаваше и поглъщаше.

И ненадейно, като по чудо се оказа може би най-богатият сред съседите си, макар че те съвсем и не подозираха за това. Дори би могъл да си позволи да се премести някъде на що годе по-приятно място. Относителното му забогатяване се дължеше най-вече на лекотата, с която се научи да използва разните свободни ниши в интернет и

възможностите, които те предоставяха за организиране на най-различни услуги. На първо място тези от сексуално естество и тъй като съвсем случайно „Борова гора Спокойствие“ му бе дала старта в този бизнес, естествено възникналата в него благодарност засилваше привързаността му към парка и поне засега го въздържаше от преместване.

Съседка му беше жена на име Лайла Мей, която забавляваше мъже във фургона си, срещу заплащане, разбира се. Тя си рекламираше услугите по обичайните канали, но колкото и най-изобретателно да променяше имената и да пробутваше други хитрини, ченгетата от отдела за борба с порока редовно я прибарваха и глобяваха. Междувременно за нея писаха и във вестниците и това се оказа особено мръсен номер, защото в места като „Борова гора Спокойствие“, независимо от собствения си морал и запитания, хората винаги имат нужда да сочат някого с пръст и да го поругават като по-долен от тях самите, колкото и абсурдно да звучи това. И Лайла Мей — „курветината от фургона“ — се оказва постоянна прицелна точка на критики, нападки, обиди.

Беше хубава жена, поне според местните стандарти, пък и нямаше никакво намерение да се отказва от доходния занаят и да търси ниско платена „почтена“ работа. И ето го насреща ѝ Рики, запознат с проблема ѝ, седнал една вечер на бира с нея. По това време той вече владееше повечето от тайните на световната мрежа, бе се научил да използва рационално донякъде и немощната си ръка, сърфираше на воля, често и за порноматериали. Затова ѝ предложи някои алтернативни начини за рекламиране на услугите. Отведе я във фургона, настани я пред компютъра и демонстрира част от идеите си. Наложил се тя да отваря всички прозорци и да си напоява носната кърпичка с парфюм, за да изтрае уханията в неговия дом, но това бе дребна работа

в сравнение с впечатлението, което ѝ направиха неговите умения. Още същата вечер Лайла Мей се нави Рики да я рекламира по неговите си начини, дори обеща да го обслужи безплатно на рождения му ден, стига като хората да се изкъпе.

Лайла бе първата, но много скоро посредством нея с Рики се свързаха и други жени. Той ги промотираше на един и същи уебсайт с нужните подробности относно видовете услуги и цените, предлагаше дори и *портрети* на онези, които бяха готови да показват прелестите си и за целта бяха достатъчно представителни. За щастие проектът потръгна отлично, Рики завъртя още пари, името му се поразчу в определени среди, но за нещастие това привлече вниманието на редица от дребните сводници, чиято работа започна да куца. Защото множество жени, принудени по-рано да търсят тяхната протекция, сега движеха самостоятелно, и то напълно успешно.

Имаше един доста плачевен период, в който известни хора заплашваха Рики, че току-виж загубил и здравата си ръка. Изтърпя го донякъде с помощта на късмета. После се появиха други господа — от източноевропейски произход — с връзки в Бостън, те го потърсиха, предложиха компромисни решения. В началото бяха любопитни да разберат докъде се простират бизнесменските качества на Рики и връзките му с жените от неговия контингент. Двама лично се появиха в Мейн за разговори на място. Впоследствие бързо бе постигнато споразумение за известни промени в бизнеса плюс пълна гаранция за защита срещу физическите заплахи. Много скоро същите господа направиха нова оферта, този път с искания Рики да изгради още подобни сайтове за други жени плюс някои *специализирани* опции, които били в състояние да организират. Внезапно Рики се оказа затънал в работа до шията, претоварен с материал, на който представляващите

закона институции едва ли биха погледнали благосклонно, още повече че голяма част от него съвсем ясно засягаше деца.

В края на краищата Рики се оказа в позицията на посредник и прекоси някои опасни граници завинаги. Сега вече не ставаше дума само за снимки на жени и деца, а и за конкретни улеснения на заинтересуваните от по-активна връзка с харесваните от тях обекти на снимките. Рики нямаше физическо вземане-даване с жените или децата. Съвсем просто казано, той бе първото ниво на контакта. Какво става след това, не го интересуваше. Някой по-чувствителен човек би се разтревожил, изпитал угризения, загубил съня си. Не и Рики, претръпнал в пилешкия бизнес. Достатъчно бе само да си представи конвейера с увисналите пилета и маркуча в ръката му и да прогони всякакви съмнения.

И така, макар все още външно да изглеждаше неудачен жител на криво наименувана комуна с фургони, чиито обитатели бяха на *ти* с бедността, в привидната си немотия самият той бе напълно заможен. Част от парите криеше, повечето обаче отиваха за постоянно модернизиране на компютърния му хардуер и софтуерни продукти, за дивидита, компютърни игри, научна фантастика и комикси, а от време на време се отбиваше и при някоя проститутка, чиито форми бе харесал на снимките. Фургонът си оставаше в същия изпаднал вид, за да не привлича ненужно внимание от страна на собствениците на парка, данъчните власти и закона. Сега се къпеше доста по-често от преди, а напоследък и още повече поради грозната закана на един от бостънските господа. След поредно посещение при Рики костюмът му се вмирисал ужасно, колата му смърдяла по целия обратен път. Въпросният човек бе казал, че при още един такъв случай здравата ръка на Рики отива на кино — ще я отреже, за да му я натика в задника, а по

клавиатурата ще трябва да работи със залепена на челото пръчица. Заканата, макар и фигуративна, реално бе впечатлила нашия герой.

И ето го една вечер скоро след това пред компютъра, пръстите на здравата му дясна ръка летят по клавиатурата. Рики Демаршън, забогателият пройдоха, съставяше програма, която при правилна парола и точна комбинация от точки и кликания ще даде достъп на даден потребител до съответния материал и информация. Системата предполагаше още и употреба на поредица ключови думи, добре известни на хората със сексуални вкусове към деца. Една от най-обикновените сред тях бе „Лоли“ — повечето педофили я разпознават като предупредителен сигнал, че следва нещо интересно. От съображения за сигурност Рики бе дал същото име — Лоли — на въображаема проститутка, чието лице, физически характеристики и история бяха електронно подбрани от отделни обекти и използвани за създаване на нов образ. Веднъж след като потенциален клиент прояви интерес към Лоли, на екрана му излиза втори въпросник с питане за „предпочитаема възраст“ с опции от „шейсет +“ до „законосъобразна -“. При посочване на последната клиентът получава абсолютно невинно по съдържание писмо в електронната поща, този път с друга ключова дума — Рики предпочиташе „хоби“, още един добре познат на педофилите термин от съответното арго. И питането продължава до фазата, където се искат данните от кредитната карта на клиента. След като мине задължителното ѝ регистриране, вече следват образите и информацията.

Рики обичаше да работи нощем. В парка реално спокойствие настъпваше едва някъде след два-три часа, когато караниците в семействата и ревовете на алкохолици и пияници почти утихваха. Седнал в уютния мрак в караваната, осветена единствено от компютърния монитор и святкащите на небето звезди, видни през

отворения на тавана люк, Рики си представяше, че лети в космоса. Това беше любимият му блян — да се носи плавно в безбрежното пространство в огромен звезден кораб, безтегловен, безпроблемен, потопен в красота и тишина.

Рики не знаеше на каква възраст са децата на снимките. Преценяваше грубо, че вероятно са на по дванайсет, най-много тринайсет години. Не го биваше много-много да определя такива неща, освен като ставаше дума за най-мъничките, реално хлапенца, където място за голяма грешка във възрастта просто нямаше. Опитваше се да не мисли кой знае колко много за тях, да не гледа снимките, защото все пак има неща, за които дори и безчувствен човек като него би изпитал резерви. Ама пък какво толкова — не му е работа да поставя под въпрос чуждите вкусове, я. Туп, туп, туп — пръстите му хвърчат по клавишите, образ след образ влиза в огромната памет, намиращ своето място в създадената от Рики виртуална вселена от секс и специфични желания. И така се бе заплеснал в звука и ритъма на заниманието, че не чу почукването по вратата. Чак след малко, когато посетителят удвои силата на тропането, усети присъствието отвън, преустанови работата и запита:

— Кой е там?

Отговор не получи.

Стана, прекрачи до прозореца в ъгъла и откря пердето. Навън валеше, стъклото бе мокро, замъглено и все пак му се стори че на вратата няма никой.

Не притежаваше оръжие. Не обичаше особено пистолетите. По насилието не си падаше, поначало не бе такъв характер. По-скоро бе предпазлив, смяташе, че прекалено много са хората, дето дори и заострен молив не бива да носят, та камо ли заредено оръжие или нож.

С присъщата за него изкривена логика бе стигнал до заключението, че пистолет, това означава престъпник и обратното. Себе си в ролята на престъпник не виждаше, следователно нямаше нужда от такъв. По силата на обратното уравнение пистолет нямаше, следователно престъпник не можеше да бъде.

Отстъпи от прозореца, погледна към заключената врата. Можеше да я отвори, но пък защо да го прави? Ако отвън е имало някой, сигурно вече си бе отишъл. Подръпна долната си устна, замисли се за миг и се върна при компютъра. Тъкмо проверяваше кодовите поредици, когато хлопането се потрети. Този път идваше от прозореца, където бе надничал преди секунди. Рики изпсува и отново повдигна крайчеца на пердето. Сега ясно видя сянката пред вратата. Мъжът беше набит, доста ячък на вид, със зализана черна коса, тя мътно лъщеше от дъжда и брилянтина.

— Какво желаете? — запита го той.

Мъжът кимна с главата към вратата, с други думи — ела тук.

— Мамка му — изруга Рики.

Онзи отвън не приличаше на ченге, ама хич, поне не и на тези, които Рики познаваше. По-скоро имаше вид на някой от бостънските господа. Те имаха лошия навик да цъфват по никое време. И все пак човек с такива неща би трябвало много да внимава. Върна се на компютъра, бързо изписа няколко команди. Различните прозорци започнаха да се затварят, включиха се защитите, образите се превърнаха в символи, повечето от ключовия текст — в неразчитаема абракадабра от букви и знаци. Промени се конфигурацията на отваряните материали така, че реши ли някой да проверява къде е бил потребителят преди малко, с какъв материал е работил, ще попадне в лабиринт от неизползваем код и буферни файлове. Рики бе вече достатъчно начетен

в компютърните дела, за да знае, че съдържанието на компютъра му не може да остане завинаги защитено от достъп на външни хора. Ще дойдат, не дай Боже, ченгетата с техни си компютърджии и ще му отворят тайните. Но разчитането на огромния по обем материал би отнело доста време, може би месеци на цял екип специалисти, при това имаше и система за автоматично изтриване.

След малко стана, закрачи към вратата. Не беше уплашен. Нали имаше протекцията на Бостън? Тя бе отдавна обявена навсякъде в средите, откъдето би могло да дойде физическа заплаха. Нямахте от какво да се бои.

Човекът на прага носеше тъмносини джинси, опъната по тялото синя найлонова риза, изтрито черно кожено яке. Главата му бе леко голяма спрямо тялото, макар и в същото време да се създаваше впечатлението, че е скъсена, сякаш на менгеме притискана между брадата и косата. Рики си каза, че новодошлият му прилича на гангстер, а това, макар и странно, го успокои още повече. Единствените бандити, с които си имаше работа, все от Бостън пристигаха. А щом този мъж мяза на такъв, значи оттам трябва и да идва.

— Харесва ми вашият дом — рече мъжът неочаквано.

Лицето на Рики се сбърчи от объркване.

— Сигурно се шегувате — отвърна той.

Мъжът измъкна голям пистолет, насочи го в Рики. Беше с ръкавици, а пистолетът бе смит десетка, разработен специално за ФБР, но Рики нямаше как да знае този факт. Както и това, че оръжието е крайно необичайно за частно лице. Посетителят обаче бе наясно с тези неща, именно за това бе предпочел да го отнеме от друг човек по-рано същата нощ.

— Кой сте вие? — запита го Рики.

— Аз ли? Аз съм онзи, дето търси — отвърна мъжът. — Отстъпи от вратата.

Рики побърза да се подчини.

— Не правете нещо, за което сетне ще съжалявате — рече Рики, когато мъжът влезе във фургона и затвори вратата след себе си. — В Бостън има едни хора, на които това няма да се понрави.

— В Бостън казваш, а? — изгледа го мъжът.

— Точно така.

— Амиии. А как мислиш, тези от Бостън могат ли да се надбягват с куршума, а?

Рики се замисли върху въпроса.

— Предполагам, че не.

— Хубаво тогава. Да приемем, че в момента ти от тях особена полза нямаш, не, господине — продължи новодошлият и набитото му око се закова на компютъра и мнозинството допълнителни устройства около него. — Хм, доста впечатляващо, а?

— Вие от компютри разбирате ли? — запита Рики с интерес.

— Не много — призна мъжът. — Тия неща някак незабелязано минаха покрай мен, аз повече с други дела съм се занимавал. Имаш снимки там, а?

Рик преглътна трудно.

— Не ви разбирам...

— Ами, разбираш ме и още как! Не бива да ме лъжеш, не, господине! Нали виждаш — аз имам пистолет, а ти не, нали? Излъжеш ли, ще позная и току-виж съм си изпуснал нервите, ами да. И това няма да е в твой интерес, не, господине. Затова пак ще те запитам: там снимки има ли?

Рики реши, че щом въпросът е зададен по този начин, значи

човекът знае и отговора. По-добре е истината да каже, но все пак започна да усуква.

— Може и да има. Зависи какви снимки са ви нужни.

— Охо, ти знаеш какви. Голи момичета. Както в списанията.

Рики въздъхна с облекчение, макар и да се опитваше да не му личи.

— Ами да, разбира се. Голи мацки колкото си щеш. Искате ли да ви покажа?

Мъжът кимна, Рики повторно почувства лекота, още повече че онзи затъкна пистолета в колана на панталоните. Седна на стола и пръстите му заиграха. Програмите бяха отворени отново и когато екранът светна, видя отражението на човека отзад — приближи се съвсем и се наведе напред. Сетне засвяткаха различни образи на млади жени — полуоблечени, събличащи се, чисто голи, наведени, в различни пози.

— Всякакви имам — изтъкна Рики очевидното.

— Ами на деца? — запита онзи отново.

— Не — излъга Рики. — С детски не се занимавам.

Мъжът изпусна лека въздишка на разочарование. Замириса на канелена дъвка, но дъхът не можеше да прикрие разни други, излъчващи се от него миризми: евтин одеколон, още и тънък неприятен мирис, далечно напомнящ на пилешките.

— Какво ти е на лявата ръка? — неочаквано запита той.

— Така съм се родил. Изсъхнала е, не мога да я движа добре.

— Иначе на допир усет има, така ли?

— Ами да, но не мога да...

Така и не довърши изречението. В горната част на същата ръка почувства гореща, изпепеляваща болка. Отвори уста да изреве, но

дланта на мъжа го предвари, плътно запуши зейналата паст, задави звука. С другата ръка отново раздвижи проникналото в плътта на Рики дълго, тънко острие. Сакатият се сви в стола, загърчи се, но писъците ехтяха единствено в съзнанието му, а във фургона се чуваха единствено едва доловими стонове.

— На глупак ще ме правиш, а? — изръмжа мъжът. — Нали те предупредих? Това беше за последно, да, господине.

Направи рязко движение, измъкна ножа. Рики подскочи, дясната му ръка се стрелна към раната само за да се отдръпне отново при допира — заболя го още по-страшно. Чак се разплака, макар и да се срамуваше.

— Е, имаш ли снимки на деца в компютъра?

— Да — бързо издърдори Рики. — Имам. Ще ви покажа. Само кажете какво искате: момчета, момичета, малки, по-големи? Каквото речете, само повече не ме мъчете.

Мъжът бръкна в джоба, измъкна черен портфейл, а от него — снимка.

— Тази позната ли ти е?

Момиченцето бе красиво, чернокосо. Облечено бе в розова рокличка, в косата имаше панделка в тон с нея. Усмивваше се, в отворената уста се виждаше, че му липсва зъбче на горната челюст.

— Не — отвърна Рики.

Ножът се насочи към ръката му отново, този път той изрева предварително, а в гласа звучеше отчаяние и пълна искреност.

— Не! Честна дума! Казвам ви, че не я познавам! Не е била на нашите снимки. Никога Бога ми, кълна ви се! Отлична памет имам за снимки.

— А снимките откъде ги вземаш?

— Най-вече от Бостън. Те ми ги изпращат. Понякога се налага

да ги сканирам, иначе идват на дискове. И филми получавам. Но най-често компютърни дискове, понякога дивидита. Аз само на сайтовете ги качвам. На дете през живота си не съм посягал. Ей на, честен кръст! И работата не ми харесва, но нали трябва да се яде... просто правя каквото ми наредят.

— Ти каза най-вече...

— Моля?

— Каза, че най-вече идвали от Бостън. Откъде другаде получаваш?

— Понякога разни хора ми носят също... хм... Ама вече не.

— Кой по-точно?

— Ами мъже. Тоест мъж искам да кажа. Имаше един човек, той носеше добри материали. Видео. Само че това беше много отдавна. Преди години.

Рики лъжеше, премълчавайки подробностите. Колкото и да бе странно, болката в лявата ръка го държеше нащрек, съзнанието му — изострено, помагаше да разсъждава ясно относно възможностите за още мъчения, може би много по-страшни. Ако не изиграеше козовете си точно... Вярно, един мъж бе идвал, носеше видеофилм с отлично качество. С домашна камера правен, непрофесионална, с малко паразитен шум, но образът бе великолепен, снимано бе отблизо. Жестът бе на добра воля, не за пари. Онзи се надяваше да го допуснат до едно от децата, препоръчано му от общ познат от същия щат. Човек от същата категория хора, със същите наклонности. Господата от Бостън бяха предупредили Рики, че подобно нещо може да се случи. И се бяха оказали прави.

— Името?

— На мен лично никога не си го е казал. Пък и не съм питал.

Материалът бе добър, платих му.

Това бяха полуистини, примесени с лъжи, но Рики вярваше, че номерът ще мине. Глупак не беше, съзнаваше го, а и логика имаше в твърденията му.

— И не те беше шубе, че може да е бил ченге?

— О, не, ченге определено не беше. Достатъчно беше веднъж да го погледна, че да съм сигурен.

От носа му се проточи светла лига, премеси се с неизсъхналите сълзи.

— А откъде беше?

— Не зная. Вероятно някъде от север. Не съм сигурен.

Мъжът наблюдаваше Рики внимателно, изпитателно, тутакси засече примигването при поредната лъжа. В този миг самият Дейв Гловски би се гордял с него.

— Да си чувал някога за място на име Галаад?

Отново зърна същото примигване, мимолетен сигнал за лъжа — лицето издаваше краткия мозъчен импулс, съпроводил неистината.

— Хм, не, не съм, освен може би в неделното училище... от Библията, нали?

Мъжът замълча, остана замислен за известно време. Рики се поуплаши, може би прекали с лъжата?

— Имаш ли списък на хората, дето си плащат за това?

Рики поклати глава.

— Плащането е с кредитни карти. За финансите се грижат мъжете в Бостън. Аз само с електронна поща работя, с адресите.

— А кои са тези мъже в Бостън?

— От Източна Европа, руснаци. Зная само малки имена. Разполагам и с телефонни номера за връзка, в случай че имам

неприятности.

В следващия миг изруга мислено. Май не биваше да напомня на този опасен тип, че се ползва с протекция. Разбира се, че ще има телефони за връзка, в случай че бизнесът се окаже застрашен. Но не трябваше да му го намеква отново, току-виж го ядосал. Мъжът, изглежда, прочете мислите му.

— Страшно няма — рече той. — Известно ми е, че в подобни случаи си длъжен да им се обаждаш. Както сега например. Смятам, че и без теб ще научат. Рано или късно. Мен това не ме безпокои. Да идват. Я сега разкарай това от екрана.

Рики преглътна. Притвори очи за миг, благодари на Бога за късмета си. Наведе се над клавиатурата, започна да затваря файловете. Разтворил леко устни, каза:

— Благодаря...

Куршумът проби немалка дупка в темето му, а изходната рана бе още по-голяма. Оловото разби екрана на монитора, нещо в него избухна с кратък гръм, сетне пламна. Кръвта изпръска разбитата техника, закипя на високата температура, изпарявайки се със съсък. Изхвърлената гилза се удари в съседен шкаф и тупна в краката на стола. Убиецът я подритна, изпращайки металното цилиндърче някъде под дивана. На подовия линолеум личаха кални отпечатащи от ботите му. Отвори шкафа, безпогрешно познал къде са парцалите. Хвърли стара кърпа на пода, забърса с крак, изчисти стъпките, сетне внимателно изтри и подметките си. Огледа се, доволен от свършеното, откряна вратата, заслуша се внимателно. Изстрелът бе отекнал доста силно, но съседните фургони тъмнееха. В по-далечни прозорци съзря блясъка на телевизори, чу и гласове от програмите, обитателите бяха издънили звука. Излезе навън, тихо затвори вратата и фигурата му бързо потъна в нощта. На

недалечна бензиностанция спря, обади се по телефона в полицията, за да съобщи за чут в парка изстрел. Добави, че зърнал отдалечаващ се, стар на вид мустанг и бързо затвори, без да каже името си.

Франк Мерик не обичаше да му се бъркат в делата, обаче спрямо този детектив изпитваше известно уважение. При това нямаше смисъл да го убива, това, вместо да реши проблемите, би създадо още повече от тях. Но пък убийството на трети човек с пистолета на детектива му се стори добър ход. Ще му се отворят неприятности, колкото да престане да диша във врата му, а рискът за самия него бе минимален.

Знаеше, че в тази игра не е съвсем сам. Но това не го плашеше. Още отпреди му бе омръзнал старият адвокат с постоянните си въпроси, а пък след последната си намеса в негова полза при ареста му в Портланд Елдрич бе заявил, че слага край на професионалните им отношения. Обаче тлеещите в него и по-рано съмнения се изостриха, след като чу приказките на детектива относно мотивите на Елдрич и особено коментара му за третото лице, което движело конците извън кадър. Така или иначе време бе да приключи с поставената цел. Тук имаше още малко работа, сетне ще тръгне на северозапад. Отдавна да е вече там, но по-рано бе вярвал, че някои от отговорите на въпросите се крият тук — в това неголямо крайбрежно градче. Сега вече не бе така сигурен, а и Галаад все по-силно го зовеше.

Мерик измъкна лепливата лента, закачи пистолета на детектива отдолу на шофьорската седалка. Отдавна не бе носил оръжие, още по-отдавна не бе стрелял, и то в разгневено състояние. Сега старите вкусове се връщаха. Бе си поставил за цел да се движи без оръжие, просто би било много опасно ченгетата да намерят такова в него, дори и случайно да е. Не му се ходеше в затвора отново, дори не му се и мислеше за подобна възможност. Обаче бе дошло време за действие и

от задачата си нямаше да отстъпи. А пистолетът на детектива бе отлично пригоден за работата, която го очакваше.

— Не се страхувай, малката ми — прошепна Мерик, излизайки от бензиностанцията, отново на път на изток. — Малко остава. Татко ти идва.

24

Лежах, загубил представа за времето. Часове ли бяха минали или минути? Минути или часове? Кожата на лицето ме сърбеше ужасно от допира на бозавия чувал. От време на време ми хрумваше, че мога и да се задуша, но с тази натрапчива мисъл засега успявах да се преборя. Откъм сенките долиташе откъслечен шепот, понякога отблизо, понякога от по-далеч. Веднъж-дваж се унасях в дрямка, но лепенката на устата възпрепятстваше дишането и веднага се будех полузадавен. Дишах трескаво, тежко през носа, като расов кон след състезание, сърцето ми затупваше яростно, налягах се да повдигна глава от възглавницата в опит да погълна повече кислород. На два пъти ми се стори, че усещам допир на врата — и двата пъти на събуждане, — при това ужасно студен, направо леден, чак кожата ми пламваше като изгорена. Тогава опитвах да смъкна чувала от главата си, но Мерик го бе затегнал добре. Вече бях съвсем дезориентиран, когато чух вратата долу да се отваря и затваря, а по стълбището прозвучаха целенасочени тежки стъпки. Но макар и със съвсем объркани сетива, пак усещах отдалечаването на появилото се по-рано чуждо присъствие. Влезият приближаваше, те се оттегляха.

Някой влезе в спалнята. Почувствах го физически, топлината на тялото, подуших и миризмата му. Мерик беше. Пръстите му заиграха по лепенката на врата ми, след малко чувалът бе махнат и сега отново виждах, макар и в началото да бях като заслепен. В очите ми засвяткаха мънички бели точки, същински остри карфички, чак ме заболя. Още непривикнал съвсем, различавах формата на Франк Мерик, лицето му бе празна тъмна маса, чертите разлети, неразличими. Натовареното ми съзнание разигра някакъв трик — по празното пространство се появи демонска паст с пламтящо червени, страховити очи, вероятно продукт на всичко онова, от което подсъзнателно се страхувах. Сетне всичко това се разсея, белите точки избледнях, съвсем изчезнаха и аз отново виждах нормално.

Мерик изглеждаше разтревожен, неспокоен, далеч не така самоуверен, както го помнех от предишното му посещение. Очите му играеха, стрелкаха се по тъмните ъгли на помещението, по сенките на тавана. Забелязах и друго — избягваше да стои с гръб към вратата, напротив — постоянно я следеше с очи, сякаш се чувства уязвим от нападение отзад.

Приближи към мен, загледа ме, но не заговори. Мислеше за нещо, подръпваше долната си устна с два пръста. От пистолета ми нямаше и следа. По едно време се прокашля и рече:

— Извърших нещо тази нощ, дето май не биваше да върша. Само че вече е факт, свършена работа — било за добро, било за зло. Омръзна ми да изчаквам. Дошло е времето да ги изкарам на светло. Ще си имаш някоя и друга неприятност, но ще я преодолееш. Ти им кажи какво се случи тук, накрая ще ти повярват, няма защо да не ти повярват. Междувременно ще се разчуе и те ще довтасат. Ами да.

Не разбрах напълно тези словоизлияния, а и Мерик изведнъж

направи нещо доста странно. Приблѝжи бавно до един от стенните шкафовѝ, постави лявата длан на решетестата врата, с дясната ръка посегна назад към кръста. Якето се отмести, сега зърнах на колана му моя пистолет — десетката. Допря лице във вратата, взря се през цепките, сякаш смята, че вътре има човек. След малко я отвори несигурно, ръката с пистолета посегна към закачените там сака, ризи и палта. Побутна с дулото на няколко места, размести дрехите, през цялото време готов за стрелба. Проверяваше дали там не се е скрил някой.

— Сам живееш, а? Сигурен ли си, че е така? — запита той.

Кимнах.

— Усещането ми е друго — рече напрегнато.

В гласа нямаше закана, нито намек, че съм го излъгал, само растящо безпокойство по повод на нещо, което не разбира. Затвори вратата безшумно и се върна към леглото ми.

— Лично срещу теб вече нямам нищо — заговори отново. — Сега сме квит. Разбирам, че си постъпвал както си намирал за правилно, само че ми се изпречи на пътя, а аз не мога да се примиря с такова нещо. И още по-лошо има. Виждам те като човек с угризеня на съвестта. Какво е това човешката съвест, освен шум в главата, а? Реална досада, разсейва те, на работата ти пречи. Аз за такива неща нямам време. Никога не съм имал. Да, господине.

И бавно повдигна дулото. То зейна срещу ми черно, досущ празно, немигащо око.

— Мога да те убия сега. Сам знаеш. Нищо няма да ми струва, грам съмнение и толкоз. Но не, ще те оставя да живееш.

Задишах още по-тежко, неспособен да потисна чувство, граничещо почти с благодарност. Нямаше да умирам, не и от ръката на

този човек, не и днес. Давах си сметка, че Мерик отлично разбира този звук.

— Точно така, ще живееш, само че добре запомни следното и не го забравяй. Бях те заковал в смъртоносна хватка, но ти подарих живота, нали? Знам те що за човек си, нищо че имаш такава шантата съвест. Ти ще пламнеш сетне, че съм влизал в къщата ти неканен, посегнал съм ти, унижавал съм те в собственото ти легло, ей такива неща. Ще пожелаеш да си го върнеш, само че помни сега: следващия път, когато си ми подръка, колебание няма да има — натискам спусъка и край. Тръгнал съм да свърша една работа, ти я знаеш, свършвам я и си тръгвам. Повече няма да ме видиш. Помисли по това сега. Спести си гнева за по-сериозни неща. Да, господине.

Прибра пистолета и се наведе към чантата. Този път извади шишенце и жълт парцал, разви тапата, напои плата с течността. Познах миризмата. Не беше отблъскваща, почти усещах възладкия вкус. Извъртях лице, очите ми щяха да изскочат от орбитите, когато Мерик се наведе над мен, а парцалът докосна лицето ми, хлороформът нахлу в ноздрите ми, главата ми тутакси се завъртя. Опитвах да задвижа тялото, някак си да го ритна, обаче бе съвсем безполезно. Той ме сграбчи за косата, затисна главата ми назад във възглавницата, притисна парцала в носа ми.

Последните думи, които чух, бяха:

— Това е милосърдие, г-н Паркър.

* * *

Когато отворих очи, през пердетата нахлуваше светлина. Главата ме цепеше здравата, в раменете имах бодежи. Опитах да седна, главата

ми натежа ужасно. Ръцете ми бяха свободни, лепенката на устата я нямаше. По устните усещах кръв, кожата ми бе одрана на няколко места — това се бе случило, когато Мерик я е свалял. Пресегнах се към чашата с водата на нощното шкафче, почти я бутнах на пода. Изчаках стаята да престане да се люлее, да престана да виждам двойно. След малко опитах отново, този път успях. Ръката ми трепереше силно, но успя да я поднесе към устата ми. Беше пълна. Това бе дело на Мерик, да сипе отново вода, оставяйки я наблизко — знаел е в какво състояние ще се пробудя. Отпих дълго, жадно, разлях вода по възглавницата, сетне се отпуснах, сякаш още повече отмалял. Полежах известно време, опитвайки да надделея надигащото се в мен гадене. По-късно се почувствах малко по-добре, претърколих се по леглото и за беля тупнах на пода. Дъските бяха хладни на допир, добре ми подействаха. Пак събрах сили, запълзях към банята. Опрях глава на тоалетната чиния, сетне повърнах и уморен, се отпуснах на плочките. Трябва да съм спал известно време, потънал в отровен сън.

Събуди ме звънецът. Светлината бе по-друга, ярка и някак не така дразнеща очите. Трябва да беше ранен следобед. Изправих се с усилие, облегнах се на стената в банята, изчаках малко време да се уверя, че краката няма да се подгънат под тежестта ми. Сетне със залитане и опиране по стените се върнах в спалнята, навлякох дрехите от предната вечер — джинси и тениска, отгоре суичър с качулка, вече чувствах студа. Тогава зашляпах неуверено надолу по стълбите. През стъклото на вратата зърнах три фигури отвън, а в алеята имаше две непознати коли. Едната обаче имаше маркировка — полицейска беше, от Скарбъро.

Отворих вратата. Първите двама бяха Конлоу и Фредериксън — детективите, арестували и разпитвали Мерик. Третия не го познавах, но

лицето му ми бе познато — същият, дето по време на разпита стоеше встрани и разговаряше с местното федерално ченге Пендър. Отзад, на алеята, на полицейската кола се бе облегал Бен Ронсън, ченге от Скарбъро. С него чат-пат се виждахме по улиците, спирахме се да обменим по дума-две. Сега обаче лицето му бе неприветливо, замръзнало, безизразно.

— Г-н Паркър, имате ли нещо против да влезем? — запита Конлоу. — Помните детектив Фредериксън, нали? Искаме да ви зададем няколко въпроса.

Посочи третия мъж и добави:

— Това е детектив Хансън от щатската полиция в Грей. Няма да сбъркам, ако кажа, че сега тук той е най-главният.

Хансън изглеждаше в отлична физическа форма, косата му бе черна и лъщеше от брилянтина или някакво друго мазило, с каквото очевидно я държеше така занижана по главата си. Очите му бяха зеленикави с отсенки на синьо, стойката — балансирана, спокойна, но нещо в него издаваше инстинкта на първичния хищник, досущ дива котка, готова начаса да се нахвърли на леката плячка. Носеше добре скроено тъмносиньо сако, ризата му светеше от белота, вратовръзката бе също тъмносиня, напръскана със златисти петънца.

Отстъпих, направих им място да минат. Забелязах, че внимават да са с лице към мен постоянно. Отвън ръката на Ронсън ужким случайно се плъзна към кобура. Сякаш очакват изненади. Пак бях загазил с нещо, а може би Мерик... ?

— В кухнята става ли? — запитах.

— Разбира се. Водете, ние след вас — кимна Конлоу.

Тръгнах към кухнята, те подире ми. Седнах на масата. В друг случай бих останал прав, за да не им давам излишно предимство, но

сега се чувствах слаб, несигурен на краката си.

— Не изглеждате добре — обади се Фредериксън.

— Лоша нощ прекарах.

— Няма ли да ни разкажете за нея?

— А вие първо няма ли да ми кажете защо сте тук?

Обаче вече бях сигурен. Мерик.

Конлоу се настани на стола срещу мен, другите останаха прави.

— Вижте, можем да изясним всичко още сега тук, само да бъдете напълно откровен с нас. Иначе... — тук направи пауза и целенасочено отправи поглед към Хансън, — нещата може и да загрубят.

Сигурно трябваше да си поискам адвокат, но това би означавало той да идва тук, сетне да ходим в полицейското управление на Скарбъро, а може би и в Грей, дори Огъста. Адвокат означаваше още часове в килия или стая за разпит, а не бях уверен, че съм в състояние да издържа на това. Поне все още не. Всъщност без адвокат едва ли щеше да мине, но засега се намирах в собствения си дом, в моята си кухня и нямах намерение да ги напускам, освен ако не се окажеше абсолютно належащо.

— Снощи Франк Мерик влезе с взлом в дома ми. Закопча ме с белезници за леглото — започнах аз, като им показах китките си. — Сетне ми запуши устата с лепенка, сложи ми качулка, взе ми пистолета и излезе. Не зная точно колко време съм лежал в това състояние. По едно време се върна, каза, че е направил нещо, което не бивало да прави, сетне ми напъха парцал с хлороформ в носа. Когаго дойдох на себе си, белезниците и лепенката ги нямаше. Нямаше го и Мерик. При това мисля, че пистолетът ми е в него.

Хансън се облегна на кухненския плот, скръсти ръце на гърдите,

безизразно загледан в мен.

— Интересна история — рече той.

— Какъв пистолет взе Мерик? — запита Конлоу.

— „Смит & Уесън“, десетка.

— С какви патрони?

— „Кор-Бон“. От сто и осемдесетграмовите.

— Охо, и те ако не са слабички за десетката — подхвърли

Хансън. — Не се ли страхувате да не се пръсне цевта?

Изгледах го с удивление.

— Сигурно се шегувате. Какво значение има това сега?

Хансън многозначително сви рамене.

— Просто питам.

— Това са разни митове. Или вие за нещо друго намеквате?

Той премълча.

— А тук намира ли ви се кутията от патроните? За корбоновите питам? — продължи Конлоу.

Вече се досещах накъде води всичко това. Бих се усетил още като ги зърнах тримата отвън, само че не бях съвсем на себе си. Направо би трябвало да се възхитя от изобретателността на този Мерик — вече подозирах, че е убил някого с моя пистолет, сетне го е задържал в себе си. Ако са намерили куршума, биха могли да го сравнят с патроните, които имам у дома. Това бе огледално изпълнение на случилото се с убития във Вирджиния Бартън Ридик. Методиките за балистични експертизи и сравнения може би бяха остарели и дискредитирани, но се получаваше точно както бе обещал — да ми създаде неприятности. Някоя и друга неприятност, боже мой! Малката му шегичка за моя сметка. Не знаех как толкова бързо се бяха насочили към мен, но може би и това бе негова работа.

— Ще трябва да си повикам адвокат — рекох им аз. — На повече въпроси няма да отговарям.

— Значи имате нещо да криете, а? — запита Хансън и се опита да се усмихне, но се получи грозна картинка, нещо като пукнатина в мрамор. — Защо сега изведнъж се затичахте за адвокат? Дайте го полеката. Ние сега тук само разговаряме.

— Така ли? Само разговаряме, а? С малко намеци и многозначителни жестове. Щом е така, направо да ви кажа. Аз по такива разговори не си падам.

Изгледах Конлоу. Той сви рамене.

— Ами нека да е с адвокат — рече с безразличие.

— Арестуван ли съм? — запитах.

— Все още не — отвърна Хансън. — Обаче и по този път можем да хванем, стига да поискате. Е, какво да е: арест или разговор?

Измери ме с типичния за ченгетата тежък поглед, с едва доловима фалшива усмивка и сигурността, че напълно контролира нещата.

— С вас не мисля, че се познаваме — рекох кротко. — Убеден съм, иначе щях да си спомня, просто за да съм сигурен, че няма да имам подобно удоволствие отново.

Конлоу се прокашля в ръка, извърна лице към стената. Изражението на Хансън не се промени.

— Аз тук съм нов — рече той. — Но все пак съм служил туктаме, например в големи градове като вас. Така че вашата репутация хич не ме и впечатлява. Може би тук с разни страшни истории и кръвта по ръцете си се имате за голяма работа, аз обаче не си падам по хора, които сами вземат закона в свои ръце. Те представляват грешките в системата, издънките тук и там. И ето, във вашия случай възнамерявам да поправя

поне една издънка. И това ще е само първата стъпка.

— Не е учтиво да нагрубяваш човек в собствения му дом — рекох аз.

— Именно затова сега ще се изнесем оттук, за да мога да продължа да ви нагрубявам на разни други места — зачука ми го той тутакси.

И изщрака с пръсти, което означаваше да се изправя. Всичко в поведението му спрямо мен говореше за крайно презрение, обаче нямаше какво друго да направя, освен да се примиря. Продължа ли да говоря с него, означаваше да си изпусна нервите, а пък не исках да му създавам удоволствието да ми слага белезници.

Поклатих глава и се изправих. Обух си старите маратонки, които винаги държа в кухнята край вратата.

— Хайде да вървим тогава — рекох с неутрален глас.

— Не искате ли първо да се облегнете ей тук на стената с разкрасени крака? — рече Хансън със същия глас.

— Сигурно се шегувате — рекох аз.

— Ами да, аз поначало съм си шегаджия — отвърна Хансън. — И аз, и вие. Хайде, знаете как се прави.

Облегнах се на стената на дланите широко разкрасен, за да може той да ме опипа свободно навсякъде. Когато се увери, че не нося разни видове скрито оръжие, той отстъпи назад, аз тръгнах пред него към вратата. Конлоу и Фредериксън ни последваха. Отвън Бен Ронсън вече държеше задната врата на колата отворена. В същия миг чух кучешки лай. Уолтър препускаше към мен през полето между къщата и имота на Джонсънови. Боб Джонсън се появи отзад. Тутакси разпознах изражението на лицето му — тревожеше се човекът какво ли се случва с мен? Кучето наближи, ченгетата наоколо се наежиха, ръката на Ронсън

отново тръгна към кобура.

— Няма никаква опасност — побързах да кажа. — Кучето е кротко.

Уолтър незабавно усети враждебността в хората около мен в двора и се спря на една просека в дърветата край предния двор. Изляя несигурно, сетне бавно тръгна към нас, като махаше с опашка, но с клепнали уши, почти прилепени към главата. Погледнах Конлоу, той кимна в знак на разрешение. Пристъпих към Уолтър, клекнах и го погалих по главата, потърках врата му.

— Е, моето момче, ще трябва да постоиш с Боб и Шърли за малко, нали — казах му тихичко.

Той притисна глава в мен, изскимтя, затвори очи. Усещаше животинката, че нещо има. Погледнах към дърветата. Сега Боб стоеше на същото място, където преди малко се бе спирал Уолтър. Беше достатъчно съобразителен, за да не задава излишни въпроси. Хванах Уолтър за каишката на врата и го отведох при него. Хансън ме гледаше втренчено през цялото време.

— Ще се погрижиш за него за известно време, нали? Няма да е повече от няколко часа — помолих аз.

— Разбира се, няма никакъв проблем — обеща той.

Беше дребен, жив човек, очите му напрегнати зад очилата. Наведох се, отново погалих кучето, тихичко запитах Боб дали може да се обади в „Блак Пойнт Ин“. Дадох номера на стаята, имената на Ейнджъл и Луис. Да им каже какво се е случило.

— Ама разбира се. Какво друго мога да направя?

Обърнах очи назад, изгледах четирите ченгета. Мълчаха и ни гледаха.

— Знаеш ли, Боб, мисля, че наистина няма нужда за друго.

После се качих в черно-белия полицейски автомобил и Ронсън потегли към управлението в Скарбъро.

25

Отведоха ме в стаята за разпити в сградата на управлението. Останах там, докато чакахме да дойде Ейми Прайс. Отново имах странното усещане, че вървя по стъпките на Мерик. Хансън искаше да ме отведе в Грей, но научил за случилото се, отнякъде се появи Уолъс Макартър и се застъпи за мен. Чувах го отвъд вратата да казва, че гарантира за моя милост, и да увещава Хансън да не стига до крайности. Чувствах неимоверна благодарност към този мъж — не толкова за това, че поне засега ме отърваваше от неприятното пътуване до Грей с Хансън, а по-скоро заради готовността си да ми повярва, когато и той самият би могъл да има своите съмнения.

В помещението нищо не се бе променило, откакто Мерик бе седял на същия този стол. Същите бяха дори и тебеширените драсканици на приличното на миниатюрна черна дъска табло за съобщения на стената. Белезници не ми сложиха, а Конлоу ми донесе кафе и стара поничка. Главата ме болеше, повече ме занимаваха обаче други мисли: струваше ми се, че в къщата по-рано бях говорил повече от нужното. Все още не можех да знам със сигурност какво точно е направил Мерик, макар и да имах вътрешното убеждение, че в краен резултат налице е труп. А междувременно, без да се замислям, бях признал или поне на практика така излизаше, че пистолетът ми е бил използван при извършването на престъпление. Ако Хансън решише да

играе грубо и да ми предяви обвинение, щях да се озова зад решетките с доста малка вероятност за излизане под гаранция. Най-малкото би могъл да ме задържи в ареста дни наред, оставяйки Мерик да си разиграва коня с моята десетка подръка.

Така измина близо час насаме с подобни нерадостни мисли, сетне се появи Ейми Прайс в черна пола и жакет, а под него бяла блузка. Скъпата кожа на куфарчето ѝ блестеше мътно, самата тя бе елегантна и повече от делова. Изглежда ме и заяви, че изглеждам ужасно.

— Имате ли представа какво става? — запитах я в ответ.

— Единствено разбирам, че разследват случай на фатално прострелян. Мъж. Очевидно са на мнение, че може би сте в състояние да им помогнете с някои подробности.

— Например как съм го застрелял.

— Обзалагам се, че сега сте доволен, задето сте запазили визитката ми — рече тя.

— Аз пък мисля, че онази среща ми донесе лош късмет.

Тя ме изглежда.

— Я по-добре ми разкажете всичко поред.

Започнах от началото на вечерта, сетне появата на Мерик в къщата и чак до качването на колата при Ронсън. Нищо не пропуснах, единствено премълчах за онези гласове, дето постоянно ги чувах. Нито пък за проявеното от самия Мерик показателно безпокойство. Нямаше нужда Прайс и за тях да знае.

— Имах ви за по-умен — рече тя, когато свърших. — И децата знаят в какви случаи на ченгета се отговаря само в присъствието на адвокат.

— Изморен бях, главата ме цепеше — оправдах се аз и веднага си дадох сметка колко ли патетично звуча.

— Аха, тъпо. Сега ще мълчите. Нито дума, освен ако не кимна с глава.

Прайс стана, отиде при вратата. Почука в знак, че ченгетата могат да влязат. Появи се Конлоу, следван от Хансън. Настаниха се точно срещу нас. Запитах се колко ли хора са се стълпили пред компютърния монитор в съседната стая, внимателно заслушани във въпросите и отговорите, загледани в символичния неподвижен танц на четири фигури една около друга.

Ейми вдигна ръка.

— Първо е необходимо да ни кажете за какво става дума — рече тя.

Конлоу погледна Хансън.

— Мъж на име Рики Демаршън е починал снощи. Прострелян е в главата в един фургон в парк на име „Борова гора Спокойствие“. Имаме *очевидец*, който твърди, че видял мустанг, отговарящ на описанието на колата, която притежава вашият клиент, да се отдалечава от местопрестъплението. Даде ни дори и регистрационния номер на автомобила.

Мигновено си представих какво става в момента във въпросния парк — място, което познавах. Щатският екип на службата за разследване на престъпленията е вече на мястото, там е и белият пикал на лабораторията в Скарбъро със специалиста по обработка на улики. Той бе един от най-добрите в своята професия в щата, човек на дълга до болка, винаги изпипващ всичко перфекционист. Едва ли щатските ченгета щяха да му се пречкат. Точно обратното — щяха да го оставят да работи с техния екип и със сигурност да се вслушват в мненията му. Там ще бъде и мобилният оперативен център, използван от полицията в сътрудничество с Пожарната команда — огромен лъскав автомобил в

червено и бяло. Сигурно са се събрали и доста зяпачи и всякакви скитници от живеещите в парка. Полицията вече разпитва потенциални свидетели, пристигнали са и журналисти от медиите в местните новинарски мрежи. Общо взето, същински цирк, концентриран около някой от скапаните фургони в онзи наистина мрачен парк.

Знаех отлично, че се прави пълен оглед на терена около местопрестъплението. В дадения случай ще се надяват да намерят следи от гумите на моя мустанг, че и отливки да им направят. Такива няма да открият, но това няма никакво значение. Винаги могат да кажат, че колата е била спряна някъде на шосето, далеч от меката почва. Отсъствието на пряка улика, потвърждаваща присъствието на моята кола на местопрестъплението, няма да докаже невинността ми. Междувременно Хансън сигурно е завъртял цялата процесуална машинария — нужна му е заповед за обиск на дома ми, включително гаража. Дори може вече да си я е осигурил. Нужни са му колата и пистолетът. Не намери ли последния, ще се захване с кутията с патрони „Кор-Бон“. Вероятно ще настоява и другите ми оръжия да види. Кой знае какво още ще поиска?

— Очевидец, а? — подхвърли Ейми. — Наистина ли?

Произнесе думата с нужния скептицизъм, дори и нещо повече вложи, за да подсказе, че за нея твърдението е абсолютен абсурд. Като непроверен слух, че на беззъбия зъби му поникнали.

— И кой е очевидецът, моля?

Хансън дори не помръдна, но Конлоу се помести на стола едва забележимо. Ясно. Очевидец нямаха. Анонимно обаждане по телефона. В моя случай сигурно е бил самият Мерик. Но и това особено не подобряваше положението ми. Още от въпросите за патроните ми бе ясно, че Мерик е използвал моя пистолет, за да убие някого — сега

разбирах, че това е някой си Рики Демаршън. И вероятно е оставил някаква улика на местопрестъплението. Можеше да е патрон, гилза, дори пистолета. И ако е така, експертизата ще покаже мои отпечатьци на пръстите, а не неговите.

И малко неприятности ще ти създам по-късно, за да ти запълнят дните, та да нямаш време с мен да се занимаваш. Остави ме на мира да си свърши работата и всеки ще бъде доволен, а виновните — наказани.

— Точно сега не можем да го изнесем — каза след малко Хансън. — И не обичам клишетата от тъпите филми, но въпросите тук ги задаваме ние.

Ейми сви рамене.

— Ами задавайте си ги тогава. Първо обаче настоявам незабавно да доведете лекар тук. Все пак някакви елементарни лечебни мерки да вземе. При това искам да бъдат фотографирани кръвонасяданията по тялото на клиента ми. Ще забележите, че това встрани има формата на юмрук. Лекарят ще е в състояние да определи още и от кога са. Виждате и разкъсаната кожа по устните му. Тези рани се дължат на неотдавнашното смъкване на лепенката от устата му. И тях ги искам фотографирани. И още — настоявам да бъдат взети проби кръв и урина за изследване с цел установяване на наличие над допустимите норми на трихлорометан в кръвния поток на моя клиент.

Говореше авторитетно, бързо, думите си изстреля рязко, на залпове. Конлоу се огъна, сякаш срещу него бяха отправени.

— Три... три... к'во? — запита той, обръщайки се за помощ към Хансън.

— Хлороформ — обясни Хансън, оставайки напълно спокоен, сетне подхвърли към Прайс: — Можехте просто хлороформ да кажете.

— Можех, но нямаше да прозвучи така ефектно — насмешливо отвърна тя. — Значи сега ще изчакаме лекарят да дойде, сетне ще си задавате въпросите.

Двамата детективи се изправиха и излязоха, без да кажат и дума повече. Мина час, през който ние с Ейми Прайс седяхме и мълчахме. После пристигна лекар от Мейнския медицински център в Скарбъро. Той ме отведе в тоалетната, там напълних шишенце с урина за изследване, сетне ми взе и кръв. Прибра пробите в чантата и се зае да оглежда синките по мен, за да ги опише. Накрая се появи Ейми с дигитален фотоапарат и засне кръвонасяданията и наранените устни. После лекарят ми би една-две инжекции, даде ми хапчета да пия. Когато свърши, ни откараха обратно в стаята за разпити. Там вече ни очакваха Хансън и Конлоу.

И отново започна въртележката с въпросите, повечето от които се повтаряха до втръсване. Всеки път изчаквах реакцията на Ейми — дали е безопасно да отговарям, чак тогава си отварях устата. Когато стигнахме до темата за мунициите, тя си вдигна писалката.

— Г-н Паркър вече ви каза, че г-н Мерик му е откраднал оръжието.

— Искаме да се уверим, че мунициите са същите — каза Хансън.

— Така ли? — изви устни тя и отново бе налице същият красноречив скептицизъм с вкус на напръскан със захар лимон. — И защо?

Хансън не отговори, нито пък Конлоу.

— Вие с пистолета не разполагате, нали, господа детективи? — подхвърли Ейми. — Нямате и очевиден. Единствено разполагате — и това сега е мое лично предположение — с гилза или гилзи и вероятно

самия куршум, респективно куршуми. Не съм ли права?

Хансън я гледаше право в очите, опита се да я надвие с поглед, не успя и се отказа. Конлоу се взираше в пръстите си.

— Не съм ли права? — повтори Прайс.

Накрая Хансън кимна. Този път изглеждаше като наказан ученик.

Излезе точно така, както и бях предположил. На местопрестъплението Мерик бе оставил същия вид улики, каквито навремето бяха използвани в опит него да осъдят. Днес никой съд не би се заел да издава присъда на базата на подобни доказателства, но пък за сметка на това сега Мерик бе успял да поразмъти водите.

— Заповед за обиск можем да извадим — обади се Хансън.

— Ами направете го — сви рамене Ейми.

— Няма нужда — намесих се аз.

Прайс ми хвърли унищожителен поглед. Хансън и Конлоу се размърдаха, изненадани.

— Просто няма нужда да вадите заповед.

— Какво се опитвате да... — сопна ми се Ейми, но я хванах за ръката и тя замълча, аз продължих.

— Доброволно ще ви предам мунициите. Сравнявайте ги. Той ми взе пистолета, явно го е използвал, за да убие Демаршън, сетне е оставил изхвърлената гилза на видно място, а на вас ви се е обадил по телефона, за да ви насочи към мен. И вие долетяхте у нас. Това е неговата представа за шегичка. Навремето го заплашваше смъртна присъда във Вирджиния единствено на базата на експертизи и сравняване на куршуми. Нищо повече. Само че обвинението рухна, когато се оказа, че на въпросните експертизи не може да се разчита, а ФБР изпадна в неудобно положение. Но дори и без това процесът вероятно щеше да бъде неуспешен. Сега Мерик действа по този начин,

за да ми създаде неприятности. И това е всичко.

— Че защо пък ще го прави? — запита Конлоу.

— Ама вие отлично си знаете отговора. Нали го разпитвахте в същата стая. Дъщеря му е изчезнала безследно, докато е бил в затвора. Опитва се да установи какво ѝ се е случило. И смята, че аз му преча.

— Тогава защо направо не ви е убил? — запита Хансън, а гласът му звучеше, сякаш такова престъпление охотно би му простил.

— Той не разсъждава по вашия начин. В неговите очи би било несправедливо. Има си своя етика.

— Ега ти етиката! Дето не го възпира да пусне куршум в мозъка на Рики Демаршън, нали? Ако, разбира се, може да се вярва на думите ви.

— А на мен защо ми е да убивам Демаршън? — запитах го аз. — Какви са мотивите ми? До ден-днешен не бях чувал за него. Докажете противното.

Хансън и Конлоу отново размениха погледи. След няколко секунди първият въздъхна дълбоко и махна с ръка, все едно да каже „е, майната му, карай да върви“. Изглеждаше почти готов да се откаже, поранното му самочувствие видимо се изпаряваше. Стряскаха го самоувереният професионализъм на Прайс, пробите, които неминуемо щяха да докажат остатъци от хлороформ в организма ми. А тайничко, вътрешно в себе си, стопроцентово вече си даваше сметка, че говоря истината. Само че на пътя му заставаха гордостта и проклетията. Ужасно много му се искаше да ми даде да се разбере. Голямо удоволствие би било да успее да ме пъкне зад решетките. Някакъв си нафукан бивш градски детектив с тъмно минало и неизяснени убийства за негова сметка — така ме виждаше, пък и обиждах чувството му за ред и закон. Но колкото и да му бях антипатичен, все пак беше

придържашо се към правилата ченге, дето не би фалшифицирало улики и разни други неща с риск сетне това в залата пред съдията да му изгърми в лицето и здравата да го омаскари.

— Фургонът на Демаршън бе буквално тъпкан с компютърна техника — обади се Конлоу. — Смятаме, че има връзки с бостънската организирана престъпност. Изглежда, че е поддържал разни уебсайтове за компаньонки.

— За италианците ли работеше?

— Ами. За руснаци.

— Охо, опасни хора.

— Така е. Вървят и приказки, че не става дума само за компаньонки.

— И за деца ли?

Конлоу отново извърна очи към Хансън, но той бе вече потънал в добре заучено мълчание с неподвижно лице.

— Казах, че са приказки, черно на бяло няма. А без улики няма как да вземем заповед за пълна проверка. И по-рано работехме по това, опитвахме да намерим път към списъците на клиентите, но тези неща стават бавно.

— Е, излиза, че сега проблемът ви е разрешен — рекох аз.

— Вие сигурен ли сте, че никога не сте чували за Демаршън?
— пак ме захвана Хансън. — Той е от онези типове, дето не бихте имали проблем с куршума в главата и край.

— И това какво би трябвало да означава? — запитах аз.

— Че не е за пръв път, дето ваш пистолет прави дупка в някого. Колко му е да сте решили, че Демаршън напълно си го е заслужил?

Почувствах ръката на Ейми по крака си под масата.

Предупреждаваше ме да не се хващам на Хансъновите капанчета.

— Щом искате в някаква измислица да ме обвините, хайде, давайте — рекох аз. — Иначе си трайте, защото само въздуха хабите.

Обърнах се към Конлоу и запитах:

— Раната от пистолета единствената по Демаршън ли е?

Конлоу, разбира се, не отговори. Нямаше как, така поне си мислех. Иначе щеше да издаде и малкото, което биха могли да използват срещу мен. Само че аз не млъквах.

— Ако Мерик го е измъчвал, преди да стреля, тогава е възможно Демаршън преди смъртта си да му е казал някои неща, които дават насоки на търсенето му.

— Че какво би могъл да знае Демаршън? — запита Конлоу.

Сега тонът му бе коренно променен. Може би не е бил убеден в някаква си моя вина още от началото, нямаше как да зная това, но сега поне разпитът отстъпваше място на разговор, в който двама души мислят на глас. За беля на Хансън това не му хареса, а на глас измърмори нещо от рода на „глупости“. И макар че той би трябвало да е шефът тук, Конлоу му отправи предупредителен поглед. Но омерзението в другия отново пламна, той не направи опит да го потисне, вероятно нямаше и да го направи, преди да е напълно лишен от избор. И отново се опита.

— Глупости! — повтори той високо. — За вашия пистолет говорим. Вашата кола е видяна от очевидец да се отдалечава от местопрестъплението. Вашите пръсти са...

— Хей! — викна Конлоу, изправи се рязко и тръгна към вратата, давайки да се разбере, че колегата му трябва да излезе с него.

Хансън дръпна стола назад с отвратително скърцане по пода, изправи се и го последва. Вратата се затвори.

— Този човек май не е ваш почитател? — тънко се усмихна Ейми Прайс.

— До днес изобщо дори не съм го и познавал. Щатските ченгета отдавна не си падат по мен, този обаче е терминално настроен.

Тя се засмя.

— Ще трябва май да си вдигна хонорара. По вас никой не си пада.

— Рискове на занаята — свих рамене аз. — Как стоим сега?

— Сравнително добре, като не се брои неспособността ви да си държите устата затворена. Хайде да приемем, че Мерик е използвал вашия пистолет, за да убие Демаршън. Единственото, с което те разполагат, е балистична експертиза и никаква пряка връзка с вас извън кутията с патроните. Не е достатъчно за каквото и да е обвинение, не поне и преди да имат пълно балистично съвпадение или пръстов отпечатък на гилзата. Дори и при това положение пак не виждам ентузиазъм от страна на окръжната прокуратура. Освен ако, разбира се, междувременно полицията не излезе с нови улики, дето по категоричен начин ви свързват с местопрестъплението. Така или иначе няма да имат затруднения относно заповедта за обиск в дома ви, затова сигурно бяхте прав сам да им предложите кутията с патроните. Ако, не дай Боже, нещата се влошат, този жест ще бъде от полза пред съдията — ще настоявам, че сте сътрудничили още от самото начало. Ако са се добрали до пистолета обаче, е... тогава ще се изправим пред реални затруднения.

— Че защо бих оставил оръжието си на местопрестъплението?

— Знаете отлично, че те такава логика няма да използват. Достатъчно ли е, за да ви задържат в ареста, тогава ще си действат и окото им няма да мигне. Ще изчакаме, ще видим. Разполагат ли с

пистолета, тутакси ще ни затегнат в примката. Други са прогнозите ми обаче, като гледах как по едно време между вас с Конлоу почти симпатия се създаде.

Тя почука с писалката по масата.

— И той май не харесва Хансън кой знае колко.

— Конлоу е свестен, само дето не смятам и той да е изключил напълно възможността, че не съм в състояние да застрелям човек като Демаршън. Може би просто смята, че ме бива да прикривам по-добре следите си, след като наистина съм го убил.

— А вие щяхте да го изчакате и той да хване пистолет в ръката, нали? — светнаха очите ѝ за миг. — Боже мой, и това ако не е както в Дивия запад едно време.

Премълчах, минутите минаваха. Петнайсет. Двайсет. Трийсет.

Ейми погледна часовника си, поклати глава.

— Боже, какво ли правят толкова време?

Тъкмо се канеше да стане и да излезе да проверява какво ги бави, когато чух познат звук. Отвън залая куче. Звучеше ми много подобно на Уолтър.

— Струва ми се, че е моето куче — казах ѝ аз.

— Довели са ви кучето ли? За какво, може би като очевидец?
— изведнъж се усмихна Прайс.

Вратата се отвори, влезе Конлоу, изглеждаше облекчен, почти весел.

— Е, откачихте се — рече той. — Ще ви помолим една декларация да подпишете, сетне сте свободен да си ходите.

Прайс се опита да прикрие изненадата си, не успя. Излязохме заедно с Конлоу навън. В преддверието бяха Боб и Шърли Джонсън. Боб стоеше прав, държеше Уолтър на каишка. Шърли бе седнала на

пластмасов стол, а инвалидната ѝ проходилка с колелцата стоеше опряна на стената до нея.

— Възрастната дама заяви, че не може да спи нощем — прокашля се Конлоу. — Болят я ставите, часове наред стои пред прозореца. Видяла е, значи, онзи тип да напуска къщата някъде около три часа, сетне отново да се връща в пет. Подписа клетвена декларация, че колата ви не е излизала от гаража, вие не сте напускали дома си. Откъслекът три-пет часа покрива времето на смъртта на Демаршън.

Усмихна се криво, добави по-тихо:

— Хансън е бесен. Много му се харесвахте в ролята на убиец.

Сетне усмивката му изчезна.

— Вие от подобен съвет нужда нямате, но ще си го позволя. Пистолетът ви е в Мерик. С него е убил Демаршън. На ваше място бих се опитал да си го прибера, преди да е затрил още някого. Междувременно бих ви посъветвал също да си пазите имуществото по-добре.

Извърна се и се отдалечи. Приблжих се към Джонсънови да благодаря. Съвсем предсказуемо Уолтър се разбесня. Радваше се животинката, че ме вижда, усещаше, че съм имал неприятности. Още около час се наложи да пиша въпросния документ, сетне поехме към дома. С колата на Ейми Прайс. Джонсънови си бяха тръгнали с Уолтър още преди това, и то главно защото адвокатката отказа да вози кучето в нейния автомобил.

— Някакви вести около прехвърлянето на Анди Келог? — запитах аз.

— Опитвам да уредя насрочването на съдебно заседание през следващите няколко дни.

— Разпитвахте ли го за татуировката?

— Да, рече, че не помни да е имало дати или изобщо числа. Единствено е запомнил орловата глава.

Изругах наум. Това означаваше, че връзката на Роналд Стрейдиър нямаше да свърши работа. Още една възможност за информация отиваше на кино.

— Иначе Анди как е?

— Възстановява се. Носът му все още е зле.

— А психически?

— Говореше ми за вас. И за Мерик също.

— Нещо интересно каза ли?

— Смяташе, че Мерик ще ви убие.

— Ами, право да си кажа, не е бил далеч от истината. Само че такава възможност имаше. Мерик не се възползва от нея.

— Това не означава, че по-късно няма да му дойде нов акъл. Не мога да разбера с какво толкова много му пречите.

— Той е *отмъстител*. Не търпи друг да му се изпречва на пътя, да отнема възможността му да получи възмездие.

— Дава ли си сметка, че дъщеря му сигурно е мъртва?

— Мисля, че да. Само че не му се иска да си го признае. Иначе вътрешно съзнава, че истината за съжаление е точно такава.

— А вие какво мислите — мъртва ли е?

— Да.

— Тогава какво смятате да правите сега?

— Налага ми се да посетя един друг адвокат. Сетне ще хвана пътя към Джакман.

— Двама адвокати за един ден. Само се погледнете на какво дередже сте...

— Нали ми биха разни инжекции. Ще се оправя.

Тя изпръхтя презрително, но не каза нищо повече.

— Благодаря ви, че дойдохте — рекох аз. — Ужасно съм благодарен за помощта.

— Ще ви изпратя сметката, не съм работила безплатно.

Спря пред къщата ми. Излязох, отново ѝ благодарих.

— И запомнете — рече тя. — Аз съм адвокат, не и лекар. Захванете ли се пак с Мерик, моите услуги едва ли ще свършат работа.

— Захвана ли се с Мерик, един от нас двамата с него повече няма да има нужда нито от лекар, нито от адвокат. Изобщо няма да има никаква нужда от помощ.

Тя поклати глава.

— Ето ги пак същите приказки като от Дивия запад. И наистина се погрижете за себе си, защото не виждам някой друг да го направи.

С тези думи си тръгна. Прекосих полето до Джонсъновия дом, пих с тях чашка кафе, отново благодарих. Налагаше се Уолтър пак да постои с тях за няколко дни. А те и без това нямаха нищо против. И Уолтър също така — като писано яйце си го гледаха, че го и глезеха. По дяволите, по-добре го и хранеха, отколкото самият аз себе си. Върнах се у дома, взех дълъг душ в опит да измия от себе си миризмите и усещанията от предната нощ и стаята за разпити. Сетне си сложих сако и риза. Конлоу бе напълно прав. Налагаше се да намеря Мерик, преди да е използвал десетката ми отново. При това знаех и откъде трябва да започна. От адвоката, налагаше се да му задам няколко въпроса. Досега бях отлагал тази работа, сега тя бе вече необходимост, просто нямах избор. Докато се обличах, си задавах въпроса защо съм бавил разговора с Елдрич. Отчасти защото вярвах, че едва ли много ще ми помогне, освен ако нещата не загрубеят. А това наистина бе станало — след

убийството на Демаршън. Съзнавах, че имаше и друга причина да се колебае и туткам — неговият клиент. Знаех, че не бива, това и разумът, и интуицията, че дори и инстинктът ми го подсказваха, но въпреки всичко нещо необратимо ме теглеше към света на Колекционера.

ЧЕТУРИ

*В тъмата нощна
смело бродя,
от добата потайна нямам страх,
тежко ми от приятели коварни,
единствено боя се аз от тях,
не плашат ме на мрака часовете черни,
страхувай се, човече, от приятели неверни.*

Стиви Смит, „Приспивна песен“¹⁶

26

Обадих им се още докато слагах в джоба шайбата за скоростно презареждане на револвера. Луис отговори на втория сигнал. Те с Ейнджъл се върнали при скривалището на Колекционера само час след обаждането на Боб Джонсън в хотела. Оставили ми съобщение на мобилния, че са там. Прослушах го. Както се изразяваше Ейнджъл —

„на теферич“.

— Значи теб са те захапали здраво. Имало е весело — коментира Луис разказа ми.

— Аха, защо не дойде и ти? — сопнах се аз. — Имаше пълна програма с фойерверки, топовни салюти, цяло зрелище.

— Значи, човече — отвърна ми той, — в сравнение с тук, навсякъде другаде би било празник.

В гласа му звучеше далечно раздражение. Разбих го. Така понякога му се отразяваха по-продължителните периоди, прекарани в тясно, затворено пространство насаме с партньора. Рекох си, че би било интересно някой ден да хвърля едно по-дискретно око на семейния им живот.

— Така говориш сега. След време ще си спомняш с най-мили чувства за прекараното на пост в колата време, на бас се ловя. Иначе намерихте ли нещо?

— Нищо не сме намерили, защото няма какво. Къщата е празна. Всичко проверихме, преди да се забием тук и да дебнем някого си с измръзнали от шибания студ задници. Мястото си е все същото, с изключение на една малка подробност: бюфетът в мазето е празен. Изглежда, че онзи изрод си е прибрал колекцията.

Трепнах. Колекционера вече знае, че някой е надзъртал в къщата му. Усетил е влизането на неканените гости по неговите си начини, с неговите си възможности. И е действал светкавично.

— Тръгвайте обратно насам — отсякох веднага. — Щом Мерик досега не се е върнал там, значи изобщо няма и да го направи.

Да се ходи в къщата беше рискован ход и може би излишен още от самото начало. Нямаше начин Мерик да не се досети, че тя ще е първото място, където някой може да го потърси. Някой, който го дири

сериозно. И затова се бе покрил напълно. По телефона им казах Ейнджъл да откара и остави Луис в Огъста, той да хване на север пътя за Джакман и там да се оглежда внимателно. Мерик стопроцентово щеше да се появи в Джакман. Там и в Галаад. Сто на сто. А Луис да вземе кола под наем и да се върне в Скарбъро.

— И защо той да ходи в Джакман, човече, а аз да стоя при теб?
— запитва Луис.

— Нали знаеш как изпъква буца черни въглища в снега, а? —
подхвърлих аз.

— Знам — отвърна той.

— Е, именно затова ти няма да ходиш в Джакман.

— Знаеш ли, човече, ти отвсякъде си расист.

— Ей, Луис, понякога наистина забравям, че си чернокож.

— Така ли? Аз пък никога не забравям, че си белокож. Нали съм те виждал как танцуваш. Срамота, човече.

И затвори.

Следващото ми задължително обаждане бе на Ребека Клей — да я предупредя, че този път Мерик наистина е на свобода и извън контрол. Не ѝ хареса новината, ама никак, но пък се съгласи, макар и доста неохотно, Джаки Гарнър отново да поеме охраната барабар с братоците Фулси за помощници. Но дори и да не се бе съгласила, пак щях да я уговоря, може би с малко повече приказки относно рисковете, които поема.

Тъкмо затварях телефона след разговора с Ребека, когато той звънна още в ръката ми. Неочаквано за мен бе това обаждане: отсреща бе Джоел Хармън лично, не секретарката му или Тод шофьора, дето наистина умееше да борави с оръжие. Самият Хармън, големият политически мъж.

— Някой е влизал с взлом в дома ми рано тази сутрин — каза той. — Снощи отскочих до Бангор, затова е чиста случайност, че сутринта не си бях вкъщи. Тод откри разбития прозорец, когато се прибрахме по-късно.

— Защо на мен се обаждате, г-н Хармън? — запитах го аз.

Усещах, че говоря раздразнително, но все още ме наболяваше главата от хлороформа, пък и от къде на къде — да не ме е наемал за охрана на дома му?

— Кабинетът ми беше с главата наопаки. Някой беше барал навсякъде, едната от картините на Даниъл Клей — здраво вандализирана. Помислих си, че това може да ви заинтересува. Иначе нищо друго не е повредено така зверски, други картини изобщо не са и пипани. Пейзажната със сюжет Галаад обаче е надраскана и накъсана.

— Нали имате супералармена система?

— Тя бе включена към телефона, а линията бе прерязана.

— А в къщата не е имало никой, така ли?

— Само съпругата ми... — тук Хармън направи пауза. — Само че през цялото време е спала. Нея никой не я е закачал.

— Доста дълбок сън, а, г-н Хармън?

— Я не ми се правете на умник! Виждали сте я. Няма нужда да ви казвам, че е била упоена с поредното лекарство до козирката. Тя и апокалипсиса би проспала.

— Някакви идеи кой би могъл да бъде отговорен за случилото се?

— Я не ми говорете като шибан адвокат, чувате ли? — ядоса се Хармън, чак ми се стори, че чувам пръските от запенената му уста. — Разбира се, че имам цял куп шибани идеи! Той телефонната линия я е прерязал, обаче в двора има камери и едната го е заснела цял-целеничък.

Извиках скарбърровските ченгета, дойдоха двама и веднага го разпознаха — Франк Мерик! Това е същият тип, дето тероризираше Ребека Клей, нали така? Казаха ми също, че пръснал мозъка на някакъв си педофил в парк с фургони на скитници и това било същата нощ — дето на разсъмване е влизал в къщата със спящата ми жена. Какво иска този бандит от мен, а?

— Вие сте стар приятел на Даниъл Клей. А той него търси. Може би е сметнал, че имате информация относно местонахождението на Клей.

— Че аз ако знаех, отдавна да съм казал на заинтересованите хора, нали така? Въпросът ми е откъде знае с кого съм приятел, че да идва у нас?

— Аз научих този факт сравнително лесно. Защо и той да не го е научил?

— Така ли? Я ми кажи тогава защо онзи път, като ми се домъкна на вечерята, колата на Мерик е била отвън, а? — гласът се изви, стана писклив и Хармън вече бе на ти. — Знаеш ли какво си мисля, шибан задник такъв, а? Мисля си, че те е следял, да! Ти си ми го довел до вратата, само ти, мръсен шибаняк такъв! Ти си изложил семейството ми на риск, и то за какво? За отдавна мъртъв човек. Да ти го начукам!

Затворих му. Вероятно беше прав, само че обвиненията му изобщо не ми се слушаха. Достатъчно задачи ми предстояха, бремето им натежаваше повече от допустимото. Имах си предостатъчно грижи, че и за неговите картини и ядове да мисля. А в току-що получената информация се съдържаше и нещо положително — вандализираната картина потвърждаваше подозренията ми, че Галаад е крайната цел на Мерик. Чувствах се като газил в кал цяла седмица човек и направо

мразех деня, когато Ребека Клей ме потърси за помощ. Вече не бях съвсем сигурен какво точно трябва да правя или търся. Ребека бе наела услугите ми да я отърва от Франк Мерик. В крайна сметка обаче той се движеше на воля и си разиграваше коня както си иска. Убит бе човек на име Рики Демаршън — с моя пистолет, а на всичкото отгоре бяха се опитвали мен да натопят. Според полицията този Демаршън се занимавал с детска порнография и вероятно с доставки на жени и деца на съответно платежоспособни клиенти. Някой го бе поднесъл на Мерик направо на тепсия и той го бе застрелял, сигурно в пристъп на ярост, намирайки в убийството отдушник на гнева си срещу виновника за съдбата на дъщеря му. В същото време много вероятно бе да е научил нещо от Демаршън, преди да го убие. Ако е било така, значи Демаршън е още една част от пъзела, също свързана с Клей, Галаад и изнасилваните с птичи лица. Значи човекът с татуировката оставаше единственият ключ към издирването на отговорните за съдбата на Анди Келог и Луси Мерик може би, а той за беля бе все така практически неразкриваем. С други жертви не можех да говоря, пречеа ми лекарската етика и правилата за запазване на тайната на пациента. Никакъв напредък няхах и по отношение истината за изчезването на Даниъл Клей или евентуалното му участие в малтретирането на пациентите. Всъщност това от мен никой не го бе и изисквал. Струваше ми се, че никога досега не съм попадал в такава задънена улица. Нито пък ставал жертва на толкова противоречиви съмнения какъв път да хвана.

Внезапно реших да рискувам. Ще си поставя главата направо в устата на лъва, защо пък не? Завъртях телефона, казах на жената отсреща, че съм на път към кантората на шефа ѝ. Тя не отговори нищо, но нямаше и защо. Сигурен бях, че Колекционерът ще научи за

обаждането ми достатъчно бързо.

* * *

Помещенията на фирмата „Елдрич и съдружници“ бяха все така затрупани със стара хартия. Нови лица нямаше. Нямаше го и Елдрич.

— Не е тук — враждебно рече секретарката.

Косата ѝ бе в същата бухнала прическа и все така черна, само че този път блузата бе в тъмносиньо с бяло жабо. На верига около врата ѝ висеше прекалено голямо разпятие. Внезапно ми заприлича на пастор, дето е навит и лесбийки да венчава.

— Много бързахте да ми затворите — ехидно продължи тя. — Иначе щях да ви кажа да не си губите времето да идвате чак дотук.

— Кога очаквате да се върне?

— Когато се върне, тогава. Аз съм му секретарка, а не душеприказчик.

С тези думи постави пореден лист хартия в старата си електрическа машина и зачатка ново писмо. Цигарата не помръдваше от ъгъла на устата ѝ. Усъвършенствала бе изкуството да подръпва от нея, без да я вади от устата чак до мига, когато пепелта застрашително се накланяше към някоя от множеството купчини хартия наоколо. Опасността от фатален огнен инцидент тук бе все така въпиеща, госпожата, изглежда, все така готова за среща със Създателя си. Ако, разбира се, той пък бе склонен да я приеме.

— Може би не е зле да му се обадите и да съобщите, че съм тук — обадох се след около минута-две неудобно мълчание.

— Той не използва мобилен телефон. Не ги харесва. Твърди, че от такъв рак се хващало — присви тя очи към мен. — Вие имате ли?

— Имам.

— Е, хубаво.

И отново зачатка на машината.

Отново огледах потъмнелите от дима и никотина таван и стени.

— Обичам местата, където се спазва хигиената и безопасността на труда — рекох и седнах на съседния стол. — Щастие носят. Ще почакам.

— Не и тук — сопна се тя. — Ще затваряме за обяд.

— Не е ли раничко?

— Тежък ден имам. Краката вече не ме държат от работа.

Тя завърши писмото, грижливо измъкна листа от валяка. Посланието замина при цял куп събрата в метална кутия. Нямаха вид на очакващи изпращане. По-долните в купчината направо жълтееха от старост.

— Вие тези май не ги изпращате, а? — посочих с пръст към тях.

— Някои клиенти умират — каза тя. — Сетне тяхната документация отива в разни хранилища.

— То и тук човек може да умре, заровен под тези хартиени планини, за пожар изобщо да не споменавам... — мъдро отбелязах аз.

Тя стана от стола, без да ми отговори, пресегна се към скърцащата от старческа немощ дървена закачалка, оттам свали неугледно маслинозелено горно палто.

— Трябва да си тръгвате — рече през зъби. — И без това чувството ви за хумор доста ми идва.

— Ще се върна след вашия обяд.

— Както желаете.

— Да ми кажете приблизително в колко часа?

— Не знам. Може и дълго да отсъствам.

— Ще ви чакам.

— Чакайте си.

Отвори вратата, изчака да изляза, заключи след себе си с голям меден ключ, който държеше в чантата. Последва ме по стълбището, заключи два пъти и долната врата. Отвън с пъшкане се натовари в ръждив кафяв кадилак, паркиран встрани. Моята кола бе на отсрещната страна на улицата. Нямахме какво друго да правя, освен и аз да похапна нещо междуременно, с надежда Елдрич да се появи отнякъде. Пък в краен случай — писне ли ми — ще си хвана пътя за дома. Но дори и да се върне, не той бе главната причина за идването ми тук. Интересуваше ме човекът, който плащаше сметките, но нямаше гаранция, че Елдрич охотно ще ми разкаже за него. А да го насилвам не бих се опитвал. Е, бих могъл, но ми бе трудно да се видя в ролята на страшника, дето разтърсва стария адвокат, сграбил го за реверите. Току-виж се разпаднал на прах в ръцете ми, какво ли ще правя тогава?

Тъкмо се чудех може ли да ми хрумне още по-голяма дивотия, когато усетих цигарения дим. Носеше го вятърът, беше особено остър, гаден и като че отровен, блъсна ме в носа със силната си никотинова жилка. Догади ми се, цялото ми тяло се разбунтува, извърнах се назад. Недалечният бар бе отворен или поне толкова отворен, колкото можеше да изглежда с тежките решетки и мрежите по прозорците. Затворена бе и масивната дървена врата, надраскана, почерняла и обгорена, сякаш някой бе правил опит да пали заведението. На нея висеше табела с предупреждение, че лица на възраст под 21 години не се допускат. Някакъв зевзек бе поправял двойката с флумастер, превръщайки я в единица.

Пред бара стоеше мъж със зализана назад черна коса. Краищата ѝ

се извиваха в някакво гротескно подобие на къдрици, мазни и рошави. Някога бялата му риза жълтееше, по разкопчаната яка изпъкваха тъмни петна, дето никакво пране не би могло да изчисти. От оръфаното му черно палто висяха конци, лекият вятър ги поклащаше досущ изсушени насекоми в мрежата на паяк. Прекалено дългите панталони, нагънати над обувките, докосваха земята отзад, почти прикриваха дебелиите им подметки. Пръстите, дето държаха цигарата, бяха оранжеви по върховете, а ноктите — дълги, набраздени, под тях личеше мръсотията.

Колекционерът отново дръпна от цигарата, този път за последно, захвърли я със завидна точност право в канавката. Задържа за миг дима, сякаш да изсмуче и последната йота никотин, сетне го пусна на кълбенца през носа и ъгълчетата на устата. Получи се интересна гледка: сякаш човекът гори отвътре, димът излиза откъдето може. Изгледа ме продължително, мълчаливо през пушека, отвори вратата на бара и потъна вътре. На прага ми отправи къс, като че подканящ поглед.

Забавих се просто секунди, сетне го последвах. Бях очаквал, дори се надявал, че именно така ще стане.

27

Интериорът съвсем не бе така лош, както би очаквал случайният посетител, съдейки по фасадата. Тя и друго подсказваше — че тук да къркат идват малолетни, а сред дежурните посетители вероятно попадат и разни психари, болни на тема пожар. Беше възтъмно, по стените мигаха приглушени осветителни тела, а на прозорците към улицата висяха тежки червени пердета. Барманът носеше ослепително бяла риза

и в момента бе в дясната част на дългия бар, където седеше обичайното постоянно присъствие пияндета, възмутено примигващи от проникналия при отварянето на вратата сноп дневна светлина. Барът ми се стори необичайно интересен, потъмнелите от времето огледала отразяваха редиците бутилки и марките на отдавна вече непроизвеждани, полузабравени уискита и бира. Дъските на пода бяха голи, издраскани, но и излъскани от десетилетен посетителски трафик, на места обгорени от фасовете на отдавна мъртви пушачи, и въпреки всичко чисти и прясно лакирани. Великолепно излъскани блестяха медният парапет на бара, облицовките му и кантовете по високите столчета, закачалките по стените и колоните, масите сякаш светеха идеално почистени, по тях лежаха нови подложки за халбите. Всичко това подсказваше отлична организация и политика за привличане на постоянни посетители, а топлата, в известен смисъл ретро стилизирана атмосфера говореше за славно минало и традиции.

Отляво покрай стената се редяха сепарета, а между тях и бара — произволно поставени кръгли масички и стари столове. В три от сепаретата имаше прилични на чиновници хора, тъкмо им сервираха салати и сандвичи и доколкото виждах, бяха изрядно приготвени. Между тях и пияниците на бара като че трептеше невидима негласна преграда, нещо като ничия земя с въображаеми бодливи мрежи и пехотни мини.

Пред мен Колекционер бавно вървеше към последното сепаре. От двойната врата към кухнята насреща излезе келнерка с огромен, затрупан с поръчки поднос. Тя дори не вдигна очи към него, но като инстинктивно усетило опасност животинче направи ненужно дълга дъга, за да го заобиколи отдалече. Всъщност никой от посетителите не отправи поглед към този мъж, въпреки че той мина по продължение

почти на целия бар и покрай повечето клиенти. Макар и това да изглеждаше странно, ако някой ме бе запитал, бих отговорил, без да се замислям, че хората го правят подсъзнателно. Нещо в тях усеща присъствието му, но инстинктивно го отхвърля и пренебрегва. Бих се заклел, че минута след това деветдесет и девет на сто от тях изобщо нямаше да си спомнят, че са го виждали. Въпреки че той ще поръча питие, парите му обезателно ще отидат в касата на бара, около мястото му ще увисне тежката никотинова миризма. Онази част от човешкия мозък, маркирала приближаването му, сетне подсъзнателно ще регистрира като заплаха дори и спомена за него, съответните цензурни механизми ще се задействат, бързо и ефикасно ще изтрият всички следи от него.

Той седна в сепарето, изчаквайки приближаването ми. Наложил ми се да потисна ужасно силното вътрешно желание да се извърна и да тръгна обратно навън, към слънчевата светлина на улицата. *Нечестив*. Думата сама се пръкна в съзнанието ми, загорча като покачила се в гърлото ми жлъчна течност. Почти я почувствах да се върти полуартикулирана, докосва устните ми. Нечестиво същество.

Стигнах до сепарето, а Колекционера я каза на глас.

— Нечестив, а? — рече той и ме погледна в очите.

Произнесе думата, сякаш я опитва на вкус, както се прави с непознато ястие, когато човек не е сигурен ще му хареса или не. Отвори уста, опипа боядисания си от никотина език и махна от него парченце тютюн, като че то бе дало форма и измерение на думата, а сетне я бе изхвърлило навън. Зад него имаше огледало, виждах плешивото петно на темето му. Стори ми се леко сплеснато, сякаш някога в далечното минало бе получил тежък удар там, достатъчно силен, че да остави съществен отпечатък върху черепа, а може би и да го счупи. Запитах се

кога ли се е случило това — може би през ранното детство, когато костите са по-крехки, черепната кутия — по-мека? Сетне се опитах да си представя това същество като дете и установих, че ми е невъзможно.

Той махна с ръка към седалката срещу него, давайки да се разбере, че трябва да седна. Вдигна ръка над масата, опипа въздуха леко с пръсти, потри ги един в друг, както правят рибарите, когато изпробват колко е обтегната кордата. Келнерката прие жеста като повикване, което вероятно бе точно така, и пристигна бавно, неохотно, опитвайки да си наложи усмивка, дето лицевите ѝ мускули почти не бяха в състояние да възпроизведат. Избягваше да гледа Колекционера, стараше се да задържи поглед върху мен, дори застана странично към него в опит може би да го изключи от обхвата на периферното зрение.

— Какво да бъде за вас? — запита тя и ноздрите ѝ потръпнаха, а стисналите химикалката над тефтерчето пръсти побеляха от напрежение.

Неспокойно ме изчакваше да отговоря, с извърнати леко надясно очи и глава, а усмивката ѝ, направила героичен опит да оцелее, направо помръкна. Загледан в темето ѝ, Колекционера се ухили, а келнерката направи гримаса, смръщи се и махна с ръка над косата си, сякаш досадна муха да прогони. Устата на Колекционера се раздвижи, устните оформиха безгласна дума. Прочетох я на тях.

Курва.

Размърдаха се и устните на келнерката, същата дума оформиха. *Курва.* Тя тръсна глава, опитвайки да отхвърли обидата, сякаш насекомо полази в ухото ѝ.

— Не — задави се тя. — Това просто...

— Кафе — рекох доста по-високо. — За мен само кафе.

Това я върна в реалността. За миг се опита да продължи фразата,

да протестира срещу чутото или може би въобразеното. Сетне сама преглътна думите. От усилието очите ѝ се насълзиха.

— Кафе за вас — повтори тя, записа в тефтерчето, а ръката ѝ ситно трепереше, стори ми се, че ей сега ще се разплаче. — Ами да, ей сега ще ви го донеса.

Усещах обаче, че няма да се върне. Запъти се направо към бармана и му зашепна нещо. Сетне тръгна към кухнята, като в движение развързваше престилката. Вероятно там някъде отзад имаха тоалетна за персонала. Ще влезе в нея и на воля ще се наплаче, а когато сълзите пресъхнат и треперенето спре, ще събере сили отново да се върне при клиентите. Може би ще опита да запали цигара, но ще ѝ се догади, миризмата ще ѝ напомни за мъжа в сепарето, същият, дето хем е там, хем го няма. Неприсъстващ присъстващ, облечен в овехтели дрехи, умее да е незабелязан, незабележим.

Стигна до подвижните двойни врати на кухнята и там нещо я накара да се извърне и да хвърли бърз поглед към него, а в очите ѝ, примесени, блеснаха страх, гняв и срам. Това бе за секунда, после тя се скри.

— Какво ѝ направи? — запитах аз.

— Направил ли? — говореше тихо, в гласа му прозвуча непристорена изненада. — Нищо не съм ѝ направил. Тя е такава, каквато си е. Жена без морал. Просто ѝ напомних за това.

— А ти откъде го знаеш?

— Има си начини, пътища.

— Тя с нищо не ти е навредила.

Колекционерата изви устни неодобрително.

— Разочароваш ме. Може би и твоят морал е същият? Без значение е дали ми е направила нещо или не. Остава фактът, че е курва.

И ще бъде претеглена като такава.

— От теб ли? Не мисля, че имаш право да бъдеш съдия на когото и да е.

— Аз не се преструвам, че имам. За разлика от теб — добави той и в гласа му прозвуча далечна нотка злоба. — Не съм съдията, а приложението на присъдата. Не аз я издавам, аз само изпълнявам наказанието.

— И събираш сувенири от жертвите си.

Колекционера разпери ръце пред мен като в почуда.

— Какви жертви? Покажи ми ги. Извади им костите поне за мен — черно на бяло.

Сега, макар и да бяхме разговаряли и в миналото, за пръв път забелязах колко внимателно се изразяваше, а и странните словосъчетания, които от време на време употребяваше. *Извади им костите поне за мен...* Имаше и нещо чуждестранно в акцента му, само че ми бе невъзможно да позная откъде точно. Отвсякъде би могло да идва, както и от никъде — всъщност както и той самият.

Ръцете му се свиха в юмруци. Единствено десният показалец остана протегнат напред.

— А ти... подуших миризмата ти в моята къща. Разпознах местата, където си се въртял — ти и другите, дето са били с теб.

— Мерик търсехме — рекох и се заслушах в гласа си.

Говорех, сякаш оправдание търсех. А може би беше точно така.

— Само че не си го намерил. И доколкото разбрах, по-скоро той те е намерил. Късмет си извадил, че си жив, след като с такъв човек си се сблъскал.

— Ти ли ми го изпрати? Както си го изпратил и по следите на Даниъл Клей и при дъщеря му? А сетне и при Рики Демаршън.

— Аз ли съм го изпратил по следите на Даниъл Клей? Чакай да видя сега... — Колекционера докосна долната си устна с показалеца в чиста проба подигравка с въпроса.

Устните му се разтвориха едва-едва, сякаш се замисля дълбоко. Зърнах кривите зъби, почернели в корените.

— Аз може би интереси спрямо Даниъл Клей или дъщеря му нямам. Що се касае до Демаршън, е, да — винаги е жално за един загубен човешки живот. Обаче в някои случаи повече, в други — по-малко. Зависи кой е човекът. Подозирам, че малцина ще тъгуват по повод отсъствието му от този свят. Работодателите му ще си намерят друг, а нередовните ще се завъртят край новия.

Помълча и многозначително добави:

— Ние сега обаче говорим за твоето посегателство върху някои мои интимни вещи. На първо място, трябва да си призная, че съм ядосан. Принуди ме да местя част от колекцията си. Сетне обаче, след като размислих върху новата ситуация, изпитах благодарност. Усетих също, че съдбата е решила отново да ни събере. Би могъл да кажеш, че ние с теб се движим в едни и същи кръгове.

— Длъжник съм ти за последния път, когато се срещнахме в един от тези кръгове.

— Ти тогава не пожела да ми дадеш онова, което исках — не, не е точно казано. Отказа да ми дадеш онова, от което имах голяма нужда. И ме остави без избор. Независимо от това, сега се извинявам за нанесената вреда. По всичко личи, че не е била с траен характер.

Странно нещо. Рекох си, че бих могъл да го убия в този миг, на това място. Да го пребия, да го засипя с удари в напълно заслужено възмездие. Ужасно ми се прииска носа и зъбите да му счупя. Да го поваля, главата му с тока на ботата по пода да размажа. Да видя как

пламва и изгаря, да разпиля прахта му по всички краища на света. Да усетя кръвта му по ръцете си, по лицето също... да я оближа тази кръв с върха на езика. Исках да...

Потиснах мислите, напрегнах воля да се овладее. Гласът в съзнанието беше моят, но ехото идваше от друг. Фалшиви сребърни тонове измамно ме хлъзгаха надолу, надолу...

„Видя ли? — обади се Колекционера, макар че устните му дори и не помръднаха. — Видя ли колко е лесно? Искаш ли да опиташ? Да ме накажеш? Хайде, давай. Виждаш, че съм сам, нали? “

Само че това беше лъжа. Не бе само Колекционера, чието присъствие хората в бара подсъзнателно пренебрегваха, ако изобщо беше точно така. От сенките почти напиреха други форми. Тъмни петна върху светлината. Лица, видими на граничния праг на човешките сетива, зрими в един миг, сетне изчезват, черни орбити вместо очи, зейнали празни усти, сбръчкана тъмна кожа над лещ, а отзад пустота.

Не бяха напълно недоловими за живите. Забелязах как един от обядващите бизнесмени внезапно се задави, избута чинията с недовършеното ядене встрани, извади портфейла да плаща. На бара един от пиячите изведнъж се сепна, извърна глава назад, махна с ръка, като че се опитва невидимо присъствие да пропъди. Устните му се раздвижиха, повтаряйки нещо, което само той чуваше. Ръката му затрепери, когато посегна към чашата, пръстите не успяха да я задържат, тя се килна встрани, кехлибарената течност се разля по махагона.

Ами да, тук бяха. Празните човеци.

Но дори и сам да беше, което не бе вярно, дори да ги нямаше тези полузрими, бивши или бъдещи негови подобия, пак бе немислимо да се изправя срещу му. Само глупак би го направил. Колекционера носеше

ужас и смърт, сигурен бях в това, беше убиец, както и Мерик, но много по-страшен. Мерик убиваше за пари, в момента и за отмъщение, но никога не си бе въобразявал, че делата му са справедливи и точни. Колекционера отнемаше живота на хора, защото вярваше, че убиването е негова мисия, възложена му от неведоми места свише. Единственото общо между двамата бе убеждението, че отнетият живот няма абсолютно никаква стойност или значение.

Поех дълбоко въздух, успях да се овладеея съвсем. Установих, че съм се придвижил напред в стола. Поместих се, заех нормалното си място, раздвижих рамене и ръце в опит да разтоваря поне част от натрупаното напрежение. Колекционера отлично схвана това. Изглеждаше почти разочарован.

— А ти се мислиш за добър човек, нали? — подхвърли той. — Но как да различим доброто от лошото, когато методите им са едни и същи?

Премълчах. Вместо отговор запитах:

— Какво искаш?

— Същото, което и ти: нужни са ми насилниците на Анди Келог и другите.

— Те и Луси Мерик ли са убили?

— Да.

— Това със сигурност ли го знаеш?

— Да.

— И как? Откъде?

— Живите оставят един вид белези, мъртвите — друг. Въпросът е да се научиш да ги разчиташ. Например... — започна той и се замисли върху подходящото сравнение, след малко го намери и изщрака е пръсти. — Например като надписи по стъкло, пръстови

отпечатъци в прахта.

Погледна ме знаещо, изчака реакцията ми, но отново го разочаровах.

А сенките наоколо пак се размърдаха.

— Затова реши да използваш Франк Мерик да подмами отговорните хора да се покажат на светло — рекох, сякаш не беше изричал последните думи, сякаш не говореше за неща, които един смъртен просто не би могъл да знае.

— Реших, че може да се окаже полезен. Господин Елдрич, няма и нужда да го споменавам, не беше на същото мнение, но като добър юрист изпълняваше желанието на клиента.

— Излиза, че е бил прав. Мерик е извън всякакъв контрол в момента.

Колекционера се съгласи е това, като цъкна е език.

— Е, да. Така изглежда. И все пак има вероятност Мерик да ме отведе до тях. В момента обаче търси без наше съдействие. Елдрич е разтревожен, полицаи са го посещавали, задавали му неприятни въпроси. Принуден е бил протокол да си води. Нали има слабост към хартиената документация, а пък така и така притежава предостатъчно стари дела. Елдрич харесва... стари неща.

Последните думи се завъртяха в устата му, сякаш им се наслаждаваше.

— И Даниъл Клей ли търсиш?

Колекционера се ухили лукаво.

— Че защо ми е него да диря?

— Защото поверените му деца са били малтретирани. Защото практически довелата до това информация може и от него да идва.

— А ти смяташ, че ако го търся, значи е виновен, нали така

излиза? Въпреки че съм ти антипатичен, изглежда, че в преценките ми вярваш.

Прав беше. Осъзнавах го и мисълта ме тревожеше, но нямаше как да отрека истината в казаното. По някаква си причина си вярвах, че ако Клей има вина, значи Колекционера и него ще издирва.

— Но въпросът си остава: него търсиш ли го?

— Не — отсече Колекционера. — Не го търся.

— Защото не е виновен или защото вече знаеш къде е?

— Това вече ти става май много, а? Цялата ти работа ли трябва да върша?

— Е, тогава какво?

— Искам да оставиш Елдрич на мира. Нищо не знае, дето на теб може работа да ти свърши, пък и да знае, пак няма да ти го каже. Исках още да изразя съжаление по повод случилото се между теб и Мерик. Не аз съм причината за него. И още — накрая искам да ти посоча, че в дадения случай ние с теб работим за една и съща кауза. Целта ми е да открия тези мъже. Искам да науча кои са те.

— Защо?

— За да получат заслуженото.

— С това ще се занимаят съдилищата.

— Аз пред по-високостоящ съд отговарям.

— Няма да ти ги предам.

Той сви рамене.

— Аз пък съм търпелив. Умея да чакам. Душите им са обречени. Осъдени. Това е важното.

— Какво по-точно искаш да кажеш?

Пръстът му полази по масата, изписа нещо неразбираемо. На букви приличаше, но от неизвестна за мен азбука.

— Някои грехове са така ужасяващи, че за тях прошка няма. А душата на грешника е завинаги загубена. Завръща се при Създателя, а Той постъпва с нея както намери за добре. Какво остава от грешника? Една празна черупка, съзнание в немилост.

— *Празни човеци* — неволно рекох на глас и нещо в тъмните сенки сякаш откликна на моите думи, досущ като реагиращо на името си куче.

— Но да — обади се Колекционер. — Сравнението е напълно подходящо.

Огледа се, сякаш преценява хората на бара, но взорът му се плъзна не по тях, а в пространствата помежду им. Съзираше движение там, където би трябвало да има само празнота, различаваше форми без истинско съдържание. След малко отново заговори, сега тонът му бе абсолютно различен. Звучеше загрижено, почти съжалително.

— А кой реално би могъл да ги съзре, ако, да речем, те наистина съществуват? — запита той. — Може би деца с изострена чувствителност, изоставени от бащите си, треперещи за съдбата на майките си? Свети хора, дето имат усета и благословията за това? Но ти в тези категории не попадаш.

Измери ме с очи отново, лукаво примига, измляска с уста.

— Ти защо виждаш онова, което за другите е невидимо? На твое място сериозно бих се разтревожил.

Облиза устни, но езикът му бе сух и не ги навлажни. Изглеждаха дълбоко напукани, със стари полузарасли ранички, тук-там открит червена плът.

— Човеци празни, дааа — повтори думите, проточи последната. — Ти такъв ли си, а, господин Паркър? В крайна сметка нещастieto дири другари. Винаги може да се намери място и за теб сред

нашите редици, хе-хе-хе...

Смехът премина в кикот, устните се разтегнаха, стара раничка се отвори, изби капка алена кръв, а той я облиза.

— Но не, на теб ти липсва подходящият... дух, току-виж оказало се, че други са по- подходящи за ролята. Други, да. По делата им ще ги познаете.

И се изправи да си ходи. На масата остави дваисетдоларова банкнота за неизпитото си питие, което приличаше на „Джим Бийм“, така и миришеше. Как се бе появило, кога му го бяха донесли, така и не разбрах.

— Щедър бакшиш за нашата келнерка — рече той. — В края на краищата ти смяташ, че си го е заслужила, нали?

— Тези хора ли са единствените, които търсиш? — запитах вместо отговор.

Исках да зная дали има и други. А може би и аз бях сред осъдените?

Той наклони глава, заприлича ми на сврака, взряла се в облян от лунна светлина бляскав предмет.

— Не съм спирал да диря — отговори той. — Много са онези, дето имат да отговарят. Много.

Направи стъпка встрани от масата, каза през рамо:

— Може би пак ще се срещнем. Било за добро, било за зло. Почти е време да действам, а донякъде ме тревожи мисълта, че току-виж решил си в гръб да ме захапеш. Но знай — в името на най-доброто би било да намерим начин на този свят съвместно да съществуваме. Убеден съм, че удобни форми за това ще се намерят, ще стане сделка.

Закрачи към вратата, сенките го последваха покрай стените. Зърнах ги в огледалото, размазано бяло на черен фон, пълзят като

кълбета мъгла. По същия начин навремето бях съзрял лицето на Джон Грейди в огледалото, ревеше отчаяно, прокълнат завинаги.

Плика видях чак когато вратата се отвори и слънчевата светлина нахлу за миг. Колекционера го бе оставил на седалката срещу мен. Наведох се, почти го грабнах. Беше тънък, незапечатан. Отворих го, ръцете ми леко трепереха. Вътре имаше черно-бяла снимка. Положих я на масата, в същото време вратата се затвори, сега светлината бе кът, идваше единствено от мъждукащите тела по стените. Беше моята къща, отгоре ѝ сгъстяващи се облаци, двама мъже стоят край кола в алеята отпред. Единият висок, чернокож, заплашително втренчен в обектива. Другият — по-дребен, бял, поразмъкнат и усмихнат.

Замислих се, втренчен във фотографията. Мина може би минута, прибрах я в плика, сетне в джоба на сакото. Откъм кухнята се зададе келнерката. Очите ѝ бяха зачервени. Погледна ме, усетих жилото на вината в очите ѝ. Станах и напуснах. Зарязах бара, Елдрич, секретарката и пълното със стара хартия помещение. И имената на мъртвите също. Всичко остана зад мен. Повече и не се върнах.

* * *

Докато се движех на север, Мерик бил зает с неговата си работа. Към дома на Ребека Клей отивал. По-късно, когато историята завършила с пушечни изстрели и кръв, един от съседите си спомнил за присъствието му. В момента обаче едва ли някой е знаел къде се намира. Това при него бе същинска дарба — способността при необходимост с околната среда да се слива, внимание да не привлича, като невидим да се движи. Видял двамата огромни по ръст мъжаги в още по-големия им камион, съзрял и колата на третия мъж, паркирана

зад къщата, празна. Вероятно мъжът се намирал в дома. Мерик бил сигурен, че ще се справи с него, само че това би означавало ненужен шум да се вдигне. Току-виж другите двама довтасали. Смятал, че и тримата е в състояние да убие, но все пак рискът бил прекалено голям.

Решил да се върне, да изчака. Вече имал нова кола, задигната от гаража на вила край Хигинс Бийч. Отправил се към склад в запуснат индустриален район недалеч от Уестбрук. Там заварил Джери Лежер да работи сам. Пъхнал дулото на моя пистолет в устата му и заплашил, че ще му пръсне черепа, ако не го информира подробно за жена си, какво е споделяла тя с него относно баща си, както и за всичко, което Джери лично знае или подозира за свързаните с изчезването на Даниъл Клей събития. Лежер повярвал, че краят му е дошъл. Разтреперан от страх, заговорил на Мерик за жена си — курвата. Пробутал му разни фантазии — лъжи и полулъжи, неистини, в които Джери вярвал поне наполовина, както и истини, само че те стрували по-малко дори и от лъжите.

На практика Мерик не научил нищо полезно и не убил бившия съпруг на Ребека Клей, тъй като Лежер не му дал реален повод за това. Тръгнал си, зарязвайки го проснат в калта, разплакан от срам и облекчение.

Някой наблюдавал всичко това от съседната гора, тогава направил някои заключения и започнал на различни номера да се обажда.

28

Движех се на север по I-95, когато телефонът ми иззвъня. Беше

Луис. Когато се прибрал в Скарбъро, пред дома ми заварил непозната кола. Върнал се, завъртял някой и друг телефон, получил търсената информация.

— Имаш гости, чакат те — каза той.

— Някой познат ли?

— Ами не, освен ако не си решил в Русия да ходиш.

Хайде бе!

— Колко са?

— Двама.

— Къде са?

— Изтипосали са се в двора, баш пред вратата. Руска дума за „деликатност“ сигурно няма.

— Дръж ги под око. Ще ти звънна, когато излизам от шосе 1.

Знаех си, че онези ще цъфнат в Скарбъро, ще задават въпроси, ще надничат тук и там. Нямах как да оставят смъртта на Демаршън безнаказано, още по-малко без проверка. Бях се надявал обаче, че това в мое отсъствие ще отшуми.

За руснаците много не знаех, като изключим чутото от Луис навремето, както и от множеството вестникарски материали. Повечето източници твърдят, че са силни в Калифорния и Ню Йорк, че главните им групировки на тези две места поддържат контакти със сродни организации от Масачузетс, Чикаго и Маями, от още дузина и дори повече други щати, с мафията в Русия. Знаех също, че всички те формират огромен, мощен престъпен синдикат. Както и по-малките съвременни мафийки, така и техните структури са гъвкаво построени, без солидна видима организация. Това е изпитано средство за защита срещу официалната власт, разследванията на органите на реда и сигурността, внедряването на къртици. Редовите изпълнители, наречени

още *бойци*, са разделени от босовете посредством няколко буферни нива, така че движещите наркотрафика и проституцията на улицата нямат и представа къде в крайна сметка отиват спечелените от тях пари. Затова Демаршън едва ли бе успял да съобщи на Мерик нещо реално важно за мъжете, с които имаше работа. Освен, разбира се, първите им имена, а и те едва ли бяха истинските.

Имаше и друг факт — руснаците очевидно бяха съгласни да отстъпят мащабния наркотрафик на други, макар и да се говореше, че имали сериозни връзки с колумбийците. Наред с множество други операции предпочитаха да се занимават със застрахователни и данъчни измами, пране на пари, кражба на самоличност, което напоследък се превръщаше в доста печеливш бизнес. Накратко казано, въртяха сериозни финансови далавери, неделимо свързани с комплексни компютърни операции, а те по принцип са много трудни за проследяване и съдебно преследване. Интересно ми беше колцина от клиентите на порносайтовете им съзнават на кого фактически разкриват данните на кредитните си карти.

Допусках, че сега двамата са тук да задават въпроси. Ако имаха други цели, едва ли щяха да спрат така тъповато на прага ми и нагло да чакат да се прибера. В същото време това предполагаше, че изобщо не им пука дали колата им ще бъде забелязана, нито пък се безпокоят от потенциални очевидци на онова, за което бяха дошли. Така или иначе обаче руснаците бяха лоша новина. Чувал бях, че след колапса на Съветския съюз италианците изпратили в Москва свои хора да проучат възможностите за силово наместване на новосъздаващите се огромни пазари. Там щом само зърнали какво става по улиците и тутакси се върнали у дома. За беля руснаците ги последвали в САЩ, присъединявайки се към одеската мафия, която действаше на Брайтън

Бийч още през средата на седемдесетте години на ХХ век. Днес в сравнение с новодошлите руснаци италианците бяха просто кротки като агънца. Често съм си мислел, че в тези исторически факти се съдържа немалка ирония. Защото в крайна сметка не комунизмът, а капитализмът докара руснаците пред вратите ни. Кой знае колко ли пъти се е обръщал в гроба си Джо Маккарти — сенаторът, който още през 50-те години яростно преследваше комунистическата идеология в САЩ.

В Скарбъро влязох около четирийсет минути по-късно и минавайки през Оук Хил, звъннах на Луис, казах къде съм. Той помоли да му дам пет минути, сетне да потегля към дома бавно — с не повече от трийсетина мили в час. Зърнах колата още след завоя. Голям черен шевролет беше — четири по четири, — дето разни глезльовци ги карат. Прашинка да видят по колата и са готови орталъка да опищят. Сякаш да потвърди този популярен стереотип, автомобилът просто светеше от чистота. Задминах къщата, направих обратен завой и спрях току зад руснаците с обратната на шофьорската страна към тях. Така ефективно блокирах непосредственото им изтегляне от чакълената алея. Шевито беше по-голямо от мустанга и при евентуално реална мощ на двигателя би могло да избута моята кола от пътя си. Само че в такъв случай сигурно щяха да останат без задница. Интересно е защо досега производителите не са се досетили да слагат задни таранни брони на този тип кола. Вероятно е само въпрос на време да го измислят.

Вратите на шевито се отвориха едновременно, слязоха двама. Облечени бяха в стандартно типичния гангстерски шик — черни кожени якета, черни джинси, черни пуловери. Единият — плешив тип с тяло като сталинистки тип стилизирана статуя — вече бъркаше под якето за пистолета, когато глас зад него произнесе една-единствена

дума:

— Недей.

Ръката на мъжа замръзна. Луис стоеше на ъгъла на къщата, в облечена в ръкавица ръка държеше глок. Руснаците бяха като в капан между нас двамата. Аз останах на място, само че вече с насочен в тях револвер.

— Извади ръката от джоба на якето — рекох на плешивия. — Бавно. Покажи оръжието и внимавай как го държиш — само с връхчетата на пръстите.

Руснакът изпълни казаното точно. Партньорът му — здрав червенокос бабаит — вече бе вирнал ръцете. Излязох иззад колата, приближих към тях.

— По очи на земята — кратко нареди Луис.

Двамата залегнаха. Луис ги обискира сръчно, аз го прикривах с револвера. И двамата носеха еднакви колтове, деветмилиметрови, полуавтоматични. Луис извади пачките, дръпна затворите, за да изхвърли патроните от цевите. Метна пачките надалеч в гъсталаците, отстъпи няколко крачки назад.

— Хайде сега на колене — наредих аз. — Ръцете на тила.

Те промениха позите с пъшкане, зяпнаха в мен с пламнали очи.

— Какви сте вие? — запитах аз.

Мълчаха.

— *Шестъорки, а?* — подхвърли Луис. — Момчета за дребни поръчки.

— *Нет* — обади се плешивият. — *Боевики.*

— *Боевики, хвани ме знаеш къде* — отсече Луис. — Бойци били. Трудно се намира днес качествен материал. Тоя мухльо не може и на прост въпрос на английски да отвърне. К'во става с теб, бе? Да не са

те изтърсили от кораба на път за Щатите, а?

— Аз говори английски — обади се руснакът. — Аз говори английски добро.

— Я, мамка му, заговори — засмя се Луис. — Какво искаш — медал да ти дадем? Златна звезда ли, що ли?

— Защо сте тук? — запитах аз, макар че знаех.

— *Разборка* — отвърна същият. — Ние искаме, хм... — тук се запъна на думата, помисли, току изтърси — ... изяснение.

— Разчистване на сметките — изръмжа Луис.

— Добре, ето ти *изяснение* — казах. — На моя имот въоръжени хора не търпя. Ако сега те застрелям, ще бъде ли това *разборка* за шефовете ти?

Червеноглавият погледна партньора, сетне отвори уста.

— Ще ни убиете, после по-лошо ще стане. Тук сме, за да говорим за Демаршън.

Този говореше много по-добре от другия, акцентът му почти не се усещаше. Ясно беше, че е по-старши, макар че бе решил да прикрива факта, докато не стане очевидно, че плешивият му партньор не става за преговори.

— За него не зная нищо извън факта, че е мъртъв.

— Полицията те е разпитвала. Има слухове, че оръжието било твое.

— Пистолетът ми бе отнет насила — отвърнах. — Но не зная със сигурност дали Демаршън е убит с него. Допускам, че е така, само че аз на заем не съм го давал, още по-малко за убийства. Човекът, който го взе, използва временното ми неразположение.

— Неразумно е да си загубиш пистолета — каза руснакът.

— Както виждаш, имам и друг. И него да загубя, нов ще взема

от приятеля зад теб. Той цял куп оръжия има. Във всеки случай нямам нищо общо с убийството на Демаршън, като изключим пистолета.

— Така твърдиш ти — настоя червенокосият.

— Вярно, но пък виж аргументите ми — отвърнах и размахвах пистолета пред лицето му. — Така че голям избор нямаш.

Руснакът ме изгледа, сви рамене, сякаш това бе вече без значение.

— Добре де, вярвам ти. Нужна ни е обаче информация за онзи, който е убил Демаршън. Мерик му беше името, нали? Разкажи ни за него.

— Че защо аз да ви върша работата? Щом ви е нужен, търсете си го.

— Научихме, че и ти го търсиш. Искаш пистолета да си прибереш. Може би ще го намерим, ще ти върнем и оръжието.

Плешивият се захили презрително, избъбри нещо под нос. Прозвуча ми като *фрайери*. Луис реагира светкавично с удар в темето. Не беше достатъчно силен, че да го приспи, но го просна по очи, а скалпът отзад закърви.

— *Баламурници* сме били — обясни ми Луис. — Не е учтиво, нали?

Червеноглавият дори не помръдна. Изгледа колегата си с явно разочарование, констатирайки глупостта на постъпката му. Все пак след малко каза:

— Твоят приятел май не харесва руснаци.

— Моят приятел много хора не харесва, но с вас двамата наистина има по-особен проблем — отвърнах аз.

— Може би е расист. Такъв ли си наистина? — обърна очи към Луис червенокосият.

Вътрешно му признах — не се плашеше лесно.

— Няма как да съм расист, бе, човече — избоботи Луис. — Чернокож съм, не виждаш ли? Или ти не знаеш к'во е това расист?

Отговорът, изглежда, задоволи руснака. Погледна ме отново и каза:

— На нас Франк Мерик ни е нужен. Ще бъдеш обезвъзмезден, само кажи ни каквото знаеш.

— За пари ли става дума?

— О, да, за пари — светна лицето му, минавахме на тема, където бе силен.

— От пари нямам нужда — отвърнах. — Предостатъчно си имам. Нужно ми е друго — да си вземаш другарчето и да се разкарате отгук. На алеята ми кърви.

Руснакът поклати глава, изглеждаше искрено разочарован.

— Срамота.

— Е, не е трагедия. Ще измия чакъла.

— Имах предвид парите.

— Разбрах. Ставай!

Той се изправи. Зад него Луис вече претърсваше вътрешността на шевролета. От жабката измъкна неголям „Хеклер и Кох П7“, а в специално скривалище под задната седалка намери тактическа карабина „Бенели М 1“. Беше с допълнителна pistolетна ръкохватка и военен формат подвижен панорамен оптически мерник. И на тях извади пълнителите с патроните, отвори багажника на шевито, всичкото им оръжие постави под сивата тапицерия.

— Връщайте се в Бостън — казах на руснака. — Тук вече нямате работа.

— А на шефовете какво ще кажа? — поклати глава той. —

Някой трябва да го отнесе за случилото се с Демаршън. За нас това е сериозен проблем.

— Убеден съм, че все нещо ще измислите.

Червенокосият въздъхна дълбоко.

— Сега мога ли да си сваля ръцете? — запита той.

— Можеш, но бавно — отвърнах.

Той ги отпусна, без да бърза, наведе се да помогне на другаря си да се изправи. Темето на плешивия все още кървеше. Сега за пръв път червенокосият успя да огледа Луис добре. Кимнаха си с професионално уважение. Луис измъкна снежнобяла носна кърпа от джобчето на сакото и му я подаде.

— За раната на приятеля ти — рече той.

— Благодаря.

— Знаеш ли значението на *блат*? — запита Луис.

— Има си хас — откликна руснакът.

— Е, гледай сега, моят приятел отсреща за такъв минава.

Човек с тежест, значи уважаван. Не забравяй на шефовете си това да кажеш.

Руснакът кимна отново. Плешивият се качи тромаво на предната дясна седалка, положи глава на хладната кожа на облегалката, затвори очи. Червенокосият се обърна към мен.

— Е, до следващата среща, *волк*.

Качи се на шевито, запали, аз дръпнах мустанга. Колата на руснаците тръгна по алеята бавно на заден, Луис вървеше с нея, глокът не се отделяше от шофьорския прозорец. Кой знае какви още номера знаеха нашите гости. Шевролетът излезе на пътя, пое по местната отсечка към шосе 1. Двамата гледахме след него чак докато се скри на завоя.

— Украинци. А може би грузинци. Не и чеченци, слава Богу.

— Чеченците толкова ли са страшни?

Той сви рамене, това ми напомни за жеста на руснака.

— Всичките са еднакво кофти. Чеченците обаче са истинска напаст.

— Този червенокосият не приличаше на обикновен изпълнител — подхвърлих аз.

— О, не, не е *боевик*. Вероятно е от междинните звена, може би помощник на някой от големите шефове. Това значи, че в Бостън са реално ядосани за Демаршън.

— И за човек като него чак такива усилия ли ще правят?

— Не са за него. Пробойна в бизнеса. Губят пари. Сега ченгетата ще започнат да издирват клиентите. Експерти ще се ровят в компютъра, ще задават въпроси за децата. Ще засмърди. Няма как да го оставят току-така. Кофти работа.

Стори ми се, че нещо премълчава.

— Какво има, Луис, кажи ми.

— Честно, не зная. Имам някакво предчувствие, обаче... Ще поразпитам едни хора, ще видим какво ще науча.

— Бостънските юнаци ще се върнат ли?

— Уха! Услуга можем да си направим, ако първи намерим Мерик, малко тежест да си купим.

— Аз Мерик на тепсия да им го предам, просто няма да стане.

— Може така да се получи, че да нямаме избор — поклати глава той и тръгна към къщата.

— Хей, какво точно означава *блат*? — викнах след него.

— Влияние, брато, извън закона обаче. Така наричат *мутрите*.

— Ами *волк*!

— Жаргон за ченге, единак, във всеки случай комплимент беше — отвърна той, прибирайки глока в раменния кобур. — Иначе значи вълк.

29

Късно същия следобед потеглихме за Джакман, само че по пътя през Шоумът и Хинкли, сетне Скоухигън, Солон и Бингам, Москоу и Каратънк, покрай места без имена и имена без население. Шосето вървеше по накъсания планински терен на Кенебек с множество завои и кривини, през урви, по склоновете им голи дървета, в гората отсреща истински килим от мъртви листа. Типът дървета постепенно се променяше, тук вече настъпваха вечнозелените, извисили върхари в небесата, короните им тъмнеят срещу угасващата светлина на деня. Подухваше вятър, шепнеше между клоните. По едно време постепенно се засили, вихрите засвистяха, носеха мириса на зима и сняг. Студът идваше, това бе повече от сигурно, а щом мразът започне да хапе, тогава и горите притихват, зверовете заспиват дълбокия си зимен сън, дори и птиците стават тромави, сънливи, пестят си енергията.

Бях избрал същия път, по който преди векове генерал Арнолд¹⁷ повел хората си през планината Кенебек към Квебек. Експедицията му се състояла от хиляда и двеста бойци, тръгнали от Кеймбридж и стигнали в Нюберипорт, сетне предпочели речния път — със салове по виещото се през планинските урви русло, а то ги отвело чак до Гардинърстаун. Там се прехвърлили на леки лодки, поръчали си почти двеста от тях. Всяка носела по пет-шест мъже заедно с провизиите,

оръжието и багажа, на тежест общо някъде към триста килограма. Лодките им построила компанията на Ройбен Колбърн от Гардинърстаун. Арнолд бързал, това се отразило на качеството, пък и дървото било сурово. Затова лодките бързо започнали да пропускат, а някои потънали. Така се развалило брашното, барутът, хлябът. Три роти под командата на Даниъл Морган били изпратени в авангард напред към Грейт Керинг Плейс между Кенебек и Дед Ривърс. Останалата част от експедицията следвала бавно отзад, натоварила багажа на волски впрягове, взети под наем от местни заселници. Налагало се да пренесат и останалите здрави лодки, заобикаляйки по сушата непроходимите водопади над Форт Уестърн. Трудно изкачвали замръзналите, обледени склонове край Скоухигън Фолс, повечето мъже вървели пеша, за да облекчават товара на животните. Така било, докато стигнали до последните двайсетина предателски заблатени, мочурливи мили преди Грейт Керинг Плейс. Там попаднали в капана на тресавищата, скрити под дебел зелен мъх, дето от разстояние много приличал на твърда земя. Постигнала ги съдбата на прекаралите прекалено дълго време в открити води моряци, дето халюцинират, виждайки суша там, където има единствено вода, и скачат върху нея само за да се удавят. И хората на Арнолд стъпвали ужким на твърдо, но потъвали, препъвали се в корени и пънове, цамбурвали в смъртоносните тресавищни води, а те се оказали дълбоки. Минало време, с цената на жертви успели да намерят път през тях. И до ден-днешен можете да го различите от околните капани по цвета на растящата там зеленина.

Странни мисли ми се въртяха в главата, докато минавахме по тези места, тук пейзажът бе някак многослоен, настояще върху минало, реки и гори — неразделими от историята си. Крежка е разликата между днешното и онова, което е било някога. Струваше ми се, че тук все още

витаят призраците на мъртви войници, минавали през гъсталаци и потоци, почти непроменени през последвалите години. Тук семейните имена са останали същите, хората все още владеят същите земи, купувани навремето от предните им със златни и сребърни пари. Тук отколешни грехове се помнят до ден-днешен поради отсъствието на радикални промени, дето да отмият спомените за тях.

Това беше земята, по която бе стъпвала армията на Арнолд от войници, въоръжени с пушки, брадви и дълги ножове.

Днес по същите места обаче броди друг вид модерно въоръжени мъже, по друг начин стряска бялата тишина на зимата — с отривистия рев на нови видове оръжие, с грохота на всъдеходни джипове и ръмженето на гъсенични машини, дето вървят навсякъде в пустошта. Днес тези гори се пълнят с облечени в оранжеви дрехи глупаци — бизнесмени от Масачузетс, Ню Йорк и други центрове, зарязали за известно време игрищата за голф, за да дойдат тук да трепят елени, мечки, сърни. Това са ловците, водят ги местни хора, за да изкарат малко пари. Благодарни са заради печалбата, а в същото време ги боли от факта, че им е нужна просто за да оцелеят.

Само веднъж спряхме по пътя — пред къща, която поне отвън изглеждаше малко повече от колиба — три-четири подобия на стаи, немити прозорци, интериорът скрит зад евтини завеси. В двора бяха избили високи плевели. Вратата на гаража зееше отворена, виждаха се ръждиви сечива, но и купища спретнато подредено рязано дърво за отопление. Автомобил нямаше, защото едно от условията за освобождаването на Мейсън Дъбъс бе той да не разполага с превозно средство.

Луис остана да чака отвън. Знаех, че ще е нужно голямо усилие, за да изтърпи Дъбъс, защото този човек бе от породата на онези,

гаврили се навремето с Ейнджъл като дете. А едно от нещата, за които Луис реално съжаляваше, бе, че не е имал шанса да се добере до същите хора, оставили болезнен белег върху психиката на най-близкия му днес човек. Затова го оставих навън, облегнат на колата с типичното си безразлично изражение на лицето. Наблюдаваше мълчаливо как почуках, а вратата изскърца и се отвори едва, съзрях опънатата отвътре верижка. Мярна се мъжко лице, кожата му жълтеникава, очите кървясали. Виждаше се и едната му ръка, трепереше безконтролно.

— Да? — запита мъжът и гласът му бе учудващо твърд.

— Г-н Дъбъс, името ми е Чарли Паркър. Сигурно вече са ви се обаждали, за да кажат, че ще ви посетя?

Очите му се присвиха.

— Може и така да е. Вие имате ли... как се казваше... хм, документ за самоличност? Разрешително или нещо такова?

Протегнах към него детективската карта със значката. Той я взе и дълго я разглежда, почти допряна до очите, сякаш проверяваше всяка буква по нея. Сетне ми я върна, взря се през рамото ми към Луис и веднага запита:

— Кой е другият човек?

— Приятел.

— Там ще хване настилка. Добре дошъл е, ако иска да влезе.

— Смятам, че ще предпочете да остане там, където е сега.

— Ами хубаво, негова си работа. Само не казвайте после, че не съм го поканил.

Вратата се затвори, чух металически звън — откачаше верижката. Отвори се отново, сега имах възможност да огледам Дъбъс добре. Беше силно приведен от старостта, болестите, прекараните в затвора години, но все още си личеше, че е бил едър и силен мъж. Дрехите по него бяха

чисти и изгладени. Носеше черни панталони, синя риза на райета, розова вратовръзка с плътно притегнат възел. Сега усетих и одеколона, който употребяваше. Някаква много старомодна марка беше, тънко миришеше на сандалово дърво и тамян. Странна смесица. Оказа се, че първото впечатление отвън лъже. Интериорът не отговаряше на запуснатия вид на фасадата и двора, тук дъските лъщяха, миришеше на лакирани мебели, въздухът бе чист, пръскано бе с освежителен спрей. На неголяма етажерка в коридора се редяха книги с меки корици. До тях имаше стар телефон с шайба за набиране. На стената висеше копие на „*Desiderata*“ — това беше програма от дванайсет нива за хора, затруднени от изпитанията на съвременния живот. На други стени бяха окачени репродукции на евтини картини — някои модерни, други доста стари и за мен лично непознати, въпреки че от пръв поглед личеше — сюжетите и образите бяха избирани нарочно.

Дъбъс ме поведе към гостната си стая. И тук бе абсолютно чисто, макар че мебелите бяха купувани втора ръка, по дървото имаше наранявания и множество драскотини. На масичка от борово дърво стоеше малък телевизор, пуснат бе на програма с комедийно шоу. И тук имаше картини, повечето репродукции, но и няколко оригинала — до една пейзажи. Различих нещо познато, приближих да погледна по-добре. Маслени бои, отдалече ми заприлича на гора, потънали в зеленина дървета на фона на кървав залез, сетне разпознах високото дърво най-отзад — беше върхът на камбанария с кръст. Различих и подписа на Даниъл Клей най-долу вдясно. Галаад.

— Той ми я подари — обади се Дъбъс.

Стоеше в далечния отсрещен край на стаята, запазил помежду ни дистанция. Това вероятно бе създаден в затвора рефлекс. Там бързо привиквате да не се бутате в хора, колкото и тясно да е помещението.

Иначе може и да пострадате.

— Че защо?

— Защото му разправях за Галаад. Имате ли нещо против аз да седна. Изморявам се. И лекарствата трябва да си взема — посочи с ръка към няколко шишета с таблетки на лавицата над камината.

В нея прациях и искряха три дебели пъна.

— От тях пък ми се доспива.

Седна, аз се настаних на канапе точно срещу него.

— Ако желаете кафе, мога да направя — рече той.

— Няма нужда, благодаря ви.

— Добре тогава — рече и потропа с пръсти по облегалката на стола, сетне отправи очи към телевизора.

Изглежда, че му бях нарушил вечерната програма. Той обаче въздъхна, очевидно примирен с факта, че тази вечер ще изпусне шоуто, и насочи дистанционното, натисна копчето. Картината изчезна.

— Е, вие от какво по-точно се интересувате? — запита ме той.
— При мен постоянно идват хора — лекари, студенти. Какво и да ме запитате, вече поне сто пъти съм го разказвал някому.

— Интересува ме с Даниъл Клей какво сте разисквали.

— За Галаад му разказвах — отвърна Дъбъс. — Аз все за това говоря, все за това ме питат. На някакви тестове ме подлагаха, картини и други неща ми показваха, само че вече не го правят. Предполагат, че всичко за мен са научили, няма какво повече.

— А то вярно ли е?

Адамовата му ябълка подскочи. Чух звук далече долу в гърлото му. Загледа се в мен за известно време, сетне, изглежда, взе някакво решение.

— Ами, вярно! Вярно друг път! Не е. Научават толкова,

колкото научават. И вие не си мислете, че ще научите нещо повече.

— А какъв по-точно беше интересът на Клей спрямо Галаад?
— запитах кротко.

Не ми се искаше да го антагонизирам. Казваше, че е замаян и му се спи, но отлично виждах, че напрегнато внимава, а умът му сече.

— Искаше да знае какво се е случило. Казах му. Нищо не премълчах. Нямам какво да крия. Не се срамувам от онова, което заедно сме правили. Всичко преиначиха, всичко криво изтълкуваха — рече той и направи гримаса на отвращение. — Изкараха го нещо, дето никога не е било.

Мислено отбелязах начина му на изразяване — „което заедно сме правили“. Сякаш е било по силата на взаимно решение, постигнато между възрастни и деца, като че става дума за ходене на риба или бране на ягоди и малини през лятото.

— Мъртви деца има, г-н Дъбъс.

Той кимна.

— Така беше. Лоша работа. Не биваше да става. За бебета обаче говорим, а времената бяха тежки. Може дори да е било благословия, отгоре дадена — онова, дето им се случи.

— Както съм информиран, едното е имало прободни рани от игла за плетене. Те са причината за смъртта му. Доста особена дефиниция за благословия.

— Вие влизате в ролята на мой съдник, така ли, сър? — присви той очи към мен, а треморът в ръцете му създаваше впечатлението, че се опитва да потисне силен гняв и като че не успява.

— Не е моя работа да ви съдя.

— Точно така. Именно затова се спогаждахме с доктор Клей.
Той не ме съдеше.

— А някога заговори ли за децата, дето са му били пациенти?

— Не — отсече Дъбъс и нещо неприятно за миг оживи лицето му. — Опитвах се да подпитвам. Само че той не кълвеше.

След последните думи презрително изпуфтя.

— А колко пъти е идвал тук?

— Два или три пъти, доколкото си спомням. И в затвора ме е посещавал, но там само веднъж.

— И все делови разговори, така ли? Той задава въпроси, вие отговаряте?

— Точно така.

— Но все пак ви е подарил една от картините си. Чувал съм, че бил много придирчив кому какво подарява. Селективно е действал.

Дъбъс се намести в стола. Адамовата му ябълка отново заигра. В съзнанието ми изплава образът на Анди Келог и началните признаци на гнева. Все индикатори за дълбоко натрупан стрес.

— Може би съм му оказвал помощ. И за него не съм бил чудовище някакво си. Както за вашия приятел отвън например. Нали го видях, по лицето му беше изписано. И по вашето също — когато отварях вратата. С учтивост и добри маниери го прикривахте, обаче отлично зная какво ви се въртеше в главата. Сетне влизате тук, заварвате ред и чистота, спретнато. А не вонящ, затънал в собствената си мръсотия и перверзия звяр. Виждате прилично облечен човек, в хубави дрехи, избръснат. Смятате, че ми се иска къщата ми да е смотана отвън ли? Че не желая да я боядисам, да я стегна, да почистя двора ли? Добре — искам, но не мога. Това е истината, това е положението. Правя каквото мога с моите ръце, обаче никой друг тук няма и пръста си да помръдне в помощ на човек като мен да си поддържа дома в ред. Аз си платих за онова, в което ме обвиняват. Години от живота си загубих,

обаче не — те ще ме карат да плащам до последния си ден. Аз обаче няма да им предоставя удоволствието да се оставя да ме смачкат. Искате ли чудовища, господине, другаде си ги търсете!

— А Даниъл Клей чудовище ли беше?

Въпросът бе неочакван, не че го шашна, но го принуди дълбоко да се замисли какво да ми отговори. Виждах как целият му интелект е впрегнат в работа — същата онази низка, покварена, скверна интелигентност, която го е мотивирала да постъпва както е постъпвал, а сетне да оправдава действията пред самия себе си. И без да искам, си го представих сред децата на Галаад, посяга към някое, затиснал устата му с едрата си ръка, за да задуши писъка.

— И вие го подозирате, както и много други — рече накрая Дъбъс. — Сега от мен очаквате да ви кажа дали е вярно, защото ако сме споделяли нещо подобно, ако сме имали еднакви вкусове, то аз сигурно ще зная за тях или той самият би могъл да сподели с мен, така нали? Е, ако разсъждавате по този начин, значи сте глупак, г-н Паркър. Глупак сте и някой ден ще умрете по причина на глупостта си. Аз нямам време за разговори с глупаци. Затова по-добре се разкарвайте отгук! Хващайте си пътя и не мислете, че не зная закъде сте тръгнали. Смятате, че в Галаад ви очаква онова, дето го търсите. Той Даниъл Клей именно там намери отговори за въпросите си. О, да, намери търсеното, само че повече никога не се върна. И вие така, отмервайте си стъпките грижливо, иначе и вие няма да си дойдете оттам. Той душата ви ще вземе, старият Галаад.

Сега се усмихваше широко, доволно, същински хранител на истината за Галаад.

— А да сте се срещали с човек на име Джим Пул, а, г-н Дъбъс? Този път разигра пантомима на дълбоко замисляне.

— Знаете ли, струва ми се, че да. О, да, наистина говорих с него. И той беше глупак също като вас.

— Той е изчезнал безследно.

— Изгубил се е. А Галаад го е прибрал.

— Така мислите, значи?

— Не мисля, зная го. Без значение къде се намира, дали е жив или мъртъв, пленник е на Галаад. Вие само стъпете веднъж там, и вие ще се погубите.

Замълча, изражението му се промени. Сега сякаш се вглеждаше в самия себе си. Очите му спряха да мигат.

— Някои хора твърдят, че ние сме създали Злото там, но не е така. То вече си съществуваше — каза и в гласа му прозвучаха особени нотки, на преклонение и почуда пред нещо всемогъщо. — Почувствах го в мига, когато кракът ми стъпи на онази земя. Старият Лаймли зле избра мястото да строи своя богоугоден град. Самата земя беше отровена, тя и нас впоследствие отрови. А когато се магнахме оттам, гората или онова, което е под нея, отново си я обсеби.

И се изсмя кратко, злокобно.

— Прекалено много време прекарвам сам — рече на глас, по-скоро на себе си. — Много време имам да мисля над нещата.

— На какво викат *Проектът*, г-н Дъбъс? Какво представляваше той?

Смехът секна, отново стана сериозен.

— Проектът. Хобито. Играта. Все едно и също означават.

— Малтретиране на деца.

Той поклати глава.

— Вие такава дума използвате, но само защото не разбирате за какво става дума. То е прекрасно. Опитвам се да го обясня на всички

идващи тук, само че не ме слушат. Не искат да го осъзнаят.

— А Даниъл Клей слушаше ли ви?

— Клей беше различен. Той разбираше.

— Разбираше, но какво?

Само че Дъбъс този път не благоволи да отговори.

— Знаете ли къде се намира Даниъл Клей? — запитах отново.

Дъбъс се наведе напред, очите му придобиха особен блясък.

— Кой знае къде отиват покойниците? — риторично каза той.

— Вие отивате на север, може би пък ще намерите отговора. А сега ми е време да си догледам телевизионното шоу.

Натисна копчето на дистанционното, екранът се оживи. Той увеличи и звука. Край на визитата и разговора. Извърна се с гръб към мен, аз си излязох сам.

В мига когато потегляхме обаче, пердето на единия прозорец се раздвижи, показа се ръка, махна прощално. Почувствах го вътрешно, но бях и сигурен — в чистия си, наистина спретнат дом старецът се смееше подигравателно. Прощалният жест беше чиста ирония.

* * *

В последвалите дни полицията направи големи усилия да възстанови и свърже развилите се последователно събития. Да проследи движенията, да установи връзката между един и друг труп, да разбере смисъла на различните контакти и значението им за убийствата. Дъбъс бе провел два телефонни разговора — и двата с един и същи номер. След смъртта му недалеч от трупа намери мобилен телефон. Поставил го бе в скривалище под леглото в спалнята, покрито с изобретателно монтирана подвижна дъска. А за да отблъсква любопитните, отгоре

винаги бе държал нощно гърне с воняща стара урина. Само едно не бе взел предвид — че в подредения, излъскан дом това е крещящо нетипичен за чистника Дъбъс елемент и той силно бие на очи. Особено пък за опитен следовател. Телефонът бе е предплатена карта, купен с налични пари в голям магазин преди месец. Полицията бързо установи, че това не е първият път или начин Дъбъс да е заобикалял ограниченията върху контактите с външния свят.

Педофилът бе провел предпоследния в живота си телефонен разговор минути след като ние с Луис бяхме потеглили, сетне предполагаемо върнал апаратчето в скривалището и отново седнал да гледа телевизионното шоу. Цък-цък-цък — отмервал часовникът последните секунди на Мейсън Дъбъс, Приближавал мигът, когато той най-сетне щял да напусне грешната ни земя и да се представи пред своя Създател, за да получи справедливост свише, така както се полага на всеки човек.

Само че това все още е било в бъдещето. А в онзи миг се движехме бързо, с Луис почти не разговаряхме. Беше вече тъмно, но луна нямаше. Свиреше музика, диск в плейъра на автомобилната уредба. „Нешънъл" пееха за гълъби в душата, ястреби в сърцето, аз мислех за хора с птичи глави.

И във времето стигнахме в Джакман, а старият Галаад проникна в душите ни.

ПЕТ

Мъстта е свой собствен палач.

30

Често казват, че има два вида Мейн. Мейн на летовниците и на туристите, Мейн на вкусотиите с лангуста и на сладоледа, на яхтите и яхтклубовете, онзи Мейн, който се простира на север по дебелия крайбрежна ивица чак до Бар Харбър. Мейн на големите надежди със съответните баснословни цени на недвижимата собственост там, но без онези градове и градчета, където ги няма същите природни красоти и местен колорит или късмета да привличат доларите на туристите, където промишлеността е западнала, превръщайки жителите им в истински корабокрушенци в центъра на същинско море на просперитет. Останалата част на Мейн донякъде презрително нарича жителите на този регион „равнинци“, а в по-мрачни мигове дори ги отхвърля като същатници, назовавайки ги „живеещите в Северен Масачузетс“.

Вторият Мейн е много различен. Той се състои предимно от гори в противовес на океана и се доминира от *Окръга*, както живописно наричат Арустук, област винаги възприемана като отделна цялост, ако не заради друго, то поне по причина на големината ѝ. Това е северен район, доста навътре в сушата, провинциален и селски, силно консервативен, а в центъра му се намират Големите Северни гори.

Но и тези гори вече постепенно се променят. Напускат ги големите дървопреработвателни компании — производители на хартия и някогашен гръбнак на местната икономика. Бавно изтеглят мощностите си оттам, прекланяйки се пред новите финансови реалности

— повече пари днес има в недвижимите имоти, отколкото в отглеждането на гори и дърводобива от тях. „Плъм Крийк“, най-голямата национална хартиена фирма и собственик на почти петстотин хиляди акра само около Музхед Лейк, е пренасочила десетки хиляди от тази площ за масивно комерсиално строителство на паркове, жилищни сгради, хижи, както и за промишлени цели. Според южняците това намерение означава унищожение на най-големите по площ щатски природни красоти. За северняците обаче — значи хората от другия Мейн — то значи работни места и доходи, прилив на нова кръв към почти загиващите общини.

Реалността там се изразява и във факта, че горските корони буквално прикриват тоталната беднота, най-бързо разрастващата се в САЩ по общонационални показатели. Градове се свиват, училища се смаляват, младите хора — всъщност надеждата за бъдещето — се изселват към Йорк и Къмбърланд, Бостън и Ню Йорк. Когато дървообработвателните мощности се закриват, добре платената работа отстъпва място на минимални заплати. Данъчните постъпления рязко спадат. Динамично скача престъпността, домашното насилие, злоупотребата с наркотици. След закриването на голямата дъскорезница край Лонг Понд селището — някога значително по-голямо от Джакман — буквално загива. На север в окръга Вашингтон, дето се казва на хвърлей камък място от богаташките удоволствия на Бар Харбър, един на пет жители живее в тотална беднотия. В окръга Съмърсет, където е Джакман, тази статистика е един на шест. Значителни потоци катастрофално обеднели хора безспирно пълзят, дето има една дума, към благотворителните институции в Скоухигън, там се надяват да получат храна и дрехи. В някои области изготвят списък на чакащите за т. нар. ваучер секция 8 за помощи и финансиране, и то във време, когато

за тази цел се отделят все по-малко средства.

Джакман обаче — противно на логиката — просперира през последните няколко години, отчасти поради събитията около терористичния акт в Ню Йорк на 11 септември 2001 г. През 90-те години на миналия век активното му население постепенно намаляваше, хората се изселваха, половината от жилищните сгради там пустееха.

Дървообработвателното му предприятие продължаваше да работи, обаче променящата се природа на туризма отнемаше стария тип приходи от гостите. Те вече идваха с автомобили със собствени къмпингфургони или наемаха хижи, където си готвеха сами, вместо да търсят жилища в града и да се хранят в тамошните заведения. Сетне терористите удариха Близнаците и Джакман внезапно се оказа в предните линии на борбата за опазване на националните граници. Митническите и пограничните служби рязко увеличиха присъствието си там, цените на къщи и имоти скочиха и съдейки по общия, сумарен ефект, Джакман застана в далеч по-добра позиция от много години насам. И все пак градът е доста отдалечен, дори и ако съдим по мащабите на Мейн. Най-близкият съд е в Скоухигън, поне шейсет мили в южна посока, а полицейското управление е тамошна юрисдикция се намира в Бингам, така че ченгетата често трябва да преодоляват разстояние от около четирийсет мили. Затова по един доста необичаен начин Джакман се превърна пък в място, където законът е слаб.

Вече излизахме от Солон, когато Кенебек се ширна пред нас с цялото си великолепие. Спрях до крайпътен надпис: „Добре дошли в долината на река Муз. И да не спирате тук, пак не забравяйте да се усмихвате, докато я прекосявате.“

Погледнах Луис.

— Не се усмихваш, а?

— Сигурно защото спряхме — отвърна той.

Замислих се над думите, рекох си, че са двузначни, дори и по повече начини могат да се тълкуват.

* * *

Същата вечер не влязохме в Джакман, имахме уговорка с Ейнджъл. Отбихме от пътя още преди града към неголямо възвишение с местен хан. На мотел приличаше, стаите му бяха подредени по същия начин, до рецепцията стоеше бар, в същото голямо помещение — ресторант с дълги пейки за ловците. А по-нататък имаше и няколко хижички. Вероятно те бяха причината заведението да работи и през зимата. Оказа се, че имаме запазени стаи. Ейнджъл бе вече отседнал тук, макар че не излезе да ни посрещне. Надникнах в моята. Съвсем просто бе обзаведена, в единия ъгъл бе устроен миниатюрен кухненски бокс. Отоплението бе вградено в пода и помещението бе претоплено, чак не се дишаше. Изключих го, макар и да видях надписа с предупреждение, че ще са необходими дванайсет часа системата да затопли отново до максимални стойности. Върнах се в централната сграда, влязох в бара.

Ейнджъл бе там, кацнал на високо столче до тезгяха с бира пред себе си и вестник в ръцете. Видя ме, като влизах, но не поздрави, просто нищо не каза. Отляво му седяха двама души. Единият го заглеждаше, шепнеше нещо на другия, сетне двамата хихикаха гадничко. Веднага усетих, че тази история сигурно продължава вече известно време. Приблжих се бавно. Шушукащият бе едър и набит, мускулест тип, очевидно му харесваше да го демонстрира, та всички да видят що за здравеняк е. Носеше впита в бицепсите зелена тениска, отгоре тиранти,

държаха оранжевите му мушамени ловджийски панталони. Главата му бе прясно избръсната, иначе се забелязваше, че косата му расте V-образно към челото. Приятелят му бе по-дребен, възпълен, тениската му два номера по-голяма, висеше по него вероятно за да прикрива изпъкналото шкембе. И брадичка си бе пуснал, стори ми се като несполучлив опит да покрие увисналата гуша. По него май всичко говореше за прикриване на недостатъци, от които той очевидно се срамува. И макар и да се хилеше на приказките на другия, очичките му отскачаха гузно и неспокойно към Ейнджъл, за да се върнат обратно към колегата. Стори ми се, че едновременно го забавлява гаврата със случайния съсед по бар, но и се радва, че в този случай не той е обект на подигравките. Мускулестият точно такъв изглеждаше, винаги готов някой на подбив да хване, дори и собствения си партньор. Дребният очевидно го знаеше по-добре от мен, сигурно му се бе случвало повече от веднъж.

Едрият бабаит се наведе от стола, потупа вестника на Ейнджъл с пръст.

— Хей, приятел, ти наред ли си, а?

— О, да, напълно — отвърна Ейнджъл.

— Ами да, на бас се ловя — захихика зелената фланелка и направи доста циничен жест с пръст и уста. — Сигурен съм, че си екстра...

Намекът бе повече от ясен и гаден. Този път хихикането избухна в силен смях, закиска се и другият, все едно кутрето залая с голямото куче. Ейнджъл продължи да си чете вестника.

— Хей, аз нищо особено не искам да кажа — обади се едрият отново. — Само малко така се майтапим...

— Виждам — отвърна Ейнджъл. — Отдалеч личи, че си

способен майтапчия. Пълна програма, а?

Усмивката на едрият замръзна, сарказмът го жегна.

— О, а това какво би трябвало да означава, а? — наежи се той.
— Ти проблем ли имаш, бе?

Ейнджъл отпи от бирата, затвори вестника, въздъхна. Агресивният тип скочи от столчето, пристъпи към него, дребният тутакси се присъедини, също накокошинен. Ейнджъл протегна ръце напред, кротко възпря двамата с длани в гърдите. Барманът правеше героични усилия да не се меси, виждах, че бе отстъпил назад, следеше сценката в огледалото. Млад беше, но стопроцентово бе виждал фатални свади — алкохол, невъздържани приказки, повод за сбиване, оръжия и мирис на кръв. Комбинация с пълна гаранция да събуди най-ниски страсти в невежите.

— Я си разкарвай шибаните ръце от мен! — крясна едрият. — Въпрос ти зададох — проблем ли имаш, бе? Тебе те питам, то се вижда, че си го имаш. Казвай к'ъв ти е проблемът, а?

Пристъпих още крачка, а Ейнджъл сякаш се замисли, сетне каза:

— Ами да, гърбът ме наболява, пък кой ли ми е виновен, като съм се заврял в баш селянията сред галфони с пушки.

Тази приказка още повече ядоса, но и обърка бабаита.

— К'во, к'ви галфони? — запита той, опулен, думата му бе неизвестна.

Ейнджъл имитира физиономията му насреща, сетне се тупна по челото.

— Да, бе, сега загрех! Ти ме питаше проблем с тебе дали имам — рече, пък махна с дясната ръка в жест на отрицание. — Ама никакъв, обаче моят приятел отзад май има, и то голям.

Зелената тениска се извърна бавно, а приятелчето му се измъкна

за секунди, отстъпвайки мястото на Луис, който вероятно бе влязъл малко след мен, но пък бързо се бе ориентирал какво става. Сега двамата стояхме почти един до друг, но изпъкващата фигура определено бе високият чернокож и елегантно облечен Луис.

— Е, как си ти? — запита той бабаита.

Онзи изгледа Луис и мислено опита да прецени опциите. А те определено не изглеждаха добре. Едната сигурно означаваше доста болка и Бог знае какво още, другата — унижение, и то пред свидетели. И направи избора — по-добре известно унижение, отколкото физически риск.

— Добре съм — отвърна кротко и сведе очи.

— Значи всички сме доволни, нали така?

— Ами да.

— А пък то в съседство и вечерята ще я сервират скоро. Ти гладен ли си?

— Ами гладен съм.

— Е, бягай тогава да не изпуснеш попарата. Не бива без нея, нали така?

— Не бива.

Опита да заобиколи Луис, но се бутна в тезгяха, изчерви се силно, заобиколи и мен, закрачи към масите с пейките, без да се обръща. Дебелото му приятелче вече се бе спасило.

— Чудно местенце си избрал да отседнем — рекох на Ейнджъл. — Май малко повече идва тестостеронът и току-виж наистина си загазил, ама иначе шик, нали?

— Аре стига бе — изпъшка Ейнджъл. — Вие къде се бавихте толкова, а? Какво да прави човек сам по нощите, кажи ми? Тук става тъмно за секунди, сякаш някой с шалтер гаси светлината. А в шибаните

стаи дори и телевизор няма.

Поръчахме на бармана сандвичи и пържени картофи, предпочетохме да не сядаме при компанията ловци по пейките, защото току-виж станала сериозна дандания. Настанихме се на маса встрани от тезгяха.

— Откри ли нещо? — запитах Ейнджъл.

— Едно нещо разбрах, и то определено ясно — никой не ще да говори за Галаад. Малко повече успях да измъкна от едни бабички, дето се грижат за гробището. Според тях каквото и да е останало от Галаад, сега се намира на частен имот. Човек на име Касуел купил земята преди петнайсетина години заедно с още петдесет акра гори наоколо. Днес живее някъде наблизо. Всъщност още от самото начало е там. Гости не кани. Не е ротарианец. Поразходих се из околността. Видях ограждения, надпис „Частна собственост. Влизането забранено!“, порта с голям катинар. Очевидно не обича ловците, нито пътуващите търговци. Изобщо неканени гости не търпи.

— Мерик дали е ходил там?

— И да е ходил, никой не го е виждал.

— Може би са се срещнали с този Касуел?

— Е, има само един начин да се провери.

— Ами да.

Метнах бегъл поглед към хранещите се ловци. Двамата, дето се бяха заяждали с Ейнджъл, седяха встрани, в ъгъла и отделно от другите, ядяха с наведени глави, а пред тях стояха няколко чаши с бира. Лицето на едрия все още червенееше. Навсякъде бяха опрени пушки, чуваха се бойки гласове и закани кой колко звяра ще тръшне, лееше се алкохол. Духът на мачизма тук бе определено силен. Ситуацията не беше добра, ама никак.

— Твоите приятелчета от бара... — започнах аз, Ейнджъл ме пресече.

— Фил и Стийв. От Хобокън.

— Няма да е лошо да ги разкараме, преди да са се донапили и предприели някаква дивотия.

— За мен ще е удоволствие — отвърна Ейнджъл, Луис премълча.

— Я чакай малко... ти откъде им знаеш имената?

— Пуси стари навици, човек не може да се отърси... — поруменя Ейнджъл и измъкна два портфейла от джобовете на якето.

* * *

Ханът с комплекса постройки към него бе построен около неголяма падина. Барът с ресторанта и рецепцията бяха на по-високото близо до пътя, а стаите за гости и няколко подобни на бунгала едностайни хижи на по-ниското към дъното на дола. Вече знаех в коя са двамата хомофоби. Бях зърнал ключа им с табелката и номера, оставен на бара още докато подкачаха Ейнджъл. Стаята бе номер 14.

Двамата станаха от масата около петнайсет минути след като привършиха яденето. По това време Луис и Ейнджъл вече бяха излезли. Онези вървяха към вратата с наведени глави, но не бе трудно човек да усети кипящия в тях гняв. Бяха погълнали по няколко бири с яденето и след него и бях сигурен, че ще глътнат и още по нещо. Само въпрос на време беше, преди да тръгнат да отъмщават за унижителното си поражение на бара.

Температурата бе паднала рязко заедно с настъпването на нощта. Беше направо мразовито, а сутрешният скреж по сенчестите места бе

замръзнал. Двамата вървяха бързо към стаята, вдигнали яките на якетата, устите им бълваха бели облачета. Отпред крачеше едрият, отзад притичваше брадатият. Аз ги следвах отдалеч.

Влязоха в стаята само за да заварят ловните си карабини разглобени, оставени на части по пода. Край тях стояха пътните им чанти с нахвърлян в тях багаж и лични вещи. Непосредствено до вратата вляво стоеше Луис. Ейнджъл бе седнал на масата. Фил и Стийв застинаха на място, изумени. Бабаитът Фил от Хобокън изскърца със зъби, отвори уста, сетне зърна пистолетите в ръцете на неканените гости. И веднага я затвори.

— Нали знаеш, че тук няма номер 13? — обади се Ейнджъл, обръщайки се към Фил.

— К'во? — недоумя едрият ловец.

— Казах, че тук номер тринайсети няма. Номерата вървят до 12 сетне скачат на 14, защото 13 е фатално число и никой не ще да има стая с такъв номер. Обаче тази стая пак си е тринайсета поред, значи реално вие сте в номер 13. Фаталния. И затова вадите кофти късмет.

— Че защо? — предизвикателно запита Фил, в който гневът вече надвиваше над здравия разум най-вече заради изпития алкохол. — К'во от това, че в стаята ни се набутали двама говнари, решили да се дървят на който не бива. Вие ще извадите кофти късмет, щото си нямате и представа с кого се ебавате.

Стийв обаче нерешително пристъпи от крак на крак и кротичко се прокашля. Изглежда, бе по-трезвен, пък и по-разумният от двамата. Не беше трудно човек да си направи простата сметка, че не става да се репчиш на двама с оръжие, когато ти самият си с голи ръце, а карабината ти лежи на пода, разглобена на части.

Ейнджъл измъкна портфейлите от джоба и ги размаха насреща

им.

— Не е вярно, че си нямаме и представа — ухили се той. — Ето на, тук всичко е показано. Къде живеете, къде работите. Ето как изглежда жената на Стийв, а пък Фил май е разделен с майката на децата му. Тъжна работа, а, Фил? Ето ги дечицата на снимката, но от майчето и следа няма. А пък ти си си мръсник и едва ли е трудно да я виним, че ти е била дузпата.

— От друга страна, вие за нас нищичко не знаете. Освен че сме тук и имаме сериозен повод да сме обидени от големите ви гадни усти. Ето какво ще правим: събирате си боклуците, качвате се на колата и потегляте на юг. Приятелчето с брадата ще кара, защото ти, Фил, си ударил повечко бири от него. Ще минете, да речем, стотина мили, чак тогава ще си потърсите място за пренощуване. Наспете се добре. А утре право в Хобокън и обещавам, че повече няма да се виждаме. Винаги обаче има *вероятност* и пак да се срещнем, нали? Човек не може да бъде абсолютно сигурен. Току-виж ни се дослушали шлагерите на Франк Синатра, а? И ето ти извинение да се включим в екскурзия до Хобокън — родното му място. Колко му е да се отбием да ви кажем едно „здрости“, а? Освен пък ако много ви се прииска да дойдем и сега, а?

Фил не можеше да миряса, инатът му наистина беше възхитителен. И пак зейна.

— Ние в Джърси имаме приятели — закани се той.

Ейнджъл го изгледа удивено, а в него автоматично заговори истинският нюйоркчанин.

— Боже мой, че кой може да се хвали с такова нещо? За какво, по дяволите, му е на човек на майната си в Джърси да ходи?

— Той ти казва — за пръв път се обади Луис, — че имал

приятели в Джърси.

— О, да бе, да — завайка се Ейнджъл. — Ами разбира се, Фил тъпите сериали за лошите момчета от Джърси гледа и си фантазира, че му били авери. Само че новината е лоша — онзи тип хора с такива като нас не се закачат, ако разбираш какво се опитвам да ти кажа. Ти карабина имаш, на лов за елени ходиш. Ние предпочитаме пистолети като глок например, само че те не са за лов, нали? Ами прояви капка интелигентност, запитай се за какво служат.

Фил наведе глава, може би бе поизтрезнял от студа. Сетне взе решение и с пораженски глас мрачно рече:

— Хайде, Стийв, да вървим.

Тогава Ейнджъл подхвърли към тях портфейлите. Двамата събраха разглобеното ловджийско оръжие, разбира се, без ударниците, които Луис най-вероятно в гората бе захвърлил. Взеха си и саковете, закрачиха към колата. Стийв седна на волана, Фил унило се настани на съседното място. Ейнджъл и Луис се облегнаха от двете страни на вратата и само пистолетите в ръцете им подсказваха, че сцената не е приятелско сбогуване след весел съвместен гуляй. Аз бях отвън до края, оказа се, че няма нужда от моята намеса.

— И всичко това само заради някакъв си майтап на бара — горчиво рече Фил вместо довиждане.

— Не — възрази Ейнджъл. — Всичко това само защото сте истински задници, но най-вече ти.

Стийв даде газ, потегли. Луис се загледа след тях чак докато светлините на автомобила се стопиха в нощта, сетне леко потупа Ейнджъл по гърба.

— Хей, човече, не разбрах кои са хората от Джърси, дето с нас не се закачали, а? — запита той, а в очите му заиграха весели искрици.

— Не внимаваш в разговора, Луис — отвърна Ейнджъл. —
Пък и на кой ли му пука за Джърси, на майната си.

Сетне се прибрахме и легнахме да спим.

31

На следващата сутрин потеглихме на север за Джакман. На старата фактория спряхме, наложи се да изчакаме — пътят бе задръстен от маневриращ ТИР. Макар че бе ноември, по фасадата ѝ висяха разноцветни тениски, все едно бяха прострели пране да съхне. Встрани се мъдреше доста старичка черно-бяла полицейска патрулка, а на шофьорското място се пъчеше кукла. Гледката имаше символично ироничен смисъл, все едно да каже, че толкова далеч на север полицаите наистина са кът.

— Че тук ченгета никога ли не стъпват? — запита Луис.

— Доколкото си спомням, някъде през шейсетте или седемдесетте имаше един полицай.

— Само един? И к'во му се случи? Умря от скука ли?

— Струва ми се, че по тези места наистина е кротко, произшествия почти няма. Обаче все трябва да има някакъв представител на закона с функции на мирови съдия и ограничени полицейски пълномощия.

— Сигурно си проспива дългите зимни нощи.

— Ами чакай да помисля. О, да, в миналото имало убийство
тъдява.

— В миналото, а?

— Доколкото съм чел, случаят доста нашумял. Застреляли човек на име Нелсън Бартли, държал пристана на реката, лодките въртял. Намерили трупа му под изкоренено дърво.

— Че кога е било това?

— Хиляда деветстотин и деветнайсета година. Тогава било много модно да контрабандират ром.

— И викаш, че оттогава насам друго сериозно престъпление тук не е било извършвано?

— По тези отдалечени места хората обичайно доживяват до късни години. Не бързат да умират, дето се казва — отвърнах аз. — Това на теб може и удивително да ти се види.

— Аз в такива среди не се движа.

— Ами да, то се знае. Ти по дълбоката провинция не си падаш, селския живот не обичаш, нали?

— Има защо — като дете в дълбоката провинция предостатъчно съм живял. И да знаеш, и тогава не ми допадаше, ама хич. Не вярвам днес нещата особено да са се променили.

До факторията имаше тоалетна на два етажа. На горната врата пишеше *консерватори*, а на долната — *либерали*.

— Твоите хора — засмях се, посочвайки долната на Луис.

— Не са моите. Аз съм либерален републиканец.

— Така и не зная какво точно означава това.

— Означава, че вярвам в правото на хората да вършат каквото си искат, стига да не го правят близо до мен.

— Мислех си, че ще е нещо далеч по-комплексно.

— Тц, това си е то. Ти какво мислиш? Да изляза на улицата и да викам, че съм гей ли?

— Аз на твое място не бих викнал дори и че съм чернокож —

обади се Ейнджъл от задната седалка.

— Хей, хора, не се хващайте за глупости — обадох се аз, този път сериозно. — В рамките на майтапа, това е просто трик да разсмеят туристите още на влизане. Градчета като това не могат да оцелеят, нито да мръднат поне малко напред, ако местните хора са тесногръди, фанатици и идиоти. Не ги съдете погрешно.

Не очаквах, че ще млъкнат, но точно така стана.

Отвъд факторията и малко вляво внушително в бледо сивкавото небе извисяваха куполи двете камбанарии на църквата „Сейнт Антъни“. Строена от гранит през 1930 г., тя би изглеждала съвсем на място във всеки голям град, но тук стоеше някак несъвместимо с факта, че местното население едва ли надхвърляше хиляда души. И все пак храмът бе дал някакъв подтик на Бенет Лъмли при създаването на Галаад, може би стимул да сътвори нещо още по-голямо. Затова камбанарията на неговата църква бе по-висока от тези на „Сейнт Антъни“.

Джакман, известен в началото още и като Холдън, бе заселван от англичани и ирландци, а по-късно към тях се присъединили и французи. Районът около факторията бе част от област на име Малка Канада, след нея и до моста се простираше католическият квартал, именно затова и „Сейнт Антъни“ бе на източната страна на реката. Веднъж прекосите ли моста, навлизате в протестантска територия. Там имаше конгрегационалистка, че и епископална църква, тоест за протестанти от типа, които един католик би могъл да толерира и харесва — така поне разправяше навремето дядо ми. Нямах точна представа какво и до каква степен се е променило оттогава, но бях сигурен в едно: старото разделение си оставаше същото, може би плюс-минус няколко къщи.

Боядисаната в червено жп гара Джакман се намиреше на

минаващата през града железопътна линия, днес вече частна собственост. Главният мост бе в ремонт, затова се наложи да хванем по отклонението и да прекосим реката по временно съоръжение, навлизайки в административен район на името на река Муз. Отдясно се издигаше неговата конгрегационалистка църква, скромна постройка, дето спрямо „Сейнт Алтъни“ изглеждаше както местната детска бейзболна лига в сравнение с „Ред Сокс“.

Минахме още известно разстояние, насреща ни се появи табелата на холдънското гробище, а то се намираше срещу образователния център „Уиндфол“, пред който бяха подредени сините му училищни автобуси, в момента празни. Оттук надолу към гробището водеше стръмен, застлан с камъни път. Заледен беше, стори ми се и опасно хлъзгав, затова оставихме колата горе на шосето, по наклона тръгнахме пеша. От едната страна зърнах заледено езерце, от другата — заблатени боброви басейни, също по-замръзнали отгоре. Не бяхме минали голямо разстояние, когато на хълма отляво се мярнаха първите надгробни камъни. Гробището не изглеждаше голямо, заобиколено бе с мрежеста ограда, отпред имаше отключена портичка колкото един човек сам да мине. Някои от гробовете бяха от XIX век, може би от времето, когато Холдън е бил още само колония.

Загледах се в първите пет непосредствено до вратичката — три големи надгробни камъка, два — по-малки. На първия бе написано — *Хати Е., съпруга на Джон Ф. Чайлдз*, отдолу стояха датите на раждането и смъртта ѝ: 11 април 1865 г. и 26 ноември 1891 г. До нейния бяха двата малки камъка: Клара М. и Вайнъл Ф. Според надписа Клара М. се бе родила на 16 август 1895 г. и починала само месец по-късно — на 30 септември 1895 г. Времето, прекарано на този свят от Вайнъл Ф., бе дори още по-кратко: роден на 5 септември 1903 г., той бе починал на

28 септември същата година. Четвъртият камък бе на Лилиан Л., втората жена на Джон и вероятно майка на Клара и Вайнъл. Родена бе на 11 юли 1873 г., починала около година след сина си — на 16 май 1904 г. Последният камък принадлежеше на Джон Ф. Чайлдз, надживял и жените, и децата си: роден на 8 септември 1860 г., починал на 18 март 1935 г. Други гробове наблизко нямаше. Дали Джон е бил последният от рода? Тук, в това малко гробище, историята на живота му бе изложена съвсем бегло върху пет каменни плочи с издълбани по тях надписи и кръстове.

Само че паметникът, заради който идвах, се оказа в най-далечния южен край на гробището. На него нямаше имена, нямаше и дати, било на раждането, било на смъртта. С длето бяха изчукани следните думи — ДЕЦАТА НА ГАЛААД, а отдолу още една дума издълбана три пъти поред:

БЕБЕ

БЕБЕ

БЕБЕ

Имаше още и кратък надпис: Бог да се смили над душите им. Като некръстени са ги погребали извън границите на гробището, но бе повече от ясно, че в по-късни години в миналото някой дискретно бе размествал периферията и оградата, за да помести Децата на Галаад в новите му физически очертания. Жестът говореше много за някои от тогавашните жители на Галаад, проявили тази човешка милост. Или това бяха близките, майка, баща например? Така или иначе някой истински или гузен човек носеше заслугата днес клетите жертви да спят вечния си сън при другите покойници.

— Какво ли се е случило с мъжете, дето са ги убили? — запита на глас Ейнджъл.

Загледах се в него, лицето му бе посърнало, изглеждаше състарено от състрадание.

— Мъже и жени — коригирах мисълта му аз. — Няма как жените да не са знаели. Участвали са в стореното. Какви точно са били съображенията, не ми е понятно, но може и децата да са били родени в резултат на кръвосмешение. За две от тях не зная как е станало, третото обаче е умъртвено с игла за плетене скоро след раждането. Ти да си чувал някога мъж да пробощда бебе с подобна игла? Не, това е женска работа, прикривали са факта, било от срам, било от страх или някаква друга причина. Не мисля, че по този пункт Дъбъс лъже. Компетентните власти подложили две девойки на преглед, установено било, че са раждали в недалечното минало, обаче нямало конкретни доказателства да свържат намерените трупове именно с тези две момичета. Тогавашната съдебна медицина не е разполагала с днешните средства, знаеш това. А комуната се обединила около становището, че техните деца били осиновени от външни хора. Никакви документи за раждането нямало, което само по себе си е престъпление, само че по онова време кой ли би се заел само заради това съдебно преследване да провежда. А на следствието Дъбъс съобщил, че новородените били отведени някъде в Юта. Осиновителите дошли една вечер с кола, взели ги и си заминали. Това е била официалната му версия тогава, чак доста години по-късно той се отмята от нея и твърди, че родилките са убили пеленачетата. Така или иначе около седмица след разкриване на труповете комуната е вече разтурена, а хората заминали кой накъдето види.

— Готови да изнасилват на други места — подметна Ейнджъл и поклати глава.

Не отговорих. Какво ли можех да кажа, още повече пък на него — също жертва на подобен тип сексуално малтретиране? Като дете

алкохолизираният му баща бе извършил непросима гадост — давал го под наем на педофили срещу заплащане на час. Този факт бе една от причините той да бъде сега тук заедно с мен в това студено гробище в този отдалечен северен град. Затова с Луис бяха тук — двама *бивши хищници* по дирите на настоящи хищници, само че от различен тип. Сам не зная справедлив ли бях в тази квалификация, но със сигурност бих могъл да кажа, че днес не ставаше въпрос за поръчки или пари. Навремето бе истина — единият бе убивал за пари, другият бе елитен взломаджия. Но не и днес. Бяха тук по същата причина, по която и аз: обърнеш ли гръб на деяние като сексуално насилие над деца било днес или вчера, защото така е по-лесно и по-безопасно, значи да станеш съучастник в това най-мерзко престъпление. Откажеш ли да разровиш мръсното и да извадиш на бял свят фактите, значи помагаш на изнасилвачите.

— Виж, някой, изглежда, редовно поддържа гроба — обади се отново Ейнджъл.

Прав беше. Тук нямаше плевели, тревата бе грижливо подрязвана, боята на издълбаните в камъка букви бе подновявана е четчица, сега изпъкваха отчетливо.

— Кой ли би се грижил за гроб от преди петдесетина години? — запита той.

— Може би човекът, който днес притежава Галаад — отвърнах аз с внезапно вдъхновение. — Хайде да идем да го питаме.

* * *

На разстояние пет мили по шосе 201, отвъд река Муз и след бележестия края на град Санди Бар километричен камък имаше знак.

Сочеше на север към туристическите маршрути на Болд Маунтин. Усещах, че сме близо до Галаад. Пътят, по който хванахме, нямаше име и сигурно щеше да бъде доста трудно да се доберем дотук, ако Ейнджъл не бе идвал по-рано да разузнае кое къде е. Стигнахме и до споменатия от него знак — „Частна собственост. Влизането забранено!“. Под знака имаше списък на категориите хора, дето са особено нежелани — най-горе бяха ловците и пътуващите търговци. Още половин миля по-нататък спряхме пред порта с дебел катинар и ограда, която потъваше в простиращата се и от двете ни страни гора.

— Галаад се намира ето там — каза Ейнджъл и посочи с ръка на север и навътре в горите. — Може би не повече от миля и нещо.

— А къщата?

— Не е далеч, само че по ей онзи черен път — посочи той засъхналите коловози в коравата почва отвъд оградата.

Нямаше как. Изкарах колата встрани на тревата. Превалихме се през портата и навлязохме в гората.

Да сме вървели може би петнайсетина-двайсетина минути, не повече, тогава излязохме на разчистената площ.

Повечето постройки все още съществуваха. В район, където дървото е главен строителен материал от столетия насам, Лъмли бе предпочел да използва камъни, толкова сигурен е бил, че идеалната му комуна ще просъществува вовеки веков. Къщите бяха строени солидно в различни модели и размери. От двустайни до далеч по-големи структури, където удобно могат да се поберат дори пет или шест семейства с деца. Личеше, че повечето са били разрушени, други нарочно опожарени, една обаче бе възстановена, поне до известна степен. Нов покрив ѝ бе поставен, на четирите прозорци имаше дебели метални решетки. Предната ѝ врата от здрав, плътен дъб беше

заклучена. Струваше ми се, че в комуната не е имало повече от трийсетина семейства, и то в най-силния ѝ период. В Мейн се намират доста такива места: забравени села, постепенно обезлюдени, умиращи градчета, комуни, създадени на базата на криворазбрана, незаслужена вяра в някой харизматичен проповедник. В съзнанието ми изплаваха развалините на Санкчуари на Каско Бей, образът на пастора Фокнър, спомени за изкланото му в Арустук паство. Галаад бе нещо подобно в дълъг, позорен списък на провалени начинания, обречени на гибел по вина на недостойни, безскрупулни мъже с низки страсти.

Тук над всичко останало определено доминираше високата камбанария на *Църквата на Спасителя*, построения от Лъмли съперник на „Сейнт Алтъни“. Построен, но не докрай защото се виждаше, че стените са били издигнати, също и камбанарията, но покривът не е бил сложен, служба никога не е имало. Видно бе, че това е по-скоро паметник на една човешка суета, отколкото Божи дом. А гората бе настъпила отвсякъде, за да си възвърне заграбения от човека терен. Стените бяха плътно увити с бръшлян, получаваше се впечатлението, че църквата е дело на природата. Построен с листа и филизи храм, с трева и бурени под, с дърво за табернакул, защото на мястото на олтара растеше буен кестен, разперил клони като скелетоподобните останки на налудничав проповедник, зовящ на священ бой против светския разгул, с окапала от мраз и вятър плът, костите потъмнели под жарта на слънцето и дъждовните стихии.

Всичко в Галаад говореше за смърт, разпад и поквара. Дори да не знаех за поруганите тук деца, за умъртвените пеленачета, това място пак щеше да предизвика у мен вътрешен смут и чувството, че съм омърсен. Вярно, в недостроената църква имаше и нещо величествено, може би поради монументалните размери, но в тях нямаше красота, създаваше се

впечатлението, че дори и природата е опустошена поради допира си с това място. Дъбъс бе прав в едно. Лъмли бе направил дълбоко погрешен избор за местонахождението на комуната си.

Ейнджъл понечи да пристъпи напред към църквата, спрях го с ръка.

— Какво има? — недоумя той.

— Не докосвай тези растения — отвърнах аз.

— Че защо?

— Отровни са.

Вярно беше: тук дом си бяха намерили сякаш всички пагубно отровни растения, скверни бурени, парливи цветя. Някои от тях бяха нетипични за толкова отдалечени на север райони, знаех, че не би трябвало да виреят по тези места, още повече в подобни концентрации и гъстота. Зърнах планинска лавровишна с насечената си, ръждива на цвят кора, встрани растяха непознати за мен розово-бели цветя с червени точки, приличаха на опръскани с нечия кръв парцали. Докоснах ги с дълъг клон, цветовете им се раздвижиха заплашително, реагираха на допира като жилеци насекоми, по-скоро като хапещи животни. Видях бяло змийско коренче, тъкмо цъфтеше. То пуска млечен сок, фатален било за човек, било за животно. Имаше още кървавиче и пача трева, а встрани в полузамръзнал мочур бе избуял воден бучиниш, правите стъбла сякаш кимаха, разлюлени от вятъра с острите си като зъби листа, всяка частица от тях потенциално смъртоносна. И старо биле растеше, беладона, дето човек ги среща по полетата, а не в планината, и змийско мляко, че и бодливи тръни, дори и бръшлянът бе отровен вид. Тук нямаше птици и животни сигурно и през лятото, ясно защо. На това място винаги ще бъде пусто, тихо и отровно, казах си безгласно.

Отправихме погледи към масивния купол на камбанарията, върхът ѝ доста над околните дървета. Иззад бръшляновите листа части от сводестите прозорци слепешката се вираха в околната гора, горната част на купола — там, където би трябвало да е камбаната — зееше кухо, макар че бръшлянът се бе увил и по нея. Врати не видях, само правоъгълна празнина в основата на камбанарията и на една от страничните стени, а и прозорците тъмнееха празни. Дори най-обикновен опит човек да се доближи би предизвикал одрасквания или убождане от всички тези стъбла и листа, дето блокираха пътя. Когато се вгледах по-внимателно обаче, забелязах, че в права линия докъм дупката в църковната стена растенията бяха доста по-ниски. Някой някога бе минавал оттук, проправяйки си път сред отровната зеленина.

На изток от храма забелязах някогашна просека, изсечена в гората с брадви — в нея нямаше високи дървета, само гъсталаци и бурени. Оттам бяха пренасяли строителния материал за нуждите на комуната, обаче половин век по-късно и тази връзка с нормалния свят отвъд бе потънала в шубраци.

Върнахме се назад към ремонтираната къща. Кимнах на Ейнджъл, той извади връзка фини инструменти и се зае с ключалката.

— Бая време не е отваряна — отбеляза той, измъкна от джоба спрей WD-40, напръска процепа и пак забърника в него.

След минута и нещо се чу изщракване. Ейнджъл протегна ръка, натисна вратата, помогна си с рамо, тя се откряна навътре.

Влязохме. Имаше две стаи, и двете празни. Подът бе бетонен, очевидно правен по-късно, а не заедно с оригиналната структура. Зад гърбовете ни през отворената врата нахлу слънцето, до преди лъчите му възпрепятствани от силно замърсените стъкла на прозорците. Само че нямаше какво да осветяват, просто нямаше нищо. Луис потупа с пръст

един от близките прозорци.

— Виж ти — плексиглас. Я, тук май има нещо... — рече и пръстът му полази по контура на рамката. — Някой може би е опитвал да разхлаби рамката.

Приближих се и също видях резултата от опитите на нечий остър инструмент да разбие цимента. Доникъде не бяха стигнали, но все пак проваленото усилие бе оставило следи. Луис клекна, загледан в нещо, засечено от зоркия му поглед.

— Ето, и тук погледни — обърна се той към мен.

В долния десен ъгъл на плексигласовото стъкло ясно съзрях драскотини. Наведох се още повече, за да виждам по-добре, обаче Ейнджъл ме предвари.

— Инициали — рече той. — Ето — Л.М.

— Луси Мерик — рекох на глас.

Това трябваше да е, какво друго? Други следи по стените или прозорците не открихме, макар че търсихме внимателно. Ако инициалите бяха случайни, на някое от дошла на разходка тук група деца, логично бе да има и други имена. Ама не, отлично знаех, че такава вероятност никога не е имало. Галаад не беше място за разходки, било за само дете или група деца, още по-малко доброволни.

И в този миг нещо вътрешно ми прошепна, че това е къщата, където са водили Анди Келог, а по-късно и дъщерята на Мерик. Анди Келог се беше връщал, увреден, травматизиран, но все пак жив. Луси Мерик — напротив. Изведнъж въздухът ми се стори тежък, запарен, някак си мъртъв, заразен от онова, което се бе случило в стаята. Тук е било, да — сърцето ми го казваше.

— Че защо тук? — тихо запита Луис. — Защо ще ги водят чак в тази пустош?

— Заради всичко, което се е случвало преди — отвърна Ейнджъл и проследи с пръст надрасканите в плексигласа букви.

Направи го грижливо, нежно, като възпоминателен жест. Стреснах се, напомняше за посланието на прозореца в тавана на моя дом, където бях чел написани в прахта думи.

— Стимулирали са перверзното си удоволствие, повтаряйки нещо вече случвало се в миналото. Все едно традицията възкресяват...

Думите на Ейнджъл събудиха в мен и спомен за коментарите на Крисчън: как явление като Галаад — източник на злокачествено излъчване — може да привлича и влияе върху други насилници във времето, аналозиите с т.нар. „групирани местонахождения“ и още, и още. Дали нещо подобно не е привличало вниманието на Клей към Галаад? Може би с чисто научна цел е искал да пресъздаде събитията от преди половин век... или на други да помогне да го направят? И още веднъж: може би интересът му към всичко това съвсем не е бил болезнено извратен? Ако изобщо можем да разсъждаваме в тази насока. Може би не бива да търсим вина в него? Възможно да е бил ръководен изцяло и само от професионалното любопитство на лекаря терапевт. Именно то да го е привличало към това скрито дълбоко в северните гори място. А сетне, след като го е виждал с очите си и може би почувствал атмосферата тук, последната го е обсебила психически и постепенно е намерила място и художествен израз в картините му. Като онази в кабинета на Хармън, която Мерик бе надраскал и разкъсал. Като онази, която висеше в къщата на Мейсън Дъбъс. А и тази връзка — Клей-Дъбъс — беше доста особена. Вече бях почти сигурен, че вървим по стъпките на доктор Клей в северна посока, попадаме на оставени от него следи. Кой бе изсякъл път сред отровните растения към църковната врата? Той бе възможна кандидатура за това. Но защо Клей бе подарил

своя картина на Дъбъс? Или педофилът лъжеше? Клей е държал на своите произведения, това бе повече от ясно. А този жест не ми приличаше на израз на проста благодарност. Друг бе смисълът му. По-скоро наподобяваше жест на уважение, почти на обич. И това ме плашеше още повече.

Отново тръгнах да оглеждам двете стаи с надежда първия път да сме пропуснали други следи от присъствието на Луси Мерик. Нищо подобно обаче не открих. Тук сигурно са държали матраци, одеяла, може би книги и списания. Електроинсталацията имаше, ключове по стената също, но не и крушки във фасонките. В един от горните ъгли на втората стая открих белези от винтове, говорещи, че там е била монтирана някаква метална пластина, но каква и защо не бях сигурен. Под белезите бе пробита дупка. Доста по-голям от нея отвор, само че сега запълнен и замазан, имаше встрани в стената. Ясно личеше къде е бил, досетих се и за какво е служил — беше отвор към комина за кюнците на старомодна отоплителна печка, може би по-късно да са я сменили с газова? Старото огнище също бе ликвидирано, мястото му — зазидано с тухли. Луси Мерик бе изчезнала безследно някъде през септември. Тук вероятно вече е било доста студено. Как ли се е отоплявала, ако, разбира се, наистина са я държали тук? На това отговор нямах. Всичко е било изнесено, това беше ясно, както и фактът, че двете стаи не са използвани години наред.

— Тук са я убили, нали? — запита ме Ейнджъл.

Стоеше до прозореца, пръстите му все така върху надрасканите в плексигласа инициали, сякаш се опитва да осъществи контакт с Луси Мерик, да я докосне, да я успокои. Да ѝ предаде, че все пак, където и да се намира, нека знае, че на света има хора, дето скърбят за нея.

Приближих се до него, отново погледнах буквите. Малки бяха,

едва се забелязваха. Страхувала се е похитителите ѝ да не ги зърнат. Може би е вярвала, че когато един ден я освободят, инициалите ще бъдат доказателство за случилото се с нея. А може би е съзнавала, че никога няма да я пуснат да си иде и все се е надявала някой някога да ги намери и да научи за съдбата ѝ? Някой, който я обича, който мисли за нея...

— Друго от децата не е убито — казах в отговор на въпроса. — Нали затова са носили маски. Да не могат по-късно да ги разпознаят. При нея може би е имало нещо по-крайно. Или нещо извънредно се е случило, просто не зная. По някакъв начин е загинала, може да е била убита. Сетне са разчистили абсолютно всички следи, заключили са и повече не са се връщали тук.

Ръката на Ейнджъл потръпна, отдръпна пръсти от прозореца.

— Този Касуел, новият собственик... той би трябвало да знае какво се е случило тук.

— Да — потвърдих думите му аз. — Би трябвало.

Тръгнахме към вратата, първи вървеше Луис. Точно на прага се спря, високата му, едра фигура запълни рамката, затъмни слънцето. Отвори уста да каже нещо, така и не го направи. Нямаше и нужда, тук звукът се носи надалеч кристално ясно. Ние с Ейнджъл отзад отлично чухме металическото изщракване — някой зареждаше рязана пушка. Сетне чухме и гласа:

— Хей, момче, опичай си пипето, че кат едното нищо ти отнасям шибаната глава!

Ейнджъл и аз замръзнахме на място отзад, безпомощни като парализирани. Луис остана в същата поза на вратата, само дето широко разтвори ръце встрани, за да покаже на човека отсреща, че в тях няма оръжие.

— Аре сега, излез бавно — продължи гласът. — И ръцете на главата. Онез пичове отзад също така. Мен не ме виждате, ама аз ви виждам. А опитате ли номер да ми въртите, ей го гусин Лъскавия тук с баровското сако пръв го отнася с трето оче в челото.

Настъпи мълчание, след малко онзи викна отново:

— Вие сте незаконно на чужда собственост. Сигурно и въоръжени, а? Няма съдия в щата, дето да ме осъди, ако ви отстрелям барабар с патлаците, дето ги носите, а?

Луис мудро пристъпи напред, сложи ръце на тила, направи още една бавна крачка, загледан към гората отсреща. Нямахме избор, затова с Ейнджъл последвахме примера му. Опитвах да засека посоката на гласа, но когато и ние стъпихме на прага, навън цареше пълна тишина. След минутка от храстите вляво се измъкна мъж. Зелени камуфлажни гаци носеше, куртка в същата окраска, в ръце държеше карабина браунинг, напълно сериозно оръжие. Едва ли имаше повече от петдесет и няколко години, едър беше, но не и мускулест. Бледолик, с прекалено дълга коса, неугледно полегнала на главата му като мръсен парцал за миене. Видът му на неспал доста време, очите му — изхвъркнали от орбитите, сякаш нещо в главата му ги натиска навън, пък и зачервени, наоколо им кожата като че бавно се бели, за да открие алената плът отдолу. Цялото му лице бе прясно нарязано от несръчно бръснене — по бузите и брадата, и врата аленееха резки от бръснача.

— Кой сте вие, бе? — запита той.

Държеше здраво карабината в ръцете, само гласът му потреперваше, като че самочувствие можеше да демонстрира било физически, било гласово, но не и двете заедно. Имаше му нещо на този човек.

— Ловци — отвърнах аз.

— Аре бе! — подигра ми се той. — И без пушки к'во ловите?

— Хора — отвърна Луис просто.

Имах усещането, че във фалшивата самонадеяност на човека отсреща цъфна още една пробойна. Представих си тялото му под дрехите замрежено от фини пукнатини като порцеланова кукла, готова да се пръсне на хиляди дребни парченца.

— Вие ли сте Касуел? — запитах аз.

— Кой се интересува?

— Името ми е Чарли Паркър. Частен детектив съм. Тези хора са мои колеги.

— Аз съм Касуел, това тука е моя земя. Работа на нея нямате, не съм ви викал.

— Именно по работа сме тук, г-н Касуел.

— Амиии, и к'ва е тя?

— Искаме да ви зададем някои въпроси.

Дулото на оръжието в ръцете му подскочи леко, Касуел натисна спусъка. Куршумът свирна над главите ни, аз обаче трепнах неволно. Той презареди рязко, окото на карабината отново немигащо се взря в нас.

— Ама вие май не ме чувате. Не сте в позиция въпроси да ми задавате.

— Добре тогава, щом с нас не искате да говорите, ще се наложи с полицията. Изборът си е ваш.

Касуел се замисли, ръцете му нервно заиграха по карабината. Видях, че се поти, дланите му бяха мокри. Уплаших се да не стреля неволно, току-виж наранил някой от нас.

— К'ви са тия приказки за полиция, а? Аз с ченгетата проблеми нямам.

— Вие ли сте ремонтирали тази къща? — посочих с ръка постройката зад нас.

— И аз да съм, к'во толкова? Имотът си е мой.

— Странно обаче, не е ли така? Развалина да поправяш в изоставено село.

— Закон да има, дето го забранява?

— Не, няма. Обаче може да има закон срещу онова, което е вършено в нея.

Играех си с нервите на този тип — току-виж отново загърмял. Но нещо ми подсказваше, че няма да стане. Въпреки мнимата самонадеяност, професионалното оръжие и рейнджърското облекло в Касуел имаше нещо мекушаво, на току-що въоръжено фукливо хлапе приличаше.

— Не разбирам за к'во намеквате — рече той, обаче отстъпи крачка назад.

— Намеквам за онова, което е ставало в Галаад — излъгах го аз. — И за ония деца, дето са били убити.

Особена поредица емоции се разигра по потното Касуелово лице, също както в несполучливо шоу. Първо регистрира шок, сетне страх, последва го бавно, тромаво осъзнаване на факта, че всичко това е ставало в далечното, а не в близкото минало. Със задоволство констатирах последвалото успокоение, което той се опита да прикрие с непукизъм, също несполучлив. Но усетих, вече усещах, че знае. Знаеше

какво се е случило с Луси Мерик.

— Аха — рече той на глас най-сетне. — Вярно е. Затова и гоня хората от това място. Откъде да зная к'ви може да привлече?

— Сигурно — обадох се аз. — А какви привлича?

Касуел се затрудни, за този въпрос готов отговор нямаше. Пък сам се бе набутал в неудобното положение. Помисли, реши да се измъкне с обичайната си арогантност.

— Всек'ви. Вас к'во ви интересува?

— А защо сте купили този имот, г-н Касуел? Странно нещо, като се досети човек какви неща са ставали тук.

— Закон против купуването на земя няма, нали? Аз цял живот тук съм живял. Земята е евтина, без пари я взех, дето се вика. Именно заради миналата си история.

— А тази история не ви ли тревожеше?

— Мен ли? Ама хич не ме е тревожела. Сега...

Не го оставих да довърши.

— Аз просто разсъждавам, защото то ясно се вижда — нещо ви безпокои, не изглеждате добре. Видимо сте стресиран, право да ви кажа. Изглежда, нощем не можете и да спите. И доста уплашен ми изглеждате.

Този път май право в десетката ударих. Истината бях налучкал, това тутакси се отрази в реакцията му. Фините пукнатини сякаш се разшириха, порцеланът се пропука още повече, ръцете му трепнаха веднъж-дваж, цевта на карабината се килна към земята. Усетих напрежението в Луис, преценяваше си възможностите, цялото му тяло се изпъна като струйка, готов да измъкне пистолета.

— Тц — поклатих глава и той безропотно се подчини.

Касуел усети какво впечатление създава. Изпъчи се отново,

вдигна карабината. Пак я насочи в нас, опря приклада в рамото, примижа с едното око през мерника, щръкнал върху браунинга като извития гръбнак на дива котка. Луис издиша тихо, ядно, на мен обаче Касуел вече ми бе ясен. Фасада без реално покритие, арогантност върху най-обикновена наглост. Нямахте от какво реално да се тревожим.

— Аз от вас не се боя — заканително рече той. — Хич не си правете илюзии.

— Тогава от какво се плашите?

Касуел разтърси глава, от челото му изхвърчаха капки пот.

— Вдигайте се оттук тримата и чупка в колата. Ръцете на тила и повече да не съм ви видял. Първо и последно предупреждение, после да не се каете.

Изчака ни да тръгнем, тогава бавно заотстъпва към гората.

— Хей, г-н Касуел, да сте чували за някоя си Луси Мерик? — извиках високо, спрях и без да махам ръце от тила, извърнах глава към него.

— Не съм — отвърна той, сетне настъпи дълга пауза, сякаш опитваше себе си да убеди, че е така. — Изобщо ми е непознато името.

— Ами за Даниъл Клей да сте чували? — отново запитах аз, все от същото място.

Този път поклати глава.

— Аре, разкарайте се. Повече няма да говоря с вас.

— Пак ще дойдем, г-н Касуел. Мисля, че знаете защо.

Той не отговори. Продължаваше да върви заднишком с насочена към нас пушка, влезе сред дърветата, постепенно потъна в гората. Изглежда, повече не го интересуваше дали наистина ще си отидем или не, само бързаше да увеличи разстоянието между себе си и нас. Питах се кому ли ще се обади, след като се прибере в дома си и реши, че е в

безопасност. Но това вече нямаше чак толкова голямо значение. Бяхме близо до целта. И без да зная точно защо, Касуел така или иначе бавно се разпадаше психически, аз пък имах намерението да помогна за ускоряването на този процес.

* * *

Съшия следобед заговорих младия барман в хана, онзи, дето бе присъствал на сценката с Ейнджъл и ловците от Хобокън, Джърси. Казваше се Скип, посмяхме се на името му. Двайсет и две годишен беше, обясни ми, че следвал градоустройство и комунално планиране в университета на Южен Масачузетс, тъкмо се готвел магистърска степен да защити. Баща му бил един от собствениците на комплекса, затова Скип работел в бара или ресторанта лете и когато може през ловния сезон. Каза още, че като си вземе дипломата, ще потърси работа в окръга Съмърсет. Не искал да напуска щата, за разлика от мнозина други млади хора. Хубаво беше да чуя подобни оптимистични надежди Мейн да се превърне в по-добро място за живот. Хубаво, макар и двамата отлично да знаехме какви са напоследък реалните възможности на нашия регион.

От Скип научих някои неща за Касуел. Семейството му било тукашно вече три-четири поколения. От бедни победни били, а Касуел понякога се цанел за ловен водач през сезона. Повече обаче го търсели като общ работник по строежи и ремонти на местните къщи. Когато купил земята на Галаад, за нея платил, без да прави банков заем, което за тукашните, особено по-бедните, било доста необичайно, да не кажа невъзможно. А земята съвсем не била чак толкова евтина, както бе заявил самият той, независимо от свързаната с историята ѝ лоша слава.

Никой не очаквал Отис Касуел да извади такава готова сума, а той не възразил срещу цената. Дори и не се опитал да се пазари с агента по недвижимите имоти, който му я продал от името на наследниците на Бенет Лъмли. След това оградил мястото, закачил познатия ни вече надпис „Частна собственост. Влизането забранено!“ и много-много на публични места повече не се появявал. На имота си стоял, никой не го и посещавал. Никой нямал повод или нужда за това.

Позамислих се. Две бяха възможностите, нито една от тях не рефлектиреше добре върху Касуел. Първата бе, че анонимни лица са му дали парите за покупката, за да пази интересите и действията им там в тайна, а Касуел просто се е правел, че не знае и не вижда какво се случва в ремонтираната къща. Другата възможност бе по-лошата: че е действен участник в тамошните събития. И в двата случая знаеше достатъчно, че да си заслужава най-настойчиво да вървя подире му. Намерих телефонния му номер в местния указател, набрах го от стаята в хана. Още на втория сигнал вдигна.

— Очаквате обаждане, нали, г-н Касуел? — запитах го любезно.

— Кой е насреща?

— Вече сме се срещали. Паркър се казвам.

Той затвори. Аз пак набрах. Този път трябваше да изчакам три или четири сигнала, преди да вдигне слушалката.

— К'во искате? — троснато ме запита. — Вече казах — няма за кво да говоря с вас.

— Смятам, че знаете какво искам, г-н Касуел. Искам да ми разкажете какво е ставало в онази празна къща с плексигласовите стъкла на прозорците и дебелия врата. Искам да ми разкажете за Анди Келог и Луси Мерик. Направите ли го, може би ще успея вас лично да отърва.

— Да ме отървете ли? От к'во да ме отърватите? За к'во ми говорите?

— От Франк Мерик например.

Отсреща настъпи мълчание.

— Тук повече не се обаждайте — след малко заговори Касуел.
— Ник'ъв Мерик не познавам, нито пък другите имена съм ги чувал, дето ги редите.

Реших да опитам нов подход.

— Хей, Отис, този човек е на път към теб. Повярвай ми, човече. Исква да научи какво е станало с дъщеря му. Изобщо няма да е учтив като нас, нито ще се церемони. И друго ще ти кажа: твоите приятелиета с теб ръцете ще си измият, на него теб ще подхвърлят, а той жив ще те изгризка, повярвай ми. Или ще решат, че ти си най-слабата брънка във веригата и просто ще те елиминират, както сте постъпили с Даниъл Клей.

— Ние не сме... — започна Касуел, сетне се усети.

— Не сме какво, Отис? Нищо не сме направили на Даниъл Клей, нали? Не сме го убивали, а? По-добре сам ми разкажи за него.

— Да ти го начукам! — разяри се Касуел. — Да те чукаат рогатите отгук до ада и обратно, чуваш ли! ?

И пак затвори. Трети път позвъних, само че този път никой не вдигна. Телефонът звъня, звъня отсреща, представях си белия несретник Отис Касуел в бедняшкия си дом, разярен, но и неистово уплашен, запушил уши с длани, за да не чува звука. И така чак докато в гнева си грабне телефона и изскубне кабела от розетката в стената.

* * *

Падна нощта. Срещата ни е Касуел бе белязала началото на края. На север се движеха и други хора, сред тях и Мерик, само че *пясъчният часовник* на живота вече бавно е отмервал последните му часове. По-късно си представих друга метафора: не ще да е било през финия отвор в средата на двойната стъклена с обърнатите конуси. Животът му се е скъсявал, все едно пясъкът е изтичал между стиснати в юмрук пръсти. Защото, задавайки прекалено много въпроси за Даниъл Клей, сам бе осъдил себе си. Доброволно бе приел тази участ, залагайки на карта всичко. Вероятно е съзнавал, че рискува фатално. Може би се е надявал времето да му стигне поне гроба на дъщеря си да успее да открие.

И така, Мерик посрещнал нощта в хижа на име „Олд Муз Лодж“. То е може би малко странно, но звучи топло. Буди асоциации за старото мейнско гостоприемство, за дървени подове, широки маси и високи столове, за мили, любезни стопани. За големи камини, в тях палав огън пламти, весело озарява лицата на гостите. За спретнати стаи и легла с балдахини, миришат на чисто, новоизпрано спално бельо, атмосферата напомня какво е било преди век, говори за стари корени и отколешни здрави традиции. За закуска с кленов сироп, палачинки и бекон пред прозорец с чудна гледка — отвън тихи планински езера, водите им кристални, а наоколо мили и мили вечнозелена гора.

Хубава картина, приятни представи за подслон, топлота, удобно легло. Само че действителността била друга: в „Олд Муз Лодж“ никога никой не бил отсядал да пренощува, поне не и в истинско легло. В миналото разни пияници си отспивали в задната стая, но пък на пода, и то така упоени от алкохола, че удобството едва ли някога е било на дневен ред пред забравата, която този тип мъже обичайно търсят във виното. Но днес същото помещение било постоянно заключено, единствено за склад служело. Собствениците се бояли да не им бъде

отнето разрешителното да сервират алкохол. Всяка година тази възможност била любима щекотлива тема за местния вестник и по-голямата част от тукашното население: хижата имала лоша слава като сборище на впиянчени типове и скитници. И все пак топлото впечатление, което име като „Олд Муз Лодж“ може да остави у вас, не било чак толкова далеч от реалността.

Подовете наистина били дървени, масите широки, а столовете високи. И камина с буен огън имало.

Мерик се настанил на маса за двама в задната част на бара, загърбил вратата, но пък на стената насреща му висяло огледало. Там виждал всички новодошли, без те веднага да го забележат. Горещо било, потял се здраво, но дебелилото кадифено яке от гърба си не свалял. Едната причина за това била, че държал пистолета в джоба за бърза реакция в случай на нужда. Другата — постоянно кървящата му рана в хълбока, защото свали ли връхната дреха, околните ще видят пропилата се през превръзките в ризата му кръв.

Убил руснаците още веднага след Бингам — по-точно след вилицата, където „Стрийм Роуд“ се отделя от шосе 201 и върви по река Остин към махалата Мейфийлд. Знаел, че все някъде по пътя ще го настигнат, затова ги очаквал. Убийството на Демаршън само по себе си било достатъчна причина да го потърсят, обаче имало и други сметки за разчистване. По-стари били, във връзка с две изпълнени от него поръчки — едната в Малка Одеса, другата — в Бостън. Отдавна чакал да го посетят, дори се чудел защо не направили поне опит, докато бил в затвора. Всъщност именно непробиваемата система на *супермакса* го предпазила от проникване на техни хора, останалото свършила репутацията му. А след смъртта на Демаршън приказките плъзнали, и то светкавично, във всички посоки. Телефони звънели, съответни

длъжници били търсени, услуги поискани.

Казвал си, че може би не бивало да затрива Демаршън, но дребният изрод с изсъхналата ръка така или иначе го отвърщавал. Освен това безспорно бил част от веригата събития, отнели дъщеря му, сигурно и живота ѝ. И в това отношение адвокатът Елдрич се оказал напълно прав. А щом цената за гибелта на Демаршън била отново смърт, Мерик нямал нищо напротив да отвърне със същото. Казвал си, че каквото и да става, няма да го спрат да стигне в Галаад. Защото бил сигурен, че там са отговорите на всичко, което жизнено го интересувало.

Питал се също как така руснаците успели да го засекат така точно. Все пак колата му била сменявана на два пъти, движел се динамично, обаче ето на — в един миг след него се залепили онези двамата в черния автомобил 4x4. Може би не бивало да оставя жив бившия съпруг на Ребека Клей, но все пак като професионалист имал и принципи — не убивал безразборно и без приемлива причина за това. А онзи Лежер така или иначе нищо особено не знаел. Дори и бившата съпруга му нямала достатъчно доверие, че да сподели важни неща за баща си с него.

По едно време се усетил, че някой постоянно следи къде ходи, какво прави. Дал си сметка, че е много възможно така да е било още от самото начало на търсенето му. Замислил се за възрастния адвокат в онази натъпкана със стари бумага кантора и незнайния му благодетел. Същият, дето нареждал на Елдрич да му помага, същият, който щедро отпускар пари, осигурявал скривалища, давал му информация. Сетне и онзи детектив споменал нещо подобно, а пък адвокатът наистина никога не му дал задоволително обяснение защо така безкористно му помага. Така постепенно недоверието спрямо Елдрич растяло, това довело до

постепенно дистанциране от него, е, разбира се, без да се смята последният арест и престоят в драголника през онзи уикенд. Само че и след него, когато се стараел грижливо да маскира следите си, пак имал онова силно вътрешно чувство, че някой го наблюдава и ходи подпрему. Имал това особено усещане най-вече когато е на улицата сред много хора или в супермаркет, пазарен център, бар, дори понякога и сам. Веднъж зърнал неугледна фигура — мъж във вехто черно палто, сторило му се, че същият внимателно го наблюдава, полуприкрит зад облаци гъст тютюнев дим. Опитал на свой ред да го проследи, но онзи изчезнал яко дим и Мерик никога повече не го срещнал.

И тогава започнали кошмарите. За пръв път сънувал страхотии скоро след като получил кола и пари от Елдрич. В съня му го посетили бледи, безплътни образи, с черни дупки вместо очи, зеещи беззъби усти, кожата им сбръчкана и напукана, облечени в стари, полуизгнили дрехи, без копчета, с червено-кафеникави петна по яките и ръкавите. Мерик се стряскал и будел в мрака, струвало му се, че ги вижда и на живо, бавно, неохотно да се отдръпват от него. Но това било все на границата между съня и полубудното, несъзнателно състояние. И винаги оставал смътният спомен, че се навеждат над него, докато спи, взират се в лицето му, а от устните им дъх не излиза, само мирише на леш и зловония, всъщност вонята се излъчва някъде от вътрешността им. А след като се отказал от онова скривалище, кошмарите значително намалели, но пак имало нощи, когато се будел, потънал в пот, задъхан, изплаващ от дълбоките бездни на съня с безнадеждното чувство на удавник. Имал усещане по кожата като че гнусни, лигави твари са го облазвали, миришело тънко на развала и загнило. Още по-лошо било и това, че тази миризма понякога оставала по него дни наред. Че и повече.

Може би не друг, а самият Елдрич го е издал на руснаците,

смятайки, че вече се е превърнал в рискова тежест? Той или другият — неговият клиент, може би същият онзи полудрипав тип с цигарата? Защото Мерик вече подозирал, че тайнственият мъж в черно е дискретният клиент на адвокатата. Само че не можел да бъде сигурен, пък и това не било чак толкова важно. Нещата вече отивали към края си и скоро щял да намери истинския мир или поне така си мислел.

Руснаците били невнимателни. Зърнал ги още отдалече, движели се постоянно зад него на буферно разстояние от три-четири коли, от време на време изпреварвали, колкото със сигурност да го виждат. Бидейки печен в тези неща, Мерик направил най-елементарните проверки да засече него ли следят, или е просто съвпадение. На едно място спрял да види дали ще го задминат. Задминали го дори без да се извърнат към него, вперили очи право напред, докато той ужким проверявал пътя, разтворил картата върху волана. Можели да стрелят в онзи момент, само че пък прекалено много трафик имало, моментът не бил подходящ. Постоял няколко минути, сетне потеглил, ускорил и веднага ги зърнал отпред, били в крайното дясно платно, карали бавно, изчаквали той пак да се изнесе пред тях. Усмихнал се криво, след няколко мили свил по „Стрийм Роуд“, а там знаел подходящо за целите му отклонение — черен път. Хванал по него, минал миля и нещо покрай изоставени, полусрутени къщурки, разрушени фургоци и автомобили без гуми. Сетне и тези жалки символи на крайна беднотия и разруха останали зад гърба му, пътят станал още по-разбит, колата заподскачала по бабуните, попадала в дупките, той се трясъл в седалката, чак гръбнакът го заболял. Постепенно навлязъл в гората, минал още малко разстояние, тук отвсякъде — север-юг, изток-запад — имало само дървета. Загасил двигателя, заслушал се. Те идвали, чувал трясещата се из ямите им кола. Излязъл, оставил вратата отворена, потънал сред

дърветата, тръгнал назад — в посоката, откъдето дошъл. Руснаците скоро се показали. Спрели зад изоставената кола. Мерик си представял разговора в купето. Какво друго ще обсъждат освен убеждението, че са го вкарали в капана, сега как да го убият по най-безопасния за тях начин? Приклепнал в храстите зад техния автомобил, Мерик видял червенокосия на волана да се извърща назад. Всъщност нямали кой знае колко опции. Едната била да се върнат и да изчакат по-подходящ момент на главния път. Другата — да излязат от автомобила едновременно и да го подгонят из гората. Най-уязвими ще бъдат, когато изскачат от колата, но пък ще разчитат на шанса си: най-много единия да убие, обаче ще издаде къде се намира, а винаги може и да не улучи. И при двата случая вторият ще го довърши пръв. Надеждата крепи човека, усмихнал се Мерик.

Така и не дочакал да вземат определено решение. Още щом червеноглавият отново се обърнал напред, Мерик излетял от храстите и открил бесен огън през задното стъкло. Разлетели се отломки от задния прозорец, предното стъкло тутакси се обагрило в червено, човекът на волана се килнал встрани. Вторият успял да се сниши, отворил вратата, изпълзял на земята и загърмял с колта. За Мерик връщане назад вече нямало и ето — усетил парване в хълбока, кратко усещане за вцепененост, сетне съкрушителна, огнено разкъсваща болка. Променил позицията, продължавал да стреля в движение и със задоволство чул предсмъртния вик на руснака. Тялото му подскочило на земята, отпуснало се, стрелбата спряла.

Приближил бавно и внимателно, огледал сгърчената фигура, но усещал стичащата се по кръста и крака му кръв, вече обагрила ризата и панталоните. Изритал встрани пистолета, сетне заобиколил колата. Червенокосият бил отвън, полуоблегнат на предната гума. Имало две

попадения в него: едното малко под врата, второто — право в гърдите. Очите му били полузатворени, все още дишал, макар и плитко. Като изпъшнал от болката в хълбока, Мерик приклепнал, взел колта на руснака, претърсил джобовете на сакото му. Извадил резервна пачка за пистолета и портфейл. Името на шофьорската книжка било Евгений Утаров. Не означавало нищо за него.

От портфейла измъкнал 326 долара, захвърлил го обратно върху умиращия, парите прибрал. Изплюл се на земята, зарадван, че в плюнката розово няма. И все пак се ядосвал на себе си. За пръв път го ранявали от много, много години насам. Фактът говорел може би за напредването на възрастта, за неумолимия ход на времето, за човешката тленност. Изправил се, усетил кратко замайване, дори се залюлял. Движението привлякло вниманието на човека на име Евгений. Той отворил очи и се опитал да каже нещо. Мерик се понавел колкото можел, опрял ръка на автомобила.

— Име ми дай — рекъл той. — Имаш още време. Иначе ще те оставя тук да умираш бавно. Часовете ще се точат, болката ще те изядва. Дай ми име и всичко ще свърши за миг.

Утаров прошепнал нещо.

— По-високо, хайде де — рекъл Мерик. — Няма как повече да се наведе.

Утаров отново опитал. Този път думата излязла отсечена, остра, сякаш някой нож върху камък точи, дълбоко в гърлото на умиращия.

— Дъбъс — рекъл той.

Мерик стрелял два пъти в главата му, сетне си тръгнал, като залитал, а след себе си оставял кървави следи, прилични на размазани върху горския килим ягоди. Опрян на своята кола, съблякъл дрехите, останал гол до кръста. Раната кървяла обилно, куршумът бил проникнал

дълбоко в плътта. В миналото имало хора, на които би могъл да се обади за помощ, но всички те отдавна вече били мъртви. Окървавената риза затегнал на кръста, за да спре кървенето, облякъл на голо дебелото яке. Десетката, в която сега имало само три патрона, прибрал на старото място — под шофьорската седалка. Колта пуснал в джоба на якето. Маневрата за обръщане на колата му струвала доста усилия и мъчителни болки. Движението по неравния път било направо агония, скърцал със зъби, за да не вика, и накрая успял. Излизайки на шосето, минал може би три мили, извадил късмет — на практикуващ ветеринар попаднал. Позвънил на къщата с табелата, допрял пистолета в гърдите на възрастния мъж, който отворил вратата, и поискал първа помощ. Старият поклатил глава, но нямало какво да прави, заел се. Извадил куршума, дезинфекцирал, сложил лекарства, превръзки. Мерик успял да удържи на болката и замайването, не припаднал, но бил почти на границата.

За Дъбъс знаел — кой е, какъв е. Защото всичко започвало от него — още от първия път, когато насиллил дете. Сетне отнесъл злото и покварата със себе си в Галаад, а оттам нещата се разширили и разпространили като разсейки на злокачествен тумор. Мерик заплашил ветеринаря, питал къде е къщата на педофила. Старецът му казал, Дъбъс бил доволно известен по тези места. Мерик заключил ветеринаря в мазето, но не забравил да остави две бутилки с вода, хляб и сирене. Обещал му да се обади на ченгетата най-много до двайсет и четири часа.

От кабинета взел още дезинфекционни средства, бинтове и марли, обезболяващи, а в гардероба открил панталони, които му ставали. Подходяща риза нямало, облякъл старата, само панталоните сменил. И отново потеглил, а шофирането било доста трудно, макар и

обезболяващото лекарство донякъде да помагало. В Каратънк отново хванал по шосе 201, следвайки дадените му от ветеринаря указания, и ето го накрая в Мейсън пред дома на Дъбъс.

Последният го видял през прозореца. Всъщност отдавна го и очаквал. И още говорел по телефона, когато Мерик разбил бравата с един изстрел и влязъл в дома, ръсейки капки кръв по чистия под. Дъбъс натиснал червения бутон за прекъсване на разговора, пуснал телефона на стола край себе си.

- Зная те кой си — обадил се той.
- Това е хубаво — отвърнал Мерик.
- Твоето момиченце е мъртво.
- Зная.
- Скоро и ти ще го последваш.
- Може би, ти обаче ще умреш преди мен.

Дъбъс насочил в него ситно треперещ пръст.

— Ти какво си мислиш? Че ще се моля живота да ми пощадиш ли? Мислиш си, че ще се хвана да ти помагам ли?

Мерик вдигнал колта.

- Не, не мисля — рекъл и два пъти стрелял в Дъбъс.

Старият мъж лежал, сгърчен на пода, а Мерик взел телефона и натиснал бутона за пренабиране.

Отсреща отговорили на втория сигнал. Всъщност нямало глас, но той чувал дишането. Сетне линията прекъснала. Мерик пуснал телефона в джоба си и напуснал. Дъбъс вече агонизирал, дишал ситно, трескаво.

Имал обаче още мъничко живот. Чул отдалечаващите се стъпки, сетне запалването на двигателя и потеглящата кола. В гърдите чувствал неимоверна тежест, пробождала го остра болка, сякаш върху му някой пирони забивал. В тавана гледал, в устата му бавно се набирала кръв.

Усещал, че от смъртта го делят мигове. Зашепнал молитва, умолявайки Всевишния греховете му да опрости. Устните се мърдали беззвучно, опитвал се точните думи да намира, но се намесвали спомени, давели словото. Пречел и бликащият гняв, че ще трябва по този начин да умре — жертва на убиец, който може в невъоръжен, немощен старец да стреля.

Изведнъж усетил мраз, студен въздух полъхнал, зад себе си чул звук. Някой приближавал. Първата му мисъл била, че Мерик се връща, за да го довърши. Извъртял главата, доколкото му било възможно. Отзад обаче нямало никакъв Мерик. Видял само лешовете на мръсно, полуизгнило палто, стари полуразкапани обувки, зацапани с пръст. Носела се воня на леш, задавила го дори и в сетния му дъх. Отляво прошумели още стъпки, усещал присъствието на неведоми същества, безплътни фигури, сякаш го гледат, очакват нещо. С мъка завъртял глава отново и този път зърнал бледите очертания, лица като нарисувани с бяло, зеещи усти, черни празни очи, напукана, разкъсана кожа. Отворил уста в опит да каже още нещо, но в него повече нямало думи. Нямало вече и дъх.

И така умрял, загледан в дошлите за него. Празни човечи.

* * *

Мерик гонел колата, въртял километраж, но губел сили, зрението започвало да му играе номера. Очите му се премрежвали, загубата на кръв си казвала думата. Успял да стигне до онази хижа „Олд Муз Лодж“ и заблуден както и мнозина други в миналото от името, решил, че ще намери подслон и легло, а може би и медицинска помощ.

И ето го, седял на масата за двама, отпивал джим бийм след

погълнатите обезболяващи, от време на време задрямвал на стола и все се надявал, че ще събере душа достатъчно, за да продължи към Галаад. Никой не му обръщал внимание, никой не го закачал. В това заведение поощрявали консумацията на алкохол, а ако някой задреме на масата, добре е дошъл, само шум да не се вдига, пиански издънки да не стават. Джубоксът свирел кънтри и хонки-тонк, ама не силно, от стената в него се взирали стъклените очи на препарирани животни. Мерик се унасял все повече, несигурен наистина ли спи или е буден. По едно време минала келнерката, запитала как се чувства, а той ѝ кимнал, поръчал още едно уиски, макар че първото стояло почти на половината. Сетне се стреснал, решил, че могат да го изгонят, пък не се чувствал все още готов да потегли.

И така заспивал, събуждал се, отново задрямвал. Звучала музика, унасяла го, сетне затихвала и пак започвала. Чувал гласове, шепот...

тате

Мерик отворил очи. На стола отсреща седяло момиченце. Чернокосо, с напукана кожа, разкъсана там, откъдето са излизали газовете на разложението. По челото пълзяла някаква гадина. Понечил да я замете, но ръцете му не се и помръднали.

— Хей, миличко — отворил уста той. — Къде беше?

По ръцете на детето имало пръст, някои нокти били счупени.

чаках

— Какво чакаше, моето момиче?

тебе

Мерик кимнал.

— Досега нямаше как да дойда. Бях... бяха ме затворили, но винаги само за теб съм мислил. За миг дори не съм те забравял.

зная, тате, ти си бил далече, далече, сега си тук до мен наблизо,

сега можем да бъдем заедно

— А с теб, детенце, какво се случи? Защо избяга?
заспах, тате, заспах и не можах да се събудя.

В гласа нямало емоции, очите на момиченцето не мигвали. Мерик забелязал, че едната страна на лицето ѝ била вишневочервена, минаваща в лилави, синкави цветове.

— Е, времето дойде, съвсем скоро ще е, миличко — рекъл той и отново протегнал ръка.

Този път имало сила в нея, пресегнал се да погали детето по бузата, а пръстите му се ударили в нещо хладно и твърдо. Чашата се преобърнала, уискито се разляло по масата и за миг той се върнал в действителността. Момичето го нямало, алкохолът потекъл между пръстите му и по пода. Отнякъде се появила келнерката и му казала:

— На вас, изглежда, вече ви е време да си ходите у дома.

А Мерик кимнал и отвърнал:

— Да, мисля, че сте права. Време е да се прибирам...

Изправил се, усетил как изжвакала насъбралата се в обувката му кръв. Стаята шеметно се завъртяла около него, а той сграбчил масата, за да не падне. Замайването преминало, отново почувствал болката в хълбока. Навел очи, съзрял избилата по крачола на панталона кръв. Келнерката също зърнала червеното петно.

— Хей — стреснала се тя. — Какво е...

Сетне погледнала Мерик в очите и там видяла нещо, от което гласът ѝ секнал. А той бръкнал в джоба, намерил банкноти. Отделил двайсетачка и още десетка, пуснал ги в подноса ѝ.

— Благодаря ти, миличка — рекъл и сега в очите му имало истинска нежност, а келнерката не била сигурна дали на нея говори или нещо друго му се привижда. — Веднага потеглям.

И човекът наистина си тръгнал, пресякъл бара и дансинга с танцуващите двойки, минал сред масите с пияниците, влюбените, приятелите. Движел се от светлината към мрака. От живота в нас към този отвъд. Излязъл навън, а хладната нощ отново го разлюляла, завил му се свят, но скоро му минало. Извадил ключовете от джоба на якето, закрачил към колата, а с всяка поредна стъпка от раната бликала кръв, още и още. И всеки изминат метър малко по малко ускорявал края.

Спрял при колата, с лявата ръка се опрял на покрива, с дясната отключил. Отворил вратата и са понавел, тогава зърнал отражението си в стъклото на задния прозорец, а след секунда към него се добавило още едно, затрептяло зад рамото му. Това било птица, гигантски гълъб с бяло лице, черна човка, дълбоко хлътнали в орбитите човешки очи. Разтворила крила, едното отишло по-нависоко и било черно, а не бяло. Вместо пера по края си имало хищно закривени нокти, а в тях бляскало нещо продълговато, метално.

Крилото заиграло, забило с меко свистене, Мерик почувствал нова, остра болка, парнала го в мига, когато силен удар пречупил ключицата му. Извил се в опит да извади пистолета от джоба, но се появила нова птица — този път ястреб. А той държал бейзболна бухалка, истински старомоден „Луисвил Слъгър“, дето навремето ги правели по поръчка. В ръцете на познавач истинският слъгър чудеса прави, удари ли топката, иди я търси. Само че този път бухалката отивала право в главата му. Нямало как да избегне удара, подложил лявата си ръка. Ударът натрошил лакътя, а крилете продължавали да пляскат, ударите се сипели един подир друг и все по-жестоки. Мерик рухнал на колене, нещо в главата му изхрущяло, в очите му нахлула алена кръв. Отворил уста да заговори, но нямал с какво да артикулира думите. Защото поредният удар начупил и почти отнесъл челюстта му.

Металната щанга описала още една и още една дъга, сега Мерик вече лежал на ледения чакъл по очи. Приличал на могъщо повалено дърво, само дето кръвта му обагряла ситните камъни в алено, а зверските удари продължавали да ваят. Цялото му тяло издавало странни, меки звуци, в началото костите пращели, сетне се чувало само подобно на стонове жвакане, жизненоважните органи се разкъсвали един по един.

А той като по чудо бил все още жив.

Ударите секнали, но не и болката. Нечий обут в тежка бота крак се мушнал под корема му и рязко тласнал тялото нагоре и назад. То се извъртяло, тупнало по гръб, сетне здрава ръка в ръкавица го сграбила за яката и го помъкнала назад, захвърлила го в полуседнало положение, опрян на автомобила. Едната ръка лежала на земята, почти смазана, другата — дясната, — безчувствена, на прага на колата. Виждал света през разкривена карминена призма, а в него гротескно се мърдали птици като хора и мъже като птици.

— Тоя пукна — рекъл глас, далечно познат на Мерик.

— Ами, не е — отвърнал друг. — Все още не.

Сега чувствал горещ дъх близо до ухото си.

— Не биваше да идваш тук — обадил се вторият глас. — Просто трябваше да забравиш. Тя отдавна е мъртва, но до последно я биваше, да знаеш.

Усещал движение отляво. Внезапно щангата го праснала над ухото, през призмата бликнала светлина, превърнала света в многоцветна дъга, а в нея алените тонове били най-силни. В угасващото съзнание заиграли още и още цветове, същински калейдоскоп.

tate

На път съм, почти пристигам, миличко...

Но чудото продължавало, той не умираше.

Последвал ритник, поместил тялото, пръстите на дясната ръка помръднаха, плъзнаха се под седалката. Полазили за миг, допрели ръкохватката на десетката. Нещо отвъд им придавало воля, замътеният мозък изпращал сигнали. Боже, дай ми сила само за миг...

tate

Почакай секунда, миличко, татко първо трябва нещо да свърши...

Пръстите бавно обхващали дръжката, опитвали да откачат пистолета, в премазаните стави обаче нямало сила. Последвал нов ритник, а той отхвърлил тялото странично. Разбитите кости, разкъсаната отвън и отвътре плът потръпнали от движението, болката била нечовешка. Сега обаче Мерик лежал на чакъла странично, ръката с пистолета под него. Чудото продължавало, а насладили се на делото си и резултата от него, хората птици сега не внимавали особено, пък и нощта била тъмна.

Отворил очи, а те може би са били отворени и преди това, но той не го знаел. Залели го нови вълни на агония, но завесата с аленото многоцветие за миг се вдигнала. Бузата му била допряна в обледените камъни. Някъде отпред съзрял две фигури една до друга, тъкмо обръщали гръб на колата, не били на повече от четири-пет метра.

Напрегнал всичко, що било останало в него, а то било сетната воля на смъртника, изострена от жаждата за мъст, гнева на поругания, ината на смазания. Поместил ръката веднъж, хайде още веднъж, и внезапно повдигнал пистолета. Може би това не била негова сила, може би нечия друга помагала на смазаните кости, защото наистина усетил натиск върху ставата на показалеца си върху спусъка като от чуждо невидимо присъствие.

Човекът отдясно направил смешно движение, сякаш танцува

степ, рухнал с раздробен глезен, изревал нещо. Мерик не го разбрал, както не осъзнавал и къде го е улучил, но пръстът дръпнал спусъка още веднъж. Сега мишената се разместила, защото другият се навел да помага на ранения и куршумът свирнал над тях.

Мерик имал времето и същата помощ за трети изстрел, тъкмо преди мракът да го погълне завинаги. Последният куршум пробил дупка в челото на надигация се с помощта на другаря си ранен, излязъл през темето с червено облаче досущ като мъгла. Оцелелият се опитвал да изтегли трупа встрани, но кракът на убития се заклецил в някакъв корен. От вратата на заведението изскочили хора, немало как изстрелите да не привлекат внимание. Гласове се разкрещели, към сцената хукнали мъже и живият побягнал, оставяйки мъртвеца на мястото.

Мерик издъхнал в същия миг. Една жена се надвесила над него, келнерката от бара, заговорила нещо, но той немало как да я чуе. Бил вече на друго място.

tate?

ето ме, Луис.

И това било краят.

33

Вероятно в мига, когато Мерик е издъхвал с името на дъщеря си на уста, ние с Луис и Ейнджъл все още сме били в онзи бар. Обсъждахме какво да правим с Касуел, дояждайки поръчаната храна. Алкохол на масата обаче нямаше.

Единодушното мнение бе, че Касуел е на прага да рухне психически, само че по каква точно причина, не бяхме сигурни. Дали от

угриzenia на съвестта за нелицеприятни дела или нещо още по-сериозно? Ейнджъл обобщи разсъжденията ни в резюме, както най-често бе ставало.

— Да речем, че го измъчва чувство за вина, но каква по-точно? Луси Мерик е изчезнала още преди години. Освен ако са я държали жива в онази къща доста време, което е много невероятно. Та въпросът е защо сега, така внезапно?

— Може да е заради Мерик — подхвърлих аз.

— Значи някой му е казал, че Мерик души, задава въпроси.

— Не е задължително друг да му го е съобщил. Мерик вдигна доста шум. Ченгетата го пребараха, а след убийството на Демаршън и руснаците излязоха на сцената. Онзи Демаршън трябва да е бил здраво замесен в играта. Мерик не е налетял на него случайно.

— Смяташ, че онези изроди участват в интернетския обмен с образи на жертвите им ли? И това да е връзката с Демаршън? — запита Ейнджъл.

— Доктор Крисчън не бе чувал за хора с птичи маски в порно видеоматериали. Това обаче не значи, че такива изобщо няма. Той нямаше такава информация.

— Голям риск биха поели с евентуалната продажба на такова нещо — рече Ейнджъл. — Няма как да не привлекат внимание към себе си. Тези неща впоследствие трудно се укриват.

— Възможно е спешно да са им трябвали пари — обади се Луис.

— Само че Касуел е получил предостатъчно, за да купи земята на Галаад в кеш — възразих аз. — Тук парите едва ли са фактор, да знаеш.

— Добре де, все пак те откъде идват? — запита ме Ейнджъл.

— Трябва да са ги получили отнякъде. Твърде вероятно е да са продавали видеоматериали.

— Зависи за какви пари говорим — продължих да разсъждавам на глас. — Какво значи един парцел дива гора с малко земя и разрушени постройки по нея? Кому е нужен такъв имот? Барманът ми каза, че земята не е била без пари, но пък не е струвала и някоя сериозно голяма сума. Не вярвам Касуел да е платил кой знае колко.

Ейнджъл сви рамене.

— Ами може би зависи какво точно е било продадено. И какви са били обстоятелствата около децата. Може да не е просто само земя.

Всички се замислихме, известно време мълчахме. Опитвах да подреда известните факти и фактори в някаква смислена обща картина, а поредицата събития в приемливо логична взаимовръзка. Нищо обаче не се получаваше, постоянно изпадах в противоречия, стигах до фалшиви следи, които доникъде не водеха. Отдавна бях убеден, че Клей е замесен в случилото се, но до този момент и в тази област не знаех нищо реално съществено. Все още ме мъчеше първоначалното противоречие около него. Как да съчетая Крисчъновото описание за колегата му като човек с идея фикс да открива насилие навсякъде, дори и в ущърб на собствената си кариера, с твърденията на дъщеря му Ребека за любящ баща и истински учен, посветен на поверените му деца? Сетне идваха и руснаците. Луис се бе обаждал на осведомени хора, беше научил кой е червенокосият от двамата идвали у нас неканени гости. Името му било Утаров, един от най-доверените пълномощници на руската мафия за района на Нова Англия. Според същия източник Мерик имал присъда и му била пусната поръчка за убийство, и то още преди известно време. Свързана била с негови

минали удари — тоест изпълнени от него поръчкови убийства на руснаци. Луис бе научил и друго — в Нова Англия имало смущения: проститутките от азиатски, африкански и източноевропейски произход били извадени от действащите мрежи в Масачузетс и Провидънс с нареждания да се махнат от улиците и да не упражняват занаята. И други специализирани услуги били ограничени, особено свързаните с детската порнография и детската проституция.

— Проблеми около каналите и трафика — бе обобщил Луис. — Само това може да обясни защо са отстранили азиатките и другите от улицата и са оставили американските проститутки да запълнят създаденото празно пространство. Страхуват се от нещо и то е свързано с Демаршън.

Какво още ми бе казал Крисчън? Че сексуалните апетити на педофилите няма да секнат. Отказали се веднъж от Галаад поради нещо непредвидено, което ги е изплашило или им е попречило, те ще си потърсят други канали. Например доставяни от Бостън деца — канал, където Демаршън е бил една от връзките за контакти. И тогава? Може би са заснимали актовете, а материалите продавали на Демаршън и други като него. И по този начин се е получила верижна реакция, една операция финансира следващата и така нататък. Може ли такъв да е бил техният нов *Проект*?

Доста вероятно. А Касуел би трябвало да е част от него, при това най-слабата му и уязвима брънка. Сигурен бях, че се е обаждал някому веднага след като си бяхме тръгнали. Най-вероятно е отправил молба за помощ към онези, на които в миналото е помагал. И това неминуемо е увеличило допълнително възникналия вече натиск върху всички тях. До степен да ги принуди да реагират. Така беше, нямаше как да е другояче. А ние трябваше да бъдем готови за реакцията им.

Ейнджъл и Луис се качиха на техния автомобил и заминаха към имота на Касуел. Разбрахме се да се маскират на удачно място и да поемат първата смяна. Ако трябва и в имота да влязат, къщата внимателно да наблюдават. Аз пък тръгнах към стаята да подремна някой и друг час, сетне да ида да ги сменя. Представях си ги седнали в колата, добре прикрити, невидими откъм къщата. Ейнджъл спи, радиото свири тиха, приятна музика, а Луис както винаги бди, очите му играят по околните обекти, а частица от него броди в неznайни душевни светове.

* * *

Заспах и сънувах, а в съня си вървах през Галаад. И в един миг чух гласовете на ридаещи деца. Закрачих към църквата, там зърнах момчета и момичета, голите им тела оплетени в жилавите, бодливи стъбла на бръшляна. Зелените стволоче бавно затягат хищните си примки, сякаш всмукват жертвите в зеления си свят. Имаше кръв, кръв по телата, по земята, зърнах останките на повито в пелени бебе, а през тях избила кръв на точки.

От дупка в земята изпълзя висок, слаб мъж, лицето му напукано и загнило, останки от зъби стърчат през разкъсаните му бузи.

— Старият Галаад — рече Даниъл Клей. — Той прониква в теб, обсебва ти душата...

* * *

Телефонът в стаята извъння още до като спях. Отсреща беше О'Рурк. Тъй като в Джакман покритие за клетъчните телефони нямаше,

беше ми се сторило нелоша идея предварително да уведомя Джаки Гарнър и О'Рурк къде ще бъде в случай, че у дома има новини и нещо много важно се случи. Затова и двамата имаха телефона на хана. Нали моят пистолет все още бе в Мерик и Бог само би могъл да знае какво ще направи той е него. А за това за беля и аз носех някаква отговорност.

— Мерик е мъртъв — каза ми той.

Подскочих в леглото, седнах. В устата си усещах нещо, може би бяха частички от вечерята, но на мен на пръст ми миришеха. Споменът за съня бе прекадено силен.

— И как?

— Убили са го в паркинга на „Олд Муз Лодж“. Както разбирам, имал е доста работа, само последният му ден е бил доволно запълнен и чак до края. Намерихме Мейсън Дъбъс застрелян вчера — с десетмилиметрови куршуми. Балистичната експертиза още не е готова, ама сам знаеш — тук хора всеки ден не умират, още по-рядко застреляни с десетка. Преди два часа се обади заместник-шериф от окръга Съмърсет — открил два трупа край кола на черен път извън Бингам. Руснаци, както вероятно се досещаш. Сетне пак на тамошните ченгета се обадила жена — намерила баща си заключен в мазето на няколко мили от същото място. Старецът, ветеринар по професия, разказал, че вчера в дома му пристигнал човек, отговарящ по описание на Мерик. Бил ранен в хълбока, неприятна рана знаеш, заставил го да я превърже и да му даде указания как да стигне до къщата на Дъбъс. Та повтарям, раната била сериозна, човекът я шил, дезинфекцирал колкото могъл. Изглежда, че Мерик веднага е потеглил на северозапад, ликвидирал Дъбъс, сетне му се е наложило да се отбие в онова заведение. Защото раната вече кървяла лошо. Според свидетели седял в ъгъла, изпил малко уиски, говорел си сам. Келнерката казала, че иначе

бил кротък. По едно време излязъл. Там вече са го чакали.

— Колко души?

— Двама. С птичи маски. Това да ти говори нещо? Пребили са го до смърт. И са го оставили да лежи до колата, сигурни, че са си свършили работата.

— Колко време е живял?

— Ами достатъчно, колкото да измъкне пистолет изпод седалката. Твоя пистолет значи. И гръмнал един от нападателите. Аз ти разказвам, каквото са ми предали, значи със собствените си очи не съм го виждал. Колегите на местопроизшествието обаче били удивени и не могли да си обяснят как е свършил тази, последната работа. Бил зверски пребит, буквално всичките му кости изпотрошени, ръцете премазани. Трябва нещо особено да се е случило, казвам ти. Три пъти е стрелял, първия път ранил онзи в петата, вторият изстрел бил празен, третият право в челото. Другият опитал да измъкне трупа, не успял и побягнал.

— А жертвата няма ли име?

— Ами сигурен съм, че има, ама онази вечер не си е носел портфейла с документите. Или пък приятелчето му го е отмъкнало, на себе си най-вече да помогне. Само да поискаш, ще завъртя телефоните, а ти иди да го погледнеш. Може и да го разпознаеш. Сега е в Огъста, а съдебната медицина ще прави оглед утре сутринта. Иначе Джакман харесва ли ти? Ей, човече, не знаех, че на лов ходиш. За животни, искам да кажа.

Засмя се, сетне помълча и повтори името на града.

— Джакман, а? — замислено проточи О'Рурк. — „Олд Муз Лодж“ е някъде по пътя към Джакман, нали?

— Мисля, че да — откликнах аз.

— Хм, при това е близо и до Галаад, а Мейсън Дъбъс е бил

главният там, докаго са се разигравали онези нечистоплътни истории.

— Така е — рекох неутрално.

Не знаех дали О'Рурк е осведомен за вандалския акт на Мерик в дома на Хармън, но пък бях сигурен, че за картините на Анди Келог не е чувал. Не ми се щеше ченгетата вкупом да хукнат към Галаад, поне засега не. Искаше ми се сам да се оправя с Касуел. Имах чувството, че поне толкова дължа на Франк Мерик.

— След като аз се досещам за тази работа — многозначително подхвърли О'Рурк в следващата секунда, — бъди сигурен, че и други колеги ще си направят същите заключения. Та си викам, че сигурно там скоро ще си имаш компания. И нали знаеш, че съм душа чувствителна и ще ми е кофти, ако премълчаваш нещо, пред мен искам да кажа. Ама ти не си такъв човек, нали — от мен да криеш?

— Виж, аз това нещо в движение се опитвам да го разплитам — рекох любезно. — Не бих искал да ти губя времето с непроверени, непотвърдени неща, преди да съм сигурен кое къде е.

— О, да, на бас се хващам — захили се О'Рурк. — Само че като метнеш един поглед на онзи труп, да ми звъннеш, чуваш ли?

— Непременно — съгласих се аз.

— Само че не забравяй, че иначе току-виж съм започнал да приемам нещата твърде персонално.

И затвори.

Време беше. Позвъних на Касуел. Четири сигнала му бяха необходими да вдигне слушалката. Звучеше сънен, преуморен. Никак не бе за чудене, като се имаше предвид часът.

— Кой се обажда?

— Чарли Паркър.

— Вече говорихме, няма к'во...

— Млъквай и слушай, Отис — Мерик е мъртъв.

Разказах му разни неща, без да споменавам, че Мерик е успял да убие един от нападателите си. По-добре на този етап да не знае. Щом като Мерик е бил убит снощи, значи онези, които са планирали сетне да цъфнат в Джакман, би трябвало вече да са тук. И да са се натъкнали на Ейнджъл и Луис, но пък такова нещо до този миг не се бе случвало. Значи убийството на един от техните ги е стреснало, вероятно забавило, поне за момента.

— Вече са близо до теб, Отис — продължих аз. — Двама са нападнали Мерик на шосе 201. Бих казал, че поначало са били на път за насам, ама решили първо него да оправят. Следващата им спирка е тук, по-следващата — при теб. Може да имат намерения да ликвидират и мен, и приятелите ми, но да ти кажа, Отис, мисля си, че не ги бива. Здрави гащи нямат. Те на Мерик изотзад са налетели с бухалки и щанги. А ние имаме пистолети. Може и те да имат, но ние сме професионалисти, печени сме в тези дела, повярвай ми. И вече ти казвах, Отис — ти си слабата брънка. Щом те разкарат, веригата им ще бъде по-здрава и от преди, чаткаш ли? Затова си обречен. И слушай сега внимателно: аз съм ти най-добрата надежда да оцелееш до разсъмване.

Отсреща мълчаха. Сетне дочух нещо като стон, последван от ридание.

— Зная, че не си искал да я нараниш, Отис. Ти не си такъв човек — дето на дете може да посегне, живота му да отнеме.

Този път вече чух ясно: ридаше. Притиснах го още повече.

— Онези, другите мъже, дето убиха Мерик, те са съвсем различни от теб. Ти не си като тях, Отис. Не падай на тяхното ниво, не им позволявай и теб към гибел да повлекат. Ти не си убиец! Хора не си убивал, момиченца също не си убивал, нали? Не те виждам в тази

светлина, Отис. Наистина не те виждам.

Касуел задиша тежко, задави се.

— Аз не посягам на деца — избълва думите той. — Аз обичам децата.

Имаше обаче нещо в начина, по който го каза, че се почувствах измърсен и отвътре, и отвън. Гадно ми стана, прищя ми се самият аз да взема с нещо отровно да се заляя, да пия от същото, та дано и отвътре бъда пречистен.

— Зная — отвърнах, но трябваше тази дума насила от устата си да я изкарам. — Басирам се, че ти се грижиш за онези гробове край реката, нали? Прав ли съм?

— Аз, да — задави се отново той. — Не биваше с новородени така да постъпват. Не трябваше да ги убиват.

Опитвах се да не мисля защо смята, че е трябвало да бъдат пощадени. Че да пораснат и в поредните нови жертви ли да се превърнат? Нямах да ми помогне. Не и в този миг.

— Отис, какво се случи с Луси Мерик? Тя е била там, в онази къща, нали? Сетне е изчезнала. Какво се случи, Отис? Къде отиде?

Чух, че подсмърчаше и хлипаше, почти го видях как си бърше носа в ръкава.

— Не беше нарочно... — рече той. — Случайно стана... те я доведоха и...

Тук запъна. Досега не бе употребявал точната дума за онова, което е правил с деца, не и пред човек, различен от него. Сега обаче не беше моментът да упражнявам натиск.

— Няма нужда да ми разказваш това, Отис. Още не. Кажете само как завърши.

Той не отговори. Уплаших се, че линията прекъсна.

— Лошо стана — отвърна Касуел с тона на дете, което е нацапало гащите и сега очаква наказание. — Лошо стана, *те* сега са тук.

— Какво? — сепнах се аз. — При теб има ли хора?

Изругах наум липсата на покритие в района. Може би трябваше направо при Луис и Ейнджъл да отида? Помнех обаче потните Касуелови ръце върху карабината. Че беше на ръба на нервния срыв, беше, но това не пречеше да отнесе някой със себе си на път за отвъдното. Според Ейнджъл къщата му била с решетки на прозорците и тежка дъбова врата, също както и онази в Галаад, където бяха държали затворена Луси Мерик. Да влезе в нея човек насила, без да го гръмнат, бе направо чудо, да не казвам невъзможно.

— Те са тука постоянно — продължи да бръщолеви Касуел, като ту шепнеше, ту хлипаше. — Цялата седмица, и по-отдавна... не помня добре... усещам ги... наоколо ходят, в мен се взират... все едно винаги тука са си били, тука значи. Не мога да спя, значи... нощем ги виждам... ей така с крайчеца на очите ги гледам. Те нищо не ми правят, само седят, гледат, чакат нещо да стане...

— Кои са тези *те*, Отис? — запитах аз, но вече се досещах.

Кои други освен Празните човеци?

— Лица в сянка... бели... очи нямат... стари мръсни дрехи... гнили патъци... опитвам нещо да им кажа, питам к'во искат... те мълчат, то и устата им празна! Гледам право в тях и к'во! Няма ги, сетне пак ги виждам. Пробвам да ги изгоня, не зная как...

— Виж, Отис, сега ще дойдем с моите приятели. На безопасно място ще те отведем. Ти само се дръж, скоро идваме.

— Знаеш ли... — захленчи Касуел треперливо, — те няма да ме пуснат!

— Те заради Луси ли са дошли, кажи ми, Отис? Заради нея ля?

— Заради нея. И другите.

— Но другите не са мъртви, Отис. Нали така — не са мъртвя?
Или?

— Ние винаги внимавахме. Така трябваше. Нали са деца?

Нещо горчиво се покачи в устата ми, задави ме. С мъка преглътнах.

— Луси при теб била ли е?

— Тука горе не е, ама... Един-два пъти на други места. Аз там тогава не съм бил. Те ѝ даваха марихуана, къркане. Харесвах я. Тя понякога беше различна. Те я заставяха да обещае, че няма да каже. Имаха си начини, те...

Спомних си за Анди Келог. Момчето, направило саможертва, за да спаси по-малкото момиченце.

Имаха си начини...

— Кажы какво се случи с Луси, Отис? Какво се сгафи?

— Грешка беше — отвърна той, сега гласът звучеше по-спокойно, все едно за ежедневието говорехме — някой колата му чукнал, погрешна сметка за тока му изпратили. — Те я оставиха на мен след... след...

Закашля се, продължи, но какво точно се бе случило с Луси Мерик — изгубеното 14-годишно момиченце — все оставаше недоизречено.

— ... казаха, че на следващия ден ще се върнат... а може да е било и повече. Не помня. Объркано ми е в главата. Трябваше да се грижа за нея. Тя си имаше одеяло и дюшек. Хранех я, играчки ѝ давах, книжки. Ама по едно време стана студено, значи голям студ сви. Исках да я заведа в моята къща, само ме беше страх, че там ще види нещо, пък ще го запомни, а сетне ще го каже и като я пуснем, мен ще ме

разпознат по това нещо. А там имаше малка бензинова печка... та съм я запалил да се постопли. И тя заспа...

Бях решил на час-два да я проверявам... ама ето на и съм задрямал. И като се събуждам и гледам... тя на пода лежи... и...

Сега се разрида отново, мина минута и нещо, преди да успее да ми разкаже останалото, хлипайки.

— ... дима подуших още пред вратата... завих си една кърпа около лицето и пак трудно се дишаше... а тя на пода лежи, не мърда, лицето ѝ червено, лилаво значи... и цялата в повръщано. Не зная колко време е била мъртва...

Значи честен кръст, ей на! Печката дотогава добре работеше. Може нещо тя да я е бърникала... не зная... не съм искал така да стане... Боже, изобщо не съм искал така да стане!

Сега ревна с все сила. Оставих го да плаче, след минута опитах пак.

— Къде я скри, Отис?

— Исках значи да почива някъде на благо място, близо до Бога и ангелите. Зарових я зад камбанарията на старата църква. Там нали трябва да е свята земя? Нямаше какво да сложа, ама там си е. Понякога през лятото ѝ слагам цветя. Говоря ѝ. Казвам ѝ, че ми е мъчно, задето така стана...

— А частният детектив? Какво знаеш за Пул?

— Аз с тая работа нищо общо нямам — този път в гласа звучеше негодувание. — Той не искаше да си ходи и все въпроси задаваше. Трябваше по телефона да се обаждам. И него го зарових в църквата, само че далече от Люси. Нейното место си е специално.

— Кой го уби?

— Аз моите грехове си ги признавам, ама чужди не мога... не е

моя работа.

— А Даниъл Клей? Той замесен ли беше по някакъв начин?

— Него лично не го познавам — отвърна Отис Касуел. — С него к'во стана не знам. Името съм го чувал. Само че вие нали няма да забравите к'вото ви казах: аз с нея не съм искал така да стане. Само исках топло да ѝ е. Казах ви: аз обичам децата.

— А на какво викахте *Проекта*?

— Децата бяха Проекта, ами да — отговори той. — Малки дечица. Другите ги намираха, тука ги водеха. Така го наричахме — Проекта. Той беше нашата тайна.

— Кой са другите?

— А, това не мога да го кажа. Повече нямам к'во да ви кажа.

— Добре, Отис. Сега ще дойдем при теб. И на безопасно място ще те отведем.

Изглежда, че в този миг, в последните минути на живота му, изведнъж рухнаха всички защитни прегради, които Отис Касуел бе издигал между себе си и реалността на извършеното от него.

— Никъде не е безопасно — изплака той. — По-добре е вече всичко да свърши...

Въздъхна дълбоко и преглътна, задавяйки поредния стон. Това, изглежда, му даде малко сила.

— Трябва вече да затварям. Идва някой... трябва вратата да отворя...

Нещо изщрака, връзката се прекъсна. Пет минути по-късно бях на шосето, настъпил газта, колкото условията позволяваха. След десет бях вече на отклонението към дома на Касуел. Още в движение замигах с фаровете, но от Луис и Ейнджъл нямаше и следа. Досещах се какво става. Обърнах колата, хванах по отклонението. Портата бе отворена,

катилярът разбит. По черния път стигнах до къщата. Отвън бе спрял камион. Лексусът на Луис бе зад него. Предната врата на дома зееше отворена.

— Аз съм — извиках високо.

— Тук сме — чух гласа на Луис някъде отвътре, отдясно.

Тръгнах по гласа, влязох в бедно обзаведена спалня.

Стените бяха прясно варосани. По тавана минаваха външни греди. На едната висеше Отис Касуел. На пода отдолу имаше преобърнат стол, по босите му крака все още се стичаха капки урина.

— Излязох да пусна една вода — обясни Ейнджъл. — И тогава видях...

Запъна се, сякаш търси думите, сетне добави:

— ...гледам — вратата отворена, стори ми се, че виждам едни хора да влизат. Само че когато пристигнахме, тук нямаше никой освен Касуел, а той беше вече мъртъв.

Приближих, внимателно навих ръкавите на Касуеловата риза. Татуировки по ръцете му нямаше. Каквото и да бе вършил, не той бе човекът с орела на ръката. Луис и Ейнджъл ме измериха с очи, но не казаха нищо.

— Той знаеше — рекох тихо. — Знаеше кои са другите, но не пожела да ги предаде.

Сега бе мъртъв, с него си бе заминала и тази информация. В същия миг се досетих за убийтия от Мерик. Погледнах часовника, все още имаше време. Преди това обаче внимателно претърсихме къщата. Прегледахме всичко поред — шкафове, чекмеджета, долапи, подовете и обшивката на къщата. Скривалища търсехме и в крайна сметка набитото око на Ейнджъл свърши работа. Откри дупката в стената зад етажерка с книги. От нея измъкнахме пликове със снимки, повечето компютърни

разпечатки, десетки ненадписани видеокасети и дивидита. Ейнджъл погледна две-три снимки, върна ги обратно и отстъпи. И аз се опитах да ги разгледам, но не ми стигна твърдостта и се отказах. И без това можех да се досетя какво съдържат. Само лицата на децата ще се променят, иначе бедно ви е въображението.

Луис се прокашля, посочи дивидитата и касетите. Вече бях зърнал в ъгъла металната поставка с плейъра и чисто новия плоскоекранен телевизор. Изглеждаха съвсем не на място в къща като Касуеловата.

— Няма ли да ги погледнеш? — запита Луис.

— Не. Трябва да тръгвам — отвърнах. — Изтривайте всичко, което сте пипали, и се спасявайте.

— Ченгетата ли ще викаш? — запита Ейнджъл.

Поклатих глава.

— В момента не. Може би час-два по-късно.

— Какво друго ти каза той?

— Че дъщерята на Мерик починала от отравяне с въглероден окис, изгорели газове. Погребал я зад камбанарията в гората.

— И ти му повярва?

— Все още не съм сигурен на какво да вярвам и на какво не — рекох и извърнах глава към лицето на обесения, мораво на цвят.

Не можех да изпитвам съжаление, единствено ми бе криво, че бе починал, без да ми каже повече.

— От нас какво искаш? — обади се Луис. — Да останем ли някъде наблизо?

— Върнете се в Портланд, но в Скарбъро не ходете. Трябва да отскоча един труп да огледам, сетне ще ви позвъня.

Излязохме навън. Бе тихо, гората немееше. Във въздуха усещах

някаква непозната, чужда миризма. Усетих зад себе си, че Луис подсмръкна.

— Някой тук е пушил — тихо рече той.

Обиколих камиона на Касуел, стъпих на затревеното, тук имаше зеленчукова леха, сетне отново трева, тогава започваше прага. Обиколих терена, скоро намерих фаса. Беше от саморъчна навита цигара, захвърлен в пръстта. Внимателно я вдигнах, издухах връхчето. Все още имаше огънче, макар че само примига и угасна.

Ейнджъл и Луис се появиха зад мен, и двамата с пистолети в ръце. Показах им остатъка от цигарата.

— Той е бил тук — казах тихо. — Ние сме му посочили пътя към Касуел.

— На малкото пръстче на Касуел имаше белег като от пръстен — поклати глава Ейнджъл. — Сега обаче пръстен няма.

Загледах се в тъмната гора. Но в мен нямаше усещане за чуждо присъствие там. Колекционера си бе отишъл.

* * *

Оказа се, че О'Рурк си е изпълнил обещанието. Беше се обаждал в съдебна медицина да ги предупреди, че може би ще успее да разпозна мъртвеца. Около седем часа бях вече в моргата, малко покъсно пристигнаха самият О'Рурк и още двама детективи от щатската полиция. Единият беше Хансън. Не ме поздрави, мълчеше с каменно лице, когато отвори хладилното помещение. Разбрах, че има общо пет тела, които трябваше да минат под ножа на съдебните лекари: на неидентифицирания от стрелбата край „Олд Муз Додж“, на Мейсън Дъбъс, двамата руснаци и Мерик. Хладилната площ в тукашната морга

била малка, затова руснаците бяха оставени при погребален агент наблизко. Трупите бяха покрити с дебели найлонови чували.

— Кой е Мерик? — запитах един от помощниците на главния лекар.

Човекът, чието име не знаех, посочи тялото, което беше непосредствено до стената.

— Съжалявате го, а? — чух глас зад гърба си, беше на Хансън. — С вашия пистолет е убил четирима души за дванайсет часа. Наистина би трябвало да съжалявате, но не за него.

Нищо не отговорих. Отведоха ме при трупа на убиеца на Мерик. Мисля си, че дори успях да запазя безизразно лице, когато отхвърлиха найлоновото покривало. Зърнах главата, червената зееща рана малко вдясно на челото, все още замърсена с пръст и съсирени.

— Не го познавам — рекох тихо.

— Сигурен ли си? — обади се О'Рурк.

— О, да, сигурен съм — отсякох, извъръщайки се от трупа на Джери Лежер, бившия съпруг на Ребека Клей. — Никога не съм го виждал.

* * *

Тези неща ме измъчваха, разбира се, всичките изречени лъжи и полуистини. Тежаха ми като камък на шията, преследваха ме нощем, че и денем. Сигурно щяха да ми струват много повече, отколкото си въобразявах, макар и толкова отдавна да водех втори живот, че не би трябвало да се учудвам на евентуалните последици. В дадения случай можех да кажа на полицаите всичко, което вече знаех. За Анди Келог, за Отис Касуел и трупите, може би наистина заровени около стените на

полуразрушената църква. Само че не го направих. Не зная защо. Казвах си, че може би защото всъщност съм много близо до истината и ми се иска сам да я установя.

Само че и тук ме очакваше разочарование, защото кое, в края на краищата, е истината? Както бе казал адвокатът Елуин Старк: единствената истина е, че всеки лъже.

Или може би беше заради Франк Мерик. Знаех делата му. Знаех, че е убивал и пак би убивал — отново и отново, — само жив да бе останал. Още ме наболяваше там, където ми бе забил юмука си. Още изпитвах известно омерзение от факта, че ме бе превърнал в беспомощен, безсловесен вързоп, и то в собствения ми дом. Само че в много от извършените от него неща виждах собственото си отражение: най-напред в любовта към дъщеря му, в почти демоничната фиксация да открие истината зад изчезването и евентуалната ѝ смърт, във волята да накаже виновниците.

Е, намерен бе гробът на Луси Мерик, оставаше да открия онези, които реално я бяха отвели до него. Двама — Касуел и може би Лежер — бяха мъртви. С Дъбъс ставах трима. Анди Келог си спомняше четири маски, но по ръцете на Касуел и Лежер — когато разговарях с него пред онзи склад — не бях забелязал татуировки. Човекът с орела, вероятният лидер на групата според Анди и доминираща фигура в цялата тази мръсна история, все още бе жив.

Тъкмо се качвах в колата, когато още едно нещо си дойде на мястото. Онзи горен ъгъл на стената в къщата, където бе починала Луси Мерик, дупките в нея, белезите от винтове, дето са държали нещо като метална пластина. Още и нещо казано ми от Касуел по телефона. В онзи миг ми бе прозвучало недостатъчно ясно, но го бях прескочил в опита си да измъкна още и още информация. Сега се връщаше в съзнанието

ми — ... Бях решил на час-два да я проверявам... ама ето на и съм задрямал. И като се събуждам и гледам... тя на пода лежи... ... И връзката ми стана ясна.

Двама бяха мъртви. Но сега имах още едно име.

34

Реймън Ланг живееше между Бат и Брънсуик, на неголям парцел земя край шосе 1, недалеч от северния бряг на река Ню Медоус. Пристигнах там някъде около девет часа, профучах покрай имота нарочно, колкото да метна бърз поглед на дома му. Нищо не бе подобрявал по терена, освен че бе закарал кафеникав фургон, дето ужким замества къща. На пръв поглед човек би казал, че задуха ли силно, току-виж вятърът отнесъл жилището му. Още повече, че го бе монтирал на подпори над земята и в недодялан опит да имитира естетично оформление между земята и пода на фургона бе поставил оградни панели. Друга роля нямаха, освен да маскират пръстта и канализационните тръби отдолу.

Същото денонощие ми се събираха три-четири часа сън, обаче не чувствах умора. И колкото повече анализирах казаното ми от Касуел, толкова повече се убеждавах, че Ланг също е играл роля в трагичната съдба на Луси Мерик. Касуел твърдеше, че събуждайки се, зърнал Луси да лежи на пода, агонизираща или вече мъртва. И ето ти въпроса: как е възможно това? Как я е видял, пробуждайки се? Ако е бил в къщата с нея, трябвало е и той да е умрял, задушен. Значи не е спал там. Отишъл си е у дома, което означаваше, че е имало начин да се наблюдава едната

къща от другата. Значи разполагали са с камера, видеовръзка. Белезите по горния ъгъл на стаята в ремонтираната къща в Галаад говореха само за такова нещо. И кой би могъл да я инсталира? Най-подходящ за целта бе Ланг, човекът по монтажа и поддръжката на алармени системи, камери, такива неща. И Лежер, разбира се, лека му пръст. „Ей-Сикюър“, фирмата, където работеше Ланг, бе поставяла системите и в дома на Даниъл Клей и това едва ли можеше да мине за съвпадение. Запитах се как ли Ребека ще приеме новината за смъртта на бившия си съпруг? Не вярвах да бъде покрусена от мъка, но пък човек никога не знае. Виждал съм съпруги да ридаят сърцераздирателно над смъртното ложе на съпрузи, които приживе са ги пребивали и измъчвали. И деца също, бити от бащите си с колан до кръв. Мисля си, че е възможно сами да не знаят защо тъгуват така екстремно, обаче кой може да каже какви точно са реалните измерения на човешката мъка?

Допусках, че вторият от нападателите на Мерик е Ланг. Според свидетели, разпитвани от полицията, сребриста или сивкава на цвят кола е била забелязана да напуска местопроизшествието. И ето я там колата на Ланг, виждам я от мястото, където съм спрял — сребриста сиера, блести сред дърветата на парцела. Ченгетата не я бяха засекли по пътя към „Олд Муз Лодж“, макар и да са се движили в северна посока. Само че това не означаваше нищо. В паническата атмосфера след стрелбата първата им работа е била да си хванат очевидци, да запишат показания, а през това време Ланг се е изнизал, най-вероятно е стигнал до магистралата. Дори и при първото обаждане на 911 някой да бе съобщил за отдалечаваща се кола, Ланг пак би имал време да стигне поне до Бингам. А оттам би могъл да избира между три маршрута: 16 север, 16 юг или да продължи по 201. По моя преценка сигурно бе отпрашил в южна посока, а в същото време край Бингам има

предостатъчно второстепенни пътища, по които да свие колкото да избегне полицаите. Трябвало е само по-хладнокръвно да го даде и мъничко късмет да извади.

Бях спрял край газостанция на около трийсетина метра от отклонението към имота на Ланг. Пиех кафе, четях „Прес Хералд“. Газостанцията опираше до „Дънкин Донътс“ където имаше само две масички, а те бяха заети, затова не изглеждаше необичайно хора да седят в колите си, там да ядат или да пият кафе. Едва ли правех някому ненужно впечатление, изпъквайки като изключение. И ето го Ланг след около час се измъкна от фургона, качи се на сребристия си автомобил и потегли. Излезе на главния път и тръгва в посоката към Бат. Секунди по-късно Ейнджъл и Луис го последваха в лексуса. Тук имаше покритие, държах мобилния телефон до себе си, в случай че пътуването му се окаже кратко. Макар че едва ли щеше да е така: със себе си Ланг носеше метална кутия с работните инструменти. Реших да му дам половин час за всеки случай — току-виж върнал се да вземе нещо забравено. Трийсетте минути изтекоха, излязох от колата и хванах направо към фургона, през тревата и дърветата.

Не забелязах следи от куче, което беше добра новина. Трудно е да влезеш с взлом в нечий дом, когаго бясно лаещо куче ти скача и се опитва да те захапне на разни места. Вратата беше заключена, но ключалката не изглеждаше кой знае колко сложна. Въпреки това няхах разбиваческите умения на Ейнджъл. Пък и то не е толкова лесно, колкото изглежда отстрани, а и нямаше начин да клеча пред вратата на Ланг, опитвайки се да му отворям ключалката с професионални инструменти или шперцове. Едно време имах електрическа разбивачка, дето вършеше чудесна работа, но изчезна, след като преди няколко години удариха стария ми мустанг. Както и да е, каква може да бъде

единствената причина частен детектив да носи такова нещо в колата си, освен с цел незаконно влизане в чужда собственост, нали? А ченгетата решат ли по някаква причина да ти пребарат колата и намерят такава вещ в нея, ела гледай какво става — тутакси съм си загубил разрешителното за частна практика.

В дадения случай не се нуждаех от уменията или помощта на Ейнджъл при влизането във фургона на Ланг. Защото нямах никакво намерение да крия от последния, че някой е претърсвал жилището му. Най-малкото фактът щеше да го разтревожи, а на мен той тъкмо такъв ми трябваше — стреснат, несигурен. За разлика от Касуел Ланг не изглеждаше от онзи тип хора, дето когаго играта загрубее, ще посегнат да си надянат примката, та по този начин да ликвидират проблема. Друг човек беше Ланг, поне ако съдбата на Мерик можеше да послужи за пример в това отношение. Не се огъваше лесно, напротив — нанасяше ответен удар, при това жесток. Честно казано, вече и през ум не ми минаваше, че Ланг може да се окаже незамесен в цялата история.

А за целта — влизане във фургона — под сакото си носех лост, от едната страна скосен. Пъхнах го в тясната цепнатина между вратата и рамката и натиснах здраво. Ключалката се счупи, вратата изскърца и се отвори. Първото нещо, което ме порази при влизането, беше ужасната жега. Тук не се дишаше. На второ място, удиви ме спретнатото подреденият интериор. Не очаквах такава чистота от човек, който живее във фургон, и то сам. Отляво имаше кухненско боксче в стил корабен камбуз, портативен, разбира се. Следваше маса, а около нея тристранен диван, който заемаше ниската четвъртинка на фургона. Отдясно, непосредствено пред спалната част, стоеше кресло с падаща облегалка, пред него — скъп широкоекранен телевизор „Сони“, под него — записващо дивиди и видеокасетофон с две гнезда. На етажерка встрани

зърнах подредени касетки и дивидита — сред тях филмови комедии, няколко класики на Богарт и Кагни. На долната лавица имаше изобилие от порно — и на дискове, и на ленти. Хвърлих бърз поглед на заглавията, не бяха нещо особено, среден тип филми. Нямахте нищо, свързано с деца, но бях почти сигурен, че то е замаскирано да изглежда като нещо съвсем друго. Или е скрито на други източници, за да не бъде намерено при обикновен обиск. Пуснах телевизора, проверих някои от порнофилмите, като повечето превъртах, за да видя дали по-назад няма прикрити материали. Не намерих нищо извън обявеното на обложките. Цял ден можех да си загубя, търсейки по този начин, обаче реших, че не си заслужава. Пък и бе убийствено потискащо.

Край телевизора имаше купувано от „Хоум Депоу“ типично бюро за домашно ползване, а на него нов компютър. Опитах да го стартирам, поиска ми парола. Изключих го, прерових набързо книгите по съседните лавици и поставените на мъничка масичка списания. И тук го нямаше онова, което търсех, дори и обикновено порно не намерих. Възможно бе Ланг да си има скривалища, затова се потрудох из целия фургон, за съжаление напълно безрезултатно. Оставаше кошът с мръсното бельо и дрехи в светещата от чистота баня. Преобърнах го на пода — за всеки случай. Показа се замърсено бельо — тениски, гащета, чорапи, замириса на стара пот и вкиснало. Сбърчих нос — във всяко друго отношение Ланг изглеждаше изрядно чистоплътен. Въздъхнах разочаровано и за миг изпитах съмнения относно действията си. Може би по-правилно е било да бях извикал ченгетата. Ако на компютъра има изобличителен материал, те биха могли да доведат своите експерти и да го открият. В същото време бях компрометирал евентуално съществуващите улики. Защото ако на един по-късен етап полицията би намерила уличаващи Ланг в убийството на Мерик предмети —

окървавена бухалка или щанга, да речем — всеки по-читав адвокат щеше да извади аргумента, че аз съм я подхвърлил там. Това последното, разбира се, при положение, че си призная пред ченгетата къде съм ходил и ровил. За момента обаче тук повече нямаше какво да правя, в задънена улица се бях набутал. Трябваше да изчакам каква ще бъде реакцията на Ланг във връзка с взлома.

Надникнах през прозореца да видя как е ситуацията отвън. Жива душа не се виждаше наоколо. Отворих вратата, слязох по стълбичката. Стъпвайки на чакъла, зърнах оградните панели и се досетих, че съм гледал във фургона, но не и под него. Заобиколих, за да не се виждам от пътя, извадих фенерчето, клекнах отзад и осветих, вирайки се в тесните процепи между панелите. Първото, което видях там, бе голям кубовиден метален контейнер с приблизителни размери — на основата два и четирийсет, на височина — метър и петдесет. Стори ми се, че е завинтен с болтове за пода на фургона. Осветявах от различни места, но не зърнах отвор в него. Освен това нямаше и как да сваля който и да е панел — заварени бяха. Значи единственият достъп бе през самия фургон. Върнах се, огледах пода, бе застлан с някакъв вид дебела кафява настилка, на влажна кучешка козина ми заприлича. Загубих малко време, опипвайки тук и там, докато усетих празнини, а на места и кръгли подплънки отдолу. Настилката бе залепена с велкро лепенки. Помогнах си с ножчето, дръпнах рязко и килимчето се отдели от долните лепенки. Откри се правоъгълен капак около шейсет на седемдесет сантиметра с ключалки от две страни. Свалих сакото и се захванах на работа с лоста, само че този път съвсем не бе така лесно. Материалът бе стомана, плоскостите пасваха отлично и колкото и да напъвах с острата част на моя инструмент, нямаше как да повдигна дори поне и малко ръба на капака. Седнах на пода и се замислих за

възможностите които имах. Едната бе да оставя нещата така, да върна настилката на мястото ѝ и да дойда по-късно. Само че кога? По принцип щях да дам време на Ланг да изнесе евентуално изобличаващите го материали от сандъка, веднага щом разбере, че някой е влизал в жилището му силово. Можех да се обадя на ченгетата. Само че тогава трябваше да обяснявам надълго и нашироко какво правя тук, защо съм разбил вратата и прочие. При положение, че ми повярват, следваха и други условности — дали ще се навият да вземат разрешение за обиск и дали ще се намери съдия да им го даде. И накрая, за единия майтап в сандъка току-виж се оказали семейните скъпоценности на покойната му майки и дрехите ѝ или книги и документи и Бог знае още какви боклуци, само не и онова, което очаквах и се надявах да намеря. Е, тогава ще ме арестуват с пълно право, току-виж и в пандиза съм попаднал.

Обадих се на Ейнджъл.

— Къде е онзи?

— В едни инсталации на корабостроителниците край пристанището на Бат — осведоми ме той. — Виждам го от мястото, където сме спрели. Изглежда, има проблеми с мониторите на системите им за сигурност. Гледам, че проверява кабели, тук-там отваря съединителни кутии и дявол знае к'во още. Сигурно ще повисим тук още бая време.

— Извадете колата му от строя — рекох му аз. — Две спукани гуми ще свършат работа. Сетне идвайте тук, ама бързо.

Извадих късмет — не мина половин час и те пристигнаха. Показах му ключалките, той клекна и се хвана на работа. Мълчеше и съсредоточено работеше. След пет минути първата ключалка изщрака, за втората му трябваша още две-три. Мълчахме и тримата, когато отвори

капака, а отдолу се показва нещо като плитко метално чекмедже или контейнер с ръкохватки за лесно изваждане. Беше пълно с видеокасети без надписи, също така немаркирани дивидита, компютърни дискове и албуми с десетки найлонови прозрачни пликосе. Съдържаха снимки на голи деца, понякога с възрастни, понякога с други деца. Ейнджъл продължаваше да мълчи, вадеше чекмеджето с прехапани устни. Отдолу се показва същинска портативна килия, където клечеше завито в одеяло момиченце. Очичките му уплашено замигаха при светлината и то изплака. Край него имаше разпилени стари куклички, шоколади, бонбони и кутия корнфлейкс — зърнени топчета за закуска. Ейнджъл не каза и дума дори и когато зърна кофата, служеща на детето за тоалетна, и фините процепи в едната стена, откъдето би трябвало да влиза въздух.

За пръв път проговори, когато подаде ръка на изплашеното до смърт дете долу. В сравнение с тънката му, подобна на клечица ръчица тази на Ейнджъл ми се стори направо масивна.

— Сега всичко ще бъде вече наред — рече той. — Няма да разрешим никой повече да те измъчва, обещавам ти.

Момиченцето отвори уста и нададе ужасяващ рев.

Тук вече извадих телефона, повиках ченгетата. Луис и Ейнджъл се изнесоха. Във фургона останахме аз и десетгодишното дете с жълтеникава кожа и уплашени, неистови очи, чието име, изглежда, беше Аня. На врата носеше евтина огърлица с плочка, а на нея със сребристи букви бяха изписани същите тези три букви — Аня. Отведох го за ръката в колата ми, сложих го на предната седалка и то остана там на място с очи, заковани в някаква си точка на пода пред него. Не можа да ми каже колко време е стояло в онзи контейнер, с голяма мъка се разбрахме за името — потвърди го, а сетне на грубоват, недодялан английски си каза възрастта — десет години. После млъкна и нищо

повече не можах да изкарам от него. Личеше си, че се страхува и не ми вярва, нямаше как да не разбере тази проста истина.

Докато седеше в автомобила, сякаш загубено в дълбоки мисли, аз прелистих един от албумите на Ланг. Някои от снимките бяха съвсем нови: Аня бе на тях, а край нея се виждаха маскирани мъже. Стори ми се, че на едната различавам мъжка ръка с нещо като жълтеникава птича човка. Прегледах по-назад. Цветовете и тоновете на фотографиите се променяха с възрастта им. Полароидните бяха най-нови, предшестваха ги компютърни разпечатки, най-старите напълно естествено датираха доста отдавна — черно-бели снимки, вероятно промивани от Ланг в домашна лаборатория. Имаше момчета и момичета, сами и с мъже, лицата им винаги прикрити зад птичите маски. Пред мен бе история на най-гнусно насилническо издевателство, видимо продължавала години наред, може би десетилетия.

Всъщност най-старите образци бяха правени с фотокопирна машина, тяхното качество бе най-ниско. Показваха момиченце на легло, двама мъже го изнасилват на смени, на снимките главите им не се виждат. На едната отново зърнах татуировка, само че едва се виждаше, беше размазано. Надявах се образът да може да бъде компютърно обработен и изчистен. Тогава може би щяхме да видим орела в истинския му вид.

Една от снимките обаче бе съвсем различна от останалите. Дълго време я гледах, сетне я извадих от найлоновия плик и внимателно разместих съседните, за да не личи отсъствието ѝ. Скрих я под гуменото килимче на пода на колата, седнах на студения чакъл и стиснал глава между дланите, зачаках пристигането на полицаите.

Те пристигнаха в две немаркирани коли, без униформи. Аня чу шума на приближаващите се автомобили и легна на седалката в

типичната предродова поза, закрила глава с ръчички. На глас повтаряше все една и съща дума на език, който не разпознавах. От едната кола излязоха две цивилни жени, закрачиха към нас. Аня се поуспокои малко и може би повярва, че сега наистина е спасена, но това стана чак когато вратата се отвори и тя зърна тези две полицейски служителки. Не бях искал детето да си представи, че съм го извадил от един затвор, за да го сложа в друг, но, изглежда, точно така се бе получило.

Едната жена клекна край колата и заговори тихо, нежно. Беше стройна, с дълга червена коса, прибрана стегнато на тила. На Рейчъл ми заприлича.

— Здравей — рече тя на детето. — Моето име е Джил. А ти си Аня, нали така?

Аня закима. Може би само името си разпозна, не мога да зная. Във всеки случай лицето ѝ се отпусна и смекчи, устните ѝ се свиха надолу и тя се разплака. Това обаче не беше онзи животински рев, който чухме при отварянето на контейнера килия. Сега бе нещо коренно различно.

Джил разтвори ръце към детето и то само отиде в прегръдките ѝ. Скри личице в рамото ѝ, цялото тъничко телце продължаваше да се тресе в конвулсивни ридания. Джил погледна през Аниното рамо към мен и кимна. Кимнах и аз, извърнах се и ги оставих насаме.

35

Бат не е красив, ако го гледате откъм водата. Обаче кой ли зависещ от тежката си промишленост град би могъл да бъде красив?

При това не познавам случай някой да е проектирал корабостроителници с естетични характеристики. И въпреки всичко имаше нещо величествено в огромните гиганти — кулокрановете, както и в исполинските кораби, които тукашните мощности продължаваха да строят в момент, когато съперниците им на други места ставаха жертва на тотален колапс в корабостроенето или пък се превръщаха в жалки сенки на някогашното си производствено могъщество. Така че корабостроителните заводи може и наистина да бяха грозни, но тази грозота не се дължеше на разпад, а на растеж с четиристотингодишна история зад себе си — четири века на усилена работа, шумотевица, пара и искри, гори, отстъпващи пред стоманата, синове, наследяващи бащината професия поколения наред. Съдбата на Бат и тази на корабостроителниците му бяха завинаги обвързани в симбиоза, която едва ли някой поне на този етап можеше да разруши.

И тук паркирането е проблем, както и във всички други градове, където множество хора работят за един и същи крупен работодател. Затова беше претъпкан огромният паркинг на „Кинг Стрийт“, разположен главно на пресечката ѝ с „Комършъл“, за да е максимално близо до главната северна порта на строителниците. Наближаваше краят на първата смяна и наоколо се редяха автобуси, очакващи работниците от по-далечни места и съседните селища, които предпочитаха да избегнат тукашната навалица и затова обичайно оставяха колите си у дома или в предградията. Тук висяха надписи с едни и същи предупредителни текстове — стоманодобивните заводи в Бат имат договори за военна продукция и снимането е забранено. Над главния вход за работници се извисяваше друг надпис със следното съдържание: „През тези порти минават най-добрите корабостроители в света!“

Ченгетата се бяха стълпили около спортния клуб „Ривърсайд“.

Поне двайсетина души бяха — от местната и щатската полиция, прокуратурата, всички в цивилни дрехи. Имаше още и две патрулки с униформени, но те се бяха скрили в съседна пряка. Охранителната служба на комплекса корабостроителници и заводи бе предупредена, че предстои арест на Реймън Ланг, а по нейна молба бе решено физическото му задържане да стане, след като той излезе в района на паркинга. Служители на заводската сигурност следяха Ланг постоянно и поддържаха телефонна връзка с Джил Кариър, детективката от щатската полиция, която бе дошла да вземе Аня и съответно отговаряше за издирването на Ланг. Аз бях паркирал колата си недалеч от портата с надписа отгоре. Разрешиха ми да присъствам, при условие да си стоя настрана и да не се бъркам в нищо. На ченгетата им бях разтегнал доста интересна история как съм разбрал за детенцето в контейнера, преди всичко как съм се оказал при фургона на Ланг и как съм отворил вратата му, а сетне и самото скривалище. На всичкото отгоре накрая трябваше да си призная за лъжата относно разпознаването на трупа на Лежер. Сигурно ми предстояха неприятности, но пък Кариър направи любезния жест да ми позволи да видя как ще завърши историята на Ланг. При условие обаче в моята кола по всяко време да ме придружава неин цивилен колега. Човекът се казваше Уайнтроб и не приказваше много, което ме устройваше.

Някъде към три и половина следобед автоматично движещите се на колелца метални крила на портите се отвориха с бръмчене и през тях се изсипа поток свършили смяната си работници. Почти всички бяха облечени еднотипно — в джинси, с бейзболни шапки, дебели работни ризи, под тях тениски. Всеки си носеше личното сандъче за храна, дрехи и съд за вода. Засякох с поглед Кариър, вече говореше по мобилния. След секунди половината от събраните пред клуба ченгета се

развърнаха във верига и влязоха в потока хора, движейки се в противната посока, с Джил Кариър начело. Преместих очи на самата порта и въртящите се прегради на входа встрани. Не мина много време и Ланг излезе, в ръка носеше металната кутия с инструментите. Облечен бе като корабостроителите, в другата ръка държеше недопушен фас. В един миг дръпна силно от него и тъкмо щеше да го захвърли, когато насреща си зърна Кариър и хората ѝ. Мигновено осъзна защо и за кого са дошли: същински хищник, усетил други, по-силни хищници, тръгнали на лов за него. Пусна на земята кутията с инструментите и хукна да бяга странично от веригата полицаи.

ЩЕ СЪ

*Какъвто и да ви изглеждам — мил, обичен,
в делата си досуц на него съм приличен.
Не вярвате ли? Тогаз дъските подни разковете,
отдолу тайните ми потърсете...*

Суфджън Стивънс¹⁹, „Джон Уейн Гейси-син“²⁰

36

Натиснах звънеца на вратата на Ребека Клей. Далеч зад гърба си чувах разбиващите се в брега вълни. Джаци Гарнър и братята Фулси вече ги нямаше тук, след смъртта на Мерик бяха станали ненужни. Бях

й се обаждал, за да й съобщя най-главните неща и да обещае, че по-късно ще я посетя. Тя пък ми каза, че от полицията са я търсили, след като бях признал лъжата относно Джери Лежер. Затова по-рано същия ден бе ходила в моргата да идентифицира трупа му. Там я разпитвали за бившия й съпруг и относно смъртта му, но тя просто не бе в състояние да им каже нещо повече от онова, което вече знаеа. С Лежер отдавна бяха разделени, доста време не бе поддържала контакт или дори говорила за него, поне не и до мига, когато бях започнал да я разпитвам. Само един нов момент имаше: няколко вечери преди смъртта си й се обаждал по телефона в пияно състояние — заканвал се и питал защо е пустила подире му частен детектив. Ребека каза, че му затворила и той повече не позвънил.

Отвори ми облечена в стар пуловер и широки джинси. Беше боса, чувах звука на телевизора в гостната, а през откренатата врата видях и Джена. Седеше на пода, май че гледаше някакъв рисуван филм. Извърна глава да види кой идва по това време, съзря ме и решавайки, че за мен не си струва да изпуска филма, продължи да си го гледа.

Последвах Ребека в кухнята. Предложи ми кафе или някакво питие, отказах и двете. Каза ми още, че на следващия ден полицията предавала трупа на Лежер на близките му за погребение. Той имал заварен брат в Северна Каролина, който вече пътувал насам, за да се погрижи за формалностите. Ребека щяла да отиде на погребението, но дъщеря си нямало да вземе.

— Не е нещо, с което би трябвало да я натоварвам — рече ми тя. — Е, всичко вече приключи, нали?

Седеше до кухненската маса, неловко въртеше в ръка празна кафена чаша.

— В известен смисъл, да. Франк Мерик е мъртъв. Бившият ви

съпруг — също. Покойници са още Рики Демаршън и Реймън Ланг. И Отис Касуел. Мейсън Дъбъс също. В Галаад шерифството на окръга Съмърсет и екипи от съдебна медицина издирват останките на Луси Мерик и Джим Пул. Не са малко на брой мъртъвците. Иначе предполагам, че сте права: за всички тях нещата са приключени — вече нищо няма значение. На този свят поне.

— Звучите прекалено омерзено.

Ама точно така си беше. И досега не знам достатъчно силна ли бе тази дума. Отговори бях търсил, значи истината за случилото се с Луси Мерик и Анди Келог, и другите деца, жертва на сексуални издевателства от страна на мъже с птичи маски. Вместо тях и реалните факти за случилото се имах чувството, че всичко е било ей така — напразно. Като, разбира се, изключим момиченцето на име Аня и отстраняването на няколко престъпници, с други думи, малко по-малко зло на този свят. Вярно, бях получил някои отговори, обаче поне един от най-отвратителните насилници бе на свобода — човекът с татуировката на орел. Освен това вече отлично съзнавах, че ме бяха лъгали, особено жената, която сега седеше пред мен. И въпреки всичко не можех да намеря в себе си сили да я обвиня за това.

Бръкнах в джоба, извадих фотографията, дето бях измъкнал от албума на Реймън Ланг. Лицето на момиченцето на нея бе полускрито от тялото на клекналия и надвесен над него мъж, самият той се виждаше само от врата надолу. Тялото му бе абсурдно слабо, костите сякаш прозираха през кожата на ръцете и краката, всяко мускулче и сухожилие върху тях също отчетливо изпъкваше. Тази снимка бе правена преди десетилетия. Критерият ми за тази преценка наред с техническите характеристики и качеството ѝ бе възрастта на момичето. По онова време не би могло да е на повече от шест или седем години. До това

дете, грижливо положена на две допрени възглавници, лежеше порцеланова кукличка с дълга червена коса и синя престилка. Същата, дето днес дъщерята на Ребека Клей разнасяше постоянно със себе си — майчината играчка, преминала в следващото поколение. Куклата, която вероятно е давала сили и кураж по време на години наред сексуално малтретиране.

Сложих снимката на масата, Ребека я мярна, сепна се, но не я докосна. Очите ѝ се изцъклиха, сетне потекоха сълзите. Наведе се над момичето, което някога е била, и дълго гледа, а раменете ѝ се тресяха в безмълвни ридания.

— Къде я намерихте? — запита минути по-късно, донякъде успяла да овладее емоциите.

— Във фургона на Реймън Ланг.

— Други имаше ли?

— Да, но като тази — не. Куклата беше само на тази.

Тя потрепери и закри образа с длан, сякаш искаше да изтрие формата на мъжа, надвесен над малката Ребека. Голото тяло на Даниъл Клей.

— Ребека — запитах аз, — къде е баща ви?

Тя се изправи и закрачи към вратата отвъд кухненската маса. Отвори я, натисна ключ, лумна светлина. Показаха се дървени стъпала, които вероятно водеха към мазето.

Без да се извъръща назад към мен, бавно заслиза надолу. Последвах я.

Мазето бе превърнато в склад. Имаше велосипедче, вече прекадено омаляло за дъщерята Джена, доста сандъци и кашони, прашни стари списания, куфари. Нито един от тези предмети нямаше вид на местен наскоро. Всичко бе потънало в прах и паяжини,

миришеше на застояло и вехто, бетонният под се бе доста напукал. От центъра към стените се виеха подобни на вени черни пукнатини — същински дълги, тънки змийчета. Ребека сви пръстите на босия си крак и с връхчетата им потупа пода.

— Там е, отдолу — рече тя. — Където го зарових.

* * *

Онзи петък бе работила до късно в офиса. Когато се прибра у дома, на телефонния секретар имаше оставено съобщение. Елън, детегледачката, която всеки ден се грижеше за три-четири деца, Джена включително, получила сърдечна криза. Състоянието ѝ не било много добро, откарали я в болницата за наблюдение. Съпругът ѝ се бе обаждал да каже, че при това положение тя очевидно няма да може да вземе Джена от училище. Ребека провери мобилния си телефон, разбра, че батерията му е паднала. Човекът сигурно ѝ се е обаждал лично, ама ето ти сега беля! Толкова е била заета с текущата работа, че просто бе пропуснала да забележи тази малка подробност. Изпита паника за миг, сърцето ѝ чак заби силно. Къде ли беше Джена? Веднага позвъни в училището, но оттам ѝ казаха, че всички деца са вече взети. Тогава побърза да се обади на съпруга на Елън, но той не знаеше кой е прибрал дъщеря ѝ. Даде ѝ съвет да се свърже с директорката или училищната секретарка, на които той лично се бил обаждал по-рано да ги уведоми за случая. Ребека обаче звънна на най-добрата си приятелка Ейприл, чиято дъщеря Каръл бе в същия клас с Джена. Последната не бе при Ейприл, но тя имаше информация за детето.

— Баща ти я взе — каза приятелката ѝ. — Изглежда, от училището са намерили номера му в указателя и са го потърсили, след

като научили за Елън, а с теб не е било възможно да се свържат. Той мина през училището и я прибра, отведе я у дома си. В коридора се видяхме, когато я вземаше. Няма нищо страшно, Ребека, детето си беше съвсем добре.

Ребека обаче не можеше да си намери място от страх и притеснение, чак повърна, докато тичаше към колата. Нищо, вече нищо може би нямаше да бъде същото! Повърна още веднъж по пътя към бащината къща. Дълго кашля и плю в празна пазарска торбичка, повръщаше само жлъчна течност и всичко я болеше, но това бе единствено от ужасяващите мисли в главата ѝ. Трескаво си бършеше устата с книжни салфетки, докато чакаше по светофарите да светне зелено.

Когато стигна в дома му, баща ѝ бе в градината, събираше с гребло изпадалите листа, а предната врага беше отворена. Тя изскочи от колата, остави вратата ѝ да зее, хукна през градината покрай баща си, без да му каже дума, и нахлу в къщата. Завари дъщеря си в гостната да върши нещо съвсем нормално за нея: седеше на пода, гледаше телевизия и ядеше сладолед. Детето не разбра защо майка му е така възбудена и видимо не на себе си — прегръщаше я, плачеше и в същото време ѝ се караше, че е тръгнала с дядо си. Но Джена и друг път бе идвала на гости на дядото, само че винаги с майка си. Че нали това е дядо ѝ? Не е чужд човек. Беше ѝ купил пържени картопки, хотдог и безалкохолно. Бяха ходили на плажа, на пясъка миди събирали. Сетне отишли в неговата къща, а там той ѝ дал голяма купичка шоколадов сладолед и ѝ пуснал телевизора — детско предаване да гледа. В училище било много интересно, имала хубав ден — разказваше детето на Ребека, като добави, че още по-хубаво би било и майка ѝ да е с нея.

Сетне в гостната влезе и Даниъл Клей, запита дъщеря си какво

толкова е станало, че е така разтревожена? Сякаш бе нормален, редовен мъж, дядо и баща, а не онзи човек, отвел собственото си шестгодишно момиче в кревата и така чак до петнайсетгодишната му възраст. Винаги нежен, внимателен, деликатен, с неудобство питащ дали я боли, а когато е много тъжен или пиян — сипещ извинения за онази нощ, когато я бе отстъпил на друг мъж. Защото я обичал, забележете! Това бе казвал винаги: „Аз съм твоят баща и те обичам и никога вече няма да позволя това отново да ти се случи“.

* * *

Слушах разказа ѝ, а над нас в къщата горе телевизорът басово вибрираше. Сетне настъпи тишина, чухме леките детски стъпки по стълбището за горния етаж. Джена се качваше в спалнята си.

— Много точно дете е — обади се майка ѝ. — Стане ли време за лягане, никога няма нужда да ѝ напомням. Качва се горе, ляга си сама. Обича реда, държи на почивката. Преди това си мие зъбите, понякога чете, аз се отбивам да кажа лека нощ и да я целуна. Не пропускам да я нагледам, преди да заспи, така съм по-спокойна, мисля си, че е в безопасност.

Облегна се на тухлената стена, прокара пръсти през косата си, отхвърли я назад, разкривайки челото и лицето. Прехапа устни, замислена, може би по-скоро тъжна.

— Не я беше докосвал — продължи малко по-късно тя. — Нищо не се бе случило извън онова, което детето ми каза. Само че аз го усетих, винаги съм го усещала. Как я погледна за миг, докато си тръгнахме, как облиза устни. Виждах го в очите му, а той съзнаваше, че аз го усещам. Привличаше го. Всичко започваше отново. Вината не

беше негова, то си е болест. Той беше болен. Все едно е бил в ремисия и сега предишното състояние отново се активира.

— А защо не казахте на някого? — запитах я аз.

— На кого да кажа? Че той ми беше баща и аз го обичах... — отвърна тя, навела глава, не искаше или не можеше да ме гледа в очите.
— ... Сигурно си мислите, че говоря дивотии, абсурдни неща... след всичко, което ми е сторил...

— Не, не мисля така — отвърнах аз и си вярвах. — Нищо вече не може да ми се стори абсурдно.

Тя отново потупа пода с голите пръсти на крака, помести се, въздъхна.

— Е, говоря ви истината, колкото и да струва тя. Обичах го. Толкова много го обичах, че същата нощ се върнах в къщата му. Оставих Джена при Ейприл. Казах ѝ, че имам много важна работа да свърша у дома, помолих Джена да преспи при Каръл. И друг път сме го правили, така че никакъв проблем не беше. Е, отидох там. Татко отвори вратата, казах му, че трябва да поговорим за случилото се този ден. Опита се да ме разкара, да обърне нещата на смях, аз обаче имах вече нещо наум. Оказа се, че работел в мазето, заведе ме долу да ми го покаже. Нов под щеше да слага и бе започнал да кърти стария бетон. По онова време слуховете за него вече вървяха и той практически бе принуден да отмени почти всичките си ангажименти. Всъщност бе изпаднал в най-ниската професионална точка на една дълга и извънредно сполучлива кариера. Низвергнат, дето има една дума — същински парий в медицината, там, където някога беше високоуважаван практик и учен. Опитваше се да крие страданието, чувствата, които го измъчваха, направо отвътре го разкъсваха. На мен казваше, че сега му се отдавала уникалната възможност малко да си почине, да свърши разни

неотложни домашни задачи, за които по-рано все нямал време.

И така говорехме, а той продължаваше да кърти пода. Накрая започнах да крещя — той не искаше да чуе какво му казвам. Сякаш си измислях нещата, които ми се бяха случили. Същите, които самият той бе извършил и според мен отново се канеше да извърши, само че този път с Джена. И все повтаряше, че каквото и да е правил, правил го е от любов към мен. *„Ти си ми дъщеря — казваше. — Обичам те. Винаги съм те обичал. И Джена обичам също.“*

Ей Богу, когаго каза тези, последните думи, нещо в мен се скъса. Не зная какво ме е обхванало — бяс може би, временна невменяемост, амок, мислете си каквото си искате. В ръце държеше кирка, с нея повдигаше късовете от разбитата бетонна плоскост, обръщаше ги, сетне ги доразвиваше на дребно с чук. А той беше на една лавица до мен. В един миг баща ми се извърна с гърба си към мен, грабнах чука и сигурно по горната част на главата съм го ударила. Отначало не падна, не и веднага. Само се наведе и се хвана за главата с едната ръка, сякаш си я беше ударил в някоя от гредите на тавана. Значи тогава отново съм го ударила и той рухна. Помня, че сякаш се срина. Мисля, че още два пъти го удрях. Точно тези мигове са ми объркани, мъгляви. Помня добре, че потече кръв направо в земята под бетона. Оставих го да лежи там, качих се горе в кухнята. По лицето и ръцете ми имаше кръв, измих я. И чука измих. Помня, че по него имаше и косми, трябваше с пръсти да ги чистя. По едно време чух, че се движи в мазето. Помислих, че се опитва нещо да каже. Само че не можех да сляза долу. Нямах сили за такова нещо. Просто нямаше как.

Заклучих вратата към мазето и седнах в кухнята. Така съм стояла известно време в пълно вцепенение, колко точно — не си спомням. По едно време се стреснах, погледнах прозорците — навън беше много

тъмно. Долу нищо не се чуваше. Когато отключих видях, че е допълзлял до основата на стълбището. Обаче нямал сили да се покачи нагоре. Когато слязох и се наведох, вече беше мъртъв.

В гаража намерих найлонови чували. Сложих го в един, сетне нахлузих още един — откъм краката. В задната градина имаше парник, а в нея лежи с мека пръст. Навън бе тъмна, безлунна нощ, измъкнах го на двора, сетне го помъкнах към парника. Това беше най-трудната ми работа — от мазето да го изнеса. Той беше слаб, много слаб, човек би помислил, че нищо не тежи. Тялото му бе само кости и мускули, но не зная защо реално тежеше доста. Изкопах дупка в парника, пузнах го в нея, зарових тялото. Допускам, че вече подсъзнателно съм планирала, движила съм нещата напред. Изобщо и наум не ми е минавало да викам полицията, да си признавам престъплението. В главата ми се въртеше само едно нещо: не мога да изгубя Джена. Не бих могла да живея разделена от нея. Тя е всичко за мен.

Когато приключих, беше някъде почти на разсъмване. Прибрах се у дома. Следващия ден изчаках нощта, откарах колата му в Джакман, там я оставих. Когато свърших това, вдигнах телефона, обадох се в полицията, казах, че баща ми не се е прибирал от няколко дни. Ченгетата пристигнаха. И веднага слязоха в мазето, нещо, което очаквах. Едни детективи доста се въртяха там, оглеждаха, търсеха улики. Само че подът не беше разбит изцяло, единствено една неголяма площ бе отворена и само там се виждаше пръстга. Точно където бе паднал баща ми още при първия удар. Ясно беше, че отдолу не може да има нищо. В полицията обаче имаха предвид някаква информация за баща ми и когато намериха колата в Джакман, решиха, че той просто е побягнал.

Изчаках още няколко дни. Тогава една нощ се върнах тук и

преместих трупа. Имах късмет. Същия месец бе ужасно студено. Беше вцепенен, процесът на гниене започнал, но не и в напреднало състояние. Вонеше, но не чак толкова много, търпеше се. Копах в мазето дълго, страхотно се изморих. Тази работа продължи чак до разсъмване, но пък имах опит. Баща ми ме беше учил как да се оправям с основните инструменти и сечива. Винаги казваше, че едно момиче трябва да знае кое къде е в къщата. Как се поправят най-важните системи, как се поддържат в добро състояние. Първо разчистих бетона, разширих основната дупка, тогава започнах да копая надолу, докато сметнах, че дълбочината е достатъчна. Пуснах го, зарових ямата, качих се горе в старата си стая. Легнала съм си и съм заспала като заклана. Ще кажете, че човек след такова дело не би трябвало съм да го лови, но аз се събудих чак някъде в ранния следобед на следващия ден. И съм спала така дълбоко и спокойно, както рядко ми се е случвало преди това. После пак слязох долу и продължих да работя. Всичко нужно за целта си беше там още отпреди — материалите, дори и малка бетонобъркачка имаше. Трудното бе изнасянето на бетонните късове, пък и доста време ми отне. Гърбът ме боля седмици наред, но веднъж като свърших това, останалото беше лесно. Още няколко дни работих, основната работа я свърших през първия уикенд. През това време Джена гостуваше на Каръл в дома на Ейприл. Всичко мина нормално, засечки не се получиха.

— А после се преместихте в същата къща?

— Да, в началото размишлявах по разни възможности, но в крайна сметка с дъщерята се нанесохме там. Нямахме как да я продам, защото от юридическа гледна точка не беше моя. Пък и да беше, вероятно пак нямаше да го направя. От страх, че току-виж новият собственик решил да си подновява мазето или нещо ново да строи и

намерил останките. Както и да разсъждавах, струваше ми се, че най-добрата опция е ние да живеем в татковата къща. И така мина време, останахме завинаги, дето се казва. Само че напоследък се случиха странни неща. Нали виждате пукнатините в пода? Нови са. Започнаха да се появяват през последните две седмици — след като Франк Мерик пристигна тук и започна да ме разпитва, да настоява да му кажа разни неща. Сякаш разбуди нещо там долу, сякаш баща ми чу въпросите му и сега се опитва някак да се върне в този свят. Освен това започнах да сънувам странни сънища, а те са придружени с кошмари. В съня си чувам шумове откъм мазето, отварям вратата и виждам баща си да излиза от дупка в пода и да се катери по стълбището нагоре към мен. Протяга ръце, иска да си платя за стореното, защото ме е обичал, а аз съм го убила. Но сетне ме отминава и продължава да лази нагоре към стаята на Джена. Аз го удрям с все сила, с каквото мога, безмилостно го налагам, но нищо не се случва, той лази ли лази като някаква огромна, безсмъртна гадина.

Докосна с пръстите на крака близката пукнатина и се взря в нея, сетне се усети какво прави и бързо отдръпна крак. Цялата потръпна и тялото ѝ се разтресе, като че отново изживяваше ужасите на същия сънуван кошмар.

— Кой ви помогна в тази история? — запитах аз.

— Никой, нали ви казах — отвърна тя, без да ме гледа в очите.

— Сама свърших всичко.

— Имам предвид бащината ви кола в Джакман. Закарали сте я сама, добре. После кой ви върна? Как се прибрахте тук?

— На автостоп.

— Наистина ли?

— Ами да, защо не?

Само че знаех — отново ме лъжеше. След всичко, което бе направила, не бе логично да поеме такъв огромен риск. Толкова бе елементарно, че дори и да е била силно разстроена и не на себе си, за потенциалната опасност пак би се досетила. Ясно ми беше, че някой я е последвал с кола до Джакман, сетне я е върнал обратно. Напълно възможно да е била онази жена — приятелката ѝ Ейприл. Спомням си как се бяха спогледали онази вечер, след като Мерик бе счупил кухненския прозорец. Нещо бе преминало помежду им, като вълна на съпричастие, жест на съучастници в обща кауза, свидетелство за споделена тайна. Всъщност това нямаше значение. Нищо в този контекст вече нямаше значение.

— А кой е другият мъж? Този, който е направил снимката, Ребека?

— Не зная. Късно беше. Чувах, че някой е с татко, двамата се черпеха, чуваше се звън на чаши. Сетне изведнъж влязоха в стаята ми. И двамата миришеха много гадно, бяха доста пийнали. Това го помня кристално добре. Сигурно затова никога не съм била в състояние да понасям уискито, нито на вкус, нито на мирис. Влязоха, светнаха лампата на нощното шкафче. Другият мъж носеше маска на призрак, от онези, дето ги носят на Все светни и хлапаци, и възрастни. Баща ми рече, че това е негов приятел, помоли ме и за него да направя същото... не исках, обаче...

Тук направи пауза и отново потръпна.

— ... а бях само на седем години — сега вече шепнеше. — Е, това беше всичко. А те снимаха, сякаш бе игра, голяма смешка. Само веднъж се случи. На следващия ден баща ми се разплака и се закле, че никога повече няма да се повтори. Непрекъснато повтаряше, че ме обича и че никога вече няма да ме дели с никого. И наистина не го

направи.

— Нямате дори и идея кой е бил този мъж?

Пак поклати глава в знак на отрицание и пак не можа да ме погледне в очите.

— В албума на Ланг, дето беше във фургона му, има още снимки от същата вечер, Ребека. И приятелят на баща ви фигурира в тях, само че главата му не се вижда. На едната ръка има татуировка на орел. Не помните ли такава подробност?

— Не, не помня. Тъмно беше. Но дори и да съм зърнала такъв знак, вероятно съм го забравила. Все пак толкова много години са минали оттогава...

— Едно друго сексуално малтретирано дете помни същата татуировка. Източник, до който се допитах, подсказа, че може би става дума за военен тип татуиране. Да знаете кой от бащините ви приятели е служил в армията?

— Елуин Старк със сигурност — веднага отвърна тя. — Мисля си, че и Еди Хейвър може да е бил в армията. Те са единствените служили, доколкото зная, но и двамата нямат татуировки по ръцете. Гостували са ни понякога през лятото, заедно сме ходили на плажа. Щях да забележа, нали?

Пуснах тази приказка покрай ушите си. Какво друго бих могъл да направя?

— Излиза, че баща ви е предал онези деца. Злоупотребил е. Тя кимна.

— Така е за съжаление. Онези хора са разполагали със снимките му, където е с мен. Предполагам, че по този начин са го принуждавали така да постъпва. Изнудвали са го.

— Онези хора? А как са се добрали до снимките?

— Допускам, че същият мъж от онази нощ им ги е дал. Но трябва да ви кажа... длъжен сте да знаете, че баща ми наистина трепереше над поверените му деца. Опитваше се всячески да ги защитава. Онези хора го принуждаваха да им избира и посочва обекти за техните цели, но за сметка на това с останалите той работеше двойно по-старателно. Разбирам, че е трудно за разбиране, но на практика сякаш имаше двама души на име Даниъл Клей — добрият и лошият. Единият малтретираше собствената си дъщеря и предаваше други деца, за да спаси честта и репутацията си. Другият се бореше със зъби и нокти да спасява от насилие останалите си детски пациенти. Може би това бе единственият начин да оцелее, без да полудее: разкъсвайки се на две, наричайки действията си „любов“.

— А Джери Лежер? Нямахте ли подозрения относно него след онзи случай в банята с Джена?

— В него съзирах някакво далечно подобие на баща си — отвърна тя. — Но не знаех дали е пряко замесен. Не и до онзи миг вчера, когато ми се обаждаха от полицията, за да ми кажат как е умрял. Мисля си, че Джери го мразя повече от всички останали. Искам да кажа, че той вероятно е знаел за моята детска съдба. Знаел е какво е правел баща ми с мен и по този начин съм ставала за него още по-привлекателна. То си личеше... — потръпна Ребека Клей. — Личеше си, когато ме чукаше... сякаш с детето в мен го правеше.

В следващия миг клекна, сетне седна на пода, отпусна глава на колене, изглеждаше съвсем отмаляла. Заговори отново, сега едва чувах думите ѝ.

— И какво ще стане сега? — питаше ме тя. — Ще ми вземат ли Джена? В затвора ли ще отида?

— Нищо — отвърнах. — Нищо няма да стане.

Тя повдигна глава, в очите ѝ светна надежда.

— Няма ли да кажете на полицията?

— Не.

Нямаше какво повече да си кажем. Оставих я там — в мазето, седнала върху гроба на баща си, същия, изкопан от самата нея. Качих се на колата и подкарах към бушуващото море. То кипеше, вълните ревяха, бучаха, а в тях сякаш ечаха безброй гласове, редяха неразбираеми, но успокоителни слова. За последен път ми беше да усетя морето на това място. Защото повече никога не се върнах там.

37

Още една връзка оставаше, всъщност още една-едничка възможност за проверка. След събитията в Галаад вече знаех какво свързва Лежер с Ланг, какво на свой ред е свързвало Ланг с Галаад и Даниъл Клей. Не е било само лична връзка, а и професионална — фирматг „Ей-Сикюър“.

Джоел Хармън се оказа в градината, когато пристигнах. На вратата ме посрещна Тод, преведе ме през къщата и през задния вход излязохме на верандата с изглед към откритата зелена площ с красивите дървета.

— Приличаш ми на човек, служил в армията, а, Тод? — подхвърлих му аз.

— За тая простотия май в задника трябва да те сритам — добродушно ми се скара той. — Каква армия, бе, човече, обиждаш ме. Във ВМС съм служил, пет години във флота. Сигналист бях, при това

зверски добър.

— О, да бе, извинявай. Значи трябва да си татуиран, а? Както всички други във флота, нали?

— Точно така — отвърна той и повдигна десния ръкав на сакото.

Откри се сложна татуировка: сплетени форми, венци, русалки, котви.

— Стари обичаи — кимна той и свали ръкава. — Аз съм традиционалист. А ти защо питаш? Някаква по-особена причина ли има?

— Ами, просто любопитство. Направи ми впечатление онази вечер, когато на вечерята стана данданията в градината. Много точно боравеше с патлака. Рекох си, че и преди си пипал оръжие.

— Е, да, разбира се. Г-н Хармън е богат, разполага с пари. Пък си търсеше човек с опит като мен. Да се грижи за охраната.

— И за какво друго се грижиш, а, Тод? — запитах двусмислено.

Тъкмо стигахме верандата и той се спря. Изгледа ме замислено, поклати глава.

— За нищо — отвърна той. — Такива неща при мен няма.

Отпред някъде по средата на моравата Хармън разговаряше с децата си — сина и дъщерята, този път и двамата си бяха у дома. Жестикулираше и на висок глас им обясняваше промените, които се надявал да направи през пролетта при цветята и декоративните храсти. Загледах се за миг в тях.

— Много обича градината — обясни ми Тод, проследил погледа ми и очевидно мераклия да смени темата за оръжието и реалните си или потенциални задължения спрямо Хармън. — Тук

всичко е засаждано или лично от него, или с негова помощ и напътствия. И децата му помагат. Нали градината е и тяхна.

Аз обаче вече не гледах към Хармън, градината или децата му. Взирах се в камерите за наблюдение на моравата, входовете и изходите на дома. Не бяха малко, а разположението им и точно избраните места говореха за професионална работа и високо качество на системата.

— Техниката тук май е доста скъпичка — кимнах е глава към тях.

— О, да, разбира се. Доста възможности има, обхват, цветове. Камерите сами превключват от цвят на черно-бяло, щом яркостта на светлината падне и изобщо осветителните условия се променят. Автоматично фокусиране, телеобективни възможности, панорамен изглед, въртене, всякакви ъгли. Всичко е програмирано, разполагаме с видеопроцесори, четворни превключватели, на практика можем да следим образа на всичките камери едновременно. Монитори имаме в кухнята, в кабинета на г-н Хармън, в спалнята му и в моите помещения. Човек днес наистина трябва много да внимава. Всякакви неща се случват.

— О, да, разбира се. А системата кой я инсталира?

— Фирмата се казваше „Ей-Сикюър“. Мисля, че главният ѝ клон е в Южен Портланд.

— Аха. Това е същата компания, където работеше онзи... Реймън Ланг, нали така?

Тод подскочи, сякаш го перна ток с високо напрежение.

— Ъъъ... ами да, предполагам, че да.

Така или иначе стрелбата на паркинга пред корабостроителниците, смъртта на Ланг, намирането на детето в скривалище контейнер под фургона му, всичко това бяха водещи

новини. Голям шум се бе вдигнал по всички медии, нямаше начин Тод да го е пропуснал. Името Ланг го повтаряха навсякъде и постоянно. Така че...

— А той тук не е ли идвал, системите на място да проверява? Убеден съм, че подобна техника се нуждае от поддръжка веднъж или два пъти годишно, ако не и по-често.

— Не мога да кажа дали е идвал или не — рече Тод, съвсем ясно вече минал в отбранителни позиции, стреснат да не е казал някоя и друга излишна дума или издал вътрешни тайни. — Тези хора от „Ей-Сикюър“ си гледат работата, бих казал. Имаше си подписан договор и по силата му разни техници идват редовно, ама не е все един и същи човек.

— Е, да, така е. То от само себе си се разбира. Значи може и Джери Лежер да е идвал насам вместо Ланг. Сега обаче компанията май ще трябва да си търси нови хора. Щото и двамата са мъртви.

Този път Тод премълча. Понечи да ме поведе към Хармън, но му казах, че не е необходимо да ме съпровожда. Отвори уста да протестира, вдигнах ръка и той млъкна. Достатъчно бе интелигентен, за да усети, че има нещо, което напълно не разбира. Затова вероятно най-добрата му позиция е да наблюдава, да слуша и да се намеси само ако е абсолютно необходимо. Оставих го на верандата все така озадачен и закрачих през моравата към Хармън. По пътя пресрещнах децата му, които се връщаха в къщата. Изгледаха ме с любопитство, синът понечи да каже нещо, аз обаче им се усмихнах обезоръжаващо и те отвърнаха на усмивката. Красиви деца бяха, високи, стройни, в чудесна физическа форма, облечени неофициално, но пък в скъпи маркови дрехи.

Хармън определено не чу стъпките ми. Изглежда, имаше проблеми със слуха. Беше съблякъл сакото, клекнал край леха с

алпийски цветя, садени сред нарочно поставени отломки от бели, носещи патината на времето варовикови скали. Бяха вдълбани дълбоко в земята и в тон с терена, наоколо пръстта бе осеяна с фини камъчета. Помежду им растяха цветя и ниски храсти с разноцветни листа — пурпурни, зелени, сребристи, бронзови. Добри бяха градинарите на Хармън, две мнения не можеше и да има. Доста умение, усилия и пари бяха инвестирани в това място.

Сянката ми падна върху него, той вдигна глава.

— Г-н Паркър, а? — рече с неутрален глас. — Гости не съм очаквал, промъкнали сте се, без да ви усетя. Е, нищо, след като сте тук, поне ще имам възможността да се извиня за казаното по телефона последния път, когато разговаряхме.

Понечи да стане и за миг се затрудни. Подадох му дясната си ръка, той я хвана. Протегнах и лявата, изправих го без усилие и в същия миг ужким случайно запретнах ръкава на ризата му. За миг се мярнаха птичи нокти, сетне ризата се върна на място.

— Благодаря ви — рече Хармън и се усмихна, но номерът едва ли мина — беше проследил погледа ми.

— Моля да ме извините, не е ставало дума досега, но май недочувате? — рекох.

— Е, да, малко ми е неудобно — отвърна той. — Лявото ми ухо беше по-слабо от дясното още от дете, с него чувах по-зле. Само че в началото не бе нещо кой знае колко сериозно и в нормалния живот не ми е пречило. Навремето много исках да служа във Виетнам. И не ми се чакаше повиквателна да ми пращат, по каналния ред да се движа. Бях млад — на двайсет години, пълен с енергия и плам, дето се казва. Тъкмо набираха новобранци във Форт Кампбел, та лесно се уредих там за начална подготовка — преди клетвата. Надявах се после да ме

прехвърлят в 173-та военновъздушна дивизия. Не зная дали помните, но тя бе единствената с постоянна задача да нанася въздушни удари върху неприятелските позиции във Виетнам. През 1967 г. я наричаха Операция Джънкшън Сити. И сигурно така щеше да стане, само че на учение прекадено близо до мен избухна халосен снаряд и ми пукна тъпанчето. Значи оглушах почти сто процента с това ухо, засегнато ми бе и равновесието. Разбира се, уволниха ме и край. Това бе най-близкото, дето стигнах до реален бой. Още една седмица само ми оставаше до края на подготовката.

— Тогава ли ви правиха татуировката?

Хармън потри ризата си над китката, където бях зърнал птичите нокти, само че не я повдигна.

— Да, тогава. Сигурно съм бил свръхоптимист, нали знаете, млад човек — все прибързва, суетата също го движи. И си я направих. Без годините отдолу обаче, нали нямах такава служба. Сега понякога ми става неудобно. Затова избягвам да я показвам.

Изглежда ме продължително, внимателно в лицето и внезапно добави:

— Но вие май идвате зареден с цял куп въпроси?

— Да, и още имам — отвърнах кратко. — Познавате ли Реймън Ланг, господин Хармън?

Замисли се, наведе очи.

— Хм, Реймън Ланг, а? Ланг, казвате? Не беше ли същият, дето го застреляха в Бат? А във фургона му намерили дете — в някакъв си контейнер? Че откъде да го познавам?

— Работел е в „Ей-Сикюър“ — фирмата, която е инсталирала охранителната система тук. А той е техник по поддръжката на камери и монитори. Та се питам дали не сте се запознали във връзка с работата

му?

Хармън сви рамене.

— Може и да сме се срещали. Защо?

Извърнах се, погледнах към къщата. Тод говореше с децата на Хармън, но и тримата гледаха към мен, внимателно наблюдаваха всяко мое движение.

В съзнанието ми изплава едно от многото казани от Крисчън неща: един педофил налита на чуждите деца, но може никога да не посегне на своите. Така че е напълно възможно в семейството никога да не усетят истинската му същност и той да запази образа си на любящ баща и съпруг. Образ, в известен смисъл едновременно верен и фалшив. Когаго с Крисчън разговаряхме за Даниъл Клей, бях се оказал неправ в предположенията си относно Ребека Клей — по-късно излезе, че тя отлично познаваше баща си. Но не беше така с други деца, в други семейства, други обстоятелства, други случаи. От друга страна, в рамките на вероятностите бе да има още множество мъже с татуировки на орел на десните ръце, между тях дори и насилници на деца, само че вече нямаше начин да се отрекат *връзките* между Ланг, Хармън и Клей, колкото на пръв поглед крехки или отдалечени във времето да изглеждаха.

Как ли се бе случило? Как Ланг и Хармън например бяха разпознали общото един в друг, тази си перверзна слабост, нездравия общ вкус? И кога бяха решили да се обърнат към Клей, за да използват достъпа му до най-уязвимите деца? Тези, на които повечето хора не биха повярвали при евентуално оплакване, главно заради миналата им история. Твърде вероятно бе Хармън да е организирал онази пиянска вечер, когаго Клей му бе предоставил собствената си дъщеря, като бъдещ инструмент за натиск върху психиатъра. Но защо Клей му бе

разрешил да прави снимки, та било то за пръв и последен път? При точно използвани пред закона аргументи тези снимки бяха в състояние завинаги да унищожат Клей, а Хармън да остане с абсолютно чисти ръце. Само анонимното им изпращане на ченгетата или в лекарската комисия би било напълно достатъчно.

Имаше обаче и друг въпрос: било ли е наложително Клей да бъде изнудван или не? Маже би с него са споделяли документалните материали от собствената си практика? Давали са му свои снимки, видеозаписи? Маже би по този начин той е задоволявал собствения си нагон през годините, след като е престанал да малтретира дъщеря си? Както се бе изразила Ребека: преди да отзвучи ремисията и предишното му състояние отново да се активира, може би поради случайния контакт с растящата внучка.

Отново погледнах Хармън. Изражението му бе променено. Сега лицето му бе лице на човек, който преценява плюсовете и минусите, претегля рисковите моменти и опасността от разкриване.

— Г-н Паркър, запитах ви нещо? — натърти той.

Направих си оглушки.

— Как стана така? — продължих настойчиво, остро. — Как се събрахте всичките накуп — вие и Ланг, че и Касуел, и Лежер? Лош късмет ли? Взаимно възхищение? Каква беше причината? След като Клей изчезва, вашият извор практически пресъхва, нали така? Е, тогава е трябвало да се поразтичате, на други места да потърсите и ето ви контакта с Демаршън и приятелите му в Бостън. Може би и с Мейсън Дъбъс също? Или при него бяхте ходили *още навремето* заедно с Даниъл Клей? Той ли беше най-големият пророк сред вас, в неговите ли крака коленичехте за вдъхновение? Сигурно сте му се похвалили с *вашия Проект*: систематичното насилие над най-уязвимите деца, тези с

психиатрични проблеми, на които никой няма да повярва? Тези, до които сте се добирали благодарение на професионалната информация на Клей.

— Хей, я внимавайте малко! — озъби се Хармън. — Внимавайте какво говорите, защото знаете ли?

— Аха, много интересна снимка видях — поклатих глава аз. — Във фургона на Ланг я намерих. Мъж насилва момиченце. Зная кое е било то. С една снимка големи доказателства не могат да се организират, тя обаче ще бъде само началото. И на бас се ловя, че ченгетата ще намерят хиляда начина да сравнят компютърно или другояче снимка на татуировка с реалния белег на кожата. А за още няколко други неща изобщо да не говоря.

Хармън се усмихна. Това бе грозна, злобна гримаса, а не усмивка, все едно рана се отвори върху лицето му. Загърби всякаква вежливост и гневно мина на ти.

— Ти изобщо научи ли какво се случи с Даниъл Клей, а, Паркър? Аз винаги съм имал резерви относно изчезването му, глас обаче не съм надигал по въпроса заради уважението, което изпитвам към дъщеря му. Знаеш ли какво може да излезе на бял свят, ако започна в тази мръсотийка да се ровя, а? И аз мога да извадя някои снимки, и аз мога да разпозная кой е бил на тях. Кое е момиченцето, кой му е отгоре, а? Че той баща му имаше много типична, отличителна физика — само кожа и кости беше. И слепият ще го познае. Правя аз значи такива разкрития, подкрепям ги документално и ги предавам на компетентните власти, както се казва. И какво? Момиченцето сигурно вече е голяма жена, жена с проблеми и може би със собствени угризения, а, Паркър? Ти какво мислиш? Може би самата тя се нуждае от помощ, психиатрична например? Или юридическа? Знае ли човек какви неща

ще излязат наяве? Започваш да ровиш, нали, Паркър — ти си по тая част, — и на повърхността изскачат какви ли не гнусотии. И тогава...

Зад гърба си чух стъпки, младежки глас каза високо, ясно:

— Тук проблеми ли има, а, татко?

— О, не, синко, всичко тука е наред — заяви Хармън и се ухили. — Г-н Паркър тъкмо си тръгва. Бих го поканил на обед, но знам, че го очаква много работа. Зае човек е той. Пък сега има и по доста неща да размишлява.

Не казах нищо повече. Нямаше смисъл. Тръгнах си, оставяйки зад мен Хармън и сина му. Дъщерята се беше прибрала, но на горния етаж на един от прозорците зърнах крехка фигура. Госпожа Хармън беше, към нас гледаше. В зелена рокля облечена, ноктите ѝ — прясно лакирани, червеното искреше на фона на бялото перде, което тъкмо разтваряше. Тод вървеше след мен през къщата, за да се увери, че наистина ще изляза. Вече бях точно на вратата, когато на площадката над предното вътрешно стълбище — току над главата ми — се появи госпожа Хармън. Усмихна ми се празно, видимо потънала във фармацевтична мъгла, а усмивката ѝ не стигаше по-далеч от устните. В очите ѝ обаче играеше блуждаещо множество непроизносими, неизказани неща.

СЕДЕМ

Опитвам се да разбера

защо харесвате вашето синеоко момче,

Господин Смърт.

Епизод

Минаха няколко дни, нищо особено не се случи. Животът потече в старото си русло. Ейнджъл и Луис се върнаха в Ню Йорк. Разхождах Уолтър редовно, обаждаха ми се разни хора, търсеха услугите ми. На всичките им отказвах. Нямах настроение за работа, уморен бях, в устата ми нагарчаше. И от това състояние излизане май нямаше. Дори и къщата бе притихнала, сякаш онези присъствия от миналото се бяха спотаили, изчакващи да видят какво ще стане.

Първото писмо не бе съвсем неочаквано. В него ми съобщаваха, че пистолетът ми ще бъде задържан като част от веществените доказателства за извършване на престъпление, които ще бъдат представени на съда. Възможно е да ми бъде върнат на по-късен етап. В момента това не ме интересуваше. Не ми пукаше, а и оръжието не ми трябваше, поне не точно в този момент.

Следващите две писма пристигнаха почти едновременно, и то по куриер — специална доставка. Първото бе от службата на началника на щатската полиция. В него ме информираха, че оттам са изпратили изложение до Окръжния съд с искане да ми бъде отнето разрешителното за практикуване на професията частен детектив, и то считано незабавно — от настоящия момент. Аргументацията им бе на базата на извършени от мен измама и заблуждение на щатски органи във връзка с моята работа, още и за неверни показания. Искането бе от името на щатската полиция без конкретен източник като, да речем,

началник или главен секретар. Съдът бе постановил временно отнемане на правата ми за упражняване на професията с нареждане за бъдещо съдебно заседание в целесъобразен срок, на което ще бъда изслушан, значи ще имам възможността да се защита.

И второто писмо бе от службата на началника на щатската полиция. То ме уведомяваше, че ми е отнето и разрешителното за носене на скрито оръжие поне за периода до съдебното заседание. Тоест да го върна в службата заедно с всички останали релевантни в същия контекст документи. След всичко, което се бе случило, след всичко извършено от мен нещата видимо се разпадаха, и то в случай, където аз лично не бях стрелял дори и един-единствен път.

Следващия ден след получаването на писмата прекарах извън града. Взех Уолтър и заминах за Върмонт, два дена посветих на Рейчъл и Сам, само че бях отседнал в мотел на няколко мили разстояние от техния дом. Визитата премина приятно, без инциденти и упреци, дори и една крива дума не бе разменена помежду ни. Струваше ми се, че коментарите ѝ от последната ни среща някак бяха разчистили атмосферата на отношенията ни. Разказах ѝ за всичко, което се бе случило, за отнетото ми разрешително и правото да нося оръжие. Рейчъл запита какво възнамерявам да правя сега и за в бъдеще. Отговорих, че не зная, и наистина нямах и представа с какво бих могъл да се заема. Финансите не бяха голям проблем, поне не и непосредствен. Ипотеката на къщата не беше тежка. Основната сума по купуването ѝ бях платил с парите, получени от Пощенската служба на САЩ за дядовата земя и старата му къща заедно с нея. Пощите купиха имота, заедно с още доста съседни терени, за да строят там нови инсталации и летище. Иначе имах разни текущи сметки да плащам, пък и исках да продължавам да помагам на Рейчъл в разноските около Сам. Тя ме

успокои с думите да не съм се притеснявал по този въпрос, макар и отлично да разбираше защо настоявам и защо то е важно за мен. На раздяла ме прегърна, целуна ме нежно по устните. Отдавна не се бе случвало така спонтанно. Усетих я истински и тя мен също.

На следващата вечер в „При Наташа“ имаше вечеря в чест на Джун Фицпатрик и тя се обади да ме покани. Не ми се искаше да ходя и ѝ го казах, но тя настоя. Е, отидох, оказа се, че Джоел Хармън нямало да дойде, зает бил с нещо друго. Присъстваха доста от приятелите на Джун, сред тях и Фил Айзъксън, художественият критик от „Прес Хералд“, още и неколцина други, които познавах единствено по репутация. В края на краищата вечерта се оказа извънредно приятна, разговорите и събеседниците забавни. Постоях два часа и нещо, сетне оставих компанията да си допива няколкото бутилки вино на масата, а следваше и десертът, но на мен все така ми горчеше в устата.

Излязох на улицата, откъм морето духаше силен, остър вятър, направо като с бръснач режеше. Вървах към колата целият накокошинен, бузите ми измръзнали, студът щипе, чак сълзи ми потекоха от очите. Бях оставил автомобила на „Мидъл Стрийт“, недалеч от кметството. Проблем с паркирането нямаше, пълно беше с празни места, пък и улиците вече опустяваха, само с неколцина закъснели минавачи се разминах, докато отивах към мустанга. Все по-студено ми ставаше, та вдигнах яката на сакото, закопчах и двете копчета, пяхнах ръцете в джобовете на панталона.

Внезапно зърнах мъж, стоеше пред една жилищна кооперация недалеч от главната сграда на портландското полицейско управление. Пушеше цигара, виждах примигващото ѝ огънче в сенките под тентата над входа на зданието. В началото не му обърнах внимание, но когато наближих, той се измъкна от сянката и застана на пътя ми.

— Дошъл съм да ти пожелаая на добър час — рече ми тихо. — Но няма да се сбогуваме окончателно, поне засега не.

Колекционера беше облечен в обичайните дрехи, както винаги се носеше. Черно палто, видно познавало и много по-добри дни, под него тъмносиньо сако и бяла риза с широка старомодна яка, закопчана чак до врата. Изгледа ме продължително, смукна дълбоко от цигарата за последно, захвърли фасата встрани.

— Какво чувам, а? Нещата при теб задебели.

Не желяех да разговарям с този човек, какъвто и да беше той, но очевидно нямах голям избор. При това силно се съмнявах във всяка казана от него приказка, най-малко можех да повярвам, че нещо хубаво иска да ми пожелае, и то искрено. Не му беше в стила, ама никак. И отлично знаех, че изобщо не си пада по сантиментални приказки и пожелания.

— Ти винаги си ми носил лош късмет — рекох твърдо. — Ще ми простиш, ама едва ли ще се разплача, че се разделяме. За колкото и време според теб да важи това.

— Гледай сега, и аз мисля така — незабавно отвърна той. — Че и ти също ми носиш лош късмет. Налагаше се да си местя колекцията, скривалището ми изгърмя, така да се каже, а господин Елдрич се превърна в жертва на неочаквана и нежелана гласност. При това се опасява, че тя би могла да се превърне и в терминална заплаха за него.

— Боже мой! Сърцераздиращо. Та той ми изглеждаше така желязно витален — процедих аз. — Само гледай този път как наистина ще се разрева.

Колекционера ме измери с поглед отново, измъкна от джоба тютюна и хартийките, грижливо нави поредната цигара и запали. Фасът

на предишната все още димеше в канавката. Изглежда, че не беше в състояние да мисли читаво, без нещо да гори между пръстите или в устата му.

— Е, щом си тук, поне един въпрос да ти задам — рекох, защото внезапно нещо ми хрумна.

Той захапа цигарата, дръпна силно, дълбоко, пусна дълъг облак дим в мразовития нощен въздух. И в същото време махна с другата ръка, сякаш казваше — *е, добре де, давай въпроса.*

— Защо те интересуваха точно тези хора? — запитах. — Какво е толкова важно именно в този случай?

— Я гледай ти — рече той и поклати глава. — Абсолютно същият въпрос важи и за теб. Никой не ти е плащал да ги издирваш, да се ровиш кой къде и какво е вършил. А може би има и по-точен и по-справедлив въпрос: *защо пък не точно тези мъже?* Винаги съм смятал, че на света има два вида хора: тези, които са практически безсилни, прегънати под огромното бреме на злото, което съдържа той — светът, — и затова отказват действено да се борят с него с оправданието, че нямало смисъл. И другите, които сами избират своята битка и я водят докрай, защото съзнават, че бездействието и вайкането е безкрайно лошо дори и от това да правиш половинчати неща и да се провалиш. И ето, също както и ти, и аз реших да се захвана с едно такова разследване и да го доведе до край.

— Тогава да се надяваме, че при теб е било по-резултатно, отколкото при мен самия.

Колекционер се разсмя.

— Ами ти нямаш право да се правиш на толкова изненадан от всичко онова, което в крайна сметка ти се случи — поклати пръст към мен той. — Ти и без това си живееше безгрижно и назаем, дето има една

приказка, че дори и приятелите ти не бяха в състояние да те защитават докрай.

— Моите приятели ли? И кои са те?

— Е, грешката е моя, неточно се изразих. Говоря за невидимите ти приятели, за *тайните* ти приятели. Не онези, смъртоносно забавните ти колеги от Ню Йорк. А, и за тях да не се безпокоиш. Имам си други, по-належащи задачи да изпълнявам, пък и по-заслужили изпълнители, така да се каже. Та засега тях няма да ги пипам. И без това те напоследък си наваксват за минали безобразия, някои стари злини компенсират. А и не искам да оставаш съвсем, ама изцяло сам-саменичък. Аз ти говоря за други — тези, дето дейността ти следят тихомълком, тези, дето те улесняват във всичко онова, дето го правиш. Същите, дето замазват белите, които оставяш зад себе си. Същите, дето укротяват ентузиазма на онези, на които ужасно много им се иска да те зърнат зад решетките.

— Изобщо не разбирам за какво говориш.

— Амиии, така ли? Е, добре, допускам, че не се досещаш. Много немарлив беше този път: в собствените си лъжи се оплиташе и препъваше. Нещата срещу теб се натрупваха, натрупваха, пък току набраха инерция и сегашните последствия бяха неизбежни, отдавна беше съвсем очевидно. Ти си един любопитен, енергичен мъж, дето му взеха тапията за правото да прави неща, дето ги може най-добре. Защото постоянно се изсилваше. Индивид с усет към насилието, дето му отнеха играчките. И кой може да каже тепърва какво още може да ти се случи?

— Само не ми казвай, че и ти си от тези, така наречени мои тайни приятели, защото ще се окаже, че съм загазил много здравата. Повече, отколкото си мислех.

— Ами не. Нито съм ти приятел, нито съм ти неприятел. Аз отговарям пред далеч по-висшестояща сила.

— Самозаблуждаваш се.

— Така ли мислиш? Е, добре тогава. Значи това е самозаблуждение, което ние с теб двамата заедно споделяме. Току-що ти направих услуга, за която дори още не знаеш. А сега ще ти направя още една последна. Ти години преживя, кандилкайки се между сенките и светлината, ха натам, ха насам, движеше се между двете, все отговори търсеше. Само че чуй какво ще ти кажа: колкото повече време прекарваш в мрака, толкова повече увеличаваш възможността тамошното присъствие да те усети, а сетне да се насочи срещу теб. И скоро ще се появи, да знаеш.

— Срещал съм разни неща в мрака и преди. Тях вече ги няма, аз пък съм тук.

— Аз за разни неща в мрака не говоря. Това, за което те предупреждавам, е друго — то е самият мрак. Е, свършихме вече. Каквото трябваше, казах го.

Извърна се и си тръгна, мятайки цигарата подир предишната. Протегнах ръка да го спра. Трябваше да ми каже още, да го запитам и за... Стиснах го за рамото и ръката ми се плъзна по кожата му.

И като във видение съзрях фигури, в страхотни мъки сгърчени, други, захвърлени сами в пустошта, ридаейки горко за онова, което бяха загубили, за онези, които ги бяха изоставили. Съзрях Празните човеци и в същия миг познах истината за тях — какво представляваха...

Колекционер се завъртя като танцьор. С единствен замах на ръката се откачи от мен, в следващата секунда бях опрян на стената отзад, а краката ми бавно се отлепяха от тротоара, докато той ме

разклащаше във въздуха, стиснал шията ми с пръсти. Опитвах се да го ритна, само че той рязко скъси разстоянието помежду ни, а натискът върху врата ми се увеличи, почти прекъсвайки достъпа на въздух. Усещах как животът започва да отстъпва от мен бавно.

— Не смей да ме докосваш! — рече той. — Никой никога не ме докосва.

Сетне ме пусна, освободи достъпа на въздух, свлякох се по стената, рухнах на колене. Болезнено поемах огромни глътки живителен кислород през жадно отворената уста.

Тогава му зададох въпроса, който ме бе измъчвал много, много отдавна, надявайки се той да има някакъв отговор.

— Я само се погледни — отвърна той и този път в словата му имаше съжаление, но и презрение. — Човек, жестоко измъчван от въпроси без отговори, човек без майка и без баща, човек, позволил две семейства да се изплъзнат буквално между пръстите му... ако изобщо си човек.

— Аз имах баща — възразих аз. — И майка също. И все още имам семейство.

— Така ли мислиш? Но няма да е за дълго — нещо жестоко се появи в очите му, измени чертите и изражението на лицето, също както при момченце, което налита да мъчи по-слабите от него безсловесни животни. — Чакай само да ти кажа относно евентуалните ти баща и майка и да ми отговориш на някои въпроси — първо, кръвната ти група е Б. Виж само какви неща зная за теб, а? Сега ето го и проблема...

Наведе се над мен, изгледа ме продължително и след паузата продължи:

— ... как е възможно дете с кръвна група Б да има баща с кръвна група А и майка с кръвна група 0? Същинска мистерия, нали

така? Кажи де!

— Лъжеш!

— Така ли си мислиш? Е, добре тогава, нека да е така.

Отстъпи крачка назад и рече:

— Но ти пък може би си имаш други занимания за убиване на времето: привиждат ти се разни полувидими или невидими неща, мъртъвци, дете, което шепне в нощта, майка, която беснее в мрака. Стой си при тях, щом така ти се иска. Живей си с тях... в онова място, където те чакат.

— Къде са жена ми и детето ми? — думите сякаш изгориха травмирането ми гърло и сега вече мразех себе си, че сам търся отговори от това нечестиво същество. — Ти говориш за неща, отлъчени от Божественото. Знаеш и за написаните думи в прахта. *Знаеш!* Кажи ми тогава какви са те — изгубени души ли са? И аз ли съм такава?

— Че ти някога душа имал ли си? — прошепна той. — Питаш ме къде са жена ти и детето ти. Отговарям ти — там, където сам си ги държиш.

Клекна до мен, обля ме е никотиновия си дъх и дима, изрече последни думи:

— Него го отведох, докато ти беше на вечерята, така че имаш желязно алиби. Това е последният ми дар за теб, г-н Паркър. И последната ми слабост. Повече няма да проявявам такава.

Изправи се и си тръгна, а след време и аз станах с мъка, но се добрах до колата и се прибрах у дома. Там дълго мислих върху казаните от него неща.

* * *

Джоел Хармън изчезнал същата нощ. Тод бил болен, Хармън се качил на колата си сам и заминал за Фолмът, където имало събрание на благотворители. Там предал чек на стойност 25 000 долара като дарение в рамките на обща кампания за купуване на минибусове за местните училища. Намерили колата му изоставена в парка на име Уайлдуд. А от него самия — ни вест, ни кост.

* * *

Малко след девет часа на следващата сутрин телефонът у дома иззвъня. Вдигнах слушалката, човекът отсреща не пожела да си каже името, но пък ме информира анонимно и стори ми се доброжелателно, че е издадена заповед за обиск на целия ми имот. Подписала я съдийката Хайт, упълномощавайки щатската полиция да издири всички мои оръжия, включително и незаконни — значи такива, дето притежавам без разрешително. Екипът щял да дойде у нас най-късно до час.

И ето ги, наистина пристигнаха след не повече от шейсет и няколко минути, начело с Хансън. Най-грижливо започнаха да ровят, стая по стая, шкаф по шкаф, чекмедже по чекмедже. Завряха си носа буквално във всяка дупка и тъгълче на къщата и, разбира се, откриха панела в стената, зад който държах оръжията, дето си ги запазих въпреки отнемането на разрешителното. Значи самия шкаф откриха, но не и съдържанието му. Него го бях увил в дебели, намаслени парцали, сетне в найлонови чували и добре обвързано с водоустойчиви лепенки, го потопих в заблатеното езерце на края на имота ми. Здравно завързано, разбира се, с въже, другият му край добре прикрит, закрепен за скала на брега. Дори и тавана претърсиха, само че там много-много не се

застояха. Видях лицата на униформените, когато слизаха по стълбата — по тях се четеше неимоверно облекчение. Направо бяха благодарни да се разкарат от онова тясно, тъмно място с особено излъчване. Сетне и по двора ходиха, навсякъде гледаха. Хансън не проговори и дума не размени с мен още от началото, когато ми връчи съдебната заповед, и чак до завършването на обиска, когато пък си тръгнаха. Тогава се спря на вратата за миг и кратко, навъсено рече:

— Това съвсем не е краят.

Щом се разкараха, аз се заех с изпразването на тавана. Изнесох куфари, кутии и кашони, без дори да гледам какво има в тях. Захвърлях вещите една по една направо долу на площадката, а оттам по-късно ги пренесох на края на двора, където има парче гола земя с купчина камъни. Там ги подредих и ги заряхах. Отворих прозореца на тавана, пуснах студения въздух да изпълни мрачното пространство. Избърсах прахта от стъклата, изписаните букви изтрих, през цялото време имах чувството, че прочиствам атмосферата. Сетне тръгнах из къщата, триех и чистех всяка плоскост, всяка повърхност, отварях шкафове и гардероби, проветрявах стаите, докато най-накрая реших, че всичко е вече наред, а в дома стана толкова студено, колкото и навън.

Те са там, където сам си ги държиш.

Струваше ми се, че усещам и гнева, и яростта им, но твърде възможно е всичко това да е било единствено в мен. И докато го прочиствах, то се бунтуваше и се бореше за оцеляване, но пък аз упорствах. Когато слънцето залезе, отидох при купчината изнесени от тавана неща и ги подпалих. Гледах огъня и си казвах, че е погребална клада, последно прости на мъка и спомени, които се превръщаха в пепел и горещи газове. Те отлитаха в небето, оформяйки сив пушек, оставащите на земята овъглени останки се разпадаха в пепел, а вятърът

я разпиляваше в неznайни посоки.

— Съжалявам — шепнех си сам. — Моля да ми простите за всичките ми грешки, за всичко, с което съм се провалил пред вас. Простете ми, че не бях на мястото си да ви спася или да умра заедно с вас. Съжалявам, че толкова дълго ви държах пленници в сърцето си, потопени в тъга и угризения. Прощавам ви и аз. Прощавам ви, че ме изоставихте, но и за това, че се върнахте. Прощавам ви за гнева и за болката. Моля ви, нека с това да сложим край на всичко. Нека това да бъде краят — един път и завинаги.

Сега трябва да си отидете — обърнах към сенките на висок глас. — Време е да си вървите.

И през пламъците видях или си мислех, че виждам, как тресавищата засияха, повърхността им заискри, а лунната светлина открои две форми над водата, блещукаха, сякаш трептящи в омарата над огъня. Сетне се извърнаха встрани, към тях се присъединиха други подобни и полетяха, ведно устремени нагоре в мощен искрящ поток — неведомо множество души, понесени във висините. То постепенно губеше блясък и накрая угасна, сякаш удавено в триумфалния плясък на прибоя.

* * *

Същата нощ, сякаш привлечена, а може би призована от огъня, Рейчъл позвъни на вратата на някогашния ни общ дом. Уолтър изляя кратко, сетне я подуши и позна, тогава наистина побесня в неистова кучешка радост. Отворих, тя каза, че се тревожела за мен. Говорихме, похапнахме, пийнахме малко повечекo винце. Когато на следващата сутрин се събудих, тя спеше до мен. Не знаех това начало ли е или край,

а ме беше страх да запитам. Тръгна си преди обед, целунахме се на прага, по устните ни останаха недоизречени слова.

* * *

Далеч, далеч от моя дом една кола спряла пред безлична къща на затънтен, провинциален път. Някой отворил багажника, оттам нечии ръце измъкнали здраво завързан мъж. Той се свлякъл на земята, но сетне бил принуден да се изправи. На очите имал крепко прилепнала превръзка, в устата — затъкната кърпа, китките му били стегнато завързани на гърба с гъвкава метална жица. Последната болезнено се впивала в плътта, пускала кръв, а тя се стичала надолу по дланите и пръстите. Краката били завързани на глезените по абсолютно същия безжалостен начин. Мъжът се опитал да остане прав, но почти припаднал, когато кръвта потекла по вените на изтръпналите, отслабени крайници. Усетил ръце по коленете, надолу, сетне жицата била прерязана, краката — освободени, за да може да ходи. Понечил да хукне да бяга, дори се опитал, но някой сръчно го препънал, затова паднал и се ударил, заболяло го много. Над ухото му се навел невидим човек, силно миришел на никотин и цигари, кратко и настойчиво рекъл:

— Недей!

Отново бил изправен на крака и поведен напред. Сторило му се, че влизат в къща. Пресекли някакви коридори, отворила се още една врата. Чул метално щракане, сетне скърцане, сякаш дъска или дъсчен капак се вдигал от нещо, което било пред него. Сега повели завързания надолу по стъпала. Нечии ръце го крепели да не се спъне и падне и кротко, но властно го побутвали по стълбището. След малко краката му стъпили на равно, усещало се, че е на пръстен под. Изминал известно

разстояние, тогава същият глас му наредил да спре. Нечии ръце го натиснали по главата, принудили го да коленичи. Тук превръзката била свалена от очите му, кърпата — извадена от устата. Видял, че се намира в мазе, съвсем празно било, като изключим стар бюфет в ъгъла под стълбището. Двойните му врати отпред били разтворени, вътре се виждали различни предмети. Все пак разстоянието до този бюфет или шкаф не било съвсем малко, а и в помещението било доста тъмно, затова очите му не различавали добре вещите.

В пода току пред него зеела дупка, сторило му се, че от нея се носи воня на кръв и стара леш. Самата яма не била много дълбока, може би метър и осемдесет, два. На дъното зърнал камъчета, дървени отломки. Примигал, за секунда му се сторило, че дупката е далеч по дълбока, сякаш дъното с камъните по него е само ефимерна преграда, увиснала над истинска бездна отдолу. Усетил чуждите ръце по китките си отзад, обаче не го развързали, само откачили ръчния му часовник, любимия му прескъп патек филип.

— Крадец! — избухнал мъжът, нервите му съвсем изтънели.
— Та ти си бил единствено някакъв си долнопробен крадец!

— Ами — спокойно рекъл гласът. — Не е вярно. Аз съм колекционер.

— Е, тогава вземете го — отвърнал Хармън, внезапно напълно сломен, и гласът му сякаш изскърцал пресипнало, почувствал се още по-слаб и замаян след цялото това напрежение. — О, да, вземете го, а мен ме пуснете да си ида. Имам и пари. Мога да уредя да ви ги изпратят както и където поискате. Ще ме държите тук, докато се уверите, че парите са пристигнали на исканото място. Обещавам ви, че щом ме освободите, незабавно ще ви изпратя още толкова. И повече! Колкото поискате. Каквото и да съм ви направил, искрено се извинявам. Само ме

пуснете да си отида у дома, моля ви!

Гласът отново прозвучал край здравото му ухо. До този миг похитителят оставал непознат за Хармън — нямало как да го види. Първият удар бил изотзад в момент, когато след събранието отивал към автомобила си, а на себе си дошъл в багажника доста по-късно. Струвало му се, че са пътували много, много часове, само веднъж спирали, водачът наливал бензин. Но и тогава не било на оживено място, не било и на бензиностанция, защото не се чувало типичното пърпорене на бензиновата помпа, нито пък нормалният шум на други автомобили. Допускал, че похитителят си е носил туби с бензин, и то в купето на колата, вероятно на задната седалка, за да не се налага да зарежда на обществено място и да рискува пленникът да вдигне шум и да привлече внимание.

И ето го сега коленичил в това прашно, вонящо подземие, загледан в яма в пода, дето е хем плитка, хем бездънна. А гласът рекъл:

— Няма как. Ти си прокълнат.

— Не, не съм — викнал Хармън отчаяно. — Не съм, това не е справедливо.

— Претеглен си на везните, намерен си недостатъчен²². Отнето ти е правото на живот. И душата ти е отнета. Вовеки веков.

— Не! — неистово изревал Хармън. — Нямате право! Това е грешка! Грешка сте направили! С някой друг сте ме объркали...

— Грешка няма, не може да има. Аз зная какво си вършил. Те също знаят...

Хармън надникнал в дупката, а там зърнал четири фигури. Или може би така му се е привидяло, както бил ужасен до смърт. Гледали го и те, тежко, втренчено, само дето вместо очи на попуканите лица с изтъняла като хартия, потъмняла, разкъсана на места кожа имали черни

дупки, устите им също зеели грозно, беззъбо, с разтворени, почернели устни.

Някой го стиснал за косата, опънал главата му назад. По кожата усетил нещо хладно, сетне острието точно, за миг разпрало гърлото му, рукнала кръв, обагрила пода, струи и пръски полетели в ямата, разплискали се в неистинските лица на онези отдолу.

Сторило му се, че вижда протегнатите им към него ръце. И това било всичко.

Бележки

[←1]

„Никъл Крийк“ е трио американски музиканти с дълбоко акустични корени в стила блуграс. Сами наричат себе си „прогресив акустик“ — Бел. прев.

[←2]

Жаргон за „Макдоналдс“. — Бел. прев.

[←3]

Прочут американски джаз тромпетист и бендлидер от ерата на бигбендовете,
брат на Джими Дорси. — Бел. прев.

[←4]

В повечето щати е 30 май. — Бел. прев.

[←5]

Превод Цветан Стоянов. — Бел. ред.

[←6]

Антонио Пласидо Гилермо Гауди-и-Корнет (25 юни 1852 - 10 юни 1926), испански архитект, прочут новатор по свое време и дълго след това. Описват стила му като смесица от неоготика и Ар нуво, с белези от сюрреализма и кубизма. — Бел. прев.

[←7]

Безкраен съдебен случай в романа „Студеният дом“ на Чарлс Дикенс. — Бел.
прев.

[←8]

Прочут американски джазов музикант. През 1988 г. пада от прозореца на хотел по време на турне в Холандия. Дългогодишен наркоман, твърди се, че се е самоубил, има и версия, че е бил бутнат. — Бел. прев.

[←9]

Битие 31:21, в българския превод наречена Галаадска поляна, на планински терен източно от Йордан. — Бел. прев.

[←10]

Много мръсен (исп.). — Бел. прев.

[←11]

Помогни ми, моля, да му обясня какво искам да кажа. — Бел прев.

[←12]

Американски поет (1 март 1917-12 септември 1977 г.), считан за един от най-добрите автори на ХХ в. въпреки противоречиви моменти в личния живот и работата му, често звучаща като изповед. Интересен психологически акцент в творчеството му са опитите да надникне в най-тъмните кътчета на човешката душа. — Бел. прев.

[←13]

Герой на Конъли от „Родени да убиват“, споменаван и в „Белият път“ — Бел.
прев.

[←14]

Серийният убиец на деца Джон Грейди и Колекционера се явяват за пръв път в поестта на Конъли „Огледалното око: новела за Чарли Паркър“, включена в сбирка кратки разкази, изд. 2004 г. — Бел. прев.

[←15]

В еврейски фолклорни източници Кушиел е един от седемте ангели — въздатели на възмездие. — Бел. прев.

[←16]

Английски поет, новелист, 20 септември 1902-7 март 1971. — Бел. прев.

[←17]

Бенедикт Арнолд (1741-1801 г.) военачалник през Войната за независимост на Северна Америка, 1775 г. по заповед на Джордж Вашингтон води част за нападение срещу британските сили в Квебек Сити. — Бел. прев.

[←18]

Джон Форд (1586-1640), английски драматург, поет, роден е Девъншир. — Бел.
прев.

[←19]

Съвременен американски фолк и поппевец и музикант. — Бел. прев.

[←20]

Джон Уейн Гейси-син (17 март 1942-10 май 1994 г.), американски сериен убиец. Малтретиран като дете от алкохолизпрания си баща, той е екзекутиран за сексуални издевателства над 33 деца и юноши, 29 от които са намерени убити и заровени под пода на дома му, други захвърлени в съседна река. Известен е като Убиеца клоун, защото облечен в клоунски дрехи, организира забави за децата на приятели и съседи и на тях си подбирал жертвите. — Бел. прев.

[←21]

Едуард Естлин Къмингс (14 октомври 1894-3 септември 1962), по-добре познат с ексцентричното изписване на името си с малки букви. Авангарден американски поет, художник, есеист и драматург. Автор е на над 900 публикувани стихотворения, два романа, множество рисунки и скици. — Бел. прев.

[←22]

По Стария завет, Книга на пророк Данаил, 5:27. — Бел. прев.